ULTIMUL VOLUM AL TRILOGIEI

HOUSE OF CARDS

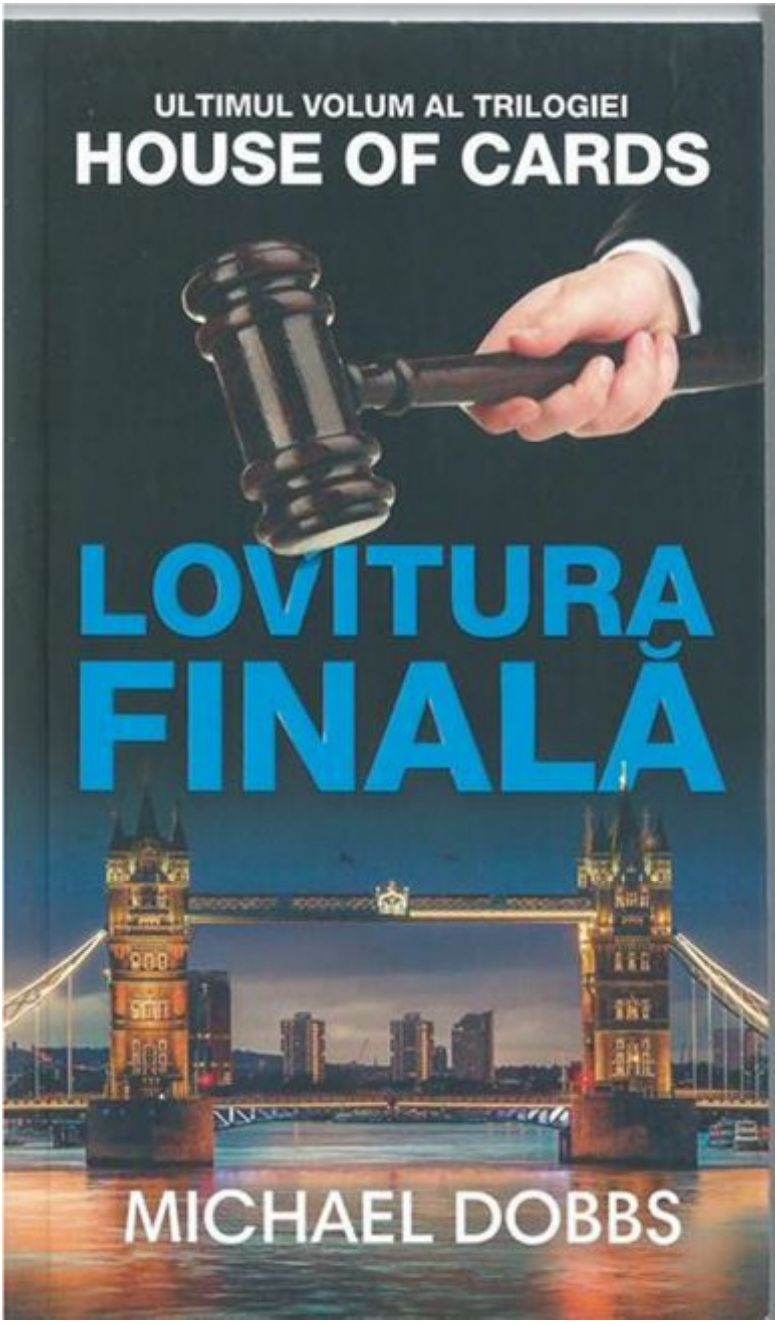

LOVITURA FINALĂ

MICHAEL DOBBS

MICHAEL DOBBS

LOVITURA FINALĂ
House of Cards 3

Traducere din limba engleză Liliana Pelici prin Lingua Connexion
Titlul original: *The Final Cut,* 1992

Editura RAO, 2019

Versiune ebook: v1.0, iulie 2023

Cuprins

PROLOG 6
CAPITOLUL 1 23
CAPITOLUL 2 33
CAPITOLUL 3 39
CAPITOLUL 4 42
CAPITOLUL 5 50
CAPITOLUL 6 57
CAPITOLUL 7 69
CAPITOLUL 8 77
CAPITOLUL 9 94
CAPITOLUL 10 99
CAPITOLUL 11 112
CAPITOLUL 12 121
CAPITOLUL 13 135
CAPITOLUL 14 152
CAPITOLUL 15 160
CAPITOLUL 16 164
CAPITOLUL 17 170
CAPITOLUL 18 178
CAPITOLUL 19 198
CAPITOLUL 20 206
CAPITOLUL 21 211
CAPITOLUL 22 219
CAPITOLUL 23 225
CAPITOLUL 24 235
CAPITOLUL 25 243
CAPITOLUL 26 253

CAPITOLUL 27 256
CAPITOLUL 28 260
CAPITOLUL 29 267
CAPITOLUL 30 276
CAPITOLUL 31 282
CAPITOLUL 32 289
CAPITOLUL 33 296
CAPITOLUL 34 301
CAPITOLUL 35 310
CAPITOLUL 36 320
CAPITOLUL 37 330
CAPITOLUL 38 335
CAPITOLUL 39 343
CAPITOLUL 40 358
CAPITOLUL 41 367
CAPITOLUL 42 381
CAPITOLUL 43 397
CAPITOLUL 44 411
CAPITOLUL 45 422
CAPITOLUL 46 429
CAPITOLUL 47 435
CAPITOLUL 48 446
CAPITOLUL 49 454
EPILOG 464

„Ştim că vom muri, dar nu ştim când,
Oamenii stau pe zile tot mai scurte.”

Iulius Cezar, de William Shakespeare

PROLOG

Munţii Troödos, Cipru – 1956

Era o după-amiază târzie de mai, în cel mai frumos anotimp din Munţii Troödos, după vremea când munţii sunt acoperiţi cu o pătură de zăpadă, dar înainte de zilele în care sunt loviţi de razele soarelui levantin. Aerul de primăvară mirosea puternic a răşină, iar sunetul brizei era sfâşiat de crengile marilor pini, aşa cum se sparg valurile mării pe un ţărm cu pietre. Dar asta se întâmpla la mulţi kilometri depărtare în Marea Mediterană, pe mica insulă Cipru.

Erau vremuri bune, un anotimp de belşug, chiar şi în munţi. Timp de câteva săptămâni, în timpul primăverii, praful stâncilor care se fărâmiţează şi formează solul devine o comoară de flori sălbatice – tufişuri explozive de gladiole cu flori violete, flori de mac cufundate în sânge şi ciucuşoare, ale căror frunze şi flori aurii erau considerate, în Antichitate, un leac pentru nebunie.

Dar nimic nu avea să vindece nebunia care urma să izbucnească pe coasta muntelui.

George, în vârstă de cincisprezece ani şi aproape nouă luni, mâna măgarul în sus, pe cărarea de munte, ignorând frumuseţea din jurul lui. Se gândea, din nou, la sâni. Era un subiect care părea să-i ocupe aproape tot timpul în acele zile, nu îl lăsa să doarmă, îl făcea să nu audă niciun cuvânt din ce îi spunea mama lui şi să roşească de fiecare dată când se uita la o femeie, pe care întotdeauna o privea direct între sâni. Aveau o sursă de energie care îi atrăgea ochii spre ei, erau ca nişte magneţi, oricât de mult încerca să fie politicos. Niciodată nu-şi amintea cum arătau feţele lor, rareori privirea lui

rătăcea atât de departe – s-ar fi însurat şi cu o babă ştirbă într-o zi. Doar să fi avut sâni.

Hotărî că, dacă voia să scape de nebunie sau de ceva mai rău, de mănăstire, atunci trebuia să o facă. SĂ O FACĂ. Înainte să împlinească cincisprezece ani şi nouă luni. Peste două săptămâni.

I se făcuse foame. În timp ce urcau, el şi fratele lui mai mic, Eurypides, în vârstă de treisprezece ani şi şase luni, se opriseră ca să fure miere din stupii bătrânei Chlorides, care avea ochi răutăcioşi ca o pasăre şi degete îngrozitor de noduroase – întotdeauna îi acuza că furau de la ea, fie că o făceau, fie că nu, prin urmare un mic furt nu mai conta. Aşa era dreptatea locală. George îmblânzi albinele cu fumul unei ţigări aduse special pentru acest scop. Era să vomite – încă nu se apucase de fumat, dar îşi promise că avea să o facă. Peste puţin timp. După ce avea SĂ O FACĂ. Poate atunci ar fi reuşit să doarmă noaptea.

Nu mai aveau mult de mers. Stâncile terasate unde câţiva măslini se agăţau de faţada de piatră erau cu mult în urma lor, pentru că se aflau deja la doi kilometri deasupra satului şi mai aveau de urcat aproape doi. Lumina începuse să slăbească, peste câteva ore avea să se întunece şi George voia să se întoarcă acasă până atunci.

Lovi măgarul încă o dată, tare. Animalul, sub povara lui formată din şaua cioplită grosolan din lemn şi din desagă, cu greu urca pe cărarea plină de bolovani şi nu îi păsa de încurajările de acest fel. Bestia îşi exprimă protestul în modul tradiţional.

— Nu pe uniforma mea de şcoală, mâncate-ar câinii!

Eurypides sări în spate speriat, prea târziu, şi înjură. Ar fi luat bătaie dacă nu mergea la şcoală în uniformă. Chiar şi într-un sat sărac de munte existau nişte standarde.

Şi aveau arme.

Cum ar fi cele două pistoale-mitraliere Sten învelite în pânză de sac, aflate pe fundul unuia din coşurile pe care le duceau, împreună cu restul proviziilor, fratelui lor mai mare. George îşi invidia fratele

mai mare, care se ascundea cu alţi cinci luptători EOKA într-un adăpost de pe munte.

EOKA: Ethniki Organosis Kyprion Agoniston – Organizaţia Naţională a Luptătorilor Ciprioţi – încercase de un an să deschidă cu forţa minţile coloniale închise ale conducătorilor lor britanici şi să îi forţeze să acorde independenţa insulei lor. Pentru unii erau terorişti, pentru alţii erau luptători pentru libertate. Pentru George erau mari patrioţi. Cu fiecare parte din el care nu era preocupată de sex voia să li se alăture, să lupte împotriva duşmanilor ţării lui. Dar Comandamentul Suprem era categoric; nimeni sub vârsta de optsprezece ani nu avea voie să pună mâna pe arme. Ar fi minţit, dar nu avea niciun rost, nu într-un sat în care toţi ştiau până şi în ce noapte fusese conceput, chiar înainte de Crăciunul anului 1939. Războiul împotriva germanilor începuse de doar câteva luni, iar fratele tatălui lui, George, se oferise voluntar pentru Regimentul din Cipru al Armatei Britanice. Ca mulţi tineri ciprioţi, îşi dorise să se alăture luptei pentru libertate în Europa care, odată câştigată, sigur ar fi dus şi la eliberarea lor. Aşa crezuseră. Petrecerea de rămas-bun a unchiului lui fusese o noapte lungă de ospăţ, băutură şi iubire, şi aşa fusese conceput.

Unchiul George nu se mai întorsese.

Tânărul George trebuia să se ridice la înălţimea unor mari aşteptări. Îşi venera unchiul pe care nu îl cunoscuse, dar avea doar cincisprezece ani şi aproape nouă luni şi, în loc să mărşăluiască pe urme eroice, trebuia doar să livreze mesaje şi provizii.

— Chiar ai făcut-o cu Vasso? Pe bune, George.

— Bineînţeles, prostule. De mai multe ori, minţi George.

— Cum a fost?

— Ca *peponia,* ca doi pepeni moi din carne, se lăudă George, învârtindu-şi mâinile ca să-i demonstreze.

Voia să-i dea mai multe detalii, dar nu putu; Vasso nu-l lăsase decât să-i descheie câţiva nasturi de la bluză, sub care nu găsise

fructele moi la care se aşteptase, ci sâni mici şi tari, cu sfârcuri tari ca sâmburii de prune.

Eurypides chicoti, dar nu îl crezu.

— N-ai făcut-o, nu-i aşa? îl întrebă el.

George simţi că edificiul construit cu grijă se clătina sub el.

— Am făcut-o.

— N-ai făcut-o.

— *Psefti.*

— *Malaka!*

Eurypides aruncă o piatră, iar George sări, se împiedică de o altă piatră şi căzu în fund, fragmente ale visului lui împrăştiindu-se în jur. Râsul ascuţit al lui Eurypides, când piţigăiat şi copilăros, când răguşit, ca la pubertate, umplu valea şi se revărsă ca un acid peste mândria fratelui lui. George se simţi umilit. Avea nevoie de ceva care să-i redea stima de sine. Brusc, ştiu exact cum să facă asta.

Deschise un coş legat cu sfoară şi băgă mâna adânc înăuntrul lui, sub portocalele şi coastele de porc afumate, până când degetele lui apucară un pachet cilindric din pânză de sac. Îl trase afară cu grijă, apoi scoase alt pachet puţin mai mic. La umbra unui bolovan mare, le puse pe amândouă pe covorul de ace moi de pin, îndepărtă ambalajele cu grijă şi Eurypides rămase cu gura căscată. Era prima dată când livra proviziile şi nu i se spusese ce cărau. Pe pânza de sac era un pistol-mitralieră Sten, din metal mat şi cenuşiu, modificat cu un pat rabatabil ca să fie mai compact pentru contrabandă. Lângă el se aflau trei încărcătoare cu muniţie.

George fu încântat de efect. În câteva minute, aşa cum îl învăţase fratele lui mai mare cu o săptămână înainte, pregăti Stenul, o mitralieră uşoară, roti şi fixă în poziţie patul scheletic din metal, introducând un încărcător. Introduse primul glonţ pe ţeavă. Era pregătit.

— Nu ştiai că pot să folosesc una ca asta, nu-i aşa?

Se simţi mult mai bine după ce îşi restabili autoritatea. Puse arma sub cotul îndoit şi adoptă o poziţie de luptă, prefăcându-se că trăgea în vale şi omora o mie de duşmani. Apoi se întoarse spre măgar, atacându-l cu o salvă de efecte de sunete fluierate. Animalul, fără să-şi cunoască soarta, continuă să pască iarba tare.

— George, lasă-mă! E rândul meu, îl rugă fratele lui.

George, Comandantul, dădu din cap.

— Sau o să spun tuturor despre Vasso, se târgui Eurypides.

George scuipă. Îi plăcea fratele lui care, deşi avea doar treisprezece ani şi şase luni, deja putea să alerge mai repede şi să râgâie mai tare decât aproape oricine din sat. Eurypides era şi mai şiret decât majoritatea celor de vârsta lui şi era capabil de puţin şantaj. George habar n-avea ce voia să spună Eurypides tuturor despre el şi Vasso, dar în starea lui emoţională fragilă, orice fleac era deja prea mult. Îi înmână arma.

Când mâna lui Eurypides se strânse în jurul mânerului cauciucat şi degetul lui se întinse după trăgaci, arma se descărcă de cinci ori înainte ca băiatul îngrozit să o lase să cadă pe pământ.

— Siguranţa! ţipă George prea târziu.

Uitase. Măgarul pufni tare de scârbă şi galopă aproape douăzeci de metri pe cărare în căutarea unui loc mai liniştit de păscut.

Principalele avantaje ale armei Sten de 9 mm sunt că e uşoară şi capabilă de un foc rezonabil de rapid; nu e deosebit de puternică, şi nici nu e considerată foarte precisă. Iar reculul e zgomotos. În aerul cristalin din Munţii Troödos, unde spinările crestelor se întind de la Muntele Chionistra până în depărtările înceţoşate, sunetul e purtat de vânt ca un furtunar. Nu era surprinzător că patrula armată britanică auzise zgomotul armei Sten, mai ciudat era faptul că patrula putuse să se apropie de George şi Eurypides atât de mult fără ca ei să îi simtă prezenţa.

Se auziră strigăte din două părţi. George sări ca să prindă măgarul, dar era deja prea târziu. La nouăzeci de metri sub ei era

un soldat în uniformă kaki şi cu o bonetă scoţiană. Flutura o armă 303 în direcţia lor.

Eurypides deja fugea; George întârzie doar ca să ridice Stenul şi cele două încărcătoare rămase. Urcară pe munte până unde copacii creşteau mai deşi, mărăcinii le zgâriară picioarele, iar bătăile inimilor lor şi respiraţia gâfâită acoperiră orice sunet de urmărire până când nu putură fugi mai departe. Se trântiră după o stâncă, cu priviri îngrozite şi cu plămânii arzând.

Eurypides fu primul care îşi reveni.

— Mama o să ne omoare pentru că am pierdut măgarul, gâfâi el.

Mai alergară un pic până când dădură de o mică groapă în pământ care era bine ascunsă de bolovani şi hotărâră să se ascundă acolo. Stătură cu feţele în jos, în groapa pietroasă, la un braţ depărtare unul de celălalt, ascultând.

— George, ce-o să ne facă dacă ne prind? O să ne biciuiască?

Eurypides auzise poveşti de coşmar despre cum britanicii băteau băieţii pe care îi bănuiau că ajutau EOKA, patru soldaţi ţinându-i suspendaţi de fiecare membru, iar al cincilea îi biciuia cu o nuia subţire din bambus care rupea pielea. Nu era ca pedepsele pe care le primeau la şcoală, după care se puteau ridica şi pleca. După ce erau bătuţi de soldaţii britanici, doar cei norocoşi se mai puteau târî.

— O să ne tortureze ca să afle unde ducem armele şi unde se ascund oamenii noştri, şopti George printre buzele uscate.

Amândoi ştiau ce însemna asta. O ascunzătoare de-a EOKA fusese descoperită lângă un sat învecinat chiar înainte de prima ninsoare. Opt bărbaţi fuseseră omorâţi în timpul atacului. Al nouălea, singurul supravieţuitor, care încă nu împlinise douăzeci de ani, fusese spânzurat în închisoarea din Nicosia, cu o săptămână în urmă.

Amândoi se gândiră la fratele lor mai mare.

— George, nu-i putem lăsa să ne prindă. Nu trebuie să le spunem.

Eurypides vorbea calm şi la obiect. Întotdeauna fusese mai puţin emotiv decât George, cel mai deştept din familie, cel cu perspective. Se vorbea chiar că avea să meargă la şcoală după acea vară, la Liceul Pankyprion din capitală, şi că, mai târziu, avea să devină profesor sau funcţionar de stat în administraţia colonială. Dacă ar mai fi existat o administraţie colonială.

Stătură cât de liniştiţi putură, ignorând furnicile şi muştele, încercând să se topească pe piatra fierbinte. Trecură douăsprezece minute până le auziră vocile.

— Au dispărut după stâncile de-acolo, caporale. Nu i-am mai văzut de-atunci.

George se chinui să îşi controleze teama care îi strângea vezica. Era scârbit, se temea că avea să facă pe el. Eurypides îl privea cu ochi întrebători.

După zgomotele de după stânci îşi dădură seama că încă doi sau trei oameni se alăturară primului soldat şi caporalului, care stăteau la aproape treizeci de metri de ei.

— MacPherson, ai zis că erau copii?

— Doi. Unul în uniformă de şcoală, caporale, cu pantaloni scurţi şi toate cele. Nu ne pot face nimic rău.

— Judecând după proviziile pe care le-am găsit pe catâr, intenţionau să facă mult rău cuiva. Arme, detonatoare. Aveau şi grenade făcute din bucăţi de ţevi. MacPherson, trebuie să-i prindem pe copiii ăia. Urgent.

— Ticăloşii ăia mici probabil deja au dispărut, caporale. Se auziră nişte zgomote făcute de bocanci. O să mă uit.

Bocancii se apropiau, făcând să scârţâie covorul gros de resturi de pin. Eurypides îşi muşcă adânc carnea moale a buzei. Întinse mâna după mâna lui George, încercând să prindă puteri şi, când degetele lor reci ca gheaţa se împletiră, George începu să crească, găsind curaj pentru amândoi. El era mai mare, era responsabilitatea

lui. Datoria lui. Şi ştia că era vina lui. Trebuia să facă ceva. Îşi ciupi fratele de obraz.

— Când ne întoarcem, o să-ţi arăt cum să foloseşti briciul meu, îi zâmbi el. După aia, mergem s-o vedem pe Vasso, amândoi, împreună. Bine?

Se târî până în partea de sus a gropii pietroase, ţinu capul jos, puse arma Sten peste marginea gropii şi închise ochii. Apoi trase până când goli încărcătorul.

George nu ştiuse că exista o astfel de linişte. Liniştea care se lăsă înăuntrul lui când, pentru un moment, inima i se opri şi sângele nu-i mai pulsă prin vene. Nicio pasăre nu mai cântă, brusc nu mai era nicio briză, pinii nu mai şoptiră, nu se mai auziră zgomotele paşilor care se apropiau. Nimic, până când vorbi caporalul, pe un ton mai gros.

— Doamne! Acum vom avea nevoie de afurisitul ăla de ofiţer.

Ofiţerul de care vorbea era Francis Ewan Urquhart. Sublocotenent. În vârstă de douăzeci şi doi de ani. Înrolat în Armata Naţională după facultate, el personifica triumful educaţiei asupra experienţei şi, aşa cum spuneau ofiţerii, nu avea parte de un război bun. Într-adevăr, în puţinele luni de când fusese trimis în Cipru, nu prea avusese de-a face cu războiul. Tânjea după acţiune, conştient de tinereţea şi lipsa lui de experienţă, disperat după o şansă ca să dovedească ce putea, dar descoperise doar frustrare. Comandantul lui dovedise că suferea de constipaţie cronică, precauţia lui distrugând orice şansă a companiei de a-şi arăta valoarea. Teroriştii EOKA bombardaseră, măcelăriseră şi chiar arseseră de vii aşa-zişi trădători, dându-le foc ca să alerge pe străzile satelor lor ca un avertisment pentru ceilalţi, dar compania lui Urquhart asudase mai mult săpând latrine decât scoţând teroriştii din tranşeele lor. Aşa fusese săptămâna trecută. Săptămâna asta, comandantul companiei era în permisie, Urquhart era şeful, tacticile fuseseră schimbate şi

oamenii lui urcaseră pe munte patru ore în acea după-amiază ca să evite să fie detectaţi. Şi surpriza părea să le fi reuşit.

La prima împuşcătură, emoţia ocaziei îi umplu venele. Aşteptase în vale, la trei kilometri mai jos, în maşina Austin Champ, şi avu nevoie de mai puţin de cincisprezece minute ca să ajungă la locul acţiunii, parcurgând ultimele sute de metri pe jos, cu paşi săltăreţi.

— Raportează, caporal Ross.

Muştele deja începeau să se adune în jurul cadavrului însângerat al lui MacPherson.

— Doi băieţi şi un măgar? Vorbeşti serios? întrebă Urquhart, nevenindu-i să creadă.

— Glonţul nu a ştiut că era tras de un copil, domnule.

Cei doi, Urquhart şi Ross, se născuseră ca să se ciocnească, unul adus pe lume într-o locuinţă închiriată din Clydeside, iar celălalt printre nobilii din zona muntoasă a Scoţiei. Ross îşi îngropa camarazii de pe plajele Normandiei, în timp ce lui Urquhart încă îi mai aranja cravata dădaca.

Cu un an mai devreme, Urquhart fusese micul subaltern băgăcios care îl retrogradase pe Ross de la sergent înapoi la soldat după ce dispăruse alocaţia de băutură pentru o lună din popota ofiţerilor din Tell-el-Kebir, iar lui Urquhart i se ordonase să adune suspecţii potriviţi. Ross tocmai primise înapoi a doua tresă, încă recupera terenul pierdut. Şi solda pierdută.

Urquhart ştia că trebuia să-şi păzească spatele, dar pentru moment ignoră obrăznicia celuilalt; avea o bătălie mai importantă de dus.

Copiii găsiseră o redută naturală remarcabil de eficientă. La vreo şase metri deasupra lor, suprafaţa pantei muntelui era acoperită de un şir de bolovani care, practic, împiedica vederea şi focul de sus, în timp ce pământul se înclina uşor spre vale, făcând foarte dificil orice atac, cu excepţia unuia frontal şi la deal, o tactică ce deja se

dovedise greşită şi fatală. Grămezi de tufişuri înconjurau perimetrul, oferind mai multe ascunzişuri.

— Sugestii, caporal Ross?

Urquhart lovi cu palma arma Browning de ofiţer de la cureaua lui.

Caporalul îşi supse degetul mic de parcă ar fi încercat să îşi scoată o aşchie.

— Am putea să ne predăm imediat, aşa s-ar termina mai repede. Sau am putea să-i aruncăm în aer pe ticăloşii ăia mici, dacă asta vreţi, domnule locotenent. O grenadă ar trebui să rezolve treaba asta.

— Avem nevoie de ei vii. Ca să aflăm încotro se duceau cu armele alea.

— Sunt nişte prunci. Vor muri de foame până la micul dejun şi vor ieşi fluturând un steag alb şi o furculiţă.

— Caporale, trebuie să-i prindem *acum.* Până la micul dejun va fi prea târziu.

Amândoi înţelegeau graba. Proviziile pentru EOKA erau livrate la anumite intervale; dacă întârziau mai mult de şase ore, ascunzătoarea era evacuată. Aveau nevoie de scurtături; era esenţial să-i prindă repede, iar din tehnicile de interogare lipsea, uneori, răbdarea.

— Ross, în viaţă, sincronizarea înseamnă totul.

— Şi în moarte, şi în toate, răspunse omul din Clydeside, arătând spre MacPherson.

— Care naiba e problema ta, caporale?

— Ca să fiu sincer, domnule Urquhart, nu prea cred că sunt în stare să omor prunci. Fiul lui MacPherson nu este cu mult mai tânăr decât copiii care se ascund după stânci. O s-o fac, dacă trebuie. Dacă-mi ordonaţi. Dar nu o să mă bucur deloc. Puteţi să luaţi dumneavoastră medalia pentru asta.

— O să ţin minte să includ mica ta predică atunci când o să le scriu părinţilor lui MacPherson. Sunt sigur că vor fi impresionaţi.

Soarele portocaliu se mişca repede pe cer, împrăştiind o lumină cu o căldură înşelătoare la locul acţiunii. Întârzierea ar fi adus întunericul şi eşecul lui Urquhart, iar el era un tânăr care nu tolera eşecul la el însuşi, după cum nu îl tolera nici la ceilalţi. Luă o armă Sten de pe umărul unuia dintre oamenii lui şi, înfigându-şi ferm piciorul în pământul pădurii, trase repede de câteva ori în amfiteatrul de bolovani din partea din spate a gropii. Apoi trase cu al doilea încărcător, iar praf şi scântei săriră din pietrele de un portocaliu-gălbui; zgomotul era îngrozitor.

— Băieţilor, strigă el. Nu puteţi scăpa. Ieşiţi şi vă promit că nimeni nu va fi rănit.

Se făcu linişte. Le ordonă altor doi membri din grup să îşi golească încărcătoarele trăgând în stânci şi, brusc, se auzi ţipătul de durere al unui tânăr. Un glonţ ricoşase şi era să-l nimerească pe unul din băieţi. Nu îl rănise, doar îl surprinse şi speriase.

— Vorbiţi engleză? Ieşiţi acum, înainte să fie cineva rănit.

Tăcere.

— Fir-ar ai naibii! Vor să moară?

Urquhart bătu din palme de frustrare. Dar Ross era în genunchi, aranjând o grenadă Mills.

— Ce naiba? întrebă Urquhart, dar nu putu evita să facă involuntar un pas în spate.

Caporalul îndoi acul ca să nu cadă, apoi, cu grijă, meticulos şi folosind patul armei Sten, începu să deşurubeze partea de sus a grenadei, ridicând-o de pe corpul de metal mat împreună cu detonatorul. Pudra explozibilă se vărsă uşor într-o grămăjoară pe pietrele de lângă gheata lui. Asamblă din nou bomba inofensivă şi i-o înmână lui Urquhart.

— Dacă asta nu-i sperie pe iepurii ăia destul ca să iasă, atunci nimic nu va reuşi.

Urquhart dădu din cap, înţelegând.

— Asta e ultima voastră şansă, strigă el către stânci. Ieşiţi sau vom folosi grenadele.

— *Eleftheria i Thanatos!* fu răspunsul.

— Strigătul de luptă al EOKA! Libertate sau moarte, îi explică Ross.

— Sunt doar nişte copii! izbucni Urquhart, exasperat.

— Nişte mucoşi curajoşi.

Furios, Urquhart smulse cuiul de siguranţă al grenadei, lăsând zgomotul percutorului să se împrăştie peste stânci. Apoi aruncă grenada în groapă.

După mai puţin de două secunde, fu aruncată afară. Reacţia fu automată, instinctul de conservare îl controlă. Urquhart se aruncă la pământ, îngropându-şi capul între acele de pin şi conuri şi încercând să numere secundele. Se auzi pocnetul înăbuşit al detonatorului, dar nimic mai mult. Nicio explozie; niciun metal rupt şi nicio carne sfâşiată. În cele din urmă ridică privirea şi văzu silueta lui Ross înălţându-se deasupra lui, ameninţătoare, încadrată de cerul serii.

— Permiteţi-mi să v-ajut să vă ridicaţi, domnule.

Bătaia de joc se simţea în fiecare silabă.

Urquhart dădu la o parte mâna oferită şi se ridică greoi, scuturându-şi meticulos de praf uniforma kaki ca să îşi ascundă umilirea. Ştia că fiecare scoţian din grup râdea de el şi că, până dimineaţă, povestea avea să ajungă în toate cele patru colţuri ale popotei ofiţerilor. Ross se răzbunase.

Furia crescu în Urquhart. Nu o furie oarbă care întunecă judecata, ci o mânie care ardea şi a cărei lumină îi aduse o claritate îngrozitoare.

— Aduceţi două canistre de benzină din Champ, ordonă el.

Un soldat alergă după ele.

— Ce vreţi să faceţi, domnule Urquhart? întrebă Ross, fără vreo urmă de triumf în voce.

— Avem nevoie de informaţii sau de exemple. Acei terorişti ne pot oferi ori una, ori cealaltă.

Ross observă schimbarea statutului băieţilor.

— Exemple? Pentru ce?

Urquhart întâlni privirea celuilalt bărbat; văzu teama lui. Îşi recâştigase avantajul. Apoi ajunseră canistrele.

— Caporale, vreau să mergi în spatele lor. Ascunde-te după acele stânci. Apoi goleşte canistrele în ascunzătoarea lor.

— Şi după aceea?

— Depinde de ei.

— Sunt doar nişte copii...

— Spune-i asta lui MacPherson. Suntem la război, nu la un ceai dansant. Aşa că pot ieşi întregi sau cu penele din coadă pârlite. E alegerea lor.

— Nu vreţi să-i ardeţi.

— O să le dau mai multe şanse decât le-ar da EOKA.

Ştiau acel adevăr îngrozitor, amândoi văzuseră carcasele înnegrite, cu mâinile întinse ca nişte gheare carbonizate în agonie, taţi şi fii adesea târâţi afară din biserică sau din braţele disperate ale familiilor lor, arşi, măcelăriţi. Ca exemple.

— Şi mesajul se va răspândi, vor servi ca exemplu, continuă Urquhart. Ne va fi mai uşor data viitoare.

— Dar, domnule...

Urquhart îl opri şi îi înmână o canistră.

— O să tragem ca să te acoperim.

Ross făcu un pas în spate, dând din cap.

— Eu nu-i ard. Nu lupt io aşa. Împotriva copiilor.

Ceilalţi membri ai grupului se agitară în sprijinul lui.

Ross era capabil şi experimentat, iar unii oamenii îi datorau vieţile.

— Caporale, îţi dau un ordin direct. Dacă nu te supui, ajungi la Curtea marţială.

— Am şi eu băieţi.

— Şi, dacă nu o să-mi asculţi ordinele, am să mă asigur că vei fi închis atât de mult timp, că vor fi bărbaţi în toată firea până când o să-i mai vezi.

Pe chipul caporalului se citi agonia, dar tot refuză canistra.

— Mai bine aşa, decât să nu-mi mai pot privi niciodată băieţii în ochi.

— Ross, nu eu îţi ordon, ci ţara ta.

— Atunci faceţi-o dumneavoastră. Dacă vă credeţi în stare.

Provocarea fusese lansată. Urquhart se uită la ceilalţi, cinci oameni în total, şi văzu că erau de partea lui Ross. Ştia că nu putea trimite tot grupul în faţa Curţii marţiale, s-ar fi făcut de râs. Ross avea dreptate; trebuia să o facă chiar el.

— Trageţi ca să mă acoperiţi când ajung după ei. Se uită la caporal. Tu nu, Ross. Eşti arestat.

Şi plecă. Merse aplecat, păşind repede printre copaci, cu o canistră în fiecare mână, până când ajunse în spatele ascunzătorii. Făcu semn şi, unul câte unul, cei din trupa lui deschiseră focul, trimiţând zgomotul în rafale pretutindeni. Repede şi cât de silenţios putu, Urquhart se urcă pe unul dintre cei mai înalţi bolovani, aproape cât un om, care stătea chiar în spatele locului în care se ascundeau băieţii.

Desfăcu capacul unei canistre, se întinse şi vărsă toţi cei şaptesprezece litri de combustibil împuţit pe suprafaţa stâncii şi în groapă. Următorii şaptesprezece litri curseră imediat. Apoi se retrase.

— Aveţi treizeci de secunde ca să ieşiţi până când dăm foc benzinei!

În ascunzătoarea lor pietroasă, groaza se vedea pe feţele lui George şi Eurypides. Oricât de repede încercau să se târască mai

departe de combustibilul care se aduna, erau forţaţi să se întoarcă pentru a se feri de ploaia de gloanţe care ricoşau. Mai rău, combustibilul făcuse alunecoase ridicăturile gropii stâncoase, iar crampoanele bocancilor lor nu aveau de ce să se agaţe pe piatra netedă. Rezultatul inevitabil, într-un loc atât de mic, fu că hainele lor se îmbibară în benzina urât mirositoare. Îi făcu să vomite.

— Cincisprezece secunde!

— N-o s-o facă, frăţioare, încercă George să se convingă. Dar, dacă o fac, sari tu primul.

— Nu trebuie să spunem. Orice-ar fi, nu trebuie să spunem.

Eurypides se sufoca.

— Cinci!

Trecură mai mult de cinci secunde. Mult mai mult. Se vedea că Urquhart juca la cacealma. Nu mai putea da înapoi. Avea o cârpă înmuiată în benzină; o legă în jurul unei pietre mici, în aşa fel încât să-i atârne capetele îmbibate cu combustibil. Scoase bricheta, o aprinse şi atinse cârpa.

Evenimentele se desfăşurară rapid din acel moment. Cârpa se aprinse, aproape cuprinzând mâna lui Urquhart, pârlindu-i părul de pe braţ. Fu nevoit să o arunce imediat; zbură într-un arc înalt şi fumuriu pe cerul de deasupra stâncilor înainte să cadă. Ross strigă. Se auzi un pocnet. Un abur fierbinte se ridică deasupra ascunzătorii, ca dintr-un coş al iadului. Apoi se auzi un ţipăt, un ţipăt îngrozit şi violent de băiat care se împotrivea. Două capete apărură deasupra gropii, apoi părţile de sus ale celor două corpuri tinere ale lor urcară târându-se pe margine. Dar, în timp ce soldaţii îi priveau, cel mai mic păru să-şi piardă echilibrul, să alunece, să se poticnească, şi dispăru. Băiatul cel mare încremeni, se uită înapoi în groapa care ardea, strigă numele fratelui lui şi sări înapoi în ea.

Era imposibil să-şi dea seama exact ce se întâmpla în groapă, dar se auziră două ţipete, unite într-un cor al suferinţei prelungite şi al morţii.

— Ticălos mizerabil, plânse Ross. N-o să mă uit la ei cum ard.

Şi deja o grenadă plecă din mâna lui şi zbură spre infern.

Explozia stinse focul. Şi opri ţipetele.

În liniştea care urmă, Urquhart îşi dădu seama că îi tremurau mâinile. Omorâse pentru prima dată – în interesul naţional, cu toată autoritatea binelui comun, dar ştia că mulţi nu ar fi acceptat asta ca justificare. Nu avea nimic de câştigat din asta. Ross stătea în faţa lui, chinuindu-se să se calmeze, cu pumnii încleştaţi, gata să lovească în orice moment. Ceilalţi bărbaţi erau adunaţi în jurul lui, trişti, scârbiţi.

— Caporale Ross, nu asta mi-am dorit, începu el încet, dar şi-au făcut-o cu mâna lor. Războiul îşi cere victimele, mai bine teroriştii, decât alţii ca MacPherson. Nici nu doresc să te văd ruinat şi închis din cauza Curţii marţiale. Ai servit în armată mult timp şi poţi fi mândru de asta. Îşi găsea cuvintele mai uşor, mâinile încetaseră să-i mai tremure şi bărbaţii îl ascultau. Cred că ar fi în interesul tuturor ca acest incident să fie uitat. Nu vrem mai mulţi martiri EOKA. Şi nu vreau ca lipsa voastră de disciplină să dea de lucru fără rost Tribunalelor Militare. Îşi drese glasul, stânjenit. Raportul meu va reflecta faptul că am întâlnit doi terorişti neidentificaţi şi bine înarmaţi. Au fost ucişi în luptă după moartea soldatului MacPherson. Le vom îngropa cadavrele în pădure, în secret, nu vom lăsa nicio urmă. Nu le vom oferi sătenilor o scuză pentru represalii. Dacă nu cumva vrei să fie depus un raport mai complet, caporale Ross?

Ross, marele soldat-tată, greoi şi grijuliu, îşi dădu seama că un raport complet ar fi putut să îi facă rău lui Urquhart, dar sigur l-ar fi distrus pe el. Aşa era în armată, durerea cobora pe ranguri. Pentru Urquhart, armata nu însemna mai mult de câţiva ani în slujba patriei, pentru Ross era toată viaţa lui. Voia să strige ca să protesteze că totul fusese doar un act de cruzime; dar lăsă umerii şi capul în jos în semn de capitulare.

În timp ce bărbaţii începură să caute un loc de îngropare în solul subţire al pădurii, Urquhart merse să cerceteze locul acţiunii din groapa stâncoasă. Fu recunoscător că pielea negricioasă a feţelor lor avea surprinzător de puţine răni evidente, dar duhoarea dulce-acrişoară a fumului arzător de benzină îl făcu să simtă o nevoie disperată de a vomita. Nu aveau nimic de valoare militară în buzunare, dar în jurul gâturilor lor atârnau, prinse de două lănţişoare subţiri, două cruci cu numele lor gravate. Le rupse şi le luă; nimeni nu trebuia să le descopere vreodată identităţile.

Coborâră muntele la amurg, cu cadavrul lui MacPherson legat în spatele maşinii. Urquhart se întoarse ca să se uite ultima dată la scena luptei. Brusc, în întunericul care se lăsa, văzu o lumină. Un tăciune, o flacără, rămăsese cumva şi fusese aţâţată de briza serii, făcând-o să izbucnească încă o dată. Micul pin din mijlocul gropii era în flăcări, ca un far care putea fi văzut de la kilometri depărtare.

Nu vorbi niciodată despre incidentul de pe munte, dar, în timpul marilor crize personale din viaţa lui, când trebuia să ia decizii grele, de câte ori închidea ochii şi, uneori, atunci când dormea, imaginea strălucitoare şi amintirea acelei zile se întorceau, parţial ca un coşmar, parţial ca o inspiraţie. Aşa ajunsese Francis Urquhart cine era.

CAPITOLUL 1

Prefer câinii în locul oamenilor. Sunt mai uşor de dresat.

Uşa cabinei regizorului tehnic se deschise puţin, ca Harry Grime să arunce o privire în sala de spectacol.

— Încă n-a venit, bombăni el.

Harry, un costumier important la Compania Regală de Teatru Shakespeare, nu îl plăcea pe Francis Urquhart. Adevărul era că îl detesta. Harry era un om direct, originar din Yorkshire, şi un homosexual efeminat şi furios care împărţea universul în cei care erau de partea lui şi cei care nu erau. Iar Urquhart, conform părerii lipsite de modestie şi de complicaţii inutile a lui Harry, nu era de partea lui.

— Să fiu al naibii dacă va câştiga tot nemernicul ăla, spusese Harry în noaptea ultimelor alegeri – iar Urquhart câştigase.

După trei ani, Harry îşi schimbase culoarea părului de la o nuanţă vie de castaniu la una îmbătrânită prematur şi renunţase la garderoba lui de haine strâmte din piele, preferând ceva care să-i permită să respire şi să-i lase burta să cadă mai firesc, dar nu îşi schimbase nicio opinie politică. Aştepta sosirea prim-ministrului ca un rus care săpa tranşee înaintea Stalingradului. Urquhart venea şi el deja se simţea batjocorit.

— Pleacă de-aici, Harry, nu mă mai împiedica, izbucni regizorul tehnic din poziţia lui de lângă păienjenişul de fire care legau monitoarele şi microfoanele cu care trebuia să controleze producţia. Du-te să vezi dacă toţi au suspensoarele potrivite sau ceva de genul ăsta.

Harry se burzului, fu gata să-i răspundă, dar se gândi mai bine. Mai era jumătate de oră până la începerea spectacolului, toţi erau la posturile lor din culise şi scandalul din cauza recuzitelor care lipseau şi a nasturilor desfăcuţi urma să înceapă. Nimeni nu îşi dorea agravarea situaţiei, nu în seara aceea. Plecă pe furiş ca să verifice perucile din vestiarul din spatele scenei.

Urma să se joace *Iulius Cezar,* iar sala Teatrului Swan deja începea să se umple, chiar dacă mai încet ca de obicei. Teatrul Swan, cu o sală cu balcoane din lemn de pin, de la marginea teatrului principal al Companiei Regale Shakespeare din Stratford-upon-Avon, e construit în formă de semicerc ca omagiu adus stilului elisabetan şi are o atmosferă intimă şi neoficială, cu maximum 432 de locuri. Încântător pentru spectacole, dar un coşmar pentru securitatea prim-ministrului. Dacă un spectator obişnuit care iubea piesele lui Shakespeare, dar îl ura pe Urquhart mai mult decât Harry Grime profita de ocazie ca să... Ca să ce? Nimeni nu putea fi sigur. Publicul bardului din Stratford nu avea renumele că ar fi mers cu diferite arme ascunse prin buzunare sau genţi – poate fanii lui Ibsen făceau asta, şi ai lui Cehov, dar sigur nu ai lui Shakespeare? Dar nimeni nu voia să rişte, nu în prezenţa Cabinetului aproape complet, a câtorva miniştri mai puţin importanţi, a diferiţilor editori, a soţiilor lor şi a altor oameni puternici şi aleşi din zonă, care se adunaseră să asiste la cea de-a treizeci şi doua aniversare a căsătoriei lui Francis şi Mortima Urquhart.

Geoffrey Booza-Pitt fusese cel care îi adunase. Cel mai tânăr membru al Cabinetului lui Francis Urquhart, era ministrul transporturilor şi un om care observa ocaziile într-un mod misterios. Şi distracţiile, în toate formele lor. Şi ce distracţie mai bună de la neajunsurile rutinei ministeriale decât să rezerve o sută de locuri în onoarea aniversării Stăpânului şi să-i invite pe cei mai puternici oameni din ţară ca să îşi prezinte omagiile în public? Biletele în valoare de două mii de lire aduceau de o mie de ori mai

multă publicitate personală şi favoruri împrăştiate prin Westminster, inclusiv pe Downing Street. Exact asta îi spusese Geoffrey lui Matasuyo, un gigant mondial al industriei de automobile şi sponsor corporatist al Companiei Regale Shakespeare, care fu de acord, tacit, să plătească lotul de bilete. Nu îl costase niciun penny. Nu că Geoffrey ar fi spus.

Ajunseră târziu, iar sosirea lor fu aproape regală. După unsprezece ani în care locuiseră pe Downing Street, măcar ştiau cum să-şi facă o intrare. Mortima, care întotdeauna se prezenta cu grijă, păru venită dintr-o lume mai bună, îmbrăcată cu o rochie de seară din catifea neagră, cu guler înalt şi purtând un colier cu pandantive din diamante şi smaralde care atrase luminile teatrului şi le reflectă, uimind toate femeile din jurul ei. Podelele de lemn şi balcoanele teatrului scârţâiră când oamenii îşi întinseră capetele ca să îi zărească, iar un ropot de aplauze izbucni într-un mic grup de turişti americani şi se răspândi constant, chiar dacă fără tragere de inimă, prin sală, spre ruşinea evidentă a multora.

— *Le roi est arrivé.*

— Fii serios, Bryan, îl mustră unul din cei doi însoţitori ai vorbitorului din locul lor de la primul rând de balcoane situate deasupra şi în dreapta locului în care se aşezau soţii Urquhart.

— Serios? Tom, vorbim despre acelaşi Francis Urquhart? Omul care a luat răutatea profesională şi a ridicat-o până la nivelul lui Elgar?

Thomas Makepeace îi răspunse doar printr-un zâmbet mustrător. Ştia că Brynford-Jones, editorul de la *Times,* avea dreptate. Înţelegea şi că Brynford-Jones ştia că el ştia. Termeni de lobby. Dar existau nişte limite pentru ce putea spune un ministru al afacerilor externe într-un loc public despre prim-ministrul lui. Oricum, Urquhart era prietenul care îi răsplătise prietenia cu o promovare stabilă de-a lungul anilor.

— Totuşi, trebuie să-i admiri jocul de picioare, e un adevărat profesionist, continuă Brynford-Jones înainte să fluture mâna şi să zâmbească în direcţia soţilor Urquhart care se întorceau ca să îi recunoască pe cei din jurul lor. Nu există niciun om aici care să nu aibă urmele crampoanelor prim-ministrului tău undeva pe corp. Bunul şi bătrânul F.U.

— Bryan, viaţa nu se reduce la a-ţi oferi ţie subiecte.

De cealaltă parte a lui Makepeace, li se alătură al treilea bărbat. Quentin Digby era un lobbyist, unul bun. Nu se implica doar în politica profesională, ci, în felul lui liniştit, era şi un fel de activist, reprezentând multe organizaţii caritabile şi concerne ecologice. Makepeace nu-l cunoştea bine, dar îl simpatiza.

— Mă întrebam care dintre noi trei avea să joace rolul lupului moralist în seara asta, glumi Makepeace.

Luminile sălii se estompară când directorul companiei Matasuyo urcă pe scenă ca să îşi ocupe locul înaintea publicului şi să ţină un discurs de bun venit. Lumina îndreptată spre scenă se ridica până la feţele lui Makepeace şi ale însoţitorilor lui, oferindu-le un aspect umbrit, conspirativ, ca al unor vrăjitoare în jurul unui ceaun.

— Tom, vorbesc serios, ar fi trebuit să plece la a zecea aniversare, continuă Brynford-Jones, nerăbdător să profite de prezenţa ministrului. Zece ani în vârf e destul pentru oricine, nu-i aşa?

Makepeace nu comentă, prefăcându-se că se concentra la predica domnului japonez care încerca să stabilească un fel de legătură spirituală între cultură şi piesele de maşini.

— Vrea să obţină recordul. Să o întreacă pe Thatcher, interveni Digby. Pe mine nu m-ar deranja, dar ce rost are? Ce încearcă să realizeze? Jumătate din coşurile de gunoi din ţară sunt pline de hârtii de împachetat de la Harrods, pe care consiliile locale nu îşi permit să le adune, iar cealaltă jumătate a ţării cerşeşte ceva de mâncare.

— Voi, lobbyiştii, întotdeauna vă compromiteţi cauzele pentru că exageraţi, îl mustră Makepeace.

— Ciudat, credeam că asta era prerogativa politicienilor, îi răspunse editorul.

Makepeace începea să se simtă încolţit. Se simţise aşa de multe ori în ultimele luni, stând lângă editori sau în faţa alegătorilor lui, prefăcându-se entuziasmat, când era doar obosit şi dezamăgit în sinea lui. Ceva se învechise. Cineva se învechise. Francis Urquhart. Îl lăsase pe Makepeace cu multe lucruri pe care voia să le spună, dar puţine i se permiteau.

— A avut un mandat bun, Tom, ţara e recunoscătoare şi aşa mai departe, dar chiar e timpul pentru sânge proaspăt.

— Sângele lui.

— Un nou început pentru guvern.

— Pentru tine, Tom.

— Toţi cunoaştem lucrurile la care ţii şi cauzele pe care le reprezinţi.

— Ne-ar plăcea să te ajutăm.

— Ştii că ţara nu mai e ce a fost. Sau ce ar putea fi. Ţara asta are o inimă prea mare ca să fie condusă atât de mult timp de un singur om.

— Mai ales de un asemenea om.

— La naiba, până şi imigranţii ilegali pleacă.

— Tom, ar trebui să fie a ta. Makepeace e un om la fel de bun ca Urquhart.

Pauză. Omul de la Matasuyo îşi terminase discursul şi piesa trebuia să înceapă; Makepeace era recunoscător pentru asta. Era zăpăcit. Voia să le contrazică declaraţiile, să joace rolul câinelui credincios, dar nu îşi găsea cuvintele. Poate aveau dreptate în legătură cu Urquhart. Fără îndoială, aveau dreptate în legătură cu el. Ştiau că îşi dorea asta, destul de mult ca uneori să i se usuce gura ca unui om rătăcit în deşert şi care zărea o oază, doar ca să

descopere că era un miraj. Putere. Dar nu doar de dragul ei, nu pentru un loc în cărţile de istorie, ca Urquhart, ci pentru prezent. Pentru ziua de azi. Pentru toate lucrurile pe care dorea, cu disperare, să le facă şi să le schimbe.

Atât Brynford-Jones, cât şi Digby erau foarte interesaţi de schimbări, editorul şi lobbyistul fiind revoluţionari de profesie. Makepeace se gândi că nici pentru ei nu era o opţiune ca lumea să rămână neschimbată. Poate într-o zi ar fi fost nişte aliaţi utili, dacă ar fi început vreodată războiul. După ce prietenul lui, Francis, ar fi părăsit arena. Sau poate s-ar fi dus şi ei naibii printre toţi rebelii.

Apoi se auziră râsete. Cezar îşi făcuse prima intrare pe scenă, cu o faţă acoperită cu un machiaj puternic care îl făcea să semene incredibil de mult cu Francis Urquhart. Avea acelaşi profil lung. Aceiaşi ochi pătrunzători. Acelaşi păr argintiu cu început de chelie. O gură ca o tăietură dreaptă pe faţă. O mască ce nu arăta nici bucurie, nici milă. Certurile din culise fuseseră lungi şi pline de furie când oamenii aflaseră de prezenţa iminentă a lui Urquhart. Harry susţinuse sus şi tare un boicot şi ameninţase că avea să protesteze folosindu-şi corpul în toate formele, dar directorul teatrului îi declară cu efect:

— Las-o baltă, dragule! Au trecut mulţi ani de când jumătatea ta de jos nu s-a mai ridicat la înălţimile aşteptărilor celei de sus. Pun pariu că nu ţi-ai mai văzut de ani de zile jumătatea de jos. Trăieşti din amintiri.

Aşa că ajunseră la un compromis. Într-o adevărată tradiţie dramatică, spectacolul avea să continue, încărcat cu un mic bagaj ideologic. Dar Harry, uitându-se încă o dată, dinspre sufleori, ca să vadă cum mergea protestul lui, avea să fie dezamăgit. Masca vie alunecă. Din locul lui privilegiat, de lângă Booza-Pitt, în faţa scenei, Urquhart, un actor experimentat în orice arenă publică, zărise pericolul şi răspunse. Nu doar că el râdea primul, dar se şi asigura

că toţi ştiau asta pentru că îşi scosese o batistă albă de mătase şi o flutura viguros la protejatul lui.

În timp ce piesa continua, Makepeace agoniza. Loialitatea însemna foarte mult, pentru el era o virtute politică. Dar nu dormise bine, mintea tulburată şi inima neliniştită nu îl lăsau să se odihnească, iar îndoielile începeau să se adune în visele lui. Şi ştia că, dacă nu ar fi făcut nimic şi doar s-ar fi necăjit din cauza acelor îndoieli, şi-ar fi pierdut şi visele.

— Măreţia se transformă în abuz atunci când separă remuşcările de putere...

Loialitate. Dar pentru ce? Nu doar pentru un singur om. Marii oameni au vremea lor, doar ca să afle că reputaţia lor trebuie să cadă din cer ca frunzele înaintea furtunii de toamnă.

— Prin urmare, gândeşte-te la el ca la un ou de şarpe din care, dacă s-ar sparge, ar ieşi răutăţi de felul lui...

Fiecare prim-ministru pe care îl cunoscuse ceruse prea mult şi fusese eliminat. Sacrificat. Într-un fel sângeros. De colegii lui.

În cele din urmă, fapta fu făcută.

— Şi tu, Brutus?

O portretizare excepţional de nemiloasă a asasinării şi, la fiecare pas, batista lui Urquhart continuă să fluture.

— Un gunoi de om! izbucni Grime în timp ce tropăia prin vestiar, ajutându-l pe Cezar cel decedat să se îmbrace în hainele de fantomă.

— Micul tău complot nu a funcţionat, drăguţule, spuse Iulius, ridiculizându-l. Nu l-ai văzut? Ne-a râs în nas, asta a făcut.

— Stai locului, Mare Iulius, sau îţi bag acul ăsta în fund, izbucni Harry. Oricum, ce ştii tu despre comploturi? Ultimul scenariu mizerabil pe care l-ai inventat n-a ajuns nici măcar până la dactilografă.

— A avut câteva probleme de dezvoltare, recunoscu Iulius.

— A avut tot atât simţ de orientare cât un cal care calcă pe un arici.

— Măcar eu joc. Tu n-ai putea juca nici măcar rolul craniului din *Hamlet* într-o zi bună.

— Du-te naibii! spuse Harry, făcându-şi gura pungă şi se potoli.

În sala de spectacole, luminile anunţaseră pauza şi aplauzele zgomotoase reflectau aprecierea publicului pentru o producţie remarcabilă pentru prospeţimea ei. Trecuse multă vreme de când cineva îşi mai amintea să fi râs atât de mult la o tragedie, dar, în primul balcon, Digby părea tulburat. Makepeace îl studie.

— Scuze. Mă gândeam la noua maşină, se scuză lobbyistul.

— La kilometrajul ei? Dacă e nepoluantă? Reciclabilă?

— Nici vorbă. Are patru litri de testosteron înveliţi în cel mai pur stil italian pe care îl poţi găsi în ţara asta fără să fii arestat. Ferrari. Roşu aprins. Singurul meu viciu. Şi e parcată afară.

— Şi tu îţi făceai griji dacă toată hârtia de împachetat va fi scoasă din coşul tău de gunoi până la sfârşitul săptămânii, îl ironiză Makepeace.

— Sunt mai îngrijorat că, în minunata noastră lume nouă, sistemul stereo va fi furat până la sfârşitul spectacolului. Dumneavoastră ce credeţi, domnule ministru?

— Calmează-te, Diggers, interveni Brynford-Jones. Nimic nu e veşnic.

Editorul şi lobbyistul se bucurară de zeflemea, dar Makepeace se gândea la altceva. Se uita lung la podeaua sălii, acolo unde Urquhart, înconjurat de acoliţi entuziasmaţi şi asistat îndeaproape de Geoffrey Booza-Pitt, îşi schimba batista.

— Eşti bine, Tom? îl întrebă Brynford-Jones.

— Da, bineînţeles. Mă gândeam câtă dreptate ai. Ştii... Despre cum nimic nu e veşnic.

* * *

Cutia din piele roşie stătea deschisă pe bancheta din spate, cu documentele neatinse. Ministrul adormise imediat ce ajunseră la autostradă – fusese o cină de lucru obositoare şi bătrânul nu mai era la fel de rezistent cum fusese cândva. Sforăia încet, cu gura uşor căscată, căzut, într-un fel incomod, într-o parte. Ar îi trebuit să poarte centura de siguranţă. Şoferul îl cercetă atent în oglinda retrovizoare pentru o vreme înainte să decidă că putea risca. Prudent, în timp ce se asigura că motorul Jaguarului îşi menţinea ritmul constant şi liniştitor la o viteză stabilă de o sută treizeci şi trei de kilometri pe oră, întinse mâna după butonul de volum al radioului. Tocmai trebuia să înceapă meciul pe stadionul Upton Park şi următoarele nouăzeci de minute aveau să decidă soarta unui întreg sezon de efort. Nu voia să piardă asta.

Se opri când, prin burniţa din faţa lui, apărură stopurile unui Escort vechi, care încerca încă să demonstreze că era bun de ceva, şi nu o rablă. Tânărul şofer al Escortului înjură; cauciucul putrezit al ştergătoarelor lui de parbriz transformase autostrada într-o masă de pete zăpăcitoare şi se chinuia să înţeleagă ce se întâmpla în faţa lui. Nu îl interesa ce era în spatele lui. Şoferul ministrului hotărî să nu rişte să-şi trezească pasagerul frânând brusc, nu când trebuia să înceapă meciul. Conduse spre banda din mijloc ca să treacă pe interior, pe lângă celălalt vehicul.

Unele evenimente din viaţă – şi din moarte – nu au nicio explicaţie raţională. Ulterior, oameni învăţaţi, experimentaţi şi anchetatori versaţi se pot aduna ca să îşi exprime părerile, dar, mult prea des, asemenea păreri servesc mai puţin ca o explicaţie şi mai mult ca o scuză. Uneori e la fel de uşor de acceptat că există momente în care Soarta se trezeşte din somnul ei de după-amiază şi, cu ochii cârpiţi de somn, arată capricioasă cu degetul, fără nicio intenţie clară. Pentru că, exact atunci când şoferul ministrului se apleca încă o dată spre butonul radioului, la mai puţin de doi metri în spatele celuilalt vehicul şi în interiorul autostrăzii, spatele

Escortului explodă. Soarta. Viră brusc în faţa limuzinei ministrului, al cărui şofer prinse volanul cu o singură mână. Jaguarul lovi banda mediană şi se învârti în cerc pe drumul umed înainte să treacă de banda de urgenţă şi să dispară într-un şanţ.

Se opri în trunchiul unui ulm. Când şoferul îşi reveni din şoc, găsi cutia ministrului lovită şi ruptă pe bancheta din faţă, lângă el. Ministrul era în aceeaşi stare.

CAPITOLUL 2

Urăsc accesele de violenţă inutilă. Elimină plăcerile violenţei necesare.

— Francis Urquhart, împăciuitor?

Brynford-Jones nu încercă să-şi ascundă scepticismul din voce şi se holbă de aproape la Makepeace ca să îi observe reacţia.

— Bryan, trăim într-o nouă lume captivantă. Orice e posibil.

— De acord. Dar Francis Urquhart?

Stătură la coadă cu ceilalţi oaspeţi, pe scările sediului din Downing Street, ca să fie întâmpinaţi oficial de soţii Urquhart înainte să fie prezentaţi preşedinţilor comunităţilor cipriote divizate. Cu o zi în urmă, pe teritoriul neutru al sălii de bal a Casei Lancaster şi în atenţia publică a prim-ministrului britanic, turcii şi grecii căzuseră de acord cu principiile de pace şi garantaseră să stabilească toate detaliile nerezolvate în trei luni. Republicile Confédérale ale Ciprului erau gata să se nască, iar conflictul era evitat datorită onorabilului şi cinstitului prim-ministru Francis Urquhart, care acţionase ca moaşă şi ca mediator.

Urmă sărbătorirea. Mai marii ţării fuseseră adunaţi în camerele de recepţie de la parterul sediului din Downing Street ca să ofere mulţumiri pentru pace lui Francis Urquhart. Era o experienţă egalizatoare şi, pentru mulţi, aproape înjositoare. Indiferent cât de bogaţi sau de cunoscuţi erau, fuseseră trataţi la fel. Fără maşini, fără distincţii, fără excepţii. Se opriseră la porţile din fier forjat care împiedicau intrarea pe Downing Street din Whitehall. Fuseseră verificaţi de poliţie înainte să li se permită să meargă cu soţiile pe

toată lungimea străzii, până la uşa păzită de la intrare. Trebuiră să aştepte în timp ce hainele lor fură schimbate cu un bilet de hârtie mototolit la garderobă. Petrecură cinci minute la coadă, urcând pioşi pe scări, pas cu pas, pe lângă portretele foştilor conducători: Wallpole, Pitt, Palmerstone, Disraeli, Churchill şi unica Margaret Thatcher.

— Pentru cei pe care i-am răstignit, murmură Brynford-Jones.

Apoi urmă prezentarea oficială făcută de un străin în haină roşie din altă galaxie care părea să nu recunoască pe nimeni şi avea mari probleme cu pronunţia. „Domnul Bimford-Jones" nu fu impresionat, dar rareori era.

— Aşa trebuia să fi fost şi la Curtea de la Versailles, spuse el. Înainte să vină căruţele pentru condamnaţi.

— Bryan, te-a luat valul cinismului. E nevoie de puţină cruzime pentru a face mari schimbări. Recunoaşte meritele când e cazul, protestă Makepeace.

— Tom, tu eşti crud? Destul de crud ca să-i iei coroana bătrânului Francis? Pentru că nu ţi-o va oferi în dar de Crăciun. Va trebui să o iei cu forţa, cum a făcut-o el. Cum au trebuit să o facă toţi. Ai tot ceţi trebuie ca să faci asta?

— În politică ai nevoie şi de noroc, răspunse Makepeace, încercând să ocolească întrebarea, dar fără să îşi arate nerăbdarea de a termina conversaţia cu editorul.

— Oamenii trebuie să fie stăpâni pe soarta lor. Ştii că mi-ar plăcea postul, dar încă nu e cazul.

— Niciodată nu e cazul când te aştepţi la asta. Dacă vrei să realizezi lucruri măreţe, prinzi norocul de coaie şi te ţii bine.

— Bryan, uneori cred că încerci să mă ispiteşti.

— Nu, nu eu. Eu doar prezint ambiţia unui om şi văd dacă îl tentează. Eu sunt doar un voyeur, e privilegiul presei. Treburile murdare le las în seama voastră, băieţilor – şi fetelor! exclamă el,

întinzându-se ca să apuce de cot o invitată care se strecura prin mulţime.

Claire Carlsen se întoarse şi zâmbi, luminându-se la faţă când îi recunoscu. Şi ea era membră a Parlamentului, la treizeci şi opt de ani, cu doisprezece ani mai tânără decât Makepeace şi editorul.

— Ce-ai făcut ca să-ţi câştigi locul în turma asta sclipitoare? o întrebă Brynford-Jones. Credeam că nimeni sub rangul de conte sau arhiepiscop nu are voie la troaca asta. Cu siguranţă, nu o deputată de rând.

— Bryan, sunt doar un simbol. Se pare că moraliştilor de profesie de vârstă mijlocie, ca tine, le place să aibă nişte fuste prin preajmă ca să le amintească de tinereţea pierdută. Ştii tu, să le curgă balele un pic şi să plece fericiţi. Ăsta e planul.

Zâmbetul ei era cordial, dar ochii albaştri precum cerul de toamnă erau pătrunzători. Era înaltă, aproape că îl privea direct în ochi pe editorul gras care se bucura de reflexia luminii soarelui de seară ce strălucea prin părul ei blond.

Brynford-Jones râse tare.

— Ai venit prea târziu pentru o mărturisire. Deja am recunoscut că sunt un voyeur şi, în cazul tău, pledez, cu bucurie, că sunt vinovat. Dacă te dă vreodată afară soţul ăla al tău, atunci eşti binevenită la mine să-mi faci o cană de lapte cu cacao în fiecare seară.

— Dacă îl voi da vreodată afară pe soţul meu, îl corectă ea, sper că voi face mai multe lucruri seara decât doar să beau lapte cu cacao. Oricum, ce puneaţi voi doi la cale? Să trimiteţi stripteuze la Sinod sau ceva la fel de frivol?

— Întrebam dacă prietenul nostru de aici are tot ce-i trebuie ca să reuşească în politică, anume calităţile necesare precum energia şi ambiţia ca să devină următorul prim-ministru. Claire, tu ai paria pe el?

Ea îşi arcui o sprânceană – avea o faţă foarte expresivă şi, când era relaxată, o aură de zburdălnicie înviorătoare. Ca răspuns la

invitaţia lui Brynford-Jones, îl cercetă pe Makepeace de parcă ar fi făcut-o pentru prima dată, strâmbă sceptică din nas şi păru să ajungă la o concluzie înainte să le abată intenţionat atenţia în altă direcţie.

— Dacă energia şi ambiţia înseamnă totul, atunci următorul nostru conducător stă acolo, lângă fereastră.

— Nu e Geoff al nostru? Mai bine emigrez, chicoti editorul, lipsit de respect, dar nu în întregime sceptic.

Se întoarseră ca să-i urmărească privirea. În arcada unei mari ferestre georgiene cu vedere la grădină, ministrul transporturilor îl ţintuise locului pe guvernatorul Băncii Angliei, cu spatele la perdeaua elegantă.

— Ce tehnică fluidă! continuă Claire. Se ocupă de el atât de bine, că guvernatorul nici nu o să-şi dea seama când va fi dat la o parte pentru următorul nume de pe listă.

— Geoff al nostru are o listă? întrebă editorul.

— Sigur că da. Tipărită pe un cartonaş pe care îl ţine în buzunarul de la piept. Are doar o oră la dispoziţie aici, aşa că a cerut dinainte o copie a listei invitaţilor, a văzut câţi oameni vrea să impresioneze sau să critice şi şi-a împărţit timpul. Şase minute pentru fiecare. Cu o precizie digitală.

În tăcere, urmăriră cum Booza-Pitt, fără să-şi ia o pauză ca să mai respire şi el şi fără să se uite la ceas, strânse mâna guvernatorului şi îşi luă rămas-bun. Apoi se plimbă prin cameră, strânse mâinile oamenilor şi îi salută în trecere, dar nu se opri.

— Sunt şanse să-şi încheie programul cu soţia plictisită a cuiva, continuă Claire. E o rutină, mai ales de când s-a despărţit de soţia lui.

— A doua soţie, îl corectă Makepeace.

— Fascinant. Îl apreciez mai mult, recunoscu Brynford- Jones. Însă sunt nevoit să recunosc că nici aşa nu ar ajunge prea departe. Dar cum afli atâtea informaţii delicioase şi răutăcioase?

Claire strânse buzele.

— Ştii că nouă, fetelor, ne place să bârfim. Doar nu crezi că-şi scrie singur lista?

Editorul ştia că ea îl lua în râs mai mult pe el decât pe Booza-Pitt. Observă cât de ficşi rămăseseră ochii ei albaştri pe durata conversaţiei, cercetând, judecând. Nu îi scăpau multe. El bănuia că ea îi folosea pe bărbaţi mai mult decât o foloseau ei pe ea. Hainele ei erau scumpe, dar discrete, de la cei mai în vogă creatori de modă din Knightsbridge, sexualitatea ei era discretă, dar evidentă şi originală, iar dorinţa lui pentru ea creştea cu fiecare minut. Dar bănuia că nu era o femeie pe care să o supere sau care să accepte obişnuitele lui propuneri de genul „Ţi-ar plăcea să discutăm despre profilul tău la cină?". Ar fi fost o greşeală să piardă ce era în interiorul acelei femei urmărind să obţină doar ambalajul superficial.

— Cred că ar trebui să vorbesc mai des cu tine, se oferi el.

— Şi eu cred la fel.

— Nu eşti geamăna parlamentară a lui Booza? continuă el. Parcă-mi amintesc că am citit asta undeva. Amândoi aţi intrat împreună în Cameră, când – acum şapte ani? Aveţi aceeaşi vârstă. Amândoi bogaţi şi plăcuţi la conferinţa partidului. Amândoi puteţi ajunge departe.

— Dacă aş avea talentul lui.

— Ce crezi, ministru al afacerilor externe în Cabinetul Makepeace?

Se întoarse la prima lui ţintă.

Makepeace tăcu, de parcă ar fi vrut să-şi accentueze cuvintele cu o consideraţie elaborată.

— Nici peste un milion de zile, răspunse el încet. Omul ăsta n-ar recunoaşte un principiu politic sau o idee originală nici dacă i-ar fi servite în crustă şi cu stridii.

— Ah, în sfârşit! O ruptură în faimoasa ta loialitate colectivă faţă de miniştri, Tom. Încă mai am speranţe pentru tine, zâmbi editorul, încântat că descoperise o antipatie atât de evidentă. Se întoarse spre Claire. Simt că urmează un editorial. Deşi, ca să-ţi spun adevărul, draga mea, mă îngrijorează un pic vorbele lui despre principii şi idei originale. Nu sunt bune pentru un om ambiţios. Va trebui să lucrăm la el.

Ea râse, cu o expresie sinceră, arătându-şi dinţii albi şi bucuria.

— Ştii ceva, Bryan, şi eu cred la fel.

CAPITOLUL 3

Oamenii importanţi sunt, de obicei, răi. Eu intenţionez să fiu un om foarte important.

Zona Civilă, Baza Militară Dhekelia, Teritoriul Suveran Britanic, Cipru

— Salutări, prietenul meu grec. Bine-ai venit în modestul atelier al unui tâmplar! Ce parte din darul lui Allah poate să împartă slujitorul lui cu tine?

— Şapte oi. De vineri într-o săptămână. Şi să nu aibă doar grăsime şi tendoane ca nevasta ta.

— Şapte? se gândi turcul. Una pentru fiecare zi a săptămânii tale, Glafkos. Pentru tine, voi încerca să găsesc cele mai frumoase oi din toată partea turcească a Ciprului.

— E Paştele, fiu al lui Saladin, scuipă Glafkos instalatorul. Şi se mărită fiica mea. O să fie un mare ospăţ.

— O mie de binecuvântări pentru fiica lui Glafkos!

Grecul, un om mic de statură, cu un umăr lăsat şi expresia unei frunze de viţă-de-vie fierte, rămase neimpresionat.

— Să-ţi stea în gât cele o mie de binecuvântări, Uluc! De ce mi-au lipsit cinci cămăşi din livrarea de săptămâna trecută?

Turcul, un tâmplar, puse deoparte rindeaua cu care repara o uşă stricată şi îşi şterse mâinile de şorţul întins peste burta lui mare. Cămăşile sport, cu logourile contrafăcute ale firmelor Lacoste şi Adidas, erau confecţionate în sectorul turcesc de vărul de gradul doi al mamei lui, care, evident, îi păcălea pe amândoi. Dar grecul

câştiga mult din adaosul la preţul falsurilor de contrabandă, care erau vândute într-una din numeroasele pieţe din satul Pyla, într-un magazin deţinut de nepotul lui. Îşi putea permite să se lipsească de o mică parte din profit. Totuşi nu voia ca un blestemat de grec să afle că era înşelat de un membru al familiei lui.

— Au intrat la apă, exclamă el în cele din urmă, după ce se gândi bine.

— Vrei să spui că iar tragi pătura pe partea ta.

— Dar, dragul meu prieten grec, conform conducătorilor noştri, în curând, vom fi fraţi. Vom fi, cu toţii, o singură familie. Strânse rindeaua cu mâna lui mare şi începu, nonşalant, să răzuiască uşa din nou. Poate fiica ta va face dragoste cu un turc.

— Mai degrabă aş repara canalele iadului. Cu mâinile goale.

Turcul râse, arătându-şi dinţii înnegriţi şi umorul vulgar. Erau într-o luptă continuă pe care o purtau la baza militară britanică, unde lucrau amândoi şi în diferite puncte clandestine de trecere de-a lungul zonei-tampon militarizate care despărţea comunităţile greceşti de cele turceşti. Puteau face contrabandă împreună, puteau supravieţui şi chiar prospera împreună, dar asta nu însemna că trebuiau să se şi placă, indiferent ce decretau politicienii proşti.

— Poftim, grecule. Un cadou pentru nevasta ta. Îşi băgă mâna într-un sertar şi scoase o sticluţă pe care scria Chanel. Să îţi umple nopţile de fericire.

Glafkos scoase capacul şi mirosi conţinutul, turnându-şi un pic în palmă.

— Miroase a pipi de cămilă.

— De cămilă Chanel autentică. Şi foarte, foarte ieftină, răspunse Uluc, dându-şi ochii peste cap.

Grecul încercă să scape de miros ştergându-şi mâna de cămaşă, apoi cercetă atent sticluţa.

— Iau şase duzini. De probă. Şi să nu intre la apă.

Turcul dădu din cap.

— Sau să se evapore.

Uluc chicoti iar din toată inima, dar, la fel de repede cum venise, bucuria lui dispăru şi, în locul ei, păru că un nor cenuşiu se aşternu pe fruntea lui. Începu să-şi atingă meticulos mustaţa cu vârful unui deget foarte bătătorit, de trei ori pe fiecare parte, de parcă ar fi încercat să netezească ceva încâlcit care îi intrase în viaţă.

— Ai vânturi de la mâncarea nevestei tale? îndrăzni să-i spună Glafkos, instalatorul.

Uluc, tâmplarul, ignoră insulta.

— Nu, prietene, dar nu-mi dă pace un gând. Dacă ni se spune tuturor să ne iubim unii pe alţii, turci cu greci, să ne strângem în braţe în loc să ne strângem de gât – atunci, pentru numele lui Allah, ce-o să mai facem noi doi?

CAPITOLUL 4

Dacă ignoranţa înseamnă fericire, atunci Parlamentul trebuie să fie plin de oameni fericiţi.

Ca indivizi, majoritatea erau modeşti, din clasa de mijloc, adesea plictisitori. Şi erau mândri de asta. Dar, la nivel colectiv, împărtăşeau o sete de sânge de o intensitate animalică, exprimată în valuri de entuziasm ţipător care se zdrobeau peste sală.

— S-a schimbat, nu-i aşa? se întrebă Sir Henry Ponsonby, cu faţa lui slabă ascunsă de umbra unei mari pălării de paie.

Nu avea nevoie să adauge că, în viziunea lui, asta nu putea fi spre bine. Ca şef al administraţiei publice, era greu de convins că schimbarea putea fi şi altfel decât perturbatoare.

— Vrei să spui că-ţi aminteşti când noi, englezii, obişnuiam să câştigăm?

— Din păcate, asta e un fel de istorie antică şi nu mai face parte nici măcar din planul de studii de bază. Pufni. Nu. Ceea ce vreau să spun e că fiecare aspect al vieţii pare să fi devenit un sport sângeros. Politica. Jurnalismul. Mediul academic. Comerţul. Chiar şi Wimbledonul.

Pe teren, primul englez care fusese selecţionat la Turneul de tenis de la Wimbledon de mai bine de două decenii câştigă cu greu încă un punct în *tie-break;* încă două şi ar fi ajuns să lupte într-un set hotărâtor. Mulţimea, după ce se supărase că eroul ei naţional fusese umilit în prima rundă şi în jumătate dintr-a doua, se trezise că englezul îşi revenise şi avea o şansă. Pe peluza zgâriată de picioare

din faţa lor, se crea o legendă. Probabil. Partea mai bună era că potenţiala victimă era de origine franceză.

— Henry, oi fi eu academician. Chiar şi jurist internaţional. Dar o parte din mine ar da orice să fie acum acolo.

Emoţia neaşteptată din aceste cuvinte îl surprinse pe Sir Henry. Din origini obişnuite, Clive Watling făcuse o carieră distinsă ca jurist academician şi mână dreaptă, consilier regal, masterand, licenţiat în drept şi multe alte distincţii şi onoruri, şi devenise un om de bază, a cărui autoritate se potrivea cu silueta lui masivă de Yorkshire. Izbucnirile de entuziasm fizic nu făceau parte din fişa postului. Cu toate astea, oricine avea dreptul la puţină pasiune şi era mai bine să fie pentru mingile de tenis decât pentru băieţei.

— Ei bine, nu ne gândeam chiar la asta pentru tine, bătrâne, începu Sir Henry din nou. Voiam să aflu ce crezi. Ştii, ţi-ai făcut o reputaţie formidabilă prin munca ta la Tribunalul Internaţional, eşti foarte respectat şi nu numai.

Încă un punct fu câştigat pentru onoarea naţională, iar Watling nu se putu abţine şi răspunse strângând pumnii fără să vrea. Sir Henry îşi strânse buzele care arătau ca o linie roşie. Amestecul de tensiune şi căldură din Terenul cu Numărul Unu împiedică orice încercare de a continua conversaţia atât timp cât jucătorii de tenis ajunseră din nou la egalitate.

O lovitură. Braţele se agitară şi strigătele deveniră frenetice. Mingea se mişcă atât de repede, că puţini ochi o putură urmări, în timp ce toate inimile zburară cu ea. Se făcu un nor de praf de cretă englezească, se auzi un strigăt galic de disperare şi zgomotul izbucni din tribune. Setul fu câştigat şi din capătul îndepărtat al terenului se auziră voci răguşite care cântau în cor „Rule Britannia”. Sir Henry ridică privirea dezgustat, fără să observe zâmbetul larg al însoţitorului lui. Fiind un tradiţionalist, nu era obişnuit să-şi exprime emoţiile şi dezaproba exprimarea lor la alţi oameni. Aşa cum avea să le spună celor din clubul lui mai târziu, în acea

săptămână, nu fusese o *scenă* pe placul lui. Fură nevoiţi să aştepte până când inevitabilul val mexican trecu de ei – vai, Watling chiar îşi legăna coapsele? – înainte să li se permită să-şi reia gândurile.

— Da, am fost norocos, Henry, am primit multă recunoaştere. Bineînţeles, mai degrabă în străinătate. Nu atât de mult aici, acasă. Ştii că se zice că nu poţi fi profet în ţara ta? Şi om de succes cu gimnaziu într-un sistem juridic încă dominat de elite din Oxbridge. Ca Ponsonby.

— Nu, deloc, dragul meu coleg. Eşti foarte stimat. Noi, englezii, suntem doar un pic mai reticenţi când e vorba de aceste lucruri.

Cuvintele lui Sir Henry fură imediat contrazise de un acces de isterie feminină din spatele lor, în timp ce jucătorii îşi reluară locurile pentru setul final. Se observa că numeroasele expresii de fervoare patriotică ce veneau din tribune erau amestecate cu o francofobie intensă. Asemenea pasiuni evidente îl stânjeneau pe Ponsonby.

— Clive, permite-mi să trec direct la subiect. Ciprioţii vor să termine cu certurile lor interne. Asta n-ar trebui să fie imposibil, atât grecii, cât şi turcii par afectaţi de un acces neobişnuit de bunăvoinţă şi bun-simţ. Poate nu mai au gâturi de tăiat sau, mai degrabă, au fost ispitiţi de pachetele cu ajutoare străine care sunt la ofertă. Oricum, multe dintre probleme se rezolvă, chiar şi problema frontierelor. Ambele tabere ştiu că trebuie să facă un gest, să renunţe la ceva.

— Au diferenţe mari de opinii?

— Nu foarte mari. Ambele părţi vor să elimine gardul din sârmă ghimpată şi aproape tot gardul propus trece prin munţi care n-au nicio valoare decât pentru căprari şi pustnici.

— Mai există largul mării până la recifful continental.

— Eşti un om foarte atent! Acesta e potenţialul obstacol. Sincer să fiu, nicio parte nu are experienţe cu graniţele maritime, aşa că îşi doresc ca un tribunal internaţional să facă treaba asta în locul lor.

Ştii, să ofere acordului marca legitimităţii şi să evite o pierdere de prestigiu pentru fiecare parte. Au nevoie doar de un mic bandaj pentru mândria lor naţională ca să poată vinde afacerea oamenilor lor. Deja cercetează apele şi au fost de acord cu un juriu de arbitraj format din cinci judecători internaţionali sub conducerea Marii Britanii.

— Pentru numele lui Dumnezeu, de ce Marea Britanie?

Ponsonby zâmbi.

— Cine cunoaşte insula mai bine? Vechea stăpână colonială, ţara în care nici turcii şi nici grecii nu au încredere. Fiecare îşi vor alege câte doi judecători, iar cel al Marii Britanii va fi al cincilea, cel imparţial. Şi vrem ca tu să fii al cincilea.

Watling inspiră adânc, bucurându-se de această recunoaştere.

— Vrem ca totul să fie semnat şi sigilat cât mai repede posibil, continuă Ponsonby, dacă se poate, în următoarele două luni. Înainte să se răzgândească.

— Ah, am o problemă.

— Da, ştiu. Ar trebui să-ţi petreci vara ţinând prelegeri într-un lux considerabil în California. Dar te vrem aici. În slujba păcii şi a interesului public. Şi, bătrâne, să ştii că Guvernul Maiestăţii Sale îţi va fi foarte recunoscător.

— Asta sună ca o tentativă de mituire.

O dublă greşeală, mulţimea oftă. Ponsonby se aplecă mai aproape.

— Clive, recunoaşterea ta trebuia să fi avut loc demult. Există un singur loc pentru un om cu experienţa ta. Tăcu, tachinându-l. Ai aduce o contribuţie extraordinară în Camera Lorzilor.

Ponsonby îi zâmbi cu viclenie; îi plăcea să împartă privilegii. Din contră, Watling încerca disperat să-şi ascundă ticul nervos care îi apăru în colţul gurii. În copilărie, visase să lovească mingea pentru Yorkshire; acesta era al doilea vis al lui.

— Cine va mai fi în acest complet de judecători?

— Turcii au numit un malaysian şi un profesor egiptean din Cairo...

— Probabil că Osman. E un om bun.

— Da. Mafia musulmană.

— E un om bun, insistă Watling.

— Bineînţeles, toţi sunt oameni buni. Aşa sunt şi cei din echipa Greciei. L-au ales pe Rospovitch din Serbia – fără nicio legătură cu faptul că e creştin ortodox, trebuie să adaug asta repede. Nici prin gând nu i-ar fi trecut asta vreunui grec.

— Şi al patrulea?

— E oferit de cei mai puternici aliaţi ai Greciei din Europa, de francezi. Vechiul tău amic de la Tribunalul Internaţional, Rodin.

— Tocmai el! Watling nu-şi putu ascunde dezamăgirea. Am participat la procese cu omul ăla mai des decât aş vrea să-mi amintesc. E la fel de promiscuu cu opiniile lui ca o târfa de pe Avenue Foch. Nu-l suport pe omul ăla. Dădu din cap. Gândul de a fi închis cu el undeva nu-mi aduce nicio bucurie.

— Dar gândeşte-te, Clive. Completul e împărţit la mijloc, doi-doi, prin numire. Tu vei avea votul decisiv. Rodin şi ceilalţi nu contează, poţi să faci ce crezi că e corect.

— Harry, nu sunt sigur. Deja totul începe să sune ca un joc de poker politic. Ar fi o treabă corectă? Fără mânării? Nu vreau să iau parte la nicio înţelegere murdară de culise, îl avertiză avocatul cu încăpăţânarea tipică nordicilor, trăgându-şi bărbia dublă. Dacă va fi să mă ocup de acest caz, atunci va trebui să fie hotărât doar pe baza meritelor.

— De-asta trebuie să o faci, tocmai pentru că eşti enervant de imparţial. Permite-mi să fiu sincer. Te vrem pentru reputaţia ta. Dacă vei fi şi tu implicat, totul va părea corect. Îngroapă-i în Convenţii de la Haga şi precedente paşnice. Sincer, din punct de vedere politic nu contează nici cât o ceapă degerată ce hotărăşti, practic, va fi doar o linie trasată pe pietre. Un kilometru încoace sau

încolo pe care nu poţi creşte nici măcar un sac cu fasole. Dar le va permite politicienilor ciprioţi să facă o înţelegere de care au mare nevoie. Aşa că, dragă Clive, treci de partea cui vrei, nu va fi nicio presiune din partea noastră. Tot ce vrem e o înţelegere.

Tăcură. Mulţimea se înfierbântă din nou când setul decisiv începu. Watling încă ezita, era timpul pentru ultimul ghiont.

— Cred că se cuvine să grăbim lucrurile şi pentru noi. Nu e nevoie să aştepţi la o coadă lungă, cred că ne putem asigura ca numele tău să apară în următoarea Listă de Onoruri, de Anul Nou. Nu vrem ca incertitudinea să te împiedice să deliberezi. Ponsonby râdea. Îmi pare rău că te grăbesc. Şi pentru California. Dar există presiuni. Ciprioţii se războiesc unii cu alţii de un sfert de secol; e timpul să tragem cortina pe mica lor tragedie.

— Presupui că voi accepta? Pentru rangul de pair?

— Nu, dragul meu coleg, ci pentru interesele fair-play-ului britanic.

Orice alte schimburi de opinii deveniră imposibile, îngropate sub povara zgomotului. Jucătorul francez sărise, se împiedicase, şi se încurcă în plasă în timp ce încerca disperat să salveze o contralovitură vitală. Mulţimea se ridică în picioare, strigând de bucurie.

* * *

Căpitanul navei de cercetare seismică *Happy Valley* scutură mucul ţigării cu mult deasupra capului, privindu-l atent în timp ce plutea în aerul greu înainte să cadă şi să dispară dincolo de carena navei de pescuit. Îi ardeau plămânii; încercă să nu tuşească, nu reuşi, tremură tare şi scuipă. Îi promisese soţiei că avea să renunţe la blestematele de ţigări şi încercase, dar aici, zi după zi sub cerul crud, traversând în lung şi-n lat partea estică şi neinteresantă a Mediteranei, se trezi rugându-se pentru furtuni, pentru o revoltă,

pentru orice formă de distracţie. Dar nu era niciuna. Probabil avea să moară de plictiseală înainte să-i vină iarba de hac.

Îi era dor până-n măduva oaselor de vremurile de demult, când transporta piese de rezervă pentru tancuri în Chile sau piese auto furate în Nigeria, şi se manifesta confuz când se confrunta cu forţele autorităţilor, strecurându-se printre picioarele lor cu o încărcătură de contrabandă, aşa cum un copil fuge de un bunic ramolit. Dar acum munca lui era complet legală şi credea că plictiseala avea să-i strivească testiculele.

Aşadar, ticăloşii bizantini din Cipru hotărâseră să scape de demonii lor şi să ajungă la un compromis. Pace tuturor oamenilor, fie că sunt turci sau greci, indiferent ale cui fiice le-au violat sau ale cui capre le-au furat? Sau era invers? La naiba, el era francez-canadian şi le ura neamul, dar ei voiau ca apele lor din larg să fie studiate ca să se pună de acord pentru o împărţire amiabilă. Iar afacerea cu depistarea încălcării sancţiunilor nu mai era ce fusese, nu de când se făcuse pace peste tot. Măcar cercetarea seismică era o slujbă. Până la următorul război.

Din spatele lui, de pe mare, se auzi bufnitura explozivă a aerului comprimat. Cândva, îşi aminti el, se auziseră gloanţele şi minele. Nu se gândise niciodată că avea să moară de plictiseală. Miji ochii, privind soarele care apunea la liniile de flotoare şi hidrofoane care se întindeau de-a lungul a trei mii de metri dincolo de *Happy Valley,* străbătând marea în sus şi-n jos după un model precis de tip grilă, controlat de satelit, care trimitea unde ce se izbeau de noroiul şi de şistul de pe fundul mării, întorcându-se la computere. Blestematele acelea de computere primeau tot aerul condiţionat de pe vas în timp ce oamenilor li se frigeau ouăle în chiloţi. Dar, aşa cum nu încetau să-i amintească şefii de la Seismic International, era o operaţiune de treizeci de mii de dolari pe zi, iar căpitanul şi echipajul lui erau cea mai ieftină parte din ea şi, de departe, cea mai uşor de înlocuit.

Scuipă un pescăruş care se aşezase pe balustradă, lângă el. Pasărea se ridică fără vlagă spre cer în spatele vasului, cercetă dâra de apă cremoasă din urma acestuia în căutarea peştilor, dar, negăsind niciunul, ţipă cu dispreţ înainte să plece în căutarea unui adevărat vas de pescuit. Iisuse Cristoase, nici măcar blestematele de păsări nu suportau vasul acela. Şi ce rost avea? Toată lumea ştia că, acolo jos, nu erau decât resturi de fier şi cioburi de oale vechi; nici vorbă de peşte după ce aruncaseră în aer lumea marină cândva prosperă cu grenade vechi şi alte forme de pescuit neselectiv.

Nu suporta această perioadă de pace. Voia alt război. Şi altă ţigară. Tuşi şi începu să caute prin buzunare.

CAPITOLUL 5

Mândria unei naţiuni nu a fost niciodată apărată cu succes de oamenii buni. Oamenii buni nu pot ajunge la adâncimile necesare.

Stătea în cămaşă, cu papionul desfăcut, holbându-se, prin perdelele rezistente la cioburi ale ferestrei dormitorului, la Parcul St. James, când intră ea. Era întuneric în cameră, iar faţa lui se vedea ca o mască de ceară în lumina reflectată de copacii din parc. Francis Urquhart, cu umerii lăsaţi, cu mâinile băgate adânc în buzunarele pantalonilor, arăta necăjit.

— L-au deconectat de la aparate pe bătrânul Freddie, şopti el.

— Dragule!

— Bătrânul Freddie Warburton. Care a avut un accident de maşină. Pe care l-au conectat la aparate. Mortima, au hotărât că nu mai avea niciun rost. Aşa că l-au deconectat.

— Dar parcă ai spus că era inutil.

Urquhart se învârti ca să ajungă faţă-n faţă cu soţia lui.

— Bineînţeles că era inutil. Complet inutil. Mă mir că şi-au dat seama când creierul lui a încetat să mai funcţioneze. Dar nu asta e ideea, nu-i aşa?

— Atunci care e ideea, Francis?

— Mortima, ideea e că el era singurul membru supravieţuitor al Cabinetului meu original după atâţia ani. Vor spune că e sfârşitul unei ere. Era mea. Nu înţelegi?

Mortima începuse să-şi dea jos bijuteriile, pregătindu-se metodic de culcare în semi întuneric, în timp ce se gândea la starea fragilă a soţului ei.

— Nu crezi că exagerezi un pic? îndrăzni să-l întrebe ea.

— Bineînţeles că exagerez, răspunse el. Dar şi ei vor exagera, blestemata de mass-media întotdeauna exagerează. Ştii cum a început să curgă otrava. „Ar fi trebuit să se retragă la a zecea aniversare. O administraţie învechită are nevoie de idei noi şi sânge proaspăt. Trece o eră." Acum, când s-a dus şi nenorocitul de Freddie, vor spune că deja a trecut. S-a dus. Se aşează pe marginea patului. Mă simt atât de... singur, cumva. Cu excepţia ta.

Ea îngenunche pe pat şi începu să-l maseze ca să-l scape de încordarea din umeri.

— Francis, tu eşti cel mai eficient prim-ministru pe care l-a avut vreodată ţara asta. Ai câştigat mai multe alegeri ca oricine şi, peste trei luni, vei depăşi recordul lui Margaret Thatcher de timp petrecut în funcţia asta. Locul tău în cărţile de istorie e asigurat.

El se întoarse. Ea îi văzu muşchii fălcilor încordaţi, care îi făceau tâmplele să zvâcnească.

— Asta e problema, Mortima. Simt că deja fac parte din istorie. Că aparţin cu totul zilei de ieri, că nu mai sunt azi. Şi nu voi mai fi mâine.

Gândurile lui negre se întorseseră, iar era furios din cauza lipsei de sens a vieţii lui, a ingratitudinii şi a incompetenţei lumii din jurul lui. Aceste stări rele nu durau niciodată mult, dar, incontestabil, durau mai mult ca înainte. Provocarea îşi pierduse noutatea, avea nevoie de dragoni pe care să-i omoare, dar aceştia păreau să se fi târât departe şi să se fi ascuns între subclauzele documentelor interminabile de politică şi regulamente europene. Mantia oficială atârna greu pe umerii lui şi avea robe de ceremonie, deşi cândva purtase o armură. Se înălţase ca un uriaş deasupra scenei parlamentare, unde nu putuse fi ajuns de duşmanii lui, dar ceva se

schimbase, poate în el şi, cu siguranţă, în alţii. Speculau pe faţă despre cât de mult timp avea să reziste înainte să renunţe la funcţie şi despre cine avea să fie cel mai probabil succesor. Reputaţia lui de a tăia picioarele tinerilor pretendenţi era formidabilă, dar acum ei păreau să se fi adunat în jurul focului lui de tabără, stând pitiţi în întuneric, unde el nu-i putea atinge, găsindu-şi siguranţa în numărul lor tot mai mare, în timp ce aşteptau momentul potrivit pentru a ieşi la lumină. Cu câteva săptămâni în urmă apăruse în Cameră, la sesiunea de interpelări, pregătit ca întotdeauna să se apere de săgeţile lor, purtând cu mândrie scutul care avea crestăturile şi zgârieturile multor bătălii parlamentare câştigate. Apoi, un tânăr deputat din opoziţie, pe care Urquhart de-abia îl recunoscuse, se ridicase în picioare.

— Prim-ministrul cunoaşte ultimele statistici despre rata şomajului din ţara asta?

Şi se aşează.

Ce obrăznicie! Nu „cum poate justifica" sau „va comenta", ci „cunoaşte". Bineînţeles că Urquhart cunoştea, erau aproximativ două milioane de şomeri, dar îşi dădu seama că nu avea nevoie de o aproximare, ci de cifrele exacte, şi le căută în notiţele informative. Nu ar fi trebuit să aibă nevoie să le caute; ar fi trebuit să le ştie. *Dar cifrele acelea blestemate se schimbau în fiecare lună!* Şi, în timp ce le căutase, îi alunecaseră ochelarii, iar oamenii de pe băncile opoziţiei se agitară în timp ce el se chinuia.

— Nu ştie, nu-i pasă! strigară ei.

Găsise răspunsul prea târziu.

O lovitură directă.

Nu era ceva caracteristic lui Francis Urquhart. Sângerase, arătase că era muritor. Şi gândurile lui negre se înmulţiseră.

— Mortima, uneori mă întreb pentru ce-am făcut tot ce-am făcut. La ce ne putem aştepta noi doi. Într-o zi, vom ieşi pentru ultima

dată pe uşa aceea şi... ce facem după aceea? Bem Horlicks în nenorocitul de Bognor?

Tremură când degetele ei îi atinseră nodul de pe ceafă.

— Nu fi prostuţ, îl dojeni ea. Mai avem mult până atunci şi, oricum, am mai discutat despre asta de multe ori. Trebuie să înfiinţăm Biblioteca Urquhart. Şi Catedra de Studii Internaţionale Urquhart la Oxford. Vom mai avea multe de făcut. Şi am întâlnit un editor la recepţia din seara asta. Era entuziasmat de memoriile tale. Mi-a spus că volumele lui Thatcher au fost vândute pe vreo trei milioane de lire şi ale tale vor valora mult mai mult. Nu e un mod rău de a începe să strângi banii de care avem nevoie pentru dotarea Bibliotecii.

El îşi lăsă din nou bărbia pe piept. Ea îşi dădu seama că greşise când adusese vorba despre memorii.

— Nu sunt sigur. Mortima, nu cred că pot să-mi scriu memoriile.

— Francis, vom avea nevoie de bani. La fel cum vom avea nevoie unul de celălalt.

Se întoarse brusc, ca să se uite la ea, holbându-se intens, în întuneric, ea nu-şi putea da seama dacă privirea lui trăda veselie sau o melancolie mai profundă.

— Fără memorii, repetă el. Lăsăm în urmă vechile minciuni şi inventăm altele noi. Nu aş putea scrie despre colegii mei în felul acela, să-i vorbesc de rău pe cei plecaţi dintre noi. Dumnezeu ştie că am spus destule minciuni ca să-i îngrop. Nu i-aş putea urmări dincolo de mormânt. Nu, deloc. Nici pentru o recompensă regească. Tăcu. Sau aş putea, Mortima?

* * *

Hakim era furios. Cafeaua lui era rece, mustaţa îi încărunţea, talentele lui nu erau apreciate, banca lui nu era înţelegătoare şi toţi îl ştiau doar ca Hakim. Nu ca Air Hakim, nu ca Yaman Hakim, nu

ca *vechiul prieten şi coleg* Hakim. Pe uşa lui era o plăcuţă pe care scria la fel şi aveau să-i graveze pe sicriu: *Hakim cel Uitat.* Apoi aveau să-l uite toţi: soţia, copiii, şefii, directorul băncii. Sorbi zaţul călâi din ceaşca de cafea şi îşi strânse buzele de scârbă. O viaţă dedicată muncii şi tot ce avea să ia cu el când ar fi venit vremea să plece erau visurile lui neîmplinite.

Îşi luă o pauză ca să se gândească. Ce şi-ar fi dorit mai mult să ia cu el în viaţa de apoi? Fetiţe? Aur? Un Mercedes cu aer condiţionat? Podgoria pe care şi-o dorise dintotdeauna? Probabil fetiţe, hotărî el. Nu, dacă se gândea mai bine, l-ar fi luat pe directorul băncii. Ca să ardă amândoi.

Zâmbi pentru sine, apoi tuşi până la durere. Blestemata de poluare îi ataca pieptul din nou. Era una dintre numeroasele probleme ale construirii unei capitale în cel mai urât loc din Anatolia, unde oamenii ardeau cărbune brun murdar şi străzile erau sufocate cu fum de benzină. Şi concetăţenii lui îi congestionau plămânii, încet şi fără remuşcări. Îi servea o viaţă doar ca să moară asfixiat. Şi să fie uitat.

Dacă ar fi încuiat uşa pe dinăuntru şi ar fi putrezit, ar fi observat cineva? Avea un birou mizerabil – chiar şi după standardele mediocre ale TNOC, Corporaţia Petrolieră Naţională a Turciei rafturi ticsite cu manuale vechi şi rapoarte, pereţi acoperiţi cu diagrame cu modele bizare, un birou murdărit cu pete de cafea şi scrum de ţigară, însoţitoarele prăfuite ale muncii lui de geofizician. Din câte ştia, fostul ocupant ar fi putut fi încă ascuns în adâncurile dulăpiorului de documente din colţ – chiar dacă fusese biroul lui Hakim în ultimii paisprezece ani.

Se întoarse din nou spre ecranul computerului şi reexamină secţiunile transversale care începuseră să-i vină de la cercetare. Nu părea să fie nimic interesant, toată lumea ştia că nu era nimic în apele din jurul Ciprului – TNOC nu s-ar fi deranjat să cumpere vasul seismic dacă apele cipriote nu s-ar fi învecinat cu ale Turciei.

Toate celelalte părţi ale estului Mediteranei păreau să aibă petrol, nu doar turcii, ci şi libienii, sirienii, egiptenii, până şi blestemaţii de greci – toţi, cu excepţia micului Cipru, care poate că avea nevoie de el mai mult decât ceilalţi. Era uscat ca praful. Numai Dumnezeu ştia de ce. Era un deşert în mijlocul unei mări de aur negru. Aşa sunt afacerile cu petrol.

Se uită din nou. Toţi râdeau de el, de bătrânul Hakim cel Uitat, dar el avea răbdare pentru munca plictisitoare de analiză, nu ca tinerii care erau interesaţi doar de fotbal şi fu... Se opri. Simţi nişte furnicături ciudate în degete în timp ce planau peste tastatură, o senzaţie că mai fusese cândva acolo sau ceva asemănător. Cu mult timp în urmă. Unde putuse să fie? Îşi şterse ochelarii, oferindu-şi timp ca să-şi amintească. Erau roci sedimentare, asta era sigur, dar rocile sedimentare care conţineau petrol erau ca grecii care aduceau daruri. Rareori erau adevărate. Ce tip puteau fi?

Apoi înţelese. Nu le văzuse doar în jurnalele geologice, îşi băgase mâna şi în noroiul acela scârbos. În urmă cu treizeci de ani, ca student la Institutul Petrolier, când vizitase un puţ de explorare care fusese săpat în apropierea graniţei maritime cu Cipru. Dezvăluise toate formaţiunile geologice potrivite, un sandvici de gresii spongioase care, teoretic, ar fi trebuit să conţină un miliard de barili de petrol, dar nu oferiseră nicio picătură. Acum credea că ştia de ce. Una dintre liniile seismice din cercetarea recentă fusese întinsă pe locul puţului uscat şi trecea drept prin ceea ce era, evident, o falie, o alunecare a scoarţei terestre care strica socotelile geologice.

Începu să tuşească din nou, de nervi de data aceasta. Credea că mai avea pe undeva o copie a raportului lui de la Institutul Petrolier şi descoperirile detaliate din vechiul puţ. În dulapul cu documente. Uşa subţire de metal protestă scârţâind când, cu degete tremurătoare, începu să scotocească prin conţinut – nu era niciun schelet care păzea dublonii piratului, dar tot era o veche comoară.

Era în mâinile lui, un document subţire legat cu spire, cu foi care tremurau ca frunzele în vântul toamnei în timp ce întorcea paginile.

Totul era acolo. Structurile potrivite. Urme de petrol rezidual în tăieturile de săpare. Dar nicio acumulare, bogăţia brută fiind scursă printr-o acţiune necunoscută.

Iar ecranul ţipa la el: *falie!*

Fără cercetarea seismică ce dezvăluise falia, nu avusese cum să înţeleagă, în urmă cu treizeci de ani, de ce asemenea gresii potrivite fuseseră complet uscate. Şi, fără cunoştinţele detaliate despre gresii dezvăluite de puţ, nu avea cum să înţeleagă, doar din analiza seismică, ce puteau indica structurile.

Dar Hakim, geofizicianul, ştia, şi era singurul suflet din lume care putea şti.

Falia stricase totul. Distrusese toată logica. Înclinase structurile geologice. Secase gresiile.

Iar Hakim credea că ştia unde dispăruseră un miliard de barili de petrol.

CAPITOLUL 6

Consider că a fi numit ipocrit e un fel de compliment.
Înseamnă că pot să văd ambele părţi ale unei probleme.

— Urăsc înmormântările. Cântecele bisericeşti. Falsitatea. Vorbele goale şi laudele nemotivate. *Urăsc* înmormântările.

Urquhart era din nou într-una dintre acele stări rele. Tropăise nerăbdător cât aşteptase la uşa estică a bisericii Sfânta Margareta ca să fie însoţit de preot şi faţa lui rămase împietrită în timp ce mergea până la strana rezervată lui, pe lângă feţele lor supuse, iar ei dădeau din capete, cu zâmbete linguşitoare şi falsă compătimire deasupra cravatelor şi eşarfelor negre. Ei crezuseră că faţa lui arăta tristeţe şi suferinţă din cauza pierderii unui prieten şi coleg atât de bun ca Freddie, Baronul Warburton, şi, într-adevăr, emoţiile lui erau împărţite, dar nu de milă pentru alţii.

Tulburarea lui începuse în noaptea precedentă, când deschisese cutia roşie ca să descopere că ofiţerul lui de presă inclusese şi câteva dintre necrologurile bătrânului Freddie, socotind acest lucru potrivit. Tâmpitul. După ce citise că decesul lui Warburton marca „sfârşitul unei ere" şi că fusese „ultimul dintre cei doisprezece jegoşi ai lui F.U.", prim-ministrul nu deveni mai entuziasmat în legătură cu presa sau cu ofiţerul lui de presă.

— Nu suport treaba asta, Mortima. Vânează un om până în mormânt şi, imediat după ce moare, îşi scot batistele ude şi încearcă să dovedească ce mare om a fost şi cum pierderea lui ameninţă cumva cultura, ţara şi întreaga civilizaţie. Singurul motiv pentru care l-am păstrat pe Freddie a fost că m-a urmat ca un miel. Toţi

ştiau asta. Dar acum, când e un miel mort, vorbesc de el de parcă ar fi fost un leu. Nu se menţionează niciunde că avea mai mult alcool decât sânge în vene. Nici despre încurcătura din Shepherd's Market, când două dame de companie l-au lăsat fără pantaloni, fără portofel şi fără permisul de intrare pe Downing Street.

— Francis, ţi-a fost loial.

— Mortima, îi strângeam coaiele cu menghina, bineînţeles că mi-a fost loial! Urquhart se opri brusc, închizând ochii. Exagerase. Ar fi trebuit să fie obişnuit cu cinstirea morţilor la Westminster, fuseseră foarte mulţi de-a lungul anilor, dar asemenea amintiri doar scoteau ce era mai rău în el. Iartă-mă! Nu trebuia să spun asemenea lucruri.

— Te-am iertat.

— Doar că... Mortima, ce vor spune despre mine? Când nu voi mai fi?

— Că ai fost cel mai bun prim-ministru al secolului. Că ai rescris cărţile recordurilor şi pe cele ale legilor. Şi că ai avut parte de o pensionare lungă şi mulţumitoare.

— Mă îndoiesc de asta. Câţi mari conducători au fost, cu adevărat, mulţumiţi de pensionare?

Ea încercă să găsească un nume, dar nu-şi aminti niciunul.

— Nu vreau să ajung un bătrân amărât după ce se termină toate astea. Nu-mi pot imagina cum ar fi să mă retrag, să fiu înlocuit. Vreodată. Flutură o mână spre ea. Of, ştiu că sunt jalnic, dar... pentru mine pensionarea nu înseamnă seri lungi de vară, ci nopţi nesfârşite de dans cu fantomele. Fantomele a ceea ce ar fi putut fi. Şi a ce a fost cândva.

— Înţeleg.

— Da, ştiu că înţelegi. Eşti singura care înţelege. Îţi datorez atât de multe.

Stătea lângă el, în biserica Sfânta Margareta din Westminster, care era în umbra marii Abaţii, în timp ce ascultau coriştii cântând un imn de jale. Mortima îl privea fix pe tânărul solist cu voce de

soprană, un băiat de aproximativ doisprezece ani, cu păr blond care îi cădea pe frunte şi o voce blândă de înger care umplea biserica precum razele unui nou soare. El se gândi ce diferit ar fi fost totul dacă ar fi putut să aibă copii; ar fi adus un sentiment de nemurire în vieţile lor şi muzică în sufletele lor. Dar nu fusese să fie. Îşi legase acea rană până când se cicatrizase şi se întărise, fără să se plângă vreodată, chiar dacă ştia că rana îi frângea, câteodată, inima-n două; în schimb, ea îşi investise toată energia emoţională în el şi cariera lui. De fapt, cariera lor, pentru că, fără ea, nu ar fi reuşit şi nu ar fi rezistat. Pentru Mortima fusese o coroană stearpă, un sacrificiu, în multe feluri, mai greu decât moartea, şi totul fusese pentru el. Îi datora ei totul.

Corul termină de cântat, iar ea se uită la el, cu o blândeţe trecătoare în privire, despre care el ştia că era plină de regrete. Cât de uşor i-ar fi fost să se gândească la pensionare dacă ar fi avut copii. În schimb, tot ce aveau să lase în urma lor ar fi fost o Bibliotecă şi judecata capricioasă a istoriei. „După mine, potopul." Cândva crezuse că atât i-ar fi ajuns, odată cu trecerea anilor şi apropierea morţii, nu mai era aşa de sigur.

— Bucură-te cu Domnul întotdeauna; şi din nou îţi spun, bucură-te. Să fie cunoscută cumpătarea ta de toţi oamenii...

Hiperbolă clericală şi jumătate de adevăr, o suspendare momentană a vieţii politice în stranele din spatele lui, în timp ce onorau cu pioşenie moartea şi, ca nişte păsări de pradă, complotau să provoace mai multă.

— În cele din urmă, fraţilor, orice e *adevărat, orice e cinstit, orice e drept, orice e pur...*

Oamenii cântau asemenea cântece într-un ritual adormitor, apoi se trezeau şi le ignorau cu nepăsare. Totuşi, la ziua judecăţii, ce avea să se întâmple în cazul lui? Suferi de îndoială pentru un moment, când fantomele se adunară în întunericul din mintea lui, dar apoi totul fu clar, aşa cum fusese dintotdeauna. Ceea ce făcuse, nu făcuse

pentru el, ci pentru alţii, pentru ţara lui. Afacerile oamenilor cer sacrificii şi sacrificiile pe care le făcuse fuseseră întotdeauna motivate de interesul public şi naţional. Sigur, sacrificase şi alţi oameni, uneori într-un mod sângeros, dar el şi Mortima nu făcuseră şi ei sacrificiile lor şi nu-şi dedicaseră vieţile unei cauze în serviciul altora?

— *...ca toate lucrurile să fie atât de ordonate şi aranjate de eforturile lor pentru mai bine şi pentru fundaţiile cele mai sigure, ca pacea şi fericirea, adevărul şi dreptatea, religia şi pietatea să poată fi stabilite printre noi pentru toate generaţiile.*

La naiba. Viaţa era ca navigarea într-o sită pe o mare sălbatică şi agitată. Majoritatea oamenilor se îmbolnăveau, mulţi se înecau.

— *În linişte, să ne amintim de Frederick Archibald St. John Warburton.*

Cel mai bun mod de a şi-l aminti pe acel om. Într-o tăcere absolută. Dar Urquhart nu intenţiona să plece aşa.

— *Facă-se voia Ta pe pământ...*

Acolo trasă limita. Nu, asta nu era destul de bine, nu fusese niciodată destul de bine pentru Urquhart. Unii oameni foloseau moralitatea ca un sprijin, ca o scuză – întotdeauna oamenii care eşuau şi nu realizau nimic. Moralitatea nu era o cale de ieşire din mlaştină, ci chiar mlaştina care prindea oamenii în capcană, le lega membrele şi îi trăgea în jos. Marile imperii nu fuseseră construite sau susţinute pe baze atât de fragile, nici poporul britanic nu fusese apărat de comploturile străinilor invidioşi cu rugăciuni. În cele din urmă, cei care cinsteau slăbiciunea erau slabi. Un om mare era judecat după cât de sus urca, nu după cât de mult timp putea rămâne în genunchi.

Când avea să-i vină vremea, nu va pleca în linişte, ci cu suficient de mult zgomot cât să i se audă ecoul peste veacuri. Francis Urquhart avea să fie stăpânul sorţii lui.

— Amin.

* * *

Geoffrey Booza-Pitt părea neobişnuit de emoţionat în faţa prim-ministrului, de partea cealaltă a biroul lui de pe Downing Street, cu mâinile încleştate, degetele albite la încheieturi şi un zâmbet care părea pictat şi fix. Nu era un lucru neobişnuit ca el să solicite o audienţă privată şi, în anumite limite, Urquhart îl încuraja să facă asta; Geoffrey era un bârfitor cunoscut şi se pricepea să fure ideile altora, despre care fie pretindea că erau ale lui, fie le abandona, ridiculizându-le, în funcţie de felul cum le recepta stăpânul lui. Fără îndoieli personale şi ezitări, făcea cel mai bun joc de glezne din Cabinet, afişând o loialitate neabătută faţă de echipă în public în timp ce le punea, cu pricepere, piedici colegilor lui, lovindu-i de unde nu se aşteptau şi întotdeauna cu o expresie nevinovată şi îndurerată. Era o sursă utilă de informaţii şi amuzament pentru Urquhart, care se bucura de acest sport.

Urquhart presupuse că Booza-Pitt avea să pregătească terenul pentru o schimbare de responsabilitate la următoarea remaniere. Geoffrey era un tânăr care se afla tot timpul în mişcare; de când îşi făcuse intrarea cu o serie de trucuri pirotehnice geniale la conferinţa partidului nu putuse fi legat de o singură slujbă sau, pentru cei care ţineau minte asemenea lucruri, de un principiu politic după care să se ghideze. Dar nu era unic în privinţa asta, şi energia lui efervescentă, care este marca unor oameni mai mici de statură, compensa orice lipsă de profunzime în viziunea majorităţii observatorilor. Geoffrey avea să ajungă departe – nu lăsa niciun ascultător să se îndoiască de acest fapt, iar un asemenea entuziasm e contagios pentru mulţi. Şi nu era niciun secret prin jurul Westminsterului că Geoffrey ar fi primit bucuros o slujbă nouă. Ca ministru al transporturilor în ultimii doi ani era exasperat de multă vreme din cauza inutilităţii încercării de a strecura maşini din secolul XX pe sistemul de drumuri londonez din secolul al XIX-lea,

şi îşi dorea cu disperare să scape din ambuteiaje pentru o nouă provocare – orice provocare nouă, atât timp cât venea sub forma unei promovări palpabile. Regula lui Booza-Pitt era să meargă mai departe înainte să-i crească rădăcini şi înainte ca alţii să se plictisească de el, un crez pe care îl urma la fel de mult în dragoste ca în politică. Deja trecuse prin două căsnicii; colegii lui neruşinaţi şi invidioşi se refereau la casa lui din Westminster cu numele de Clubul Intră & Ieşi. Răspunsul lui Geoffrey fusese să-şi facă din necesitate o virtute dubioasă şi să evite o viitoare încurcătură matrimonială, alegându-şi, în schimb, însoţitoarele *à la carte* din meniul lung oferit de femeile din Westminster. Fiind burlac, asta doar întărea impresia de dinamism pe care o producea.

Dar, în lumina slabă din biroul lui Urquhart, ministrul transporturilor îşi dezminţea imaginea. Părul lui nisipiu, bine tuns, căzuse pe frunte privind în jos, iar bărbia lată şi un pic strâmbă care, în mod normal, îi oferea o înfăţişare atletică şi aspră, părea doar strâmbă în seara aceea. Parcă era un şcolar care venise să-şi mărturisească greşelile.

— Geoffrey, dragă băiete, ce veşti îmi aduci de pe front? Câştigăm?

Îşi puse deoparte stiloul cu striaţii aurii cu care semnase scrisori, forţându-l pe Booza-Pitt să aştepte şi să sufere.

— Sondajele par să fie... nu foarte rele.

— Ar putea fi mai bune.

— Vor fi.

Urquhart îl cercetă pe celălalt bărbat. Avea ochii înroşiţi şi i se păru că simţea miros de whisky în respiraţia lui. Probleme.

— Geoffrey, treci la subiect.

El nu se împotrivi; îşi pierdu calmul şi umerii îi căzură.

— Am... o mică problemă personală, F.U.

— Cu femeile.

— E atât de evident?

Ministrul era cunoscut ca un om cu intelect modest, care făcea sex fără moderaţie; aşa că Urquhart presupuse că era doar o chestiune de timp până când avea să facă o gafă în public.

— În afacerea asta, e tot timpul vorba ori de femei, ori de bani – cel puţin în partidul nostru. Se aplecă înainte, într-un gest de familiaritate paternă, încurajându-i mărturisirea. Nu e moartă, nu-i aşa? Aproape orice se poate acoperi, cu excepţia animalelor vii şi a femeilor moarte.

— Nu, bineînţeles că nu! Dar e... mai complicat.

Mai rău decât un deget lovit – poate un picior rupt? Ar putea fi nevoie de o amputare.

— Ei bine, până acum avem o femeie vie. Sau nu doar una? Spune-mi mai mult.

— Preşedintele partidului meu local va divorţa de soţia lui pe motiv de adulter, menţionându-mă pe mine.

— Presupun că e adevărat.

Booza-Pitt stătea cu mâinile încă strânse între genunchi, de parcă şi-ar fi apărat bărbăţia de soţul înfuriat.

— Jenant. Ar fi greu să fii reales la următoarea alegere cu el ca preşedinte.

Booza-Pitt oftă adânc şi repede de câteva ori, eliminând aerul cu putere de parcă ar fi încercat să-şi scoată demonii din el.

— Spune că nu va fi acolo. E foarte supărat. Plănuieşte să demisioneze din partid şi să meargă la ziare cu povestea.

— Într-adevăr, e o încurcătură.

— Şi va face tot felul de acuzaţii ridicole.

Spuse asta aproape fără să gândească. Îşi pierdu controlul respiraţiei.

— Că ai sedus-o...

— Şi că am făcut-o să investească bani într-o proprietate în numele meu.

— Şi?

— Proprietatea aceea era afectată de schemele propuse de construire ale unui drum.

— Lasă-mă să ghicesc. Acele scheme urmau să fie anulate. Se renunţa la ele. Nu mai distrugeau proprietatea şi îi ridicai mult valoarea. Informaţie de interior cunoscută doar câtorva oameni. Inclusiv ministrului transporturilor. Adică tu.

Lipsa răspunsului confirmă bănuielile lui Urquhart.

— Doamne, Geoffrey, îţi dai seama că asta e o chestiune pentru care nu doar că ar trebui să demisionezi, dar ai putea fi pus şi sub urmărire penală?

El se zbătu ca un vierme într-un cârlig. Era momeală pentru piranha. Urquhart îl lăsă să se bălăbănească în timp ce se gândi. Să-l condamne sau să-l ajute, să-l pedepsească sau să-l apere? Tocmai îngropase un membru al Cabinetului, dacă îl îngropa pe al doilea într-o succesiune atât de rapidă, totul ar fi părut mai mult decât un ghinion. Învârti stiloul pe sugativa din faţa lui, ca o busolă în căutarea unei direcţii.

— Poţi să mă asiguri că aceste acuzaţii sunt false?

— Minciuni, toate sunt minciuni! Ai cuvântul meu.

— Dar presupun că există registre de terenuri şi titluri de proprietate care, pentru un ochi cinic, vor părea mai mult decât coincidenţe. Cum a aflat ea?

— Poate din discuţiile intime, nimic mai mult. Poate... poate mi-am lăsat Cutia ministerială deschisă în dormitorul ei o dată.

Urquhart se miră de ingeniozitatea tânărului.

— Geoffrey, ştii la fel de bine ca mine că, dacă se află asta, nimeni n-o să te creadă. Te vor urmări până pe treptele Curţii Penale Centrale.

Stiloul era îndreptat direct spre Booza-Pitt, ca sabia unui ofiţer la Curtea marţială, într-un gest de condamnare. Urquhart scoase o foaie de hârtie pe care o întinse lângă el.

— Geoffrey, vreau să-mi scrii o scrisoare, pe care am să ţi-o dictez.

Stângaci, cu mişcările unui om care îngheţa în deşertul polar, Booza-Pitt începu să scrie.

— *Stimate domnule prim-ministru,* începu Urquhart. *Ora 7 dimineaţa. Îmi pare rău că trebuie să vă informez că am avut o aventură cu o femeie măritată, soţia preşedintelui asociaţiei mele locale...*

Geoffrey ridică privirea rugătoare, dar Urquhart dădu din cap, făcându-i semn să continue.

— *Mai mult decât atât, m-a acuzat că am folosit informaţii confidenţiale disponibile pentru mine în calitate de ministru ca să fac afaceri cu proprietăţi care urmau să fie dărâmate şi să mă îmbogăţesc, încălcând nu doar etica ministerială, ci şi legea penală.* Paragraf nou, Geoffrey. *Chiar dacă vă dau cuvântul meu de onoare că aceste acuzaţii sunt complet nefondate, din cauza acestor afirmaţii...*

Booza-Pitt se opri ca să-şi ridice, întrebător, o sprânceană.

— *Nu am altă alternativă decât să vă prezint demisia mea.*

Ordinul de execuţie. Se auzi un hohot de plâns jalnic deasupra biroului.

— Semneaz-o, Geoffrey. Stiloul devenise un instrument de pedepsire. Dar nu pune data pe ea.

O rază de speranţă, execuţia se amâna. Booza-Pitt făcu aşa cum i se spuse şi reuşi să zâmbească. Urquhart recuperă hârtia, o cercetă atent, şi o strecură în sertarul biroului lui. Apoi vorbi în şoaptă, ca şi cum şi-ar fi expirat ultimele rezerve de aer.

— Idiot vrednic de dispreţ! Cum îndrăzneşti să-mi pui în pericol guvernul cu micile tale vicii sordide? Nu eşti vrednic să faci parte dintr-un Cabinet al lui Francis Urquhart.

— Îmi pare îngrozitor de rău. Şi îţi sunt recunoscător...

— Eu te-am creat. Ţi-am făcut loc la troacă.

— Recunoscător pe vecie...

— Să nu uiţi niciodată.

— Niciodată nu voi uita. Dar... dar, Francis. Ce vom face cu preşedintele?

— Aş putea să-ţi salvez viaţa. Cum îl cheamă?

— Richard Tennent.

— L-am întâlnit vreodată?

— Anul trecut, când ai venit în circumscripţia mea electorală. Te-a bătut la cap cu subvenţiile pentru turism.

Încet, fără să-şi ia ochii de la Booza-Pitt, Urquhart se întinse după telefon.

— Fă-mi legătura cu domnul Richard Tennent. Din zona New Spalden.

Aşteptară în linişte. Operatorului îi trebui mai puţin de două minute să facă legătura.

— Domnule Tennent? Sunt Francis Urquhart, de pe Downing Street. Vă mai amintiţi că ne-am întâlnit anul trecut şi am avut o discuţie plăcută despre turism? Da, mi-aţi prezentat cazul foarte bine. Uitaţi ce e, voiam să am o discuţie confidenţială cu dumneavoastră, dacă sunteţi de acord. E ceva un pic mai neobişnuit, dar am o problemă. Ştiţi că aţi fost ales pentru un titlu onorific pentru serviciul dumneavoastră politic şi public?

Evident că nu ştia.

— Nu, nu ar fi trebuit să ştiţi, aceste lucruri ar trebui să fie confidenţiale. De-asta am vrut să avem o discuţie strict confidenţială. Ştiţi, tocmai am verificat lista şi, ca să fiu sincer, după tot ce aţi făcut pentru partid, m-am gândit că aţi fi meritat ceva mai bun. De fapt, rangul de cavaler. Problema e că există o cotă strictă şi o listă de aşteptare. Domnule Tennent, îmi doresc foarte mult să primiţi „K”-ul, dar asta ar însemna că aţi putea aştepta încă optsprezece luni. Dacă vreţi, puteţi primi un rang mai mic imediat.

Vocea lui era plină de bunăvoinţă, în timp ce îl privea cu răceală pe Booza-Pitt, care părea să nu mai respire.

— Aţi prefera să aşteptaţi. Vă înţeleg perfect. Dar vă daţi seama că această chestiune trebuie să rămână strict confidenţială până atunci. Însă asta nu vă va împiedica pe dumneavoastră şi pe doamna Tennent să participaţi la o recepţie pe Downing Street între timp? Bine.

Zâmbi discret, triumfător.

— Încă ceva. Aceste lucruri sunt analizate de un Comitet de Control care examinează fiecare caz individual ca să se asigure că nu există schelete în dulap, nimic care să fie motiv de ruşine publică, să provoace retragerea titlului onorific sau altă absurditate de genul acesta. Iertaţi-mă că vă întreb, dar, pentru că numele dumneavoastră va fi recomandarea mea personală, nu se întrevede nimic la orizont care ar putea să...?

Tăcere.

— Mă bucur să aud asta. Trebuie să repet că, dacă se vor scurge informaţii despre viitorul dumneavoastră premiu... Partidul a ştiut întotdeauna că se poate baza pe dumneavoastră. Sir Richard, vă sunt foarte recunoscător.

Chicoti când trânti receptorul telefonului în furcă.

— Poftim! Vechiul gambit al Mesei Rotunde funcţionează întotdeauna; dă-le un rang de cavaler şi sentimentul că au un scop şi întotdeauna se vor da pe brazdă. Dacă ai noroc, asta o să-i închidă gura pentru cel puţin încă optsprezece luni şi, poate, pentru totdeauna.

Geoffrey tocmai începuse să imite veselia prim-ministrului, când Urquhart se întoarse spre el cu o răutate inconfundabilă.

— Acum, pleacă. Şi să nu te mai aştepţi vreodată să fac asta din nou.

Geoffrey se ridică în picioare, cu un tremur încă evident al genunchilor.

— Francis, de ce-ai făcut-o de data asta?

Lumina lămpii de pe birou arunca umbre aspre pe faţa lui Urquhart, îndepărtând orice urmă de vitalitate de pe ea. Un ochi părea scos, lăsând în urmă o orbită goală prin care se vedea direct întunericul dinăuntru.

— Pentru că Francis Urquhart şi *doar* Francis Urquhart va hotărî când miniştrii vin şi pleacă din Cabinetul lui, şi nu un încornorat stafidit din New Spalden.

— Înţeleg.

Sperase o recunoaştere a valorii lui de neînlocuit.

— Şi pentru că acum eşti al meu. Azi, mâine, cât timp vreau. Vei sări când voi pocni din degete, la gâturile duşmanilor noştri sau în mormântul tău. Fără întrebări. Cu loialitate totală.

— Bineînţeles, Francis. Oricum, o aveai dinainte.

Se întoarse ca să plece.

— Încă ceva, Geoffrey.

— Da?

— Dă-mi stiloul înapoi.

CAPITOLUL 7

Unii oamenii preferă să toarne petrol în apele agitate. Eu prefer să arunc un chibrit.

Soarele strălucea puternic dincolo de fereastră, iar cafeaua din ceşcuţele de pe masă era neagră şi tulbure; în toate celelalte privinţe, biroul, cu mobilierul stilat şi simplu, şi ornamentele de artă modernă, s-ar fi putut afla la fel de bine în Skeppsbron, cu vedere la portul din Stockholm. Dar multe dintre cărţile de pe rafturi erau în limba turcă, iar cei doi bărbaţi din cameră aveau tenuri închise la culoare, ca feţele din fotografiile de familie din spatele biroului.

— Ce vă aduce într-o grabă atât de mare în Nicosia?

— Numai un prost aduce târziu veştile bune.

Era un aer oficial între cei doi preşedinţi: Yakar, şeful Companiei Naţionale Petroliere a Turciei, şi Nures, şeful politic al Republicii Ciprului Turcesc. Problema nu era doar că omul companiei petroliere era un homosexual sofisticat, iar politicianul era un om robust, cu un limbaj şi un umor aspru; adesea era o distanţă între omul din metropolă şi cel de pe insulă care reflecta mai mult decât faptul că erau separaţi de optzeci de kilometri de mare. Trecuse un secol de când otomanii stăpâniseră Ciprul şi diferenţele de cultură şi perspective crescuseră. Cei de pe continent îi priveau de sus şi îi conduceau pe cei de pe insulă – nu îi scăpaseră pe verii lor din ghearele extremiştilor greci când invadaseră şi apoi anexaseră o treime din insulă în 1974? Într-o clipă, în timpul acelor zile confuze, ciprioţii turci se treziseră la vârful unei baionete greceşti, iar în

următoarea clipă, fuseseră stăpâni pe propriul lor stat. Doar că Guvernul din Ankara continuă să îl trateze de parcă ar fi fost statul *lui.*

Mehmet Nures îşi spuse încă o dată că era timpul să scape de ei. Timp de o mie de ani, turcii de pe continent, grecii şi imperialiştii britanici interveniseră şi îi subminaseră, folosind insula ca pe o fântână la care să-şi potolească setea ambiţiilor lor. O secaseră şi transformaseră o insulă de bunătate de modă veche şi cu un milion de fluturi într-un deşert politic. Poate că nu puteau trece prin oglinda timpului, înapoi la vremurile de demult, cu biserici cu turle rotunde lângă moschei cu turnuri ca stilourile cu peniţe, dar era timpul pentru o schimbare. Era timpul pentru ciprioţi să se ocupe de destinul lor, era timpul pentru pace. Întrebarea era – pacea cui?

— Am onoarea să vă prezint o schiţă a raportului oficial pe care Seismic International îl va publica peste câteva zile, după recenta cercetare a apelor din larg.

Omul companiei petroliere scoase un dosar dintr-o servietă subţire din piele şi îl aşează în faţa lui Nures, care începu să-l răsfoiască. Dosarul conţinea multe hărţi colorate şi mâzgălituri de secţiuni transversale seismice cu mult limbaj tehnic dincolo de capacitatea lui de înţelegere.

— Nu vă purtaţi cu mine ca şi cum aş fi o broască-ţestoasă. Ce naiba înseamnă toate astea?

Yakar îşi trase manşetele cămăşii din mătase.

— Foarte puţin. Aşa cum ne aşteptam, cercetarea seismică a dezvăluit că sub apele Ciprului există multe roci şi, sub acele roci, există... mai multe roci. Mă tem că nu sunt lucruri care să merite titluri entuziasmante.

— Sunt aşa uimit că mă lasă cu totul rece.

Yakar se distra cu el, zâmbind rezervat cu buzele lui umede.

— Dar, domnule preşedinte, am al doilea raport, unul pe care nu îl are nici Seismic International, nici altcineva – în afară de mine. Şi acum, îl aveţi şi dumneavoastră.

Îi înmânăun dosar mult mai subţire, legat cu roşu şi purtând emblema TNOC.

— Nu îl au grecii, vrei să zici?

— Mai bine să mi se întindă maţele peste Bosfor.

— Şi ce scrie în el?

— Că există o falie geologică pe coasta Ciprului care a înclinat stratul subacvatic geologic al fundului mării în partea de nord şi de vest a insulei. Că structura din acea zonă conţine, într-adevăr, roci purtătoare de petrol. Şi că falia a înclinat tot petrolul într-o mare baltă cam... acolo.

Se întinse şi îşi îndreptă un deget împodobit cu inel spre harta pe care o cerceta Nures.

— La naiba!

— Exact.

Vârful unghiei cu manichiură a lui Yakar arăta direct spre ceea ce devenise cunoscută ca „Apa Watling” – zona maritimă disputată de negociatorii grecilor şi ai ciprioţilor turci şi, în prezent, subiectul arbitrajului de către completul profesorilor britanici.

Nures simţi cum teama îi rodea măruntaiele. Avusese nevoie de ani de zile ca să echilibreze talerele păcii, pană cu pană, nu voia ca nişte tone de roci să fie aruncate peste ele chiar atunci, cu sau fără petrol. Tratatul de pace era important pentru el; cedând foarte puţin părţii greceşti, putea câştiga foarte mult pentru poporul lui – pace, acceptare internaţională, independenţă adevărată, prosperitate – şi poate un Premiu Nobel pentru Pace. Totul în schimbul unei mici bucăţi de pământ şi a unei întinderi de apă fără valoare. Sau aşa crezuse.

Îşi frecă bărbia negricioasă cu mâna lui groasă.

— Cât de mult petrol? întrebă el de parcă fiecare cuvânt îl costase un dinte.

— Probabil un miliard de barili.

— Înţeleg, spuse el, dar era clar că nu înţelegea. Ce înseamnă asta?

— Păi, momentan, preţul internaţional la faţa locului pentru petrol este în jur de douăzeci de dolari pe baril. Costul extracţiei e în jur de cinci. În termeni rotunjiţi – aproximativ cincisprezece miliarde de dolari.

Omul companiei petroliere trăncănea despre frăţia turcească şi primirea accesului preferenţial de către TNOC, şicanându-l cu înţelegerea pe care dorea să o cimenteze. Nures îşi închise ochii, de parcă ar fi vrut să se apere de asemenea mizerii, dar, de fapt, voia să contemple ispita. Avusese o ocazie – crease o ocazie – de a întoarce un val al istoriei care turnase otravă cu forţa între buzele ciprioţilor şi îi condamnase fiul să crească într-un tărâm al fricii. Ar fi putut fi altfel pentru nepotul lui.

Oare l-ar fi iertat lumea pentru punerea în pericol a procesului de pace? Oare l-ar fi iertat poporul lui pentru pierderea petrolului în valoare de cincisprezece miliarde de dolari? Dar se putea ierta pe sine dacă nu încerca să le câştige pe amândouă?

Nu era un concurs.

— Preşedinte Yakar, cred că vrem acele roci.

— Preşedinte Nures, şi eu cred la fel.

* * *

Yaman Hakim avea impresia că iese în evidenţă. Se îmbrăcase cu cel mai bun costum al lui, dar era croit modest şi arăta lălău şi de pe altă lume printre oamenii stilaţi şi siguri de ei înşişi de pe strada St. Honoré. Cu toate astea, îşi spuse el, nu era acolo ca să facă parada modei.

La început, se gândise să facă schimbul în Istanbul, unde un singur suflet putea dispărea într-o mare de oameni, dar, chiar şi în labirintul de bazaruri pline de fum, autorităţile aveau oamenii lor, informatorii, şi întotdeauna exista pericolul de a se ciocni cu coatele de un cunoscut. Nu avea încredere în norocul lui la asemenea chestiuni; mersese o dată în Antalya, cu scuza că participa la un simpozion despre energie, ca să petreacă două nopţi cu Sherif, o tânără nubilă de la Personal căreia îi plăceau bărbaţii mai în vârstă, doar ca să descopere că un vecin se cazase în camera învecinată. Slavă Domnului, omul era ocupat cu o misiune asemănătoare de înşelare, acest fapt permiţându-le să împărtăşească solidaritatea păcătoşilor. Dar simţea prezenţa ochilor curioşi peste tot în ţara lui şi asta era mult mai important decât o joacă rapidă între cearşafuri.

Alesese Parisul pentru că îl vizitase o dată, ca student, cu mulţi ani în urmă, pentru că nu exista niciun risc de a fi cunoscut – şi pentru că francezii înţelegeau ceea ce era necesar. Englezii erau prea de modă veche şi înguşti la minte, în timp ce americanii erau toţi cowboy. Ca să supravieţuiască, Hakim avea nevoie de discreţie, un partener în care putea să aibă încredere să îşi ţină gură închisă şi să nu fie găsit, după două pahare şi un zâmbet încurajator, lăudându-se la barul din Hilton. În chestiuni legate de spionajul corporatist, evaziune fiscală şi fraudă, francezii aveau toată fineţea necesară şi conturi bancare care nu puteau fi detectate de autorităţile turceşti; păcat că nu aveau şi o cafea bună.

Anxietatea îl făcuse să ajungă prea devreme şi stătea în cafeneaua de pe trotuar învârtind zaţul din ceaşcă în timp ce aştepta. Mintea îi era plină de gânduri – despre insule liniştite aşezate în mări mistice care sclipeau de parcă erau acoperite cu o mulţime de diamante; despre vile acoperite cu flori Bougainvillea, cu vedere la sfântul Bosfor şi pline de sunetele râsetelor feminine; despre puţuri de petrol tremurând în briza mediteraneană sub aurul negru – şi despre pereţii fetizi şi mulţimea de şobolani din cunoscuta

închisoare Yedi Güle din Istanbul, în care se auzeau ecourile ţipetelor celor care se căiau prea târziu. Nu era prea târziu pentru el, încă nu, încă putea pleca, se putea întoarce acasă, a doua zi putea fi din nou în birou. Putea fi din nou Hakim cel uitat. Omul care descoperise singur, doar cu priceperea şi experienţa lui, una dintre cele mai mari comori naturale din timpul vieţii lui – fără de care această aventură a explorării nu ar fi fost posibilă. Dar, chiar când le înmânase raportul şi analiza, cu pieptul umflat de mândrie, îi spuseseră că totul era ceva obişnuit pentru o zi de muncă, doar pentru asta îl plătea TNOC şi că nu ar fi trebuit să se aştepte la nicio recunoaştere sau mulţumire. Şi nu primise nimic.

Un Citroën de lux, cu vopsea neagră imaculată, opri pe şosea, lângă el şi coborî un geam de sticlă fumurie.

— Domnule Hakim, aici. Repede, vă rog!

Deja Volkswagenul din spatele lui claxona nerăbdător. Îi spuseseră despre cafenea, dar nu-i spuseseră nimic despre maşină. Deconcertat, neîncrezător, dar părând să nu aibă de ales, turcul aleargă pe trotuar. Portiera din spate se deschise, iar el se aşează pe bancheta joasă din piele. I se întinse o mână cu un ceas elveţian din aur.

— Mă bucur să vă întâlnesc, în sfârşit, domnule Hakim.

Insistase să îl întâlnească pe şef, faţă în faţă, ca să nu fie tras pe sfoară de subalterni şi slugi. Avea nevoie de decizii, voia să negocieze cu omul care le lua.

— Iertaţi-mi prudenţa! Nu puteam să fiu sigur că nu aveaţi – cum să vă spun? – pe altcineva care să ne urmărească la cafenea. Un fotograf de ştiri. Poate un concurent? M-am gândit că un pic de intimitate ne-ar putea ajuta la discuţii.

Hakim mormăi. Bărbatul părea a avea foarte multă autoritate şi foarte mulţi bani; Hakim era cu mult sub nivelul lui.

— Domnule Hakim, am fost foarte interesaţi de materialul pe care ni l-aţi trimis – pagini atent selectate din raport, firimituri ca să

ne stimulaţi apetitul, dar nu destul ca să avem ce mesteca – am fost destul de interesaţi ca să vă verificăm. Sunteţi autentic. Dar raportul dumneavoastră este la fel?

Drept răspuns, Hakim scoase o foaie de hârtie împăturită dintr-un buzunar de la costum şi, ezitând doar puţin pentru un ultim gând, i-o oferi. Era pagina de rezumat a raportului, care oferea estimările potenţialului de sub fundul mării.

— Fascinant. Presupun că acest material are un preţ.

— Un mare preţ, bombăni Hakim, luându-şi înapoi foaia. Dar foarte corect.

— Cât?

— Pentru tot raportul? Îşi roase unghia de la degetul mare. Un milion de dolari.

Celălalt bărbat nu se clinti din loc. Privirea lui era directă, îl cerceta pe Hakim de parcă ar fi putut găsi un indiciu despre afacere în faţa lui tăbăcită; turcul îl privi sfidător.

— Domnule Hakim, această chestiune e foarte simplă. Informaţia dumneavoastră nu are nicio valoare pentru nimeni dacă nu e exactă şi nu are nicio valoare pentru compania mea dacă nu primim autorizaţia de forare.

— Când va veni vremea, veţi cumpăra autorizaţia. Cu acest raport veţi şti cât să plătiţi – şi cui să plătiţi.

— Mai e mult până atunci.

— Din păcate pentru dumneavoastră, nu sunt un om răbdător.

— Atunci permiteţi-mi să trec la subiect. Propunerea mea – care e finală – e aceasta. Un plic apăru în mâinile lui. Aveţi aici cincizeci de mii de dolari, pentru vederea raportului. Dacă, după ce-l studiem, credem că are un conţinut autentic, veţi mai primi încă două sute de mii de dolari. Ridică o mână ca să împiedice obiecţia turcului. Şi, dacă va reuşi compania mea să obţină licenţa şi să găsească petrol, veţi primi o plată nu de unul, ci de două milioane de dolari. Meritaţi atât, dacă ce spuneţi e adevărat.

Fu rândul turcului să se gândească, strângându-şi agitat mustaţa căruntă de parcă ar fi vrut să şi-o smulgă de deasupra buzei.

— Dar cum pot avea încredere în dumneavoastră?

— Domnule Hakim, cum pot avea eu încredere în dumneavoastră? Cum pot şti eu că nu vindeţi acelaşi document fiecărui concurent de-al meu? Trebuie să existe o oarecare încredere reciprocă. Şi priviţi situaţia în felul acesta: ce rost ar avea să încerc să vă înşel cu câteva milioane când ar putea fi în joc miliarde?

Turcul respira greu, încercând să obţină oxigenul necesar pentru procesul lui de gândire.

— Dacă documentul dumneavoastră e autentic, am să vă dau un sfert de milion de dolari doar pe cuvântul dumneavoastră că e singura copie în circulaţie. Ar fi o greşeală costisitoare pentru mine dacă mă minţiţi. Francezul tăcu o vreme. Dar ar fi o greşeală şi mai costisitoare pentru dumneavoastră.

— Ce? întrebă Hakim pe un ton batjocoritor. Mă ameninţaţi că-mi rupeţi picioarele?

— Nu, deloc, prietene. Pur şi simplu, voi informa autorităţile turceşti despre activităţile tale. Atunci n-o să-ţi mai faci griji pentru picioare.

Francezul zâmbi, ridică plicul cu cei cincizeci de mii de dolari şi i-l oferi cu blândeţe.

Hakim se holbă, se gândi, se zbătu în sinea lui, dar era inutil. Era prea târziu, nici conştiinţa şi nici precauţia nu puteau rezista celor cincizeci de mii de dolari şi celor mult mai mulţi care ar fi urmat. Din servieta lui de imitaţie de piele de crocodil scoase raportul şi i-l înmână.

CAPITOLUL 8

Ce rost are să cucereşti munţii? E al naibii de frig, mâncarea e groaznică şi cine vrea să facă totul legat cu o frânghie de un idiot care se împiedică?
Nu, nu munţii. E mai bine să cucereşti oamenii.

Zorii de zi superbi de primăvară, cu o tentă trandafirie de entuziasm, se întinseră peste Londra, bucurându-i pe aproape toţi oamenii care se treziseră devreme. Mortima Urquhart nu avea de unde să ştie că soţul ei nu împărtăşea starea colectivă de spirit.

— Bună dimineaţa, Francis. Zeii vremii par să zâmbească de sărbătoare. La mulţi ani!

Nu se mişcă din poziţia în care se holba pe fereastra dormitorului şi, la început, îi răspunse doar cu un „of, dragă" încet şi o uşoară umflare a nărilor. Zăbovi la fereastră, captivat de ceva de afară, înainte de a da din cap ca să se scuture de orice îi înrăutăţea starea.

— Ce mi-ai luat anul ăsta? Altă sticlă victoriană pentru dulap? Cât a trecut – optsprezece ani de sticle blestemate? Ştii că nu le suport.

Dar tonul lui era autocritic, mai mult ironic decât mânios.

— Francis, ştii că nu ai alte interese în afară de politică şi sigur nu o să-ţi dau un volum legat din *Raportul Oficial Hansard.* Măcar ai avut ce pune pe rafturi cu această colecţie mică şi piesa asta e chiar frumoasă. E o sticlă medicală delicată, verde smarald, despre care se crede că a aparţinut reginei. Îşi strânse buzele, încurajându-l. Oricum, mie-mi place.

— Atunci, Mortima, dacă ţie-ţi place, o să-mi placă şi mie.

— Nu fi atât de morocănos! Mai am şi altceva pentru tine.

În sfârşit, el se întoarse de la fereastră şi se opri în faţa ei în timp ce ea îi întinse un pacheţel cu panglica şi funda obligatorii. Când îl desfăcu, arătă primul semn de bucurie.

— *Reflecţiile lui Burke despre Revoluţia din Franţa.* Şi una dintre primele ediţii.

Atinse cu degetele, plin de veneraţie, micul volum cu coperte din piele.

— Prima ediţie, îl corectă ea. M-am gândit că ar putea fi primul volum al Bibliotecii Urquhart.

El îi strânse mâinile.

— Eşti grijulie, ca de obicei. Şi una dintre cele mai bune tirade antifranceze scrise vreodată e o lucrare foarte potrivită pentru a începe biblioteca noastră. Ştii, ar putea să mă inspire. Dar... Mortima, trebuie să recunosc că discuţia asta despre zile de naştere şi despre bibliotecă mă duce prea mult cu gândul la pensionare. Ştii, încă nu sunt pregătit.

— Francis, tinerii pretendenţi par iuţi de picioare, dar ce avantaj au dacă tu eşti singurul care cunoaşte drumul?

— Viaţa mea ar fi atât de goală şi de urâtă fără tine, zâmbi el, şi vorbea serios. Ei bine, e timpul să răscolim cenuşa şi să vedem dacă mai strălucesc tăciunii.

O sărută şi se ridică, atras din nou de priveliştea de pe fereastră.

— Ce-i acolo? întrebă ea.

— Nimic. Încă nimic. Dar, în scurt timp, ar putea fi. Ştii că Societatea Thatcher vrea să ridice o statuie a Baronesei pe bucata aceea de peluză de acolo. Întinse un deget în direcţia ierbii tunse cu grijă care se întindea dincolo de gardul grădinii de pe Downing Street, vizavi de Parcul St. James. Ştii, asta e o privelişte care nu s-a schimbat prea mult în ultimii două sute cincizeci de ani; există o gravură în Sala Cabinetului şi totul e acolo, aceleaşi cărămizi,

aceleaşi uşi, chiar şi pietrele din curte sunt cele originale. Acum vor să înalţe o statuie blestemată.

Dădu din cap, nevenindu-i să creadă.

— Şi fondul de ridicare e aproape de aprobare. Îşi strâmbă faţa de frustrare. Mortima, dacă primul lucru pe care o să-l văd în fiecare dimineaţă a vieţii mele când o să dau la o parte perdelele va fi femeia aceea blestemată, cred că o să mor.

— Atunci opreşte ridicarea ei, Francis.

— Cum?

— Nu merită o statuie. A fost dată afară din funcţie, trădată de propriul ei Cabinet. Statuia va arăta şi toate cuţitele înfipte în spatele ei?

— Draga mea, aproape toţi sunt daţi afară din funcţie. De colegii lor sau de electorat. Precum Cezar, sunt loviţi din spate de evenimente pe care nu le-au prevăzut. Ambiţia îi orbeşte pe conducători şi îi face cruzi pe oamenii de rând; niciunul dintre ei nu a ştiut când era timpul să plece.

— Există un singur prim-ministru care ar trebui să aibă o statuie acolo şi acela eşti tu!

Chicoti pe seama loialităţii ei.

— Poate că ai dreptate – dar carnea şi sângele se transformă prea repede în piatră. Să nu le grăbim.

Împietri după două ore, de parcă şi-ar fi petrecut noaptea în braţele Meduzei. Era obiceiul secretarului lui de presă să aranjeze, la intervale regulate, o întâlnire cu reprezentanţii organizaţiilor caritabile – membrii obişnuiţi, nu lideri cu experienţă invitându-i în pragul clădirii cu Numărul 10, dar nu dincolo de el, o vizită prea scurtă pentru a permite un lobby substanţial, dar destul de lungă ca să arate camerelor de filmat că prim-ministrului îi păsa – „Trucul Clic", aşa cum îl numea secretarul de presă, un fost jucător de hochei şi entuziast numit Drabble. Pentru că fusese în biroul lui de la ora şase, citind presa de dimineaţă, din care extrase articolele

selectate pe care le considera vrednice de a fi notate şi pregătind un rezumat scris, îl întâlni pe Urquhart la intrare cu puţin înainte de nouă şi jumătate.

— Ce-i azi, Drabble? îl întrebă Urquhart, mergând repede pe coridorul cu covor roşu, după ce ieşise din Sala Cabinetului.

— O surpriză de ziua dumneavoastră, domnule prim-ministru. Săptămâna asta sunt pensionarii, vor face o prezentare.

Undeva, înăuntrul lui, Urquhart simţi că o parte din micul lui dejun se lichefia.

— Mi s-a spus despre asta?

— Aţi avut un bilet în cutie, în weekendul trecut, domnule prim-ministru.

— Din păcate, nu l-am văzut din cauza unor scrisori de stat mai urgente, răspunse Urquhart într-un mod evaziv.

La naiba, biletele lui Drabble erau foarte plictisitoare şi dacă un prim-ministru nu se putea baza pe profesionişti ca să se ocupe de detalii...

Marea uşă se deschise şi Urquhart păşi în lumină, clipi, zâmbi şi ridică o mână ca să salute privitorii de parcă strada ar fi fost ocupată de o mulţime care îl aclama în loc de un grup mic de jurnalişti obosiţi şi plictisiţi, îngrămădiţi pe stradă. Un grup de cincisprezece pensionari aduşi din diferite părţi ale ţării se adună în jurul lui, aranjaţi de Drabble, care se purta ca o cloşcă. Procedura era întotdeauna la fel: Urquhart îl întreba pe unul dintre ei cum îl chema, îl asculta cu o faţă zâmbitoare, dar serioasă, şi dădea din cap înţelegător, înainte de a trece la următorul. În scurt timp, aveau să fie îndepărtaţi rapid de cineva din personalul lui Drabble şi de un adjunct de ministru dintr-un departament potrivit ca să li se ofere cafea instant şi înţelegere într-un cadru adecvat şi impresionant din Whitehall. După o săptămână primeau o fotografie cu ei dând mâna cu prim-ministrul şi un bilet tipărit, purtând ceea ce părea semnătura lui, prin care li se mulţumea pentru că se deranjaseră să-l

viziteze. Ziarele lor locale aveau să primească, de asemenea, câte un exemplar. Din când în când, se aduceau în discuţii subiecte sau cazuri individuale care prezentau un interes pentru sistem; aproape întotdeauna majoritatea celor implicaţi se întorceau la cârciumile sau cluburile lor ca să răspândească poveşti de bunăvoinţă. O mică luptă în marele război pentru câştigarea inimilor şi a voturilor oamenilor, dar una utilă. De obicei.

Cu această ocazie, Urquhart aproape terminase ritualul de întâmpinare, trecând la ultimul membru al grupului. Un pachet mare, înalt de aproape un metru şi jumătate, era rezemat de gardul din spatele lui şi, când Urquhart se îndreptă spre el, pensionarul împinse pachetul înainte. Se dovedi a fi un plic uriaş, adresat simplu: pentru *Domnul prim-ministru.*

— La mulţi ani, domnule Urquhart! murmură pensionarul.

Urquhart se întoarse ca să-l caute pe Drabble, dar ofiţerul de presă era pe partea cealaltă a străzii, pregătind cameramanii. Urquhart era pe cont propriu.

— Nu-l deschideţi? îl întrebă altă persoană.

Lui Urquhart i se păru că se deschise prea repede şi felicitarea alunecă în faţa lui.

„Suntem alături de tine, F. U.", era inscripţionat cu litere mari şi roşii pe partea de sus. Jos, scria: *„'65 Azi!"*

Grupul de pensionari aplaudă, în timp ce unul care nu era mai înalt decât felicitarea o deschise ca să dezvăluie mesajul dinăuntrul ei.

„Bine ai venit în Clubul Pensionarilor", scria cu litere de mână neglijente. *„Puterea pensionarilor!"* Toată felicitarea era decorată cu bastonaşe încrucişate.

Ochii lui Urquhart luciră ca marmura. Rareori îl văzuseră fotografii pe prim-ministru zâmbind atât de larg, dar şi inexpresiv, de parcă trăsăturile i-ar fi fost cioplite cu dalta pe faţă. Expresia îi rămase pe chip când fu tras pe stradă, mai mult ca să pună mâinile

pe ticălosul de Drabble decât să treacă prin ritualul de a glumi cu presa.

Un cor de „La mulţi ani" se amestecă apoi cu strigăte de „Francis, ţi-ai anunţat retragerea?" şi „Vă luaţi pensia?" El dădu din cap. Toţi erau veseli şi Drabble era entuziasmat; prostul habar n-avea ce făcuse.

— Nu sunteţi prea bătrân pentru o slujbă atât de dificilă la şaizeci şi cinci de ani? îl întrebă o femeie trasă la faţă şi palidă, împingând un reportofon spre el.

— Churchill nu părea să gândească aşa. A avut şaizeci şi cinci de ani când a început.

— Preşedintele american are doar patruzeci şi trei de ani, se auzi altă voce din echipă.

— Al Chinei are peste nouăzeci de ani.

— Aşadar, încă nu discutaţi despre pensionare?

— Nu săptămâna asta, agenda mea e, pur şi simplu, prea plină.

Rezistă proiectilelor şi săgeţilor lor, aparent cu umor; reuşi chiar să chicotească pentru a dovedi că nu era supărat. Politica e, probabil, cea mai aspră şi nemiloasă formă de abuz permisă în cadrul legii; şiretlicul e să te prefaci că nu te doare.

— Ce credeţi despre sondajul de astăzi?

Era Dicky Withers de la *Daily Telegraph,* o mână experimentată cunoscută pentru că ascundea un instinct ascuţit în spatele unei prietenoase halbe de Guinness de la butoiaş.

— Sondajul?

— Da, cel pe care l-am făcut astăzi.

Drabble începu un dans neprogramat, sărind de pe un picior pe altul, de parcă ar fi stat pe cărbuni încinşi. Nu inclusese sondajul în rezumatul lui, şi nici editorialul necumpătat din *Minor,* intitulat „E timpul să plece". Doamne, era ziua de naştere a omului, o zi din an ca să sărbătorească, să se relaxeze un pic. Problema nu era că Drabble era un lingău învechit, doar că îi era mai uşor să accepte

argumentele în favoarea circumspecţiei – prea des, mesagerii care se grăbeau să aducă veşti proaste pe câmpul de luptă erau acuzaţi de dezertare şi împuşcaţi.

— Patruzeci şi trei la sută dintre suporterii partidului dumneavoastră cred că ar trebui să vă retrageţi înainte de următoarea alegere, explică Withers.

— Ceea ce înseamnă că o majoritate consistentă insistă să rămân.

— Şi cel mai popular om care să vă succeadă e Tom Makepeace. V-ar plăcea să se întâmple asta, atunci când va veni vremea?

— Dragul meu Dicky, când va veni vremea aceea, sunt sigur că Tom va lupta cu mulţi alţi oameni plini de speranţă, inclusiv cu şoferul de autobuz.

„Makepeace = şofer de autobuz", mâzgăli Withers, notând echivalenţa care nu era un compliment.

— Intenţionaţi să continuaţi la nesfârşit?

— Puteţi spune şi aşa, începu Urquhart, dar aş vrea să nu o faceţi. Mă bucur de mandate bune şi, chiar dacă nu sunt lacom de putere, atât timp cât mă duce capul, mai am dinţi şi pot fi de folos...

— Domnule Urquhart, ce intenţionaţi să faceţi când, în cele din urmă, vă veţi retrage?

Femeia trasă la faţă şi palidă îşi împingea reportofonul din nou spre el.

— Ce? Ridurile de bonomie forţată se transformară în şănţuleţe de nesiguranţă. Ce să fac? Cred că voi fi la fel de îngrijorat şi de ursuz ca toţi ceilalţi. Acum, scuzaţi-mă, doamnelor şi domnilor. Trebuie să particip la o întâlnire a Cabinetului.

Se întoarse şi porni spre ceea ce spera că avea să fie o retragere demnă pe partea cealaltă a străzii – lui Drabble i se păru ca un leu care îşi recâştiga bârlogul, dând amenințător din coadă. Refuză să îl urmeze.

Urquhart se ciocni de soţia lui în timp ce ea ieşea din liftul apartamentului lor privat.

— Totul a mers bine? întrebă ea înainte să-i vadă privirea.

— Mortima, ei spun că e timpul pentru o schimbare, scuipă el, scrâşnind din dinţi. Aşa că o să le dau schimbări, începând cu tâmpitul ăla de secretar de presă.

* * *

„Uimitor cât de mult ajung să semene politicienii cu circumscripţiile lor electorale", se gândi Urquhart, în timp ce se adunară oamenii în jurul marii mese a Cabinetului. De exemplu, Anita Burke semăna cu o suburbie evreiască neplanificată plină de drumuri încâlcite cu un singur sens. Richard Grieve semăna cu un cartier sărăcăcios de la malul mării (pe care îl umpluse cândva cu afişe pe care scria „Plângeţi pentru Rushpool", dar cumva lumea reuşise să uite de acele lucruri jenante). Arthur Bollingbroke semăna cu un club nordic simplu pentru muncitori, care mirosea puternic a bitter Federation. Colin Catchpole, membru pentru oraşul Westminster, avea o faţă rumenă, în stilul arhitectural al catedralei din cărămizi roşii, în timp ce se zvonea că alte părţi ale anatomiei lui zăboveau pe străzile lăturalnice din Soho. Geoffrey Booza-Pitt – da, Geoffrey, era un showman inventat pentru oraşul spectaculos inventat numit New Spalden. Cu oameni din clasa de mijloc şi fabricat în întregime – fără rădăcini sau istorie, cel puţin fără o istorie pe care Geoffrey ar fi vrut să o recunoască. Primise, la naştere, numele simplu de Master Pitt şi era fiul unui contabil alcoolic; elevul Geoffrey îşi inventase un nume mai lung şi o origine mitică sud-africană pentru a explica o bârfa urâtă despre tatăl lui, auzită de prietenii lui la o cafenea locală. Şi rezistase, ca multe alte poveşti pline de imaginaţie despre originile şi realizările lui. Unii oameni putea fi păcăliţi tot timpul, iar Geoffrey credea că asta era suficient.

Apoi era Tom Makepeace. Plat ca mlaştinile din estul Angliei, tare ca argila de acolo şi cu tendinţe moralizatoare din trecutul puritan. Era un bătrân educat la colegiul Eton, cu o conştiinţă socială pe care Urquhart o punea pe seama unei vinovăţii exagerate şi a unui privilegiu necâştigat în căutarea unui scop neidentificat. Omul avea talent, fără îndoială, dar nu avea stofa lui Urquhart, iar acesta era motivul pentru care fusese trimis la Ministerul Afacerilor Externe, unde încăpăţânarea şi calmul lui puteau plictisi în favoarea Angliei şi puteau ajuta în lupta pentru cauza ei în consiliile obositoare şi plictisitoare de la Bruxelles, unde morala lui nu putea provoca mari pagube.

Acesta era Cabinetul lui Urquhart.

— Dacă e să fiu sincer, puţini dintre voi sunteţi atenţi la minge. Era într-o stare proastă; Drabble dispăruse, iar el încă nu scăpase de urmările prostiei lui. Trebuie să terminăm în zece minute, trebuie să fiu la Palat pentru sosirea Sultanului din Oman. Se uită încet în jurul mesei lungi. Cred că va avea mai mult succes decât începutul ultimei vizite de stat.

Puse ochii pe Annita Burke, ministrul mediului. Era evreică, ceea ce însemna că uşile puterii erau încuiate de două ori pentru ea. Avansase prin pură exuberanţă, dar acum stătea rigidă, cu capul aplecat. Ceva de pe sugativa ei părea să fi devenit, brusc, important, acaparându-i toată atenţia.

— Într-adevăr, a fost mare păcat, doamnă ministru al mediului. Nu-i aşa?

Burke, singura femeie din Cabinet, înălţă capul sfidătoare, dar nu îşi găsi cuvintele. Fusese vina ei? Luni de zile plănuise o mare campanie pentru a promova virtuţile şi a spulbera miturile de prost gust legate de capitala naţiunii; de la mesele lor liniştite din colţurile celor mai bune restaurante ale Londrei, oamenii care se ocupau de publicitate examinaseră runele şi se pronunţaseră – organizaseră o conferinţă de presă şi aduseseră o fanfară, montaseră o grămadă de

panouri mobile şi tipăriseră şapte milioane de pliante pentru distribuire prin oraş în ziua lansării.

„Vom face un mare oraş şi mai mare."

Ceea ce nu prevăzuseră – nu aveau cum să prevadă, indiferent câte felii de pui hrănit cu porumb şi somon crescut în lac sacrificaseră – era că ziua lansării avea să coincidă cu cea mai catastrofală avarie a sistemului de canalizare londonez, un colaps progresiv al unei secţiuni întregi a zidăriei victoriene, care inundase staţiile de metrou şi întrerupse reţeaua de control electrică. O pierdere comică de puncte. Un milion de furnici navetiste ieşiseră pe străzi, creând un ambuteiaj care se întinsese dincolo de oraş, pe toate marile drumuri. Pe unul dintre aceste drumuri, M4 de la Aeroportul Heathrow, stătea preşedintele Mexicului, care tocmai sosise, aşteptându-se la un drum de patruzeci de minute până la demnitarii regali şi politici adunaţi pentru el la Palatul Buckingham. Dar nu se mişcase nimic. Panourile aduse cu camioanele fuseseră înţepate şi distruse. Majoritatea pliantelor fuseseră aruncate, nelivrate, pe străzile lăturalnice. Conferinţa de presă fusese anulată, iar fanfara nici nu sosise. Şi nici preşedintele mexican, decât după mai bine de trei ore.

Fusese o zi în care demnitatea capitalei murise, luată de un torent de furie şi apă de canal. Era nevoie de un ţap ispăşitor pentru avarie, iar Burke se potrivi foarte bine cu titlurile tabloidelor.

— Mare păcat, fu ea de acord cu Urquhart, ruşinea ei fiind expusă. Idele[1] au fost împotriva noastră.

1 Idele lui Marte este o zi din calendarul roman care corespunde cu 15 martie. A fost marcată de câteva sărbători religioase şi reprezenta pentru romani ultima zi de plătit datoriile. în anul 44 î.Hr. a devenit celebră datorită asasinării lui Iulius Cezar, (n.red.)

— Şi aţi venit cu o nouă idee pentru a ne recăpăta reputaţia de oameni cărora le pasă de ecologism. Directiva aerului curat. Articolul 188.

O spuse în aşa fel încât să sune ca o acuzare.

— Sănătate şi siguranţă la muncă. Poluare senzorială.

— Mirosuri.

— Da, dacă vreţi să le spuneţi aşa.

— Şi noi suntem împotriva lor, nu-i aşa?

— Comisia Europeană a propus ca toate locurile de muncă urbane să fie monitorizate pentru poluare senzorială excesivă cu un cod strict de sancţionare pentru acele locuri care nu îndeplinesc standardele stabilite.

— Ştii, e un magazin de curry la capătul străzii mele... începu Bollingbroke în felul lui direct, dar Urquhart îi închise gura.

— Fac curat sau îl închidem. Şi dumneavoastră aţi aprobat asta.

— Din toată inima. Un aer mai curat, un mediu mai bun. Ne onorează angajamentul pentru manifest şi ne oferă un răspuns rapid pentru cei care pretind că ne-am mişcat prea încet în Europa.

Lovi uşor cu stiloul în sugativă pentru a accentua ideea, trădându-şi neliniştea. Părea foarte aspru.

— Doamnă ministru al mediului, aţi fost vreodată în Burton-on-Trent?

— Am fost într-o vizită de două zile, când aveam şaisprezece ani, la un simpozion de liceu. Ochii ei negri sclipiră; nu avea de gând să-l lase să-i vorbească de sus. Nu s-a schimbat prea mult în numeroşii ani care au trecut de-atunci. Are tot cinci fabrici de bere şi o fabrică de pastă Marmite. E greu să rezişti pe High Street într-o zi caniculară de vară.

— Exact, domnule prim-ministru. Dacă nu o să-i forţăm să cureţe după ei, atunci nu vor ridica niciun deget.

— Dar tot oraşul trăieşte din bere şi pastă Marmite. Astea sunt slujbele lor, economia lor, cred că şi micul dejun şi ceaiul. Şi vă

reamintesc că berarii sunt printre cei mai loiali susţinători corporatişti ai partidului.

Doamna ministru al mediului deveni conştientă că cei doi miniştri aşezaţi de fiecare parte a ei, chiar dacă stăteau pe aceleaşi scaune roşii din piele, reuşiseră să se îndepărteze fizic de ea, de parcă se temeau să nu fie loviţi de un ricoşeu.

— Şi le-aţi închide. Aţi şterge un oraş întreg de pe hartă. Doamne, nici măcar Göring n-a putut să facă asta.

— Asta e o propunere europeană pe care suntem obligaţi să o...

— Şi câte oraşe vor închide nemernicii ăia de francezi? În august, pute tot Parisul când scade nivelul apei. Nu e de mirare că fug toţi la mare şi lasă oraşul turiştilor.

— E o decizie colectivă la care s-a ajuns după un studiu atent la Bruxelles. Viitorul nostru este în Europa şi în...

Iar mergea în direcţia greşită, pe strada ei cu un singur sens.

— Dă-l naibii de Bruxelles! Nu-şi mai putea ascunde dispreţul, dar nu ridică vocea, nu trebuia să pară că-şi pierdea controlul. A devenit un bordel birocratic în care toate ţările din Europa se întâlnesc ca să şi-o tragă pentru cât de mulţi bani pot.

Bollingbroke bătea cu degetele în masă în semn de aprobare, arătându-şi loialitatea. Magazinul de curry putea rămâne.

— Dacă aţi fi petrecut acolo la fel de mult timp ca mine, domnule prim-ministru, aţi înţelege cât de... – căută un cuvânt, se gândi, cântări consecinţele şi ajunse la un compromis – exagerată e această descriere. Îşi promise că, într-o zi, în curând, nu avea să-şi mai ascundă tăria convingerilor. Nu avea să se mai lase castrată, ca majoritatea bărbaţilor din jurul mesei. Ea era singura femeie, nu ar fi îndrăznit să o concedieze. Sau ar fi îndrăznit? Directiva se referă la uzinele chimice, la rafinării, la...

— La pieţe de peşte şi la florării! Doamnă ministrul al mediului, permiteţi-mi să fiu clar. Nu voi permite ca asemenea absurditate europeană să fie aplicată pe la spatele meu.

— Domnule prim-ministru, toate detaliile erau într-un document lung de luare de poziţie pe care vi l-am oferit cu două săptămâni înainte de aprobarea măsurii de către Consiliul Miniştrilor din Bruxelles. Nu ştiu ce mi-ar mai fi trebuit.

— Instinct. Instinct politic, îi răspunse Urquhart, dar era timpul să dea înapoi, să meargă mai departe. Nu vă puteţi aştepta să observ fiecare mic detaliu îngropat într-un document politic, pară el, dar efectul fu distrus când bâjbâi după ochelarii de citit ca să găsească următorul articol din agendă.

Makepeace nu ştiu ce îl motivă să se implice în scandal. Era în firea lui să intervină. Era un prieten al Annitei şi un susţinător înfocat al Europei, aşa că nu-i păsa de argumentele sau atitudinea lui Urquhart. Poate simţea că, de vreme ce ocupa una dintre cele patru mari funcţii în stat, era într-o poziţie puternică de a împăca, de a lumina atmosfera, de a turna ulei pe rană.

— Nu vă faceţi griji, domnule prim-ministru, spuse el, vesel, în timp ce Urquhart îşi potrivea ochelarii. De acum încolo vom tipări toate documentele Cabinetului cu spaţiu dublu între rânduri.

Uleiul luă foc. Era ca şi cum l-ar fi acuzat pe Urquhart că era – ce? Prea bătrân? Prea slăbit pentru slujbă? Că se stingea? Lui Urquhart, care nu mai avea niciun pic de simţ al umorului în acel moment, asta i se părea că semăna prea mult cu un ecou al cererilor pentru schimbare. Se ridică atât de brusc şi de furios, că i se răsturnă scaunul pe podea.

— Nu te amăgi că un sondaj de opinie îţi dă privilegii speciale.

Aerul se răcise, devenise extrem de rarefiat, subţiat de dojană. Lui Makepeace îi era greu să respire. Camera părea un tablou al unor profunde resentimente crescute de-a lungul mai multor vieţi politice. Încet, se ridică şi Makepeace.

— Domnule prim-ministru, credeţi-mă, nu am avut nicio intenţie să...

Alţii profitară de ocazie. Doi miniştri ai Cabinetului în picioare trebuiau să indice un sfârşit al întâlnirii, o şansă de a pune capăt unui asemenea moment jenant. Se auzi un foşnet general al hârtiilor şi, atât de rapid încât să pară elegant, plecară fără să mai schimbe alte vorbe între ei.

Urquhart era furios. Pe viaţă, pe Drabble, pe Burke, pe Makepeace, pe toţi, dar mai mult pe el însuşi. Existau nişte reguli între colegi, chiar şi între cei ambiţioşi ca nişte ulii flămânzi.

„Să îţi respecţi colegii, cel puţin când poţi fi auzit."

„Să nu fii prins cu mărturie falsă."

„Să nu râvneşti la secretara sau slujba colegului tău (în unele cazuri, ai voie la nevasta lui)."

„În toate împrejurările publice, trebuie să le doreşti colegilor tăi viaţă lungă."

Urquhart încălcase regulile. Îşi pierduse calmul şi, odată cu el, controlul situaţiei. Mersese mult mai departe decât intenţionase, se purtase cu o aroganţă insuportabilă, rănind mai degrabă de dragul de a o face decât pentru un scop. Când le făcuse rău altora, îşi făcuse rău şi lui. Trebuia să repare situaţia.

Dar întâi avea nevoie să meargă la toaletă.

În timp ce mergea grăbit spre toaleta din afara Sălii Cabinetului, îl văzu pe Makepeace, încruntat şi consolat de un coleg, lângă sculptura lui Henry Moore pe care Mortima o admira foarte mult. Prada lui nu plecase şi avea o ocazie de a lega rănile şi de a rezolva nemulţumirile în privat.

— Tom! îl chemă el, fluturându-şi mâna spre ceilalţi doi care, evident, fără tragere de inimă, îşi părăsiră colegul şi merseră, cu încăpăţânare, înapoi spre Sala Cabinetului. Tom, te rog, trebuie să vorbim, îi ceru Urquhart, zâmbindu-i puţin. Dar, mai întâi, mă cheamă natura.

Urquhart simţea un disconfort considerabil, toată tensiunea şi ceaiul de dimineaţă îl ajunseseră din urmă. Intră în baie, dar

Makepeace nu îl urmă, în schimb, rămase la uşă. Urquhart speră că avea să intre după el – nu putea exista nimic oficial şi nicio delimitare de autoritate în faţa unui pisoar, aşa că era un loc ideal pentru conversaţii pe bază de egalitate, de la bărbat la bărbat. Dar Makepeace nu fusese niciodată cu adevărat un membru al clubului, întotdeauna fusese distant, rămânând izolat. Iar acum se ascundea afară, ca un elev care aştepta să fie chemat în biroul directorului, naiba să-l ia.

Şi la naiba şi cu treaba asta. Lui Urquhart i se părea că avea să i se spargă vezica, dar, cu cât încerca mai tare, cu atât mai încăpăţânat părea să-i devină organismul. În loc să răspundă la urgenţa situaţiei, părea să se strângă, limitându-se la un picurat zgârcit. Se întrebă dacă toţi bărbaţii de vârsta lui sufereau asemenea umilinţe. Era o prostie – trebuia să se grăbească! Dar nu putea fi grăbit. Urquhart cercetă porţelanul, tavanul, se concentră, înjură, îşi propuse să meargă la doctor, dar nimic nu părea să-i grăbească sistemul. Se bucură că Makepeace nu i se alăturase ca să fie martor la această umilinţă.

Prostata. Boala bărbaţilor bătrâni. Mecanicile corpului păreau să fi pierdut contactul cu voinţa.

— Tom, vorbim mai târziu, strigă el de după uşă, ştiind că mai târziu avea să fie prea târziu.

Auzi nişte picioare mişcându-se afară şi Makepeace se retrase fără niciun cuvânt, luându-şi resentimentele cu el. Un moment pierdut, o ocazie ratată. Un coleg care, poate, îi devenise adversar sau chiar duşman de moarte.

— La naiba, haide! înjură el, dar degeaba.

Şi când, în sfârşit, termină, îşi desfăcu butonii şi îşi ridică mânecile ca să se spele pe mâini, se cercetă atent în oglindă. În interior, încă se simţea de treizeci de ani, dar faţa lui se schimbase, se lăsase, se pătase şi îşi pierduse culoarea asemenea cerului iernii înainte de apus. Ochii îi erau mai mult învineţiţi decât albaştri, iar

în unele locuri oasele craniului păreau să iasă cu forţa prin carnea care se subţia. Erau trăsăturile tatălui lui. Era o bătălie pe care nu o putea câştiga niciodată.

— La mulţi ani, Francis!

* * *

Booza-Pitt nu ezita. În multe chestiuni, era un planificator meticulos, chiar pedant, împărţindu-şi colegii şi cunoştinţele în ligi de diferite ranguri care meritau să fie trataţi diferenţiat. Prima Divizie era compusă din cei care reuşiseră sau care erau pe punctul de a reuşi să ajungă în vârfurile profesionale sau sociale; în fiecare an, primeau o felicitare de Crăciun, un cadou simbolic de natură personală pentru soţie sau parteneră (strict fără gay), o invitaţie la cel puţin unul dintre evenimentele lui selecte şi un fel de atenţie specială care era înregistrată în computerul personal al secretarei lui. Crema societăţii. Pentru cei din A Doua Divizie, care încă erau în procesul de negociere pe pantele alunecoase, nu erau nici cadouri şi nici atenţii necuvenite; A Treia Divizie se compunea din tineri cu perspective, care încă exersau la poalele muntelui şi primeau doar încurajările din felicitări. A Patra Divizie – care consta din majoritatea oamenilor care nu ajunseseră niciodată în rubrica de bârfe şi se mulţumeau doar să stea la margine şi să admire priveliştea – nu exista pentru Geoffrey.

Bineînţeles, Annita Burke făcea parte din Prima Divizie, însă dăduse de o alunecare de teren care ar fi putut să o arunce într-a Patra, dar, până ajungea la fundul prăpastiei, mai avea încă valoare. Stătea la o parte, în holul de intrare alb şi negru al sediului de la Numărul 10, încercând să se liniştească şi să se pregătească pentru atenţia lumii de afară, când Geoffrey o apucă de braţ.

— Annita, a fost îngrozitor. Cred că eşti foarte furioasă.

Nu spuse niciun cuvânt, dar ochii ei vorbiră în locul ei.

— Ai nevoie de cineva care să te înveselească. Cinăm diseară?

I se luminã faţa la sprijinul neaşteptat; dădu din cap în semn de acord.

— Ţinem legătura.

Şi dispăru după ce spuse asta. Se gândi să o ducă într-un loc intim, unde puteau bârfi – merita să rezerve un separeu la Wiltons – , unde putea să aţâţe flăcările sentimentelor rănite şi ale contraacuzaţiilor, iar la căldura acestora albă putea făuri armele războiului politic, ale încrederii trădate, ale spionajului şi cârligele care l-ar fi întărit pe el şi i-ar fi slăbit pe alţii. Pentru că cei care erau pe moarte preferau, în general, să-i ia şi pe alţii cu ei.

Cină şi bârfă, nimic mai mult, deşi ar fi putut fi vulnerabilă şi docilă. Trecuseră mai bine de cincisprezece ani de când petrecuseră o după-amiază sălbatică într-un hotel Felixstowe în loc să fie la primărie şi să asiste la a doua zi a conferinţei tineretului partidului, la care se dezbătea foametea din lumea a treia. Amândoi şi-o aminteau foarte bine, la fel şi camerista speriată, dar trebuia să rămână o amintire. Acum era vorba de afaceri.

Oricum, se gândi Geoffrey, necrofilia ducea la titluri complicate.

CAPITOLUL 9

Voi avea încredere în el când îi voi ţine cenuşa în mână.

Se afla pe o stradă lăturalnică din Islington, în locul în care centrul oraşului începea să facă loc zonei de case din nordul Londrei, de-a lungul arcadelor căii ferate care se încorda şi scârţâia în timp ce suporta greutatea trenurilor de navetişti la începutul călătoriei lor de-a lungul ţărmului estic. În timpul zilei, pe stradă era mare agitaţie din cauza traficului, a ciorovăielii şi zeflemelelor din piaţa în aer liber, dar noaptea, cu iluminarea proastă şi mai ales când burniţa, scena ar fi putut fi scoasă din paginile lui Dickens. Umbrele adânci şi aleile întunecate îi făceau pe oameni să ezite înainte să meargă pe acolo, dacă nu cumva aveau treabă. Şi, pe acea stradă, singura treabă pe care o puteau avea după apus era la Evanghelos Passolides.

Restaurantul lui, situat în camera din faţă, era ascuns după nişte perdele groase, trase, şi un semn pe fereastra murdară anunţa tare şi nemilos că stabilimentul era închis. Nu era afişat niciun meniu şi nicio lumină de întâmpinare. Părea că nimic nu mai fusese atins de luni de zile, cu excepţia pragului bine frecat, dar puţini dintre cei care treceau în grabă pe lângă el l-ar fi observat. „Vangelis", aşa cum era cunoscut, era discret şi, în mare parte, neobservat, asta era şi ideea. Doar prietenii şi cei recomandaţi de prieteni aveau acces şi, cu siguranţă, nimeni care ar fi putut fi un ofiţer al autorităţii locale sau cineva de la Vamă. Pentru asemenea oameni, „Vangelis" era permanent închis, la fel ca şi conturile lui. Asta făcea ca atmosfera să fie intimă şi aproape conspirativă în jurul celor cinci măsuţe

acoperite cu feţe de masă decolorate şi lumânări reciclate, cu şerveţele de hârtie decorate cu ilice, rămase de la vreun Crăciun din trecut.

Maria Passolides, o învăţătoare, privea cum tatăl ei, un cipriot grec de şaizeci şi cinci de ani, se întoarse şchiopătând în bucătăria deschisă, unde, cu degete noduroase şi cantităţi mari de suc proaspăt de lămâie, transforma mărfurile din piaţa de dimineaţă în feluri de mâncare precum crabi proaspeţi, miel dulce, purcel de lapte, miez de anghinare şi ouă de prepeliţă. Mica tavernă era mai puţin o afacere şi mai degrabă parţial hobby şi parţial ascunzătoare pentru Passolides, iar Maria ştia că el se ascundea mai mult ca oricând. Cămăruţa era plină până la refuz de mărunţişuri şi suvenire – o plasă de pescuit întinsă pe perete şi acoperită cu fotografii semnate ale celebrităţilor greceşti, majoritatea nemaifiind celebrităţi sau în viaţă; pe rafturile pline, farfurii decorate cu scene în care vânători troieni luptau pentru control cu Afrodite din ghips şi un batalion de pahare asortate; iar pe spatele uşii se afla o cască britanică veche.

Erau o grămadă de suvenire militare – un telefon de front, un binoclu din care mai rămăsese doar partea de metal, şi pânza azurie, ferfeniţită şi foarte decolorată a steagului grecesc. Era chiar şi un tricolor republican irlandez.

La loc de onoare, pe zidul principal, atârna un portret pictat grosolan al lui Winston Churchill, cu trabucul ieşindu-i sfidător din gură şi degetele ridicate în salutul victoriei; sub el era o bucată de carton alb pe care erau mâzgălite cuvintele care în inimile grecilor îl făceau un poet egal cu Byron: *„Cred că e firesc ca toţi ciprioţii de origine greacă să privească încorporarea în ceea ce poate fi numită Patria lor Mamă ca un ideal care să fie preţuit cu seriozitate, devotament şi fervoare...”*

Nu era singurul portret de pe perete. Lângă el era fotografia unui tânăr cu gulerul descheiat, ochi care se holbau şi gura cu marginile

lăsate în jos, pusă pe un perete tare şi tencuit. Nu exista niciun semn al identităţii lui, nu era nevoie de niciunul pentru Michael Karaolis. Un sătean promiţător, educat la Şcoala Englezească. Un tânăr funcţionar care colecta impozite în administraţia colonială, devenit luptător EOKA. Ultima fotografie, făcută în închisoarea din Nicosia cu o zi înainte ca britanicii să-l spânzure.

„Vangelis."

De când îşi îngropase soţia, cu câţiva ani în urmă, Evanghelos Passolides fusese captivat de trecut mai mult ca oricând. Zilele mohorâte erau urmate de nopţi lungi de poveşti din amintiri incoerente în jurul meselor luminate de lumânări, cu camarazi vechi care ştiau şi tineri care erau dornici să asculte, chiar dacă şi unii, şi alţii se împuţinau odată cu trecerea lunilor. Rămăsese prizonier în trecut, amintiri amare chinuindu-i sufletul şi trupul, era cocoşat sub greutatea lor, iar piciorul rupt cu brutalitate, care îl făcuse să şchiopăteze toată viaţa de adult, îl durea tot mai tare. Părea să se stingă sub ochii Mariei, parcă un acid îl rodea pe dinăuntru.

Ştirea că avea să fie pace pe insula lui doar îi înrăutăţi situaţia.

— Nu e pacea mea, bombăni el cu accentul lui puternic.

Luptase pentru unire, *Enosis,* o unire a tuturor grecilor cu Patria Mamă – o limbă, o religie, un guvern, oricât de incompetent şi de corupt, atât timp cât era guvernul lor. Îşi riscase viaţa pe front pentru asta până în ziua în care căzuse într-o prăpastie cu o mortieră de treisprezece kilograme legată de spate, iar oasele piciorului îi ieşiseră afară prin gambă şi articulaţia genunchiului îi înţepenise pentru totdeauna. Numele lui era pe lista de căutare a britanicilor, aşa că nu avusese nicio şansă să se trateze la spital; avusese noroc că rămăsese cu piciorul, în orice stare era. Căderea îi frânsese şi inima, îl lăsase cu o viaţă plină de regrete, reproşându-şi că îşi dezamăgise oamenii cu piciorului lui rupt, că nu făcuse destul. Acum aveau să îi împartă insula dragă pentru totdeauna, aveau să dea jumătate din ea turcilor şi, cumva, era vina lui.

Ea trebuia să-l distragă de la remuşcări, să găsească o cale de a-i canaliza pasiunea, sau ar fi stat şi ar fi privit cum tatăl ei se stingea încet de tot.

— Când te măriţi? bombăni el din nou, în timp ce trecu clătinându-se pe lângă ea, cu un mers exagerat de marinar şi cu o farfurie cu peşte marinat. Familia nu înseamnă nimic pentru tine?

Familia, refrenul lui constant de mândru tată cipriot concentrat pe singurul lui copil. Odată cu laptele matern primise şi poveştile despre munţi şi sat, despre originile mistice şi pădurile foşnitoare, despre patimi şi nebunii, despre strămoşii curajoşi – nu era de mirare că nu găsise un bărbat care să se compare cu ei. Viaţa ei era luminată de legende, dar erau prea puţine legende care se plimbau pe străzile din nordul Londrei, chiar şi pentru o femeie brunetă şi frumoasă ca ea.

Familia. În timp ce muşcă o felie de nap rece şi crud şi savură gustul intens de sare presărată pe el, o idee începu să i se formeze în minte.

— *Baba* – întinse mâna şi îl apucă de mâna lui bătătorită stai jos un minut. Stai de vorbă cu mine.

El bombăni, dar îşi şterse mâinile de şorţ şi făcu ce îi ceruse ea.

— Ştii cât de mult îmi plac poveştile tale despre vremurile de demult, despre cum era în sat, despre poveştile pe care le spunea mama ta, iarna, lângă foc, când zăpada era foarte groasă şi îngheţa fântâna. Ce-ar fi să-ţi scriem amintirile? Despre familia ta. Pentru familia *mea* – când o să am una, zâmbi ea.

— Eu să scriu? bombăni el scârbit.

— Nu, să vorbeşti. Şi să-ţi aminteşti. O să fac eu restul. Imaginează-ţi cum ar fi dacă ai citi povestea lui *Papou,* bunicul tău, chiar şi a bunicului lui. Vechiul mod de viaţă din munţi aproape că a dispărut, poate nici copiii mei nu-l vor vedea – dar vreau să îl cunoască. Să ştie cum a fost. Pentru tine.

El se încruntă, dar nu se împotrivi imediat.

— Va fi amuzant, *Baba.* Noi doi. La vară, când şcoala e închisă. Vom avea un motiv să mai mergem o dată în vizită acolo. Au trecut ani de zile – mă întreb dacă grajdul vechi pe care l-a construit tatăl tău mai e acolo, în spatele casei, sau dacă mai există via mamei tale. Şi dacă au înlocuit fereastra din biserică pe care ai spart-o tu şi cu fraţii tăi.

Râdea, aşa cum făcuseră înainte de a muri mama ei. El parcă o privea de departe, iar ei i se păru că văzu o licărire a tăciunilor reaprinzându-se în cenuşă.

— Să vizităm vechile morminte ale familiei, şopti el. Să ne asigurăm că sunt îngrijite cum trebuie.

„Şi să exorcizăm câteva fantome", se gândi ea. Prin scriere, pentru a scăpa de vinovăţie, a lăsa să intre lumina şi a da drumul demonilor care se adăposteau înăuntrul lui.

El inspiră adânc, de parcă deja ar fi simţit mirosul pinilor.

— Nu cred că ne-ar face rău.

De luni de zile nu mai ajunsese atât de aproape de ceva care semăna cu entuziasmul.

CAPITOLUL 10

Nu văd rostul compromisului. E ca şi cum ai sugera săritul ca tratament pentru ameţeală.

Mortima încerca disperată să-şi privească faţa într-o oglindă în pâlpâirea becurilor stradale trecătoare în timp ce maşina urca spre Birdcage Walk.

— Ce fel de femeie e Claire Carlsen? întrebă ea, închizându-şi pudriera.

— E diferită. Urquhart tăcu ca să se gândească. Diriginţii parlamentari nu prea o plac, încheie el, de parcă nu ar fi avut o părere proprie despre ea.

— Face scandal?

— Nu. Cred că, mai degrabă, reţeaua bătrânilor nu ştie care e locul unei femei independente, care conduce un Mercedes sport de cincizeci de mii de lire şi nu joacă după regulile lor. Mi s-a spus că e şi rea de gură.

— Ca fost diriginte parlamentar, nu ai fi aprobat-o. Atunci de ce mergem să cinăm cu ea?

— Pentru că e insistentă, invitaţia ei tot ajungea în capul listei. Pentru că e diferită.

— Francis, se pare că *o* aprobi, îl tachină ea, curioasă.

— Poate că da. Ca diriginte parlamentar am primit tâmpiţi şi pierde-vară, dar ca prim-ministru am nevoie de puţin mai multă varietate, de o perspectivă diferită. O, am spus că are sub patruzeci de ani şi e extrem de atrăgătoare? o tachina şi el.

— Te gândeşti să-i dai un post?

— Nu ştiu. De-asta mergem la ea în seara asta, ca să aflu mai multe despre ea. Mi-ar prinde bine nişte membri noi în echipaj.

— Dar, ca să faci loc pe barca de salvare, trebuie să arunci câteva mâini vechi peste bord. Există câţiva voluntari?

— L-aş arunca bucuros pe tâmpitul ăla blestemat de Drabble. Şi Annita Burke s-a născut ca să fie momeală pentru peşti.

— Credeam că era loială.

— Aşa e şi labradorul nostru.

— Mergi mai departe, Francis. Mult mai departe. Adu-o înapoi.

— Ce?

— Teama. S-au lenevit şi s-au îngrăşat în ultimele luni, succesul tău a făcut totul uşor pentru ei. Au avut timp să viseze la răzvrătire. Treceau pe lângă Palatul Buckingham, cu steagul regal luminat şi fluturând cu mândrie. Nici măcar un rege nu poate fi în siguranţă pe tronul lui.

Pentru un moment, se pierdură în amintiri.

— Aminteşte-le de gustul fricii, de biciul disciplinei. Fă-i să stea treji noaptea, visând la dorinţele *tale,* nu la ale lor. Ea îşi deschise din nou pudriera, se apropiau de destinaţie. Nu am mai avut o pedeapsă bună de luni de zile. Ştii cât de mult le adoră rechinii de la tabloide.

— Iubirea mea, lângă tine, viaţa pare plină de oportunităţi.

Ea se întoarse cu faţa la el, în semiîntuneric.

— Nu o să te las să devii ca Margaret Thatcher, târât pe jos de echipajul tău. Francis, tu eşti mai puternic.

— Şi vor ridica statui în memoria mea...

Ea îşi întoarse privirea spre oglinda ei.

— Dă câteva exemple, adu un echipaj nou la bord. Sau începe să faci terapie hormonală, ca mine.

* * *

Uşa casei din stuc crem, situată în centrul Belgraviei, fu deschisă prin efortul combinat al celor două fetiţe curate şi atent pieptănate, care purtau amândouă halate strânse bine pe corp.

— Bună seara, doamnă Urquhart, domnule Urquhart, spuse cea mare, întinzându-şi mâna. Eu sunt Abby şi ea e Diana.

— Eu am aproape şapte ani şi Abby are nouă, spuse Diana, sâsâită pentru că îi lipseau doi dinţi. Şi el e Tangle, anunţă ea, scoţând un căţel de jucărie, pufos şi cu multe pete, din spatele ei. Are aproape trei ani şi e absolut...

— Ajunge, fetelor, zâmbi Claire, cu mândrie, din spatele lor. Aţi salutat, acum trebuie să vă luaţi rămas-bun. Mergeţi la culcare.

Întreruperi stereofonice se auziră din ambele părţi.

— Repede. Sau nu mai primiţi dulciuri din orez expandat pentru o săptămână.

După ce protestul lor fu zdrobit de intimidarea părintească, fetele, chicotind răutăcioase, urcară pe scări.

— V-am pregătit haine noi de şcoală pentru mâine dimineaţă. Aveţi grijă să vi le luaţi, strigă mama în spatele lor în timp ce ele se retrăgeau, înainte de a se întoarce la oaspeţii ei. Îmi cer scuze, afacerile sunt înaintea plăcerilor. Bine-ai venit, Francis! Şi dumneavoastră, doamnă Urquhart.

— Mortima.

— Mulţumesc. Mă simt jenată că îl cunosc pe soţul tău mai bine decât pe tine.

— Nu-ţi face griji, nu sunt genul de femeie geloasă. Trebuie să-l împart cu restul lumii. E inevitabil să fie şi câteva tinere atrăgătoare printre acei oameni.

— Mulţumesc, murmură Claire, recunoscând complimentul.

În lumina candelabrului din hol, ea părea să sclipească într-un fel pe care Mortima îl invidia şi despre care credea că putea fi găsit doar în combinaţie cu maternitatea între paginile din *Vogue.* Oare era şi Claire tipul de femeie care se lăsa fotografiată goală şi cu

burta mare de gravidă doar ca să le arate maselor de femei chircite, transpirate şi cu pungi de la Sainsbury cum se face?

Claire îl prezentă pe soţul ei, Johannis, care stătea cu un pas în spate; acesta era evenimentul soţiei lui şi, oricum, dădea impresia că era un bărbat puternic fizic care era obişnuit să aibă o viziune bine gândită şi calmă a vieţii. Avea şi vârsta pentru aşa ceva, fiind mult mai aproape de vârsta lui Urquhart decât de a soţiei lui şi vorbea cu un accent caracteristic şi încet, dar nu neplăcut, care purta urmele originii lui scandinave. Postura sigură a lui Carlsen sugera un bărbat care ştia ce voia şi obţinuse, în timp ce ea afişa vitalitatea tinerească a unei femeie care mai avea ambiţii de îndeplinit. Contrastau. Dar Mortimei îi ajunseră doar câteva momente ca să înţeleagă că, în ciuda diferenţelor superficiale, cumva, soţii Carlsen păreau să se potrivească, să se înţeleagă, să fie foarte uniţi. Poate că nu se măritase cu el doar pentru bani.

Claire îi conduse până la o cameră de recepţie cu tavan înalt şi pereţi în culori pastel – ideală pentru lucrările afişate ale artiştilor europeni contemporani în care ceilalţi opt oaspeţi deja se adunaseră. Urquhart îl cunoştea personal doar pe unul dintre ei, dar avea informaţii despre toţi; Claire îi oferise câte o biografie scurtă şi un pic ireverenţioasă a fiecărei persoane de la cină, inclusiv Johannis. Făcuse totul foarte uşor, alesese bine. Un industriaş care vorbea fără ocolişuri, din Lancashire, care făcea lucruri extraordinare cu fabricile vechi de textile şi care îşi ţinea soţia jumătate de an în Florida, şi cealaltă jumătate, la cursele de cai. Editoarea de la *Newsnight* şi soţul ei, un importator de vin care le oferise partea lichidă a mesei pe care o condimentă cu poveşti amuzante despre călătoria lui recentă în viile din munţii Georgiei, unde, timp de trei nopţi, stătuse într-o închisoare locală, acuzat de beţie în public, până când fusese de acord să cumpere un lot de vin de la fratele şefului poliţiei. Vinul se dovedi a fi excelent. Mai erau doi parteneri, un irlandez fără inhibiţii şi amanta lui americană, care

inventaseră cea mai recentă tendinţă în ceea ce se numea „logistică legală" – „profilarea strategiilor alternative de litigiu", explicase el.

— Rahaturi de avocaţi, e vorba de manipularea martorilor şi mituirea juraţilor, spuse ea.

Şi Nures. Urquhart ştiuse că avea să fie acolo, o adăugare relativ târzie pe lista oaspeţilor, în timp ce era într-o vizită privată în Londra pentru un tratament dentar; firma de fructe a familiei lui folosise facilităţile de transport oferite de Carlsen de mai bine de un deceniu. În mod normal, Ministerul Afacerilor Externe ar fi criticat întâlnirea lui cu preşedintele Ciprului turcesc în acest fel, fără prezenţa oficialităţilor, dar Nures nu mai era un paria la nivel internaţional. Oricum, cei de la Ministerul Afacerilor Externe nu puteau obiecta pentru că Urquhart nu îi anunţase; s-ar fi simţit obligaţi să facă tratative cu Nicosia, Ankara, Atena, Bruxelles şi încă alte şase capitale într-un proces de consultări nesfârşite şi compromisuri ca să se asigure că nimeni nu se simţea jignit. Lăsaţi în grija Ministerului Afacerilor Externe, ar fi murit toţi de foame.

Claire puse un pahar de whisky de malţ în mâna lui Urquhart – Bruichladdich, îşi făcuse temele – şi îl împinse spre editoarea de la *Newsnight* şi dezvoltator, pentru că niciunul din ei nu avea să stea lângă el la masă.

— Grupurile de presiune sunt un blestem, protesta Thresher, dezvoltatorul. Am dreptate, domnule Urquhart? Îi pronunţă numele ca Ukut, în forma lui originală scoţiană, în loc de forma sudică, moale, de Urkheart, atât de dragă BBC-ului care, câteodată, părea să fie incapabil să înţeleagă atât pronunţia, cât şi politica. Înainte era o majoritate liniştită şi raţională, oameni care îşi tundeau peluzele şi câştigau războaiele. Dar acum toţi par să aparţină unei minorităţi sau alteia, strigă prostii şi se întind în drum ca să nu lase alţi oameni să-şi vadă de viaţă. Ecologiştii – Thresher accentuă fiecare silabă, de parcă ar fi vrut să le rupă gâturile – vor distruge ţara asta.

— Avem o moştenire, nu trebuie să o apărăm? răspunse Wendy, editoarea de la *Newsnight*, acceptând cu graţie faptul că, momentan, ea primise rolul virtuţii singuratice.

— Pălăvrăgeala verzilor, interveni Urquhart, intrând în joc. E peste tot. O nostalgie stupidă după zilele în care lucram cu furca şi mergeam cu teleaga trasă de ponei. Ştiţi, acum zece ani, străzile multor oraşe din nord erau pustii, acum sunt blocate de trafic pentru că oamenii se grăbesc să ajungă la magazine. Sunt mândru de aceste ambuteiaje.

— Pot să vă citez, domnule prim-ministru? zâmbi Wendy.

— Mă-ndoiesc.

— Fato, uite ceva ce poţi să citezi, dar n-ai s-o faci. Thresher îşi făcea încălzirea pentru misiunea lui. Am plănuit un proiect de dezvoltare în Wandsworth, centrat în jurul unui cinematograf vechi şi mâncat de igrasie. Nu mai e nici util, nici decorativ, practic, se prăbuşeşte, dar mă lasă să-l dărâm? Protestatarii spun că preferă cinematograful ruinat în locul unui centru comercial de milioane de lire cu toate slujbele noi şi facilităţile. Tâmpiţii nu ar sta în cinematograf, să se uite la filme, nu, doar stau afară, pe stradă, fac petiţii şi mă forţează să fac o anchetă de planificare ce ar putea dura ani de zile. E un jaf al clasei de mijloc.

— Sper că nu în casa mea.

Claire se întorsese ca să îi conducă până în sufragerie.

În timp ce o urmară, Urquhart se trezi singur cu Thresher.

— Şi ce-aveţi de gând să faceţi, domnule Thresher?

— O să-mi iau banii, o să-i pun într-o bancă din Caraibe şi o să-mi cumpăr ochelari de soare.

— Mare păcat pentru dumneavoastră! Şi o pierdere pentru ţară.

— Ce-o să facă guvernul în legătură cu asta, domnule prim-ministru?

— Domnule Thresher, sunt surprins că un om cu experienţa dumneavoastră crede că guvernul poate să facă ceva ca să vă ajute.

Urquhart avea obiceiul să vorbească despre colegii lui ca un director obosit care se confrunta cu elevi iresponsabili care meritau să fie bătuţi.

— Atunci plec în Caraibe.

— Poate că răspunsul e mai aproape.

— Cât de aproape?

— Poate în Brixton.

— Mi-aţi captat interesul.

— Mă întrebam de ce, dacă protestatarii vor un cinematograf, nu le daţi unul.

— Dar nu ăsta e jocul. Oricum, nu vine nimeni.

— E evident că nu le puneţi filmele care trebuie. Ce credeţi că s-ar întâmpla dacă, de exemplu, aţi începe să le arătaţi filme populare cu o componentă etnică puternică? Ştiţi, Rasta şi dreaduri?

— Va trebui să încep să dau biletele pe gratis.

— Multe. Prin comunitatea negrilor, v-aş sugera.

— Doamne fereşte! S-ar umple locul acela de ei. Dar ce rost ar avea asta?

Urquhart îl trase de mânecă pe interlocutor ca să-l întârzie la intrarea în sufragerie şi coborî vocea.

— Domnule Thresher, ideea e că, după o lună de Bob Marley şi ju-ju, nu m-aş mira dacă bunii cetăţeni din Wandsworth s-ar răzgândi în legătură cu cinematograful dumneavoastră; într-adevăr, am o bănuială că se vor târî în patru labe în faţa dumneavoastră, implorându-vă să aduceţi buldozerele. Ridică o sprânceană, sugestiv. Liberalismul dispare la căderea nopţii, e un fapt trist al vieţii clasei de mijloc.

Thresher rămase cu gura căscată; Claire apăruse încă o dată lângă ei ca să-i organizeze.

— Aceasta e o casă decentă. Aşa că, orice complotaţi voi doi, trebuie să încetaţi, îi sfătui ea cu amabilitate. Altfel, nu primiţi budincă.

— Cred că tocmai am mâncat una, dragă. Să ştii că şeful tău e un om remarcabil.

Vocea lui Thresher vibra datorită unei admiraţii neobişnuite.

— Mă bucur că eşti de acord cu mine. Oare intuiţia mea feminină simte că vei scrie un cec gras pentru sediul partidului? întrebă ea, răsucindu-i braţul în timp ce îl conducea la locul lui.

— Pentru prima dată în viaţă, cred că aş putea să fac asta.

Claire îşi ocupă locul din capul mesei, flancată de Urquhart şi de Nures.

— Francis, sunt impresionată. De cinci ani încerc să-l fac să-şi deschidă portofelul, dar tu ai reuşit să faci asta în cinci minute. Ai vândut tot partidul sau doar câteva principii?

— Doar i-am amintit că printre rădăcinile politicii se găsesc multe buruieni.

— Şi multe înţelegeri se pot face în bazar, adăugă Nures.

— Mehmet, eşti un pic cam cinic pentru cineva care e în timpul lui liber, sugeră ea.

— Nu, deloc. Ce rost are să mergi la piaţă dacă nu intenţionezi să te târguieşti? zâmbi el.

— Ca să te uiţi la vitrine?

El o privi apreciativ, observând felul în care mătasea se înfăşură subtil pe corpul ei – ea nu avea nevoie de ornamente excesive –, dar nu zăbovi ca să nu o ofenseze, înainte de a face un tur prin sufragerie, unde arta modernă şi pastelul blând făceau loc tablourilor victoriene clasice afişate pe lambriul de stejar albit.

— Claire, nu-mi pari o femeie care-şi petrece viaţa cu nasul lipit de vitrine.

— Asta e adevărat. Dar măcar pot nega, cu mâna pe inimă, că am vreo ambiţie să-ţi iau postul, Francis.

— Cum aşa? întrebă el pe un ton care sugera că nu credea niciun cuvânt.

Ea strâmbă din nas, dezgustată.

— Nu aş putea locui pe Downing Street. E prea departe de Harrods.

Iar seara aceea fusese un mare succes.

Când Urquhart şi soţia lui se pregăteau să plece, Nures îl trase într-o parte.

— Domnule prim-ministru... voiam să vă mulţumesc pentru tot ce aţi făcut ca să ajutaţi la aducerea păcii în insula mea. Vreau să ştiţi că vă vom rămâne datori pentru totdeauna.

— Între noi doi fie vorba, domnule preşedinte, v-am admirat tenacitatea foarte mult. Amândoi ştim că nu e uşor de ajuns la o înţelegere cu grecii. Ştiţi că Acropola cade pe ei, dar ei încă cer înapoierea sculpturilor de marmură ale Partenonului? E un adevărat vandalism.

— Bineînţeles, ciprioţii greci sunt altfel.

— Aşa e. Dar sângele balcanic e mai gros decât apa. Şi, uneori, mai puternic decât logica.

— Şi petrolul.

— Poftim?

— Ştiţi că a fost publicat raportul seismic al apelor din larg?

— Da, dar nu au găsit petrol, nu-i aşa?

— Exact. Nures tăcu şi lăsă tăcerea să se aştearnă între ei. Dar aş vrea să ştiţi că, dacă ar fi petrol acolo şi dacă acel petrol ar fi sub controlul meu, mi-aş dori foarte tare ca prietenii mei britanici să ne ajute să-l exploatăm.

— Atât vorbiţi despre petrol, de parcă v-aţi aştepta să fie găsit. Dar nu era nimic în raport.

— Din instinct?

— Sper, spre binele dumneavoastră, că aveţi instincte bune. Dar apoi ar depinde de rezultatul adjudecării graniţei.

— Exact.

— O, cred că încep să înţeleg.

— Domnule, instinctele mele sunt foarte puternice în chestiunea asta. În legătură cu petrolul.

Urquhart înţelese că stătea cu picioarele chiar în mijlocul bazarului.

— Nu pot interveni, chiar dacă aş vrea, răspunse el încet. Adjudecarea e un proces juridic. E dincolo de competenţele mele.

— Înţeleg asta perfect. Ar fi mare păcat dacă instinctele mele ar fi corecte, dar adjudecarea ar fi greşită şi grecii ar da toate drepturile de exploatare bunilor lor prieteni, francezii.

— Ar fi o tragedie.

— Mari bogăţii, atât pentru ţara dumneavoastră, cât şi pentru a mea... – de ce simţea Urquhart că ceea ce voia să spună era „atât pentru dumneavoastră, cât şi pentru mine”? Instinctul, asta era. Mari bogăţii ar fi pierdute. Iar eu aş pierde cel mai mult. Imaginaţi-vă ce s-ar întâmpla cu mine dacă poporul meu ar descoperi că am dat o avere de petrol? Aş fi târât pe străzile din Nicosia.

— Atunci trebuie să sperăm că veţi avea noroc şi judecătorii vor fi înţelepţi.

— Aş avea foarte multe motive să vă fiu extraordinar de recunoscător, domnule Urquhart.

Confidenţele lor erau atent echilibrate pe un loc îngust; orice mişcare prea rapidă sau agresivă şi ar fi căzut amândoi – oare Urquhart ar fi încercat să fugă sau l-ar fi împins? Vorbeau în şoaptă, având grijă să-şi menţină postura când, brusc, li se alătură o voce nouă şi lipsită de inhibiţii.

— Recunoştinţa e o marfă foarte rară în politică, nu credeţi? Era Mortima care, după ce îşi luase rămas-bun de la ceilalţi, rămăsese pe lângă ei. Mai degrabă te-ai lăsa jupuit de viu decât să-i laşi pe francezi să pună mâna pe ceva, Francis. Chiar trebuie să găseşti o cale de a-l ajuta pe domnul Nures.

— Îi voi ţine pumnii.

Şi, dând din cap spre turc, în semn de rămas-bun, Urquhart plecă pe furiş din locul acela.

Claire îl aştepta la uşa din faţă.

— A fost o seară cu adevărat excepţională, îi mulţumi el, luându-i mâna. Aş vrea să-mi pot organiza guvernul cum îţi organizezi tu cinele.

— Cu siguranţă poţi, Francis. E exact la fel. Inviţi oaspeţii, aranjezi meniul, hotărăşti locul unde va sta fiecare. Secretul e să ai câteva ajutoare bune în bucătărie.

— Întâmplător, m-am gândit să rearanjez masa şi să jucăm un pic „scaunele muzicale". Dar ai dreptate în legătură cu personalul din culise. Ce crezi?

— Vrei să fiu indiscretă.

— Bineînţeles. Drabble, de exemplu?

— Un dezastru.

— De acord. Şi Barry Crumb[2]?

— Numele i se potriveşte.

— Fără firimituri în bucătăria Cabinetului? râse el, bucurându-se de joc.

Barry Crumb, secretarul privat parlamentar al prim-ministrului, era un membru al parlamentului, dar, în viziunea multora, era cea mai joasă formă de viaţă parlamentară. Slujba era aceea de sclav neoficial al unui ministru, îndeplinind orice funcţie pe care ministrul o putea cere, de la servirea băuturilor până la spionarea colegilor. Ca atare, era neplătită, dar costul pentru individ era mare, pentru că secretarul era lipsit de orice formă de independenţă, cerându-i-se să urmeze linia guvernului în toate chestiunile politice. Prin urmare, era un mijloc excelent de a închide gura unui deputat care făcea probleme.

2 *Crumb* înseamnă „firimitură" în limba engleză, (n.red.)

Dar slujba aceasta însemna mai mult şi era foarte căutată, pentru că oferea o cunoaştere privilegiată a vieţii ministeriale şi era privită ca primul pas pe scară, terenul de antrenament de unde erau aleşi noii miniştri. Cei implicaţi în proces se comparau cu ultimul artilerist care, cu puţin noroc, putea supravieţui şi înainta pe navă pentru a deveni navigator şi, poate, într-o zi, chiar căpitanul. Cei mai cinici sugerau că era doar începutul procesului prin care un deputat era lipsit de capacitatea de gândire şi acţiune independentă, ceea ce-l făcea potrivit pentru a fi ales într-o funcţie mai înaltă.

Un secretar trăieşte în umbra ministrului şi nu are o existenţă independentă. Dar acea umbră e lungă şi secretarul are drepturi de acces, atât în Palatul Westminster şi în Departamentul de Stat, cât şi, câteodată, în viaţa privată a ministrului.

Iar a avea acces la un ministru, mai ales la prim-ministru, pentru a fi mâna lui dreaptă şi a sta în spatele lui, e una dintre cele mai fascinante oportunităţi accesibile unui tânăr parlamentar, de aceea îşi oferă cu bucurie independenţa în schimbul cunoaşterii, oportunităţii şi a primelor forme rudimentare de influenţă.

Păcat de Barry Crumb. Sărea când trebuia să stea, rămânea când trebuia să plece, era pasionat, dar se temea atât de mult să greşească încât teama îl împiedica să aibă vreo iniţiativă sau vreo abilitate de a citi gândurile sau stările sufleteşti ale lui Urquhart. Omul nu avea subtilitate, nu avea nuanţă. Nu avea viitor.

— Nu se ridică la înălţimea funcţiei, nu-i aşa? afirmă Urquhart.

— Aşa e. Dar eu pot să o fac.

El îşi luă haina şi chicoti auzind îndrăzneala ei. În toată lumea creştină, nu existase o femeie secretară parlamentară, nu a unui prim-ministru. Băieţilor nu le-ar fi plăcut, ar fi făcut multe glume proaste despre instalaţii şi lenjerie. Dar Urquhart se gândi că şi-aşa era intenţia lui să-i scuture un pic, aşa că era mai bine dacă supăra câţiva. Le-ar fi amintit cine era şeful. Avea nevoie de o nouă pereche de picioare şi măcar acestea ar fi fost tinere şi foarte atrăgătoare, i-ar

fi fost mult mai uşor să trăiască alături de ele decât lângă cele ale lui Crumb. Şi simţea că ea avea să fie mai mult decât un manechin.

— Vei scăpa de Mercedes şi vei începe să-ţi cumperi costumele de la Marks & Spencer?

— Nu. Şi nici ca secretară personală parlamentară a ta nu-mi voi rade capul, nu-mi voi lăsa părul de pe picioare să crească şi nici nu-mi voi permite să am dureri de cap trei zile în fiecare lună.

Îşi flutură mâna în semn de rămas-bun pentru ceilalţi oaspeţi, acţiunea de a pleca înlocuind nevoia de răspuns.

— E timpul să plec.

O chemă pe Mortima, care îşi lua rămas-bun de la Nures, dar Claire încă stătea lângă umărul lui, cerându-i atenţia.

— Francis, pot să o fac.

El se întoarse la uşă.

— Să ştii că te cred.

CAPITOLUL 11

Toţi politicienii sunt cuci. Trădez, deci exist.

Nu mai simţea nicio plăcere, nimic în afară de amintirile dureroase din copilărie aduse de scârţâitul ritmic al arcurilor patului. Nu putea ascunde asta, şi el trebuia să fi observat, chiar şi când orgasmul lui frenetic umplu dormitorul de zgomot.

Aşa îşi amintea nopţile din copilărie, dintr-un apartament mic din nordul Londrei, cu calorifere victoriene şi pereţi subţiri, pline de zgomotele corpurilor şi ale arcurilor de pat chinuite. Când fata de opt ani o întrebase pe mama ei de zgomote, ea îi murmură somnoroasă ceva despre vise copilăreşti şi muzică. Poate asta îl inspirase pe Harrison Birtwistle, deşi ea ar fi preferat să asculte chinul arcurilor de pat.

Se întrebă dacă mai dormea cineva în acele paturi clasice din fontă, cu sârme furioase de oţel care scârţâiau. Trecuseră mulţi ani de când făcuse asta ultima dată şi nu regreta. Nu îi era dor nici de covorul din camera de zi, un amestec de mucuri de ţigară, pete de ulei şi alte pete pentru care nu existase niciodată vreo explicaţie. „O să merg la Harwick's să-ţi iau altul", îi tot promitea tatăl mamei. Dar niciodată nu făcuse asta.

Claire Carlsen lăsase multe în urmă, dar ecourile îndepărtate ale trecutului tot o ajungeau din urmă; îşi amintea teama mai mult decât durerea fizică şi abuzul, scârba când, mai târziu, aflase că ar fi putut să fie dragoste, şi lacrimile care nu erau mai uşor de suportat pentru că erau împărtăşite de trei copii. Ea scăpase, la fel ca sora ei, dar nu şi fratele ei mai mic, care încă se mai ocupa de o mică

pescărie din pieţele în aer liber din sudul Londrei, între perioadele prelungite de stupoare indusă de droguri şi bătăile aplicate nevestei. Era ca tatăl lui. Probabil ar fi murit la fel, dacă nu i-ar fi venit de hac condusul la beţie. Tatăl lor venise târziu pentru cina de duminică, la fel ca de obicei, îi înjurase pe toţi şi îşi aruncase mâncarea arsă, se trântise pe podea, în faţa emisiunii *The Bigmatch,* râgâise şi închisese ochii pentru totdeauna.

Mai târziu, doctorul declarase că fusese un atac de cord.

— Nu a simţit nicio durere, doamnă Davies, o asigurase el.

Era ceva mai bun decât meritase ticălosul. Arseseră covorul din camera de zi în aceeaşi zi în care îl incineraseră.

Amintirile răsăreau ca buruienile şi ea ştia că, oricât de mult tăia şi răscolea, rădăcinile întotdeauna rămâneau îngropate adânc.

— Unde-ai fost? o întrebă Tom Makepeace, încă fără răsuflare, ridicând capul înroşit de pe pernă.

— O, la un milion de kilometri depărtare şi cu vreo treizeci de ani în urmă. Îmi pare rău, se scuză ea, ridicându-i încet greutatea de pe ea.

— În toţi anii de când te cunosc, nu cred că te-am auzit vreodată vorbind despre copilăria ta. Uşile ei sunt încuiate. Cu un deget, el începu să-i rearanjeze părul blond, împrăştiat pe frunte. Nu-mi place că ai secrete faţă de mine. Când sunt cu tine aşa, vreau să te am toată. Ştii că eşti cel mai important lucru care mi s-a întâmplat de foarte multă vreme.

Ea se uită la el, la ochii lui blânzi, profunzi, afectuoşi, dar care păstrau încă o urmă din băiatul încăpăţânat care îi făcea politica şi personalitatea foarte emoţionale şi uşor de îmbrăţişat. Şi înţelese că atunci era momentul, atunci trebuia să fie momentul, înainte să provoace prea multă suferinţă.

— Tom, trebuie să terminăm.

— Trebuie să te-ntorci la Cameră?

— Nu. Să terminăm de tot. Noi doi. Treaba asta.

Văzu mirarea, apoi durerea pe faţa lui.

— Dar de ce?

— Pentru că ţi-am spus de la început că, dacă mă culc cu tine, nu înseamnă că o să mă şi îndrăgostesc de tine. Nu pot să umplu golurile din viaţa ta, trebuie să ne despărţim înainte să te rănesc.

Vedea că deja o făcuse.

El se rostogoli pe spate şi cercetă tavanul, temându-se ca ea să nu vadă confuzia din ochii lui; era prima dată, după mulţi ani, în care îşi dorea să mai fumeze.

— Ştii că am nevoie de tine mai mult ca oricând.

— Nu pot fi ancora ta.

Exact asta îşi dorea el cu disperare. În timp ce curentele politice se învârteau tot mai instabile în jurul lui, unele împingându-l înainte, altele încercând, din invidie, să-l tragă înapoi, lipsa unei baze solide în viaţa lui intimă îl lăsase mai expus ca oricând. Fiul lui cel mai tânăr avea douăzeci de ani şi era la facultate, soţia lui, profesoară de universitate, se bucura de noua ei libertate, acceptând o colaborare la Harvard care o făcea să-l sune doar din când în când, împărtăşindu-i tot mai puţin. Era singur. Cincizeci de ani era o vârstă grea pentru Makepeace.

— Nu acum, Claire. Să mai aşteptăm vreo lună şi vorbim atunci despre asta.

Încerca din răsputeri să nu o roage.

— Nu, Tom. Trebuie să ne despărţim acum. Tu nu ai nicio căsnicie pe care să o rişti, dar eu am. Oricum, mai sunt şi alte complicaţii.

— Altcineva?

Durerea îl făcuse iritabil.

— Într-un fel. Am petrecut o oră cu prim-ministrul în dimineaţa asta. Vrea să fiu secretara lui.

— Şi ai acceptat?

— Tom, nu o spune ca şi cum ar fi o acuzaţie. Pentru numele lui Dumnezeu, tu eşti ministrul lui pentru afaceri externe.

— Dar secretara lui, e ceva foarte... personal.

— Eşti gelos.

— Se pare că ai o slăbiciune pentru bărbaţii mai bătrâni, izbucni el, întărâtat de observaţia ei.

— La naiba, nu-l băga pe Joh în asta!

Mustrarea ei îl lovi ca o palmă peste faţă şi îl duru mai tare.

— Iartă-mă, n-am vrut... Dar îmi fac griji pentru tine. Claire, nu te apropia prea mult de Francis. Nu te lega de o corabie care se scufundă.

— Îţi faci griji pentru binele meu, aşa, fără niciun interes?

— Niciodată nu te-am sfătuit prost.

Asta era ceva incontestabil. Makepeace îi ghidase primii paşi politici ai lui Claire şi o susţinuse când comitete succesive de selecţie determinaseră că aspectul ei fizic distrăgea prea mult atenţia sau că locul ei era alături de copii. Când ea perseverase şi perseverenţa ei dăduse roade, el o ajutase să se descurce în Cameră şi o pregătise pentru hărţuirea sexuală de acolo, ba chiar încercase să îi facă intrarea şi într-unul dintre cluburile exclusive din care se câştigau multe legături utile şi sprijin reciproc în Camera Comunelor – o avertizase că era ca şi cum ar fi încercat să „bage pe furiş un indian în Fortul Apaş". Fusese o sursă constantă de încurajare – deşi, se gândi ea, niciodată nu îi sugerase să devină secretara lui.

— Secretara lui Francis Urquhart, continuă el, e o poziţie foarte compromiţătoare. Din punct de vedere politic.

— Tom, toţi trebuie să facem mici compromisuri. Nu are niciun rost să fiu fecioara de la ospăţ.

— Scopurile morale justifică mijloacele compromiţătoare?

O acuza din nou.

— Te superi dacă ies dintre cearşafurile umede ale patului tău înainte să discutăm despre moralitate? Oricum, ştii la fel de bine ca mine că politica e un joc de echipă, trebuie să faci compromisuri ca să ai o şansă să câştigi. Nu are rost să pretinzi că poţi să dai toate golurile singur. Tom, vreau să am o şansă în echipă.

— Nu vreau să iau parte la unele dintre jocurile pe care vrea să le joace Urquhart, darămite să-l mai şi ajut să le câştige.

— Acesta e un alt motiv pentru care trebuie să nu ne mai întâlnim aşa. Se vorbeşte mult că voi doi vă veţi ciocni, trebuie să fi auzit şoaptele.

— Mai degrabă bătăi de tobe acompaniate de dansurile războinice ale băştinaşilor. Tony Franks de la *Guardian* a pariat că ori eu, ori Urquhart vom pleca din guvern peste maximum un an. Probabil are dreptate.

Faţa lui plană deasupra ei, ridată de durere. L-ar fi durut să-şi piardă locul din politică. Provenea dintr-un neam de funcţionari publici; străbunicul lui fusese un general care insistase să conducă pe front şi murise pentru acest privilegiu în noroiul Flandrei. Dar politica era mult mai periculoasă decât războiul; în luptă poţi fi ucis doar o dată.

— Ăsta e adevăratul motiv pentru care vrei să ne despărţim? Loialitatea împărţită? Îl sprijini pe Urquhart împotriva mea?

Ea îi luă capul în mâini, încercând să-i netezească ridurile de suferinţă cu degetele ei mari.

— Tom, voi fi secretara lui, nu proprietatea lui. Nu mi-am vândut principiile, n-am încetat brusc să susţin toate lucrurile pentru care am luptat amândoi. Şi încă îmi mai pasă de tine.

— Vorbeşti serios?

— Foarte serios. În altă viaţă, am fi fost mult mai apropiaţi; în viaţa asta, vreau să rămânem prieteni.

Ea îl sărută, iar el începu să-i răspundă cu pasiune.

— Ultima dată? şopti el, mângâind-o de la gât până la buric.

— Doar de-asta am fost noi împreună? Doar pentru sex?

— Nu! ripostă el.

— Păcat! răspunse ea şi îl sărută din nou.

* * *

Passolides puse jos ceaşca, tresărind nervos, surprins de cele două bipuri tari ale pagerului electronic care îi chema. Maria se aplecă deasupra mesei ca să şteargă cu şerveţelul cafeaua vărsată.

— E rândul nostru, *Baba.* E timpul.

Aşteptaseră mai bine de o jumătate de oră în cafeneaua Biroului de Documente Publice din Kew, Evanghelos refuzând să-şi ia ochii o clipă de pe pagerul cu buton roşu oferit tuturor căutătorilor de adevăr – cel puţin de ceea ce trecea drept adevăr în arhivele oficiale britanice. Tot ce părea a fi birocraţie britanică îl făcea nervos şi agresiv, un obicei pe care nu şi-l pierduse din vremurile de demult petrecute în munţi. Chiar şi în Islington, întotdeauna voiseră să îl spioneze, să îl controleze, trimiţându-i plicuri bej cu mesaje prin care i se cereau bani prin ameninţări. Dintre toţi oamenii, de ce tocmai el ar fi trebuit să-i plătească pe britanici când ei îi datorau atât de multe? Un inspector sanitar îşi petrecuse odată o săptămână întreagă spionându-i uşa din faţă, convins că Passolides avea o afacere şi refuzând să renunţe la veghea lui până când trebui să plece din cauza gripei şi a altor pericole pentru sănătatea cetăţenilor din Islington. Nu ştiuse de existenţa uşii din spate. În timp ce el suferea pe strada rece şi umedă, în spatele perdelelor trase, prietenii lui Evanghelos Passolides îşi petrecuseră serile toastând pentru victoria lui împotriva vechiului duşman. „Pentru Vangelis!”

Cipriotul bătrân nu credea că duşmanul avea să-l ajute. Fusese ideea Mariei, ceva ca să-şi urmărească interesul pentru trecut, să-i împrospăteze amintirile, o scuză ca să-l scoată de după perdelele trase, sugerându-i că puteau vedea ce informaţie, explicaţie sau

scuză ar fi oferit documentele britanice ale vremii. Aşa că merseră prin toată Londra, până la PRO, în Kew, un mausoleu de beton al documentelor unui imperiu câştigat, crescut şi, în cele din urmă, pierdut din nou.

Funcţionarul amabil de la Biroul de Informaţii nu fusese optimist.

— Perioada EOKA din Cipru? Sunt secrete militare sau de securitate. Era un embargo de cincizeci de ani pentru ele. Ştiţi, pentru orice era marcat ca SECRET şi vital pentru securitatea continuă a ţării. Ca vechile prognoze meteo sau dacă preşedintele grec se scobea în nas. Ridică din umeri. Dar acum se verifică documentele la fiecare zece ani şi, de când cu reducerile de la Ministerul Apărării, cred că nu mai au adăposturi antiatomice pentru a depozita toate cutiile. Aşa că, atunci când pot, le aruncă sau ni le dau. S-ar putea să aveţi noroc.

Şi avură noroc. În Indexul WO-106, Registrul de Operaţiuni Militare şi Spionaj, nr. 7438. Raportul situaţiei de securitate şi al interceptărilor EOKA în Munţii Troödos, aprilie-octombrie 1956.

Passolides atinse înregistrarea cu degetul.

— Ne-au urmărit prin munţi, timp de două zile, eu eram pe targă, cu cârpe îndesate în gură ca să nu ţip, şopti el. Acesta e despre mine.

Introduse comanda lor pentru dosar în terminalul computerului cu informaţii. Şi aşteptară.

Fură dezamăgiţi.

PRO de la Kew nu e deloc ceea ce pare. Departe de Biroul de Informaţii, în depozit, informatizarea cedează în faţa degetelor prăfuite şi a cutiilor de carton. Aproape o sută şaizeci de kilometri de ele. Într-un mediu cu temperatură şi umiditate controlată şi pe acordurile lui Roy Orbison şi Lulu răsunând în difuzoare (ideea principală a lui PRO e că nu e la zi), un tânăr căutase, prin numeroasele rafturi, un dosar printre milioane. După ce îl găsise,

fusese transportat încet pe un sistem de cărucioare electrice şi benzi rulante până la camera de lectură generală, când Maria şi tatăl ei fuseseră chemaţi.

Dar nu era acolo. În liniştea aerului condiţionat şi sub becurile albe, căutaseră în WO-106/ 7438 pentru orice referinţă la urmărirea lui Evanghelos şi a camarazilor lui EOKA în timpul acelor zile de miez de vară. Cum se ascunseseră în subteran cu soldaţii britanici la mai puţin de doi metri depărtare şi unde o grenadă i-ar fi putut ucide pe toţi. Cum îşi implorase camarazii să-l împuşte în loc să îl abandoneze în ghearele duşmanului. Cum ar fi făcut-o oricum, ca să evite riscul de a-i trăda şi de a le spune ce ştia.

Nu era nimic. Dosarul vechi era plin de foi legate cu sfoară, majoritatea copii la indigo, neclare, care păreau să fi fost păstrate mai degrabă la întâmplare decât cu vreo logică sau într-o încercare de a păstra o consemnare completă a evenimentelor. Funcţionarul le explicase că fusese o perioadă deosebit de dificilă. Războiul din Suez izbucnise în octombrie şi totul fusese haotic când Armata Britanică îşi îndreptase atenţia de la apărarea Ciprului la atacul Egiptului. Regimente întregi fuseseră transferate şi insula devenise un punct de tranzit agitat pentru armatele de invazie. Birocraţia, care nu fusese niciodată punctul forte al soldaţilor pe timp de război, fusese, în multe cazuri, pur şi simplu, abandonată. Părea că, pentru britanici, Passolides nu exista şi nu existase niciodată.

Dar mai era ceva. O amintire. Degetul lui arătă din nou pe indexul foii din faţa dosarului.

Articolul 16. 5 mai. Deasupra satului Spilia.

Data. Locaţia. Îi fu greu să caute prin dosar ca să găsească referinţa; când reuşi, tremură mai tare. Era o singură foaie de hârtie fotocopiată, un raport de spionaj despre o acţiune în munţi, lângă locul în care se credea că era localizată o mare ascunzătoare EOKA. Doi terorişti neidentificaţi fuseseră prinşi în timp ce transportau arme şi alte provizii. Urmase un schimb de focuri în care murise un

soldat britanic. Cei doi ciprioţi fuseseră ucişi şi ei. Cadavrele lor fuseseră arse şi îngropate pentru a reduce riscul de represalii. Nu exista nicio indicaţie a locului ascunzătorii. Se recomanda efectuarea de viitoare cercetări în acea zonă. Documentul era semnat de ofiţerul responsabil de operaţiune.

Numele ofiţerului fusese acoperit.

— De-asta e fotocopiat. Ca să protejeze identităţile personalului britanic, le explicase funcţionarul. Nu e o muşamalizare, e doar procedura standard. Nicio şansă ca numele lui să fie făcut public, nu cât timp e în viaţă. Până la urmă, imaginaţi-vă dacă eraţi dumneavoastră.

— Dar am fost eu şi au fost fraţii mei!

Passolides încercase să-i explice, să insiste, să afle mai multe, dar vocea şi claritatea îi erau întrerupte de emoţii, iar funcţionarul fu zăpăcit de vorbele bătrânului despre crime în munţi. În orice caz, nu se puteau afla mai multe. Nu existau alte arhive, nici alte documente. Tot ce avea de oferit sistemul britanic era acolo, nu puteau afla nimic mai mult decât un nume. Şi pe acela nu-l putea primi.

— Erau doar nişte băieţi cei care au fost îngropaţi în acele morminte, gemu Passolides.

— Nu aveţi nevoie de aceste documente, îi spuse funcţionarul, convins că bătrânul cu lacrimi în ochi era cam greu de cap, aveţi nevoie de o Comisie de Crime de Război.

— Dar, mai întâi, am nevoie de un nume.

CAPITOLUL 12

Să nu te culci niciodată cu un politician. Când se întoarce cu spatele, ia plapuma cu el.

— La naiba! Mortima, crezi că au un editor nou sau ceva de genul ăsta?

Ea ridică privirea de la biscuiţii şi scrisorile ei.

— Cuvintele încrucişate din *Times* au devenit atât de... – căută cuvântul – evazive. Impenetrabile. Trebuie să fi schimbat editorul.

„Nu, se gândi ea, nu s-au schimbat cuvintele încrucişate, Francis, ci tu. A fost o vreme când rezolvai aluziile şi anagramele înainte de terciul de ovăz."

Aruncă nervos ziarul într-o parte. Prima pagină era destul de mizerabilă, acum era la fel şi ultima. Căută pe masa ticsită de micul dejun şi găsi altă hârtie.

— Voi avea mai puţine probleme cu asta, murmură el cu mai mult entuziasm şi începu să însemneze paragrafe ca multe indicii complete. Tăcu în căutarea inspiraţiei. Dau afară patru sau cinci, ce zici?

— Francis, dă-mi un indiciu ca să ştiu despre ce vorbeşti.

— Mă joc un pic de-a execuţia lui Byng. M-am gândit că e timpul să împuşc câţiva amirali în faţa flotei ca să-i încurajez pe ceilalţi. Exact cum mi-ai recomandat – ca să aduc înapoi un pic de teamă?

— Înţeleg. O remaniere.

— M-am gândit că ar trebui să plece vreo patru sau cinci. Destui cât să provoace o adevărată agitaţie, dar nu atât de mulţi încât să pară că am intrat în panică.

— Pe cine oferi voluntar?

— Pe trântorii europeni şi pe proşti. Carter. Yorke. Penthorpe – e atât de aspru că de fiecare dată când îşi deschide gura doar ascute lama care îi va tăia gâtul. Şi Wilkinson. Ştii că-şi petrece aproape la fel de mult timp în Franţa ca în circumscripţia lui electorală? Judecata lui e stricată de vinul ieftin şi de fraternizare.

Cu o mişcare decisivă, tăie alt nume de pe listă cu stiloul.

— Care-i problema lui Terry Whittington? Niciodată nu ştiu dacă e beat sau doar aşa pare.

— Da, e o problemă când ministrul care se ocupă de Carta Cetăţenilor nu poate vorbi fără să stropească pe cel care îi ia interviu. E un câine prost, dar are o soţie sclipitoare şi cu relaţii foarte bune. Nu ţi-am spus? Se pare că se răsfaţă în discuţii continentale cu comisarul pentru industrie de la Bruxelles, în timp ce bătrânul Terry are parte doar de şedinţe lungi cât toată noaptea cu nimeni mai distractiv decât colegii lui miniştri.

— Ce fineţe! Ar fi păcat să pierzi un avantaj atât de interesant la Comisie.

— Mai ales când urmează să fim luaţi tare în privinţa cotelor de maşini.

Ea muşcă din biscuit, care se fărâmiţă şi căzu, aşa că, pentru câteva secunde, fu distrasă de adunarea bucăţilor lui.

— Şi pe cine altcineva?

— Pe Annita, bineînţeles. Ştiu că e singura femeie, dar stă şi ciripeşte la capătul mesei Cabinetului şi de-abia aud un cuvânt. Dădu din cap, exasperat. Mortima, nu eu sunt problema, nu-i aşa?

— Francis, ascultarea selectivă nu e doar prerogativa unui prim-ministru, dar şi una dintre cele mai utile arme ale lui. Ai avut ani de zile să o ridici la rangul unei arte fine.

Ea se gândi că era vorba de mai mult, dar el păru încurajat. Ridică un cuţit şi, cu o mişcare rapidă a încheieturii care părea nefirească la o doamnă, tăie partea de sus a unui ou fiert moale.

— Şi care e treaba cu Tom Makepeace?

Gălbenuşul curse liber.

— Mortima, e periculos să scap de el. Prefer să-l am la bord, trăgând cu tunul în afară, decât pe altă navă, cu vizorul îndreptat spre mine. Dar s-ar putea să fie o... – flutură mâinile ca un dirijor care încuraja vioara a doua – rearanjare pe punte. I-aş putea găsi o nouă ţintă. Poate mediul.

— Îl dai afară de la Ministerul Afacerilor Externe? Îmi place asta.

— Lasă-l să se lupte cu vântul şi apele pământului nostru verde şi frumos. Să purifice oamenii, genul ăla de lucruri. Ce provocare mai mare îşi poate dori un bărbat cu conştiinţă? Deja exersa comunicatul de presă. Şi, între timp, le amintesc nemernicilor de la Bruxelles că suntem serioşi oferindu-i postul de ministru al afacerilor externe ariciului de Bollingbroke. Suferă de balonare. Nopţile petrecute în braţele fraţilor noştri europeni par a fi cel mai potrivit loc pentru el.

— Excelent!

Ea înfipse o bucată subţire de biscuit în mijlocul oului.

— Şi îl voi pune pe Booza-Pitt la Ministerul de Interne.

— Pe ăla mic şi rău?

Faţa ei păli de spaimă.

— Aşa e. Dar e destul de grosolan şi de vulgar ca să ştie ce vor cei loiali partidului şi să le dea. Să-i atingă acolo unde contează.

— Aşa cum face cu jumătate dintre soţiile celor din Cabinet.

— Dar, la rândul meu, pot să-l ating unde contează. Îi ţin loialitatea în palmă şi trebuie doar să o strâng. Nu voi avea probleme din partea lui Geoffrey.

Brusc, se îndreptă pe scaun, adulmecând aerul, aşa cum căpitanul unei nave simte schimbarea vremii din cerul tulburat.

— Francis?

— Asta e! Nu vezi? Opt afară. „Urgenţă europeană.” Douăsprezece scrisori.

— Ce, „Bollingbroke”?

Număra scrisorile pe degete, dezorientată de schimbarea bruscă a priorităţilor lui.

— Nu. *Nein. Nein. Nein*! chicoti triumfător şi se năpusti încă o dată asupra ziarului, umplând spaţiile goale într-un val de iluminare. Vezi, Mortima. Bătrânul Francis încă are tot ce-i trebuie.

— Bineînţeles că ai.

Cu toate astea, pentru orice eventualitate, hotărî că putea fi nevoie de o mică asigurare.

* * *

Coridoarele puterii seamănă cu un nod gordian de relaţii încâlcite – matrimoniale, familiale, frecvent carnale, legături de sânge, şcoală şi club (feriţi-vă de omul care a fost refuzat de Garrick), legături de privilegiu şi prejudecată care sunt mult mai profunde decât curentele sezoniere de cunoştinţe profesionale sau realizări. Nectarul tradiţiei supt la naştere sau ranchiuna îndurată după-amiaza pe terenul de joc sau seara, în dormitor, pot oferi un cadru pentru o viaţă, uneori chiar şi un scop. Organizarea britanică nu e întâmplătoare.

Pentru dezlegarea acestor mistere interne şi urmărirea originilor lor de influenţă, niciun instrument nu e mai util decât o copie a *Who's Who.* Majoritatea firelor fine ale acceptării pot fi găsite în paginile ei, la fel ca şi bâzâitul răguşit al unui intrus neruşinat care, la fel ca o insectă care atacă pânza păianjenului, rareori rezistă.

Copia Mortimei era veche de câţiva ani, dar tot îi oferea aproape tot ce avea nevoie să ştie. Îi spuse că Clive Watling avea să fie o problemă. Nu era dintr-o familie distinsă, nu făcuse nicio şcoală eminentă, nu avusese parte de o creştere bună, obţinuse totul doar prin efort şi realizări cinstite. Ceea ce, pentru scopurile Mortimei, nu era suficient. Era mândru de originea lui modestă din

comunitatea Cold Kirby, care era la marginea Yorkshire Moors; şcoala lui primară primise un loc de onoare pe listă, la fel ca preşedinţia Societăţii de Conservare Cold Kirby şi calitatea lui de membru al altor grupuri locale. Era un om ale cărui picioare încălţate cu cizme erau adânc înfipte în mlaştini, unde firele fine erau la fel de rare ca orhideele. Dar...

Datorită norocului – nu, datorită bogatelor legături familiale –, un văr de gradul doi al mamei Mortimei Urquhart (născută Colquhoun) încă deţinea suprafeţe mari de teren în nord, în vecinătatea lui Cold Kirby, împreună cu titlurile ereditare corespunzătoare lor, iar Mortima îl convinse pe vărul ei nobil să îi invite să bea ceva pe terasa lui.

Terasa Palatului Westminster are vedere la malul nordic al marelui râu, unde se plimbase cândva Henric al VIII-lea, printre pomii înfloriţi şi gardurile vii ale grădinii palatului lui din acele vremuri. Întotdeauna fusese un loc problematic, fiind învecinat cu cetatea medievală a Londrei, plină de oameni care mişunau peste tot şi oale de noapte care se vărsau. Poate că, într-o zi de vară fetidă, în timp ce umbla prin aerul insuportabil, regele devenise invidios din cauza palatului cu miros dulceag care se înălţa mai în amonte, la Curtea Hampton, unde locuia Lordul lui Cancelar, Cardinalul Wolsey, un om a cărui avere şi proprietate asupra casei lui aveau să se piardă aşa cum curgerea Tamisei avea să spele valurile urât mirositoare de lângă poarta regelui. Oricum, locul nu ajunse la o mare popularitate până când cei mai mari dezvoltatori urbani, victorienii, construiră canale şi diguri solide şi transformară astfel atracţiile lui. Pe malul râului, arhitecţii Barry şi Pugin ridicară un mare palat portocaliu-auriu pentru Parlament, în forma unui castel de nisip pe plajă, cu steaguri şi turnuri. La marginea lui formară o terasă, unde, în zilele calde de vară, membrii fiecărei Camere a Parlamentului puteau sta şi bea, apele care susurau făcând să treacă

mai uşor timpul şi legislaţia, în loc să le atace simţurile ca în vremurile de demult.

Maiorul Lord „Bungy" Colquhoun mergea rar la Londra, dar când o făcea, Camera Lorzilor i se părea cel mai convenabil club. Prin urmare, acceptase uşor sugestia verişoarei lui de a organiza o mică petrecere cu băuturi pe terasă şi a invita câţiva oaspeţi aleşi cu atenţie. Nu îşi cunoştea noul vecin şi, în curând, frate nobil din Cold Kirby, dar se bucură să-l întâlnească. La fel ca Mortima.

Watling era un om amabil, politicos, dar precaut, croindu-şi drum pe un sol nesigur. Ca Boycott la Headingley, în prelungiri, înainte de prânz, nu era un om care să fie grăbit. Pentru o vreme, stătu liniştit pe terasă, holbându-se dincolo de râul maroniu ca nămolul, unde o armată de muncitori ca nişte furnici transformau ceea ce fusese spitalul St. Thomas în ceea ce avea să devină o clădire de birouri şi un complex comercial cu cinematograf cu ecrane multiple.

— Progres? întrebă ea, stând lângă cotul lui.

— Vreţi să spuneţi că, dacă mi s-ar opri inima acum, le-ar trebui încă cincisprezece minute să mă ducă la tratament? Dădu din cap. De vreme ce întrebaţi, probabil că nu.

— Să ştiţi că nu se va-ntâmpla asta, nu în Camera Lorzilor. Fiecare colţişor gotic e plin de tot felul de echipamente speciale de resuscitare. Fiecare dulap e o unitate cardiacă. Să ştiţi că nu aveţi voie să muriţi. Nu într-un palat regal. E împotriva regulamentului.

El chicoti.

— Asta mă linişteşte, doamnă Urquhart. Ca judecător, ar fi bine să respect regulile.

— Nu pretind că înţeleg sistemul legal...

— Nici nu trebuie. Altfel, cum am putea noi, avocaţii, să-i împovărăm pe plătitorii de taxe cu cheltuieli uriaşe?

Era timid, puţin cam blând; era rândul ei să râdă.

— Momentan, sunteţi plătit de Rege?

— Sunt plătit de ciprioţi, ca să fiu mai exact.

— O, e al dumneavoastră? Permise brizei să-i zburlească părul, temându-se să nu pară... ei bine, temătoare. E un caz dificil?

— Nu e foarte greu. Zonele de conflict sunt clare şi nu foarte mari; e o chestiune fin echilibrată. Completul stă la judecată cam douăsprezece ore pe săptămână, în restul timpului plecăm şi... ne adunăm gândurile.

Ridică paharul de şampanie făcând haz de el însuşi.

— Aşadar, există un complet de judecată? Din nu ştiu ce motiv, aveam impresia că e o chestiune strict britanică.

— Ar fi fost mai bine să fie aşa. Uneori, mi se pare că *înţelegerea cordială* nu e nici *înţelegere* şi, mai ales, nici *cordială.*

Cu o zi înainte, Rodin, francezul, fusese mai insistent, iraţional şi agresiv ca oricând. Dar aşa era de obicei.

— Sunt implicaţi şi francezii?

— Şi un malaysian, un egiptean şi un sârb. Teoretic, căldura pe care o generăm ar trebui să forjeze din nou săbiile pentru a sluji o lume mai bună chiar dacă, practic, fierul plugului are, adesea, lame ascuţite ca briciul.

— Bănuiesc că, în secret, sunteţi foarte mândru de ceea ce faceţi. Dar – scuzaţi-mi ignoranţa – faptul că aveţi un asemenea amestec de naţionalităţi şi, mai ales, un francez, în acest caz, nu vă face sarcina un pic cam... dificilă?

— În orice caz, fu el de acord cu vehemenţă. Dar de ce în mod special în acesta?

— Mă refer la petrol...

— Petrol? Ce petrol?

— Nu ştiţi? Cu siguranţă, trebuie să ştiţi. Trebuie să vă fi spus.

— Ce să-mi spună? Cercetarea seismică n-a descoperit petrol.

— Dar se pare că există alt raport, comercial şi confidenţial, sau aşa am auzit – poate nu trebuia? În el scrie că locul pluteşte peste un mare rezervor de petrol. Şi, dacă trece de partea greacă, francezilor

li s-au promis drepturile de exploatare. Ea părea derutată. Nu provoacă asta greutăţi pentru un judecător francez?

Aşadar, asta punea la cale ticălosul de Breton... Faţa lui Watling se întunecă de îngrijorare, în timp ce marele râu, Tamisa, şi Mortima pe lângă el, se grăbeau.

— Iertaţi-mă! Uitaţi tot ce v-am spus. Probabil e ceva ce am auzit fără să vreau – ştiţi, niciodată nu sunt prea atentă la aceste lucruri, dacă ar trebui să le ştiu sau nu. Părea confuză. Sunt o femeie zăpăcită, mă amestec în domenii pe care nu le înţeleg. Ar trebui să mă limitez la ştergerea prafului şi la ascultarea emisiunii *Woman's Hour.*

— Probabil nu ar trebui să vorbim despre asta, recunoscu el, cu o faţă supărată de parcă cineva i-ar fi pus ceva în băutură. Trebuie să mă ocup de faptele care îmi sunt prezentate. Să fiu imparţial. Să mă feresc de informaţiile străine şi – iertaţi-mă că spun asta – de bârfe.

— Sper că nu v-am deranjat. Vă rog, spuneţi-mi că mă veţi ierta.

— Bineînţeles. Nu aveaţi de unde să ştiţi.

Vorbea cu blândeţe, dar, intenţionat, într-un fel oficial, devenind din nou judecător, în timp ce privea iar peste râu, spre nimic. Încerca să înţeleagă.

Mortima tăcu un moment, în timp ce încerca să se calmeze din nou, învârtind, nervoasă, piciorul lung al paharului ei. Era timpul să ocupe un teritoriu nou, orice teritoriu nou, atât timp cât nu stătea pe petrol. Îi oferi cel mai bun zâmbet de matroană.

— Mă bucur că aţi putut să o aduceţi pe mama dumneavoastră; înţeleg că Bungy v-a oferit amândurora ceai.

El dădu încet din cap.

— Mamei i-au plăcut mai mult prăjiturile pentru ceai. Dar n-a suportat Earl Grey-ul. A spus că data viitoare îşi va aduce pliculeţele ei de ceai.

Watling simţi brusc un junghi de anxietate – „data viitoare". Oare viitorului baron îi scăpase o confidenţă părând să presupună

prea mult? Oare soţia prim-ministrului ştia despre ce trebuia să se întâmple de Anul Nou? Dar, cu siguranţă, invitaţia la ceai pe terasă era doar un mijloc de a-l introduce în Sistem.

— Şi tatăl dumneavoastră?

— Nu mai e printre noi. Încă regret că nu l-am cunoscut şi nici el pe mine.

— Ce trist! Iar era stingherită, îmbujorată, şi părea incapabilă să găsească subiectul potrivit, chinuită de stângăcia ei. Inspiră adânc. Uitaţi ce e, în legătură cu toate prostiile pe care le-am zis despre petrol, vă rog să nu credeţi că voiam să sugerez că asta ar putea să afecteze opinia judecătorului francez. Respect Franţa, e o naţiune de spirite curajoase şi independente. Nu credeţi?

Watling era să se înece cu şampania. Ea îl luă de braţ, agitându-se îngrijorată. Ochii îi erau bulbucaţi şi înroşiţi, iar obrajii i se îmbujorară. Ea începu să se întrebe dacă era nevoie de echipamentul de resuscitare.

— Îmi cer scuze, tuşi el, dar mă tem că nu împărtăşesc opinia dumneavoastră despre francezi. O mică prejudecată personală.

— Aşadar, sunteţi budincă-de-Yorkshire-şi-nu-cruţaţi-omul-cu-varza, nu-i aşa?

— Nu chiar, doamnă Urquhart. Vedeţi, tatăl meu a murit în Franţa. În 1943.

— În timpul războiului?

Faţa ei devenise o imagine a nefericirii, dar acesta era un subiect de la care, odată abordat, nu ar fi fost uşor distras.

— Da. A fost agent SOE, paraşutat în spatele liniilor. A fost trădat şi oferit Gestapoului de către primarul francez al localităţii, care era un colaborator secret. Să ştiţi că aşa au fost cei mai mulţi. Până în Ziua Z. Francezii şi-au recăpătat ţara şi, în schimb, mama a primit o mică pensie. Nu mult pentru a creşte patru copii într-un sat izolat din Yorkshire. Aşa că sper că îmi veţi înţelege şi ierta mica prejudecată personală. Nu putea înţelege greşit aluzia reţinută.

Dar era mai mult. Petrolul. Francezii. Ticălosul de Breton. Acum Watling ştia de ce Rodin era atât de încăpăţânat. Brusc, totul era o harababură. Cum putea contesta integritatea unui coleg judecător? Nu avea nicio dovadă, nimic în afară de nişte bănuieli pe care unii le-ar numi prejudecăţi. În orice caz, cea mai mică referire la petrol ar fi transformat procedurile într-un haos. Nu, ar fi trebuit să demisioneze, să se spele pe mâini, pentru că judecata îi era compromisă de bârfe şi îndoieli secrete. Dar şi asta ar fi provocat un haos. O întârziere prea mare. Poate ar fi pus în pericol procesul de pace. Şi ar fi putut să-şi ia adio de la titlul de baron de Cold Kirby de-la-marginea-mlaştinilor.

— Dar vă cunosc reputaţia pentru imparţialitate, domnule profesor Watling, o auzi protestând pe femeia prostuţă. Sunt sigură că nimic nu vă va afecta părerile...

Mai exista o cale. Putea rămâne tăcut. Putea să pretindă că nu auzise. Putea să-şi facă treaba, de vreme ce toată lumea îl implora să o facă. Putea să facă dreptate, în ciuda francezilor.

— Îmi pare foarte rău pentru tatăl dumneavoastră, continuă ea. N-am ştiut.

Cel puţin, nu mai mult decât aflase din *Who's Who* şi din citirea, timp de câteva minute, a articolelor despre Watling decupate din presă.

Îşi făcu cruce în felul laborios al ortodocşilor şi îngenunche în iarba proaspăt cosită de lângă mormântul soţiei lui, poziţionându-şi oasele ca un om mai bătrân decât anii lui.

— *Eonia mnimi,* veşnica ei pomenire, murmură el, plimbându-şi mâna de-a lungul liniilor din marmură în timp ce îşi ignora durerea din piciorul întins. Lângă cotul lui, Maria înlocui florile ofilite cu unele proaspete şi, împreună, se îndepărtară cu gândurile şi amintirile lor mute.

— E foarte important să cinstim morţii, spuse el.

Legendele greceşti sunt construite în jurul Lumii de Dincolo şi, pentru un om ca Passolides, care ştia că, în scurt timp, ar fi trebuit să facă şi el călătoria spre ea, cinstirea şi întâmpinarea morţii erau chestiuni cu cea mai înaltă semnificaţie. De-a lungul istoriei grecilor, viaţa fusese curmată atât de uşor şi barcagiul întunecat al Styxului fusese plătit atât de frecvent că avuseseră nevoie de ritualuri elaborate de trecere pentru a reflecta o măsură de civilizaţie într-o lume care, prea des, era necivilizată şi barbară. Dar, pentru George şi Eurypides, nu se făcuse niciun ritual, nu fuseseră cinstiţi, nu fuseseră îngropaţi cu demnitate.

De când se împiedicaseră, la modul metaforic, de mormintele fraţilor lui, Passolides părea să aibă o poftă mai mare de viaţă. Câştigase un nou scop fix şi, chiar dacă, uneori, Mariei i se părea prea fix, măcar era un scop, o misiune, un sens reînnoit care îl însufleţi atât de mult, aşa cum ea nu îl mai văzuse din vremuri mai fericite, înainte de moartea mamei ei. Chiar şi piciorul părea să-l doară mai puţin. În timpul zilei, începuse să iasă din întunericul altarului lui şi să se plimbe frecvent, şchiopătând prin Parcul Regent, adesea bombănind singur, bucurându-se din nou de spaţiile verzi şi deschise, de certurile vrăbiilor de-a lungul cărărilor cu păducel şi de foşnetul teilor de lângă lac. Doar atât se putea apropia, în centrul Londrei, de amintirile din munţi.

În timp ce Maria lustruia piatra de mormânt din marmură rece, îşi cercetă tatăl cu atenţie, simţind cum se schimbase. Faţa lui mică şi rotundă era ca un fruct cules de multă vreme din copac, zbârcită, tăbăcită de bătrâneţe, părul îi era ca oţelul albit, obrajii îi erau scobiţi de durerea din trupul lui neîndemânatic şi incomod. Dar ochii îi străluceau din nou, datorită reînnoirii scopului, ca ai unui leu bătrân, trezit din somn şi flămând.

— Ce rost avea, *Baba*? Ce ascundeau britanicii?

— Vinovăţia.

Îşi cunoştea bine subiectul. Vinovăţia îi umpluse viaţa complet, sentimentul că îşi dezamăgise, cumva, camarazii şi rudele. Ca fiu mai mare, nu reuşise să-şi apere fraţii mai mici şi, din nou, ca infirm, nu reuşise să ridice stindardul rezistenţei căzut din mâinile lor. Nu ar fi recunoscut niciodată faţă de nimeni şi doar rareori faţă de el însuşi, dar, în secret, era supărat pe fraţii lui martiri, chiar dacă îi iubea, pentru că George şi Eurypides erau morţii cinstiţi, în timp ce Evanghelos, deşi era viu, era inutil şi jalnic. Se chinuia în umbra lor, incapabil să se ridice la înălţimea amintirii fraţilor lui, fără să ştie dacă ar fi avut la fel de mult curaj ca ei şi fără nicio şansă de a încerca. Niciodată nu ar fi ajuns un erou. Îşi petrecuse o viaţă încercând să dovedească lumii că era la fel de dedicat ca fraţii lui, chiar dacă îi învinuia în secret. Îi învinuia şi se învinuia şi pe sine pentru viermele invidiei iraţionale care se agita înăuntrul lui. Dar acum părea că, în sfârşit, avea o speranţă de uşurare, putea da vina pe altcineva.

— Vinovăţia, repetă el, frecându-şi piciorul ca să-i circule sângele. Ce altceva poate să ascundă un soldat? Nu moartea, asta e treaba lui. Doar vinovăţia trebuie să fie îngropată. Arsă.

Ea smulse câteva fire răzleţe de iarbă din jurul mormântului în timp ce îl asculta. El credea că ea nu ştia nimic despre ruşinea lui ascunsă, dar trăise cu ea toată viaţa şi înţelese, chiar dacă nu putea face nimic în legătură cu asta.

— Continuă, *Baba.*

— Conform legii britanice, aveau dreptul să-mi ucidă fraţii. George şi Eurypides aveau arme, bombe; cine s-ar fi plâns în afară de câţiva greci fără dinţi? Britanicii au spânzurat odată un băiat de optsprezece ani, pe Pallikarides, pentru că a fost găsit purtând o armă. Aşa era legea lor. Obligatorie. Îi era greu să pronunţe cuvântul, dar nu şi să-i înţeleagă sensul. Nu, nu au încercat să le ascundă moartea. Trebuie să fi fost felul în care au murit.

— De-asta au ars cadavrele, pentru ce le-au făcut. Tortură?

— S-a întâmplat. Se opri, cu privirea concentrată spre un pământ şi un timp îndepărtat. Poate că nu erau cadavre când i-au ars. Poate erau încă vii. Şi asta s-a întâmplat.

De ambele părţi, deşi nu voia să-şi amintească şi era altceva ce nu ar fi recunoscut niciodată faţă de fiica lui. Dar, chiar şi după toţi aceşti ani, nu putea să-şi şteargă din memorie corpurile îmbibate în petrol şi răzbunare. *„Piodoti!”* Trădători, greci condamnaţi pentru că oferiseră informaţii despre alţi greci, poticnindu-se pe uliţa satului, încă strigându-şi nevinovăţia printre buzele carbonizate, fără să mai vadă cu ochii pentru că erau arşi, cu trupurile transformate în ruguri care purtau un mesaj îngrozitor de loialitate pentru toţi cei care le vedeau. Dar George şi Eurypides nu trădaseră pe nimeni, nu erau *piodotes,* nu meritaseră să moară aşa.

— *Baba,* ştii ce înseamnă asta. Ar putea fi mai multe morminte ascunse.

Pentru grecii din Cipru, în nopţile lungi de iarnă, când femeile aţâţau focurile amintirilor şi spuneau poveşti despre viaţa de demult, nicio amintire nu era atât de profundă ca amintirea „celor dispăruţi”. În 1974, extremiştii greci din Atena, frustraţi de lipsa progresului spre *Enosis,* unirea insulei cu continentul, conspiraseră să răstoarne Guvernul de la Nicosia al Arhiepiscopului Makarios. Fusese un acces de nebunie din care Ciprul nu avea să-şi mai revină niciodată. După cinci zile, turcii se răzbunaseră şi invadaseră insula, o împărţiseră şi distruseseră mozaicul etnic în aşa fel încât să nu mai poată fi niciodată refăcut. În acea perioadă, mai mult de o mie de bărbaţi greci ciprioţi dispăruseră, luaţi de armata turcă ce avansa, şi fuseseră şterşi de pe faţa pământului. Soarta lor bănuită fusese întotdeauna o sursă de indignare sinceră pentru greci şi de ruşine pentru turci – asemenea lucruri se întâmplau în război, nenorociri, exemple izolate de barbarie, chiar şi mari greşeli, dar cine naiba voia să le recunoască după aceea? Dar, în căutarea păcii, turcii recunoscuseră, predaseră tot ce ştiau despre „cei dispăruţi”,

ceea ce, după aproape un sfert de secol, era dureros de puţin – câteva morminte împrăştiate, oase vechi, documente fragmentate, amintiri şterse – dar chiar şi o mică lumină care strălucea deasupra celor mai întunecate vremuri ale insulei aduse înţelegere şi ajutase la alinarea suferinţei, permisese familiilor să jelească şi să-şi cinstească morţii. *Myrologhia.* Dar acum părea că erau mai multe morminte. Săpate mai devreme, de britanici.

Pentru Maria, care nu-şi cunoscuse niciodată unchii şi, de aceea, nu putea să simtă pe deplin pierderea lor, chestiunea era, mai degrabă, una de politică şi de principiu. Dar, pentru tatăl ei, era mult mai mult. Era o chestiune de onoare şi de răzbunare. De onoare cipriotă. Şi de răzbunarea lui Vangelis.

— *Baba,* trebuie să aflăm ce putem despre aceste morminte ascunse.

— Şi despre crimele pe care au încercat să le îngroape în ele. Îşi ridică trupul aplecat şi îl îndreptă, ca un soldat la paradă. Şi care a fost ticălosul care i-a îngropat.

CAPITOLUL 13

Judecata prin chinuri e un sistem de tortură feudală care nu se mai practică niciunde, decât în Westminster.

La intrarea dinspre sud a Camerei Comunelor e o arcadă bogat ornamentată şi, aparent, învechită, Arcada Churchill. Vechimea ei e exagerată, culoarea fumurie nefiind produsă de trecerea timpului, ci de căderea în apropiere a uneia dintre bombele Mareşalului Reich-ului, Göring, care dărâmase Camera pe 10 mai 1941. De fiecare parte a arcadei sunt statui de bronz ale celor doi mari conducători de război ai timpurilor moderne, David Lloyd George şi Winston Churchill. Atitudinea lui Lloyd George e expresivă, a lui Churchill e mai agresivă, de parcă bătrânul războinic s-ar grăbi să dea cu piciorul în spatele duşmanului. Un pic mai departe e un piedestal fără statuie, poate lăsat ca o încurajare pentru toţi cei care trec şi speră, prin eforturi şi mari realizări, să facă parte din rândurile oamenilor de stat onoraţi.

Robert Garlick nu avea să se numere printre ei, oricâte vieţi ar fi trăit. Bineînţeles, avea o părere bună despre el însuşi, care se potrivea cu rolul lui de adjunct al dirigintelui parlamentar, unul dintre aceia a căror sarcină era să adune membrii guvernului şi să-i mâne prin holurile de votare. Garlick era un tip burtos, dar cu o abilitate oratorică limitată – recunoştea că şansele lui de a fi aclamat de public erau limitate din cauza asta şi se bucura de ocaziile de a-şi exercita influenţa mai mult în intimitate, prin artele întunecate ale disciplinării. Îi plăcea să abuzeze, victimele lui preferate fiind membrii noi şi orice femeie.

— Roger!

Strigătul de recunoaştere veni de la Booza-Pitt, care îşi croia drum prin Holul Membrilor, unde membrii parlamentului se adună ca să strângă mesaje, să bârfească şi pentru alte materiale necesare în munca lor. Booza-Pitt întinse braţul şi strânse mâna dirigintelui parlamentar în semn de salut, dar nu se opri. Garlick era o legătură utilă, un om care, în intimitate şi presat de a doua sticlă de vin roşu, era dispus să împărtăşească multe dintre secretele personale ale colegilor lui pe care le descoperise, dar mijlocul Holului Membrilor nu era locul potrivit. Ministrul transporturilor plecă în căutarea altor indiscreţii.

Holul era aglomerat, aşa cum era întotdeauna în jumătatea de oră dinaintea sesiunii de interpelări adresate prim-ministrului, când membrii parlamentului se adunau pentru vărsarea de sânge – din când în când, al lui Urquhart, mai des al celui care punea întrebările şi, în special, al lui Dick Clarence, tânărul şi incapabilul Lider al Opoziţiei care avea tendinţa de a apărea ca un elev care încerca să fie obraznic fără motiv faţă de directorul îndelung răbdător. Trebuia să fie ordine în clasă şi era slujba lui Garlick ca unul dintre şefii clasei să o impună. Prin urmare, când o zări pe Claire intrând în hol, îi ieşiră ochii din cap ca mărgelele de sticlă de pe faţa unui ursuleţ de pluş.

— Ai lipsit de la vot aseară, draga mea. Te-am apărat, bineînţeles, dar dirigintele parlamentar a făcut o criză de nervi îngrozitoare. Mi-a trebuit jumătate de sticlă de whisky ca să-l calmez.

O împinse la baza statuii lui Lloyd George.

— Îmi pare rău, Roger. Am avut o întâlnire urgentă, n-am putut pleca.

— Bătrânico, să ştii că asta nu e o scuză destul de bună. Mi-am riscat pielea pentru tine, acum îmi eşti datoare. Ce-ar fi să-ţi ceri scuze, la cină, mâine seară?

Îşi rezemă braţul gros de statuia din spatele ei, apropiindu-se de ea, o intimitate pe care o pretindea datorită dreptului lui de diriginte parlamentar. Puţea a Old Spice şi alte lucruri mai puţin dulci. Ea căuta pe altcineva pe hol – pe oricine altcineva – ca să-i distragă atenţia, dar el nu observă, îi privea fix bluza.

— Îmi pare rău, Roger, dar nu pot mâine. Am programare la coafor. Nici în următoarea seară nu pot, sper să ajung la cursul de asertivitate. Dacă mă lasă soţul.

Zâmbi, sperând că el va înţelege aluzia.

— Atunci săptămâna viitoare, insistă el. Va fi distractiv. Se aude ceva de remaniere, despre noi slujbe, putem discuta despre viitorul nostru. Aş putea să te adaug pe lista noilor staruri ale dirigintelui.

În timp ce vorbea, un coleg parlamentar se strecură pe lângă ei şi Garlick profită de ocazie ca să îşi apropie corpul mai mult, încercând să se frece de ea. Claire nu protestă; în această seră de nervi întinşi la maximum şi nopţi nesfârşite, nu era ceva neobişnuit să i se facă propuneri, mai ales după ce parlamentarii se răsfăţau cu o cină bună şi, dacă ar fi respins pe fiecare coleg care îşi pusese mâna pe genunchiul ei sau braţul cu drag în jurul taliei ei, atunci ar fi ajuns membra unui partid drastic redus. Astea erau regulile clubului de băieţi şi ea ceruse să li se alăture. Dar nu trebuia să tolereze nesimţirea lui Garlick.

— Nici săptămâna viitoare, Roger. Îmi instalez o bucătărie nouă.

Ea continuă să zâmbească, dar, cu multă fermitate, îşi puse degetele pe pieptul lui şi îl împinse mai departe.

Atât atitudinea, cât şi colţul gurii lui se întoarseră din cauza respingerii.

— Femei blestemate! Toate sunteţi la fel aici. Inutile. Cum naiba să conducem ţara când voi vă plângeţi de fiecare dată când aveţi o migrenă sau vreunul dintre copiii voştri face oreion. Alţi membri care erau prin apropiere începuseră să asculte; era conştient de câştigarea publicului şi ridică vocea. E timpul să înţelegi ceva. Nu

eşti la un curs de tricotare sau la creşă, eşti în Camera Comunelor şi eşti aici ca să faci ce ţi se spune. Ridică-te-n picioare, întinde-te. Rostogoleşte-te. Adoptă atâtea poziţii cât un misionar într-o oală. Ai fost aleasă ca să susţii guvernul, nu ca să te plimbi prin holurile de votare de parcă ţi-ai alege lenjeria la Marks & Spencer. Vii când îţi spunem şi faci ce ţi se spune!

Sângele curgea devreme în acea zi; dintre colegii adunaţi în jurul lor se auzi un zgomot de mişcare, un amestec de jenă şi aşteptare, ca zgomotul făcut de şorţul unui măcelar dat din mână-n mână.

— Roger, îmi pare rău că am lipsit de la votul de aseară. N-am avut de ales.

Avu grijă să elimine orice tremur sau urmă de emoţie care i-ar fi putut afecta vocea.

— Ce-a fost aşa de important de a trebuit să ne dezamăgeşti pe toţi? Pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi spune că ai avut o întâlnire urgentă cu blestematul tău de ginecolog.

— Nu, Roger, n-am stat pe spate. Am fost cu Francis. Ştii, prim-ministrul. Mi-a cerut să devin secretara lui parlamentară personală.

Publicul din jurul lor se agită şi obrajii lui Garlick se înroşiră mai tare. Părea să-şi controleze cu greu maxilarul.

— Prim-ministrul ţi-a cerut să devii...

Nu putu să termine.

— ...secretara lui parlamentară personală. Şi ştii ce fel de fată sunt, Roger. N-am putut să-i spun nu.

— Dar şeful n-a ştiut nimic despre asta, se bâlbâi el.

Speră că doar încerca să îl enerveze.

Bineînţeles că dirigintele parlamentar nu ştia, nu putuse participa la discuţie. Era unul dintre aceia însemnaţi să ajungă în oală, lângă misionar. Împreună cu câţiva adjuncţi de-ai lui.

— F.U. plănuia să-i spună despre asta, azi, la prânz. E evident că încă n-a ajuns vestea şi mai jos. Cel puţin, nu până la tine.

Un membru mai în vârstă al publicului îl trase de mânecă pe Garlick.

— Aş spune că e o lovitură sub centură, bătrâne, zise şi plecă chicotind.

Garlick părea un zepelin găurit, dând din mâini inutil, scoţând nişte zgomote afectate, descurajat, pe jumătate bărbatul care fusese, dar, din câte ştia ea, mai mult decât ce avea să devină în scurt timp. Descoperise privilegiul accesului şi al informaţiei din interior şi îşi dădu seama cât de mult îi plăceau. Nemaiputând să vorbească, cu toate facilităţile comunicării distruse, Garlick se întoarse şi merse în direcţia camerei dirigintelui parlamentar şi a sticlei lui de whisky.

— Chiar mă bucur, Claire. Întotdeauna am crezut că e cazul să fii apreciată mai mult. Am pus o vorbă bună pentru tine la şef mai demult. Mă bucur că a ajutat.

De nicăieri, Booza-Pitt apăru lângă cotul ei – antenele lui erau fantastice.

— Nu-mi vine să cred câte vorbe bune s-au spus despre mine în ultimul timp, răspunse ea într-un fel criptic.

— Sper că pot fi unul dintre primii care te felicită. Hai să luăm cina. În curând.

Invitaţia avea să fie urmată de întrebări pline de grijă faţă de soţul ei şi de un mic cadou pentru copii. Sărise dintr-odată din divizia a treia în prima divizie, ca în jocul de-a capra, deasupra capetelor a două sute de colegi, majoritatea bărbaţi. Asta îl îngrijora pe Geoffrey. Îi scurtcircuitase sistemul pe care îl crease ca să se protejeze şi să îşi promoveze cauza. Ea nu se încadra, iar el nu o înţelegea, nu putea să o controleze. El putea avea autoritatea funcţiei ministeriale, dar ea avea influenţa accesului – practic, ar fi locuit la Numărul 10. Era concurenţa pură – şi nu avea rost să încerce să o bage-n pat, deja încercase asta.

Veştile şoptite deja înconjuraseră Holul şi Geoffrey descoperi că mulţi erau cu ochii pe ei. O luă de braţ într-un fel posesiv.

— Noi doi ne vom distra foarte mult, spuse el şi o conduse în Cameră.

* * *

Urquhart merse poticnindu-se până la locul lui din banca din faţă a guvernului, ţinându-şi strâns dosarul roşu. Ar fi preferat să intre cu paşi mari în Cameră, făcându-şi o intrare triumfală din spatele scaunului preşedintelui, dar locul era întotdeauna prea aglomerat pentru apariţiile lui şi trebuia să se strecoare printre corpuri, coate, picioare şi alte obstacole întinse ale parlamentarilor care nu-l văzuseră venind. Aproape că ajunse la scaunul lui, păşind pe vârfuri ca la un exerciţiu de dresaj, sprijinindu-se de umărul lui Tom Makepeace când adjunctul ministrului trezoreriei avu un cârcel şi îşi lovi prim-ministrul în gambă. Alt voluntar care voia să fie văzut de zeii care stăteau în băncile din spate.

În ciuda acestor lucruri, Urquhart se simţea bine, gândea pozitiv. La prânz, îl informase pe dirigintele parlamentar că nu mai era nevoie de serviciile lui ca şef de echipaj în călătorie. Omul înţelese ce prevestea asta. Marea navă a statului rareori se oprea ca să îi ridice pe cei care căzuseră peste bord, darămite pe cei care fuseseră aruncaţi intenţionat; i-ar fi fost mai bine ca o lipitoare. Dar, în cel mai nefericit moment, primise un colac de salvare, promisiunea unui rang de pair după următoarea alegere dacă îşi ţinea gura închisă şi nu făcea probleme între timp. Aşa că se aşezase şi se prefăcu, rezonabil, că se bucura de ultima lui masă şi, între supă şi peşte, îl ajută pe prim-ministru să completeze lista finală a celor care aveau să i se alăture pe partea cealaltă. Simţul datoriei şi al disciplinei e inculcat suficient de profund în psihicul majorităţii diriginţilor parlamentari că vederea sângelui, chiar şi al lor, nu pare să le afecteze apetitul.

În timp ce stătea pe scaunul lui, lângă cutia cu documente, uitându-se la armata opoziţiei adunată în rânduri înaintea lui, Urquhart fu uimit de cât de mult semăna cu un poligon de trageri. Rânduri peste rânduri de raţe care, în ordine, aveau să cadă la picioarele lor şi să se prezinte pentru, ei bine, expediere cu arbitrii lobbyului de presă care priveau şi aşteptau imparţiali să numere penele arse. Intenţiona să-i ţină ocupaţi toată ziua. Nu mai vedea bine, dar încă mai avea o ţintă instinctivă.

Prima raţă care ţipă şi ieşi la iveală fu un bărbat din Ţara Galilor, a cărui voce avea ritmul blând al litoralului din Clwyd şi inteligenţa unui cărbune. Cu vigoare şi o lungime aparent interminabilă, îşi exprimă îngrijorarea că prim-ministrului îi păsa prea puţin de chestiunile europene. Urquhart inspiră adânc de plictiseală şi îşi ridică privirea ca să cerceteze tavanul, gândurile lui trecând prin el, până la terasa de pe acoperiş... Repede, se întoarse la treburile Camerei.

— În cele din urmă, prim-ministrul spune că crede într-o singură piaţă economică şi eu cred la fel. Dar, dacă într-adevăr asta crede, atunci de ce întoarce spatele monedei unice? Toate lirele, şilingii şi pesetele sunt o risipă.

Urquhart se gândi că vorbea frumos, practic, după un standard poetic. Tot numai un vânt din Ţara Galilor. Se ridică şi îşi sprijini un cot pe tribună ca să ţintească mai bine.

— Dacă mi se permite să intervin în monologul onorabilului domn...

Zâmbi ca să arate că nu avea resentimente. Apoi, cu o mişcare hotărâtă, închise dosarul roşu din faţa lui care conţinea rezumatul serviciului civil. Părea că acesta nu avea să fie un răspuns de serviciu civil.

— Aş dori să ştie că sunt, în totalitate, de acord cu el.

Se auzi un zumzet de consternare. De când era Urquhart de acord cu opoziţia?

— De fapt, aproape în totalitate, cu ideea principală. Care, din câte am înţeles, e... – cu dibăcie şi fără ca omul din Ţara Galilor să fie pe deplin conştient de asta, Urquhart muta stâlpii porţii, dorindu-şi să joace alt joc – ceea ce trebuie să facem ca să avem o piaţă unică şi eficientă în Europa. Dar nu înţeleg de ce e atât de dornic să scape de lira britanică şi să alunge capul regelui de pe moneda regatului nostru.

Omul din Ţara Galilor dădea din aripi; nu se referise deloc la asta. Şi cine naiba era Francis Urquhart ca să-şi pună armura de apărător al regalităţii?

— Dar permiteţi-mi să-i spun. Degetul lui Urquhart arăta, ţintea. Dacă vrem să construim o piaţă unică, să scăpăm de risipă şi de ineficienţă, atunci avem nevoie de ceva mult mai important decât o monedă unică. Şi acel lucru e o limbă unică.

Oamenii din Cameră tăcură uimiţi în timp ce mistuiră această nouă bucăţică. În boxa rezervată funcţionarilor publici, lângă scaunul preşedintelui, un asistent începu să răsfoiască paginile rezumatului lui ca un sufleor care încerca disperat să întoarcă piesa la replicile din scenariu.

— O, da, continuă Urquhart, ridicându-şi vocea şi pregătindu-se să enumere adverbele şi adjectivele. Nu există nimic mai risipitor şi mai scump pentru o afacere decât să trebuiască să lucreze cu o mulţime de limbi diferite. Costul ajunge la miliarde în fiecare an, măsurat în orice monedă vreţi. Logica economică e incontestabilă, prioritatea noastră trebuie să fie să vorbim cu o voce. Ridică umerii de parcă s-ar fi confruntat cu o problemă pentru care nu ar fi putut să facă nimic. Cred că e doar un accident istoric că singura limbă care poate îndeplini această funcţie e engleza.

Din poziţia lui, de-a lungul băncii miniştrilor, Bollingbroke strigă de bucurie – era strigătul lui special de sâmbătă seara, aşa cum îl numea Urquhart, un zgomot cu câteva octave deasupra râgâitului după plăcinta cu friptură şi rinichi şi mai potrivit pentru a sărbători

o victorie a Manchester United. Cu toate astea, Urquhart fu recunoscător şi se întoarse ca să recunoască încurajarea care era repetată la scară largă în spatele lui. Observă că Tom Makepeace nu părea să-şi dorească să se alăture sărbătoririi.

— Aşa că, atunci când europenii vor veni şi vor începe să-mi vorbească despre o monedă unică în engleză, atunci voi începe să ascult, declamă el. Se bucura foarte tare. La naiba cu eticheta diplomatică. Era vina lui că Bruxelles-ul nu avea simţul umorului? Şi mă aştept la sprijinul neabătut al onorabilului domn cu inimă galeză.

O precizare frumoasă; asta avea să pice bine în circumscripţia lui electorală.

Urquhart zâmbi în tot vacarmul din jurul lui şi se aşează din nou pe scaun. Chiar înainte să facă asta, Liderul Opoziţiei se ridică în picioare, întinzându-şi cusăturile costumului Armani, cu faţa înroşită de indignare. Urquhart se cuibări pe scaunul din piele. După ce îşi văzuse colegul aruncat în aer şi după ce rămăsese doar o grămadă de pene din el, doar un curcan putea fi atât de nerăbdător să-i ia locul. Dar Clarence chiar era un curcan, practic, gata de băgat în cuptor.

— Am auzit opinii scandaloase împotriva Europei în această Cameră. Discursul prim-ministrului de astăzi este o ruşine naţională. Peste câteva zile, se va întâlni cu preşedintele Franţei. Nu îşi dă seama ce primire va trebui să îndure? Ce va însemna pentru reputaţia acestei ţări huiduirea prim-ministrului ei pe străzile Parisului? Aclamaţii paradoxale se auziră de la suporterii din spatele lui, care încetară din cauza confuziei când Urquhart le acceptă cu graţie. Clarence continuă să lupte. Când va înţelege prim-ministrul cât de mult rău face intereselor acestei ţări cu încăpăţânarea lui, cu vetoul lui constant pentru ideile noi şi cu refuzul lui abject de a fi un bun european?

Tumult. Trecu mult timp şi preşedintele Camerei interveni în mod repetat înainte ca Urquhart să aibă o şansă de a fi auzit. Nu vedea niciun motiv de grabă.

— Poate că tinereţea onorabilului domn îl face atât de pripit. Poate asta explică şi aparenta lui dorinţă de a veni la Cameră în fiecare săptămână şi de a învăţa după vechea şi buna metodă a bătăii. Dar tinereţea singură nu e o scuză pentru ignoranţă. Urquhart îşi trase mânecile costumului ca un profesor care se pregătea să scrie cu creta pe tablă. Se pare că a urcat atât de sus în Turnul Babel al Europei că a devenit ameţit şi dezorientat. Încă o dată, va trebui să-l aduc cu picioarele pe pământ. Să-i amintesc de alte vremuri când lumea avea motive să fie recunoscătoare că noi, cei din Marea Britanie, ne-am împotrivit tendinţelor din Europa. Când ne-am exercitat vetoul. Când am spus „nu" de mai multe ori. Ne-am arătat încăpăţânaţi şi am refuzat să ne aplecăm. Cum am făcut în 1940. Am stat singuri, susţinuţi doar de Dumnezeu şi de mări când toţi ceilalţi – îi dădu la o parte cu o fluturare a mâinii – au capitulat.

Bollingbroke înnebunise, hotărât ca sprijinul lui să fie auzit peste zgomotele dezordonate din băncile din jurul lui. În timp ce tăcu în vacarm, Urquhart îşi aminti de postura statuii lui Churchill de dincolo de uşile Camerei şi hotărî să o încerce, cu piciorul stâng înainte, marginile sacoului împinse la spate, mâinile în şolduri, aplecat în faţă ca să audă zgomotele împuşcăturilor.

— *Încăpăţânarea* noastră – cred că acesta e cuvântul pe care l-a folosit –, încăpăţânarea noastră a salvat Europa atunci. Şi prim-ministrul britanic nu a fost huiduit pe străzi după ce am eliberat Parisul, ci oamenii au îngenuncheat şi ne-au mulţumit!

Doamne, asta avea să provoace haos în Franţa, dar putea trăi şi-aşa. Francezii nu aveau niciun vot care conta în seara alegerilor. Deasupra lui, putea vedea feţe nerăbdătoare în galeria presei aplecându-se pentru a vedea mai bine; mai important, băncile din

spatele lui deveniseră o mare agitată de Hârtii albe de Ordine, de parcă, pentru un om, partidul aflat la guvernare se pregătea să evite altă ameninţare de invazie. Ei bine, aproape pentru un om. Makepeace stătea cu picioarele ţepene şi îndepărtate, cu o expresie aspră sculptată în ciment. Avea să devină o problemă când s-ar fi dezgheţat. Dar Urquhart credea că avea soluţia pentru asta.

* * *

Urquhart mergea repede pe coridorul ce ducea spre biroul lui din Camera Comunelor, compunând titluri.

— Ce crezi? *„F. U. aruncă în aer vorbăria Bruxelles-ului?” „Francis 6 – Franţa 0?”* Ce zici de *„A fi sau a nu fi, aceasta e limba”?.* Da, îmi place acesta.

Claire se chinui să ţină pasul cu el. Plecase din Cameră cu entuziasmul unei soprane susţinute de o mulţime de chemări. În mod normal, ar fi fost înconjurat de o haită de funcţionari publici, dar ei hotărâseră să se adune şi să zăbovească pentru a-şi număra morţii. Intră repede în camera lui, ţinu uşa grea din lemn de stejar ca să intre şi ea, apoi o trânti cu un zgomot ca de artilerie. Stătu drept, cu faţa spre ea, prezentându-se pentru inspecţie.

— Cum am fost?

— Ai fost complet...

Căută cuvântul. Ce putea spune? Felul în care stăpânea Camera o uimea şi o inspira la fel de mult precum şovinismul înverşunat al vorbelor lui insulta tot ce îi era ei drag. Dar, momentan, opiniile ei nu contau – era aici pentru a învăţa.

— Francis, ai fost de-a dreptul incredibil.

— Da, am fost, nu-i aşa? Pene peste tot. Cea mai bună bătaie cu perne de multă vreme.

Sări pe vârfurile picioarelor, simţindu-se mai tânăr cu patruzeci de ani, neputând să-şi stăpânească entuziasmul.

— Francis, vorbeai serios? Despre o singură limbă?

— Bineînţeles că nu. Nu se va întâmpla niciodată. Dar ne va scăpa de toate prostiile despre o singură monedă pentru o vreme şi votanţilor noştri le va plăcea asta. Vom mai câştiga încă trei procente în sondaje până la sfârşitul lunii, aşteaptă şi ai să vezi.

Era neobişnuit de însufleţit, adrenalina încă îi circula prin vene. Sesiunea de interpelări era un proces prin chinuri, când cel mai puternic om din ţinut era târât la marginea unei mari stânci şi forţat să se uite în jos la soarta care îl aştepta într-o zi pe stâncile dedesubt. Auzise că, pentru a îndura chinul, unii prim-miniştri băuseră, altora li se făcuse rău înainte, dar, în Cameră, Urquhart părea să se controleze tot timpul, aproape fără nervi. Dar aici, în spatele uşilor închise, simţea tensiunea inundându-i porii. Sângele lui era fierbinte, pasiunea lui era mare, era ca un amant la orgasm. Îi era permis să împartă cu el un moment de mare intimitate.

— Claire, tu eşti talismanul meu.

Îşi întinse mâinile, o ţinu de braţe, cerând-o şi, în acelaşi timp, căutând sprijin de la ea în timp ce focul din el începea să se stingă încet. Ea încercă să pretindă că nu era nimic sexual în acel moment, dar în zadar – aici era puterea, cel mai convingător fruct interzis, şi autoritate, pasiune, vulnerabilitate, toate amestecate, fiecare privilegiu politic pe care îl visase şi la care lua parte acum. Se holbă în ochii lui, mirată de privilegiul momentului, ştiind că viaţa ei politică nu avea să mai fie la fel de simplă ca înainte.

Momentul fu întrerupt de zgomotele de protest de dincolo de uşă şi de intrarea grăbită şi neanunţată a unei persoane foarte agitate. Era Tom Makepeace. Păru să devină mai agitat când surprinse sfârşitul momentului intim dintre conducătorul lui şi fosta amantă. Fusese pregătit să ofere o scuză superficială pentru că dăduse buzna, dar hotărî să se lipsească de orice formalitate învechită, uitându-se urât întâi la Claire, înainte să se întoarcă la prim-ministru.

— Francis, discursul acela a fost o ruşine. O insultă pentru partenerii noştri europeni. Într-o după-amiază, ai reuşit să distrugi tot ce am realizat în mandatul meu de ministru al afacerilor externe. Totul pentru un meci de box parlamentar fără rost.

— Tom, trebuie să înţelegi că nu se joacă doar după regulile lui Queensberry în Europa. Din când în când, ai nevoie de puţin piper pe mănuşi.

— Nu poţi să-ţi baţi joc de politica externă fără să ai măcar curtoazia de a te consulta întâi cu mine, nu voi accepta asta. Cum poţi să te aştepţi ca să tratez cu bună credinţă cu omologii mei după aceea?

Îşi dădu pe spate şuviţa care îi căzuse pe frunte, încercând să se calmeze.

— A, bună idee. Nu mă aştept la aşa ceva.

Claire făcu un pas înapoi. Ştia ce urma şi simţea că deranja. Simţea şi ea o jenă intensă. Oare pentru că Makepeace fusese, până în urmă cu câteva zile, amantul ei sau pentru că încă nu era obişnuită cu ritualurile umilirii? Privirea lui suspicioasă o urmărea.

— Tom, eşti unul dintre cei mai competenţi şi devotaţi miniştri ai mei, o mare sursă de putere. Potenţială. Eşti şi unul dintre cei mai pasionaţi euro-entuziaşti ai guvernului, o sursă de mare confuzie. Potenţială. Aşa că... te mut la mediu, unde devotamentul tău poate fi răsplătit şi entuziasmul tău poate face mai puţin rău.

Lovitura fusese dată, dar efectul nu fu instantaneu. Încet, cârlionţul de pe frunte se rostogoli înainte încă o dată şi expresia lui deveni confuză. Începu să dea din cap dintr-o parte într-alta, rigid, de parcă ar fi încercat să se elibereze de confuzia bruscă şi de neîncredere.

— Gândeşte-te la asta, Tom. Eşti un om cu o mare abilitate administrativă şi o conştiinţă socială considerabilă într-un guvern considerat de mulţi lipsit de inimă. Asta te supără, probabil, la fel de mult ca pe mine. Şi unde ţi-ai prezenta mai bine calificările

personale şi cele mai bune intenţii ale guvernului decât în domeniul mediului? Ar fi bine pentru tine şi pentru noi toţi.

El încă dădea din cap.

— Nu voi accepta.

— Nu e o chestiune de dezbatere.

— Mediu sau afară?

— Dacă aşa vrei să fie.

Makepeace inspiră adânc, chinuindu-se să-şi recapete calmul, ceea ce şi reuşi după câteva minute.

— Atunci demisionez.

Claire se uită din nou la el – Doamne, chiar vorbea serios. Nu avea să accepte un compromis. Greşea, dar se trezi apreciindu-i mai mult ca oricând încăpăţânarea nobilă şi naivă care era cea mai îndrăgită, dar şi cea mai supărătoare trăsătură a lui Tom Makepeace. Dar Urquhart părea mai puţin impresionat. Euforia lui dispăruse, înlocuită de o simplă exasperare.

— Tom, nu poţi demisiona! Pentru numele lui Dumnezeu, nu mai fi atât de îmbufnat şi gândeşte-te la ce înseamnă asta. În curând voi hotărî să mă retrag şi partidul va căuta un nou lider. Cred că vor căuta şi o schimbare a stilului. Cineva care să dea mai puţin cu bâta şi să dea mai mult zăhărel, nu aşa ca mine. Cineva cu o altă înclinaţie în politică, doar de dragul schimbării. Sună ca o descriere destul de bună a lui Tom Makepeace. Mediul e o ocazie bună pentru tine – apuc-o cu ambele mâini! Lăsă gândul să prindă rădăcini pentru un moment. Tom, partidul nu îşi va lăsa destinul pe mâinile cuiva care şi-a petrecut ultimii ani stând îmbufnat pe băncile deputaţilor.

Makepeace era încordat ca o coardă de pian, cu picioarele îndepărtate pentru sprijin, cu braţele încordate ca mâinile să nu trădeze emoţiile care tremurau înăuntrul lui, cu trăsăturile rigide, în timp ce se chinuia să se controleze. Încet, la colţurile gurii, Claire observă cum începură să apară urmele unui zâmbet melancolic şi

imaginea unui om care îşi lua adio de la ceva foarte important pentru el. Dar de la ce? De la poziţie? Sau de la principiu?

— Francis, logica ta e aproape impecabilă. Are doar un mic defect.

— Şi care e acesta?

— Nu-ţi dai seama cât de antipatic mi-ai devenit.

Şi, după ce spuse asta, plecă.

Tăcerea pe care el o lăsă în urmă deveni apăsătoare.

— Cred că asta a însemnat „nu”, murmură Urquhart în cele din urmă.

— Să merg după el?

— Nu. Nu o să-l rog. Nici nu m-ar ierta. Şi părea că avea să fie o zi atât de frumoasă.

* * *

Poate totul ar fi fost altfel dacă lui Makepeace i s-ar fi permis câteva momente de linişte ca să se gândească, o ocazie de a-şi pune simţul practic lângă mândria rănită ca să descopere cine ar fi câştigat la sfârşitul zilei. Dar soarta e capricioasă în Westminster şi nu fu să fie. Coridorul de la biroul prim-ministrului din Camera Comunelor se termină chiar lângă scara pe care se coboară din galeria de presă. Furios şi neatent, Makepeace era să-l răstoarne pe Dicky Withers când ziaristul coborî de pe scări.

— Sergent, arestaţi-l pe golanul acesta! îi ceru Withers poliţistului care păzea acea secţiune sensibilă a coridorului palatului.

— Nu prea cred, Dicky. Tocmai am pariat pe cinci lire că el va fi următorul şef.

— Păcat! răspunse Makepeace în timp ce îl şterse de praf pe ziarist ca o scuză. Ai fi avut mai multe şanse azi-dimineaţă.

Withers îşi privi atent atacatorul, observându-i expresia neobişnuit de jenată.

— Tom, te grăbeşti al naibii de tare. Spune-mi, zbori sau fugi?

— Contează?

— Bineînţeles. Când un ministru al afacerilor externe se repede aşa, atunci trebuie să fie vorba ori de o femeie, ori de un război. Care din ele e? Ştii că poţi să mi te destăinui. Voi spune doar unui milion de oameni.

Makepeace termină de îndreptat garoafa de pe reverul ziaristului. Totul era la locul lui.

— Dicky, adună băieţii pentru mine. În Holul Membrilor, peste cincisprezece minute. După aceea, putem spune lumii întregi. Nu pot să-ţi ofer exclusivitate, dar îmi vei lua primul interviu după aceea.

— Sună ca o declaraţie de război.

— Asta şi este.

MAKEPEACE ÎI DECLARĂ RĂZBOI LUI URQUHART

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE DEMISIONEAZĂ DEZGUSTAT

de Richard Withers, editor politic

Ministrul afacerilor externe a părăsit guvernul ieri, printre recriminări înverşunate cu cei de pe Downing Street din cauza direcţiei politicii guvernului. De asemenea, a fost o controversă pentru că nu se ştie dacă a demisionat sau a fost dat afară.

„Am plecat de la el, dezgustat”, a declarat Makepeace la o conferinţă de presă convocată în grabă la Westminster.

Surse de pe Downing Street au făcut eforturi considerabile ca să nege asta, declarând că „nu a ţinut pasul consecvent" cu politica guvernului referitoare la Europa şi că prim-ministrul nu a avut de ales decât să îl destituie. Un loialist al guvernului l-a descris aseară pe Makepeace ca pe un „maniac al Europei".

A fost o zi extraordinar de agitată la Westminster. Demisia/concedierea senzaţională a urmat imediat după scenele zgomotoase din Camera Comunelor după ce prim-ministrul Francis Urquhart a denunţat...

Seara trecută, Makepeace a anunţat formarea unui nou grup proeuropean în partidul de guvernământ, numit Clubul Concorde. „Va fi modern, progresiv şi în întregime «la zi». Se va opune Neanderthalismului politic", a spus el. Observatorii nu au avut nicio îndoială că Neandertalul politic la care se gândea era Francis Urquhart.

Nu este clar cât de mult sprijin va câştiga Clubul Concorde, dar dacă respectabilul Makepeace va putea câştiga destui urmăritori, va reprezenta o ameninţare foarte serioasă pentru prim-ministru şi şansele lui de a continua să rămână pe termen lung în funcţie.

O sursă veche din partid a comentat că „aceasta nu e cu nimic mai prejos decât o declaraţie de război".

CAPITOLUL 14

Feriţi-vă de politicianul care vorbeşte despre principiile lui politice. De obicei, îşi bagă mâinile în buzunarele voastre.

Bătu la uşa lui.

— Francis, a apărut.

Din baie, se auzi zgomotul apei învârtite şi agitate în timp ce Urquhart se întorcea în prezent.

— Lasă uşa deschisă, te rog! Şi dă-l mai tare.

Ea făcu ce îi ceruse şi îi umplu din nou paharul. Se gândi că ei doi formau o echipă foarte echilibrată, cu instinctele lor atât de întrepătrunse, înfruntând lumea şi slăbiciunile ei, practic, ca o singură persoană. Nu-şi putea aminti ultima dată când avuseseră opinii diferite. Oare la redecorarea apartamentului din Downing Street sau la concedierea primului lui Cancelar? El se ocupase de amândouă într-o manieră tradiţională, în timp ce ea îl încurajase să fie mai aventuros atât cu decorul, cât şi cu toporul. Ajunseră la un compromis; ea schimbase mobila, iar el îşi păstrase colegul de Cabinet (dar doar pentru încă şase luni, îşi aminti ea. Francis îl concediase de ziua ei de naştere – dincolo de toate, putea fi foarte romantic).

Nu se înşela adesea – şi nici în dimineaţa aceea când făcuse câteva predicţii la micul dejun.

— Va fi un weekend ocupat pentru Tom, prezise el, astea sunt regulile standard de luptă pentru bieţii rataţi. Vinerea fug în braţele alegătorilor lor pentru un spectacol de susţinere morală. Sâmbătă fac o plimbare în grădină cu soţia şi copiii pentru afişarea valorilor

familiale, apoi duminica merg la preot ca să facă paradă de conştiinţă – o odisee personală şi intens spirituală care, cumva, întotdeauna pare să fie acompaniată de un machior şi de mongolii din haita cameramanilor. Doamne, asta trebuie să întoarcă pe dos stomacurile editorilor de imagine, dar par să se descurce cumva.

— Soţia lui e îngropată pe undeva prin America, nu-i aşa?

— Aşa e. Poate are o prietenă ascunsă pe undeva. Ştii, cred că ar trebui să stăm cu ochii pe tânărul Tom. Poate are profunzimi ascunse.

Când la primele ştiri de seară se anunţă că fostul şi poate viitorul ministru al Cabinetului fusese întâmpinat cu entuziasm la întâlnirea Comitetului de Prânz Oficial al Femeilor, un strigăt batjocoritor şi zgomotul despărţirii apelor se auzi din baie. Urquhart ieşi învelit într-un prosop.

Cu interesul aparent excesiv al echipajului de ştiri care îl urmărea, Makepeace fu arătat cumpărând o pungă de portocale din piaţa locală.

— Drăguţ. De la poziţia înaltă de ministru la o piaţă banală, omul nostru din popor, se gândi Urquhart.

— Dar plăteşte cu o bancnotă de douăzeci de lire. Habar n-are cât costă, murmură Mortima mai puţin înţelegătoare.

— Domnule Makepeace, care sunt planurile dumneavoastră acum? insistă un reporter când Makepeace îşi scoase portofelul.

— Să merg acasă şi să mă relaxez. Va fi primul weekend în aproape zece ani în care nu voi fi înconjurat de cutii roşii; într-un fel, de-abia aştept.

— Dar vă va fi dor să fiţi la birou, nu-i aşa? Vreţi să vă mai întoarceţi în guvern cândva?

— Am doar cincizeci de ani. Sper că voi mai avea şansa de a servi cândva.

— Dar nu sub Francis Urquhart. Ieri aţi caracterizat guvernul lui ca lipsit de scrupule. Credeţi că e timpul ca prim-ministrul să demisioneze? Sau să fie îndepărtat din funcţie?

Makepeace nu răspunse imediat. Stătu cu mâna întinsă, aşteptând restul. Veni sub forma unei grămezi mari de monede pe care nu se deranjă să le numere.

— Domnule Makepeace, prim-ministrul ar trebui forţat să demisioneze? insistă reporterul.

Se întoarse cu faţa la cel care îl întreba şi la naţiune, cu fruntea încruntată de parcă lua în considerare o dilemă cu consecinţe colosale. Brusc, rânji răutăcios.

— Se poate spune şi aşa, răspunse el. Dar, deocamdată, nu aş dori să comentez...

Urquhart se întinse după telecomandă şi îl amuţi pe cel care îl chinuia.

— M-am ocupat prost de problema asta, se gândi el, ar fi trebuit să mă ocup mai bine de el. Niciodată nu mi-am dorit ca el să plece. Dar... aşa sunt politicienii cu principii. Sunt ca o groapă în mijlocul autostrăzii.

— Presa din dimineaţa asta a fost bună, adăugă ea ca să-l încurajeze.

— A fost doar o remiză, Mortima. Un prim-ministru ar trebui să facă mai mult decât o remiză.

Era nemilos de sincer cu el însuşi. Dar ea se întrebă dacă putea fi sincer şi despre el însuşi. Acoperit doar cu un prosop de baie, arăta foarte vulnerabil, iar ea începu să se gândească din nou la anii lui care treceau, la zilele glorioase de vară care se transformaseră în toamnă ofilită, o vreme când chiar şi un mare stejar trebuie să-şi piardă frunzele şi să stea gol în faţa vânturilor nemiloase. El oferise foarte multe, amândoi oferiseră foarte mult, dar, pe măsură ce anotimpurile vieţilor lor se schimbau, se aşteptau la foarte puţine. Nu simţea nicio bucurie privindu-l cum îmbătrânea.

Se apropia iarna. Un amestec de riduri şi crăpături. Degete subţiri ca nişte crenguţe, piele ca pergamentul, ca o scoarţă, când seva începe să sece şi nopţile devin tot mai lungi într-un peisaj plin de oameni cu topoare.

— Francis, de ce vrei să continui?

Pentru un moment, păru speriat.

— Pentru că e singurul lucru pe care îl ştiu. De ce întrebi, vrei să mă opresc?

— Nu, dar continuarea s-ar putea să te coste mai mult ca oricând şi cred că ar trebui să ştii de ce continui.

— Pentru că cred sincer că sunt cel mai bun om pentru slujba asta. Poate singurul om. Pentru ţară – şi pentru mine – trebuie să continui. Nu sunt pregătit să-mi petrec restul zilelor uitându-mă înapoi. Sunt prea multe amintiri, acele lucruri pe care nu ar fi trebuit să le facem.

— Francis, nu vei putea continua pentru totdeauna.

— Ştiu. Dar, în curând, voi deveni prim-ministrul cu cel mai lung mandat din vremurile moderne. Locul lui Francis Urquhart în istorie va fi asigurat. Mortima, nu e rău că am realizat asta. Presupun că e ceva ce putem împărtăşi după ce lăsăm în urmă toate astea.

— Ca să justificăm sacrificiile din trecut.

— Aşa cum spui, ca să justificăm sacrificiile din trecut. Şi cele care vor mai veni.

* * *

— Mami, de ce domnul Urquhart nu l-a închis pe Broscoi?

Claire puse cartea jos şi o îmbrăţişă veselă pe fiica ei cea mică, Abby.

— Draga mea, nu cred că domnul Urquhart exista la vremea aceea.

— Dar el a existat dintotdeauna.

Claire îşi dădu seama că Francis Urquhart fusese prim-ministru dinainte ca Abby şi Diana să se nască. De multă vreme. De o viaţă.

— Cred că domnul Urquhart e Broscoiul, interveni fata cea mare din cealaltă parte a canapelei.

— Nu îţi place de domnul Urquhart? o întrebă mama ei.

— Nu. Nu e prea amabil şi nu ascultă niciodată. Exact ca Broscoiul. Şi e foarte b-ă-t-r-â-n.

— Nu e chiar aşa de bătrân, protestă Claire. Doar un pic mai bătrân decât tati.

— *Mult* mai bătrân decât tati, comentă Johannis, crispat.

Cerceta paginile de finanţe ale ziarului de seară în timp ce reuşea să urmărească ştirile şi să tragă cu urechea.

— Mama ta ţi-a citit *Vântul printre sălcii* când erai mică? întrebă Diana.

— Nu, dragă. Nu mi-a citit-o.

— Mami, ai avut o copilărie nefericită?

Diana începuse să ghicească multe gânduri nerostite ale mamei ei, la fel cum făcuse şi Claire în copilărie. Mama ei vorbise foarte puţin cu ea, nu voise să-i împărtăşească suferinţa, încercând să o apere de adevăr. Dar tot suferise, chiar şi când nu fuseseră bătăi, pentru că, atunci când nu era abuz, era tăcere. Aşa fusese copilăria lui Claire şi nu avea să fie niciodată aşa pentru copiii ei. Meciuri cu ţipete, certuri isterice, voci ridicate şi pumni până când credea că avea să i se rupă inima. Apoi perioade lungi de tăcere. Tăcere absolută. Mese petrecute în tăcere, zile lungi de tăcere, chiar şi mama ei plângea în tăcere. Liniştea dulapului infernal de sub scări unde, câteodată, era încuiată, şi, mai des, se ascundea. O copilărie de abuz şi tăcere, plină de zgomotul rănirii şi de tăcerea care o rănea mai tare – poate că totul se echilibra la sfârşit. Supravieţuise. Era o supravieţuitoare.

— Pariezi pe el? întrebă Joh, atent la televizor. Sau e terminat?

Tom Makepeace plăti pentru portocale.

Se întrebă cât de mult ştia sau ghicea Joh. Înainte să se căsătorească, discutaseră deschis despre temerile lui că un soţ cu douăzeci şi trei de ani mai în vârstă decât soţia lui, inevitabil, ar fi ajuns insuficient, cu lipsuri în anumite privinţe importante, şi că, într-o zi, el ar fi fost un pensionar, în timp ce ea încă ar fi fost în floarea vârstei şi, în aproape toate relaţiile de acest fel, se isca o prăpastie peste care se putea trece doar cu încredere şi foarte multă înţelegere.

— Nu poţi păstra căldura unei căsnicii dacă ambele părţi ale patului se răcesc, spusese el.

Cât de bine prevăzuse totul. Dar asta se întâmplase cu multă vreme în urmă; oare, în anii care trecuseră de atunci, reuşise să treacă de la o teorie abstractă din mintea lui la fapte? Dacă reuşise, aşa cum bănuia ea că o făcuse, nu făcuse nicio aluzie la asta. Fusese un cavaler loial, soţ, îndrumător, duhovnic, niciodată inchizitor. Îi întărise dragostea şi respectul pentru el.

— Nu, răspunse ea la întrebarea soţului ei. Cel puţin, încă nu.

— Dar Tom Makepeace ar putea reprezenta un pericol.

— Chiar crezi asta?

— Sunt om de afaceri, draga mea, nu politician. Dar fă-ţi propria ta analiză de piaţă. Cât rezistă majoritatea prim-miniştrilor – trei, patru, cinci ani? Deja a rezistat mai mult de zece. Nimeni nu poate sfida soarta la nesfârşit, şansele ca Francis al tău să mai fie în funcţie peste doi ani sunt foarte mici. Vârsta, accidentele, boala, lipsa de popularitate. Timpul are mulţi aliaţi neplăcuţi.

— Dar pare în culmea puterii.

— Aşa a fost şi Alexandru când a căzut de pe cal.

— Ce vrei să spui, Joh?

— Cred că vreau să-ţi spun să ai grijă. Că există o mare probabilitate ca Francis Urquhart să cadă sub roţile trăsurii cât timp tu eşti secretara lui – rectific, nu să cadă, mai degrabă să fie împins

de o gloată turbată. Şi toate slujnicele lui ar cădea odată cu el. Nu te lega prea tare de el.

— Şi crezi că Tom Makepeace îl va împinge?

Vorbele lui i se părură deosebit de deranjante.

— Makepeace sau cineva ca Makepeace. Ar trebui să stai cu ochii pe el.

Logica lui era impecabilă, ca întotdeauna; un fior de spaimă îi trecu pe şira spinării.

— Cum ai face asta, Joh? Cum ai sta cu ochii pe el?

El păru să nu o audă, punându-şi deoparte ziarul ca să-şi poată îmbrăţişa fiicele înainte să le trimită la culcare, acompaniat de obişnuitul cor de plângeri. Doar după ce plecară Abby şi Diana, cărându-şi jucăriile alintate, el se întoarse din nou spre soţia lui.

— Cum? Depinde cât de important a fost.

— Conform ţie, foarte important.

El îşi masă mâinile, ca un vizir care şi le încălzea deasupra unui foc de tabără, într-o noapte umedă şi fără stele, buzele lui mişcându-se de parcă ar fi supt pipa pe care o iubise înainte să o întâlnească pe Claire şi să o iubească pe ea mai mult.

— Un prieten vorbăreţ. Poate nişte colegi apropiaţi. Nimic electronic sau ilegal. La genul acesta de lucruri te referi?

Ea se holbă la el, temându-se să recunoască ce însemna asta, chiar şi pentru ea însăşi.

— Un şofer. Şoferii ştiu toate secretele. Ar fi putut să desfiinţeze CIA-ul în schimbul unui şofer în parcul auto al Kremlinului. O să conving un om de afaceri prietenos să îi ofere un şofer cu urechi mari în maşină şi o gură mare în afara ei.

— Nu e ilegal?

— Mai degrabă e un accident.

Ea îşi muşcă buza de jos, strâmbându-şi faţa de parcă ar fi gustat lămâi.

— Să presupunem, Joh, doar să presupunem, de dragul discuţiei, că un om de afaceri ar fi impresionat de Clubul Concorde şi ar vrea să facă un gest de susţinere pentru Tom – o mică donaţie pentru un sprijin administrativ, împrumutul unei maşini şi a unui şofer pentru a înlocui maşina ministerială pe care tocmai a pierdut-o...

— Un şofer cu limba dezlegată şi cu o loialitate împărţită.

— Ce-ai spune de asta, Joh?

— Aş spune că asta ar înclina balanţa semnificativ în favoarea domnului Urquhart. Pentru puţin timp.

— Cum s-ar putea face aşa ceva? întrebă ea încet.

El o cercetă atent, iar ipoteza i se transformă într-o hotărâre. Trebuia să fie sigur.

— Cred că destul de uşor. Dar sunt sigur că o fată ocupată ca tine nu ar vrea să fie deranjată cu asemenea detalii.

— Bănuiesc că ai dreptate.

El tăcu, contemplând noua poartă care se deschise în vieţile lor.

— Se pare că nu doar slujba ta s-a schimbat.

— Ce vrei să spui?

— Credeam că îţi cam plăcea de Tom Makepeace.

Ştia, era sigură de asta. Câteodată, părea să vadă în mintea ei ca într-o oglindă şi nu avea unde să se ascundă de el, nici înăuntrul ei.

— Mi-a plăcut. Cred că încă-mi place.

— Dar?

— Dar... Ea ridică din umeri, dintr-odată obosită. Dar politica.

Asta părea să explice totul. Dar nu scuza nimic.

CAPITOLUL 15

Mediterana e o mare agitată, plină de epave şi ruine vechi.

Evanghelos Passolides cânta un cântec despre onoarea antică în timp ce folosea un miraculos ciocan de lemn cu care lovea fâşii scurte din carne de porc care, mai târziu, în acea seară, aveau să devină o delicatesă. Buf! – le strivea şi le zdrobea, şi încă o mie de războinici din trecut erau aruncaţi în infern.

Maria aranja mesele pentru seară. Venise din nou după încă o zi lungă de predat doar ca să îl vegheze şi să-i mai treacă din îngrijorare. Devenise tot mai capricios, uneori răuvoitor, părea hotărât, dar apoi avea crize de furie când i se părea că forţele autorităţilor stăteau din nou de pază peste mormântul fraţilor lui, alungându-l cu regulile lor de tăcere. Încercaseră să afle mai multe despre ofiţerul necunoscut şi despre localizarea exactă a mormântului, dar nimeni cu autoritate nu-şi dădu interesul.

— S-a întâmplat cu foarte mult timp în urmă, domnişoară, acum doar am căuta probleme. Prezentaţi detaliile în scris şi vom vedea ce se poate face.

Aşa că Maria scrisese, dar nu primise niciun răspuns, scrisoarea fusese lăsată să circule pe coridoarele puterii până când se epuiză şi dispăru.

Între timp, Passolides găti, cântă cântece de jale şi deveni tot mai indignat.

Era vina ei. Ea se amestecase în jalea lui tăcută, îi dăduse speranţe şi, odată cu ele, amintiri întunecate. Nu putea renunţa, la fel cum nici el nu putea să o facă.

Familia. Legăturile de loialitate. Constrângerea. Legăturile care o înlănţuiseră atâţia ani, cei mai buni ani ai feminităţii ei, prima dată de o mamă muribundă, apoi de un tată îndoliat. Şi, pentru el, o legătură atât de strânsă că îi strangulase viaţa. Pentru amândoi, trebuia să găsească un ajutor de undeva. De la cineva care putea trece de şiretlicuri şi scuze, cineva care putea afla ceva despre mormântul fraţilor şi dacă mai existau şi alte morminte. Dar de la cine?

În timp ce ştirile de la televizor pâlpâiau pe micul ecran monocrom cocoţat deasupra cuierului, văzu un bărbat autoritar şi responsabil, un bărbat care vorbea de principii şi de hotărârea lui de a apăra drepturile oamenilor obişnuiţi împotriva unui guvern insensibil şi arogant, chiar când îşi cumpăra portocale...

Clive Watling se uită în jurul mesei pe care era servit prânzul şi se întrebă de ce fusese atât de naiv. Crezuse vorbele lui Ponsonby, că avea să fie o sarcină uşoară, cu probleme simple, probe directe, concluzii evidente. Dar nu reuşiseră să se pună de acord nici măcar în privinţa mâncării. Doi musulmani, unul care avea ulcer, un vegetarian şi un om originar din Yorkshire care prefera mâncarea aşa cum prefera şi legile – în cantităţi mari şi fără ambiguităţi. Şi, bineînţeles, era Rodin, care insistase ca mâncarea lui să fie cuşer şi se încruntase la tot ce îi fusese prezentat pe farfurie cu un dispreţ iacobin. Părea că Rodin îşi formase deja o părere inflexibilă despre aproape toate lucrurile din lume.

Exista foarte puţină certitudine în legea internaţională; multe erau lăsate în seama interpretării textelor, precedentelor confuze, în speranţa raţiunii şi a principiului fundamental. Nu avea să înţeleagă niciodată cum putea să fie lăsată tribaliştilor nereformaţi ca Rodin.

Săptămâni întregi, universitarii, geologii, politicienii, istoricii, experţii maritimi şi lobbyiştii profesionişti trăncăniseră în timp ce

avocaţii veniseră înaintea lor la şedinţe şi le prezentaseră chestiunea care, în esenţă, era simplă. Dincolo de plajele atinse de briză ale Ciprului se întindeau două zone disputate de recif continental, la est şi la vest. Trebuiau oferite grecilor sau turcilor, sau trebuiau găsite mijloace de împărţire care puteau fi învăluite în mantia echităţii şi a dreptăţii naturale. Kilometri de apă sărată, anemone de mare şi nisip.

Şi petrol.

Watling era sigur de asta. Şi era sigur că francezul ştia. Ce altceva putea explica faptul că nu era deloc rezonabil? Se împotrivea cu vehemenţă oricărei propuneri ca turcii să câştige o proporţie substanţială a recifului continental, chiar şi sugestia de a trage o linie dreaptă pe mijloc şi de a-l împărţi în două părţi egale fu dispreţuită şi denunţată. „Partea leului", aşa cum o numea, trebuia să ajungă la greci. În timp ce aşteptară, în sala de mese privată, primul fel de mâncare, Rodin fusese presat să se apere – ce nou principiu de justiţie internaţională putea invoca pentru a justifica un asemenea dezechilibru al obiectivităţii?

— E simplu şi irefutabil, declară el, învârtindu-şi apa din pahar de parcă ar fi fost o picătură de vin englezesc care se scurgea. Turcii i-au invadat, le-au luat teritoriul cu forţa. Cu costul multor vieţi şi sfidând Naţiunile Unite. Am ceda în cel mai ruşinos mod dacă i-am răsplăti pentru acţiunile lor sângeroase.

— Nu suntem aici să deliberăm despre război, îl mustră Osman, egipteanul.

— Exact asta facem! strigă Rodin. Dacă îi favorizăm pe turci, aprobăm viitoare acte de terorism internaţional. Ce vom spune lumii – furaţi teritorii, violaţi şi jefuiţi locuitorii până îi exilaţi şi, peste douăzeci de ani, tribunalele internaţionale vă vor felicita şi vă vor confirma prăzile?

— Pentru numele lui Dumnezeu, aşa au fost stabilite frontierele de-a lungul secolelor, bombăni malaysianul.

— Speram să găsim nişte mijloace de reglementare mai puţin medievale, răspunse Rodin, glacial. O, nu-mi citaţi mările Bering şi Canalele Beagle, de ce ar trebui să ne ascundem după un precedent antic?

— Pentru că aşa e legea, răspunse Osman încet.

— Dar asta nu e dreptate.

„Dreptate, se gândi Watling, el vorbeşte despre dreptate." El era omul care susţinuse vehement cazul pescarilor francezi în încercarea lor de a intra cu forţa în teritoriile de pescuit din Guersney, invocând în slujba acestei cauze publice tratatul lui Napoleon şi onoarea naţională, în timp ce susţinea un compromis josnic în spatele uşilor închise. Acum condamna orice fel de compromis care îl lăsa pe turc să se apropie la o sută şaizeci de kilometri de şistul cu petrol cu virtutea prefăcută a unei femei care tricota şi auzea zăngănitul pe pietre al căruţelor cu condamnaţi care se apropiau.

Watling îl privi pe francez. Bineînţeles că Rodin ştia! Watling se trezi întrebându-se dacă Rodin chiar lua bani pentru opiniile lui sau dacă doar mirosul interesului naţional francez era suficient pentru a-l motiva? Orice era, conta prea puţin, rezultatul ar fi fost acelaşi. Dacă Watling l-ar fi permis.

Dreptatea franceză. Ca aceea care îi fusese făcută tatălui lui. La câteva îmbucături, Watling se luptă împotriva dorinţei care încerca să-i cufunde opiniile în prejudecăţi – dar hotărî că nu era niciun conflict, nicio contradicţie, principiile lui erau în întregime de acord cu antagonismul lui. Bigotismul francez şi interesul propriu nu trebuiau confundate cu fairplay-ul, nu în tribunalul lui Watling. Rodin vorbea volubil despre dreptate, aşa că francezul avea să fie tras în ţeapa justiţiei. Watling avea să aibă grijă de asta. Ca o chestiune de înalt principiu. Şi de plăcere.

CAPITOLUL 16

Toată politica este încercarea de a obţine avantaje.

Se gândi la felul în care Cabinetul guvernului semăna adesea cu o turmă de porci care zburau aproape unii de ceilalţi. În lumea orwelliană a Westminsterului, era o prerogativă mai importantă decât oricare alta, acordată Porcului-Şef: aceea de a-şi alege însoţitorii de zbor, şi era păcat că demisia lui Makepeace atenuase efectul remanierii, sugerând un element de necesitate impusă în loc de a se prezenta ca opera veritabilă a lui Urquhart. Insistase că Makepeace era un mistreţ gras, îngrăşat cu o dietă de Bruxelles, care de-abia mai putea să decoleze, darămite să facă gimnastica aeriană necesară pentru respectul public de partea britanică a Canalului. Era vremea pieţei.

— Ar trebui să le amintesc celorlalţi despre nevoia constantă de a rămâne slabi şi flămânzi, îi spusese el noului ofiţer de presă, Grist. Şi de binecuvântările aparatului de feliat şuncă.

Grist începuse bine o zi atât de importantă, sugerând ca prim-ministrul să facă o plimbare rapidă în jurul lacului din Parcul St. James ca să furnizeze imagini potrivite în beneficiul fotografilor, un amestec de determinare şi vigoare.

Un cameraman sugerase ca mâinile prim-ministrului să fie puse în jurul gâtului unei gâşte domesticite, „Doar ca să daţi o idee publicului despre cum se face, domnule Urquhart". El refuză.

Până când se întoarse pe Downing Street, un stol nerăbdător de reporteri şi corespondenţi lobbyişti era cocoţat de-a lungul barierelor, aşteptând prima pradă. Ghetele aveau să le fie

împroşcate cu sânge, iar ei se certau, luptându-se pentru prima bucată, atacându-l pe prim-ministru de peste drum. El răspunse doar fluturând o mână, cu o privire sinceră, exersată până la perfecţiune, înainte de a se retrage spre uşa neagră şi lucioasă.

— Strigă Dumnezeu pentru Anglia şi Sfântul Gheorghe?

Era Dicky Withers. Păsăroiul bătrân şi înţelept îşi păstra energiile şi gândurile pentru un moment special.

Urquhart se întoarse în pragul uşii ca să privească încă o dată scena şi dădu din cap în direcţia lui Dicky, care ştia despre ce era vorba.

— Şi bere caldă, stânci albe şi porci zburători, bombăni Urquhart.

Nu mai spuse nimic înainte să dispară înăuntru. Avea de lucru.

Avea să fie o zi lungă. Cu cuţite lungi.

* * *

Pentru Geoffrey Booza-Pitt, ziua începuse într-un fel admirabil. Mersese la pescuit la Ritz, pescuind cu şampanie şi omletă în apele domestice până când Selina apucase inocentă momeala. Micul dejun cu Selina ar fi fost, în orice caz, o plăcere, dar atracţia pentru corpul ei însemna puţin pentru ministrul transporturilor în comparaţie cu cea pentru mintea ei sau, mai exact, pentru memoria ei. Era o secretară din biroul preşedintelui partidului, una din cele cu poziţii politice similare pe care Geoffrey le hrănea şi le flata regulat. În toate cazurile de acest fel, prefera să ia micul dejun cu ele decât să le bage în pat, fiind prudent când era vorba să se culce cu femei tinere şi naive care ar fi putut vedea sexul ca un preludiu, ori pentru o legătură emoţională, ori pentru insinuările unei rubrici de bârfe, iar Geoffrey nu putea face faţă niciuneia dintre ele. Împărţirea micului dejun oferea o răsplată mult mai mare, discuţii intime fără scrum de ţigară şi pete de rimel, informaţie *fără* ejaculare.

Filosofia politică a lui Booza-Pitt nu era ortodoxă. De exemplu, nu credea că informaţia putea fi o proprietate, cel puţin nu proprietatea cuiva care era atât de slab încât să o lase să-i scape. Aşa că Geoffrey lua câte puţin de aici, câte puţin de acolo, nu un mare jaf, dar, la sfârşit, se adunau toate – aşa cum făcuse când era student. Scrisese fiecărei organizaţii caritabile pe care o putuse găsi, explicând că era un student pios care se chinuia să supravieţuiască şi că îi lipseau 200 de lire pentru taxa de şcolarizare. Lucra nopţile, bineînţeles, pentru cheltuielile de întreţinere, dar voia să se asigure că îşi putea plăti taxele de şcolarizare şi puteau să-l ajute? Şi, cu un pic de aici, un pic de acolo, şiroaiele de ajutoare deveniseră un potop. Dacă avusese o conştiinţă, sigur nu fusese una de origine evreiască, de vreme ce ambii lui părinţi erau metodişti obişnuiţi. Oricum, dormise bine într-un pat foarte confortabil.

Informaţia era o avere în jurul labirinturilor din Westminster, era mai valoroasă decât banii şi Selina plătise pentru micul dejun într-un mod generos. Dactilografiase fiecare schiţă a noului document de campanie pregătit la sediul partidului, fiecare adăugire şi amendament, fiecare gând şi fiecare răzgândire, paragrafele de analiză şi argument, toate concluziile. Iar memoria ei era uimitoare, chiar şi când bulele îi gâdilau nasul şi o făceau să chicotească. Se părea că noua campanie nu avea să aibă o abordare radicală – un pic de comunicare directă prin poştă, un slogan trivial –, dar fusese bazată pe un nou sondaj de opinie şi, ca Selina însăşi, era împachetată într-un mod atrăgător. Era exuberantă, naivă şi destul de sentimentală încât să creadă că el chiar voia să ajute.

Geoffrey zâmbise, turnase băutură şi înregistrase totul în memoria lui excelentă.

Maşina care îi ducea înapoi la birourile lor separate rămase blocată în traficul de dimineaţă. Prostul de şofer hotărâse să meargă pe ruta rapidă spre nicăieri, prin jurul pieţei Trafalgar, unde rânduri de porumbei cu un ochi stăteau de pază, morocănoşi şi

bolnavi. Ministrul Transporturilor ridică geamul maşinii şi se lăsă pe spate, pe bancheta lui, pentru prima dată în viaţă, mulţumit să rămână ascuns, încercând să evite atenţia semenilor blocaţi în trafic cu fumul lor usturător şi furia lor la fel de corozivă. Lângă el, pe bancheta din spate, Selina îşi rearanja picioarele elegante, făcându-l să-şi reconsidere rapid priorităţile – era înnebunit după coapse, poate trebuia să-i sugereze să ia cina cu el data viitoare? –, când telefonul începu să vibreze. De la celălalt capăt al liniei veni vocea secretarei lui din Camera Comunelor. Lista de oaspeţi pentru loja lui de la Albert Hall. Concertul de pe promenadă de la sfârşitul săptămânii viitoare. O anulare târzie, ministrul comerţului încerca să smulgă frunze din copacul abundenţei japoneze, de unde, cu siguranţă, avea să descopere, ca toţi predecesorii lui, că, atunci când era vorba de promisiuni pentru un comerţ mai liber, în Orient era mereu toamnă.

Întreruperea înrăutăţi starea de spirit a lui Booza-Pitt, distrăgându-l de la cercetarea gleznelor delicate şi de la contemplarea răsfăţului. Ura anulările de ultim moment care stricau adesea luni de plănuire; aşa că se supără ca ducele de Wellington când primise un bileţel prin care fusese informat că Blucher nu avea să ajungă la timp la Waterloo. Hotărâse să împuşte mesagerul.

— Ce-ai făcut? întrebă el pe un ton plângăcios.

— Ei bine, presupun că ne-ar conveni alt politician de top, aşa că am verificat lista. Te-ai ocupat de fiecare membru al Cabinetului în ultimele douăsprezece luni în afară de Tom Makepeace...

— E o lojă la Albert Hall, nu o blestemată de criptă.

— Şi Arthur Bollingbroke. Deja am sunat-o pe secretara lui ca să verific, crede că el şi soţia lui ar putea fi liberi în seara aceea.

— Bollingbroke! Omul ăla e al naibii de plictisitor, de ce crezi că nu l-am invitat la nimic? Nu-l pot aşeza lângă ambasadorul american şi lângă directorul ITN, s-ar băşi pe toată durata uverturii

în timp ce şi-ar turna pe gât mari cantităţi din şampania mea. Ai idee cât de mult m-ar costa asta?

Secretara încerca să se justifice, dar Booza-Pitt nu avea de gând să asculte. Şoferul blocat în următorul vehicul îl recunoscuse şi îi oferi un salut cu două degete; ministrul transporturilor se chinui să echilibreze discreţia cu impulsul brusc de a ieşi din maşină şi de a-i muta din loc nasul tipului.

— Oricum, poate ar fi mai bine să aşteptăm până mâine, o auzi el sugerând.

— Pentru ce?

— Până se termină remanierea.

— Remanierea?

Se sufocă. Selina se întrebă dacă un os rătăcit de somon îi rămăsese înţepenit în gât.

— Nu ştiai? Chiar acum se vorbeşte la televizor despre asta.

Remanierile întotdeauna aveau un efect advers asupra lui Booza-Pitt, îl făceau să tresară. La prima, se afla în Parlament de mai puţin de optsprezece luni şi refuzase să se îndepărteze la mai mult de optsprezece metri de telefon în timpul zilei, chiar dacă a doua lui soţie îi spusese că nu exista nicio şansă credibilă de a fi promovat atât de devreme în cariera lui. Dar telefonul sunase când el era în grădină – de pe Downing Street, îl anunţase soţia lui, şocată, prin geamul bucătăriei. Alergase în grabă, căzuse, îşi rupsese un deget şi pantalonii în genunchi, dar nimic nu avea să-l oprească să răspundă la telefon. Era sunat din biroul prim-ministrului. Era întrebat dacă putea să ajute.

— Bineînţeles, bineînţeles că pot!

Un discurs într-o circumscripţie electorală pe care prim-ministrul plănuise să îl ţină, dar, din păcate, trebuia să-l refuze. Remanierea, înţelegi. Putea să-l înlocuiască Geoffrey, în seara următoare? Cu ochii înroşiţi de durere, Geoffrey îşi exprimase bucuria neîngrădită

pentru că i se ceruse asta, în timp ce viitoarea lui fostă soţie căzuse din cauza convulsiilor.

Dar el nu putea fi doborât. Fusese implicat în fiecare remaniere de atunci, iar acum câinii hazardului scăpaseră din nou din lese. Alarmele aveau să sune peste tot în jurul Westminsterului, făcându-i pe oamenii mari să se ghemuiască de frică. Cercetă telefonul din mâna lui, cu o expresie neîncrezătoare. Nu ştiuse că tocmai în acea zi, exact în acel minut, se suna de pe Downing Street pentru a fi convocaţi cei buni şi pe cei plecaţi, în timp ce ea bloca linia cu trăncăneli despre cât de rău îi părea pentru că îl admira cu adevărat pe Tom Makepeace şi...

— Închide naibii telefonul! ţipă el.

CAPITOLUL 17

Loialitatea are caracteristicile cafelei instant, ceea ce o face ieftină şi, în cele din urmă, nesatisfăcătoare.

Încă era în cămaşă când deschise uşa de la intrare. După cutele care nu erau deloc fine, ea bănui că el şi-o călcase singur.

— Vă veţi supăra pe mine pentru că vă deranjez acasă.

De sus, de pe două trepte, Tom Makepeace o cercetă, încă mestecându-şi pâinea prăjită. Ea îşi dădea pe spate părul negru, nervoasă, soarele de dimineaţă dându-i culoarea cărbunelui lustruit. Avea buzele pline, strânse de grijă şi braţele adunate în jurul ei într-un fel îngrijorat care părea să-i ridice sânii spre el. Timiditatea ei era o raritate la Westminster, la fel ca blugii ei.

— Sper că e ceva important, domnişoară...

Observase lipsa inelului.

— Maria Passolides. E o chestiune de viaţă şi de moarte, într-un fel.

Dar, la naiba, era la mijlocul micului dejun.

— Dacă aveţi o problemă, poate ar fi mai bine să-mi scrieţi detaliat.

— Am făcut asta. Am primit o scrisoare de la o secretară în care îmi mulţumea, dar mă anunţa că, momentan, sunteţi prea ocupat să vă ocupaţi de probleme individuale. Secretara a scris greşit cuvântul „probleme”.

— Am primit un număr enorm de scrisori în ultimele zile. Cele mai multe de susţinere, mă bucur să spun asta, dar prea multe ca să

mă ocup personal de ele. Îmi pare rău. Poate ar fi mai bine să sunaţi la biroul meu pentru a aranja o întâlnire.

Îşi frecă mâinile ca să scape de firimituri.

— Am făcut şi asta. De cinci ori. Întotdeauna sunteţi ocupat.

Pierdea jocul cu dragostea, pe serva lui.

— Domnişoară Passolides, se pare că o să-mi petrec toată dimineaţă cerându-mi iertare de la dumneavoastră. Spuneţi-mi pe scurt cum v-aş putea ajuta.

Nu îşi părăsi punctul înalt şi avantajos şi nici nu o invită înăuntru – erau mulţi indivizi tulburaţi, politicienii puteau face puţine, şi deja îl distrăgeau prea multe lucruri de la grămada extraordinară de plicuri nedeschise care îi ocupase masa din sufragerie. Dar, în timp ce ea vorbea, atinse ceva înăuntrul lui, scânteia interesului. Trecură câteva minute până când îşi recunoscu dorinţa.

— Domnişoară Passolides, trebuie să înţelegeţi că e o perioadă dificilă în care politicienii nu pot să se ocupe de chestiunea mormintelor care lipsesc chiar când suntem pe punctul de a face pace în Cipru.

— Aici vă înşelaţi foarte tare. În timp ce vorbea, timiditatea îi dispăru complet. Nu sinceritatea e cea care va ameninţa pacea, ci incertitudinea continuă şi orice indiciu de muşamalizare. Chiar şi turcii au recunoscut asta.

El se gândi la forţa argumentului ei, cu energia încă scăzută din cauza gândului la scrisorile nedeschise şi la apelurile telefonice la care nu răspunsese şi care aveau să-l urmărească în săptămânile ce aveau să vină. Viaţa fără aparatura ministerială se dovedea a fi extraordinar de obositoare, cu puţine posibilităţi de a realiza noi cruciade.

— E prea departe de circumscripţia mea electorală, îi spuse el, slăbit.

— Nu fiţi atât de sigur de asta. Există aproape trei sute de mii de greci ciprioţi în ţara asta şi un magazin de kebab sau o tavernă pe

fiecare stradă principală. Peste noapte, un politician ar putea avea o armată de partea lui.

— Sau la gâtul lui.

— Feriţi-vă de grecii care poartă duşmănie.

Stătea râzând pe trotuar. Această femeie avea o energie aspră, un entuziasm, o nerăbdare, o pasiune, un angajament, reprezenta partea dură a vieţii. Îi plăcea asta şi îi plăcea şi de ea.

— Se pare că singurul mod de a vă face pe dumneavoastră şi pe armata dumneavoastră să plecaţi din pragul uşii mele este să vă invit înăuntru la o cană de ceai. Apoi, poate vom discuta de partea cui sunt problemele. Se dădu la o parte ca să o lase să treacă. Şi la gâtul cui sunt.

* * *

Lăsă capul în jos când Urquhart trecu cu paşi mari pragul sediului de la Numărul 10. De-a lungul anilor, portarul observase că ceea ce începuse ca o mişcare rapidă a capului în semn de respect se transformase în ceva asemănător cu o plecăciune prudentă; ca un bun sindicalist, luptase împotriva tendinţei, dar descoperise că era irezistibilă, construită de-a lungul generaţiilor de atitudini de clasă înnăscute care recunoşteau instinctiv autoritatea. La naiba cu toţi. Atmosfera se schimbase pe Downing Street, mai ales când Mortima Urquhart era prin preajmă, devenind tot mai oficială cu trecerea timpului şi a parlamentelor, o curte regală învăluită într-o imagine democratică. Într-o zi, îi spunea portarul soţiei, nespălaţii aveau să se agite şi să se cutremure ca un milion de fire de nisip sub picioarele lui Urquhart, iar el avea să cadă în genunchi şi să dispară, îngropat sub valul schimbător al norocului. Într-o zi, poate în curând. Dar, între timp, portarul avea să continue să zâmbească şi să se aplece un pic mai jos, ca să cerceteze mai bine nisipurile mişcătoare.

Uşa se închise, blocând strigătele foamei indiscrete a presei. Avea să le arunce nişte oase mai târziu. Până atunci, trebuia să le cioplească vasele. Urquhart se uită la ceasul lui. Bine, sincronizarea era perfectă. L-ar fi lăsat pe Mackintosh să aştepte exact douăzeci de minute.

Jasper Mackintosh stătea în colţul holului, bătând cu pantoful lui lucrat manual pe plăcile albe şi negre de pe podea în timp ce încerca, fără succes, să-şi ascundă iritarea. Ca proprietar şi editor al celui de-al doilea imperiu jurnalistic ca mărime şi viteză de creştere, era mai obişnuit să fie aşteptat decât să aştepte şi, după o viaţă de creat şi distrus politicieni, nu se mira prea mult de împrejurimi. Cu câteva luni în urmă, ajunsese la concluzia că venise vremea să îl abandoneze pe Francis Urquhart – nu pentru că prim-ministrul făcuse ceva distrugător sau jignitor din punct de vedere politic, ci doar pentru că era în funcţie de atât de mult timp, încât articolele despre el nu mai făceau vânzări la ziare. Schimbarea şi incertitudinea vindeau ziarele, iar regulile afacerii dictau că era timpul pentru puţină agitaţie. Mackintosh se grăbea. Doar cu o săptămână în urmă fusese în sfârşit de acord cu termenii de cumpărare pentru lanţul de ziare *Tribune,* un gigant greoi cu ziarişti rablagiţi care lucrau într-o fabrică rablagită pentru nişte cititori rablagiţi, dar care oferea titluri cunoscute şi un mare potenţial. Ziariştii puteau fi concediaţi, un nou sediu putea fi construit şi nişte cititori noi ar fi putut fi cumpăraţi prin multe reclame şi reduceri, dar costul avea să fie mare, multe zeci de milioane, iar în lumea lui Mackintosh nu era timp de stat degeaba. Trebuia să scape de oamenii cu bani. Asta însemna titluri, evenimente, teatru şi eroi noi. Sentimentalismul era un păcat.

Mackintosh deja hotărâse că Urquhart pierduse jocul din acea dimineaţă şi nu doar pentru că începuse cu douăzeci de minute mai târziu. Presupuse că prim-ministrul voia să refacă relaţia, poate să-i ofere informaţii exclusive despre remaniere în schimbul înţelegerii.

Nicio şansă. În lumea viitorului lui Mackintosh, Urquhart nu avea un rol principal. Oricum, unde erau curtoazia, respectul pe care le aşteptа de la cineva care îi solicita ceva? Urquhart îl apucă, pur şi simplu, de cot şi îl împinse pe coridor.

— Mă bucur că ai putut să ajungi, Jasper. N-am prea mult timp, trebuie să scap de câţiva răniţi care umblă pe-aici, aşa că o să trec direct la subiect. De ce ţi-ai trimis aruncătorii cu noroi pe Downing Street?

— Aruncătorii cu noroi?

— Conduşi de editorii tăi.

— Domnule prim-ministru, acele suflete au minţi independente. V-am promis de nenumărate ori că nu mă voi amesteca...

— Sunt o grămadă de tâlhari şi, în orice stare ar fi minţile lor, tu îi ţii bine de coaie. Gândurile lor tind să te urmeze. Brusc, Urquhart se opri din mersul grăbit şi fără răsuflare pe coridor. Îl îmbrânci pe Mackintosh în nişa de lângă Henry Moore şi îl privi direct în ochi. De ce? De ce scrii că e timpul ca eu să plec? Cu ce-am greşit?

Mackintosh se gândi şi respinse opţiunea ocolirii adevărului. Urquhart voia să fie direct.

— Cu nimic. Nu e ceva ce ai făcut, e ceva ce eşti. Eşti un gigant, umbra ta cade în lumea politică şi îi lasă pe alţii în întuneric. Francis, ai fost un om grozav, dar e timpul pentru o schimbare. Lasă-i şi pe alţii să aibă o şansă pentru a creşte. El zâmbi cu blândeţe; credea că se exprimase destul de bine. Înţelege, totul e o afacere. Afacerea politicii şi a ziarelor. Nimic personal.

Urquhart păru neafectat de necrolog.

— Jasper, îţi sunt recunoscător că eşti atât de sincer. Întotdeauna am crezut că avem o relaţie puternică şi onestă, care poate rezista loviturilor vremurilor schimbătoare.

— Eşti foarte generos... începu Mackintosh, dar Urquhart vorbi peste el.

— Şi, că tot veni vorba de loviturile vremurilor schimbătoare, m-am gândit că ar fi corect – cu la fel de multă sinceritate şi încredere – să-ţi împărtăşesc nişte planuri pe care Trezoreria propune să le scoată la înaintare. Acum ştii că nu sunt un om priceput la finanţe, las asta pe seama experţilor ca tine. E incredibil cum naţiunea încredinţează soarta întregii ei averi naţionale politicienilor ca mine care de-abia fac adunări. Ridică din umeri, de parcă ar fi vrut să scape de o povară nedorită. Dar, din câte am înţeles, te-ai angajat să cumperi *Tribune* şi vei plăti pentru tot emiţând un număr mare de acţiuni pentru prietenii tăi din City.

Proprietarul ziarului dădu din cap. Toate erau informaţii publice, un plan direct de a strânge bani prin împrumuturi uriaşe, cu plata dobânzii stabilită împotriva profiturilor companiei lui existente. Per total, profiturile lui aveau să scadă, dar aşa avea să se întâmple şi cu factura lui fiscală şi, de fapt, Inland Revenue avea să plătească extinderea imperiului Mackintosh care, peste câţiva ani, avea să fie transformat într-una dintre cele mai profitabile afaceri din ţară. Datorie azi, plătită de colectorii de taxe, în schimbul unui profit uriaş mâine, plătit direct lui Mackintosh. Contabilitate creativă şi complet legală. Oamenii cu bani o adorau.

— Ideea e, continuă prim-ministrul, şi asta e doar între noi doi, ca vechi prieteni...

Undeva înăuntru, la menţionarea prieteniei, Mackintosh simţi cum i se contractă stomacul.

— Trezoreria plănuieşte să facă nişte schimbări. De săptămâna viitoare. Ceva despre pierderile unei companii care nu mai pot fi acoperite de profiturile alteia. Nu pretind că înţeleg lucrurile astea, tu le-nţelegi?

Bineînţeles că Mackintosh înţelegea. Atât de bine, că se sprijini de perete. Era o propunere de a rupe în bucăţi pânza contabilităţii lui creative. Cu acele reguli, factura lui fiscală avea să crească şi, chiar şi cel mai prost asigurător avea să-şi dea seama că nu avea cum să-şi

mai plătească datoria. Deja era angajat să cumpere *Tribune*, nu avea cum să dea înapoi, dar, la cel mai mic indiciu de schimbare de reguli, oamenii cu bani aveau să se spele pe mâini de tot planul şi aveau să plece la barurile lor cu şampanie şi în Porsche-urile lor, lăsându-l pe el cu...

— Faliment. M-ai falimenta. Aş pierde totul.

— Chiar aşa? Ar fi păcat. Dar cei care sunt la butoanele Trezoreriei sunt foarte pasionaţi de ideea asta nouă şi cine sunt eu să-i contrazic?

— La naiba, eşti prim-ministrul!

— Da, sunt. Dar se pare că nu voi mai fi mult pe lumea asta. Sunt pe picior de plecare.

— Of, Doamne!

Mackintosh lăsă umerii în jos, costumul croit pe măsura lui părând să atârne pe el ca un sac. Era un om împuţinat. Ridică ochii în căutarea salvării, dar găsi doar perdelele lungi care stăteau de pază lângă ferestrele înalte cu cercevele din hol, colorate ca vinul roşu sau ca sângele. Sângele lui. Era timpul să-şi înghită mândria, cuvintele, respectul de sine. Îşi drese glasul cu greutate.

— Se pare că editorii mei v-au judecat greşit, domnule prim-ministru. Se pare că nu v-aţi pierdut nici perspicacitatea, nici entuziasmul pentru funcţie. Îi voi informa imediat de greşeala lor. Şi cred că vă pot asigura că niciun editor care nu vă stimează pentru numeroasele şi variatele dumneavoastră talente nu va mai lucra vreodată pentru vreunul dintre ziarele mele.

Părând să respire la nesfârşit, Urquhart nu spuse nimic. Strânse buzele, care se subţiară, precum ciocul de piele al unei broaşte-ţestoase, iar ochii i se aprinseră din cauza unei răutăţi reptiliene şi a unei dorinţe de a face rău pe care Mackintosh le putea simţi fizic. Era ca un coşmar copilăresc; putea simţi gustul propriei frici.

— Bine. Măcar Urquhart se mişcase. Poţi să-ţi găseşti singur drumul spre ieşire.

Urquhart deja se întoarse cu spatele şi era cu un pas mai departe de Mackintosh cel abătut, când se întoarse pentru ultimele vorbe, cu trăsăturile schimbate de un zâmbet exersat.

— Apropo, Jasper. Înţelegi, nu-i aşa? Toate astea. Sunt afaceri. Nimic personal.

Şi plecă.

CAPITOLUL 18

Grecii au o istorie de eşecuri eroice. Nimeni nu şi-a dat încă seama care ar putea fi viitorul lor.

Era noaptea băieţilor. Zgomotoşi, exuberanţi, lumeşti, nu prea diplomaţi, deloc bisericoşi. Nu erau în locul în care cineva s-ar fi aşteptat să-i găsească pe Sfinţia Sa Episcopul Marionului şi Înaltul Comisar al Regatului Marii Britanii şi al Irlandei de Nord. Dar episcopul cipriot era unul din noul soi de clerici care căutau ortodoxia doar în religia lor.

— Bine-aţi venit, cel mai înalt dintre Înalţii Comisari!

Episcopul, îmbrăcat în sutană neagră, întinse braţele ca să-l întâmpine şi chicoti. Când Hugh Martin, diplomatul britanic, intră, trei dintre cei patru bărbaţi care stătuseră lângă episcop se ridicară şi dispărură pe la marginile încăperii. Al patrulea, care era la fel de lat pe cât era episcopul de înalt, îi fu prezentat ca fratele lui, Dimitri.

— Sunt încântat că aţi putut veni să vă bucuraţi de ceea ce, cu voia Domnului, va fi o seară de mare victorie pentru echipa mea, continuă episcopul, în timp ce două fete care nu spuneau nimic şi zâmbeau larg îi oferiră tăvi cu vin şi gustări.

— Echipa dumneavoastră, Sfinţia Voastră? întrebă Martin relaxat.

— Da, răspunse episcopul, pe unul dintre tonurile lui cele mai serioase. Eu deţin echipa. În numele episcopiei, bineînţeles. Un mod frumos de a extinde milostivirea Domnului şi asupra maselor, nu credeţi?

Ca la un semnal, miile de suporteri înfocaţi adunaţi pe stadionul Makarios din Nicosia începură să strige ca nişte războinici şi să bată din picioare de bucurie când douăzeci şi doi de jucători intrară pe teren. Finala Cupei Ciprului urma să se desfăşoare.

În colţul lojei private din partea de sus a stadionului se auzi ciripitul unui telefon mobil şi unul dintre asistenţii îmbrăcaţi la costum începu să bombăne la receptor. Martin se uită din nou la scenă. Era nou în postul lui din capitala cipriotă, dar deja îl auzise pe extravertitul Theophilos, încă de patruzeci şi ceva de ani şi care controla un imperiu care acoperea nu doar inimi şi suflete, dar şi buzunare – un ziar, două hoteluri, câţiva editori, mai mulţi politicieni şi o vie care era, probabil, cea mai bună de pe insulă. Dar Martin nu ştiuse despre echipa de fotbal. În mod clar, avea multe de învăţat despre acest cleric educat şi bine pregătit la Şcoala de Afaceri de la Harvard.

Englezul era recunoscător pentru fanii gălăgioşi care agitau aerul în jurul lojei. Nicosia era una dintre acele capitale care păreau să fie în locul nepotrivit, ascunsă în spatele munţilor Kyrenia, pe câmpiile largi ale Mesaoriei, unde nu era atinsă nici de briza mării, nici de aerul proaspăt de munte şi unde, chiar din luna mai, căldura şi gazele de eşapament se ridicau la niveluri apăsătoare. Stadionul Makarios devenise un cazan de beton aproape de punctul de fierbere, făcând să asude frunţile pasionate şi fanatice din mulţimea înghesuită, dar lui Theophilos îi era răcoare pe sub robele lui de episcop lungi până la glezne. Elegant, dădea indicaţii asistenţilor care stăteau în spatele lui, toţi prezentaţi ca profesori de teologie care, judecând după conversaţiile telefonice frecvente, se simţeau la fel de bine în lumea lui Mamona. Doar fratele lui, Dimitri, un om nervos care îşi tot frământa degetele şi a cărui limbă îi explora neîncetat obrajii, stătea lângă Episcop şi lângă Înaltul Comisar; ceilalţi rămaseră pe un rând de scaune în spate, cu excepţia unui singur bărbat, care nici nu vorbea, nici nu zâmbea, ci doar stătea de

pază lângă uşă. Lui Martin i se păru că observă o umflătură la subsuoară, dar sigur nu se putea aşa ceva la un om cu sutană. Se gândi că vinul dulce şi greu pe care îl bea împreună cu ei trebuie să-i fi afectat vederea.

Jocul continuă încet, cu jucătorii împovăraţi de căldură şi de tensiunea ocaziei. Martin oferi expresii diplomatice de încurajare, dar limbajul semnelor lui Dimitri trăda nerăbdarea lui tot mai mare, degetele lui care trosneau şi bătutul din palme vorbind pentru toţi ciprioţii din lojă, în timp ce jos, pe teren, jucătorii se poticneau nervoşi, pasau şi alunecau haotic. Doar episcopul nu exprima nicio reacţie, atenţia lui părând concentrată pe decojirea fisticului şi aruncarea cojilor, fără să rateze vreodată, într-un castron din apropiere. O pasă pe lângă, o ocazie bruscă, speranţe mai mari, un steag fluturând, un ofsaid, altă oprire. Apoi bătăi de picioare. Înjurături. Fluierături obraznice. Din numeroasele cute ale sutanei episcopului se ridică un deget, ca un iepuraş roz care scăpa dintr-o mare vizuină neagră.

— Adu-l pe director, fură singurele cuvinte spuse, cu surprinzător de multă grabă pentru un om a cărui cronometrare spirituală era făcută de un ceas veşnic, iar unul dintre studenţii la teologie ieşi pe uşă.

Mai erau cincisprezece minute până la pauza dintre reprize, dar, la mai puţin de cinci minute înainte de aceasta, se auzi o bătaie în uşă şi unui bărbat îmbujorat, îmbrăcat în trening, i se permise să intre. Imediat făcu o mare plecăciune în faţa episcopului. Lui Martin, care nu era obişnuit cu manierele ortodoxe, i se păru că urmă o pauză deosebită şi intenţionată înainte ca episcopul să întindă mâna dreaptă şi buzele directorului să-i atingă inelul.

— Costa, se adresă episcopul managerului în timp ce el se ridică în picioare, asta e echipa Domnului. Dar îi laşi să joace ca nişte babe.

— Îmi cer scuze, *Theofilestate*, Prietenul Domnului, murmură directorul.

Episcopul ridică vocea de parcă ar fi avertizat o mare mulţime de pieirea în pucioasă.

— Munca Domnului nu poate fi făcută fără goluri, pământul nu se va deschide să ne înghită adversarii. Fundaşul din stânga are viteza unei nave de transport pentru mărfuri, pune-l pe Evriviades împotriva lui – pune-l în spatele lui, dă goluri.

Directorul certat era întruchiparea descurajării.

— Vei primi un nou Mercedes dacă vom câştiga.

— Mulţumesc. Mulţumesc, *Aghie,* Sfinţia Voastră!

Se aplecă pentru a săruta inelul încă o dată.

— Şi vei merge la staţia de autobuz dacă nu câştigăm.

Directorul fu alungat ca un ospătar care vărsase supa.

Martin avu grijă să-şi ascundă amuzamentul crispat. Era o piesă de teatru, deşi nu ştia dacă era pentru el sau pentru director. Nu îl interesa prea mult fotbalul, dar era tot mai curios în legătură cu apariţia extraordinară înveşmântată în negru care controla destinele sufletelor şi finalele cupei la fel cum portarul iadului controlează speranţele păcătoşilor disperaţi.

— Luaţi fotbalul în serios, comentă Martin.

Episcopul scoase un pachet de ţigări din faldurile sutanei – aproape la fel de repede, un asistent aprinse un mic aruncător de flăcări şi episcopul dispăru într-un fum albăstrui. Martin se întrebă dacă aceasta era partea a doua a distracţiei şi avea să fie martor la o înălţare. Când faţa clericului apăru din nou, avea un zâmbet răutăcios.

— Dragul meu domn Martin, Dumnezeu inspiră. Dar, din când în când, un pic de motivaţie în plus îl ajută în munca Lui.

— Sper sincer, Sfinţia Voastră, că nu voi cădea niciodată din graţiile dumneavoastră.

— Noi doi vom fi cei mai buni prieteni, chicoti el.

Una dintre tinere le umplu din nou paharele; era foarte drăguţă. Theophilos ridică paharul şi zise:

— Să se-aleagă praful de duşmanii lui Dumnezeu şi ai Ciprului!

Amândoi băură până la fund.

— Tocmai mi-am amintit, domnule Martin. Voiam să discut cu dumneavoastră despre o mică problemă...

* * *

— Şi mai vreau să discut despre o mică problemă cu tine, Max.

Maxwell Stanbrook credea că îl iubea cu adevărat pe acel om. Francis Urquhart stătea între două ferestre ale Sălii Cabinetului, privind ca amiralul unei mari armade gata să pornească pe mare. Stanbrook sosise cu mai puţin de douăzeci de minute înainte la biroul lui din MAFF, Ministerul Agriculturii, Pescuitului şi Alimentaţiei, ca secretara lui personală să-i spună agitată că trebuia să meargă imediat pe Downing Street.

— Care e problema, Sonia?

— Nu ştiu, domnule ministru, chiar nu ştiu.

Stanbrook era ferm convins de afirmaţia că guvernul era o conspiraţie secretă a funcţionarilor publici care trăgeau toate sforile şi aproape tot profitul şi simţea o antipatie activă şi scepticism faţă de cei care pretindeau că nu ştiau asta sau sugerau că nu exista nicio alternativă. Era cunoscut prin Whitehall pentru că arunca – literalmente, azvârlea – documentele de poziţionare înapoi la funcţionarii publici împreună cu o grămadă de înjurături grobiene. Era cunoscut drept Gangsterul din MAFFie. Nu era niciun secret că mulţi de pe coridoarele puterii îşi doreau cu disperare ca el să-şi primească pedeapsa binemeritată; oare venise vremea pentru ea?

Cu un an în urmă, crezuse că avea cancer. Îşi aminti cum intrase în cabinetul medical încercând să-şi ascundă groaza, să-şi oprească tremurul genunchilor, să fie curajos în faţa perspectivei morţii. Cumva, fusese mai uşor de atât; teama de boală mortală era nimic

în comparaţie cu nimicnicia pe care o simţise când intrase în Sala Cabinetului. Urquhart era acolo, singur. Fără amabilităţi.

— A trebuit să o dau afară pe Annita, începu prim-ministrul.

Doamne, era şi el pe listă...

— Vreau să-i iei locul. De ministru al mediului. Pune-le nişte beţe în roate. Ştii, Max, trântorii din departament se cred noua poliţie a gândirii. Un câine de pază la mediu aici, un inspectorat de poluare acolo. Şi ce rost are? Numai ce au dat coşmaruri despre încălzirea globală fiecărui elev, că a trebuit să trimitem armata ca să sape în zăpadă şi să scoată pensionarii cu hipotermie. Apoi a fost un document care cerea miliarde de lire pentru combaterea secetei cu paisprezece zile – paisprezece zile! – înainte ca Nordul Ţării Galilor şi un întreg sezon de crichet să fie inundate. Vise, doar visează la prânzurile lor lungi de la Bruxelles ca să-şi păstreze slujbele. Poţi să rezolvi astea pentru mine, Max? Te rog.

— Ar fi plăcerea mea, F.U.

— Încă ceva, în mod special. Directiva Aerului Proaspăt – o mai ţii minte? Bruxelles-ul încearcă să facă fabricile englezeşti să miroasă ca un bordel franţuzesc. E o absurditate, nu o accept.

— Dar am crezut că directiva aceea a fost deja aprobată.

— Da, va fi cioplită pe piatra de mormânt a Annitei. Nu i-a plăcut, nu a plecat deloc cu graţie: cred că va trebui să-mi păzesc spatele contra acelor de tricotat. Dar, chiar dacă e o politică europeană, guvernele naţionale sunt responsabile pentru implementarea ei.

— Ne-au transformat în ofiţeri de mirosuri. Căutători în rahat.

— Exact. Am fost criticaţi mult că nu suntem buni europeni, poţi să-ţi imaginezi cât m-a supărat asta. Aşa că vreau să te asiguri că aranjamentele de monitorizare sunt implementate meticulos. Sugerez o dată pe an, de obicei, în ianuarie. Preferabil în timpul unui viscol.

— Pe partea oraşului pe care bate vântul.

— Max, ai putea ajunge departe.

— Cu siguranţă, îmi voi da silinţa.

Urquhart chicoti binevoitor, întrebându-se dacă tocmai descoperise un nou potenţial rival. Avea să-l urmărească la fel cum îi urmărea pe toţi. Se ridică de pe scaunul lui şi merse la fereastra de la care putea vedea copacii din Parcul St. James.

— Max, mai e o mică problemă. E complicată. Unul dintre primele lucruri care ţi se va cere să faci e semnarea unui ordin care permite ridicarea unei statui a Binecuvântatei Margaret – chiar acolo. Îşi flutură mâna în direcţia parcului. Banii au fost strânşi, un sculptor a primit sarcina asta, sunt gata să înceapă. Se întoarse. Şi vreau să găseşti o cale de a opri asta.

— Ai nişte sugestii, F.U.?

— Am sperat că vei veni tu cu câteva. Ar fi jenant dacă aş fi văzut că mă opun, ar spune că sunt motivat de invidie, ceea ce, bineînţeles, nu e cazul. E vorba de o chestiune de principiu. Acesta nu e un guvern al idolatriei şi al imaginilor sculptate. Vreau să ştii că nu mă gândesc deloc la avantajul personal al poziţiei mele în legătură cu chestiunea asta...

* * *

— Şi insist să înţelegeţi, dragul meu domn Martin, că nu mă gândesc deloc la câştigul personal în toate astea. Multe slujbe noi vor fi create pentru fermierii săraci într-o parte foarte subdezvoltată a insulei noastre.

— Dar Capul Kathikas e rezervaţie naturală. Trebuie să fie subdezvoltată. Ca să păstreze orhideele şi alte plante rare.

Episcopul gesticulă extravagant, mânecile largi ale sutanei lui alunecând înapoi ca să dezvăluie nişte antebraţe surprinzător de musculoase.

— Sunt o sută de mii de dealuri pentru orhidee. Dar un singur Cap Kathikas. Permiteţi-mi să vă povestesc despre viziunea mea...

Capul Kathikas părea să fie locul ideal nu doar pentru orhideea indigenă şi excepţional de rară, *Ophrys cypria,* dar şi pentru o staţiune cu două hoteluri, heliport, teren de golf, centru de conferinţe şi port de agreement. Locuitorii din zona acestui cap vestic, după ce fuseseră izolaţi de generaţii, sărăciţi şi îmbătaţi cu poveşti despre bogăţii inimaginabile, erau entuziasmaţi până în punctul de a se răscula pentru că micile lor bucăţi de pământ neroditor aveau să fie transformate în drumuri de acces, terenuri de golf, piscine, locuinţe pentru personal şi alte construcţii înghesuite pe un fel de Costa del Kyprios. Şi dacă Biserica, reprezentată de Theophilos, care deţinea cea mai mare parte a pământului, avea să câştige mult din toate astea, părea că afacerea lor era binecuvântată de Dumnezeu.

Mai exista doar un obstacol, în afară de orhidee. Capul era un poligon de tragere al Armatei Britanice, desemnat ca atare de Tratatul de Înfiinţare care oferise Ciprului independenţa şi unde, timp de douăzeci şi unu de zile pe an, stâncile de pe coastă şi împrejurimile lor din larg erau pline cu rachete antitanc Milan şi Swingfire. Aveau să strice planurile pentru hotelul înalt şi portul de agrement.

— Chiar aveţi nevoie de un poligon de trageri? întrebă Theophilos.

— La fel de mult precum avem nevoie de o armată.

— Atunci vă vom găsi altă zonă pentru operaţiuni. Trebuie să fie multe alte părţi ale insulei care să fie potrivite.

— Cum ar fi?

— Sunt sigur că britanicii nu ar sta în calea dezvoltării economiei noastre, a ciprioţilor, răspunse episcopul, evitând întrebarea directă. Ar trezi foarte multe amintiri neplăcute.

— Credeam că obiecţiile sunt făcute chiar de ciprioţi, de ecologişti. De cei pentru care zona are valoare ca parc naţional.

— Câţiva sentimentali şi băgăcioşi înguşti la minte şi fără imaginaţie. Lăcuste de prânz care cunosc flora şi fauna doar din ce mănâncă. Cum rămâne cu sătenii săraci?

— Cum rămâne cu orhideele?

— Sătenii noştri cer egalitate cu orhideele!

Nu exista niciun răspuns pentru aşa ceva. Martin îi zâmbi împăciuitor şi se potoli.

* * *

Booza-Pitt trăncănea. Făcea asta când era agitat, ca să umple tăcerile. Nu-i plăceau tăcerile într-o conversaţie. În copilărie, îl chinuiseră, pentru că erau doar pauze trecătoare în care mama lui îşi trăgea răsuflarea înainte să-şi continue tirada permanentă în care se plângea de soarta ei. Ca un mijloc de apărare, el învăţase să iniţieze orice conversaţie, să vorbească peste oameni şi despre orice. Era un vorbitor excelent, întotdeauna îşi găsea cuvintele. Problema era că nu învăţase niciodată să asculte cu adevărat.

Urquhart era singur la marea Masă a Cabinetului când Geoffrey intrase în cameră. Prim-ministrul nu spuse nimic, dar în timp ce Geoffrey merse spre scaunul lui din partea opusă a mesei, Urquhart îl urmări cu privirea îndeaproape, ca şi cum încă ar fi vrut să emită o judecată, nesigur, tulburat. Şi tulburător. Aşa că Geoffrey începuse să vorbească.

— Francis, mi-a venit o idee. Un nou set de iniţiative de campanie pentru partid. M-am gândit mult la asta. Construite pe remaniere, ca să ne ajute să rezistăm pentru tot restul anului. Am vorbit despre asta cu Preşedintele Partidului – cred că va scrie totul într-un document pentru tine. Ideea principală e această...

— Taci, Geoffrey!

— Eu...

Geoffrey tăcu, neştiind cum să răspundă.

— Preşedintele deja mi-a spus despre ideile lui de campanie, chiar înainte să-l concediez. Trebuie să spun că eşti un vânzător excelent al ideilor altora.

— Francis, te rog, trebuie să înţelegi...

— Înţeleg totul prea bine. Te înţeleg. Poate pentru că semănăm puţin.

— Până la urmă, mă vei concedia?

Tonul lui Geoffrey era încet, încerca din răsputeri să nu-l implore.

— M-am gândit la asta.

Faţa lui Booza-Pitt, epuizată de suferinţă, i se lăsă spre piept.

— Dar, în loc de asta, am hotărât să te fac ministru al afacerilor interne.

Un gâlgâit ciudat se auzi din adâncul gâtului lui Booza-Pitt. Perspectiva de a fi transferat la unul dintre cele mai puternice patru posturi din Guvern la vârsta de treizeci şi opt de ani părea să-i fi distrus mecanismele de control.

— Vor spune că te pregătesc pentru conducere, după ce nu voi mai fi. Dar nu asta fac. Te pun acolo ca să împiedic pe altcineva să folosească postul pentru a se pregăti singur pentru conducere. Şi să faci o treabă. Folosindu-ţi talentele de a vinde ideile altor oameni. Ideile mele.

— Cum spui tu, Francis, reuşi să cârâie Booza-Pitt, cu gâtul uscat ca o vale din Arabia.

— În curând, vom înfrunta o alegere şi am hotărât să mut un pic stâlpii porţii. Un nou Act de Practici Electorale. O măsură atât de democratică şi generoasă, că va tăia răsuflarea opoziţiei.

Booza-Pitt dădu din cap entuziasmat, fără să aibă habar despre ce vorbea şeful lui.

— Vreau să uşurez candidaturile pentru minoritari. Să permit... Urquhart coborî vocea cu un semiton, de parcă ar fi ţinut un discurs – o reprezentare mai completă şi mai echilibrată a opiniilor publicului general. Ca să asigur un guvern mai ferm înrădăcinat în dorinţele poporului. Dădu din cap ca să se aprobe singur. *Da,* aşa.

— Dar ce înseamnă asta?

— Înseamnă că orice candidat care obţine mai mult de două mii de voturi va avea toate cheltuielile de alegere plătite de către stat.

Expresia feţei noului ministru al afacerilor interne deveni, brusc, sceptică.

— Francis, faci mişto de mine. Cu oferta asta, fiecare nebun şi smiorcăit din ţară va candida.

— Exact.

— Dar...

— Dar pentru cine ar vota aceste minorităţi nemulţumite, dacă nu pentru ele însele?

— Nu pentru noi, nici dacă le-ai lobotomiza fiecare membru.

— Bravo, Geoffrey! Ar vota pentru opoziţie. Aşa că, încurajându-i să candideze, vom lua câteva mii de voturi de la opoziţie din, practic, fiecare circumscripţie electorală. Cred că ar valora măcar cincizeci de locuri.

— Tu, tu...

— Îţi permit să-mi spui că sunt un ticălos intrigant şi necinstit, dacă vrei. O să iau vorbele astea ca pe nişte complimente. Pentru prima dată pe parcursul acelei discuţii, trăsăturile lui Urquhart se schimbară şi el zâmbea.

— Eşti un ticălos intrigant, necinstit şi genial, Francis Urquhart.

— Şi un mare campion al democraţiei. Vor trebui să declare asta toate ziarele, chiar şi opoziţia.

— Versiunea actualizată a lui „dezbină şi cucereşte”.

— Exact. Am condus un imperiu cu acest principiu. Ar trebui să fie destul de bun pentru o ţărişoară. Nu credeţi, domnule ministru al afacerilor interne?

* * *

Un reflector fu îndreptat spre lojă, iar Theophilos ridică braţele drept răspuns la atenţia mulţimii în timpul pauzei dintre reprize, cu sutana lăsându-i-se în jos ca nişte aripi negre. Martin se gândi că arăta ca un mare corb şi avea pofte asemănătoare.

— Domnule Martin, pot să mă aştept la cooperarea şi sprijinul dumneavoastră? continuă clericul, întrebându-l în timp ce se uita peste umăr şi făcea semnul crucii ca binecuvântare. E o ocazie rară.

— La fel ca orhideele.

Pentru un moment, braţele Episcopului părură să înţepenească de nerăbdare; Dimitri începuse să se încrunte într-un fel deosebit, strâmb, în timp ce conversaţia nu ducea nicăieri. Îşi cerceta încheieturile largi şi foarte bătătorite ale degetelor, de parcă răspunsul la fiecare problemă ar fi putut fi găsit, cumva, în crăpăturile lor.

— Nu vreau să par neînţelegător, continuă englezul, bucuros că experienţa lui în Serviciul Diplomatic de Gradul 4 îi permitea să-şi controleze, în cea mai mare parte, înfăţişarea, mai ales acele gesturi care ar fi putut transmite orice măsură de dezacord sau indignare. Nu era sarcina Biroului pentru Străinătate şi Commonwealth să fie văzut spunând „nu”. Dumneavoastră nu aveţi probleme cu britanicii, ci cu propriul dumneavoastră guvern. Şi cu ecologiştii.

— Dar e ridicol. Vocea Episcopului deveni sâsâită din cauza exasperării. Când îl abordez pe măgarul nostru încăpăţânat de preşedinte, el pretinde că problema e la voi, britanicii. Şi la ecologişti. Armata britanică se aliază cu blestemaţii de verzi, în timp ce bieţii noştri ţărani mor de foame.

Se învârti brusc, ca un vizitator nedorit al nopţii care apărea la fereastra unui dormitor. Smalţul albastru care decora crucea lui grea sclipi într-un fel misterios în lumină; la fel şi ochii lui.

— Domnule Martin, nu subestimaţi cât de importantă e această chestiune pentru mine.

— Regret. Guvernul britanic nu se poate implica într-o dispută domestică a Ciprului.

— Dar sunteţi implicat! Theophilos se trânti furios pe scaun când începu a doua jumătate a meciului. Aveţi două baze militare pe insula noastră, aveţi acces de la un capăt la altul al ei şi trageţi cu rachete şi gloanţe în ea. Singura dată când alegeţi să nu vă implicaţi e când avem mai multă nevoie de voi. Ca atunci când ne-au invadat turcii.

Conversaţia încetă când Episcopul încercă să-şi recapete umorul şi tinerele serviră mai mult vin. Martin refuză; îşi promise să nu mai bea din nou în prezenţa lui Theophilos pentru că avea nevoie de toată inteligenţa ca să-i răspundă. Când cipriotul vorbi din nou, vocea lui fu calmă, dar nu părea să fie mai puţin pătimaşă.

— Multor ciprioţi li se pare inacceptabil că voi, britanicii, continuaţi să aveţi o prezenţă militară pe teritoriul nostru.

— Cele două baze sunt pe teritoriu suveran britanic, nu cipriot. Asta s-a stabilit clar în Tratatul de Înfiinţare.

— Pământul e cipriot, sângele vărsat pe el pentru fiecare centime a fost cipriot, iar tratatul e nedrept şi inegal, impus nouă cu forţa de stăpânii coloniali britanici în schimbul independenţei noastre. Domnule Martin, vă sfătuiesc să nu vă bazaţi argumentele pe acel tratat, pentru că ciprioţii obişnuiţi nu vă vor înţelege şi nu vă vor aproba. Încurajaţi-i să se gândească la astfel de chestiuni şi vor cere totul înapoi. S-ar putea să rămâneţi fără poligon de tragere, fără baze, fără nimic.

Avertismentul fusese transmis în maniera unui profesor obosit care ţinea un curs unui prost, tonul sugerând că nu era loc de

discuţii, nu admitea niciun răspuns. Păru că nu mai era nimic de discutat, instalându-se o tăcere incomodă între ei până când jena lor reciprocă fu dată la o parte de strigătele de triumf din jurul lor. Evriviades înscrisese un gol.

— Tocmai aţi pierdut un Mercedes.

— Şi dumneavoastră, domnule Martin, poate tocmai aţi pierdut prietenia poporului cipriot.

* * *

— Cine-i acolo?

— Un prieten.

— Sunt puţini prieteni prin preajmă în zile ca acestea.

— Socoteşte-mă printre ei.

Uşa camerei din spate a restaurantului L'Amico, ascuns în spatele pieţei Smith, se deschise ca să dezvăluie silueta largă a lui Harry Mendip. Auzise că Annita Burke şi Saul Wilkinson luau prânzul în secret, împărtăşindu-şi tristeţea şi furia pentru că fuseseră concediaţi, nedorind să îndure şoaptele şi privirile dintr-un loc mai public. Mendip ştia cum se simţeau; ultima dată fusese şi el una dintre victime.

— Harry, mănânci cu noi?

— N-am poftă de mâncare.

— Atunci de ce ai poftă?

— De acţiune.

— Răzbunare.

— Unii ar putea-o numi aşa.

I se turnă un al treilea pahar cu vin şi fu comandată o altă sticlă.

— Urquhart e totul. Să-l ia naiba!

— Micul Cezar.

— Se poartă ca un prinţ, nu ca un prim-ministru.

— Iar noi ne aplecăm şi ne îndoim genunchii ca supuşi ai lui.

— Abjecţi.

— Dar ce, în afară de cruzime, l-a ajutat să ajungă atât de sus?

— Şi ce, în afară de cruzime, îl va doborî?

Tăcură în timp ce ospătarul adună câteva vase împrăştiate.

— Se crede atât de superior, că de-abia mai atinge pământul cu picioarele.

— Dar, când o face, pământul e îmbibat cu sânge. E un pământ alunecos. E vulnerabil.

— A măcelărit prea mulţi de-a lungul anilor.

Annita Burke umplu paharele din nou.

— Ne gândim la acelaşi lucru?

Ceilalţi doi dădură din cap.

— Atunci cine va conduce această operaţiune?

— Ce ziceţi de Yorke? Se pricepe la stratageme şi trădări.

— Răutatea nu-i lipseşte.

— Dar nu are niciun pic de armonie în suflet. Nimic care să atragă inimile şi privirile altora.

— Atunci Penthorpe.

— Cu ochii lui înspăimântători de dihor care te fac să crezi că se oferă voluntar pentru spânzurătoare? Nu cred.

— Tu, Annita.

Ea dădu din cap.

— Nu, asta nu e pentru mine. Cuvintele aspre ale unei femei sunt întotdeauna respinse şi considerate efectul războiului hormonal. Şi, în cazul meu, nimeni n-ar uita că sunt hormoni evreieşti. Oricum, îmi lipseşte iuţimea de picior şi de minte necesară ca să conduc acest dans.

— Atunci mai există un singur om.

Cu toţii ştiau numele lui.

— Makepeace.

— Va fi greu de convins.

— Cu atât mai bine după ce va fi.

— Ca să provoace conducerea?

— Ce rost are? Urquhart a umplut maşinăria partidului cu oameni infiltraţi ale căror spirite sunt moarte şi care şi-au vândut sufletele.

— Atunci, dacă nu-l putem scoate pe Urquhart din partid, trebuie să luăm partidul de la el.

— Ce înseamnă asta?

— Un nou lider şi un nou partid.

Mendip inspiră adânc.

— Asta e o operaţiune periculoasă, spuse el încet.

— Şi onorabilă. Cel puţin, Makepeace o va face să pară aşa.

— Şi mai degrabă aş vrea să fiu sfâşiat ca un câine războinic, decât să stau şi să fiu sacrificat ca o oaie.

Burke ridică paharul.

— Un toast. Haideţi să fim stăpânii sorţilor noastre!

— Până la poarta iadului.

* * *

Când Booza-Pitt ieşi poticnindu-se din Sala Cabinetului, zăpăcit de euforie, era să se ciocnească de silueta corpolentă a lui Bollingbroke, care admira bustul de marmură albă al lui William Pitt, cuibărit într-o nişă din perete.

— A avut dreptate, nu crezi? îl întrebă Rollingbroke, uitându-se în sus, cu admiraţie.

Cu accentul lui simplu întindea vocalele de parcă ar fi mestecat caramele negre de melasă cu gura plină.

Booza-Pitt încercă să-şi aranjeze profilul ca să se asorteze cu cel al prim-ministrului din secolul al XVIII-lea, întrebându-se despre ce naiba trăncănea celălalt bărbat.

— Ştii că a fost prim-ministru pe vremea bătăliei de la Trafalgar. Când au distrus flota lui Napoleon. Am auzit nişte prostii, cum că ar fi o rudă de-a ta. Prostii! Nu-i adevărat, nu-i aşa?

Booza-Pitt nu voia să se confrunte cu o provocare atât de directă. Ridică din umeri, neconcludent. Să-l ia naiba, trăncănea când tot ce voia să facă Geoffrey era să se laude cu promovarea lui şi să plece, lăsându-l pe celălalt buimac în urma lui.

— Geoff, îţi mai aminteşti care au fost vorbele lui?

Booza-Pitt dădu din cap, pierdut în labirintul minţii lui Bollingbroke. Bănui că era un test al acreditărilor lui familiale.

— „Anglia s-a salvat prin eforturile ei şi Europa prin exemplul ei." Asta a spus. La naiba, nu e un moto rău nici în prezent. Ştii, francezii nu se schimbă niciodată. Va trebui să ţin minte asta. Acum sunt ministru al afacerilor externe.

Îi turnă veştile cu pricepere în poala lui Booza-Pitt, unde aterizară ca o găleată plină cu vieţuitoare dintr-un lac.

— Tu... eşti ministru al afacerilor externe? ţipă Booza-Pitt. Arthur, mă bucur foarte mult pentru tine. Trebuie să vii cu mine, să bem o sticlă de Bollinger împreună.

— Nu suport chestia aia. Mie-mi place mai mult bitterul.

Booza-Pitt începu să aibă impresia că cineva îşi bătea joc de el.

— Am primit Ministerul de Interne, răspunse el încet, descurajat de perspectiva de a fi nevoit să împartă titlurile zilei cu Bollingbroke.

— Da, ştiu, răspunse ministrul afacerilor externe, exersând una dintre acele priviri cu care avea să le transmită francezilor toată profunzimea dispreţului lui fără să pronunţe niciun cuvânt nediplomatic. Am plecat. Trebuie să mă ocup de toţi bonapartiştii ăia blestemaţi. Se întoarse şi se îndepărtă brusc. Bună, dragă, salută cu veselie o siluetă care se apropia şi plecă.

Apăru Claire sau putea să fi fost acolo tot timpul, Geoffrey nu ştia.

— Felicitări, domnule ministru al afacerilor interne!

Doamne, oare toată lumea auzise de această promovare înaintea lui?

— Dar ţi-aş da un sfat, continuă ea. Cravata.

— Îţi place? spuse el, plimbându-şi degetul pe modelul viu colorat al mătăsii. E australian. Mi s-a spus că e un simbol aborigen al fertilităţii.

— E un pic cam... căută cuvântul potrivit: îndrăzneaţă.

— Care-i problema cu cravata mea? întrebă el într-un fel defensiv.

— Geoffrey, ţine minte, slujba de ministru al afacerilor interne înseamnă să împărtăşeşti suferinţe şi să explici dezamăgiri. De ce poliţiştii confiscă maşinile celor care au dat bani pe ele, în loc să le taie coaiele huliganilor din fotbal, genul ăsta de lucruri. Nu trebuie să arăţi ca şi cum te-ai bucura de asta.

Îi zâmbi, răutăcioasă, şi se îndreptă spre uşa Sălii Cabinetului.

La naiba, nimeni nu avea de gând să-l lase să se bucure de moment?

— Un ministru al afacerilor externe nu ar proceda aşa, o contrazise el. Eu şi Francis avem planuri.

Tonul lui sugera o conspiraţie amicală şi mari secrete, o alianţă de care nimeni nu ar fi trebuit să-şi bată joc. Şi se bucură când observă că asta o oprise din drum.

Se întoarse cu faţa la el.

— Dacă ai de gând să-ţi baţi joc de electorat, măcar nu purta o cravată care semnalizează asta.

Apoi dispăru, intrând pe uşa prim-ministrului fără să mai bată.

* * *

CURTEA DE ARBITRAJ
Pentru delimitarea zonelor maritime

între Republica Cipru şi Republica
Provizorie a Ciprului de Nord

DECIZIE
PREŞEDINTE: Clive Watling
MEMBRII CURŢII: Andreas Rospovitch, Michel Rodin,
Shukri Osman, Farrockh Abdul-Ghanem...

Curtea, compusă ca mai sus, ia următoarea decizie... că, deşi pescarii greci cipriоţi au pescuit în mod tradiţional în aceste ape şi cele două părţi au fost de acord în privinţa cotelor care să le permită acelor pescari greci cipriоţi care se ocupă în prezent cu pescuitul în aceste ape să continue ca să-şi asigure mijloacele de trai, aceste tradiţii de acces şi alte „circumstanţe speciale" invocate de partea cipriоţilor greci nu pot abroga trăsăturile geografice care sunt în centrul procesului de delimitare.

Mai mult, în pofida faptului că cercetările independente seismice au indicat puţin potenţial pentru resurse minerale exploatabile în reciful continental, nu există niciun motiv pentru a considera asemenea resurse minerale ca având vreo relevanţă în delimitare...

În viziunea Curţii, nu există motive pentru a susţine că măsura drepturilor maritime de fiecare parte ar trebui să fie determinată de chestiuni de echitate legate de istoria insulei. Legalitatea invaziei turceşti din 1974 nu este o chestiune de luat în considerare pentru acest tribunal, care recunoaşte jurisdicţia *de facto* şi de lungă durată a autorităţilor turce cipriote în porţiunea nordică a Ciprului...

Ambele părţi, când resping revendicările adversarului, tind să contrazică chiar principiile pe care le-au invocat în sprijinul respectivelor poziţii. Curtea trebuie să se asigure că

soluţia la care se ajunge este atât rezonabilă, cât şi echitabilă şi, pentru acest scop, ţinând cont de asigurările legale oferite pentru interesele pescarilor greci de către autorităţile turce cipriote...

Pentru aceste motive:

CURTEA DE ARBITRAJ: cu trei voturi contra două, fiind în favoare: preşedintele Watling, judecătorii Osman şi Abdul-Ghanem, şi împotrivă: judecătorii Rospovitch şi Rodin, trage următoarea linie de delimitare...

* * *

Verificând pentru ultima dată formularea, Watling semnă documentul definitiv. Îi plăcea mai mult decât putea spune în cuvinte. Un acord istoric care ar fi ajutat la cimentarea păcii într-un colţ tulburat de lume i-ar fi asigurat locul în manuale şi în precedentele care aveau să fie transmise viitoarelor generaţii de jurişti internaţionali. Mai era şi rangul de pair. Mama lui ar fi putut să se bucure de prăjiturele la ceai pe terasă oricând voia, iar lui nu i-ar fi lipsit invitaţiile în California şi oriunde, inclusiv la meciuri. Cei din Cold Kirby de-la-marginea-mlaştinilor ar fi fost mândri de el. „Judecata Apelor lui Watling", aşa aveau să-i zică. O judecată bună – şi corectă, ceea ce nu se putea spune întotdeauna despre asemenea chestiuni. Acum era încheiată şi, dacă descopereau petrol, vestigii antice sau oasele Minotaurului, nu mai conta deloc – şi nu ar fi trebuit să conteze. Era o judecată legală, nu un joc de poker cu licenţe de foraj.

Justiţie. Justiţia britanică. Şi, dacă asta însemna să le-o tragă francezilor în această înţelegere, atunci era cu atât mai bună. Rodin putea să putrezească în iad.

CAPITOLUL 19

Talentul fundamental al diplomaţiei este acela de a da şi a lua. Şi a lua. Şi a lua. Şi a lua...

Se transformase într-o luptă tăcută între voinţe. Cameramanul de la BBC tot ajusta unghiul ca să obţină un cadru aerisit cu prim-ministrul şi anunţul lui din faţa sediului de la Numărul 10 – dar noul ministru al afacerilor externe era hotărât să se încălzească la lumina reflectoarelor de televiziune şi să se bucure de aplauze. Insistent ca izbucnirea unei epidemii de pojar, conturul rotund al lui Bollingbroke se tot strecura în imagine până când stătu drept, cu nasturii costumului gata să-i sară, în spatele umărului drept al prim-ministrului. Garda pretoriană a lui Urquhart.

Unul dintre secretarii privaţi sugerase că declaraţia ar fi trebuit să fie făcută în parlament şi nu în presă, dar Grist, bunul Grist, ale cărui instincte erau foarte bune – îi atrăsese atenţia lui Urquhart. În pragul uşii sediului de pe Downing Street nu era niciun lider al opoziţiei ca să pună întrebări şi să emită comentarii arogante, niciun fost ministru recent concediat care să pretindă o parte din onoare, nimic care să-l împiedice pe Urquhart să ocupe singur locul de top la ştirile de prânz. Cu excepţia lui Bollingbroke. Poate data viitoare aveau să-l lege de un scaun.

Astfel, o naţiune recunoscătoare avusese ocazia să-l vadă pe Urquhart cum îşi exprima bucuria de a transforma minţile încuiate în braţe deschise pentru prietenie, acceptând onoarea de Om de Stat. Invita oficial liderii ambelor republici cipriote să vină cu avionul până la Londra peste opt săptămâni pentru semnarea unui

acord de pace final şi definitiv – care îi oferea o altă ocazie de acoperire mediatică glorioasă şi îi garanta victoria într-o arenă unde alt politician britanic nici nu ar fi putut intra.

Francis Urquhart. Omul Păcii.

* * *

Într-o cameră mică, cu modele florale pe pereţi, de la ultimul etaj al sediului de pe Downing Street, la capătul estic al apartamentelor de locuit care sunt foarte mici şi nepotrivite pentru şeful unui mare guvern occidental şi foarte englezeşti în modestia lor, stătea Mortima Urquhart, la biroul ei Regency, care fusese cândva al bunicii ei. Dădu la o parte scrisorile la care răspunsese şi, cu o cheiţă, descuie sertarul, scoţând din el agenda ei secretă. Degetele îi tremurau puţin din cauza sentimentului de anticipare pe care îl simţise alături de câinii de vânătoare pe când se pregăteau să doboare un mare cerb. Era o luptă interioară între entuziasm, teamă şi... conştiinţă? Întinse mâna, nu după cravaşă sau frâie, ci după telefonul pe care îl instalase cu mulţi ani în urmă, când se mutaseră acolo. Telefonul care nu avea legătură cu centrala. Telefonul ei, pentru scopurile ei. Prada fusese încolţită, erau veşti bune pe care voia să le împărtăşească. Dar nu cu foarte mulţi oameni.

* * *

— Îmi pare rău, domnule preşedinte, iar s-a stricat aparatul de aer condiţionat.

O grămadă de frici îl chinuiau pe asistentul care era leoarcă de transpiraţie după cearta plină de scuipături cu inginerul supraveghetor. Nu avusese niciun efect, temperatura încă urca spre 30°C. Cele două ventilatoare pe care le pusese în colţurile camerei păreau să aibă un impact neglijabil asupra aerului greu din Nicosia,

care mirosea şi avea un gust de parcă fusese respirat de mai multe ori înainte.

Nures, un om pătimaş şi cu temperament instabil, nu părea să aibă vreo urmă de rea-voinţă în el. Îşi dăduse jos sacoul şi cravata, sorbise din ceaiul dulce de mentă şi îşi ştergea fruntea cu început de chelie cu o mare batistă roşie. Studia o hartă şi se bucura.

— În curând, vom avea noi aparate de aer condiţionat – toţi. Şi drumuri noi. Şcoli. Case. Chiar şi un aeroport nou. Nu vom mai fi nişte paria. Ochii lui negri sclipiră cu speranţă. Un nou început.

— Avem multe pentru care să fim recunoscători, îi răspunse asistentul necăjit, încercând să scape de valul neaşteptat de bună dispoziţie.

— Şi prieteni buni, răspunse Nures, cărora le datorăm mai mult decât recunoştinţă.

* * *

Theophilos îşi luă prosopul din jurul gâtului şi, cu o fluturare nerăbdătoare a mâinii, îl alungă pe bărbier.

— Care-i problema? îl cicăli Dimitri când se închise uşa. Stătea în faţa ecranului calculatorului de pe biroul ornamentat din lemn de mahon al Episcopului, iar degetele lui groase băteau instrucţiuni pe tastatură. Ecranul se lumină. Piaţa merge bine, le plac toate discuţiile astea despre pace. Şi ratele dobânzii elveţiene au crescut ieri. A fost o săptămână bună pentru noi.

— Trebuie să ne uităm după capitalul politic, frăţioare, îi răspunse Theophilos, scărpinându-şi rădăcinile bărbii proaspăt tunse. Dacă vrem să scăpăm de prostul ăsta de preşedinte, avem nevoie de puţin haos. Pacea din mâna lui e la fel de bine-venită ca izbucnirea unei epidemii de holeră.

Îşi privi ceasul. Avea un interviu de televiziune peste zece minute. Schimbă Rolexul cu un ceas simplu cu cureluşă din piele şi

se îmbrăcă din nou cu sutana neagră de episcop, atârnându-şi de gât crucea grea pentru a redeveni omul simplu al lui Dumnezeu.

— Şi ce-ar trebui să facem?

— Să ne rugăm. Dumnezeului din Rai şi oricăror altor zei pe care-i poţi găsi în dulapul tău. Îngenunchează. Umileşte-te. Şi roagă-te ca turcii să fie prinşi când încearcă să ne-o mai tragă o dată.

* * *

Sună telefonul. De pe bancheta din spate a limuzinei Citroën aflată pe străzile aglomerate ale Parisului, omul de afaceri se întinse ca să răspundă şi ascultă atent. Nu spuse nimic, atenţia lui fiind concentrată în totalitate la mesaj şi la consecinţele lui, care erau clare. Sfertul de milion de dolari pe care deja îl înmânase – cum îl chema pe acel colaboraţionist turc? Deja uitase –, banii fuseseră aruncaţi, jocul de noroc fusese pierdut. Şi durea. Chiar şi în afacerile cu petrol, un sfert de milion de dolari daţi fără chitanţă făceau o mare gaură într-un cont mic de bani gheaţă. Dar asta era durerea cea mai mică, pentru că era sigur că avea să mai piardă mult, mult mai mult. O ocazie pierdută în valoare de mii de milioane de dolari. O mare de petrol. Părea că nu avea să-şi mai sape puţurile.

Puse receptorul la loc, fără să scoată o vorbă, auzindu-l cum se aşează încet. Geamurile fumurii şi izolaţia puternică împotriva zgomotului ale limuzinei îl izolau de haosul de pe stradă. Era într-o lume protejată, o lume a privilegiului şi a siguranţei, protejat împotriva exteriorului. Cu excepţia telefonului. Şi a mesajelor pe care i le aducea.

Era un om controlat, secătuit de emoţii, cu poftele rezervate doar pentru un singur lucru. Pentru petrol. Laptele Pământului. Mai de preţ pentru el decât propriul sânge. Cu o furie mută, ca un motor când maşina nu se mişcă, şi cu pumnul strâns ca un ciocan, începu

să lovească braţul de piele al banchetei, fără să-i pese de durere, până când acesta se rupse.

* * *

Ea se întoarse pe o parte şi, când cearşaful alunecă pe contururile corpului ei, el simţi din nou un tremur înăuntrul lui. Până să o întâlnească pe Maria, nu ştiuse exact unde era zona lui erogenă, dar acum părea să fie peste tot, vibrând cu o energie extraordinară de fiecare dată când descheia un nasture sau o încheietoare. În Maria descoperise o parteneră ideală, o femeie cu o curiozitate şi o inteligenţă naturală, care nu se temea să recunoască neajunsurile experienţei ei şi care era nerăbdătoare să le depăşească. Erau exploratori care mergeau împreună prin noi teritorii şi se bucurau de descoperire.

Se mira că nu se simţea deloc vinovat, pentru că ştia că mariajul lui era terminat. Era o formă fără substanţă, soţia lui era proprietara absentă a fidelităţii lui, casa lui nu mai era un cămin, şi asta nu era destul. Încercase multe lucruri ca să umple golul din viaţa lui – ambiţie, stimă, străduanie, realizări –, dar nimic nu funcţiona când era singur. Prezenţa Mariei Passolides în lumea lui – şi în patul lui – îl făcuse să îşi dea seama de aceste lucruri.

În timp ce ea se ridică pe pernă, privi fascinat cum o picătură de sudoare curse de după gâtul ei pe lângă încreţiturile de piele măslinie dintre sânii ei.

— La ce te gândeşti, omule alb? întrebă ea, amuzată.

Cu vârful degetului lui mic, urmări drumul picăturii care se grăbise brusc către buricul ei.

— Mă gândesc la ce pot face pentru tine.

Ea închise ochii când degetul lui alunecă încet pe lângă buricul ei şi respiră mai repede.

— Doamne, ce-ai mâncat la micul dejun? gâfâi ea.

Sângele începu să-i circule din nou mai repede, corpul ei fiind disperat să recupereze mult timp pierdut.

Fără tragere de inimă, îi dădu degetul într-o parte, îl abătu spre partea exterioară a coapsei, apoi îl luă de pe ea.

— Nu la asta, murmură el. Ai venit la mine pentru ajutor. În legătură cu mormintele.

— Sigur că da, spuse ea, dar de ce graba asta bruscă?

Îi căută mâna, dar el se lăsă pe spate ca să lase nişte spaţiu pentru amândoi.

— Ne-a mai rămas puţin timp, continuă el. Dacă nu vom primi un răspuns în următoarele opt săptămâni, înainte de a fi semnat acordul de pace, nu se va întâmpla niciodată. După aceea, nimeni nu va mai fi interesat, nu în ţara asta. Altceva va fi la ştiri. Vor spune că şi-au făcut treaba, se vor spăla pe mâini. Ciprul va redeveni o insulă îndepărtată unde ar fi frumos să meargă cândva în vacanţă în căutare de vinuri noi şi ruine vechi. Nimic mai mult. Trebuie s-o facem acum sau nu vom afla răspunsul niciodată.

— Atunci ce facem?

— Facem un scandal. Punem presiune. Încercăm să scormonim în nişte amintiri vechi.

Instinctiv, când se gândea la vorbele lui, îşi trase cearşaful până la gât. În ultimele zile, avusese tendinţa de a uita motivul pentru care îi căutase, la început, ajutorul, distrasă de descoperirea versatilităţii ajutorului lui. Prima dată făcuseră dragoste pe scaunul din bucătăria lui şi, în exuberanţa ei, îi rupsese braţele. După ce terminaseră de râs, ea se oferise să îl ducă înapoi la Habitat, dar apoi se răzgândise când îşi dăduse seama că nu ar fi putut rămâne serioasă dacă ar fi fost întrebată cum se întâmplase. Era sigură că toţi ar fi ghicit după felul cum ar fi zâmbit. Aşa că împinseseră bucăţile într-un colţ şi încercaseră celălalt scaun de bucătărie, apoi canapeaua Chesterfield din biroul lui, unde pielea ei umedă se lipise de pielea canapelei, desprinzându-se apoi de ea zgomotos. O

invitase în pat – patul soţiei lui – doar când i se păruse că mai mult decât carnea asudată era în spatele dorinţei lui de a o vedea. Nu îi oferise ajutor în schimbul sexului mai mult decât îi oferise ea sex în schimbul ajutorului, dar motivele lor separate se amestecau tot mai mult şi deveneau tot mai confuze, atât de mult că trebui să i se amintească scopul original pentru care bătuse la uşa lui. Simţi un junghi de vinovăţie, dar orgasmele putea fi atât de zăpăcitoare. Şi de distractive.

— Dacă te-aş fi întâlnit când încă mai eram ministru de externe, atunci ar fi fost mult mai uşor, spuse el melancolic. Aş fi putut descuia nişte uşi dinăuntru în loc să bat la ele din stradă.

— Dar atunci m-ai păcăli oficial, nu personal.

— Ce vrei să spui cu păcăleala asta personală?

Părea ofensat.

— Mai ţii minte cana aia cu ceai pe care mi-ai zis că mi-o oferi în prima zi în care ne-am întâlnit şi pentru care m-ai invitat în bucătăria ta? Încă nu mi-ai dat-o.

Se aplecă deasupra lui şi îl sărută, înainte să se dea jos din pat.

— Acum, scoală-te, Makepeace. Avem treabă.

* * *

Evanghelos Passolides stătea singur în restaurantul lui întunecat. Ultimul client plecase de mult, făcuse un efort superficial de a curăţa, dar fusese copleşit de melancolie. Se simţi părăsit de tot ce iubea. Nu o mai văzuse pe Maria de câteva zile. Iar propriul lui guvern din Nicosia era gata să dea turcilor o mare bucată din patria lui iubită. Pentru asta luptase el, pentru asta muriseră George şi Eurypides?

Stătea printre toate suvenirele, beat, cu o sticlă de Commanderia lângă cot. Un pahar era răsturnat, iar faţa de masă era pătată cu picături roşii care ar fi putut fi de sânge în urmă cu mulţi ani.

Plângea în hohote. Într-o mână ţinea o fotografie mototolită a fraţilor lui, doi băieţi cu părul ciufulit, care zâmbeau. În cealaltă, ţinea un Webley foarte lustruit, un pistol pe care îl luase de la cadavrul unui locotenent britanic şi cu care îşi promisese întotdeauna să se răzbune. Înainte să devină schilod.

Acum era prea târziu. Eşuase în tot ce atinsese. Alţii erau eroi, în timp ce pe el viaţa îl lipsise de onoare şi de tot respectul de sine. Stătea singur, uitat, un bătrân cu lacrimi care îi curgeau pe obraji din cauza amintirilor. Flutura un pistol. Şi ura.

CAPITOLUL 20

Să fii lider înseamnă să aduci schimbare. Să distrugi lucruri. Să distrugi oameni. Inimile lor, spinările lor şi, când e necesar, şi vieţile lor.

Locul unui om în istorie nu e mai mult decât atât – un loc, un singur punct într-un univers infinit, o piatră preţioasă care, oricât de lustruită şi de strălucitoare ar fi, în cele din urmă, se va pierde în comoară. Un fir de nisip în clepsidră.

Pentru Urquhart, asta era o scenă sfântă: banca de piele lucioasă, zgâriată de unghii îngrijorate, tribuna din bronz şi lemn vechi lustruită de trecerea a o mie de palme umede, căpriorii decoraţi şi stâlpii care, dacă cineva ar fi ascultat cu atenţie şi cu urechile potrivite, încă mai purtau ecoul strigătelor marilor conducători în timp ce fuseseră atacaţi şi distruşi. Părea că fiecare carieră politică se sfârşea cu un eşec – verdictul acestei mari curţi gotice de judecată nu varia niciodată. Vinovat. Condamnat. Un loc al îndemnului, al aprobării trecătoare şi, în cele din urmă, al execuţiei.

În ultimele zile, de câte ori se îndepărta de lumini, auzea voci în întuneric care şopteau că, într-o zi, avea să vină şi rândul lui să cadă, că era doar o chestiune de timp. În vreme ce stătea pe bancă, auzi din nou şoaptele, devenind mai hotărâte, obraznice, aproape şicanându-l. Şi, printre toate, auzi vocea lui Thomas Makepeace.

— Onorabilul meu prieten cunoaşte – ficţiunea constituţională a prieteniei trecu printre buzele lui Makepeace ca oţetul – îngrijorarea profundă a comunităţii cipriote greceşti din această ţară din cauza

existenţei mormintelor care au rămas ascunse de la războiul de eliberare din anii ’50?

Amintiri vechi ca nişte tăciuni începură să renască, să pâlpâie şi să ardă până când pârâitul flăcărilor şterse cuvintele cu care Makepeace cerea ca guvernul britanic să desecretizeze dosarele, să dezvăluie toate morţile nedeclarate şi locurile de înmormântare, ca tragediile din urmă cu mulţi ani să fie, în sfârşit, îngropate.

Pentru câteva momente, Camera observă o privelişte neobişnuită: prim-ministrul stând rigid pe scaunul lui, părând indiferent, pierdut în altă lume înainte ca strigăte de nerăbdare să îl facă să se mişte. Se ridică, rigid, în picioare, de parcă bătrâneţea i-ar fi lipit articulaţiile.

— Nu ştiu, începu el cu o lipsă necaracteristică de asertivitate, de existenţa vreunei sugestii conform căreia mormintele ar fi fost ascunse de britanici...

Makepeace protesta, fluturând o foaie de hârtie în timp ce striga că era de la Biroul Documentelor Publice.

Alte voci i se alăturară. În capul lui auzi contradicţii şi confuzie, vorbe despre morminte şi secrete care aveau să fie, inevitabil, dezgropate odată cu oasele, şi despre lucruri care trebuiau să rămână îngropate pentru totdeauna.

Apoi auzi o voce nouă, mai cunoscută. „Luptă!” îi ordonă ea. „Nu-i lăsa să vadă cât eşti de vulnerabil. Minte, strigă, zbate-te, abuzează, loveşte-i în ceafa fără să te vadă, fă ceva – atât timp cât lupţi! Şi roagă-te”, ar mai fi putut adăuga vocea. Francis Urquhart nu ştia să se roage, dar ştia să lupte.

— Cred că e prea periculos să deschidem prea multe morminte vechi şi să respirăm aer stricat şi nesănătos, începu el. Cu siguranţă, ar trebui să privim spre viitor, cu marile lui speranţe, nu să rămânem în trecutul îndepărtat. Lăsaţi să rămână îngropat orice s-a întâmplat în acel război străvechi şi tragic şi, odată cu el, toate relele

care au fost făcute, poate, de toate părţile. Lăsaţi-ne cu prietenia intactă care a fost construită de atunci.

Makepeace încerca să recâştige teren, protestând încă o dată, cu foaia de hârtie în mână. Urquhart îl făcu să tacă printr-un zâmbet fără remuşcări.

— Bineînţeles, dacă onorabilul domn se gândeşte la ceva anume în loc să sugereze să dăm iama prin vechile arhive, voi cerceta chestiunea pentru el. Tot ce trebuie să facă e să-mi scrie detaliat despre ea.

Makepeace se potoli şi, cu o recunoştinţă considerabilă, Urquhart îl auzi pe preşedintele Camerei cerând să se treacă la următorul subiect. Îi sunau în cap vocile haotice, strigătele, exploziile, gloanţele care ricoşau; nu putea vedea nimic, orbit de amintirea luminii soarelui mediteranean reflectată de stâncile vechi, în timp ce nările lui se căscau şi se umpleau de mirosul dulceag al cărnii arse.

Francis Urquhart se simţi, brusc, foarte bătrân. Clepsidra istoriei se întorsese.

* * *

— Poţi să-ncepi, Franco, îl încurajă producătorul.

Se ridică în scaun şi îşi scufundă ţigara în cafeaua stătută. Putea fi distractiv.

În spatele unei biserici abandonate, care era folosită ca un depozit de covoare într-o suburbie monotonă din nordul Londrei, se afla sediul Radioului Londrei Pentru Cipru, „vocea cipriotilor din oraş", aşa cum îi plăcea să se prezinte, ignorând faptul că cei mai mult de şase kilometri care îl despărţeau de Londra erau ca un deşert înaintea oazei. Descrierea subsolului de pe Calea Bush numărul 18 nu era mai edificatoare – LRC împărţea o casă edwardiană, cu terasă, cu o agenţie turistică legitimă şi un cabinet dubios de contabilitate. Avea aceleaşi iniţiale ca o companie care

fabrica prezervative şi transmitea pe aceeaşi lungime de undă FM pe care un post de Rasta rock rupea urechile şi capetele până după miezul nopţii. Aşa sunt circumstanţele unui radio de comunitate care, de obicei, nu este leagănul viitorilor magnaţi din radio şi al inchizitorilor din mass-media. Producătorii şi reporterii LRC se chinuiau să transmită publicului lor mic, dar loial, o atmosferă plină de entuziasm chiar şi când se luptau zilnic cu echipamente la mâna a doua sau a treia, beau cafea veche şi se chinuiau să-şi amintească să pornească robotul telefonic când plecau.

Dar acest subiect avea potenţial. Fata era bună, undeva, în spatele buzelor şi a dinţilor de culoarea fildeşului, avea creier, iar bătrânul reprezenta un fragment de magie radiofonică, vocea lui parcurgând mai multe game de emoţie ca un cântăreţ de operă care exersa arii. Patima îi oferea o elocvenţă care făcea mai mult decât să-i compenseze accentul puternic; mai mult, în felul ei, povestea era o exclusivitate.

— Ţineţi minte, auziţi asta prima dată la LRC. Dovada că există morminte rămase din războiul EOKA, îngropată adânc în măruntaiele birocraţiei britanice...

Producătorul tresări. Franco era un nesimţit din gura căruia ieşeau numai prostii în fiecare după-amiază de luni şi miercuri, dar era ieftin, şi unchiul lui, un importator de vin, era unul dintre cei mai importanţi sponsori ai postului.

— Şi ce doriţi? îi întrebă Franco pe cei doi.

— Vrem ca să scrie cât mai mulţi oameni posibil în sprijinul lui Thomas Makepeace şi a campaniei lui de a publica toate faptele. Putem dovedi existenţa a două morminte, cele ale unchilor mei. Vrem să ştim dacă există mai multe.

— Şi dumneavoastră, domnule Passolides?

Urmă o tăcere, nu una goală şi stupidă, ci o tăcere de jale, destul de lungă ca să captiveze inimile ascultătorilor în timp ce îşi imaginau un bătrân amuţit de o mare tragedie personală. Chiar şi

Maria se întinse ca să-i atingă mâna; se purtase foarte ciudat în ultimele zile, fusese morocănos, nu se mai bărbierise, săpase în sinea lui, schimbări care era mai vizibile pentru că petrecuse mai mult timp departe de el. Când, în cele din urmă, se auzi vocea lui, cuvintele sparseră gheaţa ca un ciocan.

— Îi vreau pe fraţii mei.

— Bine, foarte bine, răspunse Franco, răsfoindu-şi hârtiile în căutarea următoarei indicaţii.

— Şi mai vreau altceva. Pe *nemernicii* care i-au omorât. Vocea se ridica prin toate octavele emoţiei. Nu a fost un act de război, ci uciderea a doi băieţi nevinovaţi. Nu înţelegeţi? De-asta au trebuit să ardă trupurile fraţilor mei. De-asta n-au putut să recunoască niciodată ce-au făcut. Şi de aceea continuă să-i acopere acest guvern britanic mizerabil. E o ticăloşie! Ceea ce îl face la fel de vinovat ca pe cei care au apăsat pe trăgaci şi au turnat benzina.

— Da, sigur, se bâlbâi Franco, scărpinându-şi barba nerasă de câteva zile, nefiind obişnuit cu ceva mai fierbinte decât un buletin meteo. Cred că toţi ar trebui să le scriem parlamentarilor şi să-l ajutăm pe domnul Makepeace.

— Şi să-i răstignim pe nemernicii ca Francis Urquhart care ne trădează insula, vânzându-ne acelor *poustides* turci...

Producătorul făcea parte din a doua generaţie de imigranţi, nu cunoştea toate cuvintele greceşti colocviale care desemnau diferitele excentricităţi ale anatomiei umane, dar intonaţia fu suficientă ca să-l alarmeze, mai ales că trebuia să reînnoiască licenţa postului. Rugându-se să nu-i asculte nimeni de la Autoritatea Radio, se întinse după butonul de estompare. Şi îl ratã. Cafeaua stătută din cană se vărsă peste tot: pe notiţe, pe ţigări, pe blugii lui noi. Era un dezastru. După un armistiţiu de aproape cincizeci de ani, Evanghelos Passolides se întorsese la război.

CAPITOLUL 21

Pentru orice opoziţie e nevoie de represalii. Eu prefer să fac întâi represaliile.

Ambasadorul francez începuse să se simtă foarte înrudit cu generalul Custer. De la promovarea lui Arthur Bollingbroke la Biroul pentru Străinătate şi Commonwealth, afacerile degeneraseră într-un război sângeros, purtat de francezi, fără sorţi de izbândă, împotriva unui duşman care renunţase la tunsoarea diplomatică în favoarea unei scalpări complete. Domnul Jean-Luc de Carmoy nu-şi făcea iluzii despre faptul că Tribunalul St. James devenise un teritoriu clar ostil. Ambasadorul prefera să îşi continue campania cu căpşuni şi şampanie în locul armelor Winchester de calibru 44 ale cavaleriei Statelor Unite, dar, la fel ca generalul american blond, luase decizia profund personală de a muri înconjurat de prieteni. Se învârteau în jurul lui în timp ce el stătea, ordonând manevre de pe peluza reşedinţei lui oficiale cu vedere la Grădinile Kensington.

— Tom, te bucuri de viaţa liniştită?

Makepeace aruncă o privire în grădina plină de oaspeţi.

— La fel de mult ca tine.

— Ah, dar există diferenţe între vieţile noastre, oftă de Carmoy, ridicând privirea în căutarea soarelui care strălucea peste draga lui Loara. Uneori mă simt vândut ca un sclav şi că trebuie să răspund la fiecare mustrare cu un zâmbet şi la fiecare insultă cu umilinţă. Tăcu atunci când un majordom, cu mâini care semănau cu păianjenii văduva neagră, le oferi pahare pline, apoi îl luă pe

Makepeace de braţ şi îl conduse spre un loc retras de sub un tei din apropiere. Evident, aveau de discutat anumite lucruri.

— Tom, te invidiez.

— Libertatea pustiei. Asta invidiezi?

— Ce n-aş da, câteodată, să am libertatea ta de a spune ce gândesc.

— Despre ce anume?

— Despre domnul Urquhart al tău.

Faţa lui avea expresia unei cutii de carton din care se scurgea laptele.

— Domnul Urquhart nu prea e *al meu.*

— Atunci, te rog, spune-mi, al cui e?

În jurul lor, crengile împletite ale teilor se răsuceau şi se încâlceau ca o conspiraţie. Amândoi erau conştienţi că ambasadorul trecuse dincolo de frontierele etichetei diplomatice, dar, prins în focul încrucişat dintre Bollingbroke şi Quai D'Orsay, de Carmoy nu avea chef să stea nemişcat.

— Tom, suntem prieteni de multă vreme, chiar din ziua în care m-ai chemat la Ministerul Afacerilor Externe ca să administrezi o mutilare formală – francezul îşi dădu jos o scamă invizibilă de pe mâneca sacoului –, după ce a dispărut acea casetă de computer din Agenţia Aerospaţială Britanică.

— Împreună cu doi tehnicieni francezi care făceau schimb de experienţă.

— Ah, îţi aminteşti?

— Cum aş putea uita? A fost prima mea săptămână de lucru la Ministerul Afacerilor Externe.

— Ai fost îngrozitor de sever.

— Jean-Luc, încă bănuiesc că a fost mâna clandestină a unei agenţii oficiale franceze în spatele acelei chestiuni.

Umerii costumului bine croit al ambasadorului se ridicară din cauza unei confuzii galice prefăcute.

— Dar, când ai terminat, m-ai aşezat şi mi-ai dat de băut. Ai zis că era vin Sherry.

— E un produs clasic la Ministerul Afacerilor Externe. Se foloseşte doar pe răni deschise şi africani.

— Cred că am încercat să-i conving pe cei de la Bruxelles să îl reclasifice ca soluţie de curăţat periile.

— Asta nu te-a împiedicat să goleşti toată carafa.

— Prietene, am crezut că era pedeapsa mea. Îmi amintesc că mă legănam ca un lan de grâu în vântul de la răsărit până când m-am întors acasă. Nevastă-mea m-a consolat, crezând că m-ai jignit atât de tare, că a trebuit să mă îmbăt.

Ca nişte combatanţi vechi, zâmbiră şi ridicară paharele ca să toasteze pentru vremurile de demult şi vechile câmpuri de luptă. Francezul scoase un pachet de ţigări plin cu Gauloises într-o parte şi alte ţigări, mai banale, în cealaltă parte; înjurând încet, Makepeace luă o Gauloise. Începuse să fumeze din nou, pe lângă celelalte schimbări ale obiceiurilor lui personale. Doamne, plecase de lângă ea cu doar o oră în urmă şi ştia că, în ciuda after-shave-ului, încă mai mirosea ca ea. Plăcere şi durere. Atâtea se îngrămădeau pe el că, uneori, nici nu avea loc să respire. Încet, umorul se stinse din privirea lui şi pieri.

— Ce mai face Miquelon? întrebă el.

— Înfloreşte. A ta?

— Predă. În America.

Ridică şi el din umeri, în felul galic, dar fără entuziasmul care să îl facă să pară convingător.

— Pari neliniştit. Permite-mi să te întreb...

— Ca ambasador? Sau ca vechi prieten?

— Despre politică. Nu am niciun drept să-mi bag nasul în probleme tale personale. Oricum, ambasadorul nici nu trebuia să facă asta. La simpla menţionare a soţiei lui, faţa lui Makepeace spusese totul. Nu ar fi reuşit niciodată să fie un bun diplomat, nu

era deloc enigmatic, avea doar patimă şi principii. Am auzit multe păreri conform cărora era lui Francis Urquhart se apropie de sfârşit, că e doar o chestiune de timp. Şi se discută mult despre cine şi cum. Mulţi oameni îmi spun că ar trebui să fii tu.

— Ce oameni?

— Englezi loiali. Prieteni de-ai tăi. Mulţi dintre oamenii care sunt aici în după-amiaza asta.

Makepeace aruncă o privire prin jur. Prin mulţime erau o grămadă de cunoştinţe, corespondenţi politici şi editori, politicieni şi alţi formatori de opinie, puţini dintre ei cunoscuţi ca loiali lui Urquhart. De la distanţă şi de după un geam înalt, Annita Burke se holba direct la ei, fără să încerce să-şi ascundă interesul.

— Ai fost presat, afirmă Carmoy, ştiind că era adevărat.

— Şi mi s-au dat multe ghionturi. Poate ar trebui să fiu flatat de atât de multă atenţie. Se spune că acum e momentul să ies la înaintare. Dar, ca să fiu sincer, nu ştiu dacă stau la marginea istoriei sau pe marginea unei stânci blestemate.

— Sunt prietenii tăi, te respectă. Virtutea poate fi o marfa rară în politică, poate vorbi încet câteodată, dar nu e mai puţin convingătoare din cauza asta. Te diferenţiază de ceilalţi.

— Ca Francis Urquhart.

— Ca diplomat, n-aş putea comenta.

Makepeace era într-o stare prea serioasă ca să înţeleagă ironia.

— Jean Luc, m-am gândit la asta. Încă mă gândesc la asta, ca să fiu exact. Dar ţi-a sugerat vreunul dintre prietenii mei cum... s-ar putea realiza ambiţiile lor pentru mine? Sau astea sunt doar bolboroseli cu gurile pline de Moët?

— După ce le-am evaluat, mi-am dat seama că nu sunt vorbe-n vânt. Se doreşte cu disperare o schimbare în vârf. Am auzit că nu doar în partidul tău, ci în tot spectrul politic.

— Şi din Paris, fără-ndoială.

— Exact. Dar nu poţi să negi că e un mare vid moral în politica britanică. Tu ai putea să-l umpli. Mulţi oameni te-ar urma.

Makepeace începu să-şi plimbe degetul arătător pe marginea paharului lui de cristal de parcă ar fi urmărit ciclurile vieţii.

— Pentru asta, am nevoie de un vehicul, de un partid. Aş putea să apuc volanul, să-l forţez pe Urquhart să iasă de pe drum, dar asta ar provoca atâtea daune, că ne-ar trebui ani de zile până să meargă toate din nou. E foarte puţin probabil ca partidul să ofere cheile omului care a provocat accidentul.

— Atunci creează-ţi propriul vehicul. Unul mai rapid şi mai bine construit decât al lui Urquhart.

— Nu, asta e imposibil, răspunse Makepeace, dar fură întrerupţi de un alt oaspete, ministrul sănătăţii, care căuta să-şi ia rămas-bun de la gazda lui. Făcură schimb de felicitări şi mulţumiri oficiale înainte ca ministrul să se întoarcă spre Makepeace.

— Tom, am doar un lucru să-ţi spun. Tăcu în timp ce îşi cântări cuvintele şi compania. Pentru numele lui Dumnezeu, fii tare!

După asta, plecă.

— Vezi, ai mai mulţi prieteni decât îţi dai seama, îl încuraja ambasadorul.

— În cazul lui, nu un prieten, ci un şobolan care pariază.

— Poate. Dar sunt nervoşi, gata să sară. Şi şobolanii cred că se scufundă corabia.

Makepeace atinse din nou marginea paharului lui care tremura tare.

— Jean Luc, adesea mi se pare că ne învârtim în cerc. De ce avem nevoie ca să nu fie doar un zgomot pentru nimic, ca să spulberăm tot universul?

— De acţiune.

Ambasadorul întinse mâna după cristalul tăiat cu fineţe, îl luă din mâna oaspetelui său şi îl ţinu în sus, de picior, întorcându-l până când captă razele soarelui de după-amiază şi se topi într-o mie

de iazuri de foc. Brusc, păru neîndemânatic, îşi îndepărtă degetele şi, înainte ca Makepeace să poată striga sau să se mişte pentru a prinde paharul, acesta se rostogoli pe pământ. Sări graţios şi zăcu, fără să se spargă, pe iarbă.

Makepeace îndoi un genunchi pentru a-l recupera, întinzându-se graţios.

— Ai avut noroc...

Speriat, îşi retrase degetele când, cu tocul pantofului său elegant, lucrat manual, francezul zdrobi paharul până îl făcu bucăţi.

* * *

Elicopterul zbura jos, de-a lungul coastei cu nisip negru a golfului Khrysokhou, din nord-vestul insulei, pe lângă sătucurile de pescari pe care le cunoscuseră din copilărie. Zilele tinereţii fuseseră lungi, zile de vară când caracatiţele se găseau din belşug, fetele aveau dorinţe în priviri şi multe de învăţat, iar bărcile cu vele săltau pe valurile blânde lângă cheiurile de şindrilă. Nu cu mult timp în urmă, drumul prin munte fusese doar o cărare; de atunci se transformase într-o autostradă şerpuitoare de gudron care purta în spate mii de turişti şi gunoaiele lor. Satele pescăreşti vibrau în ritmul discotecilor, târziu, în noapte, preţul peştelui crescuse, la fel şi preţul unui zâmbet. Progresul. Dar bărcile cu vele încă erau acostate în porturi dărăpănate care adunau mai multe rămăşiţe plutitoare decât nave cu aripi portante. Ocaziile erau ratate, dar portul de agrement al lui Theophilos din capul apropiat avea să schimbe situaţia asta. După ce ar fi scăpat de britanici.

Elicopterul se înclină.

— Ajungem la Palatul Episcopului în cinci minute, îi informă vocea metalică a pilotului, prin căşti.

Dimitri se întinse după mâner; nu suporta zborul, privindu-l ca o ofensă adusă legii lui Dumnezeu, şi se supunea acestei nebunii doar

atunci când mesagerul personal al Domnului era lângă el. Problema era că fratele lui călătorea peste tot cu elicopterul, adesea pilotându-l chiar el, ceea ce servea doar la exagerarea firii nervoase din naştere a lui Dimitri. Şi-ar fi dat viaţa pentru fratele lui, dar se ruga să nu fie nevoie de asta chiar în acel moment. Se îndreptă pe scaun, uşurat că zgomotul motorului împiedica orice conversaţie.

În contrast, Theophilos era extrem de însufleţit. Cercetase un ziar, împungându-l de mai multe ori cu degetul şi împingându-l în faţa lui Dimitri. Dimitri era sigur că făcea asta intenţionat, ştiind că orice activitate în afară de concentrarea rigidă la orizont avea să-i provoace o stare de rău imediată şi umilitoare. În multe feluri, încă erau copiii de pe stâncile de pe plajă, care se jucau, plănuiau noi aventuri, mai mari, îşi testau reciproc curajul şi încălcau regulile. Dimitri îşi aminti prima zi în care fratele lui se întorsese în casa familiei ca preot, îmbrăcat în robe, ţinând strâns crucea şi Biblia, o apariţie întunecată în cadrul uşii, înconjurat de toată panoplia funcţiei lui sfinte. Dimitri, intimidat şi nesigur, căzuse imediat în genunchi, cu capul aplecat în aşteptarea unei binecuvântări; dar Theophilos ridicase un picior, îşi puse bocancul direct pe umărul fratelui lui şi îl rostogoli pe podea. În acea seară se îmbătaseră criţă cu vin făcut în casă, ca pe vremuri. Nimic nu se schimbase. Theophilos întotdeauna era fratele inteligent şi ambiţios, perfecţionat de un an petrecut la Şcoala de Afaceri de la Harvard, care avea să conducă firma familiei. Dimitri era un om îngust la minte, resemnat să-l urmeze. Chiar şi în elicoptere.

Aterizaseră pe heliportul din spatele palatului şi Dimitri, după ce mai scăpase încă o dată de moarte, se întoarse în prezent. Fratele lui încă era captivat de ziarul *Vocea Poporului,* un important ziar cipriot din Londra. Acesta nu era un lucru neobişnuit pentru că firma avea relaţii bune de afaceri prin comunitatea expatriaţilor şi Theophilos avea mare grijă ca prezentarea lui în presă să fie atrăgătoare şi laudativă, dar acest articol nu era despre el. Părea să fie un raport

amplu despre mormintele care lipseau, cu multe coloane, pe care Episcopul le tot atingea cu vârfurile degetelor, dar cuvintele lui nu puteau fi auzite din cauza rotoarelor. În timp ce coborâră din cabină, instinctiv, se lăsară în jos, Dimitri dorindu-şi să sărute pământul de uşurare, în timp ce Episcopul se chinuia să-şi ţină camilafca fâlfâitoare. Continuă să ţină ziarul.

— Ce? Ce-ai spus? strigă Dimitri la urechea fratelui său în timp ce zgomotul din spatele lor începu să se potolească.

Theophilos stătu drept, veşmântul lui sfânt adăugându-i centimetri de înălţime şi autoritate. Zâmbea larg şi dintele de aur îi ieşea în evidenţă.

— Frăţioare, am spus că trebuie să te pregăteşti. Ne va prinde febra oaselor.

CAPITOLUL 22

Westminsterul e genul de loc care, câteodată, face ca Cernobîlul să pară o destinaţie de vacanţă atrăgătoare.

Numeroasele ghionturi aplicate lui Makepeace, cele despre care i se plânsese lui Carmoy, deveniseră lovituri corporale de-a dreptul. Apelurile telefonice, frânturile de conversaţii trecătoare, jurnaliştii care îi puneau întrebarea Cu Adevărat Importantă, toate păreau să conspire ca să-l împingă într-o direcţie în care nu voia să meargă.

Dar de ce ezita? Nu din lipsă de ambiţie, nici de teama unor consecinţe probabil sinucigaşe dacă s-ar fi atins de maşinăria lui Urquhart. Era înconjurat de mai mulţi prieteni autodeclaraţi ca oricând şi, cu toate astea, se simţea mai izolat ca oricând, aproape în voia sorţii. Fusese rupt de maşinăria de suport ministerială pentru prima oară într-un deceniu – de secretarele, consilierii, cei care preparau ceaiurile, zece mii de perechi de mâini şi, mai ales, de toate deciziile zilnice care îl făceau să se simtă parte dintr-o echipă. Chiar şi pentru un om care era de mult timp în viaţa politică, se simţi umilit când descoperi că, în ciuda noilor susţinători pe care părea să-i fi câştigat, alţii pe care îi considerase prieteni îi întorceau spatele şi găseau lucruri cu care să se ocupe de câte ori apărea el. Prietenia într-un partid divizat putea fi onorabilă când era obligatorie conform etichetei parlamentare, dar era departe de a fi de încredere.

Apoi venea căsnicia lui. Era goală şi lipsită de conţinut, dar avea o formă, o regularitate care îl alina, chiar dacă, multe luni pe an, nu însemna mai mult decât o convorbire telefonică pe săptămână. Dar

el nu o sunase de mai bine de două săptămâni, iar ea nu îl întrebase de ce.

Oricât de îmbucurătoare i se păreau asemenea libertăţi, erau şi zăpăcitoare şi, când era lăsat singur să mediteze, i se păreau aproape înspăimântătoare, era ca un alpinist care se întindea peste o crevasă spre primul lui vârf de munte. Şi continuau să-l tot împingă de la spate, mai ales Annita Burke. Stătea lângă el, în partea din spate a maşinii, iar Quentin Digby, lobbyistul, stătea în faţă. Digby vorbea despre cum mass-media adoră feţele şi poveştile noi, iar ale lui aveau să fie cele mai importante şi mai noi de ani de zile. Annita, cu ochi negri, ca de vrăjitoare, la lumina tabloului de bord, îl agita.

— Logica e copleşitoare, spunea ea. Sprijinul e acolo. Pentru tine. Am vorbit cu o armată de oameni în ultimele zile. Te-ar urma până la capăt, doar ca să le dai o şansă.

— Şansa de anonimat, vrei să spui, răspunse Makepeace, acerb. Mi-ar oferi orice sprijin cu excepţia unui ajutor adevărat de teamă că F.U. ar putea afla ce pun la cale.

— Nu, nu o lovitură de stat clandestină, nu o încercare de a fura din cofetărie. Probabil nu ar funcţiona şi nu e stilul tău.

— Atunci ce?

— O cofetărie rivală. Un partid nou.

Doamne, auzea ecourile conversaţiei cu Jean-Luc. Îşi aminti interesul arătat de Annita la petrecerea din grădină şi începu să se întrebe dacă ea îl determinase pe Carmoy să o dea. Era o cinică şi o conspiratoare naturală, poate prea naturală; oare pe câţi dintre cei care îl înghionteau, îi făceau cu ochiul şi îl împingeau îi organizase, linguşise, probabil şi convinsese să pretindă că îl sprijineau doar ca să scape de ea?

— Ai domina titlurile săptămâni întregi. Ţi-ai lua avânt, îl încuraja Digby. După toţi aceşti ani cu Urquhart, oamenii vor o schimbare. Aşa că dă-le-o.

— Am doisprezece foşti miniştri ai Cabinetului care îmi spun că te-ar susţine şi chiar un membru al Cabinetului din prezent, continuă Annita.

Aşadar, ea organiza.

— Cine?

— Cresswell.

— Ah, burta aia albă şi moale. Un om cu opinii fixe doar despre budinci şi vin de Porto.

— Dar care face o săptămână de titluri în presă.

— În public? întrebă Makepeace. Ar ieşi şi ar spune asta în public?

— Sincronizarea e totul. Digby vorbea din nou, lăsând întrebarea fără răspuns. După ce ies primii din capcană, alţii îi vor urma. Avântul e totul. E contagios, ca oreionul.

— Siguranţă la adăpostul mulţimii, bombăni Makepeace, aproape pentru sine. Asta face ca primul pas să fie aşa de esenţial.

— Sincronizarea *este* totul, repetă Burke, încântat că observaţiile lui Makepeace păreau să se concentreze pe ceea ce era definitiv şi practic. Îi mergea mintea, era pe trei sferturi acolo, doar un ultim imbold... Tom, poţi să mergi până la capăt, dacă rămânem motivaţi. Trebuie să începem să ne organizăm acum, dar, pentru numele lui Dumnezeu, nu da pe faţă totul prea devreme, până când nu e gata. Problema ta e că, după ce iei o hotărâre, eşti prea nerăbdător, prea emotiv. Prea sincer, dacă vrei. E cel mai mare defect al tău.

Asta era adevărat. Era exact ce îi spusese Claire. S-ar fi putut stăpâni el, dar erau şi alte probleme.

— Ca să luptăm şi să câştigăm alegerile avem nevoie de un aparat, de oameni de bază în circumscripţiile electorale, nu doar de o societate care să dezbată în Westminster, gândi Makepeace cu voce tare.

— De-asta avem nevoie de timp.

— Şi de sincronizare.

Maşina oprise în faţa restaurantului Vangelis, unde îi invitase să mănânce. Şi, după cum se părea, să comploteze. Îi aduse aminte de ceva ce îi spusese Maria la prima lor întâlnire, lângă sticlele cu lapte. Un sediu gata făcut pe fiecare stradă principală şi, peste noapte, o armată la dispoziţia lui.

Fantoma unui zâmbet rămase pe buzele lui. Diferitele fire ale vieţii lui păreau să se tragă împreună sau măcar să se încâlcească. Urquhart. Ambiţie. Maria. Pasiune. Toate îl împingeau în aceeaşi direcţie. Brusc, nu mai văzu niciun rost în ezitare sau împotrivire, mai bine s-ar fi lăsat pe spate şi s-ar fi bucurat. Şi, cum îi spusese Maria noaptea trecută, sincronizarea lui era, de obicei, perfectă.

Coborâră din maşină.

— Cred că pe la unsprezece, Mickey, îi spuse el şoferului lui. Mă tem că nu se poate mai devreme. Am senzaţia că va fi o cină lungă.

Mickey îşi înclină şapca. Slujba aceasta nouă se dovedea foarte stimulatoare. Era plătit mai bine decât dacă ar fi stat în parcul de maşini al corporaţiilor. Makepeace era un pasager bun şi amabil. Şi bârfele erau mult mai distractive decât să-i asculte pe oamenii de afaceri trăncănind despre clienţii nerecunoscători şi despre antrenorii musculoşi de tenis ai soţiilor lor.

* * *

Şi alţii erau împinşi şi înghiontiţi. Hugh Martin avea patruzeci şi ceva de ani, cândva fusese un jucător de rugby iute de picior, un înaintaş care era obişnuit cu coatele şi cu loviturile dintr-un aliniament, atunci când mingea ieşea în afara terenului. Nu se aşteptase să regăsească aceleaşi tehnici folosite lângă Muzeul de Artă Populară din Nicosia. Muzeul, care era amplasat în labirintul din spatele zidurilor antice fortificate ale oraşului, îşi promova cea mai recentă expoziţie şi invitaţiile fuseseră trimise oamenilor eruditi şi elevaţi din oraş, printre ei fiind şi Înaltul Comisar Britanic.

Sperase că avea să facă o plimbare plăcută pe lângă standuri, cu doamna Martin, că avea să-şi salute vechii prieteni şi să-şi facă unii noi, poate chiar să găsească ceva pe placul soţiei lui, care îşi făcea o mică colecţie de ceramică, în schimb găsi un grup de aproape douăzeci de oameni adunaţi în faţa holului, care distribuiau pliante. Nu avu nicio şansă să descopere ce scria în pliante pentru că, imediat ce ei văzură Roverul lui oficial oprit, grupul îşi îndreptă atenţia totală şi volumul considerabil în direcţia lui.

Bodyguardul lui, Drage, se dădu jos primul de pe bancheta din faţă.

— Voi verifica, domnule.

Dar Martin era curios şi amuzat. Dacă demonstraţiile din capitală semănau cu instalaţiile sanitare de acolo, atunci aveau să fie mai degrabă zgomotoase decât eficiente. Oricum, era în Nicosia, care era curtenitoare, politicoasă, arhetipal cipriotă, nu în Teheran sau în Damascul sângeros. Aşa că îl urmă. Fu o mişcare pe care avea să o regrete în scurt timp.

— Criminali britanici, şuieră o babă printre gingiile vinete, împinsă înainte de mâinile mai tinere din spatele ei.

Apăru un steag pe care scria ceva despre morminte şi crime de război şi, în timp ce protestatarii se adunau, cineva de după umărul ei scuipă. Nu îl nimeri, dar pumnul reuşi. Veni de prea departe, din spate, ca să îl rănească cu adevărat, dar surpriza îl făcu să suspine. Drage era lângă el, împingându-l şi strigându-i să se retragă în maşină, dar şi ei erau împinşi în spate de mulţi oameni, iar Înaltul Comisar, încă dezorientat şi ţinându-se de stomac, se împiedică. Drage îl prinse, îl ridică şi încercă să-l ducă spre maşină. Martin crezu că lovitura îi făcuse mai mult rău decât îşi dăduse seama pentru că vedea lumini; spre groaza lui, descoperi că nu erau luminile unei uşoare comoţii, ci ale unui echipaj de televiziune. Fiecare parte a demonstraţiei – tot ce se întâmplase după ce fusese lovit – fusese filmată. Furia mamelor bătrâne. Steaguri fluturânde

care cereau sfârşitul muşamalizării coloniale britanice. Interzicerea bazelor militare. Retragerea poticnită a unui Înalt Comisar, purtat pe braţe ca un copil de bodyguardul lui care fugea în noapte de furia unor bătrâne. Prima scânteie de sfidare cipriotă. Ce coincidenţă nefericită că echipajul de ştiri era în locul potrivit chiar la momentul nepotrivit. Izbucnise febra oaselor.

CAPITOLUL 23

Să oferi un compromis e ca şi cum i-ai sugera unui rechin să te lingă mai întâi.

— Ceainăria e infestată.

— Iar şoareci? Am aflat că Deirdre era să sară pe fereastră, direct în Tamisa, săptămâna trecută, când a găsit două brute din alea mici care se holbau la ea. E plin de ei după lambriuri. E timpul să aducem din nou pisica, nu crezi?

— Nu sunt şoareci. E un zvon. Booza-Pitt era exasperat de aparenta frivolitate a şefului lui. Tom pune ceva la cale, dar nimeni nu pare să ştie exact ce.

În fundal, serenada de ţipete ale copiilor care se jucau se auzea din jurul piscinei unde vreo doisprezece, toţi copii ai unor vechi miniştri, se bucurau de plăcerile rare ale unei duminici de vară la Chequers. Pe peluza întinsă, ministrul mediului exersa câteva lovituri de golf în timp ce un poliţist cu mâneci albastre şi o vestă antiglonţ groasă trecea în patrulare, ţinând o armă semiautomată Heckler & Koch; pe terasă, la umbra frumosului conac elisabetan cu cărămizi roşii vechi şi acoperite cu muşchi, un steward servea băuturi. Atmosfera era relaxată, prânzul avea să fie servit în scurt timp, iar Urquhart părea hotărât să nu se lase presat.

Era refugiul lui oficial, avea să se ocupe de probleme în felul lui.

— Ne vor contesta în toamnă, insistă Booza-Pitt, necăjit, încercând atât de mult să-l impresioneze, că sprâncenele lui se unire de îngrijorare ca ale unui personaj din Dostoievski.

— Nu. Nu asta. Ar pierde şi ştie asta. Claire sorbi un cocteil Mint Julep – stewardul de la bar se întorsese recent dintr-o vacanţă în New Orleans – şi se potoli. Îl păcălea pe ministrul afacerilor interne, Urquhart ştia şi se amuza de asta, doar Geoffrey era prea orb ca să-şi dea seama. Pentru el, conversaţia deja devenise o competiţie pentru urechile lui Urquhart.

— Chiar şi aşa, ar putea să o facă. De ciudă. Ca să facă puţin rău înainte să dispară în întuneric.

— Nu. Are alte idei.

Ea se potoli din nou.

Până acum, Urquhart era şi el intrigat. Ea avea un aer încrezător şi o voce care picta cu vopsea proaspătă pe pânză, dar încă nu putea vedea tabloul.

— Cum ar fi? o provocă Geoffrey.

Claire se uită la Urquhart; intenţionase să păstreze această informaţie pentru un moment mai intim, dar el considera că ar fi trebuit să continue. O minge de golf căzu cu zgomote surde la picioarele lor, urmată de un strigăt tardiv de avertizare de pe peluză; era evident că ministrul mediului avea mare nevoie de antrenament. Urquhart se ridică de pe scaunul de grădină din lemn şi începu să îi conducă pe cărările grădinii, unde nu puteau fi auziţi şi găsiţi de către ceilalţi.

— Un partid nou, începu ea din nou. O mare lansare mediatică alături de nişte nume importante care să-l susţină. Apoi îl vor urma mai mulţi în săptămânile viitoare. Câţiva din partidul nostru. Poate unul sau doi chiar din guvern.

— O nebunie! pufni Booza-Pitt.

Dar privirea lui Urquhart devenise fixă, corpul i se opri din mers ca să se concentreze, studiind pământul de parcă ar fi privit printr-o trapă, într-un iad personal.

— Ar spera la câteva alegeri anticipate de unde ar cumpăra tot ce apare nou pe raft. Cu fiecare muşcătură, ar smulge bucăţi din majoritatea mea. Mi-ar face guvernarea tot mai dificilă.

— Pas cu pas.

— Vrea să sângerez. Să mă omoare cu o mie de tăieturi.

— Ar putea să o facă? Chiar ar putea? în sfârşit, Booza-Pitt observă vântul schimbător. Pare un partid pe care nu l-ar lua în serios decât revistele de femei.

— Geoffrey, chiar şi femeile se opresc din lăcuirea unghiilor ca să voteze. Nu ne ocupăm doar de bufeurile noastre şi de aranjatul florilor.

Prim-ministrul grăbi pasul; Booza-Pitt se simţi lăsat în urmă.

— Dar de unde ar primi bani pentru toate astea? întrebă el fără să răsufle.

Pentru Geoffrey, toate părţile practice ale vieţii erau o chestiune de bani. Găsise cândva o scurtătură la crosul şcolii şi, spre necazul lui, reuşise să se califice în echipă. Se consolase vânzând secretul scurtăturii prietenilor lui.

— Nu banii sunt problema lui, ci timpul, îi răspunse Claire. Timpul pentru a-şi lua avânt. Timpul pentru a construi o organizaţie înainte de următoarele alegeri şi de a stabili că nu e doar o născocire a imaginaţiei febrile a mass-mediei. Timpul pentru a-i încuraja pe de sclavii noştri asudaţi din galeră să sară în cealaltă corabie.

— Partidul ăsta n-ar fi mai mult decât un bairam, spuse Booza-Pitt, venindu-i să scuipe de dispreţ. Apoi expresia feţei i se schimbă de parcă ar fi fost lovită cu un ciocan. Doamne, ce înseamnă asta pentru proiectul meu de lege? I-aş da toţi banii *lui.*

Urquhart se opri brusc sub crengile unui cedru întins.

— Nu e tocmai ce-am intenţionat, recunoscu el, încet.

— Trebuie... trebuie s-o retrag. Cumva.

Booza-Pitt îşi pierdu vocea, mantia lui de apărător al democraţiei fiind zdrenţuită dinainte să fie ţesută.

— Există o altă cale, interveni Claire.

— Una care mi-ar păstra reputaţia intactă?

— Una care ar păstra intactă reputaţia guvernului, Geoffrey, îl corectă ea. Legea ta va sponsoriza cât mai multe grupuri diferite. Bine. Nu trebuie să-i uşurăm situaţia lui Tom.

— Muşcat până la moarte de o mie de plevuşti, întotdeauna m-am gândit la asta, exclamă Geoffrey, întrebându-se dacă venise vremea să revendice calitatea de autor al planului.

— Şi, între timp, trebuie să ne asigurăm că susţinătorii noştri au în ce să-şi înfigă dinţii. Haideţi să fluturăm steagul pentru ei. Să le dăm ceva care să le amintească ce suntem şi cât de mult ar pierde dacă totul ar merge prost.

— Cum ar fi? insistă Geoffrey.

— Credeam că tu eşti cel cu toate ideile geniale de campanie. Era Urquhart, cu un ton tăios, înapoi printre ei. Geoffrey, ce-ar să faci o plimbare prin Biblioteca Lungă înainte de prânz? Are o colecţie fascinantă de prime ediţii – Sartre, Hemingway, Archer. E chiar pe strada ta.

— Poate un pic mai târziu, F.U.? sugeră el, hotărât să nu fie scos din intrigă.

— Geoffrey, fii băiat bun şi pleacă!

— Da, bine – Biblioteca Lungă. Atunci ne vedem la prânz.

Ea se miră de rezistenţa lui la insultă. Chiar şi atunci, bănuia ea, Booza-Pitt se gândea cum să divulge altora privilegiul invitaţiei personale a prim-ministrului de a cerceta ediţiile lui rare.

— Nu te va iubi pentru asta, comentă ea.

— Geoffrey e incapabil să iubească pe altcineva în afară de el însuşi. Adoraţia lui pentru propria insuficienţă e la fel de totală pe cât e de uluitoare şi nu lasă loc pentru altceva. Cred că voi supravieţui, la fel şi el.

În depărtare, se bătea gongul de prânz şi se auzeau ţipetele copiilor cu o nerăbdare înnoită, dar el ignoră chemările; în schimb, o apucă de braţ şi o conduse printre nişte ferestre franţuzeşti, trecând din terasă în casă. Erau în biroul lui, cu ferestrele bine închise după ei, izolaţi. Brusc, ea se simţi claustrofobă, regulile se schimbaseră. Nu mai era o plimbare de vară, prin grădină, distrându-se cu Booza-Pitt, erau între patru ochi, ea şi Urquhart, într-o atmosferă de intensitate personală pe care nu o mai simţise alături de el până atunci.

— Francis, îmi pare rău dacă te-am jignit când am vorbit de posibilitatea unei înfrângeri.

— Nu m-ai jignit. Ai reuşit să exprimi, foarte elocvent, ceva ce... – voia să spună „vocile din capul meu” – propriile mele gânduri mi-au comunicat foarte clar.

— Crezi că s-ar putea întâmpla?

— Nu sunt un prost. Bineînţeles că s-ar putea întâmpla. Suntem doar nişte pasageri pe un val; chiar când suntem luaţi de el, dacă alunecăm puţin, putem ajunge sub el.

— Şi, dacă am aluneca şi el ar câştiga, chiar şi numai o dată, noi nu ne-am mai putea întoarce. Tom întotdeauna a fost dedicat reprezentării proporţionale – ar schimba chiar el legea alegerilor, ar înclina-o în favoarea partidelor mici, a plevuştii.

— Care ar creşte până ar ajunge nişte ştiuci mari şi ar rupe guvernul în bucăţi. S-ar instala haosul în ţara asta. Prin ordinul legislativ al lui Booza-Pitt şi Makepeace, distrugătorii civilizaţiei. Ha!

O sperie pentru că părea să găsească o plăcere ironică în perspectiva Apocalipsei.

— Ai fi istorie, îl avertiză ea.

— Şi cu atât mai fericit!

Ea îşi dădu seama de ce începuse să se simtă claustrofobă. Stătea nu doar lângă un bărbat, ci lângă un colos politic ale cărui fapte

aveau să fie măreţe. Dar ştiuse asta de la început; nu de-asta fusese de acord să i se alăture, pentru propriul ei loc egoist în umbra lui, pentru emoţia şi experienţa de a sta lângă o mare parte din acea poveste? De aproape, atât de intim, era la fel de înfricoşător.

— Are o mare gaură în armură, continuă Urquhart cu un entuziasm considerabil, punctul lui cel mai vulnerabil. Trebuie să-şi păstreze avântul, să pară irezistibil până când destui oameni îşi vor face curaj ca să mărşăluiască alături de el. Dar are nevoie de timp ca să adune o armată. Iar timpul e al nostru, putem să i-l dăm sau nu. Trebuie să stăm cu ochii pe tânărul Tom.

— Deja fac asta, îi răspunse ea un pic sfioasă. Intenţionase să păstreze acest secret, în caz că el nu era de acord, dar atmosfera intimă îi învinse precauţia. Are un nou şofer care e – cum să mă exprim? – foarte dornic să-şi împărtăşească experienţele, mai ales când îşi primeşte cecul cu salariul săptămânal. De la un prieten foarte apropiat al soţului meu.

— Serios? Minunat. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta. Mi-am ieşit din mână.

— Sau poate eu învăţ.

Începu să se uite mirat la ea, privind-o într-o nouă lumină.

— Cred că asta faci... dovedeşti că eşti o descoperire într-adevăr remarcabilă, Claire, dacă-mi permiţi să spun asta. Se întorsese spre ea, o luase de mâini, iar vocea lui avea un ton mai blând. Deja o invitase să-i împărtăşească foarte multe, dar era o nouă intimitate presantă în acest moment. Trebuie să te întreb ceva. Ai fost destul de dură în legătură cu Tom Makepeace. Mă refer din punct de vedere politic. Dar, din felul în care îl înţelegi atât de bine, am impresia – probabil un simţ – că voi doi aţi fost cândva... apropiaţi. Într-un fel personal.

— Ar fi contat?

— Nu. Nu atât timp cât aş fi putut fi sigur de loialitatea ta.

Loialitate cu legături cel puţin la fel de sigure ca acelea pe care le împărţise cu Makepeace.

— Francis, poţi să fii sigur de loialitatea mea.

Se simţi atrasă de forţa uriaşă de gravitaţie care îl înconjura. Se panică, înţelegând că pierdea controlul, buzele ei întinzându-se spre el. Brusc, se temu de el şi de propriile ei ambiţii. Cădea, dar nu putea găsi în ea puterea de a se împotrivi, chiar dacă ştia că, dacă s-ar fi apropiat de el atât de mult, ar fi fost arsă şi imprăştiată precum cenuşa. Aşa cum se întâmplase cu altele. Ardea.

Apoi simţi gheaţa. Urquhart se retrase, îi lăsă mâinile să cadă şi rupse intenţionat vraja care o lega de el. Nu avea să ştie niciodată de ce, iar Urquhart nu avea să recunoască asta niciodată, nici măcar faţă de el însuşi.

Cum ar putea să recunoască un bărbat asemenea lucruri? Vinovăţia pe care o simţea pentru altele pe care le luase în acest fel, le folosise, apoi le aruncase, lăsându-le complet distruse. Cu trecerea timpului, se simţea tras spre ziua judecăţii şi asemenea lucruri atârnau mai greu în mintea lui. Unii ar fi confundat-o cu o conştiinţă. Sau era doar cunoştinţa că, în trecut, asemenea încurcături provocaseră doar jale şi tulburare, o confuzie de care se putea lipsi într-o lume care, datorită lui Thomas Makepeace, devenise brusc mult mai complicată?

Dar altceva îi îngheţase sângele. Groaza care îl rodea, cea pe care Francis Urquhart Politicianul o construise pe ruinele lui Francis Urquhart Bărbatul. Incapabil să aibă copii, i se nega nemurirea. Un deşert, o pustietate a corpului care îi infectase sufletul şi care, la rândul ei, o rănise pe Mortima, singura femeie pe care o iubise cu adevărat. Celelalte fuseseră doar amăgiri, încercări de a-şi dovedi virilitatea, dar, în cele din urmă, nişte exerciţii fără sens, un ţipăt într-o cameră izolată fonic.

Şi, în timp ce ea stătea lângă el, atrăgătoare şi disponibilă, el nu mai era sigur dacă putea să-şi ridice măcar vocea. Era sfârşitul lui Francis Urquhart Bărbatul.

Francis Urquhart, Politicianul îmbătrânit, se retrase din faţa ispitei şi a chinului.

— Ar fi mai bine să te păstrez ca pe un talisman.

* * *

În capitala cipriotă, mulţimea trecu prin porţile de la intrare pentru o seară cu Alekos, un tânăr cântăreţ talentat, de pe continent, care îşi câştigase un număr remarcabil de admiratori printre grecii de toate vârstele. Tinerele se legănau pe ritmul şoldurilor lui, bătrânele îndrăgeau vocea lui care picura ca mierea pe urechile lor pe jumătate surde, iar bărbaţii fuseseră câştigaţi de felul în care transmitea cu măiestrie imaginile şi emoţiile elenismului în muzica sufletului grecesc, mai puternic decât trei goluri date de echipa de fotbal Omonia în prima repriză. Venise cu avionul din Atena pentru un concert special în sprijinul Fondului de Apărare al Ciprului. Puţini dintre cele câteva mii de entuziasmaţi din sala de spectacole în aer liber se întrebau cum puteau să strângă bani pentru CDF dintr-un concert, când toate biletele fuseseră date, la fel ca şi numărul mare de steaguri care erau fluturate deasupra capetelor mulţimii emoţionate. „Nu vom uita", refrenul în memoria victimelor invaziei turceşti, fu ridicat lângă alte slogane de suflet ca „Lăsaţi-ne să ne îngropăm morţii cu onoare", „Britanicilor – daţi-ne bazele înapoi" şi da, chiar şi „Egalitate cu orhideele".

Episcopul ieşea în evidenţă, îmbrăcat în negru, pe scaunul de onoare, şi înconjurat de o echipă harnică de studenţi la teologie. Theophilos era încântat. Suportă cu o tărie paternă chiar şi excesele alcoolice ocazionale provocate de căldură şi de provizia de bere la îndemână. Timp de trei ore, Alekos şi muzicienii care îl acompaniau

agitară, zgâriară, gâdilară şi biciuiră patima lor; târziu în noapte, ajunse la refrenul lui *Akritas Dighenis,* o poveste despre sfidarea eroică a duşmanului străin, despre amintirile dragi din negura timpului şi, mai ales, despre victorie. Cântară şi se legănară cu el, aprinseră chibrituri şi lumânări, cu feţele luminate de speranţă în întuneric în timp ce lacrimile curgeau liber de la femei şi de la bărbaţi deopotrivă. Alekos îi ţinea în palmă.

— Aţi uitat? şopti el la microfon, vocea lui întinzându-se ca să-i atingă pe fiecare dintre ei.

— Nu, plânseră ei.

— Vreţi să-i uitaţi pe cei care au murit?

— Nu...

— Care şi-au dat vieţile pentru libertatea Ciprului? Care zac îngropaţi, unii, în morminte necunoscute?

Vocea lui era mai fermă, îi îndemna.

(Mai târziu, când auzi rapoartele, Hugh Martin tresări la felul în care Alekos, într-un gest emoţionant, amestecase subiectul mormintelor britanice cu invazia turcă.)

— Nu, nu, răspunseră ei cu aceeaşi fermitate.

— Vreţi să vă fie dată ţara bazelor britanice?

Agită apele tulburi, pline de ură veche, ca o coadă de rechin. În întuneric, începură să-şi piardă identităţile individuale şi să devină ca unul. Toţi erau greci. Plini de resentimente.

— Vă veţi da patria ticăloşilor de turci?

— Nu! Niciodată!

— Vreţi ca soţiile şi fiicele voastre să fie violate de ticăloşii de turci la fel cum au fost mamele voastre când ticăloşii ăia ne-au invadat ţara?

Pumnul lui încleştat lovea aerul nopţii, transmiţându-şi înverşunarea celorlalţi.

— NU!

— Vreţi ca preşedintele să semneze un tratat în care să se scrie că totul e bine aşa? Că totul e uitat? Terminat? Că pot păstra ce au furat?

— NU! începură ei să strige. NU! NU! NU!

— Ce vreţi să-i spuneţi preşedintelui?

— N-U-U-U-U!

Strigătele se ridicară în noaptea Nicosiei şi se revărsară peste oraş.

— Atunci mergeţi şi spuneţi-i asta!

Uşile fură deschise brusc şi mii de oameni se învălmăşiră ca să iasă din sala de spectacole doar ca să găsească autobuze aliniate, care să-i ducă pe cei doi kilometri până la Palatul Prezidenţial, unde batjocoriră paznicii, clătinară porţile şi împodobiră gardul din fier forjat cu steagurile lor. La lumina lunii uriaşe şi trandafirii din Nicosia, fu cea mai mare demonstraţie din oraş de la alegeri, şi douăzeci şi trei de arestări imprudente făcură ca zbaterea picioarelor lor furioase să acapareze titlurile câteva zile după aceea.

Ca fiecare detaliu al concertului, chiar şi bisul se desfăşurase conform planului.

CAPITOLUL 24

Jocul politicii se petrece, de obicei, printr-o succesiune de răzgândiri.

— Jambiere şi gonguri din nou în seara asta, oftă Urquhart.

Pierduse şirul dăţilor în care se înţolise în ţinută oficială, într-o seară de vară, ca să facă schimb de amabilităţi insignifiante cu un dictator din lumea a treia care, pe măsură ce lista de vinuri înainta, se lăuda cu numeroasele lui soţii, titluri şi chiar conturi bancare elveţiene. Urquhart îşi spuse că şi-ar fi dorit să-şi petreacă timpul făcând altceva, ceva mai satisfăcător. Dar ce? Simţind cum începea să-l cuprindă teama, îşi dădu seama că nu ştia ce. Pentru el, nu mai exista altceva.

— Văd că strică peluza pentru statuia aceea blestemată. Mortima se uita pe fereastra dormitorului. Credeam că i-ai spus lui Max Stanbrook să-i oprească.

— Lucrează la asta.

— E absurd, continuă ea. Peste o lună şi ceva îi vei depăşi recordul. Tu ar trebui să fii acolo.

— Nici ea nu trebuia să piardă, reflectă el cu o voce înceată.

Ea se întoarse la el, cu o faţă îngrijorată.

— Francis, toată prostia asta cu Makepeace chiar te supără?

— Poate, un pic.

— Nu-ţi stă în fire să-ţi recunoşti vulnerabilitatea.

— Mortima, Makepeace îmi forţează mâna. Dacă îi dau timp să se organizeze, să crească, îi dau timp să reuşească. Timpul nu e de partea mea, nu când ajungi la vârsta mea. Înjurând încet, îşi trase

papionul şi începu din nou procesul de a-l înnoda. Claire spune că ar trebui să găsesc o cale de a arăta că el joacă la cacealma. Că trebuie să flutur steagul.

— Se dovedeşte a fi o alegere interesantă pentru o tovarăşă de joacă.

El înţelese exact la ce făcea ea aluzie.

— Nu, Mortima, fără distracţii. În trecut, au provocat multă suferinţă. Şi există voci peste tot care îmi spun că voi avea nevoie de toate puterile ca să mă concentrez în următoarele luni.

— Francis, oamenii încă te privesc ca pe un mare conducător.

— Şi aş putea trăi destul ca să mă considere un ticălos şi mai mare.

— Ce te roade? întrebă ea îngrijorată. De obicei, nu eşti morbid.

Se holbă la imaginea din oglindă. Timpul îşi lăsase amprenta incontestabilă; faţa îi era ridată şi căzută, părul subţiat, ochii îi erau stinşi şi obosiţi. Urquhart Bărbatul – cel puţin Tânărul Bărbat – era doar o amintire. Dar unele amintiri, se gândi el, trăiau mai mult ca altele, refuzau să moară. Mai ales amintirea unei zile în care, cu mulţi ani în urmă, greşise. În timp ce razele soarelui de seară treceau prin fereastră şi scăldau camera într-o lumină bogată de culoare ocru, îşi aminti totul. Îi căzură mâinile pe lângă el, iar papionul rămase din nou dezlegat.

— Când eram un tânăr locotenent în Cipru – vocea îi părea seacă, de parcă începuse să fumeze din nou – a fost un incident. O ciocnire nefericită de sorţi. Un sacrificiu, dacă vrei să-i spui aşa, în numele păcii Maiestăţii Sale. Tom Makepeace mi-a scris azi, ştie despre incident, dar nu despre rolul meu în el. Dar, dacă partea mea din acea luptă s-ar face publică, ei m-ar distruge. Ar ignora tot ce am realizat şi m-ar sfâşia ca lupii.

Se întoarse cu faţa la ea.

— Dacă îi dau lui Makepeace ceva din ce îşi doreşte, va urmări chestiunea mai departe. Dacă nu-i dau nimic, mă va urmări pe *mine.* Oricum, sunt mari şanse să fiu distrus. Şi timpul e de partea lui.

— Atunci luptă cu el, Francis.

— Nu ştiu cum.

— Ai multe corzi în arc.

El i se alătură lângă fereastră, o luă de mâini, le masă cu degetele mari ca să o scape de îndoieli şi o sărută cu blândeţe pe frunte.

— Am corzi în arc. Dar nu ştiu dacă mai am putere să îndoi lucrul acela blestemat. Râse sec, iar ea alese să nu facă la fel. Trebuie să mai avem o victorie, încă un succes la alegeri în urma noastră. Numele Urquhart, al tău şi al meu, scris în istorie. Prim-ministrul cu cel mai lung mandat din acest secol.

— Şi cel mai grozav.

— Ţi-o datorez ţie mai mult decât mi-o datorez mie. Trebuie să găsesc o cale de a-l învinge, de a-l distruge – oricum! Şi repede. Tot ce am realizat vreodată depinde de asta.

— Şi după aceea, Francis?

— Atunci poate ne gândim la retragere şi voi deveni un bătrân nesuferit şi cârcotaş, dacă asta vrei.

— Asta vrei tu?

— Nu. Dar ce altceva mă aşteaptă? În afară de asta, nu am nimic. De aceea voi lupta cu Tom Makepeace. Şi cu toţi ceilalţi. Atât timp cât mai respir.

Pentru Mortima, totul suna prea mult ca un epitaf; îl ţinu aproape într-un fel în care nu se mai îmbrăţişaseră de multă vreme, îngropându-şi faţa în pielea lui lăsată şi temându-se că avea să cadă şi ea în prăpastia adâncă a bătrâneţii lui pustii.

Brusc, înţepeni şi fu mai bucuros. Ceva de peste umărul ei îi atrăsese atenţia. Muncitorii terminaseră de pus parii – incredibil, steaguri ale Uniunii în miniatură – şi o mare maşină de tuns iarba se îndrepta încet spre ele. Se apropia ezitant, înaintarea îi era

împiedicată, era forţată să încetinească, să oprească şi să vireze ca să le ocolească. Făcea asta cu mare greutate, scormonind gazonul îngrijit şi doborând câteva steaguri în timp ce grădinarul răsucea volanul. Era clar că nu era o maşină făcută să tundă iarba în locuri atât de restrânse. Urquhart observă totul cu un interes tot mai mare.

— Oricum, draga mea, un mare general nu are nevoie să-şi îndoaie singur arcul, îi pune pe alţii să facă asta pentru el. Are nevoie doar de idei. Şi vreo două tocmai mi-au bătut la uşă.

* * *

— Max! îl chemă el.

Miniştrii se adunară în Sala Cabinetului, unde îl găsiră în celălalt capăt, lovindu-şi pumnul cu palma ca un portar care aştepta următoarea lovitură, în loc să-l găsească pe scaunul lui obişnuit, sub portretul lui Walpole.

Stanbrook merse spre el pe când ceilalţi se învârteau, neştiind dacă ar fi trebuit să se aşeze în timp ce el încă mai stătea în picioare.

— Max, dragă băiete, îl întâmpină Urquhart pe când celălalt se apropia. Îţi mai aminteşti mica noastră conversaţie despre statuie? Încă n-ai semnat Ordinul, nu-i aşa?

— L-am întârziat cât de mult am putut, F.U. Stanford încercă să facă asta să sune ca o victorie de proporţii hectoriene. Apoi, mai timid: Dar nu pot să găsesc niciun motiv pentru a o respinge.

Urquhart îl mustră cu o privire, apoi îşi puse un braţ pe umărul colegului şi îl întoarse spre fereastră.

— Max, există un singur motiv pentru a respinge un proiect atât de onorabil şi acela e că nu au strâns destui bani.

— Dar au strâns. Optzeci de mii de lire.

— Acelea sunt doar pentru statuie. Dar pentru întreţinere?

— F.U., ce e de întreţinut la o statuie? Să o curăţăm din când în când de găinaţi de porumbei nu ne va umfla facturile la proporţii masive.

— Dar nu e vorba doar de păsări, nu-i aşa? Cum rămâne cu teroriştii?

Stanford fu zăpăcit.

— Ministrul de interne, îl chemă Urquhart pe Geoffrey, care veni fuga.

Ceilalţi se apropiară şi ei, fascinaţi de ceea ce era evident o formă de piesă moralizatoare sau, posibil, o lăsare de sânge a noului ministru al mediului – oricum, nimeni nu voia să o rateze.

— Geoffrey, n-ai zice că o statuie a dragei noastre Foste Conducătoare, situată chiar dincolo de grădinile de pe Downing Street, ar fi o ţintă evidentă a unui atac terorist? O pedeapsă simbolică pentru eşecuri din trecut? Ale lor, nu ale ei. Ca să nu mai vorbim că ar fi o ţintă şi pentru atenţiile mai evidente ale huliganilor de rând şi ale celor care fac graffiti.

— Cu siguranţă, domnule prim-ministru.

— Şi merită să îi asigurăm securitatea – şi pe a noastră. Douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Poate cu un sistem video de securitate special pentru ea. Cât de mult ar costa?

— Cât de mult aţi vrea să coste, domnule prim-ministru?

— Minunat, Geoffrey. Ca să o instaleze şi să o menţină... cel puţin zece mii de lire pe an, nu crezi?

— Mi se pare foarte rezonabil.

— Apoi, bineînţeles, e monitorizarea acelui sistem. Douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Plus o inspecţie vizuală a locului făcută de paznic, de fiecare dată când sună cornul noaptea.

— Încă douăzeci de mii de lire pentru asta, interveni Geoffrey.

— Vezi, Max. Mai trebuie să găsească încă treizeci de mii pe an.

Stanbrook păli, de parcă ar fi avut hemoragie.

— Cred că fondul va ajunge până acolo, F.U.

— Dar nu te-ai gândit la iarbă, nu-i aşa? O omisiune surprinzătoare pentru un ministru al mediului.

— La iarbă? Ce legătură are blestemata de iarbă cu asta?

Atât perspectiva, cât şi limbajul lui se prăbuşiră confuze.

— Totul, cum îţi voi explica. Vino cu mine!

Urquhart deschise uşile terasei şi, ca o gâscă, îi conduse pe toţi cei douăzeci şi cinci, unul după altul în jos, pe scări, în grădină, prin uşa din vechiul zid de cărămidă şi, în mai puţin de un minut, îi aduse la locul cu pari. Detectivii din Unitatea Specială, speriaţi, începură să alerge peste tot, ca nişte cowboy încercând să adune boi rătăciţi.

— Plecaţi! Plecaţi de pe iarba mea! le strigă el. E ceva foarte important.

Paznicii se retraseră, nervoşi, la distanţă, întrebându-se dacă bătrânul o luase razna şi dacă ar fi trebuit să-şi scoată armele Smith & Wessons sau să-i dea Geriatol[3].

— Observaţi iarba, le ordonă Urquhart, cu mâinile întinse. Frumos tunsă, linie după linie. Până... Făcu un gest teatral de a decapita o victimă la picioarele lui: aici.

Se adunară ca să inspecteze gazonul ciufulit şi pătat pe care stătea.

— Vezi, Max, maşina de tuns iarba nu face faţă. E prea mare. Aşa că va trebui să luaţi alta. Să o transportaţi până aici, de două ori pe săptămână, în timpul verii, doar ca să tundeţi iarba din jurul statuii.

— Nu mă îndoiesc că trebuie şi cosită puţin.

Bollingbroke se hotărâse să se alăture unui nou şi glorios sport de vară.

— Mulţumesc, Arthur. Max, ne trebuie şi o motocoasă. Toată afurisita de linie de producţie pe care am creat-o ca să păstrăm

3 Supliment alimentar conţinând vitamina B şi fier (n.red.)

spaţiile verzi ale frumosului nostru oraş tunse şi rase – perturbată! Încurcată. Oprită. Pentru statuia voastră.

— Nu e statuia mea, bombăni Stanbrook, dar deja era alt jucător pe teren.

— Domnule secretar al trezoreriei, care ar fi costul unei maşini mici de tuns iarba şi a unei motocoase, plus depozitarea lor şi transportul din depozit de vreo cincizeci de ori pe an, plus o alocaţie pentru tot haosul programului de întreţinere care probabil va urma?

Vorbi ca şi cum era sigur că centrul Londrei s-ar fi blocat.

— Aş spune că încă zece mii, preciză un bărbat care arăta tânăr şi avea nişte buze care se mişcau ca ale unui caras auriu. Pe puţin.

— Aşadar, avem zece, zece şi douăzeci. Asta înseamnă încă patruzeci de mii de lire, Max.

— Voi spune Societăţii.

— Max, nu doar patruzeci de mii de lire. Patruzeci de mii de lire pe an. Va trebui să ne asigurăm că un fond e disponibil pentru a genera aceşti bani pentru cel puţin zece ani, altfel contribuabilul va plăti factura. Nu ne putem permite aşa ceva.

— Nu când trebuie să anunţ îngheţarea salariilor asistentelor, insistă ministrul sănătăţii, jovial.

— Şi unde e Cancelarul Trezoreriei? Prim-ministrul lui îl vrea. Ah, Jim, nu fi timid!

Cancelarul fu împins de multe mâini dornice din izolarea lui din spatele adunării, într-un cor de râsete.

— Cancelare! Un fond suficient pentru a genera patruzeci de mii de lire pe an pentru cel puţin zece ani. Despre cât vorbim?

Jim Barfield, o siluetă rotundă ca a Domnului Pickwick, cu o claie de păr care îl făcea să arate de parcă îi explodaseră creierii, îşi scărpină vesta şi îşi supse buza de jos.

— Nu sunt obişnuit cu miile. Pune câteva zerouri la sfârşit şi nu aş avea nicio problemă, dar... Se scărpină din nou. Să zicem că un sfert de milion. Doar între prieteni.

— Domnule Stanbrook, Societatea are un sfert de milion de lire? Pe lângă cele optzeci pentru sculptarea acestei statui?

Stanbrook, fără să ştie dacă să râdă cu restul, să cadă în genunchi şi să sărute iarba sau să plece, târându-se umilit, doar plecă uşor capul.

— Fără chipuri cioplite! insistă o voce de pe flancul de vest al Whitehallului, iar ceilalţi aplaudară.

— Atunci, cu mult regret...

Nu era nevoie să termine. Toţi oamenii Cabinetului, chiar şi Stanbrook, aplaudară de parcă pe gazonul verde al Westminsterului văzuseră unul dintre cele mai bune trucuri magice ale deceniului. Ceea ce, probabil, se şi întâmplase.

Se simţi bine. Arătase că încă mai era cel mai mare actor al veacului. Fusese la fel de important să-şi amintească sieşi precum fusese să le amintească şi celorlalţi. Imaginea lui fusese salvată, trecutul fusese exorcizat. Acum trebuia să exorcizeze viitorul.

CAPITOLUL 25

Ambiţia ar trebui să fie destul de puternică pentru a suporta o cizelare dură. Şi un şut bun.

Claire se ciocni de el când fugea din Biblioteca Camerei Comunelor. Ţinea nişte documente, iar el trebui să-şi întindă mâinile ca să o oprească din cădere.

— Bună, străino!

— Bună!

Vocea ei era blândă, vechea chimie încă funcţiona. Fără tragere de inimă, Makepeace îşi retrase braţul cu care o sprijinea şi îi dădu drumul.

— Faci comisioane pentru şef? întrebă el, arătând spre hârtii, şi regretă imediat.

Urquhart deja intervenise prea mult între ei.

— Ţi s-ar părea o prostie dacă ţi-aş spune că mi-a fost dor de tine? M-am gândit mult la tine.

— Nu cred că e adevărat, îi răspunse el, mândria lui masculină rănită făcându-i tonul mai tăios decât intenţionase. Presupun că, venind de la o acolită de-a lui Urquhart, ar trebui să iau această atenţie ca pe un compliment.

Îi căută privirea, dar rămase evazivă, îndreptată de-a lungul coridorului, la picioarele lui, nedorind să-i permită să cerceteze rănile pe care i le pricinuise. Se purta mai mult ca un amant secret şi timid decât ca atunci când împărtăşiseră ceva ce trebuiau să ascundă.

— Mi-ar plăcea să cred că mai putem fi prieteni, îi spuse ea şi se miră imediat de propria ei ipocrizie.

Vorbea serios; simţea o puternică afecţiune şi respect pentru el, un bărbat cu care împărtăşise foarte multe. Dar tot ea era femeia care încerca să îl îngenuncheze. Pentru prima dată, începu să fie conştientă de cât de mult se îndepărtase de propria ei imagine. Devenise două persoane, un animal politic şi o femeie, în două lumi, una neagră, alta albă, iar lumea întunecată în care stătea în umbra lui Francis Urquhart o trăgea departe de rădăcinile ei şi de cei pe care îi iubise.

— Claire, acum există doar două tabere în locul acesta. Cei care sunt alături de el şi cei care nu sunt. Nu mai e loc pentru neutralitate.

Trecu un coleg şi amândoi tăcură ruşinaţi, de parcă secretele lor din trecut fuseseră dezvăluite presei de seară.

— Nu m-am vândut, începu ea din nou, nerăbdătoare să se liniştească pe ea însăşi la fel de mult ca pe el.

Dispreţul îi înăspri privirea.

— Claire, scuteşte-mă de dulcegăriile despre scopuri şi mijloace. Ca laptele închegat, le voi înghiţi doar o dată. Pentru el există doar un scop. Francis Urquhart. Şi va folosi orice mijloace. Priveşte adevărul în faţă. Te-ai vândut.

— Tom, eu nu m-am născut cu toate astea. Eu a trebuit să lupt şi să zgârii pentru fiecare lucruşor pe care l-am realizat în acest loc. Am suportat toate insultele, atitudinea arogantă, pe cei care mă pipăiau, pe bărbaţii care predică despre egalitate, dar o practică doar când plătesc nemţeşte. Poate că tu îţi permiţi, dar, în niciun caz, eu nu o să-mi fac bagajele ca să plec la primul semn de pericol.

— Nu am plecat. Nu de lângă principiile mele.

— Grozav. Tu predici şi, între timp, cei care împachetează Big Mac-urile vor moşteni Pământul. Tom, amândoi avem idealuri.

Diferenţa dintre noi e că eu sunt pregătită să fac ceva pentru ele, să risc ca să le urmăresc, nu doar să stau pe margini şi să-mi bat joc.

— Nu stau pe margini.

— Ai fugit de pe teren!

— Există anumite jocuri la care, pur şi simplu, nu vreau să particip.

Tonul lui sugera că, în politică, cel puţin, ea era doar o târfă.

— Ştii ceva, Tom Makepeace, ai fost un bărbat mai bun în pat. Măcar acolo ştiai ce făceai.

Nu vorbea serios, îşi ascundea propria suferinţă, dar întotdeauna avusese tendinţa de a se exprima într-un mod exagerat, iar această exprimare le rupse respectul aşa cum o unghie rupe mătasea.

Ştia că îl rănise şi privi cu tristeţe cum un mesager care purta ciorapi îi înmână lui Makepeace un plic cu un blazon cunoscut. Îl deschise repede şi îl citi, în timp ce ea se gândea la o scuză, dar când el îşi ridică din nou privirea, care nu mai era plină de mândrie rănită, ci de un dispreţ veritabil, ceva îi spuse că era deja prea târziu.

— Cei care sunt alături de el, Claire. Şi cei care nu sunt.

Se întoarse pe călcâi şi plecă cu paşi mari de lângă ruinele prieteniei lor.

Downing Street nr. 10

Dragă Thomas,

Îţi răspund la ultima scrisoare. Nu am nimic de adăugat răspunsului pe care l-am dat în Cameră săptămâna trecută sau politicii adoptate de guverne succesive, conform cărora considerente de securitate împiedică discuţiile detaliate despre aceste chestiuni.

Cu stimă,
Francis

Fusese exprimată în termeni intenţionat jignitori. Numele lui fusese tipărit, nu scris de mână, respingerea cererii lui era cât de scurtă o putea concepe un parlamentar experimentat. Poate că trebuia să fie măcar recunoscător că scrisoarea îl scutise de ipocrizia alinturilor tradiţionale dintre colegii de partid care sugera că autorul îl putea stima „pentru totdeauna".

În timp ce Makepeace intră în Cameră, cu scrisoarea care îi ieşea ca un ziar vechi de o săptămână din mâna încleştată, tremura pentru că îşi simţea propria insuficienţă. Cândva, doar în urmă cu câteva zile, un cuvânt de-al lui ar fi făcut ca Sistemul să scoată cutii roşii pline de documente şi rapoarte; acum nu putea decât să-i insulte în trecere.

Şi Claire îl făcuse să se simtă prost – nu doar pentru că spusese vorbe grosolane fără să vrea, ci pentru că nu îşi dăduse seama câtă iubire mai simţea pentru ea, în ciuda Mariei. Ar fi trebuit să ştie mai bine, să se controleze mai mult, dar ea îl făcuse să se simtă ca un şcolar.

Dacă era îmbujorat din cauza frustrării când se aşează să asculte dezbaterea despre Directiva Uniunii Europene (Armonizarea Remuneraţiilor Personalului), în câteva momente, resentimentele lui se înălţară ca un şoim pe cerul saudit. Camera era plină, prim-ministrul era pe scaunul lui, cu Bollingbroke lângă Cutia cu Documente, vorbind despre chestiuni diplomatice cu înfrânarea şi răbdarea unui zidar care se apropia de ziua de salariu.

— Remuneraţii! pronunţă el cu o bucurie locală. Aş vrea să am nişte remuneraţii. Scrie în acest ziar de duminică – flutură ziarul deasupra capului lui – că se pare că un Comisar şi-a luat o traducătoare personală într-o vizită de zece zile pe care a făcut-o recent în Japonia. Dar a fost o neglijenţă, se pare că domnişoara s-a

dovedit a fi calificată doar în islandeză şi rusă. Ridică din umeri de parcă s-ar fi confruntat cu o problemă de o complexitate insurmontabilă. Ei bine, ce ştiu eu, poate toate sună la fel şi sunt sigur că a fost şi ea bună la ceva. Dar cam exagerează când se întorc şi încep să ceară mai mult.

Strigăte amestecate de încurajare şi obiecţie se auziră din toate părţile când, cu o şoaptă de scenă pe care toţi cei din Cameră (cu excepţia scribului de la Hansard) putu să o audă fără probleme, adăugă:

— Mă întreb dacă aş putea să o trec la cheltuieli deductibile.

Dezbaterea se transformă rapid într-o comedie muzicală, ceea ce îi supără pe câţiva membri ai opoziţiei care încercară să intervină, dar Bollingbroke, de parcă ar fi stat sfidător de pază pe stâncile din Dover, refuză să-i lase.

— Şi pentru ce scop ni se cere să-i plătim mai mult pe bunii cetăţeni ai Bruxelles-ului, domnule preşedinte al Camerei? întrebă el, făcându-le semn câtorva care voiau să ofere un răspuns. O să vă spun eu. Unul dintre ultimele lor planuri e să editeze o istorie standard a Europei care poate fi folosită în toate şcolile noastre. Într-un fel... să le dea copiilor noştri o perspectivă comună. Să-i unească.

Câţiva membri importanţi ai opoziţiei dădură din capete în semn de aprobare. Ar fi trebuit să ştie mai bine.

— O epistolă vizionară. Se pare că germanii nu au invadat niciodată Polonia, italienii nu s-au retras niciodată, francezii nu s-au retras niciodată şi noi nu am câştigat războiul.

Se dezlănţui iadul în fiecare colţ al Camerei, zgomotul fiind atât de puternic, încât era imposibil să îşi dea seama cine striga în favoarea şi cine pentru condamnarea ministrului afacerilor externe. Dar Makepeace sărise în picioare, roşeaţa feţei lui indicând, fără urmă de îndoială, profunzimea indignării lui. Bollingbroke, întotdeauna dorindu-şi să sondeze asemenea adâncimi, cedă.

— În toţi anii petrecuţi în această Cameră, nu am auzit niciodată o prezentare atât de nervoasă şi de belicoasă făcută de vreun ministru al afacerilor externe, începu Makepeace. Când tot restul Europei caută o cale comună de a merge înainte, el pare hotărât să se poarte ca un copil încăpăţânat. Iar prim-ministrul lui, căruia îi place să pretindă că e un om de stat, stă lângă el şi îl încurajează...

Makepeace încurcase ţintele. În scaunul de lângă Bollingbroke, Urquhart stătea de vorbă cu Claire, care se apleca din locul ei de pază de pe rândul din spate ca să-i şoptească ceva la ureche. De unde stătea Makepeace, părea că îşi freca faţa cu afecţiune de el. Sentimentul lui de trădare personală crescu.

— Când restul Europei e unit, pentru numele lui Dumnezeu, nu ar trebui să ne alăturăm lui în loc să zgândărim din cauza vechilor războaie?

— Pe vremea tatălui meu, asta se numea capitulare, strigă Bollingbroke, dar nu încercă să ia cuvântul – se bucura să vadă cum Makepeace era întins ca un arc.

— Guvernul se ceartă din cauza problemelor legate de străinătate cu singurul scop de a-şi acoperi eşecurile de acasă. Şi-a pierdut toată autoritatea morală de a continua în funcţie...

În apropiere, Annita Burke dădea din cap în semn de aprobare, îndemnându-l să continue, în timp ce alţii din jurul ei încercau să-l asculte, cu capetele înclinate, înţelegători, în loc să se alăture agitaţiei generale. Printre toate glasurile, Bollingbroke putu fi auzit spunând într-un fel batjocoritor:

— Şi-a găsit moralitatea de când a fost dat afară din funcţie, nu-i aşa? Ce convenabil!

— Aşa cum au spus recent episcopii la Sinodul General, această ţară are nevoie de o schimbare a direcţiei şi de un nou sentiment al moralităţii conducerii – o conducere pe care acest guvern şi acest prim-ministru nici măcar nu încearcă să o ofere.

Bollingbroke se sătură, sări în picioare şi începu să bată cu picioarele în tribună.

— Ce-ai realizat tu în comparaţie cu Francis Urquhart? strigă el. În comparaţie cu el eşti ca un porc care se scarpină într-o fermă de porci. Francis Urquhart a adus prosperitate în ţara asta, pace în Cipru...

Menţionarea Ciprului veni ca o palmă peste obrazul lui Makepeace. Părea să-l fi agitat şi pe Urquhart, care îl trăgea de mânecă pe ministrul afacerilor externe. Bollingbroke, speriat de intervenţia neobişnuită a prim-ministrului, se lăsă în scaun, locul lui la tribună fiind luat de Urquhart.

Camera se linişti, toţi fiind fascinaţi să prindă următoarea întoarcere a caruselului.

Urquhart îşi drese glasul.

— Îmi pare rău să-l întrerup pe onorabilul meu prieten, apreciez contribuţia lui... dar toată discuţia asta despre moralitate şi episcopi e încurcată şi derutantă. Ştiţi, domnule preşedinte al Camerei, mi se pare extraordinar că cei care îşi petrec foarte mult timp avertizând cu privire la consecinţele grave ale faptelor rele în viaţa de apoi nu vorbesc prea des despre ele în viaţa asta. Ne sugerează să întoarcem celălalt obraz. Oftă. Dar, dacă acesta este rolul autodesemnat adoptat de episcopi, nu poate fi şi rolul guvernului – cel puţin nu al guvernului meu. Treaba noastră nu este să-i iertăm pe cei care au făcut rău. Treaba noastră este să-i apărăm pe cei care nu au făcut rău.

Dacă Makepeace aruncase mănuşa moralităţii, Urquhart părea hotărât să o ia şi să o folosească drept armă de atac.

— Să nu mă înţelegeţi greşit, respect mult contribuţia adusă la succesul guvernului meu de onorabilul domn când era membru al acestuia... Zâmbi fin, în bătaie de joc. Deşi nu-mi amintesc să-l fi auzit, când stătea la masa Cabinetului, explicând cum stricam lucrurile atât de rău. Nu până l-am concediat. Dar pierderea funcţiei

poate avea un efect derutant asupra perspectivei şi memoriei unui om.

Mănuşa lovi din nou. Poc!

— Nu mă îndoiesc de sinceritatea valorilor lui personale, dar mi se par ciudate. Mi se pare ciudat când spune că trebuie să facem una sau alta, doar pentru că aşa spun episcopii. Chiar mai ciudat decât declaraţia conform căreia ar trebui să urmăm un curs de acţiune sau altul pentru că aşa spune restul Europei. Unde e moralitatea în asta? În părerile la mâna a doua care urmează turma cum urmează câinii un camion de gunoi.

Poc!

— Moralitatea înseamnă să decizi singur ce e corect. Apoi să faci ceva în legătură cu asta. Permiteţi-mi să am în jurul meu oameni de acţiune, nu moralişti care spun vorbe goale. Nu simt nimic decât dispreţ pentru cei – privirea lui Urquhart se îndreptă în direcţia fostului său coleg – care stau deoparte şi critică eforturile celorlalţi şi care coboară de pe înălţimile de unde judecă după ce lupta s-a terminat şi le spun răniţilor şi celor care sunt pe moarte unde au greşit...

Makepeace încercă să nu tresară, dar suferea în sinea lui. Încă mai auzea ecoul reproşului lui Claire în urechi – îl acuzase că stătea pe margine –, şi acum asta. Încercau să-l umilească, împreună. Se uită în jurul lui în timp ce veneau loviturile. Cei pe care îi crezuse susţinători se foiau incomod pe locurile lor, în timp ce expresia feţei Annitei îl îndemna să continue – să facă ceva! Se ridică în picioare, cerând cuvântul.

— Nu, nu, îi făcu semn Urquhart să stea jos. Am auzit destul despre teologie de la el ca să-mi ajungă multă vreme de-acum încolo.

Makepeace rămase pe poziţie, cerând să fie auzit, cu mâna încleştată şi ridicată – încă strângea scrisoarea lui Urquhart în timp ce loialiştii lui Urquhart îl înjurau şi îi strigau să se aşeze la loc. Poc,

poc, poc! Makepeace stătea singur, sfidând loviturile, dar trebuia doar să stea acolo – fără să facă nimic, aşa cum îi reproşase Urquhart –, lăsându-se înjunghiat şi sfâşiat? Privirea Annitei era plină de jale, iar într-a lui se vedea durerea pricinuită de nedreptate.

— De când şi-a pierdut funcţia, spunea Urquhart, atitudinea lui a devenit atât de critică, de negativă, atât de amărâtă din motive personale şi de atât de distructivă, încât uneori mă întreb ce mai caută în acelaşi mare partid ca mine.

POC!

Asta era. Provocarea publică. Nu avea de ales decât să răspundă. Toţi cei din jurul lui cu care discutase şi conspirase îl examinau, întrebându-se dacă era pregătit pentru duel. Makepeace împotriva lui Urquhart. Ştia că, dacă se ferea de provocare atunci, i-ar fi fost imposibil să-i convingă pe unii dintre conspiratori să i se alăture mai târziu. Dar era prea devreme, nu era complet pregătit. Annita îl avertizase să nu fie prea nerăbdător şi emotiv... dar chiar şi vulturii trebuie să zboare purtaţi de vânt. Şi, chiar dacă juca rolul unui politician, fusese născut ca un om şi acel om suferea în sinea lui, îl usturau obrajii, iar gândurile îi erau înceţoşate de o furie întunecată care se adâncea şi cerea satisfacţie.

Satisfacţie. Pentru umilinţele publice din Cameră. Satisfacţie pentru insultele primite în privat, în scrisoarea din mâna lui. Satisfacţie pentru că îi refuzase pe Maria şi pe tatăl ei. Şi pentru că i-o furase pe Claire.

Satisfacţie pentru toate. Acum!

De pe poziţia lui din banca de pe rândul al treilea, Makepeace merse în lateral, în pasaj. Fugea. Această perspectivă îi făcu pe toţi cei din Cameră să tacă imediat şi să-l observe. Coborî spre podeaua marii Camere, până la liniile roşii trase pe covor care separau partea guvernului de opozanţi prin măsura de două săbii, graniţa dintre prieten şi duşman pentru totdeauna. Apoi trecu de ea. Nu se auzi nicio bătaie de inimă, niciun sunet, era plin de emoţii în Cameră,

dar totul era încremenit. Priviră cum Makepeace urcă treptele printre băncile opoziţiei, unul, două, trei rânduri, şi ocupă un loc gol.

Toţi cei din Cameră expirară deodată când reveniră la viaţă şi se reinstală zarva. Fuseseră martori la o parte a vieţii parlamentare atât de rară, că avea să umple cronicile şi să fie repovestită nepoţilor în jurul focului. Makepeace traversă podeaua, îşi abandonă partidul, rupse cartea cu reguli şi îi declară război lui Urquhart, până la ultima suflare.

Dar, când se uită prin Cameră, la băncile de pe care luptase atât de mulţi ani, i se păru că văzu urma unui zâmbet vag şi trecător pe buzele lui Francis Urquhart.

CAPITOLUL 26

Grecii au inventat democraţia. Nu e de mirare că, de atunci încolo, au provocat doar haos.

Ochiul soarelui levantin şi inospitalier se holba la capitala cipriotă, străzile înguste ale centrului oraşului părând a se coace asemenea unor cărămizi în cuptor. Hugh Martin se simţi uşurat când ajunse la sanctuarul cu aer condiţionat al Power House, o fostă centrală electrică ce fusese transformată, cu multă imaginaţie, într-unul dintre cele mai bune restaurante din cartierul vechi. Lucrările de artă contemporană fină concurau cu meniuri şi liste de vinuri pentru atenţia clientelei bogate, printre care se afla şi Dino Nicolaides, editor la *Cyprus Weekly,* care era hotărât să-i ia un interviu pe larg oaspetelui său. Pentru acest scop, comandase o masă izolată lângă uşa care se deschidea în curtea din spate.

Martin îi ceru scuze editorului pentru prezenţa lui Drage – în ultimele zile, tensiunea care plutea în aer în Nicosia se acumulase ca o grămadă de gunoi neadunat: demonstraţiile de toate felurile deveniseră fenomene zilnice, iar demonstranţii erau tot mai confuzi, nemaiştiind dacă ţintele protestului lor erau turcii, britanicii sau chiar guvernul cipriot.

— O nebunie de vară, fu de acord editorul, iar Drage fu aşezat pe un scăunel de lângă bar.

Dacă mobila şi decorul erau moderne, ospitalitatea era în cea mai bună tradiţie cipriotă şi Martin se relaxă repede. Dar Drage nu-şi putea permite un asemenea lux după ce superiorii lui îl frecaseră la icre în urma fiascoului din faţa muzeului.

— Să nu mai faci niciodată aşa ceva, îl admonestaseră superiorii lui. Mai bine să primească nevasta ta o pensie de văduvă decât să te faci de râs la ştirile de seară.

Drage îşi jurase că nu avea să mai facă aşa ceva niciodată. Stătea pe scăunel cu o privire de vultur, îşi pusese geanta inofensivă în care căra „cele necesare" lângă el, pe masa de bar, şi bătea nervos cu degetele pe genunchi. Zâmbi indiferent, dar nu intră în vorbă cu cei doi ciprioţi care stăteau lângă el, la bar, şi comandau băuturi.

Incidentul se întâmplă cu o viteză extraordinară. La jumătatea prânzului, un oaspete de la o masă apropiată se ridică şi merse să îi salute pe editor şi pe diplomat, o acţiune care nu trezea multă suspiciune într-o comunitate atât de mică. Dar Drage se alarmă imediat, înjurând lumina strălucitoare care intra pe fereastră şi îi ardea retina în timp ce se holba şi din cauza căreia îi vedea pe toţi cei din jurul mesei doar ca pe nişte siluete. Clipi, clipi din nou, studiind profilul nou-venitului pentru a repera orice semn neobişnuit. Drage nu observă – nu putea observa în acele împrejurări – ochii Înaltului Comisar căscându-se de teamă şi uitându-se în direcţia lui. Braţele lui Martin rămaseră nemişcate pe masă, aşa cum i se ordonase. În acelaşi moment în care lui Drage i se păru că zăreşte conturul unui revolver iţindu-se din spatele intrusului, uşa ce dădea spre curte şi care se afla în imediata apropiere a mesei începu să se deschidă. Simţi teama circulându-i prin vene. Drage îşi apucă geanta.

Imposibil! În timp ce se întinse după fermoarul genţii descoperi că fusese lipit. Joacă de copii! Dar extraordinar de eficientă. Fermoarul era blocat, revolverul şi transmiţătorul cu alarmă dinăuntru erau la fel de inaccesibile ca şi cum ar fi fost încuiate încă în seiful Înaltului Comisar.

Doi bărbaţi – însoţitorii lui Drage de la bar – intrară pe uşa din spate. Unul flutura ceea ce părea a fi o puşcă-mitralieră, în timp ce celălalt îl ajuta să-l ridice şi să-l împingă afară pe Înaltul Comisar.

Puşca-mitralieră nu mai fu mişcată şi, pentru câteva secunde, atacatorul o îndreptă în direcţia lui Drage. Apoi dispăru şi el. Nu se auzi nici măcar un ţipăt, totul se întâmplase foarte repede şi majoritatea oaspeţilor din restaurant încă se bucurau de mâncarea lor, prima lor sperietură venind doar când Drage răsturnă scăunelul de la bar sărind spre uşă. Era încuiată, aşa cum ştia că avea să fie. Până când ieşi pe intrarea principală a restaurantului şi ocoli ca să ajungă în curtea acoperită cu crizanteme, maşina de evadare se îndepărtase repede şi deja se pierduse pe străzile înguste ale cartierului tâmplarilor. Nu-i văzu nici marca, darămite numărul.

Îl pierduse pe Înaltul Comisar Britanic.

CAPITOLUL 27

Viaţa e prea scurtă pentru a învăţa regulile.

Stătea în spatele perdelelor trase ale Camerei Comunelor, cu ochii închişi. Furtuna avea să izbucnească în jurul lui şi nu se putea retrage. Soarta, destinul, jocurile zeilor, oricum le-ar fi numit, reuşiseră să-l aducă într-o vreme în care trebuia să ia o mare hotărâre; dacă pica testul nu ar fi spus că îi lipsise ocazia, ci doar curajul.

La mai puţin de douăzeci de minute după ce traversase podeaua Camerei şi schimbase faţa politicii parlamentare, Urquhart auzise de răpirea lui Martin. Peste tot pe unde se uita era numai prăpăd. Şi, în prăpăd, era ocazia lui. Pentru că i se declarase război pe două fronturi, unul în domeniul parlamentar, unde abilităţile şi perspicacitatea lui nu erau egalate de nimeni, şi celălalt într-o arenă îndepărtată care era una dintre puţinele locuri din lume în care mai erau staţionate trupe britanice. O arenă pe care o cunoştea foarte bine, unde începuse lunga călătorie a bărbăţiei lui şi unde se putea încheia. Lui Makepeace i-ar fi fost greu să-l urmărească până acolo şi nici nu ar fi ştiut care erau prăzile.

Auzi o bătaie în uşă şi se ivi capul unui secretar.

— Domnule prim-ministru, s-au adunat toţi membrii Cabinetului.

— Încă un moment. Cere-le să-mi mai dea un moment.

Un ultim moment, o ultimă ascultare a vocilor din mintea lui care vorbeau despre furtuni şi încercări îngrozitoare. Cerurile erau sângerii, prevesteau osânda oamenilor, şi alţii nu îndrăzneau să

intre. Dar Francis Urquhart îndrăznea. Avea de luptat în războaie, fără întârziere. Pentru că, în războaie, sincronizarea e totul.

Şi venise vremea pentru ele.

* * *

Învârtise roata norocului şi nu putea decât să se bucure de risc. Nu se mai simţise atât de bine de câteva luni. Păşi uşor când merse câţiva metri, de la camera lui, înapoi în Camera Comunelor, ţinându-şi strâns foaia de hârtie cu emblema simplă a unui grilaj şi strângând în mână un bilet care avea să ajungă în Biblioteca Urquhart. Sau în Turn. Asta îi aminti că poate ar trebui să-l facă pe Booza-Pitt să adauge un amendament la legea lui, care să ofere scutiri de taxe pentru companiile care contribuiau la fonduri educaţionale. Ca Biblioteca Urquhart sau Fundaţia. Încă mai avea timp.

Camera era plină, toţi ştiau că o asemenea adunare extraordinară şi neplanificată a miniştrilor Cabinetului indica o mare dramă. Parlamentarii fremătau ca frunzele în vântul uscat de toamnă, în timp ce Urquhart îşi puse foaia de hârtie pe tribună, netezindu-i marginile crem, şi începu.

— Domnule preşedinte al Camerei, cu permisiunea dumneavoastră, aş vrea să fac o declaraţie. În această după-amiază, în Cameră, un membru a traversat sala într-un act care nu doar că a redus majoritatea acestui guvern, dar ameninţă să aducă o perioadă de nesiguranţă dăunătoare... Alţii ar fi spus-o, deja o strigau când pregăteau ziarele de dimineaţă, aşa că nu avea nimic de pierdut cu această recunoaştere. O asemenea nesiguranţă poate doar să facă rău bunei guvernări a ţării. Mai mult decât atât, s-a afirmat că guvernul meu şi-a pierdut autoritatea morală de a guverna. Aceasta este o provocare pe care niciun guvern nu o poate ignora.

Se lăsă pe spate, de la Tribună, ca să-şi poată observa publicul şi, mai important, să-l ţină în suspans, nerăbdător să-i asculte cuvintele.

— Acest guvern preferă să-şi ia autoritatea nu de la moralişti autodesemnaţi, ci de la popor. Pe popor îl ascultăm şi în el avem încredere; el trebuie să spună cine ar trebui să stea pe băncile astea şi cine ar trebui să stea în opoziţie. Poporul trebuie să decidă.

Toţi oamenii din cameră îl priveau cu coada ochiului pe Makepeace, care stătea impasibil, conştient că Urquhart îi contesta toate calificările, şi incomod pe o bancă unde nimeni nu se număra printre prietenii sau susţinătorii lui. Părea izolat; sărise prea devreme.

— Ca să pun capăt acestei nesiguranţe, intenţionez să-i cer Maiestăţii Sale dizolvarea guvernului şi alegeri generale cât mai devreme posibil, după trecerea anumitor piese esenţiale ale activităţii parlamentare. Acel moment ar trebui să fie peste patru săptămâni după joia viitoare. Mulţumesc.

Luându-şi hârtia, Urquhart plecă din Cameră.

Timp de câteva momente lungi, Camera reacţionă ca o bestie preistorică atacată. Întâi fu o tăcere năucitoare, înainte ca sunete de confuzie să înceapă să zornăie din multe găuri. Apoi se auzi un urlet prelungit când creatura îşi dădu seama că i se tăiase coada. Strigăte de hotărâre şi furie se ridicară din toate părţile.

— Doamne, n-am crezut că o să văd ziua în care Francis Urquhart va ridica steagul alb al predării.

Un tânăr scrib din galeria presei îşi rupse carnetul de notiţe, molipsit de atmosfera de anarhie care predomina. Lângă el, Dicky Withers părea indiferent, privind scena de sub el, aparent fără să arate niciun sentiment puternic şi sugându-şi obrajii de parcă ar fi tras din pipa lui preferată.

— Tâmpitul!

— Cine, Urquhart? îl întrebă tânărul lui coleg.

— Nu Urquhart. Tu. Urquhart nu fuge, arată că Makepeace joacă la cacealma.

— Dar stă prost în sondaje, partidul lui e divizat.

— Uită-te la ei! În faţa pericolului de a se îneca la alegeri, puţini vor fi dornici să i se alăture lui Makepeace şi să sară în corabia lui.

Dădu din cap în timp ce se uita spre fostul ministru al afacerilor externe, care ieşea singur din Cameră. Într-o arenă în care toţi strigau, se certau şi gesticulau, doar el părea să nu aibă nimic de spus şi nici cui spune.

CAPITOLUL 28

Viaţa grecilor e construită în jurul ruinelor şi al zvonurilor.

Nicosia se sufocă de căldură în timpul zilei; noaptea, viaţa e trăită pe stradă, în locurile în care se mănâncă în aer liber, pe la colţuri, în cafenele, în parcuri, sub stele. Trotuarele fierbinţi sunt zgomotoase, bârfele curg pe fiecare şanţ; la semafoare, tinerii scot capetele pe geamurile maşinilor sau se apleacă de pe motorete ca să se tachineze cu trecătorii şi să le ceară ţigări, pentru că toţi par a fi legaţi între ei prin afaceri sau sânge. Dar, de la invazia turcilor, mai mult prin sânge.

În atmosfera sufocantă, vântul blând al zvonurilor străbate străzile lăturalnice şi trece de la balcon la coada de la autobuz, ca un mistral al neadevărului. Dacă cineva îşi sufla nasul la Poarta Famagusta, devenea o epidemie până când, după vreo oră, ajungea pe Bulevardul Makarios. Poate că, într-o zi, televiziunea putea să-i salveze pe ciprioţi, înlocuindu-le agitaţia febrilă cu o uniformitate care să-i amorţească, strecurând conspiraţii printre pauzele publicitare. Poate, într-o zi, dar, până atunci, ciprioţii vor crede totul.

Cu excepţia politicienilor.

Sub un acoperiş de frunze de palmier împletite, la umbra marilor ziduri veneţiene ale vechiului oraş, un ospătar servea doi turişti britanici, explicându-le meniul cu răbdare şi implorându-i să încerce creierii fierţi care erau o specialitate a vărului său, bucătarul, apoi avertizându-i în legătură cu calamarul.

— E de săptămâna trecută. Prea vechi.

Dădu din cap de parcă era lângă un mormânt.

Un băiat, nu mai mare de zece ani, trecu printre mese, distribuind manifeste. Se opri în faţa celor două doamne, identificându-le clar drept britanice.

— Bună dimineaţa, le spuse el, le zâmbi larg şi îi oferi fiecăreia câte un manifest înainte să îşi continue misiunea.

— Ce scrie? îl întrebă femeia pe ospătar.

— Scrie că-i vrem pe britanici afară din Cipru, răspunse el cu veselie înainte să se uite pe furiş la expresia feţei ei. Nu, nu pe voi, doamnelor. Bazele militare. Doar bazele militare. Vrem ca britanicii să rămână, vă iubim. Dar ca prieteni în casele şi tavernele noastre. Nu în baze. Explicaţia lui veselă sugera că nu avea nicio urmă de duşmănie. Acum, ce ziceţi de un purceluş de lapte, proaspăt tăiat?

Brusc, un scuter prost şi lent opri cu zgomot la bordură, iar ospătarul şi şoferul se salutară. Scuterul deveni mai zgomotos, iar ospătarul şi şoferul deveniră mai agitaţi, gesticulând de parcă ar fi încercat să se apere de atacul unor lilieci-vampiri înfometaţi. Apoi ospătarul se întoarse spre vărul lui care se apleca pe fereastra deschisă a restaurantului. Se auziră mai multe strigăte – ospătarul lăsă pixul, carneţelul şi tirbuşonul pe faţa de masă – iar lupta cu liliecii continuă în timp ce se retrase în direcţia scuterului.

Urmărit de strigătele vărului lui, care nu erau deloc cuvinte de alint, se urcă pe scuter şi dispăru în noapte.

Vărul apăru la masa oaspeţilor, cu o expresie obosită şi răbdătoare, îşi şterse mâinile de şorţ şi luă carneţelul.

— Dar... ce s-a-ntâmplat? îl întrebară doamnele.

El ridică din umeri.

— Oase. Au găsit mai multe oase. Aşa că mai e o demonstraţie la Palatul Prezidenţial. Nu vă faceţi griji, doamnelor, a plecat doar ca să strige şi el puţin. Se întoarce într-o jumătate de oră. Ce pot să v-aduc acum? V-a spus despre calamar?

Nişte oase fuseseră descoperite pe dealurile de dincolo de Paphos, sub o grămadă de pietre dintr-o dumbravă de măslini. Nu aveau vechimea potrivită pentru a fi morminte din războaiele cu britanicii sau cu turcii şi se dovedi că nici măcar nu erau umane. Dar aveau să treacă zile întregi până când analizele criminalistice urmau să stabilească faptele şi, între timp, aveau să fie proteste, zvonuri, invenţii şi chiar minciuni.

Prin lungile zile cipriote şi sub cerul albastru şi apăsător, adevărul putrezeşte ca un mădular cangrenat.

* * *

Palatul Prezidenţial din Nicosia e o clădire incredibilă. Construit ca să găzduiască marafeturile unuia dintre primii guvernatori britanici după ce vechiul sediu fusese distrus de o răscoală, fusese ars, la rândul lui, în timpul loviturii de stat împotriva Arhiepiscopului Makarios care deschisese poarta invaziei turceşti. Aceasta ar fi putut fi o ocazie de a şterge definitiv amprenta britanică de pe casa prezidenţială şi de a crea un palat cu un design cipriot complet modern. „Dar britanicii fac parte din istoria noastră", se crede că ar fi spus Arhiepiscopul, „sunt prietenii noştri." Aşa că, precum îşi dorise Arhiepiscopul, palatul fu restaurat în vechiul stil, împreună cu stema regală britanică dominantă cioplită în gresie deasupra intrării principale. „Dumnezeu şi dreptul meu." Ceva incredibil.

Aristotel Nicolaou era la fel de incredibil. Înalt, cocoşat, stânjenit, preşedintele avea o slăbiciune şi o intensitate în ochii lui albaştri care îl deosebeau de majoritatea ciprioţilor. Era mai mult filosof decât politician, un bărbat care nu avusese plăceri mai mari în viaţă decât să predea economie la The London School of Economics şi să se însoare cu o englezoaică. Fericirea lui dispăruse odată cu invazia turcească ce sfâşiase insula, iar el se întorsese doar ca să-şi

domolească vinovăţia pentru că ratase greutăţile îndurate de semenii lui ciprioţi. Nu era o vinovăţie împărtăşită de soţia lui. Nicolaou era un om cu idealuri mari care nu se împăcase niciodată pe deplin cu tacticile şi concesiile zilnice necesare în viaţa politică mai mult decât cu cele necesare în căsnicia lui. În timp ce stătea la micul lui birou, înconjurat de fotografii de familie şi accesoriile puterii, se simţi în voia sorţii. Prin marile ferestre arcuite din piatră maură veneau zgomotele protestului de dincolo de porţile palatului – mai tari ca oricând în acea seară –, iar prin telefon sunetele protestului prim-ministrului britanic. Nu ştia cum să se ocupe de niciunde.

— Ari, trebuie să subliniez cât de gravă e treaba asta pentru mine. Nu voi permite oamenilor să înceapă să-mi răpească Înalţii Comisari şi să scape basma curată cu asta.

— Francis, fac tot ce pot. Îl vom găsi.

— Dar nu l-ai găsit. Ai aflat măcar de ce a fost luat?

— Un post de radio a primit un apel telefonic acum vreo două ore. Nedetectabil, bineînţeles. Cel care a sunat s-a identificat drept „Cuvântul”. A spus unde este semnul din naştere al domnului Martin. A zis că va oferi şi restul din acesta în schimbul tuturor dosarelor privitoare la mormintele de război ascunse şi al unui angajament din partea guvernului tău de a retrage „avanposturile imperialismului” vostru, aşa cum le-a numit. Oase şi baze.

— Ăsta e şantaj.

Într-un castron din faţa lui Nicolaou erau adunate frunze proaspete de lămâi din grădină; zdrobi câteva între vârfurile degetelor, savurând parfumul lor înţepător, aşa cum îi era obiceiul când era stresat.

— Măcar putem să-i încurajăm să vorbească despre astea?

— Ari, mai e puţin până începe campania electorală. Nu intenţionez să o încep negociind cu teroriştii.

— Sunt sigur că e mai mult decât atât. E ţintit şi împotriva mea. Vor să mă împiedice să semnez tratatul de pace. Chiar şi acum îmi bate o mulţime la uşă.

Sub bolta cu o sută de mii de stele, alt val de protest pluti pe pământ – Doamne, oare intraseră? Pentru prima dată, se bucură că soţia lui era plecată într-o altă călătorie la Paris. Mai multă cultură. Din nou la cumpărături.

— Cât de în serios ar trebui să-i luăm pe aceşti oameni?

— Voi, britanicii, încă n-aţi învăţat să-i luaţi pe ciprioţi în serios? Nicolaou părea sarcastic. Poate suntem o naţiune de proprietari de taverne şi şoferi de taxi, dar aminteşte-ţi că am învins maşinăria militară britanică cu câteva bombe improvizate şi puşti furate.

— Îmi amintesc.

— Mai presus de toate, *eu* nu-mi pot permite să uit. De-a lungul secolelor, noi, ciprioţii, am fost trădaţi de cei care au lăsat turcii şi alţi invadatori să intre pe uşa din spate. Acum unii cred că îi invit pe uşa din faţă şi le întind un covoraş de întâmpinare. Mă numesc marele amăgitor. Vor capul meu, nu pe al domnului Martin.

— Nu mi-am dat seama că e atât de greu pentru tine. Îmi pare rău, spuse Urquhart, dar nu vorbi serios.

Preşedintele zdrobi mai multe frunze de lămâi şi se uită prin biroul lui până la locul în care, pe peretele pastelat de deasupra şemineului, atârna un portret de mari dimensiuni pictat în ulei al fiicei lui, singurul copil, născut la cinci luni după întoarcerea părinţilor în Cipru. O botezase Elpida – *Speranţa.*

— Francis, atât timp cât avem pace pentru copiii noştri, nu prea mai contează alte lucruri.

Prostul sentimental. Lucrurile păreau să scape de sub control în Cipru; Urquhart nu putea fi mai mulţumit.

— Crezi că aceşti rozători de oase care se opun păcii îl ţin pe Înaltul meu Comisar?

— Cred.

— Atunci, pentru numele lui Dumnezeu, cine e în spatele lor?

Nicolaou oftă obosit.

— Aş vrea să ştiu.

* * *

Avea douăzeci şi trei de ani, picioare lungi, buze mari şi o concepţie de viaţă aventuroasă şi simplă. De aceea devenise stewardesă, ca să vadă lumea şi minunile ei, mai ales bărbaţii. Nu se gândise că avea să cunoască un asemenea bărbat. După zece minute de la întâlnirea cu el la clasa întâi, îi oferise o slujbă – salariu mai bun, ore mai obişnuite, fără camere anonime de hotel şi nopţi pline de murdărie şi transpiraţie cu bărbaţi care încercau cu disperare să uite că aveau peste patruzeci de ani şi erau însuraţi. Cel puţin acesta nu era însurat. Dar nu se aşteptase să se uite în jos şi să vadă ţeava unui revolver.

Îşi duse mâna la gât, speriată. De la o distanţă de doi metri, ţeava fu mişcată o dată, de două ori, de trei ori, indicând nasturii bluzei ei. El dădu din cap când ea îi găsi; era nervoasă, tremura, se chinui să-l descheie pe primul. Ceilalţi fură descheiaţi mai uşor.

Ţeava se mişcă repede spre stânga, apoi spre dreapta, de parcă i-ar fi atins uşor umerii, şi îi căzură bretelele sutienului, care în cele din urmă ajunse pe podea lângă bluză. Tremură când o briză dinspre mare, cu parfum de iasomie, trecu prin fereastra deschisă şi pe pielea ei goală. Sfârcurile ei se strânseră, la fel ca ridurile gurii lui.

Fără remuşcări, ţeava îşi continuă drumul pe corpul ei. Ea îşi dădu jos fusta şi rămase doar în chiloţi, cu braţele încrucişate de parcă s-ar fi căit.

Din nou, ţeava. Nu răspunse chemării ei de data asta, ezitând la ultima barieră, dar ţeava îi făcu semn din nou, mai nerăbdătoare, violentă. Iar ea făcu ce îi poruncise, sânii ei căzând generoşi înainte

când se aplecă să se supună. Stătu cu picioarele îndepărtate, pulpele ei şi toate gândurile lui ducând doar spre un punct ras cu grijă.

Se holbă la ea multă vreme; ea simţi că se topea pe dinăuntru. Apoi el mormăi într-un fel impresionant.

— Vrei slujba asta?

— Da, *Kyrie.*

— Bine. Fratele meu, Dimitri, spune că ai multă imaginaţie. Vino să-mi dovedeşti. După aceea mergem să distrugem guvernul.

CAPITOLUL 29

Loialitatea e pentru câini.

Călătoria lui Claire fusese obositoare, scopul ei – Jeremy Critter plictisitor. Era un critic înnăscut, micuţul parlamentar de South Warbury, în vârstă de patruzeci şi ceva de ani, care nu putea, nici măcar pentru un moment, să-şi ascundă ambiţiile şi, chiar mai puţin, frustrarea că nu şi le îndeplinise. Era în centrul atenţiei din cauza speculaţiilor mass-mediei despre posibilitatea de a se alătura rebeliunii lui Makepeace, iar el încuraja această speculaţie pentru că nu putea rezista tentaţiei de a auzi spunându-se ceva nou despre el. Răspunse întrebărilor mâhnite de la sediul de pe Downing Street în felul lui obişnuit, agresiv, pretinzând că asocierea cu circumscripţia lui punea o presiune considerabilă şi că onoarea îl obliga să asculte; spunea că, în viziunea lor, guvernul din Westminster al lui Francis Urquhart părea prea distant faţă de locurile înceţoşate din South Warbury şi că nu îi purta de grijă. Poate dacă prim-ministrul ar fi făcut un gest de recunoaştere a sprijinului loial, pe care circumscripţia şi parlamentarul ei i-l oferiseră de-a lungul anilor, ar fi ajuns la altă concluzie, dar, în aceste împrejurări, când loialitatea nu era răsplătită...

Asta era mai mult decât înfumurarea obişnuită a lui Critter. Asociaţia circumscripţiei lui era formată doar dintr-o ramură învechită a sindicatului croitoreselor din mediul rural, alături de câţiva jucători de bowling care nu mai ridicaseră nimic de ani de zile; ar fi făcut orice dacă i-ar fi linguşit, inclusiv, aşa cum părea, să treacă în tabăra adversă. Odată cu plecarea lui Makepeace, Critter

îşi văzuse şansa de a chiţăi; Claire se oferise voluntar ca vânător de şobolani.

Se invitase singură ca oaspete vorbitor la adunarea generală anuală a asociaţiei, o colecţie de mai puţin de treizeci de suflete adunate în camera din spate a unui pub. De dincolo de zidul despărţitor din spatele ei, auzi comentariile obscene de la o masă de *snooker,* în timp ce, lângă ea, preşedintele asociaţiei se ridică pentru a se adresa celor loiali. Un colonel înalt, slab şi cocoşat scoase un ceas de buzunar din alamă din buzunarul de sus al sacoului şi îl puse pe masă, în faţa lui, de parcă ar fi aşteptat să înceapă bombardamentul de seară.

Începu treaba. Rapoarte despre starea finanţelor asociaţiei.

— Un sold de paisprezece şi trei penny. Mă scuzaţi, doamnelor, ar trebui să fie paisprezece lire şi treizeci de penny... s-a deteriorat... s-a deteriorat mai tare... s-ar putea să trebuiască să luăm în considerare închiderea biroului şi toţi am fost foarte trişti când a trebuit să plece doamna Robertson.

Apoi urmă o dispută cu privire la clubul de prânz al doamnelor – dacă ar fi trebuit să primească în rândurile lui şi membri domni.

— La vârsta noastră, nu prea contează, spuse un suflet progresist.

— Şi, de vreme ce nu există nominalizări pentru noile funcţii, continuă preşedintele, ridicând vocea peste limbajul dezgustător care începea să vină de la masa de snooker din camera alăturată, aş sugera ca deţinătorii funcţiilor din prezent să continue pur şi simplu.

— Nu se poate, obiectă o voce de după piesa pe care o tricota.

— De ce nu, rogu-vă? întrebă preşedintele.

— Doamna Tweedie, vicepreşedinta noastră, continuă femeia care tricota, a murit săptămâna trecută.

— Of, îmi pare rău. Cred că asta îngreunează lucrurile...

De cealaltă parte a lui Claire, Critter le zâmbea tuturor ca un fiu ascultător. Nu era de mirare că îi avea la mână. Îi putea cumpăra cu patruzeci de lire pe an şi o călătorie cu autobuzul până la Minehead. Oare acesta era focarul rebeliunii care ameninţa să facă titluri naţionale urmându-l pe Tom Makepeace?

— Nu e inevitabil, îi explică Critter când cei de la şedinţă păreau gata să se certe din cauza târgului de maşini la mâna a doua. Dar se simt foarte izolaţi, neapreciaţi. Dacă guvernul ar găsi un fel de a-şi arăta grija pentru această circumscripţie...

— Cum ar fi să te facă ministru, şopti ea.

— Îmi oferi postul?

— Nu.

Maxilarul lui – deloc impresionant – se încordă.

— Bineînţeles, apreciez foarte mult ce a făcut Francis în mulţii săi ani la putere. Păcat că el nu pare să mă aprecieze. Dar, înţelege, nu e ceva personal. Asociaţia mea e într-adevăr nemulţumită.

— Atunci spune-le să se oprească, îi ceru ea. Un cuvânt de la tine şi se vor întoarce direct la croşetat învelitoare pentru ceainic.

— Îi voi asculta, dar nu le voi comanda, bombăni el într-un fel pompos. Asociaţia mea e foarte tradiţională. Îi place să decidă singură. Din principiu.

Declaraţiile preşedintelui erau aproape de sfârşit. În scurt timp, Critter avea să se ridice în picioare. Corpul lui se întorsese pe jumătate cu spatele la ea, limbajul lui arătând sfidare, era un om gata să facă un salt. Niciodată nu rezistase ispitei de a sări într-un titlu de ziar.

— Păcat de tine! şopti ea.

— De ce?

— De asociaţia ta şi principiile ei.

— Ce vrei să spui?

— Jerry, mă întrebam cum vor reacţiona aceste bătrânele dragi la faptul că parlamentarul lor conştiincios îşi ia atât de multe de la muncă acasă la el.

— Despre ce vorbeşti, femeie?

— Despre noua ta secretară. O duci acasă la tine, la apartamentul tău din Dolphin Square. La fiecare prânz.

— Pentru muncă. Nimic altceva.

Se holba direct înainte, vorbind cu colţul gurii, nedorind să-i întâlnească privirea.

— Bineînţeles. Doar că voi, bărbaţii, nu înţelegeţi problema. Ne oferiţi atât de puţine la Westminster şi ne forţaţi să stăm într-un mediu atât de aglomerat, că tot ce putem să facem în timp ce stăm la coadă ca să ne spălăm pe mâini e să bârfim. Ai fi uimit să afli ce zvonuri circulă.

— Cum ar fi... ce?

Scrâşnea din dinţi şi îi pălea pielea ca a unui pui pe linia de producţie.

— Ştii, mai mult despre cicluri care nu mai vin şi despre parlamentari absenţi. Ca atunci când ai lipsit de la Comisia Permanentă miercurea trecută. Şi de ce nişte boxeri cu monogramă au căzut din poşeta ei când îşi căuta rujul. Am râs toate; a spus că te grăbeai...

— Pentru numele lui Dumnezeu!

— Nu-ţi face griji! Îmi vin în minte foarte puţine circumstanţe în care aş fi tentată să trădez secretele vestiarului doamnelor. Foarte puţine. E ca un confesional.

El înghiţi în sec.

— La fel cum şi eu sunt sigură, Jerry, că şi ţie îţi vin în minte foarte puţine circumstanţe în care ai fi tentat să-ţi trădezi partidul.

Preşedintele terminase şi lovea uşor sticla ceasului de la mână în timp ce turma aplauda ca reprezentantul ei să se ridice şi să vorbească.

În timp ce Claire făcu singură lungul drum cu maşina înapoi până în Londra, se gândi că rareori auzise un discurs de adeziune mai cuprinzător şi mai bine susţinut despre nevoia de loialitate faţă de partid decât cel oferit în acea seară de colegul ei, onorabilul şi absentul parlamentar de South Warbury.

* * *

Cei o sută cincizeci şi nouă de kilometri pătraţi de teritoriu britanic suveran situat în Cipru şi considerat esenţial pentru siguranţa Bătrânei Britanii se compun dintr-un număr de fragmente, ca un mozaic lăsat incomplet de un meşteşugar plictisit. În cele două baze principale există o grămadă de construcţii şi amenajări esenţiale pentru apărare, de la operaţiuni de colectare de informaţii bazate pe radar şi un aerodrom capabil să găzduiască cele mai mari avioane de transport militar şi recunoaştere, până la un teren de crichet de dimensiuni normale, o închisoare a Poliţiei Militare Regale, şapte şcoli şi câteva puburi. Fiecare e separată de cealaltă, unele fiind înconjurate de sârmă ghimpată, altele nu. Între ele există multe alte construcţii, inclusiv terase cu căsuţe, livezi, ruine antice şi câteva sate cipriote. Nu există indicatoare sau alte semne care să indice frontiera dintre teritoriile britanice şi cipriote, cu excepţia „ochilor de pisică". Britanicii par să aibă o pasiune pentru a-şi marca mijlocurile drumurilor în acest fel, ciprioţii nu. Asta e totul.

Aspectul bazelor e frumos, datoria e plictisitoare. Iar securitatea e un coşmar. În eventualitatea unor tulburări civile, britanicii recurg la încercuirea câtorva construcţii cât de bine pot, lăsând cea mai mare parte a zonei fără pază sau protecţie şi având încredere în moderaţia tradiţională şi bunul simţ al ciprioţilor. De obicei, această încredere este bine întemeiată.

Prin urmare, când începu confruntarea la porţile aerodromului învecinat cu câmpurile sărate din Akrotiri, procedurile creară, inevitabil, o atmosferă ireală. Securitatea la porţile aerodromului care, de altfel, e înconjurat de un gard dublu de plasă metalică cu sârmă ghimpată deasupra, era asigurată de doi stâlpi, vopsiţi în roşu şi alb, care serveau drept bariere de trafic şi erau balansaţi de la un punct central de control, flancaţi de fiecare parte de două cabine mici de pază din beton care, de obicei, nu erau ocupate, cu un indicator care anunţa că un „paznic viu şi înarmat" (sic) era la datorie. Mijloace suplimentare de apărare erau oferite de câteva tufe de trandafiri bine udate. În împrejurări normale, aceste măsuri de securitate nici măcar nu ar fi încetinit, darămite să oprească, un iepure care fugea, aşa că, în acea zi, sistemul fu întărit cu sârmă ghimpată încolăcită pusă în faţa porţii, prin triplarea numărului paznicilor (până la şase) şi aducerea unui Land Rover alb şi vechi, cu capotă de pânză şi lumini albastre slabe. Aveau şi vehicule mult mai bune şi mai puţin învechite, dar era considerată o ocazie esenţială britanică.

Confruntarea începu cu sosirea, la puţin timp după ora opt dimineaţa, a întregii populaţii a satului Akrotiri, ceea ce nu era o provocare logistică dificilă pentru că satul era la doar vreo două sute de metri de porţile bazei. Economia satului era dominată de bază, pentru care oferea o varietate de stabilimente unde se putea mânca şi bea, inclusiv de unul de la care se putea lua mâncare chinezească la pachet, o băcănie şi un salon de coafură unisex.

— *Elenaki-mou,* ce naiba cauţi aici?

— Protestez faţă de exploatarea britanică.

Se lăsă tăcerea, iar cel care întrebase, un caporal care stătea de pază în spatele sârmei ghimpate, luă în considerare implicaţiile a ceea ce tocmai auzise. Era confuz. El şi Eleni, o fată de nouăsprezece ani, atrăgătoare şi cu ochi de căprioară, petrecuseră seara precedentă la pubul Armatei din Akrotiri şi nu îi menţionase nimic

despre asemenea chestiuni atunci. În orice caz, erau logodiţi şi trebuiau să se căsătorească după ce îşi termina misiunea. De-abia aştepta; deja se îngrăşase cu două kilograme şi jumătate.

— Nu vorbi în timpul misiunii! izbucni subofiţerul unităţii, care părea să aibă ochi la ceafa. Băştinaşii ar putea fi ostili.

Trei băieţi care ocupaseră crengile unui măslin de lângă cabina de pază, unul dintre ei fiind fratele mai mic al lui Eleni, urlau sfidători, cu feţele acoperite de rânjete imense şi pete de anason.

Eleni părea mai puţin impresionată. Poate moştenise asta de la mama ei, care stătea chiar în spatele umărului ei şi care nu era niciodată impresionată. Nu vorbea engleză, nu zâmbea niciodată, dar se holba. Cel puţin, după multe investigaţii, Billy, caporalul, presupunea că se holba, dar era greu să fie sigur pentru că ochii ei erau îndreptaţi în direcţii diferite şi îl enervau. Dar, în orice direcţie se uitau, niciodată nu păreau să şovăie. Se simţea tot timpul cercetat de ea, oriunde stătea. Billy îşi echilibra nervos arma automată SA 80 în mâini în timp ce iubita lui se adresă sergentului.

— Ne-ai înjunghiat în spate, sergentule, îl acuză Eleni.

— Sunt subofiţerul unităţii, dacă nu vă deranjează, domnişoară.

— Atunci ne-ai înjunghiat în spate, *subofiţerule al unităţii.*

Accentul ei avea o asprime necaracteristică.

— Dacă am făcut-o, atunci a fost cu carnetul meu de cecuri, domnişoară.

— Ne vindeţi la turci!

Strigătul veni de la un bătrân aşezat pe un tractor la fel de vechi ca el, cu o patimă care întrecea cu mult felul în care stăpânea limba engleză. Singurul lui dinte din faţă îl făcea să arate fioros. Mulţi dintre cei aproximativ patruzeci de protestatari ridicară vocile şi fluturară mâinile ca să arate că erau de acord cu el.

Subofiţerul mărşălui încet de-a lungul liniei frontului lui îngust, zece paşi, se întoarse şi repetă, ghetele lui bătând o cadenţă uniformă pe asfalt în timp ce îşi liniştea trupele.

— Dacă vă fac probleme, amintiţi-vă, băieţi, bombăni el. Băgaţi-o. Învârtiţi-o. Şi, după aia, scoateţi-o.

— Sergentule, Billy nu înţelege asta nici când sunt drăguţă cu el, îi strigă Eleni.

Soldatul din dreapta lui Billy chicoti în timp ce Billy se gândi să se arunce pe sârma ghimpată. Subofiţerul se întoarse pe călcâiul ghetei cu ţinte ca să fie cu faţa la protestatari. Mama lui Eleni se uită direct la el, fără să-şi ia un ochi de la Billy. Încă nu începuse să vorbească, îşi mişca gingiile încontinuu de parcă nu terminase micul dejun.

— Subofiţerul unităţii, insistă el încă o dată cu o voce guturală. Haideţi să avem un pic de respect cu răscoala asta a ta, domnişoară. Altfel, s-ar putea să fiu nevoit să trec la represalii.

— Cum?

— Eu şi băieţii s-ar putea să nu mai vizităm pubul unchiului tău, domnişoară. Ar fi mare păcat.

Dar, încă o dată, pierduse iniţiativa. Ciprioţii începură să strige şi să gesticuleze, ridicând ochii spre cer. Subofiţerul se uită în sus ca să vadă la vreo câţiva zeci de metri deasupra lui aripile galbene şi înspăimântătoare ale unui deltaplan. Era un sport foarte practicat pe stâncile din Kourion, la câţiva kilometri de-a lungul coastei, iar acest pilot îşi forţa norocul. Nu doar că intrase fără autorizaţie într-un teritoriu, dar era şi gol, cu excepţia hamului, corpul lui auriu-măsliniu văzându-se clar şi detaliat pe fondul aripilor întinse.

— Ăsta e un bărbat adevărat, şopti Eleni într-un fel teatral. Oare are probleme cu direcţia?

— Asta o să-i strice viaţa intimă a lui Billy, bombăni un paznic.

— Şi ne va strica şi nouă operaţiunile cu radarul, adăugă subofiţerul. Ce naiba vor înţelege din asta?

În timp ce planorul trecu mai jos, fetele chicotiră, iar femeile mai în vârstă dădură din capete în amintirea vremurilor trecute. Atmosfera devenise una de farsă amuzantă, în timp ce toţi se uitau

la cer, cu excepţia mamei lui Eleni, care încă se uita cu un ochi precaut la Billy cel transpirat.

— Dar ne mai vedem diseară? îndrăzni să o întrebe Billy, cu speranţă, pe fiica ei.

— Nu şi dacă-l prind pe ăla întâi, îl anunţă Eleni cu voce tare în timp ce gândurile încă îi pluteau pe cerul senin.

Confruntarea fusese dezamorsată, momentan, dar subofiţerul nu ştia pentru cât timp.

— Ce credeţi, domnule? Cretinul ăsta e la... cât? Două sute de metri? Foc pe verticală. În soare. Vreţi să-ncerc?

Subofiţerul îşi pierduse brusc simţul umorului.

— Băiete, poate va trebui să-ncerci. În curând, poate va trebui să-ncerci.

Soacra înţepenită a lui Billy continuă să plescăie.

CAPITOLUL 30

Mulţimile care aplaudă un prim-ministru în prima lui zi pe Downing Street nu fac decât să exerseze pentru ziua în care îl vor aplauda până la spânzurătoare. Publicul adoră o spânzurare interesantă.

— La naiba!

O pereche de păuni cu cozi de culoarea safirului îi imitară strigătul lui ca un ecou. De pe terasa castelului său, amplasat în mijlocul dealurilor aurii ale Burgundiei, înjură din nou. Marea casă, plină de turnuleţe şi de ecourile căruţelor, avea vedere la unele dintre cele mai frumoase vii din lume, rând după rând de aur lichid. Pe o pantă abruptă şi îndepărtată se înălţa o abaţie străveche şi fortificată, piatra ei veche strălucind în lumina soarelui de seară care se topea; între ele se întindeau doar miile de acri ai imperiului lui. A doua zi, dimineaţa devreme, primii din cei aproape două sute de prieteni şi asociaţi de afaceri, atraşi de perspectiva priveliştii şi a vinului de calitate, aveau să înceapă să vină ca să-i aducă un omagiu cu blândeţe şi să savureze splendorile imperiale ale casei lui restaurate. Un imperiu construit din petrol.

Dar acum era prea mult petrol, un butoi fusese turnat deasupra, prin jur, peste tot pe peluza cosită care se întindea până la lacul cu crapi. Era un vandalism la fel de grotesc ca o razie de dimineaţă la Bursă.

Nu ar fi trebuit să-l concedieze pe grădinar. Ar fi trebuit să-i taie coaiele şi orice altă parte vitală din el, apoi să arunce restul într-una

din fântânile lui. Şi ar fi făcut asta, dacă ar mai fi pus vreodată mâna pe nemernicul acela.

— E îngrozitor, se plângea soţia sa, stând lângă cotul lui, câtă pagubă poate face puţin petrol vărsat în locurile nepotrivite...

Brusc, nările lui se dilatară, adulmecând vântul ca o vulpe care se apropia de un cadavru cunoscut. Simţea mirosul petrolului, dezgustător şi brut, ţâşnind ca untul proaspăt, aşa cum avea să ţâşnească într-o zi din instalaţiile de pe coasta Ciprului. Era o afacere pe care o pierduse. Dar care încă nu fusese semnată.

— Ar putea fi mai rău, o consolă el pe soţia lui.

„Poate va fi mai bine", se gândi el, întrebându-se ce act de vandalism ar putea face împotriva tratatului de pace cu puţin petrol vărsat pe marginile lui tăiate cu grijă.

* * *

— Asta nu o să ne-ajute.

Claire împinse o copie a celui mai recent raport pe biroul lui Urquhart. El îl citi repede.

Surse industriale dezvăluiau existenţa petrolului în apele Ciprului. Apele turceşti ale Ciprului. Se credea că drepturile de exploatare aveau să ajungă la companiile britanice...

— Excelent, se pronunţă el, aruncându-l înapoi pe birou. Mai multe slujbe pentru Marea Britanie.

Îşi luă stiloul şi continuă să scrie.

— Dar asta îi va înfuria pe greci.

— De ce?

Se holbă ca un inchizitor pe deasupra ochelarilor lui semirotunzi.

— Pentru că pierd.

— Chiar dacă rapoartele astea sunt adevărate, nu le va fi mai rău mâine decât le e astăzi.

— Chiar şi-aşa, nu le va plăcea. Mândria lor va fi rănită.

— Cred că ai dreptate. Probabil vor exagera. Iritabilitatea cipriotilor nu are limite, nu-i aşa?

— Şi au şi un judecător britanic. Asta va face totul mai complicat. Am trecut de la o ceartă pentru câteva morminte la una pentru câteva miliarde de barili de petrol. În loc de câteva sute de protestatari, vor fi... mii. Tratatul de pace. Alegerile. Brusc, totul e mult mai complicat.

— Ca de obicei, Claire, arăţi că ai o minte remarcabil de ageră şi pătrunzătoare dincolo de ochii tăi care sunt izvoare de inspiraţie. Se întoarse la scrisul lui.

Simţind că interesul lui luase sfârşit – oare începuse vreodată? – îşi luă foaia de hârtie şi încercă să plece.

— Oare cine a scurs informaţia asta? întrebă ea, aproape pentru sine, pe când traversă camera.

— Habar n-am, şopti el în timp ce se închise uşa după ea. Dar m-a scutit de deranjul de a o face eu însumi.

„CIPRUL GĂSEŞTE PETROL", titra *Sun.*

„Miliarde de barili de petrol au fost găsiţi pe mica insulă mediteraneană a Ciprului. Se crede că descoperirea va aduce zâmbete pe feţele oamenilor din însorita zonă turistică şi ale reprezentanţilor companiilor petroliere britanice care stau la coadă pentru drepturile de exploatare..."

Până la a doua ediţie, reporterul făcuse cercetări suplimentare şi rescrisese articolul cu titlul: „RAHAT TURCESC".

Cei de la *Independent* fură mai prudenţi.

Surse industriale au raportat descoperirea unor mari zăcăminte de petrol în apropierea insulei Cipru, care ar putea fi cele mai mari descoperite oriunde în Marea Mediteraneană...

Descoperirea raportată vine într-o perioadă dificilă a procesului de pace între cele două comunităţi cipriote care,

în curând, vor trebui să semneze un acord final în Londra. Se crede că zăcămintele de petrol sunt doar în zonele recifului continental rezervate de tribunalul de arbitraj sectorului cipriot turc.

Aseară, surse cipriote greceşti din Londra au vrut să afle dacă Marea Britanie, al cărei vot decisiv a oferit zona disputată părţii turceşti, ştia dinainte de posibila existenţă a petrolului.

Răspunsul celui mai important cotidian din Nicosia fu mult mai puţin condiţional. Cu un titlu mare pe prima pagina, anunţa simplu:

„TRĂDAŢI!"

* * *

Organizaseră o demonstraţie în faţa Ambasadei Turciei din Belgrave Square. Apelul fusese lansat în acea dimineaţă la Radioul Londonez pentru Cipru şi, chiar pe nepregătite, se adunaseră aproape două sute de oameni şi chiar încercaseră să intre ca să livreze o scrisoare de protest, dar intrarea ambasadei era păzită de paznici înarmaţi împotriva bombardamentelor, care îi văzură venind chiar înainte să înceapă să traverseze strada. Fură disciplinaţi; un singur poliţist înarmat de la Grupul de Protecţie Diplomatică îi întoarse din drum şi îşi petrecură dimineaţa holbându-se supăraţi şi strigând sporadic sloganuri din spatele barierelor de securitate. Până în weekend, numărul lor crescuse de zece ori.

Passolides nu fu printre ei în dimineaţa aceea. Aşa cum, de multe ori în viaţa lui, îşi arase singur brazda, nu se duse la casa turcului pe care îl ura – ce rost avea? –, ci la porţile sediului de pe Downing Street, unde putea fi găsită sursa ultimei lui trădări.

Oare nu britanicii îi trădaseră poporul mai mult decât orice alt cuceritor? Furaseră toată insula aproape un secol, furaseră bazele şi mai mult. Îi furaseră fraţii. Şi mormintele lor. Acum luau petrolul. Ştia la ce să se aştepte de la un hoţ turc, ei nu-şi ascundeau firea. Erau nişte duşmani absoluţi şi simpli care scuipau în ochi în timp ce tăiau gâturile. Putea avea încredere în ei că aveau să fie cine erau cu adevărat. Dar britanicii! Ei copleşeau cu ipocrizia şi luptau cu vorbe înşelătoare. Zâmbeau şi vorbeau despre regulile crichetului în timp ce i-o trăgeau şi îi vindeau patria pentru sclavie.

Strângea bariera de lângă marile porţi de fier ale sediului de pe Downing Street de aproape jumătate de oră când un poliţist, întrebându-se de ce bătrânul era atât de concentrat şi avea degetele albite, se apropie de el.

— Ce faci, bunicule?

— Îmi văd de treabă.

— Dacă stai aici, e şi treaba mea. Ce faci?

— Aştept să-ţi văd prim-ministrul.

— Ai noroc. Tocmai trebuie să iasă.

Când Daimlerul ieşi repede pe poartă, încetini înainte să intre în traficul din Whitehall, iar Urquhart îşi ridică privirea de la documentele lui ca să vadă un bătrân care se holba la el de după barieră. Privirile lor se întâlniră, nu mai mult de un moment, dar, în atât de puţin timp, forţa acelor ochi înroşiţi de flăcările urii arseră mintea lui Urquhart. Şi încet, prin geamurile antiglonţ, auzi cuvântul pe care omul cu vocea spartă i-l aruncă şi îşi aminti sensul lui.

— *Piodoti-i-i-i!*

Îşi aminti de prima dată când îl întâlnise – cum putea să uite? Cioplit în pieptul unui băiat de optsprezece ani pe care îl târâseră de lângă familia lui în mijlocul ceremoniei de nuntă a surorii lui şi îl împuşcaseră în timp ce el se ghemuise lângă zidul bisericii ca un şobolan într-un hambar.

Trădător.

CAPITOLUL 31

Să ceri unui grec să vorbească despre democraţie e ca şi cum ai cere unui american să te înveţe bunele maniere la masă.

Erau foarte puţine ţinte evidente pentru un protest antibritanic în Nicosia. British Leyland nu mai exista, iar Căile Ferate Britanice nu ajungeau atât de departe, nici măcar din când în când. Ambasada Britanică oferea o ocazie extraordinar de neplăcută, fiind blocată de invazia accidentală pe o fâşie de pământ de numai o sută de metri lăţime, care se înghesuia pe lângă turnurile de pază ale închisorii din Nicosia, pe de o parte, şi pe lângă turnurile de pază mai înarmate ale patrulelor graniţei cipriote turceşti, de cealaltă parte. Şansele de a le face o surpriză erau nule, şansele de succes erau slabe, şansele unui glonţ venit dintr-o parte sau alta erau foarte mari, aşa că majoritatea disidenţilor din Nicosia căutară o altă opţiune.

Consulatul britanic de la Poarta Paphos nu era mult mai primitor. De la ultima răscoală din pragul uşii lui, fusese bine fortificat cu obloane de oţel de pe care cărămizile şi sticlele săreau fără niciun efect, chiar şi când santinelele din barăcile de la capătul străzii cooperau făcându-se că nu vedeau nimic.

Aşa că Dimitri, care era responsabil pentru organizare, dar nu prea înţelegea caracterul britanic al unor instituţii ca Marks & Spencer şi Barclays Bank, optă pentru British Airways şi sediul lor operaţional cu faţadă de sticlă de pe Bulevardul Arhiepiscopul Makarios al III-lea. Avangarda veni la scurt timp după amurg, transportată din tabăra permanentă de protest din faţa Palatului

Prezidenţial într-un convoi de motorete, furgonete şi chiar taxiuri. În scurt timp, i se alăturară mulţi alţii care veniseră pe jos sau folosindu-şi propriile resurse. Cuvântul se răspândise.

Un grad excepţional de disciplină fu evident în primele acţiuni. Se înmânară steaguri, se oferiseră instrucţiuni şi sfaturi. Bineînţeles că îl ajutase faptul că organizatorii erau studenţi la teologie, mulţi din acelaşi sat ca Dimitri şi tatăl lui. O familie extinsă. Firma fusese construită cu grijă pe fundaţii de solidaritate rurală şi loialităţi tribale; nu avea să îşi dezamăgească cel mai faimos fiu.

Îl ajuta şi faptul că demonstranţii îi depăşeau numeric cu mult pe poliţişti, care păreau mulţumiţi să stea deoparte şi să supravegheze acţiunile. Câţiva dintre ei zâmbeau.

Veneau mai mulţi demonstranţi, bulevardul era blocat. Contingentul de poliţie începu să-şi concentreze efortul spre abaterea traficului. Unul dintre organizatori vorbea la un telefon mobil, asculta atent, apoi dădu din cap. Încet, începu să-şi învârtă mâna în jurul capului, provocând agitaţie în cazan. Mulţimea, paşnică până atunci, începu să scandeze, fluturându-şi steagurile în timp ce înainta ca o pată de petrol umană pe un val care curgea, înconjura clădirea şi se agăţa de ferestrele ei din plăci de sticlă. Sunetul petrolului era peste tot. „Afară cu britanicii!”, „Oase şi baze!” strigau ei; poate nu erau foarte creativi, dar puţină originalitate există în protestele antiimperiale. „Faceţi război, nu pace”, ieşi de asemenea în evidenţă.

Loviră ferestrele din mari plăci de sticlă montate între stâlpi de beton – acestea se îndoiră, se curbară, se înclinară, dar nu se sparseră până când nu apăru un baros şi fură sfărâmate sistematic, una după alta. Chiar şi-atunci, controlul fu excepţional. Nu jefuiră birourile; în schimb, organizatorul îşi schimbă telefonul mobil cu o doză de spray cu vopsea şi acoperi pereţii şi ecranele cu slogane.

Până când ieşi, două butoaie de petrol fuseseră poziţionate de fiecare parte a uşii sparte; iar de buiandrug atârna o efigie scuipată

a lui Nicolaou. Pe o pancartă de la gâtul lui scria, simplu: „iubitor de turci”.

Strigătele se auzeau tot mai tare, presiunea numerelor creştea, nu mai puteau fi controlaţi mult timp. Venise vremea. În fiecare butoi fu aruncată o flacără şi, din fiecare, începură să se reverse mari cantităţi de fum negru, înecăcios. Fumul de petrol, care ţâşni în aerul nopţii, murdări feţele celor care stăteau în apropiere şi infestă fiecare colţ al clădirii avariate...

Imediat ce văzu fumul, inspectorul-şef de poliţie de la faţa locului dădu primele ordine importante. Luminile licăriră, sirenele sunară şi o maşină de pompieri începu să se strecoare prin mulţime. Dar protestatarii deja începuseră să se risipească în noaptea din Nicosia, după ce îşi îndepliniseră misiunea şi livraseră mesajul.

Nu se făcu nicio arestare.

Apăreau locuri întunecate de ură în noaptea cipriotă.

La o distanţă de trei străzi, pe bancheta din spate a Mercedesului lui oficial, Theophilos puse telefonul la loc. O lucrare excepţională de seară. O lucrare excepţională. Lucrarea Domnului.

Când Francis Urquhart auzi de ea, avu aceeaşi părere.

* * *

Prin mările agitate de stratageme concepute de om, aflorimente de absurdităţi ies sfidătoare deasupra valurilor. Niciunul nu a ieşit mai sfidător decât cazul lui Woofy.

Woofy – de fapt, numele lui întreg era Woofer – era un King Charles Spaniel de trei ani, animalul de companie care ţinea loc de copil pentru domnul şi doamna Peregrine Duckin, care trăiau confortabil la pensie într-o vilă de stuc alb cu vedere la Golful Coral, un colţ nisipos din sud-vestul insulei. Nu vorbeau bine limba greacă şi nici relaţia lor cu populaţia băştinaşă nu era apropiată, salutau doar câţiva comercianţi locali dând din capete, dar aşa

făceau mulţi dintre cei aproximativ cinci mii de britanici civili din acea zonă care locuiau în Cipru şi nu duceau lipsă de prieteni.

Familia Duckin avea să aibă nevoie de ei. Pentru că, atunci când se întoarseră de la o partidă de bridge organizată de unul dintre vecinii lor mai îndepărtaţi, descoperiră că vila lor dragă fusese, inexplicabil şi fără niciun avertisment, arsă din temelii.

Mai rău, nu rămăsese nicio urmă din mult mai dragul lor Woofer. Îl căutară toată noaptea, îl strigară pe nume, strigară spre golf şi înjurară pentru că brigada de pompieri cipriotă părea să fi întârziat prea mult, apoi strigară mai mult. Dar Woofer nu fu găsit nicăieri.

Se iviră zorii, iar soţii Duckin stăteau printre ruinele fumegânde ale casei lor, implorând toţi trecătorii să le dea o veste despre câinele lor drag. Întâmplător, unul dintre aceşti trecători era un jurnalist liber-profesionist care se bucura de câteva zile libere, dar oriunde calcă un jurnalist curajos, sigur va găsi un dezastru. Îi compătimi, ascultă atent, făcu poze, împărtăşi cu ei pierderea inexplicabilă, chiar dacă, în comparaţie cu alte crime antibritanice, pierderea probabil era – nu, sigur era – mai puţin inexplicabilă decât părea la început. Era o poveste pentru vremea ei, nu-i lipsea nimic, cu excepţia unei călugăriţe violate.

Apăru, aşa cum trebuia, în următoarea dimineaţă, pe prima pagină a principalului tabloid din Marea Britanie. Un cuplu britanic disperat, care stătea printre ruinele visului lor cipriot distrus. Prins în focul încrucişat.

Dedesubt, un titlu impresionant.

„CIPRIOŢII NI L-AU MÂNCAT PE WOOFY."

* * *

Efectul becurilor cu halogen pe cărămida neagră în timpul nopţii conferea scenei un aspect special, monocrom. O mică

înmormântare, poate, se gândi Urquhart, dar melodramatică, aşa cum se cade. Îşi aranjă cravata. În spatele lui, ministrul apărării stătea în poziţie de drepţi. Bliţurile camerelor de filmat străluciră în timp ce prim-ministrul merse, fără să zâmbească, până la microfoanele de pe Downing Street.

— Doamnelor şi domnilor, am un anunţ important de făcut. Evenimentele din Cipru s-au înrăutăţit. Nu doar că Înaltul Comisar încă nu a fost eliberat, dar este evident că guvernul din Nicosia nu poate garanta siguranţa bunurilor şi a personalului britanic. Este clar că situaţia este exploatată de oameni cu intenţii rele şi am datoria de a proteja cetăţenii britanici şi personalul militar. Prin urmare, după o ezitare îndelungă şi doar ca o măsură de precauţie, sunt nevoit să pun bazele britanice în stare de alertă şi să restricţionez accesul ciprioţilor pe acestea. Vieţile şi proprietăţile britanice trebuie protejate, iar trupele noastre vor avea autoritate totală pentru a face exact asta. Aceasta este o chestiune delicată şi vă cer să o trataţi cu seriozitatea cuvenită.

Echipa de reporteri din faţa lui se legănă în timp ce se împinseră la unison, cu mâinile întinse înainte, fluturându-şi microfoanele, reportofoanele şi diferitele cabluri electronice ca o recoltă de trifizi. Un scrib care arăta de parcă se dăduse jos din pat cu doar câteva momente în urmă se aplecase peste bariera de securitate în încercarea de a ajunge cât de aproape putea.

— Domnule prim-ministru, ce înseamnă toate astea?

— Este un mesaj adresat scandalagiilor. Nu puneţi piciorul pe zona noastră.

— Dar acest zăngănit al săbiilor nu ridică miza?

— Miza a fost deja ridicată de alţii. De cei care l-au răpit pe Înaltul Comisar, au atacat proprietăţile britanice şi au pus vieţile britanicilor în pericol. Am datoria de a răspunde.

— De a ataca?

— Aceasta este o măsură complet defensivă.

— Oare cipriotii o vor vedea în felul acesta?

Expresia din jurul gurii lui Urquhart deveni mai rigidă şi severă; nu putea trăda zâmbetul ironic care îi însoţea emoţiile. Cunoştea cipriotii şi patimile lor – şi polemiştii lor care ar fi transformat o stare de alertă în ceva asemănător cu o forţă de invazie. Totul ar fi devenit mult mai rău înainte să fie mai bine. Nu putea zâmbi, aşa că ridică, pur şi simplu, din umeri.

— Aveţi permisiunea preşedintelui cipriot pentru această acţiune?

— Nu am nevoie de ea. Bazele noastre din Cipru sunt pe un teritoriu britanic suveran. Nu am nevoie de permisiunea nimănui pentru a ne pune trupele de acolo în alertă la fel cum nu aş avea nevoie de permisiune pentru a muta tancurile pe Câmpia Salisbury. Bineînţeles, l-am informat.

— Cum a reacţionat?

Agonizase. Implorase. Spusese că asta va inflama spiritele. Că ar fi pe placul celor care se opun tratatului de pace şi că ar fi crescut presiunea împotriva bazelor militare. Implorase să i se mai ofere câteva zile pentru a obţine eliberarea Înaltului Comisar. Dar deja avusese la dispoziţie câteva zile...

— A regretat necesitatea acestei acţiuni. La fel ca mine. Dar oamenii binevoitori de peste tot vor înţelege şi trebuie să susţină această acţiune. Prima mea datorie este să protejez interesele britanice.

— Asta va distruge comerţul turistic de pe insulă, domnule prim-ministru.

— Din păcate, da. Ameninţă să-l dea peste cap.

— Cum rămâne cu tratatul de pace?

— Cipriotii vor decide. Nu pot ajuta la aducerea păcii în Cipru dacă cipriotii nu îşi vor aduce pacea la ei acasă.

— Şi cum rămâne cu alegerile?

— Sunt în curs de desfăşurare. Aceasta este o mişcare în interesul naţional, nu pentru scopuri de partid. Aştept sprijinul tuturor politicienilor responsabili din toate taberele dezbaterii politice. Nu mă aştept ca aceasta să devină o problemă în alegeri.

„Nu, nu o problemă, ci *problema*", se gândi Dicky Withers. „Asist la un jaf, la deturnarea campaniei de alegeri, în timp ce Urquhart îşi oferă rolul de om de stat, apărător al interesului naţional, al modului de viaţă britanic, al regulilor crichetului, al berii calde, al după-amiezilor însorite, al plajelor din Blackpool, al moralităţii, al virginităţii şi al altor «-ităţi» care ar putea strânge voturi. Iar pe Makepeace l-a legat ca pe un pui eviscerat. La fel de strâns ca Înaltul nostru Comisar. Francis, eşti un ticălos bătrân."

— Şi Tom Makepeace? îl îndemnă Withers. Cum rămâne cu el?

Îi venea să zâmbească, la fel de mult pentru a recunoaşte receptivitatea lui Dicky cât pentru a se felicita singur. Makepeace era distrus. În voia sorţii. Nu avea unde să se ducă decât în iad. O călătorie pentru care ar fi găsit puţini însoţitori.

— Cum rămâne cu Makepeace? N-am de unde să ştiu. Poate ar fi mai bine să-l întrebaţi chiar pe el.

CAPITOLUL 32

Există atât de multă istorie îndesată în Cipru, că le-a dat dureri de burtă.

La primele raze din zori vărsate încet pe câmpiile sărate din Akrotiri, un autobuz Bedford rablagit se îndrepta, zgomotos şi nesigur, spre intrarea bazei. Suna ca şi cum era foarte stricat. În zile mai bune, transportase copiii din sat la şcolile lor şi marfa la piaţa locală, dar, de aproape un an, lâncezea în spatele pizzeriei, fiind declarat distrus din cauza nivelului de rugină. Sosirea autobuzului în faţa intrării bazei fu anunţată de un râgâit otrăvitor cu fum de petrol şi de un geamăt ca al unui dragon spintecat. Apoi alunecă, se prăbuşi şi muri, blocând toată intrarea. Până când se risipi fumul şi paznicul înaintă pe furiş ca să cerceteze monstrul preistoric, acesta era gol.

Avură nevoie de mai mult de o oră ca să-l mute din loc. Încercările de a-i reporni motorul eşuaseră şi era greu să-l lege de un camion de tractare de orice capăt. Încercară să-l ridice pe un cric, dar suspensia se prăbuşi şi bestia căzu pe o parte. În cele din urmă, fură nevoiţi să aducă un excavator ca să-l împingă din drum.

Dar nu înainte de a găsi inelul lui Eleni într-un plic ataşat de volan şi adresat lui Billy.

* * *

Erau din nou în stradă, în număr mai mare ca oricând. Ceea ce începuse în urmă cu două săptămâni prin demonstraţii sporadice

ale câtorva oameni devenise ceva constant şi prea mare pentru a fi estimat cu acurateţe.

Luau lucrurile extrem de personal. Nicolaou era numele – ţinta – de pe buzele tuturor. Probabil păreau la fel de logici ca mulţimea care venise să îl condamne pe Hristos în piaţă, ceea ce nu îi împiedicase să o facă.

Şeful securităţii prezidenţiale ceruse o audienţă, întrerupându-l pe Nicolaou în camera de zi de la parter unde o asculta pe fiica lui, Elpida, cântând la pian. Beethoven. Ceva tare şi lung, ca să blocheze zgomotul insistent care venea de dincolo de porţi.

— Domnule, trebuie să împrăştiem protestatarii. Sunt un pericol pentru trafic, pentru ei înşişi. Pentru dumneavoastră.

— Şi cum îţi propui să realizezi asta, comandante?

Era aşezat, ţinea ochii închişi şi îşi ciupea rădăcina nasului cu degetele din cauza concentrării şi anxietăţii.

— Va trebui să chem trupele; sunt prea mulţi pentru garda mea.

Nicolaou se trezi de-a binelea atunci.

— Nu-mi vine să cred ce aud. Vrei să întorc armata împotriva poporului?

— Domnule, poporul acela... e doar o gloată periculoasă. Deja au ars clădiri, numărul lor creşte, demonstraţiile lor au făcut prăpăd peste tot în Nicosia. Datoria mea este să păstrez pacea în jurul palatului prezidenţial.

— Iar datoria mea, comandante, e să asigur pacea în toată ţara. Asta e în joc aici, nimic mai puţin. Nu îţi voi permite să foloseşti trupe şi gaz lacrimogen împotriva lor.

— Dar nu am destui oameni ca să garantez siguranţa în clădirea asta şi pe terenul din jurul ei. Asta vă include şi pe dumneavoastră, domnule.

— Nu îmi fac griji pentru siguranţa mea.

— Şi familia dumneavoastră?

Nicolaou se întoarse spre fiica lui, care încă era la pian. Ea însemna totul pentru el. Când se simţea singur pentru că soţia lui era, din nou, absentă, Elpida era acolo, îi ţinea companie. Când era indignat de răsfăţul soţiei lui, ea era acolo ca să-i amintească de datoria lui în căsnicie. Când era nesigur, ea îi servea drept inspiraţie, ridicându-l deasupra chestiunilor meschine, pe termen scurt, spre Ciprul viitorului. Ciprul Elpidei. Balsamul pentru toate rănile lui.

— Exact pentru ea trebuie să refuz. Nu pot semna un tratat de pace cu turcii dacă e sânge pe străzile Nicosiei.

— Domnule! Comandantul îl ruga. Vorbi mai încet, ca să nu-l audă Elpida. Ca un vechi prieten, vă spun că alegerea pe care trebuie să o faceţi acum nu e *dacă* va fi sânge, ci sângele *cui* va fi.

Preşedintele merse până la fereastră, de unde putea vedea peste statuia luminată de reflectoare a lui Makarios şi chiparoşi până la panorama impresionantă de dincolo de acestea.

— Panayotis, vino aici!

Comandantul merse lângă preşedinte. Nicolaou deschise fereastra.

— Ce-i acolo?

— O gloată. Care latră la poarta dumneavoastră.

— Dar ce *vezi* acolo?

— Luminile vechiului oraş.

— Şi, dincolo de ele, în întuneric, e cealaltă jumătate a ţării noastre. Panayotis, nu a venit vremea să unim din nou cele două jumătăţi? După atâţia ani şi atât de mult sânge?

— Asta e politica, domnule. Slujba dumneavoastră. Slujba mea e securitatea. Şi vă spun că trebuie să facem ceva cu acei oameni de acolo.

Cu fereastra deschisă, urletele protestului deveniseră insuportabile.

— Atunci le voi vorbi.

— Nu e vremea de glume.

— Lasă câţiva înăuntru. Voi vorbi cu ei de pe trepte.

— Asta e o nebunie!

— Poate că e. Dar am s-o fac oricum.

— Măcar vorbiţi-le de la balcon.

— Balconul de pe care atârnă stindardul regal britanic? Să-i privesc din spatele leului imperial? Nu prea cred. Nu, lasă-mă să le vorbesc de pe trepte.

— Dar nu vă pot garanta siguranţa!

— Atunci las-o în seama Domnului.

Iar Panayotis se supuse, aşa cum fusese pregătit de-a lungul carierei lui, oricât de inacceptabilă şi de iraţională era porunca. Plănuiseră să lase să intre vreo douăzeci, dar numerele fură imposibil de controlat când mii de oameni împingeau poarta şi aproape două sute intrară înghesuindu-se până când porţile fură închise cu forţa din nou. Se adunară pe aleea din faţa intrării principale, păzită de două turnuri ornamentale, diferiţi gargui, câteva ghivece cu flori şi o cohortă de paznici ai palatului.

Strigăte de furie se auziră când apăru Nicolaou, fluturând mâinile deasupra capului ca să-i calmeze.

— Ciprioţi, concetăţeni. Permiteţi-mi să fiu auzit. Permiteţi-vă să ascultaţi.

— Iubitor de turci! strigară ei.

— Iubesc un singur lucru. Ciprul!

— Atunci de ce îl daţi scârboşilor de turci? Şi britanicilor!

— Nimeni nu a suferit mai mult decât mine din cauza gândului că ţara noastră e divizată. Plâng pentru cei care şi-au pierdut familiile, casele, totul.

— Şi n-aţi ridica niciun deget ca să-i ajutaţi.

Panayotis devenea tot mai nervos. Deja era clar că Nicolaou nu reuşise să controleze mulţimea şi că purta un dialog al surzilor.

Logica şi sinceritatea lui nu aveau nicio şansă împotriva emoţiilor puternice ale unei mulţimi.

— Prieteni, amintiţi-vă ce ne-a divizat insula. Ce a adus armata turcă pe ţărmurile noastre. S-a întâmplat atunci când noi, grecii, nu ne-am mai înţeles între noi. Când Makarios a stat aici, pe aceste trepte, şi au refuzat să-l asculte. Mâinile lui se întinseră spre una din coloanele care stăteau de fiecare parte a lui. Vedeţi găurile. Unde au lovit gloanţele. Când au încercat să ne ucidă Arhiepiscopul.

O grămadă de găuri cilindrice şi cratere fuseseră săpate în coloane, găuri de gloanţe, relicve ale loviturii de stat păstrate din ordinul lui Makarios, ca un stindard regal, ca parte din moştenirea istorică. Stigmate în piatră. Degetele lui Nicolaou se furişau spre ele, se întindeau spre mantia lui Makarios. Vârfurile degetelor lui ajunseră aproape de locul acela când apăru altă gaură, însoţită de un nor de praf. Doar atunci auzi împuşcătura.

Avu un efect imediat asupra mulţimii, de parcă pistolul ar fi dat startul. Se repeziră înainte, împingând cordonul de paznici din faţa treptelor ca nişte câini la o căprioară. Nicolaou, confuz şi încă nu destul de speriat, se trezi luat pe sus, în braţele lui Panayotis şi împins pe uşa principală care fu trântită în urma lor. În câteva secunde, de pe partea cealaltă, se auzi un urlet primitiv şi o rafală de lovituri în lemn. În acelaşi timp, porţile curţii palatului care ţinuseră departe adunarea principală a protestatarilor fură date la o parte când furia se transformă în turbare la sunetul unei împuşcături şi mii de oameni se revărsară pe aleea lungă.

— Pentru numele lui Dumnezeu, acum veţi pleca? strigă Panayotis.

— Elpida, îl rugă Nicolaou.

Dar fiica lui deja cobora în fugă scara circulară din apartamentele private, pe lângă antichităţi, capete şi busturi de piatră, o mică recoltă din moştenirea antică a insulei, care, în scurt timp, avea să zacă spartă şi împrăştiată pe podea.

Tatăl şi fiica încercară să se îmbrăţişeze, dar Panayotis deja îi despărţea şi îi trăgea pe coridorul lung cu arcadele lui maure şi tapiserii tinereşti care trecea prin mijlocul clădirii în formă de U. Lângă ei, auzeau zgomotele ferestrelor sparte, al vocilor ridicate, al lucrurilor distruse. Apoi mai multe împuşcături.

Panayotis îi duse într-o parte a palatului pe care Nicolaou nu o vizitase niciodată, în spatele bucătăriilor. O uşă. Trepte de piatră. Altă uşă pentru care Panayotis avea o cheie mare. Apoi ajunseră într-un tunel săpat în stâncă.

— Bulevardul Makarios, şopti Panayotis, foarte serios. Ruta lui de scăpare în timpul ultimei lovituri de stat.

Era rece, slab luminat, lung de cel puţin două sute de metri, poate mai lung – Nicolaou îşi pierduse simţul proporţiei în spaţiul închis. Gândurile lui era neclare, încă îşi făcea griji din cauza vorbelor comandantului. „Ultima lovitură de stat". Oare şi asta era o lovitură de stat?

Ieşiră pe altă uşă, din capătul îndepărtat al piscinei, dincolo de amfiteatrul în care Nicolaou distrase grupuri de elevi şi unde, în vremuri trecute de necaz, britanicii jucaseră tenis. Apoi ajunseră în pădure, la întinderile mari de eucalipt care străluceau la lumina lunii. În urma lor, zgomotul distrugerii era tot mai necruţător.

Trecură peste şistul şi pietrele împrăştiate ale albiei uscate a unui râu – Nicolaou se împiedică şi fu ridicat din nou de braţele pregătite ale comandantului său – şi ajunseră la gardul de sârmă împletită care separa terenurile palatului de orice era dincolo. Aici nu erau protestatari, erau prea ocupaţi în palat. Auziră zgomotul înăbuşit al unei explozii. Panayotis îi trase mai departe.

Pe poarta gardului era altă încuietoare. Altă cheie. Panayotis părea bine pregătit. Apoi urcară cu greu pe un mal şi stătură pe un drum gol.

— Încotro, domnule? Spre o bază britanică? Acolo fugise Makarios, la Akrotiri, în braţele fostului duşman şi departe de

pumnii agitaţi ai propriului popor, dar Nicolaou hotărî că deja purtase prea mult mantia Arhiepiscopului în seara aceea.

— Nu. Nu la britanici. În munţi.

Apoi văzură faruri apropiindu-se de ei. Panayotis îşi scoase arma.

— Staţi în tufişuri, domnule, îl sfătui el şi stătu în mijlocul drumului, fluturând braţele.

Maşina opri. Nu erau răsculaţi, doar un cuplu de bătrâni care mergeau spre casă după cină. Un cuplu de germani care nu vorbeau nici greaca, nici engleza, dar care înţeleseră foarte bine limbajul foarte clar al armei lui Panayotis.

Cu un strigăt speriat, bărbatul puse piciorul pe podeaua maşinii şi porni cu viteză în noapte. Panayotis ridică din umeri, disperat. Ce-ar fi trebuit să facă, să împuşte un cuplu de turişti bătrâni şi neînarmaţi?

— Lasă asta în seama mea, îi ordonă Elpida şi îl împinse într-o parte.

În următoarea maşină era un contabil, care opri şi o ascultă pe fata drăguţă cu o neîncredere tot mai mare. Îşi ceru scuze, mai avea puţin şi rămânea fără benzină, iar mama lui îl aştepta acasă, dar i-ar fi dus bucuros cât de departe mergea. Preşedintele Republicii Cipru, fiica lui şi comandantul gărzii palatului îi mulţumiră într-un glas şi urcară în Renault-ul lui rablagit. Aveau să se târguiască pentru distanţă şi destinaţie mai târziu.

Nicolaou se uită în urmă, în direcţia casei lui. O lună portocalie şi furioasă strălucea ca o torţă cerească, atingând vârfurile copacilor cu razele ei, şi îi stropea cu foc. Priveliştea umplu ochii preşedintelui de lacrimi în timp ce mergeau mai departe. Doar când şi le şterse şi strânse mâna fiicei lui îşi dădu seama că nu era lumina lunii. Privea focul pentru că, încă o dată, palatul era ars din temelii.

CAPITOLUL 33

Sinceritatea nu e o politică. E doar o scuză pentru lenea morală.

Renault-ul rablagit şi şoferul lui tot mai dezorientat îi duseră până la o parcare Hertz. Acolo, Panayotis făcu rost de un alt vehicul. Nu avea cheie de contact, dar rezervorul plin de benzină părea mai important de vreme ce monedele pe care Panayotis le ţinea în buzunarul de la pantaloni pentru automatul de ţigări se dovediseră a fi singurii bani pe care îi aveau. Nicolaou se consolă când află că Panayotis nu se gândise la toate; cumva, asta îl făcu să se simtă mai puţin prost.

Imediat ce trecură de limitele oraşului Nicosia, pe drumul spre Troödos, Nicolaou căzu într-un somn adânc. Tensiunea şi – da, o recunoscu – teama îi scurseră energia din vene şi fu copleşit de o epuizare foarte apăsătoare. Habar n-aveau în cine puteau avea încredere – era doar o revoltă sau o adevărată lovitură de stat? Şi, dacă era o lovitură de stat, oare reuşise? Asemenea chestiuni puteau fi determinate din Loja Prezidenţială din munţii de unde, timp de câteva săptămâni, în miezul verii şi dacă era necesar, pentru următoarele zile, ţara putea fi condusă.

Nu se trezi până când nu ajunseră la mai puţin de şaisprezece kilometri de destinaţia lor, iar drumul începuse să şerpuiască prin munţi. Erau în păduri dese de pini şi vedeau trunchiurile lor la luminile farurilor, stând răbdătoare ca nişte perceptori plutitori la coadă. De-abia când ieşiră de pe drumul principal şi se apropiau de curte, coborând de-a lungul unei alei abrupte, moralul lor începu să

se ridice în timp ce farurile maşinii luminau confortabil cunoscutul gard de lemn al aleii.

— De la o casă la alta, şopti Elpida, pentru care munţii fuseseră întotdeauna un loc al aventurii şi al refugiului.

— De aici avem drum drept până la Akrotiri. Dacă e nevoie, adăugă Panayotis, practic ca întotdeauna.

Nicolaou rămase tăcut, coborând geamul ca să permită aerului cu miros dulceag de răşină să intre înăuntru şi să-i reînvie sufletul rănit. Sunetul conurilor de pin zdrobite se auzea de sub roţi. Nu flutura niciun steag şi nimeni nu era în cabina paznicului, nicio licărire de lumină de întâmpinare şi niciun urlet de câine, dar nimeni nu ştiuse că ei veneau. Cunoscutele acoperişuri vechi – toate din fier ondulat, aşa cum era moda în Troödos, din cauza zăpezii – trecură pe lângă ei ca într-un film vechi şi, în spatele gardului jos al grădinii de legume, roşiile înfloreau, legănându-se încet în briză ca să-i întâmpine. Maşina se învârti încet pe alee şi se apropie de partea frontală a Lojii. Luna, atât de furioasă pe cerul Nicosiei, aici, în munţi, avea culoarea pepenelui copt şi era înconjurată de un milion de stele sfioase. Îi întâmpina, prăfuind faţada casei şi luminându-le calea până la uşa verde dublă. Totul era aşa cum trebuia să fie.

— E deschisă, murmură Elpida, uşurată, când puse mâna pe clanţă.

— Permiteţi-mi, domnişoară, insistă Panayotis, şi îi conduse într-un hol întunecat.

Bâjbâia după întrerupător când observă o rază de lumină venind de sub una dintre uşile de pe care se ieşea din hol. Un îngrijitor prost lăsa uşile deschise şi luminile aprinse...

Intrară în salon şi se uitară în jur, uimiţi şi încremeniţi. Era plin de oameni înarmaţi, toţi stăteau în picioare şi îşi îndreptau armele în direcţia lor. Doar doi oameni erau aşezaţi.

Într-un colţ, legat de scaunul lui şi cu gura acoperită cu bandă adezivă sub ochii sticloşi şi epuizaţi, stătea Înaltul Comisar Britanic. Iar lângă şemineu, chiar în faţa lor, trăgând relaxat dintr-un mic trabuc, cu buzele sucite într-un zâmbet de întâmpinare, stătea Theophilos.

— *Kopiaste.* Luaţi loc aici, cu noi.

* * *

— Nu e de mirare că nu v-am putut găsi vizuina.

Theophilos ridică un pahar de Remy fără picior în cinstea complimentului.

— Nu te-ai gândit să cauţi în curtea ta, darămite în dormitorul tău. Nici n-o va face altcineva. Am tot aici – comunicaţii, securitate, mâncare. Acum, cu voia lui Dumnezeu, chiar şi pe tine.

Nicolaou testă frânghiile care îl ţineau legat, ca pe Înaltul Comisar şi pe ceilalţi oaspeţi, de scaun. Era, aşa cum ştia că avea să fie, un gest inutil.

— De unde-ai ştiut că voi veni aici?

— Încurcate sunt căile Domnului. Vocea lui adâncă era ritmată, de parcă ar fi cântat Euharistia. Apoi râse răguşit. Şi ţi-a dat doar trei opţiuni. Le numără pe degete. Moarte în ruinele palatului. O înmormântare politică alături de duşmanii noştri britanici, într-una din bazele lor, ceea ce aş fi preferat – amintirea ta ar fi fost alungată ca un câine cu râie din fiecare cafenea din ţara asta. Sau, a treia, trimiterea ta aici, la mine. M-am pregătit şi pentru asta; evident, nu mi-ai văzut paznicul de la marginea curţii.

— Se pare că nu am văzut multe lucruri, remarcă Nicolaou, evident mâhnit. Se uită în cameră, acolo unde era legată fiica lui. Intenţionezi să ne faci rău?

— Dacă va fi nevoie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, ce speri să realizezi?

— Pentru numele lui Dumnezeu, totul. Întâi, vom bloca bazele până când britanicii vor fi forţaţi să-şi facă bagajele şi să plece acasă. Mă tem că, între timp, tu vei fi prea preocupat să zbori cu avionul până la Londra pentru ceremonia de semnare cu turcii. Prea multe obligaţii apăsătoare. Cum ar fi semnarea unui decret care naţionalizează toate bunurile britanice din Cipru. Apoi îţi sugerez să-ţi dai seama că eşti prea obosit ca să mai suporţi tensiunile funcţiei. Îţi vei preda preşedinţia.

— Ţie? Niciodată.

— Nu, dragul meu Nicolaou. Eu sunt doar un umil cleric. E posibil, în timp, să devin Arhiepiscop al Ciprului, dar nu îmi doresc să deţin funcţia ta. E prea stresantă şi nesigură, nu crezi? Se lăsă pe spate, pe mobila simplă şi rustică, împrăştiată prin camera mică; iar Nicolaou observă că, pe sub sutana lui, purta şosete galbene. Oricum, am prea multe... afaceri, da, afaceri, de care să mă ocup.

— Atunci cui?

— Fratelui meu, Dimitri.

Dimitri zâmbi, avea o expresie îngrozitoare, cu dinţii lui neregulaţi.

— Ar fi bine să-şi repare dinţii dacă nu vrea să aibă copiii coşmaruri din cauza lui, strigă Elpida.

Zâmbetul lui dispăru.

— Nu poţi spera să scapi cu aşa ceva, îl provocă Nicolaou.

— Dar bineînţeles că voi scăpa. Am toate avantajele. Compania Înaltului Comisar Britanic. Urechea preşedintelui cipriot...

— Nu voi ridica niciun deget ca să te-ajut.

— Şi nu doar urechea lui, continuă Theophilos, netulburat, dar şi fundul lui. Şi, poate mai important, fundul fiicei lui.

Dimitri merse către Elpida cu aparenta ameninţare de a scoate obrăznicia din ea, dar îşi schimbase tactica şi îi mângâia părul, mişcându-şi degetul încet, în jos, pe gâtul ei, până la umărul ei. Zâmbea din nou.

Un strigăt înăbuşit de protest ieşi din gâtul lui Nicolaou.

— Cred că toţi aşii sunt la mine, spuse Theophilos, fără vreo urmă de compasiune.

CAPITOLUL 34

Un manifest e ca un costum bine croit. Funcţia lui este de a ascunde goliciunea politicianului.

Când sosi, fiecare pas al lui fu întâmpinat cu un strigăt puternic de „Ura!" al soldaţilor săi. Defilase în faţa lor, cu tendoanele încordate şi sângele care îi urca la cap. Auzea tropotele nerăbdătoare ale cailor şi şoaptele săbiilor vârâte în tecile bine unse. O armată gata de luptă.

Treaba fu încheiată, Legea Reformei Electorale trecu, soarele apunând pe un nou Parlament. Mărşăluiau spre ziua de mâine. Toţi plămânii erau plini de curaj, toate nările de mirosul morţii – sperau că a altora, dar poate chiar a lor.

Trupele lui Urquhart îşi luară rămas-bun cu inimile bucurate de semnele favorabile. Fiecare oră părea să aducă veşti despre noi sondaje şi baronii presei mărşăluiau în sprijinul lor, iar câţiva generali ai duşmanului arătaseră că nu aveau să se îndrepte spre sunetul bătăliei, ci doar spre Dealurile Chiltem şi, dacă aveau noroc, spre Camera Lorzilor.

Cât despre nenorocitul de Clarence, liderul forţelor opoziţiei, prezicătorii deja se adunau în faţa cortului lui, făcând speculaţii intense despre posibilitatea ca el să cadă pe sabia lui sau să trebuiască să fie tăiat. Dacă reuşea să supravieţuiască bătăliei ce avea să aibă loc într-o joi, peste trei săptămâni.

Iar de Makepeace nu se auzise nimic şi de-abia fusese văzut. Un general fără trupe.

Era timpul să dea drumul câinilor de război.

* * *

Începu să tremure şi să ţipe ca o căţea bătută, ţipetele ei umplând camera şi rostogolindu-se pe fereastra deschisă, dar el tot nu se opri.

Makepeace o chemase, îi spusese că avea nevoie de ea, iar ea sărise după el. Şi aşa făcuse şi el, imediat ce ea intrase pe uşă şi îşi scăpase geanta, dar nu pentru un exerciţiu aventuros, ci mai mult ca nişte represalii brutale şi un experiment al durerii. Când termină, îşi îngropă capul în pernă, ruşinat de lacrimile ei tăcute.

— N-ai mai fost niciodată aşa, plânse ea.

I se păru că simţea gustul sângelui în gura ei.

Când, în cele din urmă, ridică faţa de pe pernă, şi ochii lui erau înroşiţi.

— Nu mă aştept să mă ierţi. N-am mai făcut aşa ceva. Mă simt ca un prost. Îmi pare rău.

— Aşa şi trebuie să-ţi pară.

Pentru o vreme, ea complotă o răzbunare, se gândi să-l lovească, să ia un cuţit de pâine şi să-l despice, dar relaţia lor însemna mai mult decât sex, chiar mai mult decât dragoste. Cumva, simţea că el era victima. În loc să fugă spre bucătărie, se holbă la confuzia din ochii lui.

— Ai avut o zi grea?

— Cea mai grea dintre toate. Îmi vine să distrug şi ultimul lucru care e important pentru mine. Înainte ca tot ce preţuiesc să se întoarcă împotriva mea şi să mă distrugă.

Ea se ridică într-un cot, gata să-l asculte. Era momentul pentru a se întinde după o ţigară.

— Era sfârşitul sesiunii de interpelări. Am ajuns devreme, dar banca era deja aglomerată. S-au înghesuit intenţionat ca să nu-mi lase loc. Aşa că m-am băgat şi eu, chiar la capăt, am dat ghionturi cu

cotul şi umărul. Ca un elev într-o excursie cu autobuzul. Apoi a apărut Marjory – o ştii, cea care arată ca o veveriţă portocalie care năpârleşte şi care aruncă baricadele în aer până la micul dejun? Doar stătea acolo, aşteptând să treacă. Aşa că... m-am mişcat. M-am ridicat ca să o las să treacă. Apoi ei s-au împins din nou. M-au împins afară. Toţi râdeau şi îşi băteau joc de mine. Se ghemui din cauza umilinţei. Nu era loc pentru mine în nicio parte a Camerei. A trebuit să stau pe blestemata aia de podea.

Ea începu să chicotească încet.

— Şi tu?

Ochii lui ardeau, acuzatori, dar deja adevărul începea să iasă la iveală. A fost atât de copilăros. O expresie de autoridiculizare apăru pe buzele lui şovăitoare. Şi foarte eficient. Avea graţia de a arăta ruşinat.

Ea îşi frecă colţurile buzelor.

— Dar a fost mai mult. Eram frustrat pentru că ştiam că nu puteam să fac sau să spun nimic. Urquhart stătea acolo, acceptând laudele acoliţilor lui, iar noi, ceilalţi, am rămas ca mulţimea la o încoronare.

— N-ai încercat să spui ceva despre Cipru?

— Şi să-i dau o şansă de a-l imita pe Churchill? N-ai auzit ce-a zis în discursul lui aseară? „Oriunde stă un englez, acolo vom sta şi noi. Oriunde cade un englez, acolo vom fi şi noi ca să-l ridicăm...” Degetele lui începură să-i răsucească vârfurile pletelor. Port cea mai importantă bătălie din viaţa mea şi nu am nici măcar un aliat. Cu excepţia ta. Nici măcar Annita nu mă poate privi în ochi.

Furia îi trecuse; bărbatul brutal devenise doar un băieţel pierdut.

— Foarte mulţi au promis că vor merge cu mine. Acum niciunul nu pare să-şi găsească picioarele. Tot ce mai am e speranţa că aş putea să ţin de scaunul meu. Altfel...

Se lăsă pe perna lui.

— Există o mulţime de oameni care vor merge cu tine, oameni obişnuiţi din afara Westminsterului. Nu eşti singur.

— Într-adevăr?

— Ştii că e adevărat.

— Dar n-am timp. N-am partid. N-am prieteni. Nu mai am subiecte. Urquhart, ca un magician malefic, le-a făcut pe toate să dispară.

— Sari peste capul lui Urquhart. Luptă pentru fairplay. Dă-le oamenilor un pretext pentru a mărşălui cu tine.

— Fără o maşinărie politică, va fi un marş foarte lung.

— Asta e o idee grozavă.

— Ce?

— Un Marş Lung. În loc să te îngropi în circumscripţia ta electorală, prezintă-ţi cauza oamenilor din ţară. Mergi cu ei. Vorbeşte cu ei. Arată lumii puterea ta.

El se ridică.

— Ce rost ar avea?

— E un mijloc de a arăta cât de mult sprijin ai. O cale de a deveni o personalitate cu adevărată putere şi autoritate după alegeri, chiar dacă încă nu ai un partid şi o sută de locuri în Parlament. Fii o voce pentru toţi cei care se simt dezamăgiţi şi lăsaţi pe dinafară de sistemul din prezent. O revoluţie făcută de un singur om.

El ridică picioarele, punându-şi bărbia pe genunchi, în timp ce se gândi.

— Mari posibilităţi mediatice. Un marş de... de unde? De la Manchester până la Londra, prin Birmingham? Cele mai mari trei oraşe din ţară, cu opriri pentru a vorbi şi interviuri pe drum.

— Înconjurat de susţinători, oameni adevăraţi, nu mârţoage bătrâne din partid. Ceva nou, un contrast total faţă de toate celelalte campanii.

— Cel mai bun mod de a învinge maşinăria guvernului în circumscripţia mea ar fi să le arăt că am sprijin naţional.

Începu să sară pe saltea, entuziasmat, când, brusc, fu cuprins de îngrijorare.

— Avem timp? Am avea nevoie de un început bun. Şi ar trebui să ne luăm avânt ca să continuăm.

— Eu voi avea grijă de început. Dă-mi trei zile şi îţi voi trimite două mii de greci ciprioţi oriunde în ţară, cu postere pe fiecare stradă principală şi sprijin pentru organizare în fiecare oraş. După aceea, depinde de tine şi de mult noroc.

— Dacă dă greş şi scade, cariera mea politică va fi distrusă.

— Dacă nu încerci, vei fi distrus oricum. Ce-ai de pierdut?

— Cred că nimic. În afară de tine.

Îl trase spre ea.

— Vino şi arată-mi cum se face. Înainte să ieşim şi să i-o tragem lui Francis Urquhart.

— Dacă va trebui să merg atât de mult, nu ar fi mai bine să-mi păstrez energia...?

Dar era deja prea târziu pentru protestele lui.

* * *

— Vino, Corder, e o zi caldă. Hai în grădină!

Inspectorul Corder din Unitatea Specială îşi urmă prim-ministrul prin Sala Cabinetului şi în grădina străjuită de un zid. Urquhart îi arătă o bancă sub umbra unui scoruş de munte şi se aşezară amândoi. Comandară ceai.

Privilegiul unei asemenea intimităţi nu era acordat uşor, dar Corder îi câştigase încrederea de-a lungul multor ani de loialitate şi serviciu, fără să pună întrebări. Era necăsătorit, nu arătase niciodată altceva decât un simţ mecanic al umorului, era un poliţist cu educaţie universitară, dar, aparent, cu puţine interese în afară de munca lui de conducere a echipei de securitate personală a lui Urquhart, refuzând promovarea pentru a rămâne cu acea misiune.

Era un individ extraordinar de rezervat, al cărui nume de botez era cunoscut de foarte puţini. Mortima, care încercase să-l facă să se intereseze de operă, specula câteodată că soţii Urquhart erau singurii lui prieteni. Dar făceau parte din lumi diferite. Odată, în timpul unei vânători de fazani în Northamptonshire, Urquhart rănise o pasăre în aripă, iar aceasta căzu din cer şi bătu din aripi, jalnic, în faţa lor. Înainte ca oricine să poate face o mişcare, Corder îşi scoase revolverul şi termină treaba, glonţul de 9 mm tras de atât de aproape împrăştiindu-i măruntaiele la peste un metru în fiecare direcţie. Aşa cum îi povestise Urquhart, mai târziu, soţiei lui, nu fusese prea fairplay, dar al naibii de eficient.

Corder ţinea un mic dosar roşu în mână, pe care îl deschise apoi în poală.

— Probabil nu e ceva important, dar nu sunt plătit să risc, domnule. Vorbi cu o serie de sunete scurte şi rapide, ca focul unei mitraliere. În ultimele zile, postul de radio local al grecilor ciprioţi din Londra a împroşcat cu foc ca un vulcan, aruncând tot felul de critici în direcţia dumneavoastră. Chiar s-a lăsat dus de val. Dar ce e mai rău a venit de la acest om. Îi înmână dosarul. Evanghelos Passolides. Cam de vârsta dumneavoastră. Pare să deţină un fel de restaurant în nordul Londrei. Nu ştim multe despre el, cu excepţia faptului că pare să aibă legături cu domnul Makepeace. Şi că a spus, într-o transmisiune directă la radio... transcrierea se află la finalul dosarului... Corder începu să citeze din memorie, monoton: A spus că meritaţi ca pielea să vă fie smulsă de pe oasele de mincinos, diferite părţi anatomice să vă fie aruncate la câini şi restul să fie îngropat într-un mormânt adânc şi uitat la fel cum sugerează el că aţi uitat dumneavoastră de fraţii lui. El e domnul care...

— Da, Corder, ştiu cine e domnul acesta, şopti Urquhart, holbându-se la fotografia din dosar. Şi nu i-am uitat pe fraţii lui.

Gura i se uscase şi tânjea după ceaiul de lângă el, dar ştia că mâna i-ar fi tremurat şi l-ar fi trădat, atât timp cât acei ochi care îl

urau de multă vreme se holbau la el. Brusc, închise dosarul. Acum ştia numele fratelui. Practic, îl văzuse la poarta lui, îi simţise ura care refuza să moară. Era ca şi cum fantomele din urmă cu atâţia ani îl urmăriseră în jurul lumii.

— Probabil e un nebun bătrân şi inofensiv, spuse Corder, uitând că Passolides era aproximativ de aceeaşi vârstă ca Urquhart, dar v-a ameninţat şi, pentru că umblaţi peste tot în timpul campaniei, nu ne putem permite să riscăm. Ce-aţi vrea să fac cu el? Să-l avertizez? Să-l închid un pic? Sau să uit de el? Pentru că e vremea alegerilor şi e ceva foarte personal, m-am gândit că ar trebui să fie alegerea dumneavoastră. Chiar şi bonurile de parcare pot deveni politice într-o vreme ca asta.

— Mulţumesc, Corder, răspunse Urquhart, încet.

O briză blândă clătină caprifoiul şi trecu peste peluză, atingând fruntea lui Urquhart. Îşi simţi broboanele de sudoare.

— Problema e că, dacă nu facem nimic, s-ar putea să fie mai rău. Ameninţările lui. Prostiile lui de la radio. Vreţi să-i închid gura?

Mai erau şi alte voci în capul lui Urquhart, care îi şopteau, suflând la ceţurile îndoielii, ajutându-l să vadă mai clar şi să decidă.

— Nu, Corder, nu te atinge de omul acela. Fără martiri. Dar postul de radio...

— Radioul Londrei pentru Cipru.

— Sigur a încălcat tot felul de coduri. Actul de Relaţii între Rase, legea alegerilor, câteva regulamente de difuzare.

— Pun pariu că au şi substanţe ilegale ascunse la sediu. Aproape că pot să garantez asta.

— Da, bănuiesc că poţi. Hai să-l închidem, să-i revocăm licenţa de difuzare. Să le închidem gurile murdare. Apoi nu va mai fi nevoie să riscăm să-l transformăm pe Passolides într-un obiect al simpatiei publice. Ce crezi?

— Doar spuneţi-mi când vreţi să le sting luminile şi se rezolvă.

— Excelent. Acum spune-mi despre legăturile bătrânului cu Makepeace...

* * *

— Se pare că şi-o trage cu fiica ăluia.

Claire se gândi că Tom nu pierduse vremea. Ricoşase ca o minge de golf aruncată cu efect.

— Mă surprinde că n-ai auzit nimic despre asta, spuse Urquhart. De la şofer. Se pare că şi-o trag ca două pisici caraibiene pe o alee.

Asta o surprinse şi pe ea. Şoferul trebuia să fi ştiut, să-i fi spus lui Joh. Aha, asta era. Joh nu-i spusese ei. Nu i-ar fi spus. Probabil pentru că erau nişte chestiuni prea apropiate de casă...

— Trebuie să aflăm mai multe. Se costumează în Robin Hood? Sare de pe teancuri de *Hansard?* Amănuntele astea sunt mai preţioase decât bucăţile de cruce, continuă Urquhart, pentru a încuraja catârii schilozi din presă să se ridice toţi ca o singură bestie.

Mortima începea să-şi dea seama că toată această vânătoare şi căutare de slăbiciuni nu era cea mai bună cale. Nu era stilul lui Joh. El nu fusese primul din familia Carlsen pe care îl cunoscuse. Claire şi fiul lui, Benny, fuseseră colegi de facultate şi mult mai mult. Aventura lor debutase la începutul celui de-al treilea trimestru, pe o barcă legată sub o salcie conspirativă de lângă un afluent al Cherwellului, apoi continuase într-o vară superbă, plină de hedonism, petrecută printre nisipurile şi grădinile de pepeni din Zakynthos, trăind într-o stare de senzualitate egoistă. Într-o seară, merseseră să vadă broaştele-ţestoase care urcau pe plajă până la locurile lor de cuibărit; îşi luaseră o sticlă, deşi deja băuseră mai mult decât trebuia. Întâlniseră un bătrân singur. Benny îi sugerase să împartă băutura şi, mai târziu, să o împartă şi pe ea. De ce nu? Benny ar fi sărit dacă ar fi avut o ocazie asemănătoare. Îi făcu pe plac, pe nisipul cald al plajei broaştelor-ţestoase, şi după aceea

nimic nu mai fusese la fel între ea şi Benny. Până atunci, încercaseră să-şi împărtăşească toate experienţele şi poftele sexuale, dar pe aceasta nu voi să o împărtăşească după aceea. Fusese o greşeală, un scop propriu, ceva care o făcuse să înţeleagă că, deşi avea corpul unei femei, nu avea înţelepciunea necesară pentru a-l folosi. Şi nu fusese înţeleaptă nici cu Benny. Nu voise să vorbească despre asta. Aşa că el devenise gelos, obsedat, chinuit de amintirile în care ea se zbătea de plăcere la lumina lunii şi se certaseră până în ultimii ani de studii pe care îi petrecuseră separaţi.

Apoi, după o viaţă, îl întâlnise pe Joh. Nu voise să se îndrăgostească de el şi încercase din greu să prevină asta, dar se întâmplase. Şi când îl întâlnise pe Benny din nou, după toţi acei ani, iar Joh citise expresiile chinuite ale feţelor lor, ştiuse. Nu învinuise pe nimeni şi înţelese când Benny hotărâse să plece ca să conducă biroul din Stockholm şi îi vizită rar. Nu întrebase niciodată despre asta.

Joh era foarte diferit de Francis Urquhart. Urquhart întotdeauna căuta slăbiciuni pe care să le exploateze, informaţii private care să distrugă reputaţia unui om până la rădăcini când era expusă la soare. Pentru el, fiecare om important era o ameninţare care trebuia tăiată până rămânea doar un buştean. Începu să-şi dea seama că, pentru Urquhart, nu existau munţi, nu existau înălţimi glorioase şi văi abrupte, ci doar un peisaj plat şi pustiu, în care doar el lăsa o umbră.

Învăţase o lecţie valoroasă în acea zi. Francis Urquhart i se părea extrem de atrăgător. Dar nu-l plăcea prea mult.

CAPITOLUL 35

Nu există democraţie în rai. Cred că Dumnezeu are dreptate.

Descoperiseră că nu puteau organiza un marş uriaş în trei zile, dar în cinci făcuseră minuni. Noutatea ideii într-o campanie care ameninţa să rămână fără iniţiativă din cauza aparaturii partidului atrase câteva ştiri spectaculoase în presă şi televiziune şi cincizeci de mii de manifeste fuseseră tipărite, stilul lor grăbit şi fără ambiţii purtând o amprentă atrăgătoare de sinceritate. O mică agenţie de publicitate alternativă crease un logo pentru tricourile inscripţionate cu mesajul „F.U. Too". Oftă când îl văzu, dar nu descurajă pe nimeni – dacă evenimentul ar fi fost destul de mic pentru a-l controla, deja ar fi eşuat. Doar ruta era sub controlul lui ferm – cu permisiunea autorităţilor.

Marşul trebuia să înceapă în Albert Square, lângă primăria din Manchester, şi să se termine în Trafalgar Square, peste trei sute de kilometri în paisprezece zile, urmând să improvizeze în timp ce mărşăluiau. Şi mărşăluiră.

Fură mult mai puţini de două mii în prima dimineaţă de duminică, iar politicile lor erau diferite – marea majoritate erau ciprioţi cu familiile lor, dar erau şi ecologişti, vegetarieni militanţi, câteva persoane de la un lobby împotriva vânătorii care veniră să-şi prezinte petiţia şi plecară, o femeie care fusese la universitate cu Makepeace şi conducea o comunitate de iubire-liberă-şi-lucernă undeva în Cumbria şi trei candidaţi de la Bobby Carlton pentru Partidul Preşedintelui. Erau şi destui jurnalişti şi camere de filmat ca să merite. Veniră să se uite, să scrie articole pline de dispreţ şi

ipocrizie. „Războiul cu Makepeace”, scrise *Telegraph* lângă o fotografie cu trei membri ai echipei de halterofili Manchester Akropolis, convingându-l pe candidatul de la Sunshine Brotherhood să se îmbrace. Alţii scriseră despre condiţii haotice, despre Makepeace şi haina lui în multe culori. Dar scriseră. Şi alţii citiseră. Îi oferiră o şansă lui Makepeace.

* * *

Autobuzul de Luptă, aşa cum era cunoscut, era un autocar blindat cu kevlar şi compartimente rezistente la atacul mortierelor, care fusese construit ca mijlocul principal de transport rutier pentru campania lui Urquhart. Daimlerele conduse de şoferi erau prea îndepărtate şi de neatins pentru alegătorul obişnuit – deşi dacă orice alegător obişnuit ar fi reuşit să treacă de cordonul de securitate din jurul Autobuzului de Luptă de la fiecare stop şi să atingă orice în afară de ştergătorul de parbriz, ar fi activat un sistem de alarmă care ar fi adus aproape tot atâţia ofiţeri ai Trupelor Speciale câţi decibeli. Când era în mişcare, alunecând prin aerul nopţii în drumul de întoarcere la Londra, nu era nimic care să tulbure pacea prim-ministrului decât şoaptele aerului condiţionat şi murmurul din primul compartiment în care asistenţii lui făceau o analiză post-mortem a campaniei din acea zi.

Adunarea de campanie fusese un succes – nici urmă de agitatori care să intre în sală, un discurs bun şi, Urquhart trebuia să recunoască, un videoclip şi mai bun, chiar dacă Mortima voia să schimbe melodia. Seara compensase după-amiaza în care făcuse o vizită industrială într-o fabrică ce producea echipamente agricole ce includeau bastoanele cu şocuri electrice pentru vite. O reptilă din presă descoperise că cea mai mare comandă pentru bastoanele electrice nu venise de la un concern agricol, ci de la Sediul Naţional

al Poliţiei din Zair. Ca să gâdile testicule. Urquhart hotărâse să testeze unul pe cretinul care îi aranjase vizita.

Dar asta fusese la ştirile de la ora şase, iar fotografiile de la ştirile principale de seară şi titlurile de dimineaţă aveau să ofere o acoperire mai rezonabilă. Se gândi că nu fusese o zi rea de lucru în timp ce se odihnea, cu ochii închişi, în Turnul Tancului – compartimentul central fortificat al autobuzului.

Cineva îl trase de mânecă.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule prim-ministru, dar aveţi un apel telefonic de pe Downing Street. Veţi avea nevoie de aparatul de bruiaj.

Simţi nerăbdarea în mâinile obosite când ridică telefonul. Era secretara lui privată.

— Domnule prim-ministru, să-l bruiem?

Urquhart apăsă pe butonul roşu. În timpul ultimei campanii, descoperiseră o maşină care urmărea ruta autobuzului cu echipament sofisticat de monitorizare, sperând să prindă pălăvrăgelile de la telefoanele mobile şi faxuri. Fusese dezamăgit când descoperise că cei care trăgeau cu urechea nu erau nici de la opoziţie, nici de la IRA, oricare din ele i-ar fi dublat majoritatea, ci doar nişte liber-profesionişti de la un birou de presă local. Pledaseră vinovaţi pentru o infracţiune minoră de telegrafie şi fuseseră amendaţi cu 100 de lire, dar câştigaseră câteva mii pentru că vânduseră detaliile operaţiunii lui ziarului *Mirror.* Îi admira în secret pentru iniţiativa lor, dar îi făcuse pe funcţionarii lui publici să ezite să ofere ştiri la fel de mult pe cât ezitau când trebuiau să tragă o băşină. Dacă era deranjat în timpul drumului de campanie însemna că era ceva destul de important.

Ascultă atent timp de câteva minute, spunând puţine cuvinte, până când convorbirea se termină şi închise telefonul.

— Probleme? întrebă Mortima de pe scaunul ei din cealaltă parte a autobuzului de unde semna scrisori.

— Pentru cineva.

— Pentru cine?

— Asta rămâne de văzut. Ochii îi sclipiră şi se trezi din gândurile lui. Am primit un anunţ din Cipru. Se pare că Înaltul Comisar şi preşedintele lor, Nicolaou, sunt amândoi în viaţă, în stare bună şi ţinuţi ostatici în munţi.

— De către cine?

El râse, cu adevărat amuzat.

— De un blestemat de episcop.

— Trebuie să-i scoţi.

Urquhart se întoarse să o cerceteze pe Mortima, care nu îi împărtăşea deloc umorul.

— Mortima, totul va fi bine.

— Nu, nu va fi bine, răspunse ea. Tonul ei era ascuţit ca un brici. Nu neapărat.

În lumina slabă de noapte a autobuzului, el mai mult simţi decât văzu teama ei; aşa că merse să se aşeze lângă ea.

— Francis, s-ar putea să nu mă ierţi niciodată...

Îşi muşca din carnea moale a obrazului.

— Niciodată n-am avut pentru ce să te iert, răspunse el, luând-o de mână. Spune-mi ce te îngrijorează.

— E vorba despre Biblioteca Urquhart şi despre Fundaţie. Am făcut planuri...

El dădu din cap.

— Am făcut aranjamente pentru finanţare.

— Mă bucur.

— Francis, am făcut o înţelegere cu preşedintele Nures. Dacă puteam să-l ajut să obţină o decizie satisfăcătoare de arbitraj pentru partea turcească, el s-ar fi asigurat ca o plată de consultanţă să se facă pentru fondul Bibliotecii.

— Avem un fond?

— În Zürich.

— Şi l-ai ajutat să... obţină o decizie satisfăcătoare?

— Nu ştiu. Am avut o discuţie cu Watling, dar habar n-am dacă l-am ajutat. Ideea e că nici Nures nu ştie. I-am spus că am rezolvat şi el e încântat.

— Cât de încântat?

— Zece milioane de dolari.

— O picătură într-un ocean de petrol.

— Aceste aranjamente sunt practici normale de afaceri în acea parte a lumii...

— O taxă a celui care găseşte.

— ...şi am o scrisoare semnată de el prin care confirmă aranjamentul. Şi el are una de la mine. Fiecare avem câte o scrisoare care ne garantează buna credinţă. Fără copii. Doar noi doi. Nu ştie nimeni altcineva.

Urquhart se gândi la tot ce i se spusese, cu degetele unite ca şi cum ar fi fost în comuniune cu o autoritate superioară. Păru să găsească un răspuns şi se întoarse încet spre soţia lui.

— Şi care e problema?

— Am făcut o înţelegere şi cu soţia preşedintelui Nicolaou.

El dădu din cap, confuz.

— M-a abordat la o întâlnire a soţiilor din Parlamentul Commonwealth-ului – întotdeauna ne-am înţeles bine de-a lungul anilor la acele întâlniri. Tocmai a venit de la Paris – are relaţii bune acolo, poate un amant, nu sunt sigură. Oricum, a auzit de rapoarte despre petrol, rapoarte foarte detaliate, a spus cât de important era pentru ţara ei săracă. Şi pentru nişte concerne extrem de bogate din Paris. Cât de recunoscătoare ar fi amândouă pentru orice ajutor... Aşa că am făcut o înţelegere. Urma ca eu să încerc să o ajut, fără nicio garanţie. Plata doar la rezultate. Nimic dacă grecii ar fi pierdut apele, nimic dacă nu ar fi găsit petrol. Cu două condiţii: toate tranzacţiile să fie făcute prin ea, ca să nu trebuiască să mă întâlnesc cu altcineva şi numele meu să nu fie dezvăluit oamenilor din Paris.

— Foarte rezonabil. Şi a doua condiţie?

— Patru milioane de dolari.

— Trebuie să fi fost profund dezamăgită când a aflat că decizia nu era de partea ei.

— Am plâns una pe umărul celeilalte.

— Soţul ei ştie?

— Nu. E un academician din altă lume...

— E un politician grec.

— Sunt sigură că n-a ştiut. Ar fi dat naştere la prea multe întrebări despre – cum să le spun? – prietenii ei din Paris.

— Atunci ce te îngrijorează atât de tare?

— Altă scrisoare. De la mine pentru ea. Pe care se pare că a lăsat-o într-un seif din Palatul Prezidenţial. Acum nu ştiu cine o are, chiar dacă încă mai există.

El vorbi încet şi solemn.

— Mare păcat. Implicaţiile erau foarte evidente.

Ea tăcu pentru un moment, privind în jos.

— Am încercat să găsesc momentul potrivit pentru a-ţi spune. Mă urăşti?

Se uită la ea multă vreme până când, în întunericul nopţii, privirea ei se ridică pentru a o întâlni pe a lui din nou.

— Mortima, ai făcut totul pentru mine. Oricât de sus am urcat, ai fost alături de mine. Am realizat totul împreună. Nu aş putea să simt pentru tine ceva ce nu simt pentru mine însumi. Te iubesc.

Privirea ei se umplu de recunoştinţă, dar în ochii ei încă se vedea o licărire de teamă.

— Dar, Francis, scrisoarea ar putea ajunge în mâinile cui nu trebuie. Ar putea să mă distrugă. Şi pe tine.

— *Dacă* ajunge în mâinile cui nu trebuie.

— Îţi dai seama ce trebuie făcut? Trebuie să ne asigurăm că scrisoarea e în siguranţă. Adu-l înapoi pe preşedinte. Trimite

trupele. Atacă mulţimea cipriotă. Foloseşte orice mijloace şi oricâtă forţă e nevoie.

— Dar nu ţi-ai dat seama, Mortima? Exact asta am plănuit să fac tot timpul.

* * *

Erau pregătiţi pentru atac. Cumva, îşi dăduseră seama – poate din cauza cererii neaşteptate a tuturor casetelor cu programele recente sau poate din cauza unei vorbe neînţelepte la telefon de la Autoritatea Radiofonică din Holbom, pentru că atunci când trei furgonete ale poliţiei şi una a RA opriră lângă Bush Way nr. 18, uşile erau blocate, iar căile aeriene erau pline de mesaje emoţionante care ar fi făcut dreptate Revoluţiei Ungare. Nu de la Franco, bineînţeles. La primul semn de pericol, el fugise, sugerând că problemele cu autorităţile ar fi intervenit în cursurile lui universitare de la distanţă. L-ar fi putut folosi pe Franco, l-ar fi putut băga într-un dulap metalic, pentru a-l face mai greu, apoi l-ar fi proptit de uşa de la intrare.

Rezistenţa putea fi doar simbolică; erau prea multe ferestre, prea multe mâini pe prea multe baroase pentru ca ei să reziste mult timp. Radioul Londrei pentru Cipru îşi încetă emisia când un poliţist dădu cu piciorul şi făcu să sară lacătul de pe uşa studioului şi, spunând politicos „Scuzaţi-mă, domnule”, întinse mâna şi întrerupse curentul. În acelaşi timp, reuşi să îngenuncheze pe degetele producătorului, deşi nu se află niciodată dacă o făcuse din greşeală sau intenţionat.

Dar nu înainte ca agitatul cipriot să reuşească să spună o ultimă propoziţie sfidătoare. Strigătul de rezistenţă al EOKA.

— Eleftheria i Thanatos!

* * *

Când Passolides se întoarse în acea după-amiază, după ce cumpărase crabi proaspeţi şi legume în piaţă, descoperi că faţada de sticlă a restaurantului lui era spartă şi perdeaua care îl izola era ruptă în bucăţi. Un vecin îi spuse că oprise o maşină din care ieşise un bărbat cu un baros şi, fără vreo grabă evidentă, îi sparse calm fereastra cu trei lovituri.

Passolides nu chemase poliţia, nu avea încredere în ea, dar aceasta veni oricum, iar un bărbat cu haine obişnuite, cu un nume indescifrabil, îi flutură o legitimaţie.

— Nu putem face prea multe, domnule, îi explicase el. Problema e că oamenii care vorbesc deschis, aşa ca dumneavoastră, se fac singuri ţinte într-o vreme ca asta. Sunt multe sentimente anticipriote în anumite zone de când a dispărut Înaltul Comisar. Nu m-aş mira dacă asta s-ar întâmpla din nou.

Îşi închisese carnetul, dând la o parte ce mai rămăsese din perdea ca să se uite înăuntru.

— Apropo, domnule, să le spun oamenilor cu TVA-ul că sunteţi pregătit?

* * *

Ministrul francez al afacerilor externe stătea şi studia documentele înainte de începerea şedinţei de la Bruxelles. Era mai mult decât o adunare de rutină a Consiliului Miniştrilor de Externe – într-adevăr, avea un element de dramă. Britanicii s-ar fi târât un pic în acea zi şi l-ar fi forţat pe acel om îngrozitor, pe Bollingbroke, să adopte o poziţie vulnerabilă pe care francezul de-abia aştepta să o exploateze. Suportase destule din partea englezului în ultimele săptămâni; se bucura de ocazia de a arăta că aplicarea pedepselor nu era o prerogativă exclusivă anglo-saxonă.

Reveria lui fusese întreruptă de o mână mare care îi strânse umărul.

— Alo, Allen.

La naiba. Bollingbroke întotdeauna îi angliciza numele, refuzând să îl pronunţe cum trebuia.

— Allen, sper că vom avea o şedinţă frumoasă astăzi. Ştii, să obţinem sprijinul tău în chestiunea Ciprului.

— E o problemă complicată. Nu cred că ar fi recomandat să grăbim...

Dar englezul deja vorbea peste el. Era ca şi cum ar fi privit un buldozer care încerca să taie iarba.

— Ar putea deveni violent, să ştii. S-ar putea să trimitem trupele. Dar, Allen, m-am gândit ce-ar trebui să faci. Să ne oferi câteva dintre trupele tale, un fel de gest internaţional. Până la urmă, încercăm să rezolvăm o problemă internaţională, să restabilim ordinea şi democraţia în Cipru. Vom avea grijă de ei, vom avea grijă ca nimeni să nu fie rănit.

— Sigur pot să aibă grijă de ei, îi răspunse francezul, zbârlindu-se de mândrie, dar sugerezi să vă dăm trupe franceze ca să vă ajutăm să ieşiţi din încurcătura în care voi, englezii, singuri aţi intrat?

— Exact.

— Imposibil!

— Mă surprinzi, îi răspunse Bollingbroke, uimirea ridându-i faţa. Am crezut că vei sări pe ocazia asta. V-am dat vouă, francezilor, o şansă să fiţi de partea câştigătoare măcar o dată.

Altă mână coborî pe umărul francezului, lovindu-l jucăuş, iar el bănui că voia să-i rupă clavicula. Gâtul lui căpătă culoarea celui mai fin vin de Burgundia în timp ce aruncă într-o parte dosarul care conţinea notiţele lui informative. Ştia cum să se ocupe de acea adunare.

Reprezentantul francez era hotărât şi refractar. Nu avea să fie mişcat şi, de vreme ce şi ceilalţi parteneri nu-şi prea doreau să fie

mişcaţi, chiar şi tradiţionalul compromis de mântuială fu ratat. Fiecare cerere de sprijin din partea Guvernului Britanic fu refuzată. Un *„non”* absolut. Fără trupe simbolice, fără sancţiuni selective, nici măcar cuvinte de încurajare sau înţelegere. Europa îi întoarse spatele lui Bollingbroke.

De-a lungul şedinţei pledase, linguşise, insistase, ameninţase, sugerase tot felul de repercusiuni îngrozitoare, dar fără niciun folos. Iar după ce se votă, şi el ieşi ca un băţ de rubarbă din Lancashire, el doar zâmbi.

„Habar n-au, se gândi el. E mijlocul unei campanii de alegeri şi Europa spune nu. Ne părăseşte. Când vieţi britanice sunt în joc. Spiritul din Dunkirk se va întoarce. Vor ridica steagul Regatului Unit pe fiecare clădire a consiliilor locale din ţară şi vor spune rugăciuni în capele în cinstea lui Arthur Bollinbroke. Şi a lui Francis Urquhart, bineînţeles. La fel cum a spus F.U. că vor face.

Minunat.”

CAPITOLUL 36

Dacă vrei să mişti o cămilă, îi dai cu un băţ peste fund şi, cu cât e mai mare băţul, cu atât mai repede se va supune. Eu folosesc un băţ foarte mare.

Era joi. Mai erau exact două săptămâni până la alegeri.

— Sunt îngrijorat, domnule prim-ministru, nu ar trebui să ne grăbim. Sunt vieţi în joc şi, ca să fiu sincer, nu ne-am pregătit niciodată pentru un eveniment neprevăzut de acest fel. Ca invadarea Ciprului, dacă doriţi.

— Nu-ţi face griji, generale, m-am gândit la asta pentru tine.

Şeful adjunct al personalului apărării (angajaţi), locotenentul general Sir Quentin Youngblood, îşi drese glasul. Nu era obişnuit ca judecata lui militară să fie pusă la îndoială sau îmbunătăţită.

— Dar, cu tot respectul, domnule prim-ministru, nu am găsit pe nimeni care să ne informeze despre planurile clădirii. Pur şi simplu, nu ştim cum arată această Lojă Prezidenţială şi ce fel de ţintă va fi.

— Nu trebuie să cauţi mai departe, generale. Am vizitat loja de câteva ori când am servit în Cipru. A fost casa de vară a guvernatorului britanic. Nu s-a schimbat mult; ciprioţii ţin la tradiţii. Prea leneşi ca să schimbe ceva.

— Chiar şi-aşa, există foarte multe complicaţii politice. Trebuie să cer un pic mai mult timp pentru pregătiri.

Se uită în jur, la ceilalţi membri ai Cabinetului de Război, căutând sprijin. Ministrul apărării îşi răsfoia documentele informative, gata să intervină.

— Nu! Mâna lui Urquhart lovi zgomotos masa Cabinetului. Ce ceri tu înseamnă să-i dăm blestematului de Episcop mai mult timp. Timp în care să-şi întărească poziţia şi să ridice costurile pentru noi toţi...

Ca să nu mai spună că ar fi crescut şi şansele ca scrisoarea Mortimei să ajungă în mâinile cui nu trebuia.

— Dar avem şi probleme logistice. Nu ne putem permite să ne grăbim orbeşte, protestă Youngblood.

Urquhart se uită în jurul mesei, la COBRA, subcomitetul Cabinetului adunat ca să se ocupe de Operaţiunea Defrock, cum o numise Urquhart. În afară de Youngblood, mai erau acolo şi Bollingbroke, ca ministru de externe, ministrul apărării, procurorul general (pentru a se pronunţa în privinţa cerinţelor legale) şi preşedintele partidului, pentru a ajuta la prezentarea şi vânzarea unei mari victorii. Şefii apărării bombăniseră obiecţii împotriva includerii preşedintelui partidului, temându-se că ar face ca întâlnirea să pară prea mult o chestiune de politică de partid, cu două săptămâni înainte de ziua votării. Câtă dreptate avuseseră.

Booza-Pitt ceruse să fie inclus, practic, implorase. Oricât ar fi durat, acest exerciţiu avea să fie printre cele mai importante ştiri, iar el voia să fie în ele. Lăsase un mesaj rugător la biroul privat al lui Urquhart, insistând că, în calitate de şef al unuia dintre cele trei departamente mai mari de stat, contribuţia şi includerea lui erau esenţiale.

Dar era o zi plină; Urquhart nici măcar nu se deranjase să-i răspundă.

— Băiatului ăsta îi e sortit să aibă o viaţă plină de dezamăgiri, îndrăzni el să-i spună secretarei lui private. Dar măcar Booza-Pitt nu era un om slab de înger, spre deosebire de alţii.

Urquhart se holbă direct la general.

— Ce formă au aceste probleme logistice?

Youngblood inspiră adânc.

— De la publicarea relatărilor mai degrabă şocante cu privire discuţiile ministrului de externe în Europa – Youngblood aruncă o privire plină de reproşuri peste masă, hotărât ca vina să fie aruncată pe umerii politici –, elemente ale comunităţii cipriote au tratat pregătirile noastre drept echivalentul unei declaraţii de război. Comandantul meu local din Cipru îmi spune despre o creştere considerabilă în ostilitatea publică. A făcut ca orice iniţiativă pe care am lua-o să fie mult mai complicată.

— Şi va deveni tot mai complicat cu cât vom amâna mai mult.

— Dar, în acest stadiu, există prea multe lucruri necunoscute. Nu pot garanta succesul.

— Nu poţi garanta faptul că armata britanică poate să bată un blestemat de Episcop?

Urquhart de-abia se abţinea să-şi bată joc de el.

— În opinia mea, succesul înseamnă să ne atingem obiectivele fără pierderi inutile de vieţi omeneşti.

— Şi întârzierea ameninţă să provoace un dezastru. Sincronizare, sincronizare, sincronizare, generale. Pentru numele lui Dumnezeu, Loja Prezidenţială e la doar treizeci de kilometri de drumuri bune de baza noastră din Akrotiri. Am putea ajunge acolo înainte să ţi se răcească ceaiul.

— Dar...

— Sunt oameni înarmaţi care aşteaptă la porţile din Akrotiri să-ţi intercepteze convoiul? De asta te temi?

— Există o blocadă...

— Nu, generale. Gata cu scuzele. A venit vremea.

Fără să-şi ia ochii de la militar, Urquhart întinse mâna spre telefonul roşu din faţa lui, de pe masa Cabinetului, şi îl ridică la ureche.

— Dă-mi-l pe Rae, mareşalul forţelor aeriene.

— Domnule prim-ministru! protestă Youngblood, îmbujorat. Lanţul de comandă militară şi comunicaţie trece pe la mine. Nu putem lăsa politicienii să intervină într-o operaţiune militară şi...

— Generale, deja ai insistat că asta e o operaţiune politică la fel de mult ca una militară. Vei nega dreptul prim-ministrului de a discuta despre aceste chestiuni cu comandantul local?

Youngblood se holbă sfidător la el, dar tăcu, nesigur de poziţia lui. Rae, vicemareşalul forţelor aeriene, nu era doar comandantul forţelor britanice cipriote, ci mai avea şi rolul de administrator al zonelor bazelor suverane; efectiv, era guvernatorul politic al teritoriilor britanice. Aceeaşi Mărie cu altă pălărie. Dar pe care o purta în acel moment? În timp ce Youngblood se gândea la câteva secole de etichetă constituţională şi precedente şi la lanţul de comunicaţii şi comandă care trecea prin sediile operaţionale din Northwood şi, mai departe, prin satelit, deasupra Saharei, care funcţionase fără niciun defect; în câteva secunde, lui Urquhart i se făcu legătura cu comandantul/administratorul din Episkopi, inima bazei Akrotiri.

— Mareşal Rae, sunt prim-ministrul. Vorbesc din Sala Cabinetului. Înţeleg că baza ta e sub un fel de blocadă.

Tăcu în timp ce ascultă.

— Înţeleg. Sunt două sute de femei la porţi şi le blochează cu cărucioare de copii. Privirea pe care i-o aruncă lui Youngblood era veninoasă ca limba unei vipere. Credeţi că spargerea blocadei de cărucioare constituie o ameninţare pentru vieţile militarilor britanici?

Tăcere.

— Nici eu nu credeam asta. Acesta fiind cazul, domnule mareşal, vă ordon să înconjuraţi Loja Prezidenţială. Asigură-te că Episcopul şi ostaticii nu pot ieşi şi nimeni altcineva nu poate intra. O vreau încuiată. Să faci asta imediat. Apoi vei aştepta următoarele instrucţiuni. E clar?

Urquhart îşi îndreptă atenţia spre cei din Sala Cabinetului.

— Domnilor, suntem de acord?

Toate privirile se întoarseră spre Youngblood. Acum, când ordinele fuseseră date, ar fi fost o sinucidere profesională să le conteste. Nu avea de ales, putea doar să demisioneze. Şi, aşa cum ştia Urquhart, nu era un om grăbit, predispus la acţiuni necugetate. Generalul găsi ceva extrem de interesant de studiat printre documentele din faţa lui.

* * *

Cameramanul de la ştiri ştiu că era momentul prielnic din cauza zgomotului tot mai mare, al ordinelor strigate, al tropăitului picioarelor şi al motoarelor accelerate care se auziră din spatele gardului de sârmă şi a dependinţelor de la Episkopi de-a lungul nopţii. Mai degrabă simţi decât văzu o schimbare în activitatea din jurul porţilor, o grabă a paşilor de după gardul de sârmă ghimpată, reflexe mai dure, ca ale unui luptător greoi de sumo gata să sară pe adversarul lui. Şi femeile simţiră schimbarea şi îşi chemară copiii, îi îmbrăţişară mai strâns ca oricând, încercând să se liniştească unele pe altele, deşi în ochii lor se citeau teama şi pericolul. Îşi şoptiră să rămână împreună. Succes prin solidaritate. Şi îşi înlănţuiră şi legară colecţia de cărucioare în aşa fel încât să dureze o oră să le descâlcească.

Dar „înţepătorul" Rae nu avea la dispoziţie o oră.

Primul semn de mişcare veni la puţin timp după apariţia zorilor de la două vehicule vopsite în măsliniu care merseră rapid până când scârţâitul frânelor le opri la doar câţiva centimetri de porţi. Câteva femei din faţa adunării demonstranţilor se ridicară ca să vadă mai bine – fură primele lovite şi trântite de jeturile puternice de apă din furtunurile maşinii pompierilor. Vehiculele nu fuseseră construite special pentru controlul revoltelor, duzele furtunurilor

lor nu fuseseră setate pentru forţă maximă, totuşi impactul acestor „forţe convingătoare blânde" fu devastator. În mai puţin de un minut, demonstraţia din faţa porţilor fusese spălată într-un potop de ţipete de copii. Chiar când plângeau în şanţurile pline sau pe iarba de la margine, în jurul porţii, echipe de militari alergară gata de acţiune. Prima îndepărtă gardul de sârmă ghimpată, trăgându-l repede într-o parte, altă echipă de medici se răspândi printre femei şi copiii lor ca să se ocupe de rănile minore, de zgârieturile şi vânătăile care fuseseră provocate şi de panica dezlănţuită în continuare. Cafeaua caldă şi laptele deja erau la îndemână. A treia echipă de poliţişti militari căută printre cărucioarele de copii răsturnate şi ude ca să se asigure că toate erau goale. Un bebeluş adormit fu ridicat dintr-un cărucior şi înmânat mamei lui ameţite care stătea pe iarba de la margine. Apoi se declară că toţi erau în afara oricărui pericol.

Cu un bâzâit de motoare diesel, apăru o coloană lungă ca un şarpe de vehicule conduse de un grup de camioane de patru tone. Loviră grămada de vreo treizeci de cărucioare şi le zdrobiră sub cauciucuri. Fură urmate de ambulanţe, Land Rovere, un camion cu semnale şi mai multe camioane de patru tone, care trecură prin baricadă ca o sanie prin zăpadă proaspătă. Lăsară în urma lor lacrimile copiilor şi priveliştea femeilor care plângeau în hohote şi căutau printre resturi, în caz că mai era nevoie. Lăsară în urma lor şi un cameraman de ştiri încântat.

O luară pe drumul principal, pe dealuri, pe lângă baraj, până când înaintarea lor fu încetinită de şerpuirea drumului de gudron negru printre pădurile de pin. Aerul era mai rece, iar şoferii simţiră mirosul de răşină de pin chiar şi înăuntrul cabinelor lor când încetiniră. Nu întâlniră nicio opoziţie. Erau cincizeci şi trei de oameni în total, conduşi de locotenent-colonelul Rufus St. Aubyn, şi includeau forţele de atac, patru specialişti operatori de semnale, o echipă de trupe de diversiune şi medici. În caz că era nevoie.

Ajunseră acolo în două ore. Ieşiră de pe drumul principal, de sub domurile radarelor ca nişte mingi de golf uriaşe care dominau vârfurile, şi coborâră pe trecătoarea cu trunchiuri de pin înalte ca nişte catarge. În partea de sus a trecătorii lăsară doi oameni şi un gard de sârmă ghimpată, mai mult decât suficient ca să păzească intrarea îngustă. În cel mai jos punct, unde drumul se reunea cu autostrada principală, făcură la fel. Şi, între acestea, pe un covor de ace de pin, dar fără să fie văzute de pe acoperişul verde al Lojii, restul trupelor alergară prin jur ca să spioneze terenul şi să îşi asigure comunicaţiile.

Terminară în patru ore.

* * *

În acea seară, Makepeace, cu Maria alături de el, participă la o adunare în sudul oraşului de olari, Stoke-on-Trent. Trecuseră cinci zile de la începutul Marşului Lung şi ajunsese într-o fază crucială. Noutatea dispăruse şi, odată cu ea, oamenii care se ţineau după el, mai ales cei care erau acolo ca să caşte ochii sau ca să întrerupă, probabil genul de oameni care se adunau să se holbeze la un om care stă pe marginea unei clădiri şi ameninţă că sare. În cazul lui Makepeace, el deja sărise, iar ei fuseseră interesaţi doar de rezultatul macabru. Dar îi dezamăgise. Se ridicase.

Mulţimea care încă mai mergea alături de Makepeace avea acelaşi scop de protest. Doar câţiva îl urmăriseră peste tot, dar mulţi veniseră să meargă pentru o zi, şi mai mulţi pentru o oră sau un kilometru, împingându-şi copiii, cărând pancarte şi acceptând bucuroşi ospitalitatea oferită de-a lungul drumului de magazinele mobile de kebab şi firmele locale greceşti. Dar numerele lor scăzură vizibil, zi după zi. Eforturile celor care distribuiau manifeste înaintea lor erau neobosite, hotărârea lor nu cedase, dar exista o limită a acoperirii mediatice pentru un marş nesfârşit, fără

evenimente, iar presiunea promoţională a ştirilor de televiziune începuse să scadă. Până în acea zi.

În războiul modern, cel mai mare obstacol din calea succesului militar nu e ţeava armei duşmanului, ci lentila unei camere de filmat. Imaginile cu femeile care strângeau bebeluşi în braţe şi erau lovite de jeturile de apă ale armatei britanice, care ţâşneau ca nişte aruncătoare de flăcări dominară ştirile de la prânz. Erau fotografii excelente de acţiune care derutară şi supărară mulţi privitori; marile aventuri din tărâmurile îndepărtate însemnau victorii împotriva diviziilor de tancuri şi oameni negri, nu a copiilor lipsiţi de apărare. Vehiculele militare trecură printre cărucioarele de copii ca lupii printr-un sat siberian, lăsând în urmă doar distrugere, lacrimi şi multă furie.

Aşa că, până vineri seara, Makepeace îşi găsise noi recruţi pentru cauza lui. Grecii ciprioţi se adunară într-un număr mai mare şi mai hotărâţi ca înainte. Cei cu politici inspirate de un ideal european veniră şi ei, jigniţi de Bollingbroke. Erau o mulţime de pacifişti, care fluturau slogane cu „Make Peace", împreună cu cei care nu se considerau politici, dar al căror simţ al decenţei fusese deranjat de imaginile de la ştiri. Fură pancarte, discursuri, copii în braţele oamenilor, un concert improvizat de muzică populară şi un dans cipriot, care reînnoiră angajamentul pentru cauza Marşului Lung.

La asfinţit, într-un parc, cântară, se ţinură de mâini, împărtăşiră; apoi ridicară o mie de lumânări pâlpâitoare ale căror lumini transformară parcul într-un câmp de diamante, nestemate de speranţă care le împodobiră chipurile şi spiritele. Înaintea lor, pe o scenă improvizată sub ramurile unui mare stejar englezesc, Makepeace se adresă adepţilor lui şi, dincolo de ei, naţiunii.

— Am pornit ca un convoi spre un loc îndepărtat, dar aproape de inimile noastre astăzi, numit Cipru. Dar intenţia noastră este cu totul diferită. Unde ei ameninţă cu războiul, noi vorbim de pace. Când ei lovesc copiii din braţele mamelor, noi ne deschidem braţele

tuturor. Ei cred că răspunsul este în puterea militară, noi credem că răspunsul este în scopul nostru de unire şi pace. În timp ce ei ascultă ordinele lui Francis Urquhart, noi spunem: Nu! Nu acum, nu mâine, niciodată!

Mulţi dintre cei care îl priviseră la televizor sau îi ascultaseră cuvintele la radio hotărâră să i se alăture.

* * *

Passolides urmări desfăşurarea evenimentelor la televizor, simţindu-se mai părăsit ca niciodată. Sufletul lui fierbea la vederea femeilor şi copiilor atacaţi de soldaţii britanici, trântiţi şi aruncaţi deoparte, exact aşa cum credea că-şi amintea, prin negura vremurilor, neguri care fuseseră îngroşate de poveşti romanţate, de poveşti despre suferinţă până când întunecau adevărul. Memoria şi emoţiile joacă feste oamenilor bătrâni.

Stătea singur în restaurantul lui părăsit şi distrus, cu Webley-ul în faţa lui, în caz că se întorceau cei care îl distruseseră. Pentru mulţi ciprioţi, englezul devenea un erou, un Byron al prezentului, dar Passolides nu împărtăşea această viziune. Bărbatul acela îi luase singura fiică, îi luase trupul şi o dusese departe de el. Nu o ceruse în felul grecesc, ci, pur şi simplu, o luase. Aşa cum luaseră englezii dintotdeauna. Şi cine naiba era acest englez ca să pretindă mantia onoarei pe care şi-o câştigaseră prin curaj George şi Eurypides alături de sute de alţi eroi şi care, doar din cauza sorţii crude, nu aparţinea şi lui Evanghelos?

Aşa că bău şi scuipă la auzul numelui lui Makepeace, chiar când începea să-l urască pe Francis Urquhart tot mai mult. Apoi îi auzi afară, cum zgâriau placajul care acoperea temporar paguba, loveau bucăţile de sticlă rămase şi chicoteau. Se întorseseră! Cu un urlet, bătrânul se îndreptă spre uşă, o deschise trântind-o şi se repezi pe

stradă. Nu găsi nişte bărbaţi cu baroase, ci trei tineri, evident înrăiţi de băutură, făcând graffiti cu spray-uri.

— O să vă omor pentru asta, jură el, făcând un pas spre ei.

— Da? Cu ce armată, bătrân prost?

Cei trei îl confruntară, plini de bravadă.

— Unul împotriva a trei. Îmi plac şansele, râse unul.

— Oricum, gunoiul ăsta cipriot nici n-ar trebui să fie aici. Nu e ţara lui, adăugă altul.

Erau să sară pe el când, în umbrele becurilor de stradă, văzură revolverul pe care îl flutura spre ei şi sclipirea de nebunie din ochii lui. Nu se deranjară să rămână ca să afle dacă arma sau posesorul ei nebun erau adevărate.

CAPITOLUL 37

Politica e mult mai cinstită decât dragostea. În politică te aşteptţi la trădare.

La capătul Downing Street, unde gardul grădinii ajunge la Horse Guards Parade, există un drum îngust în formă de L, iar la marginea lui e o mare cutie instalată într-un zid. În acea cutie sunt mulţi metri de fire de la British Telecom şi, în apropiere, există o gaură în zid prin care cabluri cu semnale pot ajunge direct pe Downing Street. Când sunt conectate – încheierea acestei sarcini durează mai puţin de două ore –, semnale de televiziune pot fi recepţionate din orice punct de pe glob.

În conflictele militare se fac fotografii bune. Ceea ce Cable News Network făcuse pentru Războiul din Golf, instituţiile de apărare din toată lumea hotărâseră să facă pentru toate războaiele lor după aceea – deşi la o scară mai puţin publică decât CNN-ul.

La sosirea în munţi, operatorii de semnale ai lui St. Aubyn îşi descărcaseră marile cutii de metal din camionul de patru tone, expuseră grilajul cu echipamentul de control, montaseră cele două camere de filmat cu telecomandă la o oarecare distanţă, de fiecare parte a Lojii, asamblaseră părţile unei antene de doi metri şi, cu o busolă, localizară şi se conectară la satelitul Eutelsat care era pe o orbită geo-staţionară deasupra ecuatorului. De acolo, semnalele de test fură trimise la Teleport, în Docklands din Londra, iar de acolo la Turnul BT, vizavi de taverna de pe Maple Street, şi mai precis, în Sala Cabinetului.

Francis Urquhart era aproape gata de război.

Ecranele se luminară ca să dezvăluie Loja solidă, modestă şi cu obloanele trase, amplasată printre copaci înalţi şi încâlciţi, un pic comică din cauza vopselei de culoare verde-deschis.

— Arată ca o casă parohială dintr-o eparhie sărăcăcioasă, bombăni Bollingbroke.

— Cam asta şi e, răspunse Urquhart. Îi goni pe tehnicieni din cameră înainte să se întoarcă la telefonul roşu. Raportul dumneavoastră, vă rog, colonele St. Aubyn. Sunteţi ascultat la difuzoare de ceilalţi membri COBRA şi vă vedem pe ecrane.

— Zona e sigură acum, domnule prim-ministru. Există un singur drum de acces şi l-am blocat. Terenul din jurul Lojii e destul de neospitalier, este versantul unui munte acoperit de pini şi tufişuri cu ţepi. Unul sau doi oameni ar putea să ajungă la ea, dar nu ar putea să-i scoată pe toţi. Nu şi o femeie şi un episcop, domnule. I-am încercuit.

— Excelent. La ce rezistenţă te aşteptţi?

— E dificil să spun acum. Aşa cum puteţi vedea, sunt diferite clădiri care înconjoară Loja şi am putea să ne ascundem după ele; pe de altă parte, încă nu suntem siguri dacă sunt paznici în vreo clădire din acelea, care ar putea să ne vadă cu mult timp înainte să ajungem la ei. Va trebui să aştept până se întunecă pentru o evaluare completă, sunt sigur că binoclurile noastre de noapte ne vor arăta tot ce trebuie să ştim.

— Foarte bine.

— Domnule Urquhart, problema e că Loja e o clădire veche şi solidă de piatră, genul de clădiri care nu se mai construiesc.

— Da, îmi amintesc.

— O poziţie defensivă excelentă, continuă St. Aubyn. Acoperişul făcut din metal ondulat va zăngăni ca o tobă. Într-o parte sunt dependinţe în care ar putea fi paznici, o peluză deschisă care duce la un heliport. Peisajul sătesc e acoperit complet cu resturi uscate de

pin care fac zgomote de parcă ai umbla pe fulgi de porumb. Dacă nu dorm buştean, vor şti că venim de la distanţă.

Youngblood îşi drese glasul zgomotos, la limita obrăzniciei, dar fără să o depăşească.

— Comunicaţiile tale magice îţi permit să-mi faci legătura direct cu Sfinţia Sa, Episcopul? întrebă Urquhart.

— Îmi vor permite dacă îl pun pe soldatul Hawkins de aici să pună stâlpul de telegraf şi să lege linia lui telefonică de el. Ne va lua aproximativ cinci minute.

— Fă-o, te rog!

Aşteptară în timp ce Hawkins făcu un efort ca să-şi câştige Crucea Distinsă a Forţelor Aeriene, iar în acest timp Youngblood prezentă din nou situaţia. Insistă că nu puteau să-i surprindă pentru că nu aveau trupe speciale de atac în acel loc. Trebuiau să aştepte, să întârzie, să obosească garda Episcopului. Dacă insistau să încerce eliberarea ostaticilor prin forţă, ar fi fost o nebunie care ar fi avut ca rezultat mai degrabă moartea decât eliberarea lor.

La toate, Urquhart nu-i oferi niciun răspuns.

Apoi primi legătura.

— Episcope Theophilos? Sunt prim-ministrul Francis Urquhart.

— În sfârşit. Ce v-a reţinut? Am aşteptat telefonul dumneavoastră.

— Ce m-a reţinut, dragul meu Episcop, a fost nevoia de a pune un cordon militar în jurul Lojii unde ţineţi ostaticii. Cordonul e la locul lui. Acum sunteţi prizonierul meu.

Hohote de râs se auziră la telefon.

— Mă scuzaţi, domnule prim-ministru. Am uitat ce simţ excelent al umorului v-aţi păstrat voi, britanicii, chiar şi în vremuri grele.

— Dar timpul e de partea mea, Episcope. Acele trupe pot sta acolo săptămâni, chiar şi luni, dacă e necesar.

— Dacă credeţi asta, domnule Urquhart, atunci sunteţi un prost. Nu vă daţi seama de ce aţi făcut atunci când v-aţi adus trupele în

locul acesta? Aţi invadat Ciprul, ţara mea. Chiar în timp ce vorbim, valul rezistenţei va inunda insula. Nu veţi găsi prieteni aici şi, cu cât veţi sta mai mult pe vine pe pragul uşii mele ca un bătăuş imperialist de demult, cu atât îmi veţi creşte puterea şi îmi va fi mai uşor să vă dau afară din insula asta o dată pentru totdeauna. E vremea să termin lucrurile neterminate de ani întregi. Pentru numele lui Dumnezeu, de ce credeţi că am stat aici şi v-am aşteptat? N-aţi recunoscut capcana pe care v-am pus-o?

Seara se lăsa peste Cipru, făcând umbre lungi şi oferind brusc imaginilor Lojii o aparenţă mai sumbră. Vocea lui Urquhart coborî la un registru mai gânditor.

— Nu am privit situaţia în lumina asta.

Ministrul apărării tresări şi îşi acoperi repede ochii, prefăcându-se adâncit în gânduri. Youngblood se ridică pe scaun ca strămoşul lui, Ezekiel, când se urcase pe şa înaintea atacului de la Balaclava, cu ochii holbaţi de furie justiţiară. Vocea metalică, dar deosebită a Episcopului continuă să umple camera.

— Am destul vin pentru câteva săptămâni şi mâncare pentru câteva luni, domnule prim-ministru. Nu mă grăbesc. O, da, era să uit. Am patru ostatici. Cred mult în viaţa de apoi. Nu voi avea remuşcări dacă îi voi trimite repede spre ea dacă miros şosetele vreunui soldat britanic care se apropie de Lojă.

— Asta e o viziune creştină? protestă Urquhart.

— Avem o zicală în Cipru: „Fiul Episcopului e nepotul dracului”. Suntem o naţiune de preoţi şi piraţi şi puţini pot să vadă diferenţa dintre noi.

Chicoti.

Vocea lui Urquhart îşi pierdu siguranţa, părea descurajat.

— Episcope, nu e nevoie de violenţă. Nu vreau victime.

— Din păcate, trebuie să fie cel puţin o victimă, domnule Urquhart.

— Cine?

— Dumneavoastră, dragul meu prim-ministru. Mai aveţi, cât – treisprezece zile până la alegeri? Nu pot să cred că poporul britanic se va gândi să aleagă din nou un prim-ministru care, din nefericire, va fi umilit de un episcop cipriot. Pentru că vă cer să anunţaţi, înainte de ziua alegerilor, intenţia dumneavoastră de a vă retrage din bazele militare.

— Cum aş putea să fiu de acord cu aşa ceva?

— Pentru că, dacă nu veţi face asta, voi trimite la ziarele dumneavoastră felii din urechile domnului Martin.

— Înţeleg.

— Sper că da.

Urquhart tăcu.

— Episcope, e ceva negociabil în toate astea?

Tăcere.

— Probabil timpul. Retragerea în cinci ani în loc de imediat. În schimbul unui pachet substanţial de ajutor, bineînţeles. Vedeţi, domnule Urquhart, nu sunt un om iraţional.

— Trebuie să mă gândesc la asta. Daţi-mi timp de gândire.

— Aveţi tot timpul din lume.

Râse încă o dată şi întrerupse legătura telefonică.

Stând drept de cealaltă parte a mesei, Youngblood era încarnarea dispreţului.

— V-am spus să aşteptaţi, şopti el.

— Iar eu ţi-am spus că timpul era de partea Episcopului, nu a mea.

— Dar aţi spus că aveaţi nevoie de timp ca să vă gândiţi...

— Nu am nevoie să mă gândesc, deja ştiu ce am să fac.

— Ce anume?

Urquhart se uită pentru ultima dată la scena de pe ecranul televizorului.

— Am să-l ard pe nemernicul ăla.

CAPITOLUL 38

Moartea. Pentru unii este o aventură minunată, pentru alţii înseamnă distrugerea. Punctul de vedere al fiecăruia depinde foarte mult despre moartea cui e vorba şi dacă el o provoacă sau o suferă.

— Patru ostatici în total. Trei bărbaţi şi o femeie. Toţi în aceeaşi cameră, la parter. I-am văzut cu binoclurile de noapte, domnule prim-ministru. După cum vedeţi, în timpul zilei, ferestrele Lojii au obloanele trase, dar noaptea deschid câteva pentru aer. Am numărat şapte inamici înăuntru, inclusiv Episcopul, şi alţi trei în dependinţe, stând de pază.

— Acoperiş de metal ca o tobă, ziduri solide de piatră, ferestre cu obloanele trase, uşa probabil închisă, gândi Urquhart cu voce tare. Colonele St. Aubyn, dacă ţi-aş cere să intri, cum ai face-o?

În partea cealaltă a mesei Cabinetului, Youngblood se ridică repede în picioare.

— Aşteaptă, colonele, ordonă Urquhart, închizând legătura. Generale Youngblood, oamenii se ridică de la masa aceasta doar ca să plece.

— Dar e o nebunie! *Trebuie* să aşteptăm. Să-i obosim la nivel psihologic. Ca să avem timp să trimitem o echipă SAS specializată. Oamenii lui St. Aubyn sunt infanterişti obişnuiţi, nu sunt echipaţi pentru munca de forţe speciale. Nu pot intra orbeşte. Nu ar trebui să intre deloc.

— Tu eşti orb. El vrea să aştepte, să întârziem. Chiar acum se organizează şi, până mâine, o armată de copilandri cu maşinuţe vor ajunge acolo ca să-ţi dea alt motiv de întârziere.

— Aşteptaţi, gândiţi-vă! Vă implor.

— Nu pierde timpul, generale.

Urquhart arătă clar că nu avea să se răzgândească, cu falca şi mintea tare ca o stâncă. Soldatul ştiu că era inutil, iar furia din vocea lui fu înlocuită de un dezgust măsurat şi bine gândit.

— Ce demon vă conduce?

— Conducerea politică cere multe sacrificii.

— Dar ale cui? Un nebun aruncă o piatră într-un lac şi o mie de tineri se pot îneca încercând să o găsească.

— Dacă merge prost, eu voi fi sacrificat şi atunci vei putea să joci pe mormântul meu.

— Deja dau din picioare.

Insulta fu turnată încet, ca melasa şi îi lăsă cu gurile căscate pe consilierii militari care stăteau la rând în spatele lui Youngblood.

Urquhart nici măcar nu clipi.

— Nu trebuia să transmiţi asta codat, generale?

— Nu voiam să fie vreo neînţelegere. Cred că v-am înţeles, domnule Urquhart.

După aceea, şeful adjunct al apărării se îndepărtă cu paşi mari din cameră.

* * *

— Bună dimineaţa, Episcope!

— Ah, dragul meu domn Urquhart. *Kalimera.* Sper că aţi dormit bine. Fără vise neplăcute.

— Am dormit puţin, dar am avut mult timp de gândire.

— Şi voi avea privilegiul să aflu spre ce vă îndreaptă acele gânduri?

— Spre o înţelegere. Un schimb.

— Dar. Există un „dar”. Deja aud bubuitul condiţiilor în gâtul dumneavoastră. Aveţi grijă să nu vă înecaţi.

— Termenii pe care i-aţi conturat ieri sunt imposibili.

O urmă de ironie răzbătu în cuvintele lui Theophilos.

— Vreţi să cântaţi la propria înmormântare?

— Vreau să supravieţuiesc, foarte mult. Dar gândiţi-vă. Dacă voi face cunoscut faptul că – oare cum să spun? – dacă voi recunoaşte pretenţiile juste ale Ciprului pentru returnarea zonelor bazelor şi aş anunţa concluziile mele înaintea alegerilor, atunci, aşa cum spuneţi, aş fi o victimă. Aş fi dat afară din funcţie. Şi cui va servi asta? Nu dumneavoastră. De joi, într-o săptămână, va fi un prim-ministru nou care nu va simţi nicio obligaţie să onoreze orice acţiune făcută de mine. Din contră, probabil va fi adus pe Downing Street datorită promisiunii de a păstra fiecare centimetru pătrat din baze.

— Iar eu îl voi păstra pe Înaltul Comisar. În bucăţi.

— Exact. Nimeni nu ar fi câştigat.

Episcopul ezită; atuul lui părea să se fi dezumflat şi era mai greu de jucat cu el.

— Sugeraţi că britanicii se vor purta ca şacalii şi nu se vor ţine de cuvânt. Aşa cum au făcut de multe ori până acum.

— Acela e un fel de a o spune.

Sunetul unui lichid fierbinte sorbit cu putere se auzi de cealaltă parte a liniei; o pauză prelungită pentru gândire.

— Aţi vorbit despre o înţelegere. O contrapropunere?

— Îl eliberaţi pe Înaltul Comisar şi, în schimb, vă ofer o garanţie scrisă cu privire la baze.

— Un document britanic! râse Episcopul.

— Şi un pachet substanţial de ajutoare. Episcope, sunt dispus să-mi pun imaginaţia la contribuţie pentru pachetul acela. Şi va fi foarte personal.

— Înţeleg.

— Atunci veţi înţelege şi că acordurile despre ajutoare şi baze nu pot fi făcute publice până după alegeri. Vedeţi, aveţi nevoie de mine pe Downing Street ca să mă ţin de aceste promisiuni. Trebuie să mă ajutaţi să câştig.

— Dar cum pot şti că le veţi livra după aceea?

— Veţi avea semnătura mea...

— Nu e destul!

— ...şi un avans substanţial al pachetului de ajutoare ca un semn de bună-credinţă. În bani gheaţă. Livrat în mâinile dumneavoastră pentru a fi păstrat în siguranţă. Totul poate fi aranjat în câteva ore.

— Domnule Urquhart, încep să vă plac. Sunteţi un om pe placul inimii mele.

— Avem un interes comun, Episcope, poate chiar un destin comun.

— Începutul unei afaceri splendide, chicoti Theophilos.

— Cred că aveţi o zicală în Cipru despre cum toată lumea trage plapuma pe partea lui.

— Măcar se pare că vom împărţi acelaşi pat...

Vocea nu se mai auzi. De la celălalt capăt al liniei telefonice se auziră zgomote de întrerupere. Episcopul fu auzit întrebând cu o voce aspră ce naiba se întâmpla. Confuzie. Apoi reveni la telefon.

— Urquhart, nemernic englez? Ce pui la cale?

* * *

Munţii Troödos sunt inima verde de pin a Ciprului, înălţimile care se întind până la muntele Chionistra acţionează ca o capcană pentru nori, absorbind vânturile din estul Mediteranei, aducând uşurare faţă de căldura apăsătoare a câmpiilor şi apă din belşug, pentru care sunt invidiate de multe insule mediteraneene. Dar nu e tot timpul aşa în Troödos. Plouă mai mult în timpul iernii, iar lunile de vară sunt uscate. Poienile umbrite dintre pini sunt arse până

rămân ca nişte vase pline de praf, ferigile din pădure se usucă şi pier în timp ce covorul de flori întins primăvara e dat la o parte ca să dezvăluie tulpinile uscate ale unei vegetaţii cândva abundente. Ferigile şi buştenii căzuţi ai pădurii se transformă în compost de iască uscată în cuptor şi vânturile răcoroase pot aduce moartea. O scânteie e un dezastru.

Spatele munţilor Troödos este mâncat de cicatricele şi crustele vechilor incendii de pădure, mărturii tăcute de culoarea cărbunelui despre puterea flăcărilor ale căror zgomot şi fum seamănă cu ale unui tren expres fumegând şi pot călători aproape la fel de repede. Oamenii care cunosc munţii se tem de flăcări.

Prima dâră de fum începu să se răsucească spre cer de lângă drumul care trece pe sub Loja Prezidenţială, la începutul potecii turistice care duce la Cascadele Caledoniene. Un muc de ţigară, razele soarelui concentrate printr-o sticlă aruncată din neglijenţă, tăciunii rămaşi după lovitura unui trăsnet, puteau fi multe explicaţii, dar doar o consecinţă. Firul subţire se răsuci pe cer ca un pisoi care se furişează pentru prima dată departe de mama lui. Deja creştea rapid când garda Episcopului postată la fereastra etajului trei al Lojii o zări. Până când Theophilos urcă pe scări ca să o vadă, se apropia cu răgetul unui leu.

* * *

Smulse telefonul din furcă.

— Urquhart, ce înşelătorie e asta? Cât de prosteşte condamni patru ostatici la moarte.

— Episcope, ascultă-mă foarte atent. Te atingi de ostateci şi amândoi suntem terminaţi. Eu voi fi învinuit, iar tu vei fi măcelărit. Nu voi avea de ales decât să le ordon trupelor mele să intre.

— Pretinzi că nu ai provocat tu incendiul? Mincinosule!

— Pentru numele lui Dumnezeu, nu-mi spune că e primul incendiu de pădure pe care l-ai văzut. Ar fi putut începe într-o mie de feluri, important e să se termine. Trupele mele deja încearcă să stingă incendiul. Dacă vreţi să plecaţi din Lojă vă voi aranja transportul în siguranţă...

— Rămânem!

— Atunci fă asta, dar nu te atinge de ostatici. Aminteşte-ţi că noi doi vom sta sau vom cădea împreună în chestiunea asta. Suntem legaţi.

— Urquhart, nu am încredere în tine. Dar tu poţi să ai încredere în mine. Jur pe viaţa mea sfântă că, prima dată când o să văd un soldat britanic apropiindu-se de Loja asta, voi lua unul dintre ostatici şi îl voi arunca de pe fereastra ultimului etaj. Doar ca să-ţi arăt buna mea credinţă. Şi, dacă nu ţii focul departe de Lojă, voi accepta oferta ta de transport. Dar voi lăsa alt ostatic în urmă, în cenuşă. M-auzi?

— Foarte bine. Dar nu e nevoie de asta. Mi s-a spus că deja sunt două elicoptere în drum spre tine, echipate cu stingătoare de incendii.

— Ar fi bine să te rogi pentru sufletul tău dacă nu vin.

* * *

Elicopterele Wessex HC2 de transport al trupelor erau vechii cai de povară ai cerurilor militare, eliminate treptat de multă vreme, în multe părţi ale lumii, pentru aparate mai mari şi mai sofisticate care puteau să se descurce în condiţiile de pe linia frontului. Dar Ciprul nu era linia frontului – sau nu fusese, până atunci. Aveau doar elicoptere Wessex, dar erau potrivite pentru misiune.

Zborul de la Akrotiri dură mai puţin de cincisprezece minute, chiar şi echipaţi cu găleţile împovărătoare care trebuiau să provoace ploaia legate sub *Mission Three-Zero Alpha* şi aeronava soră, *Bravo.*

Zburaseră în formaţie dincolo de barajul Kouris care abătea apele preţioase de smarald din graba lor spre mare înspre cuptorul de beton din Limassol, drona turbinelor gemene de gaz sări dinspre văi, întinse mai departe amprenta zgomotului şi îşi declară sosirea iminentă chiar înainte ca sătenii din Monagri, Doros şi Trimiklini să se întrerupă din îngrijirea viei şi să le zărească pe cer. Urcară, rotoarele cu patru pale se grăbiră tot mai tare prin aerul rarefiat de munte, iar forţa de rotaţie crescu în timp ce aeronava se chinuia să îşi menţină viteza şi să rămână în formaţie, iar membrii echipajului se încordau din cauza aşteptării pentru că, în faţa lor, vârtejul malefic se înălţa întunecat pe fundalul cerului senin.

Găsiră provizia de apă la mai puţin de două minute de sursa incendiului: rezervoarele unei crescătorii de păstrăvi, plină de puieţi şi peşti aflaţi în creştere. Dintr-odată, fiecare elicopter Wessex luă peste cinci sute de litri de apă şi metri de plasă protectoare – munca de jumătate de an a fermierului, ale cărui strigăte de disperare şi nedumerire nu se auziră din cauza urletului palelor rotoarelor care se învârteau. Cu o înclinare ironică de recunoştinţă, cele două elicoptere Wessex îl lăsară pe fermier înlăcrimat de frustrare şi se îndreptară spre Loja.

* * *

Conform instrucţiunilor primite de la fratele lui, Dimitri verificase legăturile celor patru ostatici, asigurându-se că erau imobili şi nu aveau nicio şansă să scape, legându-le picioarele şi partea de sus a trupurilor. Ca întotdeauna, avu o grijă deosebită cu Elpida, o sorbi din ochi, îi atinse cu mâinile bumbacul bluzei când testă legăturile şi îşi plimbă palmele bătătorite în jurul coapselor ei, strângându-le, iar răsuflarea lui acrită de vin căzu pe obrajii ei. Ochii lui sticloşi străluceau, zvâcnind din pricina adrenalinei şi a anxietăţii.

— Înainte să se termine treaba asta, frumoasa mea, am să-ţi arăt din ce e făcut un bărbat adevărat, rânji el.

— Te rog, nu atât de strâns, îmi întrerupi circulaţia sângelui în picior.

El se lăsă pe vine în faţa ei, îi dezlegă piciorul, îi ridică rochia cu mult deasupra genunchilor şi începu să-i maseze muşchii.

Elpida îi zâmbi fals, apoi îl lovi fix între picioare.

Doar după ce îşi recăpătă răsuflarea şi nu se mai zvârcoli în agonie, începu să ameninţe. Cum ar fi avut-o, indiferent ce ar fi spus fratele lui şi ce i-ar fi făcut cărnii ei moi şi umede. Se ridică poticnindu-se, încă îndoit, ţinându-se strâns cu o mână, în timp ce cealaltă se retrase, apoi se repezi furioasă pe obrazul ei. Inelul lui îi juli şi învineţi pielea; apoi el rânji şi se apropie aplecat, aşteptându-se la supunere. Tatăl ei strigă speriat.

Avea lacrimi în ochi, dar, din nou, Elpida zâmbi şi îl scuipă în faţă.

Dimitri era gata să o mai lovească o dată când fu apucat de guler şi pălmuit peste cap. Căzu mirat şi, rostogolindu-se, descoperi silueta fratelui lui înălţându-se deasupra lui cu braţul ridicat ca să îl ameninţe din nou.

— Prostule! mârâi Theophilos. Nu gândeşti niciodată cu capul de sus?

Dimitri se pregăti să mârâie şi să sară pe el, Theophilos să lovească, dar amândoi încremeniră, disputa lor fiind uitată într-o clipă. Pentru că, din depărtare, auziră bubuitul ca un tunet al elicopterelor.

CAPITOLUL 39

O conştiinţă e ca o piatră, întotdeauna aşteaptă să te împiedici de ea.

Cele două elicoptere se apropiară la nouăzeci de metri, trecând pe lângă mulţimea de magazine turistice şi restaurante ieftine îngrămădite sub vârful muntelui şi coborâră prin strâmtoarea cu pini negri şi străvechi. Chiar şi la înălţimea aceea, piloţii simţiră cazanul cald clocotind sub ei şi se chinuiră să menţină controlul elicopterelor când explozii de aer extrem de încălzit loveau fuzelajul. Focul se întinsese, acapară aerul muntelui şi se învârti în nenumărate vârtejuri şi curenţi care fură apoi aruncaţi în toate direcţiile, urmaţi de flăcări. Urcau panta muntelui. Se târau spre Lojă.

Mission Three-Zero Alpha fu primul elicopter care începu bombardamentul, pilotul fiind ghidat de instrucţiunile colegului din spate. Chiar şi când se aplecă în afara fuzelajului, ţinut bine de ham, îi fu greu să determine un punct precis de impact; de sus, tot ce se vedea era un vârtej furios de fum întunecat suflat înainte deasupra flăcărilor. Prima dată nu ar fi făcut nimic decât să zărească ţinta, distrugând ecranul de fum ca să obţină o privelişte clară.

Alpha coborî ca să se poziţioneze bine pentru a înainta decisiv, trecând prin partea de dinainte a focului. Zbura la patruzeci de noduri, pilotul aruncând priviri temătoare la contorul de rotaţii în timp ce era forţat să folosească puterea aproape maximă pentru a rezista combinaţiei nefericite de înălţime, căldură bruscă şi încărcătură grea care transforma aeronava dintr-o balenă într-o raţă. Putea strica transmisia dacă nu era atent. Nu îl ajuta faptul că era,

practic, orb, vederea limitată din faţă oferită de Wessexul cu bot aplecat fiind acoperită de nori de fum. Era în mâinile lui Dumnezeu şi ale colegului lui de echipaj, despre care ştia sigur că băuse cu o halbă de Guinness mai mult decât trebuia cu o seară înainte.

Pilotul era bine legat de balustradă şi stătea cu un picior pe roata şasiului ca să ajungă şi să vadă măcar cu câţiva centimetri mai mult.

— Stai! Stai! La stânga! Doamne, e-al naibii de cald! Stai!

Aeronava era în mâinile lui, piloţii urmându-i comenzile în timp ce încerca să găsească punctul potrivit de lansare. O rafală de vânt lovi fumul dedesubt, făcând un gol prin care i se păru că vedea. Nu putea vedea mai bine din altă parte. Smulse cablul care pornea mecanismul de declanşare a ploii. Proaspăt eliberatul Wessex sări înainte, în timp ce jumătate de tonă de apă se răspândi şi udă aproape două sute de metri pătraţi de pădure. Dar deja alte mii de metri pătraţi erau în flăcări.

Primul Wessex deja se îndrepta înapoi spre crescătoria de păstrăvi când *Mission Three-Zero Bravo* manevră pe poziţie. Poate că membrul echipajului din spate care ghida apropierea ezita un pic, pentru că, de deasupra, părea că acoperise aproape aceeaşi parte de pădure ca *Alpha,* un traseu inutil, dar de jos acţiunea arăta spectaculos, deoarece timp de o secundă care trecu rapid, ploaia creă mari arcuri de curcubeie pe cer, înainte ca norul de fum şi abur proaspăt să acopere soarele încă o dată. Speranţa, căldura, întunericul şi mai multe flăcări marcară timpul până când aeronava Wessex reînarmată se întoarse ca să îşi reia atacul.

Dar focul tot nu se stinse. Flăcările ieşeau înainte ca limbile unor şerpi de foc, furioase, sfidătoare, aşezându-se peste tot în calea lor care ducea direct la Loj.

Iar heleşteul cu păstrăvi era gol. O nouă provizie de apă trebuia găsită, mai departe cu câteva minute vitale.

Atacul începu să-şi piardă puterea.

* * *

— Pentru numele lui Dumnezeu, domnule Urquhart, focul e la mai puţin de o sută de metri de Lojă.

Tonul episcopului se schimbase. Bravada dispăruse, gonită de teamă atunci când văzuse atacul elicopterelor respins de forţele naturii.

— Fac tot ce pot. Alt elicopter a fost adus de la Akrotiri. Dar chiar şi Urquhart părea mai puţin sigur. Problema e găsirea unei rezerve potrivite de apă.

— Termină cu scuzele, englezule!

— Episcope, lasă-mă să te evacuez pe tine şi pe oamenii tăi. Îţi dau cuvântul meu...

— Aşa cum şi eu ţi l-am dat pe al meu. Dacă sunt forţat să plec din locul ăsta, unul dintre ostatici va rămâne în urmă. Şi tu vei fi vinovat de moartea ei.

— Episcope, ce mai pot să fac?

— Roagă-te, lua-te-ar naiba! În genunchi.

— Deja fac asta.

* * *

Flăcările erau la doar şaptezeci de metri de Lojă, avansând fără remuşcări. Deja întâlniseră gardul de sârmă ghimpată din jurul perimetrului terenului şi îl reduseseră la o îmbârligătură de fire carbonizate. Tăciuni strălucitori se înălţau pe curenţii de convecţie, aruncaţi în sus pe cer înainte de a cădea pe peluza din faţa Lojii şi a ricoşa de pe acoperişul de metal.

Bravo îşi făcuse ultima încercare. Bombardamentul cu apă se dovedise ineficient, rezervele de apă din apropiere fiind epuizate. Cu un gest care trăda înfrângerea, pilotul apăsă pe butonul de

aruncare peste bord şi aruncă găleata cu apă, lepădând şi ultima speranţă de a stinge focul.

Theophilos privi totul cu o teamă crescândă. Crezuse că planul lui era infailibil, dincolo de posibilităţile unui om de a-l distruge. Nu se gândise că Dumnezeu avea să-i stea în cale.

În timp ce privea printre obloanele parţial deschise ale Lojii, fu cuprins de un fatalism macabru. Cineva avea să moară – trebuia să moară, îşi dăduse cuvântul sfânt pentru asta. Când se apropie momentul deciziei, descoperi că îi tremura mâna. O ascunse adânc între faldurile sutanei.

Dar piesa nu se terminase. Chiar când episcopul se uita din Lojă, *Bravo* înconjură focul până când ajunse deasupra Lojii. Înaintă încet şi pluti la doar cincisprezece metri de pământ, roţile lui atingând practic vârfurile pinilor pentru că se interpuse direct între clădire şi focul care se apropia. Palele rotorului sfâşiau aerul, azvârlind un curent de aer în jos cu o forţă imensă împotriva copacilor. Fusese deschis un nou front de luptă. Un zid de aer fu împins de la elicopter până când întâlni flăcările care avansau şi cele două mase de aer începură un război de vânturi mari. Nori mari şi înecăcioşi de fum şi praf fură azvârliţi în toate direcţiile, învelind elicopterul în resturi orbitoare. Limbi de foc înverşunate se înălţară doar ca să se lovească de furia concentrată a o mie cinci sute de cai putere de muşchi mecanici şi să fie forţate să se retragă. *Mission Three-Zero Bravo* nu stinse flăcările, care îşi schimbară direcţia, căutând noi căi de înaintare, dar, cu pricepere şi curaj şi zburând aproape orbeşte prin fum, ţinu focul departe de Lojă, în timp ce *Alpha* şi elicopterul de sprijin continuară munca prin dispozitivele de provocare a ploii.

Zgomotul era asurzitor în Lojă. Palele care se învârteau loveau cu forţă acoperişul de metal ondulat ca un ciocan pe tobă, înăbuşind toate celelalte sunete şi făcând conversaţia imposibilă. Obloanele zăngăniră, o cărămidă de pe coş căzu, plăcile de pe acoperişul

ondulat începură să se desfacă, iar gândurile fură zgândărite de frenezia irezistibilă a zgomotelor până când se destrămară.

Theophilos privi scena de la o fereastră de la ultimul etaj cu un mare rânjet de uşurare. Marşul de înaintare al flăcărilor fusese oprit, aşa că se simţea mult mai bine. Până la urmă, nu trebuia să omoare pe nimeni.

* * *

Aleseră o ferestruică pătrată a unei nişe mai întunecate din Lojă, în partea cea mai îndepărtată de foc.

Loja, ţinta lor, fusese proiectată cu mai bine de o sută de ani în urmă de un poet francez, Arthur Rimbaud, pe când avea doar douăzeci şi ceva de ani. Era un om cu multă experienţă pentru tinereţea lui şi îşi dedicase viaţa răsfăţului, băuturii şi conversaţiilor indecente, pe care le finanţa prin activităţile lui ca traficant de arme, explorator, negustor, om de litere şi arhitect. Dar proiectul lui era banal, Loja datorându-şi supravieţuirea mai mult tăriei pietrei ei, decât frumuseţii sau aspectului ei practic. Mai ales bucătăria era mizerabilă, îngustă şi întunecată, aşa că, mai târziu, fusese modificată prin adăugarea unei mici anexe pentru depozitare şi lumina pentru acea anexă intra prin acea ferestruică. Era diferită de celelalte ferestre din Lojă, care erau, majoritatea, înalte şi cu pretenţii de eleganţă. Această fereastră avea doar jumătate de metru pătrat. Era şi singura fereastră din Lojă care nu avea obloane.

Ştiau exact unde erau ţinuţi ostaticii, în camera de zi de la capătul cel mai îndepărtat al casei faţă de bucătărie. Bănuiră că erau cel puţin un număr egal de oameni ai Episcopului care îi păzeau şi alţi trei, inclusiv Episcopul, erau staţionaţi la ferestre, urmărind desfăşurarea incendiului. Dacă aveau noroc, puteau să-i doboare pe toţi.

Căpitanul Rupert fusese numit la comanda echipajului de atac. În vârstă de douăzeci şi doi de ani, infanterist, era un om silitor şi cu mai multă experienţă decât realizări notabile, care servise în Ulster şi Oman, cât şi în slujba Naţiunilor Unite, în Nigeria sfâşiată de conflicte. Fusese la aceeaşi şcoală ca vicemareşalul Forţelor Aeriene – erau rude îndepărtate –, dar probabil cele două ore de datorie prin rotaţie la Serviciul Aerian Special din Irlanda de Nord contaseră mai mult decât legăturile lui de sânge pentru alegerea lui la conducerea atacului asupra Lojii. Erau şase puşcaşi obişnuiţi, plus căpitanul, unul pentru fiecare corp inamic, înarmaţi cu puşti scurte SA 80, grenade cu fum şi dispozitive pirotehnice. Cu feţele înnegrite, se apropiaseră de Lojă din partea cea mai îndepărtată de foc, uniformele lor de camuflaj oferindu-le o acoperire adecvată printre copacii acoperiţi de fum. Se apropiaseră până la optsprezece metri, fiecare pas trimiţând şiroaie trădătoare de ace de pin în jos, pe panta abruptă. Zăboviră după trunchiurile crăpate ale pinilor până când li se confirmă că cei trei paznici postaţi în dependinţe fuseseră eliminaţi – fără măcar o înjurătură, aşa cum avea să se afle mai târziu, atât de distraţi fuseseră de studierea evoluţiei incendiului. Misiunea lor putea să devină doar mai dificilă. Cu o ultimă privire aruncată ferestrelor cu obloane şi temându-se de un ochi care spiona şi de o ţeavă de armă furioasă de după fiecare dintre ele, Darwin şi oamenii lui roiră de după pini şi se rostogoliră pe ultima bucată de pantă până la zidul anexei bucătăriei. Niciun strigăt de teamă, niciun zgomot de împuşcătură – nu se auzea nimic în afară de zgomotul palelor rotorului care, chiar şi din capătul mai îndepărtat al clădirii, suna ca o avalanşă.

Darwin se furişă până la fereastră, cu spatele lipit de zid. Simţea cum îi curgea sudoarea pe spinare. Era cel mai dificil moment, când totul începea, punctul operaţiunii în care nu mai putea da înapoi, când viaţa lui depindea de lecţiile adunate într-o mie de ani de istorie militară. Şi de foarte mult noroc. Era timpul să-şi stăpânească

teama şi să se roage ca să supravieţuiască în acea zi. Inspiră adânc, ştiind că putea fi ultima dată, şi se întoarse cu faţa la fereastră.

Bucătăria era goală – bineînţeles, cine ar fi vrut cafea în asemenea momente? Avea noroc, deja se simţea mai bine. Dar nu puteau risca să facă zgomot spărgând sticla. O lipiră cu bandă adezivă şi decupară o bucată de geam, făcând o gaură cu un diamant de tăiat sticla, şi prin ea putură să o descuie. În mai puţin de treizeci de secunde, fereastra fu deschisă. În alte treizeci de secunde, Darwin şi alţi doi soldaţi fură înăuntru, restul oamenilor urmându-i într-o ordine rapidă.

Bucătăria de galeră era îngustă, fără nicio acoperire, fără niciun loc unde să fugă sau să se ascundă, un câmp de execuţie dacă unul dintre oamenii Episcopului i-ar fi confruntat într-un spaţiu atât de închis. Trebuiau să iasă din ea cât de repede puteau. Dar ajunseră în sufrageria cu mobilă neagră şi elegantă. Erau farfurii murdare pe masă, brânză şi firimituri de pâine, fructe, câteva sticle goale de vin, pachete de ţigări mototolite şi, pe bufet, două puşti-mitraliere şi cutii cu muniţie. Ochii lui Makarios negri şi sumbri, pictaţi în ulei, se holbau la ei, dar nimeni altcineva.

În casă, bombardamentul zgomotos părea şi mai nemilos, ecoul auzindu-se printre pereţii de piatră până când le zvâcniră capetele. Nu exista nicio posibilitate de comunicare prin vorbire şi toate comenzile fură date prin mişcări ale degetelor într-un ordin de luptă orchestrat şi meticulos repetat cu câteva ore înainte. Ştiau că dincolo de sufragerie, după uşa principală, aveau să găsească un hol central şi, lângă uşă, un oblon pe jumătate deschis după care ar fi trebuit să fie un paznic. Fusese acolo toată dimineaţa, să-l ia naiba dacă s-ar fi mişcat în ultimele zece minute. Din hol, sus pe scări, la ultimul etaj, se aşteptau să găsească alt paznic; li se raportase că Episcopul era la etajul din mijloc, în dormitorul principal, cu vedere la incendiu. Dincolo de hol era camera de zi, cu patru ostatici legaţi

şi – sperau – cei patru inamici rămaşi. Poate îi doborau pe toţi. Câte unul pentru fiecare.

Paznicul poziţionat lângă uşa principală era cheia care, după ce era întoarsă, ar fi deschis drumul spre scară şi ar fi permis apropierea de camera de zi. Dar nu îşi permiteau să tragă, nu îşi permiteau să facă niciun zgomot care ar fi blocat încuietoarea.

Uşa lambrisată cu lemn de stejar din sufragerie se deschise fără niciun zgomot. Darwin zâmbi cu asprime. Studentul la teologie transformat în luptător pentru eliberare îşi petrecuse prea mult timp cu teoria, abilităţile lui practice dovedindu-se, din păcate, inadecvate. În timp ce fuma o ţigară, pistolul lui mitralieră zăcea pe un scaun la un pas de fereastră, un pas pe care el nu avea nicio şansă să-l facă. Înainte să se întoarcă, un sergent îi apăsă jugulara cu vârful unei baionete şi îi puse mâna cu forţa peste gură. Paznicul încremeni cu o privire îngrozită, vârful baionetei rupându-i pielea gâtului în timp ce înghiţi în sec. Apoi căzu în genunchi, de parcă s-ar fi rugat. Unul fusese doborât.

În adâncul inimii lui, Darwin ştia că atacul împotriva camerei de zi nu putea fi la fel de simplu. Poziţia ostaticilor punea mari probleme; dacă erau despărţiţi de cei care îi răpiseră, atunci puteau risca un schimb de focuri. Aruncă o privire prin uşa întredeschisă şi înjură în gând. Unul dintre paznici stătea chiar lângă ostatici, cu faţa la fereastra unde, conturaţi în lumina puternică, stând umăr la umăr ca să vadă mai bine, stăteau încă doi. Ar fi trebuit să fie trei.

Ostaticii bărbaţi erau legaţi şi aşezaţi într-un rând, tot cu faţa la ferestre, dar tânăra femeie era în spatele lor şi întoarsă spre uşă. Avea un obraz înroşit şi doi nasturi ai bluzei ei lipseau, fiind rupţi. Dar avea o lumină în ochii ei negri care se aprinse când văzu faţa acoperită cu funingine a lui Darwin. El ridică un deget la buze, iar ea închise ochii, reuşind să zâmbească discret.

Ghetele cu tălpi de cauciuc nu făcură niciun zgomot perceptibil pe covor. Paznicul aşezat fu doborât cu o lovitură de pat de puşcă şi

nu făcu nimic mai mult decât să geamă încet în timp ce căzu pe podea. Dar niciun răspuns nu veni de la oamenii care stăteau la fereastră, atât de copleşitor şi distrugător era zgomotul. Doi soldaţi staţionară ca un zid de carne între paznici şi ostatici, altă pereche apropiindu-se de fereastră. Îi loviră cu ţevile armelor în spate. Răpitorii înţepeniră de frică. Unul îşi acceptă soarta, ridicându-şi mâinile agitate, şi scăpă arma, dar celălalt se întoarse hotărât, cu ură în privire, lovind cu braţul ţeava scurtă a puştii automate. Primi doar patul ei în faţă, o lovitură care îi rupse nasul şi îl lăsă acoperit de sânge. Căzu pe podea, gemând.

O verificare foarte rapidă a ostaticilor îl asigură pe Darwin că toţi erau vii, chiar dacă Martin, în special, care era prizonier de aproape două săptămâni, părea palid şi epuizat. Orice încercare de a afla de la ei locul exact în care se aflau Episcopul şi celelalte ţinte fu împiedicată; nu păreau să ştie, iar zgomotul împiedică orice schimb de replici util între ei.

În timp ce îl interoga pe Înaltul Comisar, atenţia lui Darwin fu atrasă de privirea alarmată care apăru brusc pe faţa unuia dintre oamenii lui. Se întoarse ca să descopere că femeia eliberată luase una dintre armele mici rămase prin jur şi stătea deasupra paznicului căzut cu nasul rupt. Îl lovi cu piciorul ca să-i atragă atenţia. El încetă să geamă, se uită în sus, văzu furia din privirea ei şi întinse o mână însângerată şi rugătoare.

Elpida îl lăsă să se umilească până când văzu teama întinsă pe chipul lui ca arcul unui pian. Apoi trase şi rotula dreaptă a lui Dimitri explodă, rămânând din ea doar un terci de piele şi bucăţi de oase.

— Nemernicule, data viitoare ai să vii la mine târându-te!

Corpul lui Dimitri începu să aibă convulsii, el încercând cu disperare să-şi pună mâinile pe piciorul spulberat în timp ce fiecare mişcare îi provoca o agonie de o mie de volţi în tot corpul. Urla cât putea de tare.

De parcă ar fi înmânat băuturi răcoritoare în timpul unei după-amiezi caniculare pe peluza Palatului Prezidenţial, Elpida îi dădu arma lui Darwin şi merse să aibă grijă de tatăl ei.

Căpitanului i se făcut rău. Pierduse controlul, planul de joc se destrămase. Era sigur că împuşcătura şi strigătele de agonie ale lui Dimitri ar fi fost auzite de cei de care încă nu se ocupaseră. Ostaticii erau în siguranţă, dar treaba încă nu era terminată. Şi trebuia să facă restul de unul singur.

În timp ce privea scările, i se uscă gura şi îi înţepeni degetul pe trăgaci. Nu prea ştia la ce să se aştepte – informarea lui Urquhart acoperise doar parterul – şi erau prea multe uşi pe palier, iar fiecare se putea deschide cu o rafală de focuri de armă. Ca pe O'Mara Street, lângă râul din Derry, într-o casă dărăpănată cu terasă, cu tapet scorojit şi fără covor, într-o zi mizerabilă de noiembrie când fusese trimis să prindă un suspect IRA. În capătul unor scări scurte, fuseseră doar două uşi, dar una din ele se deschisese doar puţin. El ezitase – oare era un civil nevinovat, poate un copil ieşind de la baie? Sau suspectul gata să se predea?

Răspunsul venise sub forma unui glonţ de 5,56 mm tras dintr-un Armalite care îi tăiase clavicula şi trecuse prin gâtul caporalului care îl acoperea din spate. Amândoi căzură la baza scării, Darwin ghemuit de durere, holbându-se direct la ochii fără viaţă ai soldatului care îi era camarad. Văduva caporalului primise o pensie. Darwin primise concediu medical şi o laudă, iar criminalul IRA o sentinţă pe viaţă când, în cele din urmă, se predase. Asta se întâmplase cu opt ani în urmă, putea fi eliberat condiţionat şi să ajungă înapoi pe străzi în mai puţin de doi ani. În visele lui Darwin, ochii soldatului mort se holbaseră la el luni de zile după aceea. Asta nu avea să se întâmple din nou.

Tuturor oamenilor episcopului, cu excepţia lui Dimitri, care încă se zvârcolea, li se legară mâinile la spate; apoi el îl apucă pe cel care

era mai aproape şi îl împinse înainte. Sus pe scări. Ca un scut. Ca o asigurare.

Urcară, iar simţurile lui Darwin se ascuţiră; cu cât se apropia mai mult de acoperişul de tablă şi de loviturile rotoarelor, cu atât mai insistent îi zvâcnea capul. Chiar şi podeaua de lemn tremura. O tablă de metal de pe acoperiş se desfăcea, începând să lovească metodic în curent. Asurzitor. Ca salvele de artilerie.

În sus şi în stânga, holul era întunecat şi decorat ca o pensiune victoriană. Gravuri, picturi în ulei, abajururi cu ciucuri care se mişcau încet, mărunţişuri vechi. Şi uşi, prea multe uşi blestemate.

— Vorbeşti engleză?

Darwin trebui să strige direct în urechea prizonierului.

— Am făcut Masterul la Universitatea Bristol.

— Vrei să mori?

Prizonierul scutură din cap.

— Atunci deschide uşile. Foarte încet. Şi începe să te rogi ca prietenii tăi să te recunoască.

Legă din nou mâinile prizonierului în faţa lui şi se furişară pe coridor, Darwin împingându-şi scutul uman până când ajunseră la prima uşă. Întoarse cu prudenţă clanţa rotundă de alamă, uşa se deschise – dar nu descoperiră nimic mai ameninţător decât un dulap de lenjerie. Pentru o clipă, Darwin se simţi ca un prost, până când îşi aminti că era un prost care încă respira.

Înainte. În spatele celei de-a doua uşi era o baie, în spatele celei de-a treia, un dormitor neocupat. Simţi că era tot mai grăbit, trebuia să continue. Darwin îşi şterse sudoarea care îi curgea liber în ochi.

Următoarea uşă se descuie cu şovăială, mâna umedă şi legată alunecându-i pe alama lustruită. O deschise puţin, apoi cu câţiva centimetri mai mult. Şi, înaintea lor, cu spatele întors la ei, uitându-se pe fereastră într-o postură de statuie dedicată unui războinic latino-american, stătea Episcopul. La trei paşi respectuoşi în spatele lui, cu atenţia îndreptată tot spre fereastră, era paznicul care lipsea.

Nu auziseră nimic.

Cu mai multă încredere, Darwin îşi împinse scutul înainte de la spate, lăsându-se în jos pentru protecţie, dar, în timp ce trecură pragul, prizonierul lui întinse piciorul cu gheata, lovi un scaun şi îl răsturnă. Paznicul de lângă fereastră se întoarse, cu gura deschisă ca să strige şi cu arma ţintită. Văzu scutul uman, îşi recunoscu tovarăşul şi trase. Atunci, Darwin trase şi el, omul din mâinile lui tresări, se făcu greu şi căzu încet pe podea. Darwin văzu două cratere care clocoteau în pieptul lui şi simţi cum fusese împroşcat cu sânge cald pe obraz.

Episcopul se întorsese, atras mai puţin de zgomot şi văzu că paznicul său, care fusese poziţionat undeva în spatele lui, era căzut pe perete, sub fereastră, cu inima străpunsă de un singur glonţ.

Theophilos se întoarse cu faţa spre Darwin şi cercetă cele două corpuri de pe podea cu mare prudenţă. Căută opţiuni; nu exista niciuna. Inevitabil, totul se terminase. Aventura mersese prea departe. Ridică din umeri, oftă dezamăgit şi săltă mâinile încet, mânecile sutanei ridicându-i-se pe braţe ca să dezvăluie Rolexul lui preferat şi o cămaşă albă de mătase. Silueta lui cu braţele întinse pe fundalul luminii strălucitoare a soarelui şi a focului din fereastră dădea impresia unei răstigniri.

Darwin îşi şterse sângele de pe obraz, cum făcuse în acea zi, în Derry. Când ochii i se obişnuiră cu lumina, văzu că Theophilos zâmbea strâmb.

— Mă predau, spuse Episcopul sau poate strigase, era imposibil să audă clar.

Darwin trase un glonţ direct prin partea de sus a crucii de lemn care atârna peste inima lui. Episcopul, ridicat în picioare, căzu greu pe spate, apoi pe fereastră, care se sparse în fragmente ca o stea care exploda, lăsând în urmă doar o gaură căscată, fără viaţă. Ultima imagine a lui Theophilos pe care o văzu Darwin fu cea cu poala sutanei lui fâlfâind, o pereche de sandale şi două şosete galbene.

Urquhart avusese dreptate. Îi ceruse scuze lui Darwin, imediat ce acesta îşi încheiase informarea prin satelit despre planul Lojii.

— Vă cereţi scuze, domnule prim-ministru?

— Da, căpitane. Episcopul, dacă e prins viu, va ajunge inevitabil în faţa unui tribunal cipriot. Are mulţi prieteni în Cipru. Cred că e mai probabil să fie ales ca preşedinte decât să fie condamnat. Nu ne ocupăm prea eficient de terorişti, nu-i aşa?

— Aşa e, domnule.

— Îmi amintesc cum era pe vremea mea, pe când eram un simplu soldat care făcea ce faci tu acum în Cipru şi luptam cu teroriştii EOKA. Arhiepiscopul Makarios îi conducea pe terorişti pe vremea aceea, îi plătea din fondurile bisericeşti, le dădea ordine. N-au ucis doar trupele noastre, ci şi mulţi civili britanici, chiar şi femei. Am ştiut, chiar l-am şi exilat. Apoi l-am lăsat să devină preşedintele Ciprului. Suntem prea blânzi, căpitane.

— Da, domnule.

— Chiar dacă îl vor închide o vreme, nu vom realiza nimic. E ca un ou de şarpe. Pune-l deoparte şi ameninţarea doar creşte mai puternică până când iese schimbată şi mai periculoasă. Întotdeauna am crezut că se poate face doar un singur lucru cu un ou de şarpe.

— Care-i acesta, domnule?

— Să-l zdrobeşti, căpitane.

* * *

Priviseră totul pe ecrane. Umbrele care fluturau între pădure şi fereastra bucătăriei. Scurta confuzie de la oblonul de lângă uşa din faţă. Focul care se apropiase tot mai mult. Forma neagră care ieşise din fereastra de la primul etaj şi căzuse ca un sac cu cărbuni. Patru ostatici recunoscători care se bucurau de lumina soarelui pentru prima dată după câteva zile.

Şi, miraculos, focul fusese stins, ţinta şi eficacitatea aparatelor de declanşare a ploii îmbunătăţindu-se la fel de rapid precum circumstanţele din Lojă.

Spre bucuria secretă a lui Urquhart, Youngblood se întorsese, pentru că i se ordonase asta de către superiorul lui, care insista că, oricât de intolerabil intervenise prim-ministrul şi oricât de nerezonabil era, un reprezentant militar trebuia să fie acolo ca să sfătuiască şi, dacă era necesar, să obiecteze. Şi, chiar când Urquhart se bucura de victoria lui, cearta nu se terminase.

Sfatul militar, de la înălţimile poruncitoare din Sala Cabinetului până la St. Aubyn, la faţa locului, fu ca ostaticii eliberaţi să fie transferaţi imediat la baza Akrotiri, unde erau în siguranţă. Dar, din nou, Urquhart spuse nu şi insistă. Aceasta nu mai era o chestiune militară, devenise, în întregime, politică, iar politica avea nevoie ca victoria să fie scoasă la paradă şi lăudată pentru beneficiul guvernului legitim al preşedintelui Nicolaou şi pentru ruşinea duşmanilor lui. Dacă s-ar fi ascuns după gardul britanic de sârmă ghimpată, preşedintele şi-ar fi pierdut noul avantaj.

Aşa că Urquhart hotărâse ca epuizatul Nicolaou şi ceilalţi să se odihnească peste noapte într-un hotel din apropiere şi în următoarea dimineaţă, duminică, St. Aubyn să se pregătească să îi conducă într-un convoi, nu la o bază britanică, ci la sediul guvernului şi al autorităţii. La reţelele mediatice care aveau să răspândească vestea despre victorie în toată insula. La ruinele simbolice ale Palatului Prezidenţial. Spre umilirea tuturor duşmanilor. Şi spre locul unde era scrisoarea Mortimei.

La lăsarea serii, când se adunau ultimele resturi ale captivităţii şi atacului din jurul Lojii, Urquhart ştiu, cu o certitudine care îi îngheţă inima, că ceva mersese prost. Lumina se stingea, soarele apunea, umbrele se întindeau pe pământ – aşa cum se întâmplase în urmă cu toţi acei ani pe versantul acelui munte. Urquhart contempla scena triumfului lui pe ecran când un tăciune, reînviat

de mângâierea brizei răcoroase de vară, se prinse de scoarţa uscată a unui copac, rămase acolo şi îşi reînnoi viaţa. În timp ce privea şi îşi amintea, copacul fu înghiţit de o flacără mistuitoare.

Un cerc plin. Un ciclu de viaţă complet, terminat. Şi, ieşind din ecran, Urquhart văzu degetele carbonizate şi acuzatoare ale lui George şi Eurypides arătând direct spre el.

CAPITOLUL 40

Frica scoate ce e mai bun dintr-un om, îl scapă de mulţumirea de sine şi îi expune esenţa. Cei care se tem să moară nu au trăit niciodată cu adevărat.

Victorie. Fusese articolul principal al ştirilor de sâmbătă seara, chiar dacă încă nu existau imagini noi care să ilustreze povestea.

— Am cerut să nu fiu inclus în Cabinetul oficial de Război. Oamenii ar fi început să speculeze că aş fi pregătit să preiau funcţia de prim-ministru – ştiţi, cel mai tânăr ministru de interne de la Churchill încoace. Avem alegeri, nu o cursă pentru conducere. Aşa că am refuzat. Dar, bineînţeles, Francis mă consultă întotdeauna.

Dincolo de masă, Booza-Pitt îi oferi un zâmbet care vorbea despre modestie, hotărâre, realizare, ştiu-că-vrei-să-mă-atingi-peste-tot-cu-buzele-tale-frumoase-dar-chiar-sunt-foarte-important-şi-afacerile-sunt-pe- primul-loc. Însoţitoarea lui la cină torcea ca o pisică pentru a-l încuraja. După ani de chin, se despărţise cu mai puţin de două luni în urmă de un soţ parlamentar a cărui dedicare faţă de lobby noaptea târziu, operaţii în weekend, răspuns la telefon şi grămezi nesfârşite de scrisori de la alegători era altruistă, dar plictisitoare într-un mod iremediabil pentru ea. Ştia că ar fi fost o nebunie să se culce cu Booza-Pitt, dar trecuse foarte multă vreme şi ar fi putut fi distractiv, mai ales dacă era la fel de experimentat la livrare cum era la găsirea rutei. Nu urcase mai sus de un adjunct de ministru până atunci, darămite atât de departe ca ministru de interne. Îşi datora asta sieşi.

— Chiar aşa? îl incită ea, întrebându-se dacă performanţele lui erau la fel de exagerate ca egoul.

— E destul de complicat acum... înţelege, nu pot intra în detalii, dar i-am sfătuit să pătrundă acolo cât de repede pot. Să ia ostaticii şi să le dea o lecţie blestemaţilor de ciprioţi.

— O bătăiţă bună.

— Da, ceva de genul ăsta.

— Eşti magnific, Geoffrey.

Ea îşi flutură pleoapele cu neruşinare, el zâmbi felicitându-se în sinea lui – era atât de lipsit de subtilitate, că locul lui era la o grădină zoologică. Asta spera ea.

— E greu, recunoscu el, cu sprâncenele groase zvâcnindu-i. Câteodată mă simt singur.

Acum era momentul. Era la fel de greu de citit ca o cerere de impozite.

— Ştii ce mi-ar plăcea? continuă el, holbându-se la ea printr-un pahar de vin care reflecta modele ciudate pe fruntea lui la lumina lumânării.

— Să devii prim-ministru?

— În prezent, nu am ambiţii dincolo de... îşi începu el litania.

Întinse mâna şi îl atinse cu vârful degetului ca să îi curme suferinţa. La naiba, bine ar fi fost să fie bun la pat, pentru că nu avea alte calităţi care să compenseze. Măcar ar fi evitat complicaţiile unei aventuri prelungite.

— Spune-mi secretele tale, Geoffrey. Mă pricep la confidenţe.

— Da? Pe bune?

— Da. Spune-mi... sau nu-mi spune dacă e un secret de stat – eşti născut în zodia Fecioarei?

* * *

— Mami, aş vrea să iei micul dejun cu noi.

Era singura masă pe care Claire insista să o ia cu copiii ei înainte ca politica să-i despartă pentru tot restul zilei. Nu reuşea întotdeauna, chiar şi într-o duminică.

— Ştiu, dragă, dar aminteşte-ţi cum a fost campania de alegeri şi data trecută.

— Unde eşti?

— Undeva în Midlands, să fiu sinceră, nu sunt sigură unde. Am fost luată într-o maşină ieri după-amiază, din tren, şi restul nu e clar. Dar mă întorc diseară. După ce mergi la culcare.

— Am rămas fără bombiţa pentru inhalatorul meu de astm.

— Cea albastră sau cea maro?

— Cea albastră.

— O să găsesc o farmacie deschisă pe undeva. Ca să nu uite, Claire mâzgăli în grabă câteva cuvinte pe marginea ziarului *Sunday Express,* lângă un titlu exploziv care striga: „INSULELE FALKLAND ALE LUI FU". Îţi aduc una diseară. Şi sper că tu şi Abby purtaţi hainele pe care vi le-am pregătit.

Diana ignoră această chestiune. Se gândea la altceva.

— Mami?

— *Da,* dragă?

— Ce e războiul?

— La ce te referi?

— Ne luptăm cu Ciprul, nu-i aşa? De ce?

— Nu cu tot Ciprul, dragă. Doar cu câţiva oameni răi.

— Şi cu toate acele doamne cu cărucioare pentru copii.

— Nu chiar.

— Dar domnul Urquhart l-a ucis pe Episcop, nu-i aşa?

— Nu, nu domnul Urquhart personal.

Ceva din naivitatea fiicei ei zgândări ceva în Claire.

— Dar de ce? insistă Diana, mestecând cu gura plină o bucată de pâine prăjită din făină integrală.

Claire ezită. Presa de dimineaţă fusese plină de laude pentru succesul din Troödos din ziua precedentă. Chiar şi cei care nu erau susţinători ai guvernului nu puteau evita să se refere de multe ori la „puşcaşii lui Francis". Unele ziare mai serioase conţineau rapoarte despre dezacordurile cu consilierii militari şi despre prim-ministrul care, în mod neobişnuit şi probabil inadecvat, preluase singur controlul operaţiunii, dar, datorită succesului, armata părea să îşi ascundă mândria rănită. Victoria se susţine singură.

Atunci de ce Claire nu era entuziasmată?

— Draga mea, îţi explic totul mai târziu. Şi nu uita să te speli pe dinţi.

* * *

— Te-am prins!

Bucuros şi scuturând telecomanda, Urquhart făcu să amuţească trompeta liderului opoziţiei de pe ecranul televizorului din acea dimineaţă de duminică.

Timp de aproape douăzeci de minute, la micul dejun, la televizor, Dick Clarence se chinuise din răsputeri să îşi evite soarta, dar întrebările insistente îi epuizaseră ingeniozitatea lingvistică şi trecuseră peste fiecare poziţie defensivă pe care o pregătiseră consilierii lui până când fu nevoit să capituleze. În cele din urmă, nu avu de ales decât să recunoască. Da, Francis Urquhart procedase corect.

— Cred că tânărul Dick nu o mai duce mult în lumea asta, gândi Urquhart cu voce tare ca să-l audă Mortima.

Soarta era un judecător aspru pentru un lider al opoziţiei care îşi pierduse capacitatea de a se opune când mai rămăseseră doar zece zile din campanie.

De la cealaltă parte a mesei la care luau micul dejun, Mortima ridică privirea din ziarele ei.

— Se pare că presa deja a ajuns la această concluzie.

Îi oferi trei editoriale, atent îndoite şi evidenţiate, care practic declarau că alegerile erau încheiate. Le digeră pe lângă ceaiul Lapsang, apoi le puse la o parte, dând din cap.

— Se grăbesc să judece. Clarence e mort pentru că e inutil din naştere. Dar încă există opoziţie.

— Makepeace?

— Cine altcineva?

— Un om fără partid.

— Dar cu o armată.

— O armată atacată, domnule.

Era Corder, care stătea în cadrul uşii în felul liniştit cu care se obişnuiseră de-a lungul anilor. Mortima nici măcar nu îşi aranjă cămaşa de noapte.

— Corder, ai veşti de pe front?

— Da, domnule. Pe domnul Makepeace l-ar putea aştepta o luptă. După difuzarea ştirilor de aseară, diferite grupuri naţionaliste britanice extremiste s-au organizat. Îi aranjează o mică primire pentru când ajunge la Birmingham diseară. Vor să-i facă ce i-aţi făcut dumneavoastră Episcopului.

— Ce păcat! gândi Mortima cu voce tare, exprimând tot atâta îngrijorare de parcă ar fi ales colanţi.

— Atunci ce trebuie făcut, Corder?

— Depinde dacă vreţi o revoltă pe străzile Birminghamului.

— Violenţa e sigură?

— Ar putea fi. Dacă doriţi, domnule prim-ministru.

— Nu cred, Corder. Prea multă nesiguranţă. Asemenea lucruri pot scăpa de sub control, îl pot transforma într-un martir. Nu, ar fi mult mai bine ca ameninţarea unor revolte să fie suficientă pentru a-l face pe domnul Makepeace să-şi abandoneze marşul.

— Crezi că ar face asta? interveni Mortima cu scepticism.

— Mă-ndoiesc. Ar fi sfârşitul lui. Am putea face apel, cere, implora, dar nu cred că ar asculta.

— Şi?

— Şi va trebui să-l punem pe şeful poliţiei să-i ordone lui Makepeace să abandoneze marşul pentru că e o ameninţare la buna ordine publică, nu-i aşa, Corder?

— Domnule, din experienţa mea ştiu că şefii de poliţie nu ascultă întotdeauna...

— Trebuie să primească rangul de cavaler, va fi numai ochi şi urechi.

— ...şi nu sunt întotdeauna ascultaţi în asemenea chestiuni.

— Dar nu ar fi minunat? Urquhart îşi întinse mâinile în faţă de parcă s-ar fi confruntat cu o oştire cerească. Makepeace. Deja stigmatizat ca prieten al teroriştilor. Acum provoacă forţele legii şi ordinii din ţara asta. Ameninţarea unei revolte va părea vina lui la fel de mult ca a oricui. De la martir la pericol public. Va trebui să-l arestăm. Aplaudă, apoi se potoli. Cu multă ezitare şi după numeroase avertismente, bineînţeles.

— Actul de Ordine Publică din 1986, domnule. Cred că Secţiunea 13. Trei luni şi o amendă.

— Exact, Corder. Se poate face asta?

Corder dădu din cap.

— Şi atunci vom lega toate firele desfăcute.

— Cu excepţia unuia, domnule Urquhart.

Corder ţinea strâns dosarul roşu. Părea mai gros decât ultima dată.

— Passolides.

— Da, domnule. Am stat cu ochii pe el. Până la urmă, nu e doar un bătrân nebun şi inofensiv. Se pare că poartă o armă şi şi-a arătat-o. Şi are dosar de activist EOKA.

Stătea chiar lângă copacul care ardea, pârlindu-i carnea de parcă uşa unui cuptor se deschisese în faţa lui.

— Ar trebui să-l arestăm. Dar am vrut să mă consult mai întâi cu dumneavoastră.

Iar auzea vocile care îl avertizau, îi ordonau, se certau şi îl zăpăceau. După multe clipe, Urquhart reuşi să dea la o parte molozul din mintea lui şi să vorbească.

— Unde-i acum?

— Se ascunde în cortul lui. Cel fără ferestre.

— Bine. Atunci să-l lăsăm acolo. Cineva atât de apropiat de Makepeace, înarmat, cu sânge pe mâini. Sânge britanic. Poate fi foarte convenabil.

— Chiar şi bătrânii sunt buni la ceva, domnule.

— Se poate spune şi aşa, Corder...

* * *

Claire trecu grăbită printre uşile batante ale postului local de radio, deja întârziase câteva minute la interviu şi bombănea supărată despre oficiali necunoscuţi ai partidului care făceau programul alegerilor. O femeie avea nevoie de un pic mai mult timp de pregătire decât un coleg arţăgos de Cabinet care nu avea păr şi purta acelaşi costum cu dungi subţiri, pătat de supă, pe care soţia lui i-l cumpărase în urmă cu douăzeci de ani. Oricum, trebuise să încerce la trei farmacii până găsise una deschisă care să îi ofere ce era în reţeta Dianei.

— Sunt Claire Carlsen, explică ea recepţionerului tânăr şi neglijent.

El nu-şi ridică privirea, nedorind să renunţe la cercetarea paginilor de sport.

— Aţi primit un mesaj, bombăni el în timp ce mesteca gumă, fluturând o bucăţică de hârtie spre ea. Trebuie să sunaţi la numărul acesta. A spus că e urgent.

Nu era niciun nume, nu recunoştea numărul, dar era din Whitehall.

— Pot să folosesc telefonul?

Recepţionerul se uită la ea mai cu tragere de inimă, atenţia lui începând să se concentreze pe forma din spatele numelui. Îi zâmbi strâmb înainte să dea încet din cap.

Ea formă numărul. Era Corder.

— E o linie sigură? întrebă el.

Recepţionerul începuse să o cerceteze cu o poftă prost ascunsă, ochii lui murdari pe la colţuri holbându-se la pieptul ei.

— Dacă te referi la faptul că putem fi auziţi, îi răspunse ea, holbându-se şi ea la el, atunci să ştii că nu de vreo formă inteligentă de viaţă.

Sfidător, recepţionerul umflă un balon uriaş de gumă, atât el, cât şi încrederea lui căzură ca o masă lichidă roz pe bărbia lui. Cu o ultimă privire morocănoasă, se potoli şi se întoarse la ziarul lui.

Urmă o scurtă tăcere la telefon, în timp ce Corder se gândi cum să decodeze replica ei misterioasă. Ironia nu era punctul lui forte.

— Şoferul tău prietenos, continuă el prudent, e la datorie azi?

— Nu, răspunse ea.

În ultima săptămână, şoferul îşi petrecuse timpul transportând cu feribotul secretare, corespondenţă şi produse de curăţare chimică între Londra şi ruta marşului, aşa că avea puţine indiscreţii noi de oferit. Claire se simţise uşurată.

Acum se simţea murdară. Corder ştia. Secretul ei se răspândea, la fel ca remuşcarea ei. La început, privise totul ca pe o mică poznă, dar nu mai putea ascunde faptul că fusese o greşeală. Trădase un prieten la care încă ţinea. Se înjosise, se lăsase purtată de val. Se purtase ca Urquhart.

Recepţionerul se holbă din nou, pe furiş, dar ea îi întoarse spatele, nemaiputându-i suporta privirea.

— Nu, şoferul nu e la datorie, bombăni ea, simţindu-se ca o deţinută căreia i se cerea să pledeze în boxa acuzaţilor.

„Nu sunt vinovată”, ar fi vrut să insiste ea. Dar pe cine păcălea?

— Bine, izbucni Corder.

„De ce vrei să ştii”, fu cât pe-aci să-l întrebe, dar era deja prea târziu. Corder închisese.

CAPITOLUL 41

Downing Street are un cod vestimentar simplu. Când intri, trebuie să-ţi laşi principiile la uşă.

Makepeace stătea pe treptele erodate ale bisericii parohiale St. Joseph din Cannock, la douăzeci şi patru de kilometri spre nord de centrul Birminghamului, după ce participase la slujba de dimineaţă şi primise binecuvântarea parohului. Era un creştin devotat, chiar dacă nu era practicant şi era conştient de beneficiile pe care le putea avea un politician care îşi arăta pietatea ocazional, iar multe grupuri creştine începuseră să i se alăture în marş, adunându-se sub un mare drapel inscripţionat cu „Marş pentru Pace", ce fusese întins pe clopotniţa bisericii. Dar erau şi mulţi alţii care se adunaseră în acea dimineaţă şi care aveau motivaţii mai puţin spirituale şi, mai ales, existau două elemente noi. Pentru prima dată, susţinătorii şi membrii devotaţi ai partidului lui Dick Clarence defilau în public printre caleidoscopul de steaguri şi grupuri de protest din mulţime. Ei, ca şi Urquhart, ca majoritatea editorilor şi ca mulţi alţii, îl crezuseră pe Clarence o cauză pierdută şi deja îl ignoraseră. Prins între ciocanul disperării care era Clarence şi nicovala neiertătoare deasupra căreia se înălţa Urquhart, se întoarseră la singurul stindard sfidător pe care îl puteau găsi. Thomas Makepeace.

Al doilea element nou era mai observabil şi mai zgomotos, în ciuda numărului relativ mic. Înveliţi în steagurile Regatului Unit şi tatuaje, capetele lor rase păreau nişte berbeci deasupra ochilor lor răutăcioşi şi a nasurilor cu piercinguri. Înconjurate de fotografi de ştiri şi închise în spatele barierelor ridicate în grabă de jandarmeria

locală, capetele rase începură să vină înarmate cu armele lor tradiţionale: obscenităţi, scuipat şi violenţă. Era dimineaţa devreme, încă nu erau încălzite de entuziasmul pentru misiune, dar formară patrule puse pe harţă care aveau să se adune mai târziu, în acea zi, sub pretextul că erau luptători naţionalişti.

— S-a ridicat gunoiul, îi murmură Maria lui Makepeace.

— Nu tot. E prea devreme pentru cei mai mulţi dintre ei.

— Susţinătorii lui Urquhart vin în forme ciudate şi nespălate. Cred că ar trebui să luăm asta ca pe un semn de succes.

— Eu n-aş face asta. Tipurile astea de oameni mă îngrijorează, cu toate familiile şi copiii din jur.

— Nu-ţi face griji! îl linişti ea. Poliţia va avea grijă de tot.

* * *

În Troödos, agitaţia se stârnea mult mai lent, chiar şi luând în considerare diferenţa de două ore. Seara trecută, locotenent-colonelul St. Aubyn rechiziţionase ultimul etaj al hotelului Pine Crest, la câţiva kilometri de Loja; îi provocase directorului un uşor atac de apoplexie şi, timp de câteva minute, se gândise să refuze. Dar era un german cu permis de muncă nu tocmai legal, care nu voia să se încurce cu preşedintele Ciprului şi nu era plătit destul ca să înfrunte nici câteva zeci de soldaţi înarmaţi. Timp de o oră se crease agitaţie şi înghesuială – şi indignare, oaspeţii răspunzând cu un amestec eclectic de insulte când aflară că nu li se permitea să iasă din hotel până când grupul prezidenţial nu pleca în dimineaţa următoare. Dar Elpida merse la fiecare masă, le mulţumi, le explică şi îi rugă să fie înţelegători. Detaliile îngrozitoare ale poveştii ei şi cicatricea de pe obraz o ajutară mult la liniştirea furiei lor şi fu susţinută de anunţul că Ministerul Finanţelor avea să le plătească facturile pe toată săptămâna.

Preşedintele însă nu dădu niciun semn de viaţă. Fusese doborât de epuizare. Imediat după ce vorbise la telefon cu doi miniştri şi îi asigurase că puteau să se aştepte la sosirea lui în următoarea zi, dormise până a doua zi, la ora zece dimineaţă. Panayotis insistase să stea de pază toată noaptea în faţa uşii lui. Nimeni nu încercase să-l trezească, nu avea rost. Ar fi durat doar câteva ore ca să-l conducă până în Nicosia.

Până când se trezi, în următoarea dimineaţă, roua dispăruse, iar greierii şi lăstunii de pe aripa clădirii îşi terminaseră corul de dimineaţă. Era un loc liniştit, de culoarea mierii, înconjurat de cireşi şi cu vederi perfecte deasupra văii, foarte diferit de strâmtoarea acoperită de copaci în care fusese construită Loja. Nicolaou, la fel ca fiica lui, încercă să treacă şi să le mulţumească tuturor, dar era foarte evident cât de solicitat fusese de aventura lui, din pricina mersului lui târşâit, şi după umbrele vinete-cenuşii de sub ochii lui. Îmbătrânise şi se agăţa de braţul Elpidei de parcă se temea că altcineva ar fi încercat să o fure.

St. Aubyn devenea nerăbdător. Se făcea ora prânzului înainte să plece, aveau să călătorească prin căldură, iar preşedintele, deja palid, nu mai avea nevoie şi de alte chinuri.

— Colonele, nu-ţi face griji pentru mine, încercă să-l liniştească Nicolaou, sunt cipriot. Sunt obişnuit cu puţină căldură.

Locotenent-colonelul se supuse politicianului, acesta părea să fie ordinul zilei. Fusese şi mai puţin impresionat de ordinul de a se îndrepta spre Nicosia decât superiorii lui militari; capitala era un labirint de intrigi unde atât străzile, cât şi limbile se bifurcau într-o confuzie care supăra mintea ordonată a militarilor. Dar, aşa cum îi amintise vicemareşalul forţelor aeriene, soldaţii nu au de ales.

Soarele trecuse de zenit, dar temperatura tot creştea când, în cele din urmă, porniră la drum, cu camioanele de patru tone în faţă şi în spate şi cu maşinile Land Rover în mijloc, cărând patruzeci şi opt de soldaţi britanici şi pe cei patru ostatici eliberaţi. Dezbătuseră mult şi

aprig dacă să trimită mai multe trupe de la Episkopi, dar hotărâră să nu facă asta. Totul trebuia să arate ca o paradă victorioasă, nu ca o nouă invazie.

Darwin şi echipa lui, la fel ca echipajul care se ocupa de semnale, fuseseră trimişi înapoi la bază, scăldaţi în recunoştinţa preşedintelui.

— Trebuie să vii şi să ne vizitezi în Nicosia, căpitane. Acceptă un pic din ospitalitatea noastră.

— Şi poate o medalie sau două? adăugă Elpida, răutăcioasă.

— A fost o onoare, domnule – domnişoară.

Căpitanul salută rigid, dar preşedintele fu prea copleşit de emoţii pentru eticheta militară. Îşi strânse salvatorul în braţe, aşa cum orice balcanic şi-ar fi luat rămas-bun de la un frate drag, sărutându-i amândoi obrajii.

— Aveţi grijă de dumneavoastră, domnule, murmură Darwin, îmbujorându-se.

— Nu-ţi face griji, dragul meu căpitan Darwin! Ce-i mai rău s-a terminat. După ce ai realizat deja, restul va fi uşor.

* * *

Nu se prea simţea atmosfera de duminică. Cu aproximativ trei mii de oameni mărşăluind alături de el şi mai mult de zece mii promişi când ajungea în centrul oraşului Birmingham, Makepeace ar fi trebuit să fie mulţumit, dar toată ziua capetele rase conduseseră pe ruta lor, claxonaseră şi suflaseră în trompete, fluturaseră steaguri, se aplecaseră în afara geamurilor maşinilor ca să ridice pumnii încleştaţi, să scuipe şi să provoace, un avertisment cu privire la necazul care avea să vină. Câţiva susţinători încercaseră să intervină şi să facă apel la moderaţie, dar, până la jumătatea dimineţii şi până în Walsall, doze goale de bere şi alte gunoaie se alăturaseră obscenităţilor aruncate în direcţia lor. Un

dansator în costum popular fusese deja trântit la pământ şi câţiva manifestanţi cu copii mici hotărâseră să renunţe.

Makepeace apelase de câteva ori la poliţie ca să acţioneze într-un fel pentru a opri perturbările, dar numărul ofiţerilor la datorie era mic şi inadecvat pentru a se ocupa de provocare. Fu uşurat când, înainte, la mare depărtare, văzu o adunare de maşini de poliţie cu lumini pâlpâitoare portocalii pe alb, înconjurate de un grup de ofiţeri a căror agitaţie sugera că erau hotărâţi să facă o treabă serioasă. Unul venea cu paşi mari şi hotărâţi spre el.

— Inspector-şef Harding, domnule.

Ofiţerul se prezentă cu un salut respectuos. Makepeace nu dădu niciun semn că ar fi intenţionat să se oprească sau măcar să încetinească, forţându-l pe ofiţer să meargă pe lângă el.

— Bine-aţi venit, inspectore-şef, mă bucur să vă văd! Îşi strânseră mâinile. Huliganii aceştia se dovedesc a fi o adevărată pacoste, încearcă intenţionat să ne facă probleme.

— Mă tem că aveţi dreptate, domnule. Avem informaţii că se formează un contramarş cu obiectivul de a se confrunta direct cu dumneavoastră în centrul oraşului. Multe sute de capete rase, tipi din Uniunea Naţională Britanică, neonazişti, tot felul de viermi. Cei pe care i-aţi văzut până acum sunt doar avangarda lor. Avem toate indiciile că vor urma mari violenţe.

Trecu o maşină, claxonă şi se îndepărtă de adunarea maşinilor de poliţie. O pereche de fese tatuate ieşeau în afară de pe geam.

— Aruncaţi-i în aer, izbucni Makepeace. Acesta este un protest pentru pace, un eveniment de familie, nu o scuză pentru haos. Ce-aveţi de gând să faceţi în legătură cu asta?

— E greu, domnule Makepeace.

— Nu staţi doar ca să vă frângeţi mâinile, trebuie să faceţi ceva.

— Am primit ordin să opresc totul, domnule.

— Excelent.

— Nu cred că înţelegeţi. Am primit ordin să opresc totul. Marşul capetelor rase. Şi marşul dumneavoastră, domnule.

— Glumeşti.

Makepeace se opri brusc. Agitat şi înfuriat, le făcu semn celor din spatele lui să continue. Manifestanţii se despărţiră şi trecură pe lângă ei.

Poliţistul insistă.

— Întâlnirea celor două marşuri va provoca violenţe şi tulburarea ordinii publice.

— Atunci opreşte marşul lor. Al meu e paşnic.

— La bine şi la rău – uneori mă întreb care, domnule trăim într-o democraţie. Poate sunt nişte gunoaie de pe trotuar, dar şi ei au un vot şi drepturi egale de a demonstra.

— Dacă-şi scot fundurile nespălate pe geamurile maşinilor înseamnă că demonstrează? Ce demonstrează?

— Au dreptul la opinii politice, domnule.

— Asta e o glumă proastă, domnule Harding. Măturaţi-i de pe străzi, pentru numele lui Dumnezeu.

— Dacă opresc un marş, va trebui să le opresc pe amândouă.

Makepeace devenea iritat de sofismul încăpăţânat al celuilalt bărbat. Începu să meargă repede din nou, luat de susţinătorii lui, dar se trezi însoţit de patru poliţişti în uniformă care îl ajunseseră din urmă pe ofiţerul lor.

— Acesta este un şantaj grosolan, inspectore-şef.

— Apăr pacea.

— Eu sunt cel care încearcă să apere pacea. Pentru asta reprezint Parlamentul.

— Şi organizaţi un marş de mărimea asta, care constituie o solicitare grea pentru ordinea publică, ce include anarhişti, militanţi pentru eliberarea animalelor, un grup de ecologişti extremişti care se numesc „Războinicii lumii”, liga antinazistă, nişte...

— Majoritatea familiilor de aici sunt iubitoare de pace. Nu pot să-i controlez pe toţi cei care vor să se ţină după noi.

— Exact.

— Justiţia nu poate fi atât de oarbă. E o treabă aranjată, nu-i aşa, inspectore?

Dar Harding nu îşi dorea să mai dezbată, nu în timp ce înota într-o mare de susţinători ai lui Makepeace. Creierul lui accesă codul penal potrivit şi băgă viteză.

— Domnule, conform Secţiunii 12 din Actul de ordine publică din 1986, am motive întemeiate să cred că această procesiune publică poate avea ca rezultat o gravă dezordine publică, grave pagube ale proprietăţilor şi o perturbare gravă a vieţii comunităţii. Prin urmare, conform autorităţii acordate mie prin acel Act, vă ordon să opriţi această procesiune şi să vă dispersaţi susţinătorii.

— Nicio şansă.

Ofiţerul sălta pe vârfurile pantofilor lui bine lustruiţi într-o stare de agitaţie.

— Domnule Makepeace, trebuie să vă avertizez că, dacă nu vă conformaţi ordinelor legale ale unui ofiţer în această chestiune, comiteţi un delict şi asta vă face pasibil de urmărire penală.

— Dispari de-aici, tâmpitule!

* * *

Drumul de coborâre din munţii Troödos se înnoda şi se răsucea ca panglica unui copil, făcând trecerea convoiului printre pini neregulată şi incomodă. Camioanele nu fuseseră proiectate pentru a vira la mare viteză. Aerul deasupra drumului de macadam fierbea, aruncând în sus mici vârtejuri de praf care iritau ochii şi îngreunau limba. Din partea lor dreaptă, vechea mină de azbest Amiandos îi privea, cenuşie, de parcă ar fi fost aruncată de pe partea îndepărtată

a lunii, un peisaj siluit de praf şi distrus de târnăcop şi buldozer. St. Aubyn îşi linse buzele uscate de scârbă.

Trecură pe lângă un mic monument de piatră de pe cealaltă parte a drumului care amintea de vremuri mai bune în Troödos, o troacă de băut în care se prelingea apa rece a unui izvor din apropiere. St. Aubyn citi inscripţia: „Ridicată ca să comemoreze construcţia drumului Nicosia – Troödos – VRI 1900". Victoria Regina Imperatrix. Trecuseră o sută de ani şi britanicii tot îi salvau pe oamenii aceştia. Sau poate se amestecau în treburile lor. Ignoră graffitiul grec decolorat.

La o curbă întâlniră prima opoziţie serioasă, o echipă de televiziune a BBC-ului, trupele de înaintare a ceea ce St. Aubyn ştia că avea să fie o invazie mediatică, fluturându-şi braţele şi cerând ajutor. Stăteau lângă capota deschisă a maşinii lor din care ieşeau nori siflanţi de aburi, riscurile unei maşini închiriate în grabă şi ale unui editor prea nerăbdător. St. Aubyn se uită în cealaltă parte, trecând repede pe lângă ei.

Drumul continuă să îmbrăţişeze coasta muntelui, să se răsucească, să coboare şi să dispară în curbe printre pinii dinaintea lui. Atunci St. Aubyn văzu locul excavat: o vale făcută de om, tăiată prin stâncă, o cicatrice furioasă ale cărei părţi abrupte şi pante nevindecate păreau să ţipe de durere din cauza amintirii explozivilor şi a excavatoarelor care făcuseră această mare rană în coasta muntelui, apoi o cauterizaseră fără pricepere cu gudron fierbinte. Grohotişurile cădeau ca lacrimile de fiecare parte.

Era un loc inospitalier, care crea claustrofobie, niciun copac sau vreo altă formă de vegetaţie nu părea să vrea să crească acolo, nu era un loc de zăbovit. Apoi un prost din faţă apăsă pe frână.

* * *

Makepeace avea puţin sânge irlandez din partea mamei, vechi de câteva generaţii, care părea să se ridice la suprafaţă în momente de indignare şi nedreptate percepută, îi bloca judecata şi îl făcea disperat să găsească un mod de exprimare fizic al furiei lui. Ca atunci când traversase podeaua Camerei. Niciodată nu era sigur când principiile se dădeau la o parte şi demodată pasiune celtică prelua controlul, dar asta era firea lui, aşa era – oricum principiile despărţite de pasiune nu păreau să aibă rost. Acum un poliţist ridicol cu însemne pe guler îi stătea în cale şi îi spunea că nu era mai bun decât un nazist care îşi scotea fundul pe fereastră. O nebunie! În timp ce inspectorul-şef se apropia, Makepeace ridică mâinile ca să-l îndepărteze. Sau avea de gând să-l lovească? Maria îl opri repede, întinzându-şi mâinile în faţa lui înainte ca orice poliţist să aibă ocazia asta.

— Nu le da niciun motiv în afara unuia politic, îl îndemnă ea.

Makepeace se oprise din mers şi cei care îl urmau începură să şovăie, nesiguri pentru că nu ştiau ce se întâmpla, începură să se învârtă în jurul lui Makepeace şi al poliţistului, marşul transformându-se într-o busculadă.

Harding încercă să zâmbească împăciuitor.

— Vă rog, domnule Makepeace, nimeni nu regretă asta mai mult ca mine. Vrem să facem totul cât mai simplu pentru dumneavoastră, am aranjat chiar şi un loc de întâlnire la un kilometru mai încolo, pe drum, un teren de sport unde ne-am bucura să vă opriţi marşul cu susţinătorii. Dar, din cauza pericolului violenţei pentru toată comunitatea, nu vă putem permite în niciun fel în centrul Birminghamului.

Makepeace clipea rapid, încercând să scape de furia care îi înceţoşa mintea şi să-şi facă ordine în gânduri. Maria interveni prima.

— Dar mâine, domnule inspector-şef? Şi poimâine? Şi următorul weekend, la Londra?

Harding ridică din umeri.

— Asta nu depinde de mine, domnişoară. Depinde de poliţia locală. Dar, dacă va mai exista pericolul de violenţe...

— Aşadar, veţi permite unei bande de huligani să-mi alunge campania de alegeri din stradă, izbucni Makepeace.

— Îmi pare rău.

— Şi ce veţi face dacă refuz?

— Domnule Makepeace, v-am dat un ordin legal pentru acest marş. Dacă nu o faceţi, nu am de ales decât să vă arestez. Niciunul din noi nu vrea asta. Nu v-ar ajuta prea mult nici la campania de alegeri.

— Permite-mi să judec eu asta.

Dar şi alţii judecau, apropiindu-se în timp ce începeau să înţeleagă că prezenţa poliţiei care îl înconjura pe Makepeace nu era pentru protecţia lui. Atmosfera devenea tot mai tensionată.

— Nu pretind că înţeleg politica, domnule, dar am o treabă de făcut. Aşa că haideţi să oprim marşul în mod paşnic.

— Nu, cred că vom merge pe cealaltă rută. Arestaţi-mă sau daţi-vă la o parte din calea mea. Makepeace începu să mărşăluiască din nou, încercând să-şi croiască drumul printre corpurile din faţa lui.

— Vă rog, domnule...

Harding întinse mâinile după el; Makepeace dădu la o parte mâna care îl reţinea. Harding se grăbi să ajungă lângă el.

— Domnule, nu trebuie să spuneţi nimic. Dar, dacă nu menţionaţi acum ceva ce puteţi folosi mai târziu în apărarea dumneavoastră, tribunalul ar putea hotărî...

Restul se pierdu în bombănitul de opoziţie al diferiţilor membri ai echipei de halterofili Akropolis, care începuse să înainteze împingându-se prin mulţime. Părinţii cu copii în braţe erau înghiontiţi, cineva căzu, se auziră strigăte de confuzie din toate părţile, brusc, se dezlănţuise haosul în marş. Asta intenţionase Harding? Ca Makepeace să fie arestat în mijlocul violenţelor fără

vreun neonazist prin apropiere? Maria se puse cu forţa între Makepeace şi musculoşii care înaintau, strigând mustrări într-un limbaj grecesc de marinar şi fluturându-şi mâinile ca să-i potolească.

Pe Makepeace îl ţinea câte un poliţist de fiecare braţ, dar nu se luptă şi nu se împotrivi. În schimb, şi el apela la ordine.

— Liniştiţi-vă! Continuaţi marşul, strigă el celor din jur. Mă voi întoarce la voi după ce voi rezolva prostia asta.

Dar zâmbetul împăciuitor al lui Harding dispăruse.

— Nu, domnule Makepeace. Nu cred că putem permite asta. Deloc.

* * *

Spaţiul excavat fusese blocat de o baricadă de opt autobuze, Bedforduri vechi şi Mercedesuri moderne, în lateral, câte patru, iar în faţa lor era un meterez jos de bolovani şi trunchiuri de pin. Nu aveau cum să treacă de ele şi, pentru că părţile laterale ale terenului excavat se ridicau abrupt pe lângă şosea, nu aveau cum să le ocolească. Autobuzele erau goale, aveau uşile întredeschise, perdelele fâlfâiau la geamurile prăfuite, dar liniştea era, inconfundabil, ameninţătoare, iar lui St. Aubyn îi veni fierea pe gât.

— Înapoi! strigă el, învârtindu-şi mâna deasupra capului.

Şoferul făcu o întoarcere agilă din trei manevre şi porni spre capătul îndepărtat al terenului excavat. Camioanele de patru tone făcură zgomote ca nişte balene eşuate în timp ce se chinuiau să-l urmeze în spaţiul îngust.

Trecuseră mai puţin de trei minute de când intraseră în valea stâncoasă, dar, când se întoarseră, intrarea nu mai era aşa cum fusese. Stând în drum, de parcă ar fi participat la un picnic de vară, erau două sute de eleve guralive, în uniforme, niciuna mai mare de

cincisprezece ani. O barieră la fel de greu de spart ca o stâncă. Land Roverul alunecă fără grație până când se opri într-un nor de praf.

Erau prinși într-o capcană. Și putea vedea altceva cu coada ochiului. Umbre cădeau în calea lui, aruncate de la înălțime. St. Aubyn se uită spre vârful terenului excavat, la vreo doisprezece metri deasupra lui, unde siluetele bărbaților se înălțau precum ciulinii pe un câmp. Fiecare dintre ei era înarmat.

Apoi mai văzu două forme negre apărând pe cerul albastru și aspru. Bărbații nu țineau arme pe umeri, ci camere de filmat.

Cu o certitudine care îi făcu rău, St. Aubyn știu brusc că avea să devină celebru.

* * *

Bineînțeles, Makepeace era deja celebru și avea să avanseze într-o categorie în care ar fi fost etichetat drept notoriu. Imediat ce fusese arestat, merse la marginea drumului, se dădu la o parte din cale marșului și se rezemă de zidul unei biserici. Acolo, încadrat de statuia *Fecioara cu Pruncul* care domina curtea bisericii, refuză să mai coopereze. Cel puțin, în următoarele câteva minute. Zărise o furgonetă de televiziune parcând la mică distanță de ei și, apoi, echipajul care ieși repede din ea. Trebuia să câștige puțin timp pentru ei; avea prea puțin de profitat din arestare dacă drama nu putea fi jucată la orele de vârf ale televiziunii.

Maria era lângă el, gesticulând către manifestanți să continue, în timp ce Makepeace refuza să se clintească, stând cu brațele încrucișate și ignorând intenționat privirea și ordinele asediatului Harding. Dar apoi totul fu pregătit, microfonul fu întins înainte, iar lumina roșie străluci pe camera de filmat.

Încet, de parcă s-ar fi rugat, își încleștă mâinile și le ținu departe de corp. I se ceru încă o dată să coopereze, dar refuză din nou, dând din cap. Își ținu mâinile tot mai îndepărtate și ochii strâns închiși. Îl

luară de braţ, dar el se scutură şi se eliberă. Nu voia să meargă niciunde. Fără tragere de inimă, inspectorul-şef dădu ordinul şi o pereche de cătuşe fură legate în jurul încheieturilor mâinilor lui.

Când deschise ochii, străluciră din cauza intensităţii vii. Makepeace ţinu mâinile încătuşate în sus, ca un războinic triumfător în luptă, scuturându-le ca să le vadă toţi.

— Lanţurile unui englez! exclamă el.

Maria întinse şi ea mâinile. Apoi altcineva şi altcineva. Peste tot erau manifestanţi care cereau, aproape insistau, să fie arestaţi. Poliţiştii confuzi se uitară la inspectorul-şef pentru ordine. La naiba, nu putea transforma asta într-un masacru al inocenţilor. Makepeace ar fi trebuit să le ajungă, îşi trase nervos manşetele şi dădu din cap. De-abia atunci Makepeace le permise să-l ducă mai departe.

Iar manifestanţii continuară să mărşăluiască. De fiecare dată când se apropia un poliţist, întindeau mâinile în faţă, preoţi, mame cu copii în braţe, copii, chiar şi oameni în scaune cu rotile. Şi, de fiecare dată, poliţistul se întorcea cu spatele la ei şi pleca.

* * *

Editorii programelor de ştiri de televiziune se confruntară cu două probleme în acea seară.

Prima era cum naiba să obţină echilibrul politic în programele lor, cum să se asigure că, în perioada alegerilor, toate părţile primeau aproximativ aceeaşi acoperire mediatică pentru a evita acuzaţii de părtinire. În cele din urmă, majoritatea respinseră alternativa cu Clarence îmbrăţişând bunicuţe pe faleză. Le fu livrată combinaţia de invidiat de pietre preţioase şi imagini captivante, ce era mai bun la ştirile de televiziune. Se lăsară duşi de val.

A doua era mai dificilă, trebuiau să decidă care dintre cele două subiecte principale concurente să fie pe primul loc. Unii îl aleseră pe Makepeace, majoritatea îi oferiră rolul principal colonelului St.

Aubyn. „Niciun necaz nu vine singur”, avea să titreze *Mirror* în următoarea dimineaţă. Tulburare, diversiune şi bucurie editorială.

Mortima îi aruncă o privire lui Urquhart, cu riduri de îngrijorare în jurul ochilor. El îi recunoscu privirea.

— Mortima, nu ştiu cum se vor termina toate astea. Nu le mai controlăm. Proştii s-au pus în mişcare şi soarta noastră e în mâinile şi în voturile mulţimii vulgare.

— St. Aubyn. Makepeace. Astea sunt poveşti care ne vor ajuta sau ne vor împiedica?

— Cine poate şti? Dar sunt sigur că acestea sunt vânturi potrivnice şi unele bărci vor fi scufundate înainte să se termine furtuna.

CAPITOLUL 42

Niciodată să nu arăţi slăbiciune, niciodată. Singurul motiv pentru care îndoi genunchiul e ca să lovesc sub centură.

Sergentul care îl ţinea în arest nu fu impresionat deloc. Un pachet cu şerveţele, un tub golit de unguent pentru băşici, două instrumente de scris – un pix cu bilă şi un stilou Parker Duofold sclipitor –, un pieptăn, un ceas de mână, o agrafa de birou, un telefon mobil şi trei plicuri care conţineau scrisori de sprijin oferite lui Makepeace în timpul marşului de dimineaţă fură tot ce putu scoate ca bunuri personale din buzunarele lui. Fără bani gheaţă, fără carduri, fără mijloace vizibile de întreţinere.

— V-aş putea aresta pentru vagabondaj, glumi sergentul.

— Am fost la un marş, nu la cumpărături la John Lewis, îi răspunse Makepeace, sec.

— Ei bine, cred că cel puţin nu vă pot aresta pentru furt din magazine.

Termină de completat foaia cu detalii personale, încurcându-se doar la ocupaţie.

— De vreme ce Parlamentul e prorogat, asta înseamnă că, practic, nu mai sunt un membru al parlamentului, îi explică Makepeace. Asta ar însemna că sunt şomer.

Sergentul pufni, supse partea de sus a pixului şi notă „candidat la alegeri”. Apoi începu să recite cuvintele atenţionării oficiale.

— Sunteţi acuzat de delictele de mai jos. Nu trebuie să spuneţi nimic decât dacă vreţi...

— Credeţi-mă, sergent. Vreau să spun. Nu intenţionez să tac.

— Ceea ce, în cazul dumneavoastră, vă face probleme. După cum am înţeles, domnule Makepeace, v-aţi declarat intenţia ca, imediat după ce veţi fi eliberat, să vă întoarceţi la marş – exact acelaşi lucru pentru care aţi fost arestat.

— Exact.

— Nu se poate asta, domnule.

— Mă veţi aresta din nou?

— Nu. Cel puţin, nu încă. Nu e necesar. De vreme ce v-aţi exprimat clar că nu veţi respecta nicio condiţie de cauţiune, propun să nu vă eliberăm.

— Dar trebuie s-o faceţi.

— Domnule, vă pot reţine până la douăzeci şi patru de ore. Aşa este legea. Bănuiesc că aţi şi votat în favoarea ei. Vă oferim un pic de timp ca să vă gândiţi, să vă calmaţi. Apoi vă vom duce la următoarea şedinţă a magistraţilor, la tribunal.

Ridică privirea spre ceasul de pe perete, care arăta aproape ora unu dimineaţa în acea zi de luni – care era deja marţi.

— Până atunci ar trebui să fiu în Banbury, aproape la jumătatea drumului până la Londra.

— Mă tem că nu marţea asta.

— Ca să curăţaţi căruţa condamnaţilor înainte să mă puneţi în ea?

— Nu fiţi aşa, domnule! Sunt sigur că celula vi se va părea foarte confortabilă. Deşi tocmai am rămas fără plapume cu pene.

— Şi dreptate.

— Asta trebuie să hotărască magistraţii.

— Şi, din fericire, poporul.

* * *

Discul argintiu al lunii se ridicase ca să arunce o lumină monocromă deasupra terenului excavat, completată la diferite

puncte de-a lungul crestei de felinare care păreau alimentate de la bateriile maşinilor şi presărată de strălucirea ocazională a lanternelor portabile ale televiziunii. În partea cealaltă a drumului pe care stăteau copiii fusese aprins un şir de lumânări, conferind cordonului o aparenţă aproape festivă. La aproximativ patruzeci de minute, patruzeci de eleve se ridicau şi locul era luat de un nou contingent; ei menţineau zidul uman prin schimburi şi autocare. Dar încă nu era clar cine erau „ei".

Nu se trăsese niciun glonţ, dar intenţia celor care ocupau creasta era clară. De fiecare dată când unul dintre oamenii lui St. Aubyn se apropia la mai puţin de optsprezece metri de baricada de autobuze, puştile erau ridicate, ţevile lor erau încărcate şi trăgacele erau ridicate zgomotos. Chiar dacă preşedintele şi fiica lui nu i-ar fi însoţit, rezistenţa ar fi fost inutilă. Nu aveau unde să se ascundă, nu aveau cum să plece decât trecând ca buldozerul peste copii, aşa că stătură şi se holbară ca nişte ţinte sigure.

După ce soarele dispăruse de pe cer şi umbrela de cerneală a nopţii apăru ca să îi acopere, descoperiră cât de rarefiat era aerul de munte şi cât de frig putea fi când doar lumina stelelor le ţinea de cald. Şi raţiile erau insuficiente; nimeni nu plănuise asta. Şi, de dincolo de cordon, puteau simţi aroma afumată a mielului care se frigea condimentat cu usturoi şi rozmarin. Tortură pentru o limbă înfometată.

Apoi trei bărbaţi apărură din spatele rândului de lumânări şi înaintară. Unul căra o lampă veche cu petrol, altul o sticlă mare de plastic cu apă.

— Bună seara, englezule, îl salută pe St. Aubyn bărbatul care ţinea lampa, în timp ce mergea spre ei.

Cipriotul, un bărbat ridat de vreo şaizeci de ani, avea o mustaţă uriaşă care creştea precum coarnele unui berbec şi îi ascundea complet gura. Ridică mâna ca să indice că nu era înarmat.

— Sper că te simţi incomod.

— Ce rost au toate astea? întrebă colonelul. Ştii că o mie de soldaţi britanici ar putea ajunge aici în câteva ore.

— Iar tu şi toţi cei din convoiul tău aţi fi morţi în cinci minute. Dar să nu ne ocupăm de ipoteze, englezule.

— Ce vreţi?

— Să vă predaţi.

— Nu vorbeşti serios.

— Ba da, vorbesc foarte serios. Vrem să vă arătăm vouă, britanicilor, că nu sunteţi bineveniţi pe insula asta, nu ca ocupanţi militari care se amestecă în treburile noastre. Şi, ţinându-vă aici până vă predaţi, vrem să arătăm lumii că joaca voastră s-a terminat.

— Aşa ceva nu se poate întâmpla.

— Nu cred că puteţi împiedica asta.

— Comandantul meu de la Episkopi deja ne organizează salvarea.

— Din contră, deja am vorbit cu vicemareşalul forţelor voastre aeriene, Rae, şi i-am spus că, dacă ridică chiar şi un deget, se va face vinovat de pierderea multor vieţi, mai ales britanice.

— Deja aţi luat legătura cu el?

— Da. Ne-am gândit că ar fi corect să-l anunţăm pentru că bănuim că echipamentul vostru de comunicare din convoi e, cumva, nepotrivit.

La naiba, avea dreptate. Blocaţi într-un teren excavat în mijlocul munţilor Troödos cu tot echipamentul de comunicaţii al specialiştilor trimis înapoi la Episkopi, ar fi putut la fel de bine să strige pe o ţeavă de scurgere de pe Lună. St. Aubyn se baza pe o echipă de căutare ce avea să fie trimisă imediat ce şi-ar fi dat seama că lipseau.

— Şi? întrebă St. Aubyn nesigur.

— Se pare că cere îndrumări de la Londra. Mă tem că veţi avea o noapte grea.

— N-avem de mâncare. Apă foarte puţină, explică St. Aubyn, observând sticla de apă.

— Oricine doreşte mâncare sau apă va fi binevenit ca oaspete al nostru. Dar să vină neînarmat şi nu i se va permite să se întoarcă.

Bărbatul care ţinea apa puse sticla în partea îndepărtată a şirului de lumânări, într-un loc ispititor, unde nu se putea ajunge la ea.

— Mă tem că, de data aceasta, va trebui să refuzăm ospitalitatea voastră cipriotă, răspunse sec St. Aubyn.

— Poate doar deocamdată. Dar mai vedem pe urmă. Se uită la stelele care atârnau pe cerul senin, acolo unde, peste scurt timp, avea să ardă focul soarelui Orientului Mijlociu. Mai vedem.

Ciprioţii se răsuciră ca să se întoarcă dincolo de linie.

— Apropo, cine sunteţi voi? întrebă St. Aubyn.

— Doar nişte ciprioţi obişnuiţi. Eu sunt din satul Spilia.

— Sunteţi oamenii Episcopului?

Bătrânul se întoarse şi zâmbi strâmb, un dinte de aur strălucindu-i la lumina lămpii.

— Nu înţelegi, nu-i aşa, englezule? De ieri, aproape toţi oamenii de pe insulă sunt oamenii Episcopului.

Apoi dispăru în întuneric.

* * *

— Jim, ai avut probleme când ai încercat să-i localizezi pe băieţi?

— Deloc, domnule, răspunse Ofiţerul Comandant al Escadrilei. Se trezise în zori ca să zboare chiar el în misiunea de recunoaştere. Sunt pe drumul principal către Nicosia, chiar sub satul Spilia. Arătă locaţia pe harta mare de pe perete din biroul vicemareşalului forţelor aeriene. Blocaţi de o baricadă de autobuze pe un teren excavat şi... – tuşi jenat – de ceea ce pare a fi o adunare de eleve.

— Glumeşti, gâfâi Rae.

— Elevele păreau să danseze, domnule.

— Ce naiba, e săptămâna carnavalului?

— Are nişte elemente din ea, domnule. Rânduri lungi de maşini şi autobuze par să se apropie de acel loc din fiecare direcţie. Se pare că devine un fel de atracţie turistică. Orice-ar însemna asta, nu vom avea cum să trimitem un convoi de salvare până acolo, sus, fără să stăm la o coadă într-un ambuteiaj.

— Elicoptere?

— Vom plana la vreun metru deasupra vârfului terenului excavat cu tot atâta protecţie ca nişte fluturi. Nu vor avea nevoie să tragă în noi, doar să arunce cu pietre. Mai uşor decât un joc de tras la ţintă la un târg.

Vicemareşalul forţelor aeriene coborî tonul vocii.

— Jim, care-i soluţia?

— Să fiu al naibii dacă ştiu, domnule.

Rae se lăsă pe scaunul lui, lângă telefonul despre care ştia că avea să sune în scurt timp.

— Îţi spun ceva, vechi prieten. Nu o să le placă asta celor de la Londra. Nu o să le placă deloc.

— Aşa le trebuie.

* * *

Conferinţa de presă pentru alegerile de dimineaţă fu aproape un talmeş-balmeş. Urquhart apăruse la tribună la sediul partidului, sub un banner frumos intitulat „Creştem împreună”. Avea un comunicat de presă pregătit cu grijă şi un ministru al agriculturii la fel de bine pregătit, hotărât să elogieze bogăţia crescândă a marelui fermier britanic. Dar mass-media nu voia deloc aşa ceva.

Poziţia fusese bine repetată în chestiunile legate de Makepeace şi armată. Nu comentă. Prima era un proces neterminat şi depindea de tribunale, a doua era o chestiune de securitate naţională.

— Va trebui să aşteptaţi şi veţi vedea, spuse preşedintele partidului în introducere, dar, bineînţeles, ei nu făcură asta. Îi atacară poziţia în valuri.

— E adevărat că trupele noastre sunt oprite de un grup de eleve?

— Nu e chiar atât de simplu...

— Puteţi confirma că sfatul militar a fost împotriva îndreptării convoiului către Nicosia?

— Asemenea discuţii private trebuie să rămână confidenţiale...

— Dar chiar sunt vieţi în pericol sau e doar o încurcătură ca la şcoala St. Trinian?

— E o problemă gravă...

— Veţi trimite trupele SAS?

— Mai bine-l trimiteţi pe Michael Jackson, interveni un coleg.

— Domnilor, asta nu are nicio legătură cu agricultura...

— Săpaţi pentru victorie, nu-i aşa, domnule prim-ministru?

Luminile camerelor de filmat păreau neobişnuit de calde în acea dimineaţă. Simţea cum îl pişcă sudoarea de pe scalp, iar prim-miniştrii nu trebuie să transpire, să arate că sunt stresaţi sau exasperaţi. Ochiul crud al televiziunii nu le permite mai mult de o strălucire veselă, dar el nu se simţea deloc vesel.

— Şi cum rămâne cu domnul Makepeace, domnule prim-ministru? Reprezentanţii de pe Downing Street şi poliţia din Birmingham au discutat despre arestarea lui?

Claire se uită peste braţele ochelarilor, studiindu-l îndeaproape în timp ce se frământa în sinea ei. Mijloace, scopuri, adevăr, principiu, pragmatism. Politică. Buruieni care sufocau trandafirul. Ştia că el trebuia să mintă, să înşele, poate şi ea ar fi făcut-o în locul lui – doar că ea nu şi-ar fi permis să ajungă în acea poziţie, nu-i aşa? Fusese încrezătoare, naivă. Încă mai avea multe de învăţat, chiar şi despre ea însăşi. Şi multe de făcut.

Întrebarea rămase în aer. Urquhart aruncă o privire plină de reproş la ceasul lui de mână.

— Mă scuzaţi, doamnelor şi domnilor, dar se pare că am o zi surprinzător de plină.

Ar fi încercat să facă acel drum în ziua aceea chiar dacă ar fi fost singură. Douăzeci şi patru de kilometri până la Stratford-upon-Avon, de la câmpul în pantă al unui fermier din afara Bentley Heath, la sud de Birmingham, unde se intersectează autostrăzile M40 şi M42. Ca să-i arate lui Tom că nu era singur.

Ajunsese devreme, după confuzia din noaptea precedentă şi stătuse pe iarba înrourată, aşteptând. Timpul atârna greu în aerul de dimineaţă şi îi scădea moralul. Gestul acesta probabil nu îşi prea avea rostul, dar gesturile trebuie făcute. Uneori, doar atât se poate face.

Şi alţii păreau să fie de acord.

Ca narcisele în timpul primăverii, mişcarea lui Makepeace crescuse, încă nu înflorise, dar deja se împingea sfidătoare prin zăpada apăsătoare. Veniseră cu familiile, cu prietenii, cu autobuzele, cu trenul şi pe jos, unii serioşi, alţii cântând, cărând steaguri şi copii, prelingându-se pe câmp până când deveniră un râu umflat de nedreptate. Apoi, cu instinctul infailibil pentru mulţimi, sosiră primele tarabe mobile de kebab. În sfârşit, îndrăzni să zâmbească. Nu îşi putea imagina un simbol mai puternic al succesului, al primăverii. Nebunii jurnalismului nu puteau fi departe.

Până la ora nouă, se adunară aproape cinci mii. Nu era rău pentru o dimineaţă de luni.

Încrederea, judecata şi independenţa Mariei crescuseră odată cu mişcarea. Niciodată nu stătuse în faţa cuiva mai formidabil decât o clasă de treizeci de copii, dar armate mărşăluiau pe bătaia unei tobe şi, în lipsa lui Tom, cineva trebuia să o facă. Îşi îndreptară atenţia asupra ei.

Se urcă pe capota micii furgonete Renault ca să-i înfrunte. Încet, zgomotul se potoli până când toţi ajunseră să stea cu ochii pe ea. Nu

avea cuvinte pentru ce era în inima ei, dar, cumva, simţea că toţi o înţelegeau şi îi împărtăşeau sentimentele.

Briza îi atinse faţa, îi suflă părul negru pe spate şi îi îmbujoră obrajii din cauza răzvrătirii. Apoi, încet şi de parcă ar fi avut dureri mari, ridică mâinile împreunate deasupra capului. Aşa cum făcuse Makepeace în ziua precedentă, încătuşat. Cinci mii de perechi de mâini se ridicară spre cer, încleştate sfidător, şi multe voci cântară în cor.

Din furgoneta de control parcată pe banda de refugiu dincolo de intrarea în câmp, conversaţii grăbite circulau pe lanţul de comandă al poliţiei, de la inspectorul aflat la locul faptei până la biroul şefului poliţiei. Manifestanţii porniră la drum înainte ca să primească decizia de la superiori. Marşul nu era în pericol de a fi întâmpinat cu o opoziţie violentă, cel puţin nu în următoarele câteva ore; capetele rase nu aveau să se trezească până atunci. Oricum, marşul se îndepărta de Birmingham, în afara jurisdicţiei din West Midlands; aşadar, cale bătută şi să se ocupe jandarmeria din Warwickshire de problemă.

Oricum, ce-ar fi trebuit să facă, să aresteze toată mulţimea aceea?

— Ia-ţi adio de la ei, inspectare!

* * *

În lumina trandafirie a zorilor, terenul excavat sclipea ca interiorul gurii unui lup, aşteptând să se închidă pe prada lui. Asta nu dură mult timp. Până la jumătatea dimineţii, umezeala dispăruse şi rocile de lavă reflectau razele soarelui într-un joc crud de ping-pong solar. Temperatura la suprafaţa drumului era de 32°C şi urca.

Nicolaou dormise prost. Efortul din ultimele zile îi afectase corpul care nici în tinereţe nu fusese robust, iar rezervele de caracter şi rezistenţă de care fusese secătuit în timpul şederii în Loja se

dovediseră imposibil de umplut la loc. Frigul năprasnic al nopţii de pe munte îi intrase în oase şi nu ar fi avut chef să mănânce micul dejun nici dacă ar fi avut unul. Ochii îi deveniseră sticloşi şi începuse să facă febră.

Dar încă mai avea mândrie.

Îl instalară cât de confortabil le permiteau împrejurările, în partea din spate a unui camion de patru tone. El nu scoase niciun cuvânt ca să se plângă, doar zâmbi curajos pentru fiica lui, dar ea nu se lăsă păcălită şi refuză să-şi ascundă îngrijorarea. Iar, până la sfârşitul după-amiezii, temperatura, chiar şi la umbră, trecuse de 37°C.

St. Aubyn cerceta în fiecare oră convoiul asediat, încercând să le ridice moralul, accentuând ideea că, dacă ciprioţii ar fi intenţionat să le facă rău personal, fără îndoială, le-ar fi făcut până atunci.

— Ciprioţii sunt oameni buni, domnule, confirmă un caporal, ştergându-şi faţa înroşită cu o cârpă. E ciudat că, atunci când am fost mic, aveam mulţi gândaci la fermă. N-am avut niciodată probleme pentru că i-am zdrobit, doar când am încercat să le ard pe creaturile alea blestemate cu o lupă, bătrânul m-a bătut cu cureaua. Cred că încep să înţeleg de ce.

St. Aubyn trecu repede pe lângă el, nedorind să se încurce cu o logică atât de ciudată. Următorul camion era al lui Nicolaou.

— Elpida, adu-mi puţină apă, îi ceru tatăl ei când St. Aubyn îi apăru la picioare.

Când ea plecă, el se întoarse spre soldat.

— Colonele, îmi pare foarte rău să-ţi spun asta, dar nu cred că mai pot rezista mult.

St. Aubyn îngenunche lângă el.

— Domnule preşedinte, şopti el, apa pe care v-o aduce fiica dumneavoastră e ultima noastră cană. Nu ştiu cât va mai rezista oricare dintre noi.

* * *

Reuşiră să menţină un contact intermitent prin radio cu lumea de afară cu ajutorul elicopterelor de supraveghere care zburau la intervale regulate deasupra terenului excavat. Aşa putură să îşi informeze baza că proviziile lor se terminaseră şi să afle că nimeni nu ştia cum – sau când – ar fi putut fi eliberaţi.

La amurg, apăru un Wessex la orizont, zburând rapid şi jos, la nu mai mult de două sute de metri, cu uşa cabinei din spate dată la o parte. În timp ce trecu deasupra capetelor lor, ieşiră din el două butoaie, cărora le crescură aripi de mătase şi începură să plutească în jos, înroşite în lumina soarelui care apunea. Se auziră urale din gâturile răguşite când soldaţii văzură butoaiele cu apă plutind spre ei şi Wessexul începând să se întoarcă pentru a începe un nou drum după provizii.

Bidoanele erau la vreo treizeci de metri de pământ când două împuşcături răsunară sus, pe creastă. Paraşutele explodară într-un nor de resturi de pânză, iar proviziile căzură la pământ. La impactul cu solul, se sparseră, iar un butoi era să ia cu el un soldat speriat în lumea de apoi.

Coborându-şi botul, Wessexul îşi abandonă încărcătura şi dispăru pe cerul nopţii.

* * *

Mortima se trezi din cauza zgomotului unui tunet de vară. Era trei dimineaţa, aerul era umed, rece şi apăsător, afară, perdeaua nopţii era ruptă de fulgerul alb al furtunii. El era la fereastră; nu dormise. Ea i se alătură, braţul ei şerpuind pe lângă al lui ca zalele unui lanţ.

— Francis, eşti tulburat.

— Zeii sunt tulburaţi în noaptea asta. Simt...

Se chinui, neputând să termine.

— Francis, acum nu e vremea de secrete între noi.

El inspiră adânc şi încercă din nou.

— Simt că zeii se războiesc din cauza mea. Se luptă ca să afle cine va scăpa de Francis Urquhart.

— Cine va sta de partea lui când va învinge, îl corectă ea.

El nu o contrazise, dar nici nu fu convins. În exploziile de lumină puternică ce trecea prin fereastră, ea văzu doar nişte umbre pe ochii lui care îi făceau să pară nişte orbite goale dintr-un craniu. Tunetul zăngănea ca lanţurile iadului. Starea lui o sperie.

— Ce-i asta? întrebă ea. Nu mă lăsa pe dinafară.

El clipi şi ochii lui părură din nou vii, apoi înclină capul ca o scuză.

— Mortima, întotdeauna am împărtăşit totul. Victoriile şi rănile. Dar acum mă tem.

— Să-ţi împărtăşeşti o teamă înseamnă să o tai în două.

— N-am vrut să te împovărez.

— Sunt atât de slabă sau gură spartă de simţi nevoia să mă protejezi?

— Vreau să te protejez, o mustră el cu blândeţe, pentru că te preţuiesc mai mult decât pe ceilalţi. Şi temerile mele par copilăreşti şi superstiţioase. Dar foarte reale.

Ea îi strânse braţul mai tare. Atmosfera era înăbuşitoare, furtuna era gata să izbucnească.

— Ţi-am povestit despre Cipru. Despre sacrificiul de acum mulţi ani, continuă el. S-a întâmplat la nici cinci kilometri de locul în care e ţinut convoiul, lângă satul Spilia. Şi a fost marcat de un simbol, un semn. Un pin în flăcări. Ca o torţă care a pâlpâit în visele mele în fiecare an de atunci.

— Uneori nu e sănătos să trăieşti din vise.

— Am văzut copacul din nou. Ieri, lângă Loją. Ardea încă o dată.

— Un simbol al viitoarei victorii, îi spuse ea.

— Poate un cerc complet încheiat al vieţii.

— Atunci o desăvârşire. Un întreg. Semnifică putere.

— Mortima, o viaţă care a parcurs un cerc complet nu-l mai poate parcurge încă o dată.

Mortalitatea. Nu putea contrazice aşa ceva. Dar vorbele ei îl ajutaseră, părea mai uşurat, povara fusese împărtăşită, îndoielile lui interioare fuseseră confruntate şi scoase la iveală. Era mai bine să le vadă. La o distanţă de un kilometru şi jumătate, un fulger în formă de trident lovi Turnul BT şi un mare tunet vibră deasupra acoperişurilor.

— Francis, ce-ai să faci?

— Am să fac ce-am făcut întotdeauna, singurul lucru pe care ştiu să-l fac. Am să lupt. Şi am să sper că zeii mei vor câştiga.

Se întoarse să o îmbrăţişeze şi începu ploaia. Lupta zeilor se terminase. Erau pregătiţi să scape de el.

* * *

Era aproape două dimineaţa când Maria auzi o bătaie la uşa camerei ei de motel. Nu putuse să doarmă, entuziasmată de succesul marşului din acea zi şi chinuită de gânduri despre ce i s-ar fi întâmplat lui Tom dimineaţa. Ciocănitul deveni insistent. Aruncă păturile într-o parte şi ajunse la jumătatea camerei înainte să ezite. Cine era? Ce putea fi atât de urgent şi de ce naiba nu o sunase? Oricum, purta doar una dintre cămăşile lui Tom.

— Cine sunteţi? întrebă ea, prudentă.

Îi răspunse o voce de femeie de pe coridor; nu părea ameninţătoare. Maria deschise uşa, dar o lăsă legată cu lanţul.

— Am un mesaj de la Tom, o anunţă femeia, adresându-se ochiului şi şuviţei rebele care apăru lângă uşă.

Tom. Parola noii vieţi a Mariei. Hotărâtă, desfăcu lanţul şi deschise încet uşa. Era Claire. Maria nu o recunoscu, dar Claire deja îi recunoscuse cămaşa – aşa că era adevărat că erau amanţi. Avea

picioare grozave, lungi şi tonifiate. Tom întotdeauna apreciase picioarele frumoase.

— Cred că ar fi mai bine să intru. Amândouă suntem prea expuse aici, pe coridor.

Cămaşa, picioarele şi faţa atrăgătoare, cu plete negre şi ciufulite, îi făcură loc.

— Bună, sunt Claire Carlsen, spuse ea, întinzându-şi mâna. Secretara personală a lui Francis Urquhart.

Imediat, Maria făcu un pas în spate şi privirea ei de recunoaştere somnoroasă se transformă într-una de dezaprobare puternică.

— Pleacă. N-am să-ţi spun nimic.

— Dar eu am să-ţi spun ceva. Claire rămase pe poziţie. Ceva pentru Tom.

— Francis Urquhart n-ar ridica un deget ca să-l ajute pe Tom.

— Ai dreptate. Dar eu aş face asta.

— Tu? Nu încercă deloc să-şi ascundă animozitatea. De ce?

Cum putea să-i explice asta tocmai Mariei, dintre toţi oamenii?

— Poate pentru că, dacă l-aş ajuta pe el, m-aş putea ajuta şi pe mine.

Maria o cercetă pe cealaltă femeie. Trăsăturile blondei erau foarte diferite de ale ei. Părul ei era şic, coafat la salon, avea poşetă italiană şi un stil bine gândit, discret şi scump. Era tot ceea ce Maria nu era. Avea multe motive să nu aibă încredere în această femeie, dar îi văzu şi ochii înroşiţi ce arătau că nu dormise de când auzise de arestarea lui Tom şi înţelese de ce Corder fusese atât de dornic să se asigure că şoferul era departe de probleme. Probleme la care Corder se aştepta. Probleme pe care el trebuia să le fi plănuit. Şi, în spatele lui Corder, stătea doar un stăpân.

— Nu cred că vreau să ajut pe cineva asociat cu Francis Urquhart, spuse Maria cu fermitate.

— Toţi suntem asociaţi cu Francis Urquhart, fie că ne place, fie că nu. Mai ales Tom.

Maria stătea în mijlocul dormitorului, cu braţele încrucişate pe cămaşă şi cu agresivitatea înlocuită de îngrijorarea ei pentru Tom şi, poate, de intuiţia feminină legată de acea femeie.

— L-ai trăda pe Urquhart?

— Prefer să cred că mi-aş rămâne loială mie însămi. Nu cred că am fost în ultimele săptămâni. Vreau să compensez asta.

— Cum?

— Avertizându-l pe Tom. Arestarea lui nu a fost un accident. Politica a stat în spatele ei. Politica de pe Downing Street.

— Unde e dovada?

— Nu am niciuna. Am doar o bănuială.

— Nu e destul ca să continui.

— E destul pentru mine ca să îmi asum un risc considerabil conducând noaptea până aici.

— Risc?

— Dacă Francis ar afla, n-ar mai avea niciun rost să mă întorc.

— Ar putea fi doar un şiretlic, un fel de distragere. Alt truc.

— Te rog. Lasă-l pe Tom să decidă asta. Spune-i că cred că a fost Urquhart.

Maria nu răspunse.

— Încă ceva, continuă Claire. Urquhart ştie că sunteţi amanţi. Sigur va folosi asta împotriva voastră dacă e nevoie.

— Nu încerca să mă ameninţi.

Acum era furioasă.

— Încerc să vă salvez.

— Nu poate dovedi nimic!

— Sfatul meu pentru tine e să stai departe de patul lui până se termină alegerile. Şi să nu-i mai porţi cămăşile.

Maria tresări, se uită în jos la cămaşa ei de noapte, apoi înapoi la Claire, cu intuiţia brusc trezită.

— Mi-a spus că cineva l-a rănit. Cineva din politică, foarte diferit de mine. Îi cercetă ochii obosiţi de aproape, încercând să găsească femeia din ei. Cineva care i-ar cunoaşte cămăşile.

— Cineva care încă ţine foarte mult la el.

— Avem mai multe în comun decât am crezut, recunoscu Maria încruntată. Încă se gândeşte la tine.

— Şi, după cum vezi, şi eu încă mă gândesc la el.

— Dar mai mult la tine.

Tonul Mariei era acuzator.

— Poate. Şi, mai ales, la familia mea. Nu intenţionase să se expună aşa şi să-şi împărtăşească secretele, nu era sigură că o ajutase. Ce-ai de gând să faci?

— Ce-ai de gând să faci tu?

— Nu sunt sigură.

— E ciudat că nici eu nu sunt, îi răspunse Maria, arătându-i uşa.

CAPITOLUL 43

Să nu ai niciodată încredere într-un grec. Femeile din Grecia nu au încredere în ei şi ele îi cunosc cel mai bine.

Fotografia unui cipriot bătrân şi cărunt domina prima pagină a ziarului *Independent.* Stătea pe un scaun cu picioarele înclinate în afară, cu o beretă militară aşezată strâmb pe frunte şi cu un zâmbet ştirb întins pe faţa cu pielea ca o coajă de nucă. O flintă veche, dinainte de 1914 era proptită pe un genunchi şi o elevă mlădioasă de şaisprezece ani era aşezată pe celălalt. Britanicii erau umiliţi de o asemenea armată, „răpiţi şi ţinuţi pentru răscumpărare de oameni înarmaţi cu crose de hochei şi espingole", aşa cum pretindea ziarul *Independent.*

Ziarul *Sun* era mai lipsit de tact, titlul lui era „FU! SPUNE CIPRUL". Se scria mult despre atmosfera de carnaval printre greci şi foarte puţin despre suferinţa trupelor britanice.

Mesajul mass-mediei era unanim pentru Francis Urquhart: de la triumf la eşec. Două zile înseamnă mult pe Strada Trecătoare.

— Atunci care e soluţia militară, mareşal Rae?

Un miros de lac de mobilă persista în Sala Cabinetului; e nevoie de mai mult decât un război ca să perturbe programul de curăţenie zilnică în Whitehall. Prin legătura la satelit cu COBRA, se auzi o tuse stânjenitoare.

— E greu, domnule prim-ministru.

— Greu? izbucni Urquhart. Îmi spui că nu te poţi ocupa de asta?

Dincolo de masa Cabinetului, Youngblood începu să se îmbujoreze. Departe de ei, atmosfera se schimba şi în Cipru.

Vicemareşalul forţelor aeriene era un om pregătit la Harrow şi modelat de pasiunea lui pentru brutalitatea crochetului; era un caz nepotrivit pentru intimidare. Rae îşi suflă nasul cu încăpăţânare şi se auzi un zgomot care, din cauza legăturii, suna ca un taur care se pregătea să reziste loviturii băţului unui matador.

— E greu, domnule, pentru că, aşa cum vă amintiţi, v-am sfătuit împotriva acestei expediţii.

— Din cauza elevilor!

— Exact. Şi nu îmi pot imagina o soluţie militară care să nu rişte să pună în pericol vieţile acelor eleve, ale oamenilor mei sau ale tuturor.

— Îmi spui că nu poţi găsi o soluţie?

— Nu una militară. Poate există o soluţie politică.

— Îmi sugerezi să negociez cu o bandă de piraţi?

— Domnule prim-ministru, nu sunt chiar aşa. Ceea ce este o parte din problemă. Nu au nicio conducere clară, niciun individ cu care să putem negocia. Sunt doar ciprioţi obişnuiţi uniţi în jurul unul scop comun. Să ne dea afară de acolo.

— Dar preşedintele Nicolaou?

— Se pare că vor să-l dea afară şi pe el. E greu de găsit mult entuziasm pentru conducători în această parte a lumii şi chiar acum, domnule.

Urquhart ignoră ceea ce era sigur că era o ironie intenţionată. Avea nevoie de Rae.

— Am muncit din greu ca să aduc pacea pe insulă. Dacă îl dau afară pe Nicolaou, atunci refuză şi tratatul de pace odată cu el.

— N-au mai avut pace de o mie de ani. Ei folosesc dinamita şi la pescuit. Ar reuşi să trăiască şi fără tratat.

— Atunci, dacă vor o luptă, mareşale, îţi sugerez să le oferim una.

* * *

— Cum pledează acuzatul? Vinovat sau nevinovat?

Straturi de praf şi tăcere se aşterneau în sala furniruită, care era arhiplină. Câteva mii se adunaseră afară. Nu mărşăluiseră în acea zi, era nevoie de ei acolo. Lumina soarelui intra pe ferestrele înalte, înconjurând boxa acuzaţilor cu o aură suprarealistă de parcă Channel 4 ar fi filmat o adaptare contemporană după Ioana D'Arc. Acuzatul avea ceva de spus înainte să fie ars?

— Nevinovat!

Şi alţii, în afară de Urquhart, păreau pregătiţi de luptă.

* * *

— Mareşale, dacă nu poţi ajunge la convoi, atunci adu convoiul la tine. Alungă-i. Sparge blocada. Arată-le că ştii că joacă la cacealma. Cărbuni încinşi păreau să se rostogolească în jurul limbii lui Urquhart.

— Sunteţi dispus să riscaţi toate acele vieţi din cauza unei bănuieli că ar putea juca la cacealma?

— Bombardează creasta muntelui. Ţine-i cu capetele în jos. Aruncă-i în aer dacă e nevoie. Scuipă cărbunii unul câte unul.

— Domnule prim-ministru, la ultima numărătoare, erau şi şase echipaje de televiziune pe acea creastă.

— Ai fi surprins să afli cât de repede poate fugi un jurnalist.

— Şi ce facem cu elevele?

— Atacaţi-le cu gaze cu lacrimogene. Împrăştiaţi-le!

Fără să-l vadă Rae, Urquhart îşi agita mâinile de parcă deja se apuca de treabă.

— Nişte eleve nu pot fugi la fel de repede ca un camion de patru tone care merge cu viteză.

— Mă contrazici, mareşale?

— Doar vă spun care e situaţia.

— Destule obiecţii. Alege calea cea mai simplă.

— Dar e calea cea mai proastă.

Schimbul de replici care zvâcnise ca sângele cald printr-o arteră se oprise, în sfârşit, ca şi cum încheieturile i-ar fi fost tăiate.

— Te-am auzit bine, Rae?

— Domnule prim-ministru, acesta nu este un joc. Sunt vieţi în pericol.

— Viitorul unei ţări întregi e în pericol.

— Iertaţi-mă, domnule prim-ministru, dacă mi se pare mai greu decât dumneavoastră să echivalez interesul meu personal cu cel al naţiunii.

— Simt, chiar şi de la o distanţă atât de mare, mirosul urât al nesupunerii?

— Puteţi spune şi aşa.

— Rae, îţi dau un ordin direct. Alungă convoiul de acolo.

Urmă o scurtă tăcere, de parcă sistemul digital avea probleme cu decodificarea cuvintelor. Dar, când acestea veniră, răsunară prin Sala Cabinetului cu cea mai mare claritate.

— Nu, domnule.

* * *

— Câţi oameni au mai fost arestaţi pentru că au participat la Marşul de Pace de duminică, inspector-şef Harding?

Makepeace se apăra singur.

— Niciunul, domnule.

— De ce am fost ales eu pentru atenţiile voastre?

— Pentru că vă credem organizatorul marşului, domnule Makepeace.

— Aveţi dreptate, inspectore-şef. Am fost. Acuzatul o recunoaşte. Am fost, sunt şi voi fi organizatorul acestui marş.

În galeria publicului, o doamnă în vârstă, corpolentă, cu obraji îmbujoraţi şi părul prins într-un coc, era să înceapă să aplaude, dar Maria o prinse de mână şi o sfătui să stea liniştită. Preşedintele completului de judecată îşi notă ceva.

— Inspectore, să vorbim despre celălalt marş, cel al capetelor rase. Despre înaintarea băieţilor cu coşuri care v-au făcut să vă îngrijoraţi atât pentru ordinea publică. Ne puteţi spune câţi dintre ei au fost arestaţi?

Chiar dacă poliţistul le cunoştea numărul, îşi consultă carnetul. Îi dădea un aer autoritar şi îi oferea timp de gândire.

— Cincisprezece, domnule.

Preşedintele mâzgăli nişte notiţe din nou. Era clar că fusese o tulburare gravă.

— Pentru ce delicte, domnule inspector-şef?

— Delicte, domnule?

— Da. Nu se obişnuieşte să arestaţi pe cineva sub pretextul de a fi comis un delict?

Se auziră râsete prin galeria publicului şi preşedintele se încruntă până când râsul încetă.

Harding îşi consultă carnetul din nou.

— Câţiva au fost beţi şi violenţi, comportament care ameninţa ordinea, patru au fost acuzaţi de posesie de narcotice şi un caz de expunere indecentă.

— Evident, o grămadă de oameni care făceau probleme. Nu e de mirare că eraţi îngrijorat.

Poliţistul nu răspunse; Makepeace era prea cooperant ca să fie pe placul lui.

— Înţeleg că s-a jucat recent semifinala cupei de fotbal în Birmingham. Vă amintiţi câţi oameni au fost arestaţi atunci?

— Nu pe de rost, nu, domnule.

— Vă spun eu. Makepeace consultă un articol decupat din ziar. Optzeci şi trei. Erau câteva sute de poliţişti la datorie în acea zi, ştiaţi că aveau să fie probleme.

— Aşa e întotdeauna în ziua unui mare meci.

— Atunci de ce nu aţi anulat meciul? De ce nu aţi ordonat să fie anulat? Ca marşul meu?

— Nu e acelaşi lucru, nu-i aşa?

— Nu, inspectore. Nu e deloc acelaşi lucru. Şi nici concertul de weekendul trecut ţinut la Centrul Naţional de Expoziţii nu e acelaşi lucru. Aţi arestat peste o sută de oameni atunci. Aşa că tulburările iscate de către cei care încercau să-mi strice marşul erau o nimica toată. Aţi putea spune că nu e mare scofală.

Harding nu spuse nimic.

— Ei bine, aş putea spune asta. Nu cred că dumneavoastră aţi putea comenta.

Chiar şi preşedintelui îi scăpă un zâmbet trecător.

— Atunci, permiteţi-mi să mă întorc la lucruri despre care puteţi comenta, inspectore. Într-adevăr, chestiuni pe care trebuie să le comentaţi. Acei indivizi raşi în cap, neonazişti, scandalagii, spuneţi-le cum vreţi: ziceţi că au fost arestaţi pentru că au băut, s-au drogat şi s-au comportat obscen?

Harding dădu din cap.

— Nu pentru delicte din Actul de Ordine Publică?

— Nu înţeleg ideea...

— E o idee foarte simplă, inspectore-şef. Puteţi să confirmaţi că eu am fost singura persoană arestată pentru că a mărşăluit? Toţi ceilalţi au fost arestaţi pentru delicte care ar fi necesitat intervenţia dumneavoastră dacă mărşăluiau, tricotau fulare sau stăteau în mâini în Centennial Square?

Harding părea gata să dea din cap ca să arate că era de acord, dar capul lui refuză să se aplece.

— Haideţi, inspectore. Trebuie să vă strâng ca pe un tub de pastă de dinţi? E sau nu e adevărat că, din câteva mii de oameni care au fost prezenţi, eu am fost singurul arestat pentru delictul de a mărşălui?

— Practic, asta e adevărat, domnule.

— Excelent. Aşadar, am confirmat că marşul meu a fost paşnic, chiar şi activităţile capetelor rase l-au făcut relativ liniştit pentru jandarmeria din Birmingham, iar eu am fost singurul pe care l-aţi ales ca să... – tăcu puţin pentru un accent dramatic – îl arestaţi pentru că era o ameninţare la ordinea publică. Îi zâmbi lui Harding ca să îi arate nu era supărat pe el. A cui ordine publică, inspectore?

— Pardon?

— A cui ordine publică? E evident că cineva a decis că, dacă activităţile mele ar continua, ar constitui o ameninţare. Dar asta este mai degrabă o opinie decât un fapt. Aceasta a fost opinia dumneavoastră? M-aţi arestat din proprie iniţiativă?

— Nu, domnule. Doar după cea mai atentă analiză...

— A cui analiză? Cine a fost? Sub autoritatea cui aţi acţionat?

Harding ştiuse că se putea întâmpla asta, trebuiau să arate că acţiunea poliţiei nu era pripită, ci bine gândită, chiar până la vârf. Chiar dacă încheieturile începeau să i se albească la marginea boxei martorilor.

— Am acţionat la ordinele şefului poliţiei.

— Şi mă întreb de la cine şi-a primit el ordinele.

— Ce vreţi să spuneţi?

Makepeace îşi ridică privirea spre galerie, ca să vadă ochii Mariei. Zâmbi. Ea dădu din cap, înţelegătoare ca întotdeauna. Avea să folosească informaţiile de la Claire; ce avea de pierdut?

— Puteţi să-mi spuneţi dacă biroul şefului poliţiei a avut, oricând înainte de arestarea mea, contact cu sediul de pe Downing Street?

— Nu înţeleg întrebarea.

— E destul de uşoară, inspectore. Păreţi să aveţi puţine motive bazate pe lege ca să mă arestaţi. Prin urmare, era mai probabil să fi fost o chestiune politică. A făcut cineva presiuni politice?

— Asta e pură speculaţie.

— Aşa cum a fost şi opinia dumneavoastră despre marşul meu care ar fi putut crea probleme. O pură speculaţie.

— Dar a fost o opinie care mi-a dat autoritatea legală să dau ordine şi v-a oferit dumneavoastră datoria de a vă supune acelor ordine.

— Asta n-ar fi funcţionat prea bine la Nürnberg, nu-i aşa, inspectore? îl ridiculiză Makepeace. Haideţi, îl îndemnă el, a fost o presiune politică?

— Bineînţeles că nu.

— Puteţi confirma că nu a existat niciun contact dinainte între biroul şefului poliţiei şi orice birou politic?

— Nu... nu ştiu.

Harding protesta sincer şi începu să se înroşească.

Focul încrucişat dintre un prim-ministru, şeful secţiei lui de poliţie şi un fost ministru de externe era prea mult pentru cei douăzeci şi trei de ani de experienţă ai lui. Îl aştepta o pensionare timpurie.

— Aşadar, nu puteţi confirma asta.

— Nu, bineînţeles că nu pot. Nu încercam...

— Permiteţi-mi să fiu clar. Sunteţi în poziţia de a nega că a existat o presiune politică asupra poliţiei pentru a se asigura de arestarea mea?

Harding se uită cu disperare la completul de judecată. Cei trei judecători se holbară nepăsători la el, cu stilourile ridicate în aer.

— Cum aş putea să răspund la aşa ceva?

— Un simplu da sau nu ar fi suficient. Puteţi nega asta?

— Nu.

— Mulţumesc, inspector-şef Harding. Nu cred că mai e nevoie să vă deranjez.

* * *

COBRA fusese creată ca să rezolve ostilităţile, nu să le creeze. Nu avea o zi bună.

— Youngblood, vreau să-l dai afară pe Rae şi să-l înlocuieşti într-o oră.

— Asta ar fi foarte greu pentru mine, domnule prim-ministru.

— Ai înnebunit! Cearta a luat locul coloanei vertebrale în armata britanică? Cum naiba poate fi greu să înlocuieşti un ofiţer cu altul?

— Nu e nimic greu la asta, domnule prim-ministru. Doar că nu o voi face pentru dumneavoastră.

— Mă refuzi?

— Exact.

Prim-ministrul folosi un cuvânt scurt şi obscen.

— Înţeleg că, pentru un asemenea refuz, veţi cere capul meu, continuă Youngblood, dar permiteţi-mi să vă asigur că discursul meu de pe eşafod va fi cu adevărat magnific. Şi se va întâmpla în curând. De exemplu, voi povesti cum, la fiecare etapă, dumneavoastră aţi respins şi ignorat sfatul militar şi aţi provocat acest dezastru. Voi arăta cum natura şi sincronizarea eforturilor noastre militare în Cipru au fost deviate pentru a corespunde cu ceea ce pot presupune că este programul alegerilor – bineînţeles, s-ar putea să mă înşel în privinţa motivelor dumneavoastră, poate nebunia v-a făcut să acţionaţi aşa, şi nu dorinţa de a comite o fraudă politică, dar îi voi lăsa bucuros pe alţii să-şi formeze propriile lor păreri. Îşi drese glasul şi râse indiferent şi dispreţuitor. Mă mir că mă cam bucur de asta. Cu toate astea, mă voi bucura mult mai puţin să vă învinuiesc în public pentru fiecare moarte a unui

britanic sau cipriot care poate rezulta din cauza nebuniei dumneavoastră.

— N-ai îndrăzni, gâfâi Urquhart şi, brusc, îi era greu să respire.

— Domnule prim-ministru, acolo sunt băieţi curajoşi, băieţii *mei.* Şi copii nevinovaţi. Dacă vreunul dintre ei va fi rănit, vă dau cuvântul meu de ofiţer că am să vă îngrop sub un muşuroi de furnici în faţa fiecărei secţii de votare din ţară.

Faţa de masă din flanelă maro de pe masa Cabinetului fusese mototolită în pumnii strânşi ai lui Urquhart. Un film confuz se întinse înaintea ochilor lui, stingându-le lumina. Se holba înaintea lui, dar nu mai vedea, era orb. Sau poate nu avea ce să vadă decât întunericul? Simţea cum cădea pe spate într-un gol.

Generalul îşi drese glasul încă o dată şi îşi adună documentele dinaintea lui într-un teanc ordonat.

— A reflecta la ceea ce ar putea deveni un masacru al copiilor în faţa camerelor de filmare ale lumii întregi este o formă de nebunie. Nu voi lua parte la aşa ceva. Se ridică, îşi îndreptă uniforma şi adoptă poziţia unui viking înaintea rugului funerar. Acum, domnule, îmi permiteţi să plec?

* * *

— Nu am fost adus în acest tribunal pentru alt delict decât pentru politica mea. Părerile mele nu au fost favorabile unora. Au fost bătăuşi pe străzi care au încercat să-mi oprească marşul; sunt alţii care se ascund în întuneric şi sunt complicii lor. Alţii care nu vor accepta dreptul unui englez de a nu fi de acord, de a-şi croi propria cale, de a decide singur. Am luptat două războaie mondiale pentru acele drepturi împotriva duşmanilor din afară. Acum trebuie să înfruntăm un duşman dinăuntru. Se spune că nu sunt patriot, dar nimeni nu iubeşte ţara asta mai mult decât mine. Sunt acuzat că incit la violenţă, dar mărşăluiesc doar pentru pace. Am

fost adus în acest tribunal, acuzat de o infracţiune, dar nimeni nu se agaţă de justiţie mai mult ca mine. Şi de ce sunt acuzat? Dacă nu este o apărare pentru un om să susţină că a acţionat abuziv pentru că doar se supunea unor ordine, atunci sigur nu poate fi o infracţiune dacă un om refuză să se supună ordinelor incorecte. Rezistenţa e o calitate foarte admirată la stejarul englezesc. Am sfidat poliţia nu pentru că nu o respect, ci pentru că am un respect mai mare pentru dreptul inerent al englezului de a spune „Duceţi-vă naibii!" Vreau să o fac în felul meu. Dacă e o infracţiune să fii englez, atunci recunosc că sunt vinovat. Dacă e jignitor să iubeşti libertatea şi fairplay-ul, şi atunci sunt vinovat. Dacă e o încălcare a legii să vrei pace, atunci sunt iarăşi vinovat. Dacă e un păcat să cred că ţara asta merită o formă mai bună de politică, atunci condamnaţi-mă şi aruncaţi cheia. Şi faceţi-o acum. Pentru că nu îmi voi ascunde opiniile, nici nu le voi compromite de dragul funcţiei, nici nu voi face înţelegeri în spatele uşilor închise pentru lucruri pe care nu le pot susţine la lumina soarelui. Nu am partid, doar politica mea. Şi în această politică există respect pentru lege. Iubire pentru ţara mea. Sacrificiu pentru pace. Şi sfidare pentru cei care ar încălca drepturile oamenilor obişnuiţi. Ei sunt cei care vor să transforme acest tribunal într-un instrument de manipulare politică, nu eu şi, dacă încep şi reuşesc aici, în Birmingham, în inima Angliei, unde se vor opri? Şi e nevoie să ne întrebăm cine sunt „ei"?

* * *

— Stai jos, stai jos! îi ordonă Urquhart, încercând cu disperare să reevalueze situaţia, dar Youngblood rămase în picioare.

Urquhart se simţi stors de energie şi întinse mâna după paharul de apă. Toţi îi observară tremurul. Luă o înghiţitură mare, cu sălbăticie, dar i se prelinse apa la colţurile gurii şi buza de jos i se umezi. Clipi nervos, ridică privirea şi se holbă la Youngblood.

— Stai jos, omule! Sunt vieţi în joc. Măcar să vorbim despre asta.

Rigid şi cu o repulsie evidentă, generalul se aşează.

Nimeni nu vorbi în timp ce Urquhart îşi muşcă degetele, încercând să se reconecteze cu propriile lui sentimente, chiar dacă erau doar sentimente dureroase. Pentru un moment, i se păru că plutea, eliberat din corpul lui, observând grupul de la distanţă, uitându-se la un om care stătea nemişcat pe scaunul rezervat prim-ministrului, un bărbat care părea prins ca o muscă într-un chihlimbar. Una dintre victimele istoriei.

— Îmi cer scuze, generale, dacă par pripit. Nu a fost asta intenţia mea.

Nu-şi simţea limba care formula cuvintele, vocea îi era nefiresc de încordată, de parcă ar fi înghiţit muştar iute.

Youngblood îi aruncă o privire tăioasă, dar nu spuse nimic.

— Dacă sfatul tău e că, aparent, nu există o soluţie militară, continuă Urquhart, încă afectat, atunci ce sugestii ai?

Youngblood dădu repede din cap.

— Altcineva? întrebă Urquhart, holbându-se la toţi cei din jurul mesei.

Pentru prima dată, îşi dădu seama că nu le ceruse celorlalţi membri COBRA să contribuie în ultimele zile, dar chiar şi ştampilele îşi pot pune amprenta.

Nimeni nu avu nimic de zis. Apoi generalul tuşi.

— Rae e omul de la locul acţiunii. Am încredere în orice are de spus.

Urquhart dădu din cap.

— Rae, strigă generalul, spune-ne ce gândeşti.

— Domnilor, mă gândesc, continuă vocea de la peste o mie de kilometri, că e o situaţie politică ce poate avea doar o soluţie politică.

— Te rog, exprimă-te liber, mareşale, cârâi Urquhart.

— Fără tragere de inimă, am ajuns la concluzia că, dacă ciprioţii vor aceste baze, atunci nu prea putem face mare lucru ca să-i oprim. Acum, anul viitor, cândva, în curând. Ar câştiga. Aceste lucruri au un avânt.

— Dar bazele sunt cel mai important loc de ascultare al nostru din Orientul Mijlociu. Dacă am renunţa la ele ar fi un dezastru militar şi informaţional, obiectă Urquhart.

— Depinde, domnule. Ciprioţilor nu le displace prezenţa noastră acolo, de fapt, o primesc bine. De obicei, sunt foarte ospitalieri. Iar bazele le aduc venituri mari şi locuri de muncă. Se împotrivesc doar faptului că suntem proprietari absoluţi în ţara lor.

— Ce ne sugerezi, Rae? insistă Youngblood.

— Domnule, dacă aş fi politician – tonul lui transmitea bucuria că nu era –, m-aş gândi la un acord. Ca să rămânem toţi prieteni. Anunţaţi-i că le returnăm bucuroşi titlul de proprietate a zonelor cu baze, apoi faceţi o înţelegere cu ei pentru a ni le da înapoi cu chirie. Noi păstrăm bazele, ciprioţii păstrează veniturile. Toată lumea e fericită.

— Interesant, murmură Youngblood.

Urquhart avea o expresie împietrită, iar mintea lui era ca un câmp de gheaţă care se crăpa încet. În timp ce stătea tăcut, gânduri independente începură să i se învârtă prin minte.

Preşedintele partidului dădu din cap.

— Ar fi un dezastru politic.

— Nu neapărat. Nu dacă va fi iniţiativa noastră, îl contrazise ministrul apărării. Ar fi o soluţie care ne-ar păstra reputaţia de pacificatori pe acea insulă. Până la urmă, cine ar putea obiecta? Dick Clarence deja ne-a susţinut în public în Cipru, n-ar putea să se plângă.

— Şi ar mai putea fi doar o altă sursă de plângeri, Tom Makepeace. E arestat.

Procurorul general părea vesel.

Entuziasmul începu să încălzească sala, dezgheţând treptat gândurile îngheţate ale lui Urquhart. Poate că musca nu era îngropată în ambră, poate că fusese prinsă doar într-o pânză de păianjen şi mai putea să lupte şi să se elibereze.

O bătaie înceată în uşă le întrerupse dezbaterea. Un cap apăru, nesigur, de după uşă, apoi şi restul unui secretar privat care îşi croi drumul spre scaunul prim-ministrului. Puse o foaie de hârtie pe masă, apoi se retrase.

Încet, ochii lui Urquhart începură să se concentreze şi să citească.

Oricât de mult se chinuia musca, nu avea cum să scape.

Thomas Makepeace fusese achitat.

CAPITOLUL 44

Regulile politicii sunt simple. Nu te aştepta la prea multe, nu încerca prea puţine şi, cel mai important, nu dormi niciodată liniştit.

Soarele care apunea aruncă o umbră grea peste terenul excavat. Temperatura era tot peste 37°C, dar Nicolaou tremura aşa cum o făcuse toată după-amiaza. Bătăile inimii îi erau neregulate, vocea îi era înceată şi tremurătoare, dar mintea îi rămăsese ascuţită.

— Elpida, nu pot să plec.

— Tată, dacă rămâi, vei muri.

Îngenunche lângă el, ştergându-i fruntea.

— Nu mă tem. M-am obişnuit să fiu ameninţat cu moartea în ultimele zile.

Încercă să fie vesel ca să scape de atmosfera apăsătoare, dar nu reuşi. Atmosfera rămase fetidă, încărcată de eşec. Lumina palidă a lămpii din camion şterse culoarea de pe faţa lui şi îi lăsase doar două pete mici de protest care îi acopereau partea de sus a obrajilor. Restul corpului lui arăta precum ceara întărită.

— Vino cu mine! Acum.

Rugămintea ei îi trăda disperarea. Îl trase, simţind fiecare os din mâna lui fragilă, dar el refuză să se ridice de pe salteaua lui din pături. Nici nu mai ştia dacă ar fi putut să o facă, chiar dacă ar fi încercat.

— Domnule, ar trebui să vă gândiţi la asta, interveni St. Aubyn, forma lui aşezată pe vine fiind nevăzută în întunericul care începea,

încet, să devoreze capătul îndepărtat al camionului. Nu avem nimic de câştigat din suferinţa fără rost.

— Asta e... nobil din partea ta, colonele. Respiraţia lui Nicolaou devenea superficială, se chinuia să vorbească. Dar v-aţi riscat vieţile ca să ne salvaţi. Nu-mi pot părăsi prietenii britanici.

— Tată, maturizează-te.

Mustrarea ei fu ca o palmă peste faţa lui. Ochii ei, puţin lucioşi şi distanţi, se chinuiau să se concentreze.

— N-au venit să ne salveze gâturile, ci pe Înaltul Comisar al lor. Şi pe domnul Urquhart, continuă ea. Nu-i aşa, colonele?

St. Aubyn ridică din umeri.

— Sunt un soldat. Fac ce mi se ordonă. Un soldat nu e antrenat să întrebe de ce.

Nicolaou dădu din mână, într-un gest slab de protest. Dar domnul Urquhart a fost foarte bun cu noi, Elpida. Pacea...

— E pacea noastră, nu a lui. Şi, oricum, probabil e pierdută.

Bătrânul tresări. Suportase suferinţa doar pentru că sperase că nu avea să piardă toate lucrurile pentru care luptase; contemplarea eşecului îl stoarse de puteri ca nişte lipitori.

— Te rog, spune-mi că n-am aruncat totul la gunoi.

— Tată, nu poţi lupta pe două fronturi deodată, prefăcându-te că dai mult turcilor în timp ce le dai britanicilor.

Oricât de mult ne dorim pacea, noi, ciprioţii, avem mândria noastră. Uneori, asta e mai importantă.

Mâna îi tremură din cauza confuziei în timp ce se întinse spre fiica lui.

— Elpida, tot ce-am făcut, am făcut pentru tine şi pentru cei ca tine. Pentru viitor.

— Nu, *Baba.* N-ai făcut.

Nicolaou începu să se sufoce din cauza confuziei. St. Aubyn se aplecă înainte, şoptind:

— Calmaţi-vă, domnişoară.

Dar ea îl ignoră.

— De-asta vreau să pleci de aici şi să te alături oamenilor aceia de afară, continuă ea.

— De ce? De ce? gemu tatăl ei.

— Pentru că ei au dreptate, *Baba.* Şi pentru că e greşit ca britanicii să ocupe pământul cipriot ca lorzi şi stăpâni.

— N-ai mai spus asemenea lucruri până acum.

— Nu m-ai întrebat niciodată. Nici n-ai întrebat pe altcineva. Dar Ciprul se schimbă. Creşte. Se întoarse spre St. Aubyn. Colonele, crede-mă, vei fi binevenit în casa mea oricând. Ca prieten. Dar nu vreau să ai drepturi asupra casei mele.

El dădu din cap, dar nu spuse nimic. Conceptul de a se retrage din avanposturi îndepărtate nu era o noutate pentru un soldat britanic.

— Elpida, de ce mă pedepseşti aşa?

Fulgi căzură de pe glasul care se stingea al preşedintelui.

— Pentru că te iubesc, *Baba.* Pentru că nu vreau ca viaţa ta să se termine cu un eşec. Pentru că, dacă trecem de linie şi ne alăturăm lor, nu vei face doar ce cred că e bine pentru insula noastră, dar şi ceea ce e bine pentru tine. Da, îţi salvezi mândria şi faci puţină dreptate pentru distrugerile provocate de britanici în Cipru. Poate salvezi şi pacea.

St. Aubyn tuşi jenat.

— Domnule, domnii de afară au insistat ca dumneavoastră şi fiicei dumneavoastră să vi se permită să treceţi de linie doar dacă vă prezentaţi demisia.

— Preşedinţia a devenit un pat prea incomod ca să mă mai întind pe el.

— Tată, nu poţi face pace cu turcii până când nu aduci pacea înapoi în comunitatea ta.

— Şi se pare că şi în familia mea.

Nicolaou se lăsă pe spate, pe perna lui aspră din pături, epuizat, dar atent. Degetele lui osoase strânseră mâna fiicei lui, îndoindu-se odată cu bătăile inimii lui în timp ce se chinuia să găsească o cale prin labirintul emoţiilor.

— Ce e de făcut? Pot să realizez mai mult dacă rămân în funcţie sau demisionez?

— Tată, nu poţi să realizezi nimic dacă mori.

— Şi să pierd totul? Preşedinţia? Pacea? Pe tine, Elpida?

— *Baba,* nu vei pierde niciodată iubirea mea, îi şopti ea.

El păru să prindă puteri de la vorbele ei. O strânse de mână cu mai multă siguranţă, proptindu-se stângaci într-un cot, văzând cu greu dincolo de puţina lumină a lămpii care se întindea pe patul ei improvizat.

— Colonele, dacă aş hotărî să plec, mi-ai permite să o fac?

— Nu sunteţi prizonierul meu, domnule.

— Atunci, dacă nu te superi, cred că am s-o fac.

Colonelul dădu din cap şi se întinse înainte de parcă ar fi vrut să-l ajute pe Nicolaou să se ridice. Elpida îi făcu semn cu mâna să se îndepărteze.

— Nu, mulţumim, colonele. Dacă poate, aş vrea ca tatăl meu să se întoarcă la compatrioţii lui ciprioţi fără să se sprijine de braţul unui britanic.

— Cumva, mă simt mai puternic, recunoscu tatăl ei.

— De ce crezi că te-am bătut la cap atât de tare, *Baba*? îl întrebă ea, sărutându-l cu blândeţe. Întotdeauna devii foarte încăpăţânat când eşti furios.

Când îl ajută pe tatăl ei să coboare din camion, se întoarse spre St. Aubyn.

— Am vorbit serios, colonele. Întotdeauna vei fi binevenit în casa mea. Ca prieten.

Era amurgul. Lumânările pâlpâiau, cântecul lin al unei eleve cipriote tremura în aerul serii când ultimele culori violete şi

înflăcărate se întindeau de-a lungul orizontului ca nişte degete care trăgeau perdeaua nopţii. Sprijinindu-se greoi de braţul fiicei lui, preşedintele Ciprului se întoarse cu spatele la britanici şi merse cei patruzeci şi cinci de metri ca să se alăture din nou compatrioţilor lui.

* * *

Noul geam şi uşa din faţă sosiră în acea dimineaţă. La fel şi o somaţie de plată a taxelor, împreună cu o invitaţie de a aranja o întâlnire cu un inspector de TVA. Vangelis era gata să-şi reia activitatea şi lupii îl înconjurau, se apropiau.

Se simţea urmărit din fiecare direcţie în care se uita. Văzuse la televizor scenele cu Makepeace care se bucura în faţa tribunalului, îşi ridica mâinile deasupra capului, de parcă încă erau încătuşate, mulţimea făcea acelaşi semn, iar el accepta admiraţia şi aprobarea lor fervent. Învingătorul. Un englez care, din câte ştia Passolides, nu pusese niciodată piciorul în Cipru, era tratat ca salvatorul patriei lui. Onoare construită pe sacrificiile altora. Sacrificii ca ale lui, se gândi Passolides.

Ecranul arătă scene de bucurie şi din insulă, cu bătrâni noduroşi şi aplecaţi ca măslinii străvechi care dansau cu tinere şi fluturau puşti sau sticle ca într-o scenă din *Zorba* în timp ce sărbătoreau dezertarea şi eliberarea lui Nicolaou.

Vedea fericirea altora peste tot, dar Passolides nu lua parte la bucurie. Acestea ar fi trebuit să fie victoriile lui, realizările lui, dar, din nou, ca în toată viaţa lui, fusese exclus.

Plicurile imprimate cu coroană ale funcţionarilor stăteau pe masa din faţa lui. Agenţii imperialismului britanic îl urmăreau, aşa cum o făcuseră în toţi acei ani, în fiecare ascunzătoare a lui, fără să-i lase vreun loc de adăpost.

Pe dinăuntru, se zvârcolea ca un vierme tăiat cu lopata, cu lacrimi de disperare în ochi şi mintea golită de amărăciune. Cu un strigăt tare de disperare, aruncă sticla din care bea în ochiul Satanei, ecranul televizorului. Sticla ricoşă şi lovi noua fereastră. Ceva se sparse.

Dar lui Vangelis nu-i mai păsa.

* * *

Urquhart urmărise aceleaşi buletine de ştiri ca Passolides, cu o disperare la fel de profundă. Văzuse mâinile împreunate ale lui Makepeace ridicate deasupra capului lui, coborâte, ridicate, apoi coborâte din nou. Lui Urquhart i se păru că Makepeace strângea mânerul unui pumnal şi simţea lama asasinului lovind de nenumărate ori în trupul lui. Triumful lui Makepeace însemna distrugerea lui.

Era târziu; îl chemase pe Corder.

— Mai eşti aici?

— M-am gândit că aţi putea avea nevoie de companie.

— Frumos din partea ta. Eşti un om bun, Corder. Un om bun. Tăcu o vreme. Am ceva pentru tine.

Corder ascultă atent, cercetându-l pe prim-ministru tot timpul. Expresia rigidă a lui Urquhart îşi avea locul într-un abator, vocea lui era ciudat de monotonă, reflexele lui erau mecanice. Era un om schimbat sau care se schimba, chinuindu-se să-şi ascundă disperarea.

Când Urquhart terminase, Corder găsi doar două cuvinte.

— De ce?

Niciodată nu mai pusese un ordin la îndoială.

Vocea lui Urquhart nu era mai tare decât o şoaptă răguşită, părea să se sufoce la fiecare cuvânt.

— Tocmai am ordonat convoiului din Cipru să se predea; nu am de ales. Acceptarea înfrângerii îmi jigneşte fiecare os din trup. Mă va omorî, Corder, mă vor jupui de viu şi vor cere să-mi înfigă capul într-o suliţă. Cumva, trebuie să lupt, în orice fel pot.

— Dar de ce în felul acesta?

— Te rog, nu mă întreba, Corder; nici eu nu sunt sigur. Poate pentru că atât mi-a mai rămas.

* * *

Impactul fu catastrofal, complet irezistibil. Dar, ca un baraj care ţinuse apele potopului care tot creşteau până nu mai putea rezista, primele crăpături vizibile apărură după câteva ore. Ştirile despre umilirea finală, anunţul că oamenii lui St. Aubyn puseseră deoparte armele ca să participe la „discuţii necondiţionate" cu ciprioţii, veniră prea târziu pentru ziarele de dimineaţă, iar imaginile predării de la televizor filmate cu lentile de noapte care apărură la ştirile de la micul dejun erau prea pline de puncte şi neclare pentru a avea un impact complet. Cu toate acestea, zgomotul prăbuşirii interne se auzi peste tot.

Zgomotul emanat de parlamentarul pentru regiunea Milton Keynes nu semăna deloc cu un huruit, ci mai mult cu o tobă lovită în mod repetat, ca o chemare la arme, pentru că era incapabil să-şi mai reţină, sub vesta care de-abia se mai ţinea în nasturi, sentimentul de dreptate care crescuse în el de când speranţele lui de promovare la ultima remaniere fuseseră distruse.

— Tom mi-a fost prieten şi coleg timp de mulţi ani, declară el de pe bancheta din spate a maşinii postului radio parcată pe aleea lui. Atât eu, cât şi Tom am servit partidul cu loialitate şi am foarte mult respect pentru Tom. Se agăţă de numele lui ca de un colac de salvare pe mări agitate de parcă, prin repetiţie continuă, ar fi putut să-i convingă pe alţii de ceea ce de-abia se convinsese pe el însuşi.

Marşul trebuie să treacă azi, mai târziu, prin circumscripţia mea electorală şi sper foarte mult să particip şi eu la el.

Începuse lupta pentru binecuvântarea lui Makepeace.

— Partidul nu aparţine lui Francis Urquhart şi nici altui om. Cred că domnul Urquhart ar trebui să-şi anunţe intenţia de a se retrage imediat după aceste alegeri. Alegerea mea pentru înlocuirea lui va fi Tom Makepeace.

— Şi dacă prim-ministrul nu face un asemenea anunţ? îl întrebă cel care îi lua interviul din studioul din Londra.

— Sincer, nu cred că are de ales.

De la sediul partidului veniră rapoarte despre un val de apeluri telefonice de la activişti care cereau demisia – a prim-ministrului sau a parlamentarului pentru regiunea Milton Keynes, rapoartele nu clarificau aceste lucruri. Pentru orice eventualitate, un comunicat de presă fu emis pentru a se nega totul imediat, dar, când jurnalişti încercară să verifice povestea, nu putură să o facă. Tabloul de distribuţie era blocat.

Iar din Cipru veniră veşti despre demisia oficială a lui Nicolaou şi de prima declaraţie a succesorului lui, Christodoulou, fostul vicepreşedinte, care deţinea concesiunea BMW din insulă.

— Nu vom avea odihnă, spuse el la o conferinţă de presă tumultoasă, vorbind la un buchet de microfoane, până când sângele vărsat de strămoşii noştri nu va fi cinstit şi tot pământul acestei insule nu va fi, din nou, controlat de ciprioţi. Chiar şi mulţi jurnalişti începură să aplaude. Şi, chiar dacă cred că ar trebui să urmăm orice cale de pace cu vecinii noştri turci ciprioţi, nu pot semna tratatul de pace propus aşa cum e acum. O împărţire mai corectă a resurselor petroliere maritime este vitală şi îl voi contacta pe preşedintele Nures imediat pentru a continua discuţiile.

Lângă el stătea Elpida, încordată, dar angelică, şi dădu din cap, încurajatoare, înainte să citească o declaraţie de sprijin scrisă de tatăl ei pe patul de spital.

De-a lungul zilei, crăpăturile din baraj se lărgiră, sprijinul se scurse prin ele, iar sfidarea se prelinse până ajunse ca nişte gheizere care izbucneau din cauza rebeliunii care îl distrugea pe Francis Urquhart.

Până în următoarea dimineaţă, atmosfera deveni isterică. Furgoneta care aducea primele ediţii ale ziarelor pe Downing Street avea un capac de roată desfăcut; ecoul zgomotului se auzi printre zidurile străzii înguste ca zăngănitul unei căruţe pe pietre în drumul ei spre eşafodul Tybum. De vreme ce elemente ale ambelor partide principale şi un număr oarecare de grupuri de presiune pretindeau că Makepeace era liderul lor spiritual, rezultatul alegerilor era o confuzie totală; liniile partidului se fărâmiţau în haosul de pe câmpul de luptă al războiului civil şi, printre soldaţii zdrenţuiţi, cutreierau haite de reporteri care încercau să găsească un exemplu şi mai dăunător de dezertare printre cei ce luptaseră sub culorile drapelului lui Urquhart. Un sondaj telefonic arăta că mai puţin de zece procente din votanţi voiau ca Urquhart să rămână prim-ministru; aşa cum pretindea editorialul care îl acompania, aceştia nu puteau fi decât susţinători ai opoziţiei. Se făcură încercări de a contacta destui candidaţi din guvern la alegeri pentru a descoperi cine, după părerea lor, ar fi trebuit să fie următorul lider; răspunsul fu copleşitor. Makepeace – dacă el ar fi acceptat. Dar Makepeace rămase neimpresionat şi nu spuse nimic în timp ce marşul lui se îndrepta spre periferia oraşului Milton Keynes, mărindu-se cu mii de oameni în fiecare oră.

Părea că mulţimea de la poartă creştea cu fiecare minut care trecea. Cuvinte care dimineaţa puteau fi atribuite doar unor surse anonime, dar puternice, din partidul guvernului, până după-amiaza aveau nume definitive ataşate de ele; deputaţii de rând, presaţi de mici majorităţi şi neveste înguste la minte, se grăbeau să se alăture plutonului de execuţie înainte să fie puşi chiar ei la zid. Se spunea că miniştrii erau într-un contact permanent şi într-o cabală, într-o

rebeliune fățișă. Se spunea că cel puțin două grupuri de miniștri aveau să se adune în jurul meselor, în Londra, la cina din acea seară, pentru a discuta îndepărtarea prim-ministrului – nu dacă, ci când și cum. Fură atât de multe rapoarte, că locurile de întâlnire trebuiră să fie schimbate în ultimul minut.

Iar pe prima pagină a noului ziar al lui Jasper Mackintosh, *Tribune,* era cea mai extraordinară afirmație dintre toate. Printre fotografiile cu soldați britanici bolnavi și obosiți, dintre care unii erau pe tărgi, revenindu-și după deshidratare și epuizarea din cauza căldurii, era titlul: „FU A PLĂNUIT UN RĂZBOI BACTERIOLOGIC".

> Au existat temeri, noaptea trecută, că prim-ministrul a plănuit să folosească arme chimice și biologice împotriva ciprioților înainte să fie forțat să se predea. Starea alarmantă a soldaților britanici implicați în fiasco i-a făcut pe unii să afirme că au fost contaminați de propriile lor arme biologice, cărate în secret în convoiul lor la ordinele lui Francis Urquhart. „Asemenea ordine l-ar face pe Urquhart un criminal de război, vinovat de cele mai grave încălcări ale Convenției Drepturilor Omului", a spus un purtător de cuvânt al păcii...

Mackintosh era pe iahtul lui, în Docul St. Katharine, întinderea de apă amenajată modern de lângă coloanele înălțate ale Podului Turnului, când fu sunat.

— De ce tipărești așa ceva când știi că nu e adevărat? Vocea îi era răgușită, cu un ușor accent din câmpiile Scoției, așa cum o avea când era extenuat.

— Adevărul, Francis? E un nou costum ciudat pe care să-l porți.

— De ce tipărești așa ceva? îl întrebă Urquhart încă o dată.

— Pentru că îți face rău. Te rănește. De-aia.

Din spatele lui Mackintosh se auziră sunetele unui dop de plută care sărea şi clinchetul râsului unei femei tinere.

— Am crezut că aveam o înţelegere.

— Sigur că da. Tu aveai să-mi înfigi beţe în ochi cât puteai. Apoi venea rândul meu. Eşti terminat, Francis. Nu mă mai poţi ameninţa cu nimic, nici cu schimbări de taxe, nici cu acuzaţii de monopol. Pentru că, peste o săptămână, te vor spânzura în faţa fiecărei secţii de votare din ţară. Iar eu voi găzdui festivităţile.

— Nu putem face nimic...

Dar deja îi închisese telefonul în nas.

CAPITOLUL 45

Aş vrea să îmbătrânesc încet, dar există un timp şi un loc pentru toate. Chiar şi pentru moarte.

Mai târziu, în acea seară, îi chemă înăuntru, unul câte unul. Cabinetul lui. Gărzile Pretoriene ale căror trupuri aveau să acopere treptele Capitoliului înainte să permită vreunui duşman să se apropie destul de mult ca să îl lovească pe Cezar. Cel puţin teoretic.

Claire îi sfătuise să nu-i cheme separat, dar el fusese hotărât. Erau agitaţi, ca oile, dacă unul se rătăcea, ceilalţi sigur l-ar fi urmat. Trebuia să-i strângă, să-i izoleze, să se holbeze la ei, să nu le permită să-şi găsească puterea în mulţime; dacă erau singuri, putea să-i intimideze ca să îl sprijine înainte să dispară în mulţime. Dar, în adâncul inimii lui, ştia că nu aveau să se ridice la înălţimea aşteptărilor lui; aveau să-l dezamăgească.

Stătea în Sala Cabinetului, în scaunul rezervat prim-ministrului, singurul cu braţe. Trei telefoane erau lângă el. Restul mesei era gol, fără sugative şi alte semne de rang ministerial, acoperit doar cu o faţă de masă tristă din flanelă. Voia ca miniştrii lui să nu aibă nicio ascunzătoare, niciun fleac de birou, nimic după care să se ascundă. Trebuia să ştie. Afară ploua mocnit.

Intenţionase să înceapă cu Bollingbroke, dar ministrul afacerilor externe se întorcea de la şedinţa unui Consiliu de Miniştri din Bruxelles şi întârzia undeva pe drum. În schimb, îl primi pe Whittington – cât îşi dorise să fi fost soţia lui Whittington în locul lui; atunci, cel puţin, ar fi primit un răspuns serios. Auzi o bătaie în uşă şi Claire îl aduse înăuntru. El părea şovăitor.

— Intră, Terry, îl încurajă Urquhart, încet. Păşeşti pe eşafodul meu, nu pe al tău.

Ministrul stătea vizavi şi îşi ştergea gura nervos cu o batistă care îi alunecă apoi pe furiş până la tâmplă, ştergând sudoarea care începea să se adune.

— Terry, permite-mi să trec direct la subiect. Am în continuare sprijinul tău ca prim-ministru?

— Întotdeauna veţi avea sprijinul meu personal, domnule prim-ministru. Scânci şi îi apăru un zâmbet pe buzele umede, apoi dispăru la fel de repede. Dar nu văd cum am putea câştiga, ştiţi, cu...

— Cu mine?

— Cu împrejurările acestea aşa cum sunt acum.

Behăia ca o oaie.

— Îţi vei declara în public sprijinul tău pentru mine?

Broboanele de sudoare de la tâmplele lui Whittington se transformară într-o umezeală inconfundabilă datorată nervilor.

— E foarte greu acolo, bombăni el, fluturându-şi încheietura mâinii ca de cauciuc. Francis, n-aş suporta să te văd învins. Ca vechi prieten, trebuie să-ţi spun. Nu cred că poţi câştiga. Poate, poate... ar trebui să te gândeşti să-ţi anunţi demisia. Ştii, ca să-ţi protejezi recordul de neînvins?

Suna ca un text pregătit, la mâna a doua. Un cântecel îi trecu prin minte lui Urquhart, unul despre ceva împrumutat şi ceva albastru.

— Şi ce crede soţia ta?

— Şi ea crede la fel, adăugă Whittington, prea grăbit, dându-se astfel de gol.

Urquhart se aplecă înainte.

— O declaraţie de sprijin clar de la Cabinetul meu ar da o impresie mai puţin frapantă de navă care se scufundă.

Buzele lui Whittington se mişcară agitate, dar el nu spuse nimic, doar îşi agită braţele prin jur. Deja înota.

— Atunci mă vei lăsa măcar până după weekendul ăsta, să iau o hotărâre? Înainte să spui ceva în public?

Whittington dădu din cap şi se lăsă înainte, ascunzându-şi ochii. Îl usturau, nu era sigur dacă din cauza sudorii sau pentru că era pe punctul de a plânge.

Cu o mişcare rapidă a încheieturii mâinii, Urquhart îl alungă. Claire deja ţinea uşa deschisă. Ploua mai tare.

După aceea, intră Maxwell Stanbrook.

— Max?

— Francis, în primul rând, vreau să-ţi spun cât de recunoscător sunt pentru tot ce ai făcut pentru mine, pentru partid, pentru ţară. Vorbesc serios, foarte sincer.

— Aşadar, ai să mă susţii? În public?

Stanbrook dădu din cap.

— Jocul s-a terminat, bătrâne. Îmi pare rău. Nu poţi câştiga.

— Max, eu te-am făcut.

— Ştiu. Voi cădea şi eu cu tine. Sunt destul de sincer ca să recunosc asta. De aceea ar trebui să recunoşti că sunt sincer în legătură cu situaţia ta.

— Nu se poate face nimic?

— Pleacă în cele mai bune condiţii posibile, Francis. Ceea ce înseamnă să-ţi anunţi demisia acum, înainte de alegeri. Dă-ne nouă măcar o jumătate de şansă. Şi păstrează-ţi recordul de neînvins în târgul ăsta. „Neînvins în orice alegeri la care a participat”, aşa va scrie în cărţile de istorie. Nu e un epitaf rău.

Protejarea recordului lui de neînvins. Aceeaşi formulă folosită de Whittington. O coincidenţă interesantă, dacă asta era.

— Vei face o declaraţie de sprijin în numele meu?

— Dacă asta-ţi doreşti. Dar părerea mea e că nu te va ajuta cu nimic.

Îl duru asta. Îşi făcuse speranţe cu Stanbrook. În adâncul inimii lui, simţi un cutremur, fundaţiile se dărâmau, fisuri noi începeau să apară sub apă.

— Mulţumesc că măcar ai fost sincer. Te rog, aşteaptă până după weekend. Nu spune nimic până atunci.

— Ai cuvântul meu. Îţi promit cu mâna pe inimă, Francis.

Melodramatic, Stanbrook mărşălui până la partea mesei la care stătea Urquhart şi întinse mâna către el. De aproape, Urquhart văzu că lipsa de somn îi învineţise ochii. Măcar nu fusese uşor nici pentru el.

Catchpole, următorul, fu înlăcrimat. Plânse mult, de abia putuse să se exprime coerent în timpul interviului.

— Colin, în viziunea ta, ce-ar trebui să fac?

— Să protejaţi... – plânse – protejaţi... – tuşi.

— Cred că ce încerci să-mi spui e că ar trebui să demisionez acum ca să-mi protejez recordul de neînvins şi locul în cărţile de istorie. Aşa e?

Catchpole dădu din cap. Coincidenţă, pe naiba. Toată grămada de ticăloşi repetase acelaşi lucru.

Cu excepţia lui Riddington. Ministrul apărării intră cu paşi mari, dar refuză să se aşeze, în schimb, stătu rigid la capătul mesei din Cabinet, lângă uşă. Nasturii de pe rândul dublu îi erau încheiaţi, ca la paradă.

— Am stat prea mult la masa dumneavoastră, domnule prim-ministru. În ultimele zile, la şedinţele cu COBRA, v-am văzut abuzând de poziţia dumneavoastră de încredere în scopuri în întregime politice, punând vieţile soldaţilor britanici în pericol pentru gloria şi salvarea dumneavoastră.

— N-ai mai vorbit despre asta până acum.

— Nici nu m-aţi întrebat până acum. N-aţi consultat pe nimeni. Doar aţi intimidat.

Asta era adevărat. Iar Urquhart nu se aşteptase la mai puţin de la Riddington, care refuzase să-l sprijine la ultima şedinţă a COBRA, insistând, împreună cu ceilalţi, ca oamenilor lui St. Aubyn să li se permită să îşi curme suferinţa.

Urquhart păru să zâmbească, îndepărtându-şi buzele de parcă i s-ar fi oferit ultima ţigară.

— Atunci cine ne va apăra, dacă nu Apărarea?

— Pardon?

— Doar gândeam cu voce tare. Presupun că o declaraţie publică de sprijin pentru mine nici nu intră în discuţie.

Vocea lui Urquhart avea un ton jucăuş, de parcă situaţia lui i se părea amuzantă. Riddington îl privi cu o expresie scârbită şi nu îi răspunse.

— Am să-ţi cer o ultimă favoare, continuă prim-ministrul. Ai stat la masa Cabinetului meu mai bine de opt ani. Îţi cer două zile în schimb. Până sâmbătă, îmi voi anunţa intenţiile. Între timp, dacă nu mă poţi sprijini, ţi-aş fi recunoscător dacă măcar te-ai abţine şi nu m-ai ataca în public. Lasă-mi puţină demnitate. Lasă-i partidului câteva bucăţele pe care să le adune altcineva.

Riddington avea cea mai încăpăţânată expresie de Dunkirk, dar acceptă. Dădu indiferent din cap, apoi se întoarse pe călcâi şi plecă.

Pentru un moment lung, o linişte absolută învălui Sala Cabinetului. Urquhart nu se mişcă, nici nu părea să mai respire. Claire, care stătuse discretă într-un colţ, lângă uşă, se întrebă dacă nu intrase într-o transă, atât de adânc părea să se fi retras în sinea lui. Un mic puls de pe tâmpla lui părea singurul semn de viaţă, bătând în fiecare secundă până când... Până când. Nu putea să evite asta. Chiar şi el o ştia. Apoi se întoarse de unde fusese şi fu din nou cu ea.

— E ca şi cum ai vrea să faci focul în cuptor cu iepuri morţi, nu-i aşa? murmură el încruntat.

Ea se mira de calmul lui şi îl admira că încă îşi păstrase simţul umorul.

— Mă întreb ce ar fi făcut el, spuse ea încet, arătând spre portretul lui Robert Walpole, primul care deţinuse funcţia de prim-ministru şi pentru cea mai îndelungată perioadă.

Urquhart se ridică pentru a cerceta tabloul în ulei, sprijinindu-se de poliţa albă de deasupra şemineului.

— M-am gândit mult la asta în ultimele zile, spuse el încet. L-au acuzat de corupţie, l-au condamnat, l-au închis chiar şi în Turn. L-au acuzat că aţâţa la război, chiar înainte ca domnul Mackintosh să pună mâna pe mass-media. Ochii lui păreau să se topească precum dulciurile pentru copii. L-au obligat să demisioneze. Dar întotdeauna a găsit o cale de a-şi reveni după dezastru. Întotdeauna.

— Un exemplu strălucitor.

— Istoria are un fel ciudat şi diabolic de a se ocupa de fapte. Mă întreb dacă istoria va fi la fel de blândă cu mine.

— Asta e important pentru tine?

El se întoarse brusc, cu ochii arzători din cauza umilinţei.

— E tot ce am.

Amărăciunea, tivită de umorul lui perseverent, era gata să izbucnească, dar, în acel moment, se auzi un freamăt la uşă. Se deschise şi dădu buzna Bollingbroke, fără răsuflare.

— *Şi tu, Brutus?*

— Poftim?

Urquhart închise ochii, scăpă de veninul şi autocompătimirea din ei, şi zâmbi.

— E mica mea glumă, Arthur. Ce veşti ai de la Bruxelles?

— E plin de străini ticăloşi. Îmi pare rău că n-am ajuns aici mai devreme, Francis.

— Eşti alături de mine?

— Până la ultima răsuflare. Am dictat o declaraţie de sprijin la Asociaţia Presei de la telefonul din maşină în drum eu până aici.

— Atunci eşti binevenit de două ori.

— Francis, problema e că nu ne va ajuta cu nimic pe niciunul din noi.

— De ce nu?

— Pentru că noi doi vom fi aruncaţi de la înălţime, nu putem nega asta. Nemernicul de Makepeace are la mână alegerile astea.

* * *

Iar Makepeace îşi continuă marşul. Spre Luton. Fiecare oră îi aducea lui Makepeace mai mult sprijin şi îl apropia de Londra. Cu fiecare pas, marşul devenea mai mare, îl încetinea şi oferea comisarului poliţiei metropolitane motive de îngrijorare. Dar, după fiascoul din Birmingham, nu îndrăzni să interzică marşul spre capitala naţiunii.

Aşa că mărşăluiră înainte, spre Trafalgar Square. Spre rugul funerar al lui Urquhart.

CAPITOLUL 46

Iubirea colorează viaţa, dar e nevoie de ură ca un om să fie cu adevărat fericit şi să îi dea un simţ al direcţiei.

Plecase pe furiş, la lumina lunii. Prin departamentul de presă de pe Downing Street, coborî în labirintul de coridoare care leagă Numărul 10 de Biroul Cabinetului din Whitehall, pe lângă zidurile vechi unde fusese terenul de tenis al regilor din dinastia Tudorilor. Nici măcar Corder nu era cu el.

Chiar şi la miezul nopţii, centrul oraşului era plin de activitate, mai mult a vehiculelor, Whitehall devenind un fel de pistă de curse pentru camioanele de livrări şi autobuzele care circulau noaptea târziu. Activitatea îl ajuta să se ascundă, îl asigura că nu avea să iasă în evidenţă. În timp ce coborî pe scările din Biroul Cabinetului, pe lângă paznicul speriat, se feri de prezenţa poliţiştilor care stăteau la intrarea sediului de pe Downing Street. George Downing fusese un escroc, un spion pentru ambele părţi în Războiul Civil, un om ipocrit, fără principii şi loialitate. Educat la Harvard. Îi oferiseră rangul de cavaler şi numiseră cea mai importantă stradă din regat după el. În timp ce el, Francis Urquhart, ar fi avut noroc dacă s-ar fi permis ca numele lui să apară pe o piatră de mormânt.

Peste tot erau monumente închinate morţilor. Cenotaful. Sala Banchetului, pe sub ferestrele căreia, cu o singură lovitură, tăiaseră capul lordului şi regelui lor, Carol I. Statui pentru eroii căzuţi, *in memoriam* şi nemuritoare. Tot bulevardul fusese construit pe vechiul drum al înmormântărilor de la Charing Cross până la St. Margaret, când Regele, scârbit de bocetele gloatei din faţa ferestrei lui, le

construise un cimitir nou la St. Martin-in-the-Fields, ca să-şi poată îngropa morţii fără să îi strice cina. Noaptea, în întuneric şi cu o lună în formă de iatagan deasupra lui, putea auzi scârţâitul oaselor străvechi în acest loc, un loc al amintirilor. Şi îşi dorea foarte mult să îşi amintească lumea de el. Ce altceva exista pentru el?

Stătu pe podul de piatră din Westminster, uitându-se în jos, la fluxul apei înnămolite şi de culoarea cernelii care lovea digurile, pleoscăind, murmurele ei blânde fermecându-l precum chemările vrăjite ale sirenelor. Un gol se căsca sub el şi părea să-i ofere pace, eliberare, la fel de uşor cum ar fi căzut într-o groapă. Putea renunţa foarte uşor la fragmentele care îi mai rămăseseră. Dar nu ar fi făcut-o, nu ar fi ales scăparea laşului. Nu voia să rămână aşa în amintirea oamenilor.

Porţile ghimpate şi cu rozete ale Curţii Palatului Nou zăngăniră – reprezentau intrarea membrilor parlamentului în incinta Camerei Comunelor. Parlamentarilor le era interzis accesul în Palatul Westminster în timp ce se desfăşurau alegerile, cu excepţia unui singur scop, acela de a-şi ridica scrisorile. Chiar şi în timpul alegerilor, alegătorii tot se plângeau de sistemul de canalizare, de vecini, de cecurile de ajutoare sociale care lipseau, de toate lucrurile care împovărau viaţa unui politician şi un răspuns formulat cu atenţie ar fi putut câştiga încă un vot. Poliţistul care deschise poarta ca răspuns la chemarea lui îl salută respectuos – Urquhart trecuse demult pe lângă el, călcâiele lui ţăcănind de ceva timp pe pavaj înainte ca ofiţerul adormit să îşi recapete măcar jumătate din minte ca să îşi dea seama ce văzuse şi să se întrebe de ce naiba prim-ministrul venea personal şi la miezul nopţii ca să îşi ridice scrisorile. Dar avea dreptul să facă asta.

Urquhart nu se îndreptă spre oficiul poştal al membrilor parlamentului, care oricum era închis, în schimb, urcă pe scări şi merse pe sub arcadele de piatră până în partea din spate a Camerei – nu întâlni pe nimeni. Dar ştia că nu era singur, ecoul paşilor lui îl

însoţea ca o cohortă de amintiri îndepărtate. Ajunsese la coridorul lung din spatele Camerei, de obicei zgomotos din cauza forfotei celor care făceau comisioane şi aşteptau acolo, acum liniştit ca un cimitir. Înaintea lui erau marile uşi gotice ale anticamerei. Ar fi trebuit să fie încuiate, aşa cum ar fi trebuit să fie şi al doilea set de uşi ale Camerei, dar electricienii fuseseră ocupaţi cu recablarea sistemului audio şi încuierea şi descuierea constantă a uşilor i-ar fi făcut să lucreze de două ori mai mult. Uşile se deschiseră din marile lor balamale de alamă.

Era o beznă presărată cu petele palide ale razelor lunii care intrau pe ferestrele înalte ale zidului vestic, dar el cunoştea instinctiv fiecare centimetru al încăperii. Păşise pe această scenă, cea mai importantă dintre toate, de foarte multe ori, dar întotdeauna reuşise să-şi impună măreţia. Atmosfera, încărcată de istorie, se agăţa de el, îl ridica şi îl entuziasma, simţea amintirea secolelor adunându-se în jurul lui, fantomele celor măreţi care şopteau în aripile clădirii şi îl aşteptau pe el, pe Francis Urquhart, să li se alăture.

Se împinse pe lângă Documentele de Ordine fluturate şi coatele care îl înghionteau, păşi peste picioarele întinse, croindu-şi drum către scaunul lui. La un moment dat, se împiedică şi trebui să se sprijine cu mâna de marginea Mesei Funcţionarului. Era sigur că fusese împiedicat de o gleznă întinsă – poate a lui Gladstone, a nebunaticului Disraeli sau a lui Churchill, care întotdeauna stătea întins? Auzea zgomotul unei genţi care se închidea şi mirosea o havană stătută? Dar apoi ajunse la el, la spaţiul de pe bancă rezervat pentru prim-ministru, aşteptându-l pe el, aşa cum făcuse întotdeauna. Se aşeză, îmbrăţişă subtilitatea oficială a pielii lui, savură aroma marilor evenimente imprimate în materialul lui şi care îi provocau cunoscutul flux de adrenalină. Era pregătit pentru ei. Dar erau tăcuţi în seara aceea, toţi aşteptau să-l asculte, se bazau pe fiecare cuvânt al lui, ştiind că erau vremuri cruciale.

Se ridică pentru a-i înfrunta, picioarele înălţându-l cu fermitate până când stătu la Tribună, îi strânse marginile şi îşi frecă palmele de bronzul de pe ele fără să se teamă de nimeni. Avea să-şi ocupe locul în istorie, cu orice preţ, avea să le arate tuturor laşilor şi duşmanilor care îl înconjurau ca nişte liliputani. Avea să-i facă să-şi amintească de Francis Urquhart şi să tremure la auzul numelui lui. Nu avea să-i lase să uite de el niciodată.

Cu orice preţ.

Lovi Tribuna şi îi răspunseră ecouri din Cameră, ca nişte ropote de aplauze care veneau de-a lungul a o mie de ani. Le auzea pe toate, bărbaţi măreţi şi o femeie, vocile lor erau un cor unit de aprobare, ieşind din locurile întunecate ale marii săli unde istoria şi amintirile ei erau păstrate vii. Vorbeau despre durere, despre sacrificiul pe care se ridică orice legendă, despre gloria care îi aştepta pe cei care aveau caracter şi erau destul de îndrăzneţi ca să profite de moment. Îl aclamau la scară largă. Francis Urquhart. Era primit chiar de zei.

— Mă scuzaţi, domnule Urquhart. N-ar trebui să fiţi aici.

El se întoarse. În întuneric, lângă scaunul preşedintelui partidului, stătea un poliţist al Palatului.

— Nu ar trebui să fiţi aici, repetă bărbatul.

— Şi tu ai aceeaşi părere? Se pare că toţi muritorii au aceeaşi părere.

— Nu, nu la asta mă referem, domnule, răspunse poliţistul, ruşinat. Am vrut doar să spun că e împotriva regulilor.

— Îmi cer scuze, domnule ofiţer. Am venit aici doar pentru... o ultimă privire. Înainte de alegeri. O şansă de a reflecta. A trecut foarte mult timp.

— Nu vă faceţi griji, domnule Urquhart. Sunt sigur că nimeni nu se va supăra.

— Va fi micul nostru secret? întrebă Urquhart.

— Bineînţeles, domnule.

Şi, cu o plecăciune adâncă, plină de respect, şi o luminiţă de la lanterna poliţistului, Francis Urquhart îşi luă rămas-bun de la zei. Momentan.

* * *

Passolides avea obiceiul de a se trezi înainte de zori, era un obicei din timpul războiului din munţi, care rămăsese în mintea bătrânului. Şi, în timp ce se ascundea în noapte şi omagia trecutul în tăcere, aduna cel mai proaspăt peşte din piaţa locală. Era un obicei cu un scop.

Ochi neprietenoşi îl priviră cum pleacă şi, în timp ce se gândea ce să aleagă dintre carapace de crab şi file de peşte-spadă, mâinile duşmănoase îşi făcură treaba. Recunoscătoare, aşa cum fusese şi Passolides, pentru că erau ascunse în noapte.

Când încercă să se întoarcă pe strada lui, încărcat cu pachete de mâncare învelite în hârtie, îşi găsi calea blocată de o mare bandă de plastic şi de un poliţist.

— Îmi pare rău, domnule. Nimeni nu are voie să intre până nu terminăm stingerea.

Pachetele căzură pe trotuar.

— Dar aia e casa mea.

La o depărtare de nouăzeci de metri, înconjurată de maşinile pompierilor, ferestrele casei lui se holbau oarbe la stradă, restaurantul lui recent renovat arătând ca un rânjet căscat şi ştirb. Lipsise doar puţin mai mult de o oră. Fusese nevoie de mult mai puţin timp ca să îi fie distruse aproape toate bunurile.

* * *

În acea dimineaţă, porniră spre Watford, chiar la periferia Londrei. Ar fi fost ultima lor oprire înainte de intrarea triumfală în

oraş şi deja ruta era mărginită de imagini ale lui Makepeace şi de alte trofee, împrăştiate de-a lungul drumului lor ca nişte petale de trandafiri. Omul păcii avea parte de o primire de cuceritor. Şi mai avea o zi de mers.

CAPITOLUL 47

Profită de moment. Pune mâna pe pumnal. Distruge-i pe alţii înainte ca ei să te distrugă pe tine. Şi, dacă asta nu e posibil, e mai bine să te autodistrugi.

Când îi răspunse la chemări, Claire îl găsi scriind scrisori în biroul lui. Se lumină la faţă când o văzu; părea palid din cauza extenuării, dar mai uşurat, de parcă ar fi încetat să mai lupte împotriva curentului imposibil de oprit şi s-ar fi împăcat, în cele din urmă, cu ideea de a fi purtat în aval.

— Pot să te ajut? se oferi ea.

— Poţi să te serveşti, dacă vrei. Scriu o listă. Ofer câteva fleacuri şi mărunţişuri celor care s-au purtat bine cu mine. Se uită atent la ea. Favorurile mele de demisie.

— Ai hotărât să pleci?

— Asta a fost hotărât pentru mine, nu mai am niciun cuvânt de spus în chestiunea asta. Dar în felul în care voi pleca... Flutură o bucată de hârtie. Pot să găsesc ceva pentru tine?

— Nu-mi doresc nimic, răspunse ea încet.

— Atunci, poate pentru Joh?

Ea scutură din cap.

El începu să cumpănească.

— Doctorul meu. Şi Corder. Mortima, mai ales Mortima. Ea trebuie să primească ceva.

— Vorbeşti, sugeră Claire încet, ca un om care îşi împarte cele mai personale bunuri de pe...

— Patul de moarte? îi completă el gândul. Obrajii i se îmbujorară puţin şi o expresie sfidătoare începu să-i şteargă cearcănele. Nu! spuse el, înflăcărat. Intenţionez să trăiesc veşnic.

Se întoarse la hârtiile de pe biroul lui.

— Spune-mi, ce crezi că merită Geoffrey?

— Vrei să-i dai ceva?

Cuvintele îi rămaseră în gât ca nişte biscuiţi uscaţi.

— Dar sigur merită un fel de recunoştinţă. Un zâmbet ironic îi mişcă buzele, dar nu se întinse mai departe. Ochii rămaseră glaciali. Poate ai observat că n-a putut să participe la mica noastră şedinţă de ieri, din Sala Cabinetului, a trimis un mesaj în care îmi spunea că era plecat departe, în campania din ţară. Aşa că l-am urmărit prin telefon. Mi-a jurat loialitate. Mie. A spus că de aceea muncea din greu prin circumscripţiile electorale. Neobosit, omul e neobosit. Ştii, vorbea de parcă îi venea să plângă.

Ea dădu din cap, evident uluită.

— L-ai judecat greşit, draga mea, Geoffrey al nostru nu a fost niciodată leneş şi nu i-a lipsit niciodată pasiunea.

— Pentru propria lui cauză, da, dar pentru alţii?

— I-am cerut să facă o declaraţie publică de sprijin şi a fost repede de acord să o facă. Am obţinut o copie.

Îi arătă un comunicat de presă de pe colţul biroului lui. Îl citi repede. Un apel la unitatea partidului. Accentul pe realizări. O chemare la arme, la bătăliile în care mai era de luptat şi la victoriile care puteau fi câştigate chiar şi în vremuri grele. Credinţă în viitor.

— Dar nu menţionează nici măcar o dată numele tău.

— Exact. Trompeta lui sună, dar nu ca să mă laude sau ca să-mi compună un epitaf. E primul strigăt de adunare pentru propria lui campanie de conducere. Vrea postul meu.

— Te aşteptai la altceva?

— Categoric nu.

— Atunci de ce vrei să-i dai ceva?

— Limbajul e important în meseria asta şi am învăţat să-mi folosesc cuvintele cu grijă, zise Urquhart ca şi cum ar fi început o prelegere. Te-am întrebat ce *merită.*

— Dezamăgire. Dar mai sunt asemenea lucruri în puterea ta?

— S-ar putea să fiu rănit de moarte, dar asta mă face periculos, nu incapabil. Încă sunt prim-ministru. Pot să i-o trag, pot să le-o trag tuturor. Dacă vreau.

— Vrei?

— În cazul ăsta? se gândi pentru ultima dată. Da.

— De ce eşti atât de sever?

El luă trei plicuri, încă nelipite.

— Pentru că unii oameni sunt născuţi ca să fie ruinaţi. Geoffrey e unul dintre ei. Lipi primul plic, adresat directorului asociaţiei locale a lui Booza-Pitt, regretând că, din cauza noilor circumstanţe, oferta acordării unui titlu onorific ar fi trebuit să fie retrasă. Pentru că, în procesul de ruinare personală, continuă Urquhart, Geoffrey ar distruge şi partidul.

Linse marginea celui de-al doilea plic, destinat preşedintelui Comitetului de Privilegii al Camerei Comunelor, care conţinea o copie a scrisorii de demisie a lui Geoffrey cu povestea delictului lui marital şi financiar. Avea data acelei zile.

— Şi pentru că a încercat să mă trădeze.

Al treilea plic, tot cu o copie a scrisorii lui Geoffrey, era lipit. Era adresat editorului de la *News of the World.*

— Clare, puterea există ca să fie folosită. Pentru a conduce oamenii şi destinele lor. Vorbim despre economie, despre etică. Dar ne referim la oameni.

— Să-i distrugem pe alţii. Înainte să ne distrugă ei pe noi. Asta e?

— Nu! Privirea lui era tăioasă. Trebuie să înţelegi, dar încă nu o faci. Toţi vorbim despre o viziune pentru un viitor mai bun, dar e viziunea noastră şi viitorul *lor.* Oamenii sunt cărămizile noastre şi nu poţi construi un templu fără să spargi câteva cărămizi.

— Cum am spus. Îi distrugi pe alţii înainte să te distrugă ei pe tine.

El dădu din cap, dar nu de mânie.

— Nu. În politică, ne autodistrugem. O facem atât de bine, că nici nu prea mai avem nevoie de ajutorul altora. Deşi un asemenea ajutor e acordat uşor.

Lipi al patrulea plic. Era pentru soţul Annitei Burke. O fotografie cu ea şi Riddington implicaţi în genul de discuţii detaliate care nu erau permise nici în cele mai libere interpretări ale responsabilităţii colective. O lovitură dublă în rândurile celor care puteau să-i succeadă.

— Puţini pot să-şi întindă umbra peste ţinut. Dacă îţi doreşti succesul, atunci trebuie să stai drept, nu să te apleci tot timpul ca să compătimeşti masele îngrămădite la umbră. Asta e treaba călugăriţelor.

— Nu sunt călugăriţă.

— Dar mă întreb ce eşti, Claire. Dacă ştii.

— Eu nu sunt tu, Francis. Nici nu sunt ca tine. De-asta nu vreau nimic de la tine. Deja am ce vreau.

— Ce anume?

— O privelişte asupra puterii. Din interior.

— La picioarele unui maestru.

— Un bărbat care s-a autodistrus.

— Care încă s-ar mai putea salva.

— Nu văd cum.

— Pentru că, aşa cum ai spus, nu eşti ca mine. Pentru că, până la urmă, eşti încă o persoană care m-a părăsit. Nu simţi nicio animozitate în tonul lui. El lipi altă scrisoare. Pentru editorul de la *Mail.*

Era o copie a certificatului de naştere al lui Max Stanbrook care arăta că era nelegitim şi evreu. O povară dublă care sigur i-ar fi scufundat corabia în apele furtunii unui concurs pentru postul de

conducere. Păcat. Urquhart îl plăcea pe Max Stanbrook şi era bun. Poate prea bun, asta era problema lui.

— Francis, nu ţi-am întors spatele. Încă sunt aici.

— Şi mă întreb de ce.

— Pentru că nu sunt o prostuţă care fuge cu lacrimi în ochi la prima împuşcătură.

— Nu. Lasă asta bărbaţilor din Cabinetul meu.

— Şi pentru că mai pot învăţa de la tine. Din toată încurcătura asta. Dacă-mi vei permite.

— Vrei să vezi autopsia.

— Ca să aflu cum să o fac mai bine. Când va veni rândul meu.

— O, ai ambiţie?

— Pentru o vreme, am crezut că ai distrus-o, că m-ai îndepărtat de politică şi de căile lor. Dar vreau să găsesc o cale mai bună.

— Nu mai ai multă vreme de învăţat. Dar ai mai putea avea multe de învăţat.

— Cum ar fi?

— Cine crezi că va conduce partidul după mine?

— Tom.

— Şi dacă nu vrea? Sau nu poate?

— Stanbrook. Poate Riddington.

— Dar vezi, toţi s-au... – îndreptă teancul de plicuri – autodistrus. Nu pot reuşi.

— Atunci cine?

— Mă tem că rămâne doar Arthur.

— Bollingbroke? Ar fi un dezastru!

— E popular. După ce partidul va fi învins la alegeri, se vor agăţa de orice pluteşte.

— Va diviza partidul.

— Probabil. Privirea lui deveni distantă. Şi atunci, cum vor sta în jurul focurilor de tabără, în toiul celei mai geroase ierni şi vor regreta prostia de a se întoarce împotriva lui Francis Urquhart. Vor

spune că, până la urmă, nu a fost un tip chiar aşa de rău. Ba chiar a fost un tip grozav. Unul dintre cei mai buni.

Ea lăsă capul în jos, nevenindu-i să creadă.

— Eşti un om extraordinar. Încerci să scrii istoria chiar şi...

— Chiar şi din mormânt. Claritatea gândirii lui părea să fi adus o transparenţă extraordinară şi într-a ei. El se ridică, ocoli biroul şi veni la ea. O luă de braţe. Sărută-mă!

Intenţiona să o aibă, acolo, în birou. Dorinţa îi circula prin vene, un simţ reînnoit al vieţii. Şi pofta. Poate era ultima pâlpâire a unei lumânări cu flacără tremurătoare, dar o nouă energie îi întărea corpul şi îi creştea poftele. Nu avea să dea înapoi de data asta.

Ea dădu din cap.

— Poate altădată, Francis, dar nu acum.

— Te-am înţeles greşit?

— Nu, ai înţeles greşit timpul. Şi sincronizarea e totul.

* * *

De-abia după-amiaza îi permiseră lui Passolides să cerceteze ruinele casei lui. I se permise să intre cu un pompier ca să vadă dacă mai era ceva ce putea fi salvat, înainte ca locul să fie acoperit cu scânduri.

Puţea. Fu surprins şi scârbit de putoarea cenuşii râncede şi a rămăşiţelor carbonizate din ceea ce, cu câteva ore înainte, fusese viaţa lui. Îi zgâria nările şi îi înţepa ochii, care începură să-i lăcrimeze.

— E tulburător, domnule, îl compătimi pompierul, dar gândiţi-vă că aţi avut noroc să fiţi plecat de pe proprietate. Mai ales la ora aceea de dimineaţă. Aveţi asigurare, nu-i aşa?

Passolides simţi o bănuială.

— Va trebui să facem un raport. O probă că s-a dat foc intenţionat...

Pompierul continuă să trăncănească în timp ce Passolides rătăcea mâhnit printre ruine, împungând cenuşa umedă cu bastonul lui. Vangelis părea mult mai mic pentru că etajul se prăbuşise şi toţi pereţii despărţitori arseseră. Totul era negru, de culoarea cărbunelui, căpriorii şi ruinele zimţate erau împrăştiate ca nişte oase sfărâmate pe fundul unui mormânt medieval. Pe un perete, unde fusese parterul, atârna strâmb o chiuvetă; vechea cadă de baie smălţuită zăcea răsturnată în bucătăria lui. În ceea ce *fusese* bucătăria lui. Răscoli şi răsturnă, sperând să găsească ceva de valoare care rezistase în foc, când bastonul lui lovi un metal. Era casca militară britanică ce decorase partea din spate a uşii lui. Turtită ca o farfurie. Vangelis dispăruse.

— Bătrâne, ştii pe cineva care ar fi vrut să te ardă?

Passolides stătea în locul în care fusese cămara lui. Pereţii dispăruseră, congelatorul se topise şi tot ce rămăsese printre alte mirosuri urâte era duhoarea cărnii arse. Închise ochii. Aşa fusese cu George şi Eurypides? Fuseseră arşi de aceeaşi oameni, aceşti britanici al căror joc de-a războiul şi moartea părea să nu se mai oprească niciodată, chiar şi după atâţia ani?

— Mi-au luat totul.

— Nu mai aveţi nimic? întrebă pompierul, compasiunea începând să dea la o parte bănuiala.

— Hainele de pe mine. Şi bastonul, îi răspunse.

Apoi îşi aminti de armă. Ascunsă în curea. Încă avea arma. Nu pierduse totul.

— Serviciile sociale vor avea grijă de dumneavoastră.

— Am o fiică! strigă el cu o mândrie înfocată pentru independenţa lui – nu avea nevoie de nimic de la aceşti britanici. Apoi, spuse mai trist: Se întoarce mâine.

Se lăsă pe cada răsturnată, odihnindu-şi fruntea în baston, un bătrân cocoşat cu ochii înceţoşaţi, copleşit de mistere şi epuizare. În haine negre şi cu beretă, părea să se contopească cu fundalul

murdărit de funingine, de parcă nu avea să părăsească niciodată acel loc. Pompierul, dorind să verifice stabilitatea zidului despărţitor din spatele clădirii, îl lăsă singur cu jalea lui.

În timp ce Passolides contempla sfârşitul lumii lui, ceva îi atrase atenţia, o siluetă care stătea în gaura în care, cu o zi înainte, fusese intrarea. Străinul era îmbrăcat în piele neagră şi avea o cască de motociclist cu o staţie radio personală de curier pe umăr şi îl striga pe nume.

— Un pachet pentru Passolides.

O planşetă cu clamă îi fu întinsă şi, în schimbul semnăturii lui, fu răsplătit cu un plic cu bule antişoc. Fără să mai spună vreun cuvânt, curierul plecă.

Degetele noduroase bâjbâiră în timp ce încercau să deschidă pachetul. Nesigur, îi împrăştie conţinutul în poală. Pentru o clipă, nu înţelese. Era fotografia lui Michael Karaolis, tânărul luptător EOKA cu privire sfidătoare şi gâtul descoperit în jurul căruia aveau să pună, dimineaţa, un şireang. Era fotografia care, cu o noapte înainte, atârnase pe peretele restaurantului. Mai era o fotografie, un portret decolorat al unui tânăr ofiţer din Armata Britanică pe care Passolides nu îl recunoscu imediat. Şi două cruci arse rămaseră între degetele lui tremurânde – Doamne, cum îl loveau amintirile, îl făceau să gâfâie, aproape că îl trânteau pe podea. Erau cruciuliţele gravate pe care le dăruise lui George şi Eurypides de zilele lor onomastice.

Lumea întunecată din jurul lui Passolides păru să se oprească în loc, doar lacrimile lui aveau viaţă, spălând crucile acoperite de cenuşă când le luă de pe podea.

Nu se terminase. Încă două foi de hârtie alunecară din plic. Prima era fotocopia unui registru de stagiu militar al Armatei Britanice care urmărea scurta carieră a unui tânăr ofiţer din regimentul scoţian de la încorporarea din Edinburgh până la stagiul militar din Egipt. Şi, după aceea, în Cipru. În 1956.

Passolides găsi numele din partea de sus a foii de stagiu militar – şi îl recunoscu pe ofiţerul din fotografie. Locotenentul care avea să devină, într-o zi, prim-ministru, Francis Ewan Urquhart.

Găsi şi a doua foaie de hârtie. Un manifest primitiv. Tuturor li se cerea să vină, a doua zi, la adunarea din Trafalgar Square.

În sfârşit, Passolides ştia identitatea omului pe care îl căutase. Omul care îi omorâse fraţii. Şi, cu o pasiune pentru onoarea elenă fermentată de-a lungul secolelor nesfârşite, ştiu ce trebuia să facă.

* * *

Mortima se trezi ca să descopere că el iar plecase pe furiş din pat. Urmă zgomotele până la bucătăria îngustă de galeră. Cotrobăia prin frigider când ea intră.

— Îmi pare rău că te-am deranjat, îşi ceru el scuze.

— Francis, de ce nu poţi să dormi?

— N-am pentru ce dormi. Tonul lui avea un caracter de finalitate. Oricum, încercă el să o aline, mi-era foame.

Avea înaintea lui o felie groasă de prăjitură Dundee şi brânză Cheddar, delicatese preferate din copilărie, pe care însoţitorul familiei întotdeauna le aducea în timpul opririlor pe terenurile de vânătoare din munţi, când căutau potârnichi şi căprioare. Trecuseră ani de zile, aproape că uitase aroma dulce-înţepătoare. Începuse să consume bucăţile încet şi cu o poftă măsurată.

— Francis, în ultimele zile, acorzi mai multă atenţie ospăţului tău de la miezul nopţii decât mie. Te-ai închis faţă de mine, te-ai uitat prin mine, nu m-ai auzit când ţi-am vorbit şi nu mi-ai răspuns la întrebări. E o furie, o nerăbdare în tine care te alungă din pat.

— Coşmarurile. Îmi distrag atenţia.

— Sunt soţia ta de destul de mult timp ca să ştiu că nu visele te necăjesc, îl dojeni ea.

— Mortima, du-te la culcare!

El mai luă o înghiţitură, dar ea nu se mişcă.

— Francis, nu fugi de visele tale, nu eşti copil. Şi nici eu nu sunt. Nu te-ai mai purtat cu mine aşa până acum. Îngrijorarea ei era evidentă. Eşti supărat pe mine.

— Nu.

— Mă învinuieşti pentru prostia cu scrisoarea.

— Nu!

— Crezi că am contribuit la distrugerea ta.

Îi făcea reproşuri, dar îşi reproşa mai multe ei însăşi.

— Oamenii se autodistrug. Tot ce am făcut s-ar fi întâmplat fie că ar fi existat scrisoarea, fie că nu. Şi tot ce trebuie făcut.

— Ce-ai să faci?

Se uită la ea, dar nu îi răspunse. Începu să plescăie din nou, rupând cu grijă bucăţele din brânză şi din prăjitura cu fructe, apoi adună firimiturile.

— Mă alungi.

— Sunt anumite călătorii pe care le putem face doar singuri.

— Francis, după atâţia ani, e ca şi cum nu ai mai avea încredere în mine.

El împinse farfuria deoparte şi veni la ea.

— Nimic nu ar putea fi mai departe de intenţiile mele. Sau de inima mea. Prin vremurile astea tulburi, tu ai fost singura pe care m-am putut baza, te-am căutat în întuneric şi am ştiut că tu vei fi întotdeauna acolo. Şi, dacă te-am rănit prin tăcerea mea, atunci e vina mea, nu a ta, şi îmi cer iertare. Mortima, trebuie să ştii că te iubesc. Că eşti singura femeie pe care am iubit-o vreodată.

O spuse cu atâta forţă că nu se putu îndoi de sinceritatea lui.

— Francis, ce-ai să faci? repetă ea, cerându-i încrederea.

— Voi lupta. Cu tot ce am, pentru tot ce am realizat.

— În ce fel?

— Mulţi oameni îşi petrec vieţile temându-se să greşească şi nu fac nimic altceva decât să trăiască în frică şi mor inutili. Ochii lui

ardeau sfidători şi dispreţuitori. Nu voi pleca blând în noapte. Lumea va auzi plecarea mea. Şi îşi va aminti.

— Totul sună foarte final, Francis. Mă sperii.

— Mortima, dacă viaţa mea s-ar termina acum, aş avea doar un regret, acela că te-aş lăsa în urmă. Dar amândoi ştim că trebuie să vină timpul şi pentru asta. Ceea ce contează e ceea ce las în urmă, pentru tine. O moştenire. O mândrie. Demnitate. O amintire pe care oamenii o vor aplauda. Zâmbi. Şi Biblioteca aceea.

— Nu-mi pot imagina viaţa fără tine.

— La fel cum eu nu-mi pot imagina viaţa fură toate astea. Îşi flutură braţele în jurul celor mai intime accesorii ale puterii. Dar vine o vreme când trupul e uzat, spiritul oboseşte, sabia e tocită de luptă – chiar şi iubirea trebuie să se odihnească. Ceea ce supravieţuieşte, pentru puţinii aleşi, e numele, chiar şi după ce restul a dispărut. Nemurirea. Mortima, vreau să ai încredere în mine. Să mă sprijini în orice trebuie să fac.

— Întotdeauna am făcut asta.

— Şi să ştii că, orice fac, o fac pentru amândoi.

— Atunci nu s-a schimbat nimic.

Ea păru să se relaxeze, înţelegerea aducându-i o oarecare linişte. Întotdeauna ştiuse că el nu era asemenea celorlalţi bărbaţi; trăia după propriile reguli, nu o putea surprinde faptul că intenţiona să şi plece după regulile lui. Când venea vremea. O vreme pe care, probabil, el ar fi ales-o. Reuşi să zâmbească atunci când se întinse spre el.

El o sărută cu o mare tandreţe.

— Am atât de multe motive să îţi fiu recunoscător, că nici nu ştiu de unde să încep. Dar lasă-mă să încep cu prăjitura ta. E delicioasă, Mortima. Cred că mai vreau o felie.

— Şi eu. Dacă-mi permiţi.

CAPITOLUL 48

În întunericul total al fricii şi al înfrângerii, chiar şi o scânteie de suferinţă poate aduce o lumină binevenită.

Dimineaţa făcu o rană trandafirie pe cer, în spatele cupolei Catedralei St. Paul şi deja pregătirile se desfăşurau de multe ore. Tot felul de diversiuni fuseseră înşirate pe ruta spre Trafalgar Square, stâlpii de felinare şi vitrinele magazinelor erau împodobite cu postere şi cu portretul lui, steagurile erau pictate, reporterii se jucau cu expresii ca „Armada credinţei" şi „vântul irezistibil al revoluţiei". Makepeace era peste tot, era cuvântul de pe buzele tuturor.

Nimeni nu ştia exact cât de mulţi oameni aveau să i se alăture lui Makepeace pe ultima bucată a marşului lui de la Watford sau cât de mulţi aveau să îl întâmpine la sosire, dar, după batjocura suferită de forţele de ordine din West Midlands în urma fiascoului din Birmingham, comisarul poliţiei capitalei hotărâse că nu era vremea să rişte. Deşi nu era niciun indiciu că aveau să fie probleme dincolo de presiunea incertitudinii privind numărul participanţilor, fântânile din Trafalgar Square fuseseră secate, marile camere cu pompe de sub acestea fuseseră inspectate în căutare de pachete suspecte, barierele metalice pentru mulţime fuseseră adunate ca nişte cărucioare de supermarket în rânduri ordonate prin piaţă. Populaţia de porumbei, corcituri aviare, se plânse de zăngănitul şi zarva neaşteptate, ridicându-se în spirale împănate de protest şi întunecând cerul înainte să încerce să se aşeze din nou, furioşi din

cauza perturbării continue. Patria lor era invadată; cel puţin în acea zi, piaţa le era furată.

Urquhart se îmbăiase devreme, iar Mortima îi aduse o cană mare de ceai în baie, în timp ce aburul şi apa fierbinte îi readuseră culoarea în obrajii palizi din cauza lipsei de somn. I se păru că îl auzi murmurând, poate chemând-o, dar când îl întrebă, îi răspunse că doar repeta câteva rânduri din discursul lui final pentru alegeri. Observase că ciorna lungă oferită de echipa lui de scriitori de discursuri rămase neatinsă.

— Ei cred că nu pot câştiga, îi explică el, şi se vede.

Nu se atinse nici de cutiile lui ministeriale.

Până când îşi completă îmbăierea cu o manichiură meticuloasă, de parcă ar fi avut tot timpul din lume la dispoziţia lui, barierele pentru mulţime fuseseră puse la locul lor şi legate în piaţă. Câteva fuseseră lăsate în puncte strategice în jurul Whitehallului şi, mai ales, la intrarea pe Downing Street, pentru orice eventualitate. Pentru a ţine câinii de vânătoare departe de urs. Dar se aşteptau la puţine probleme; în mai puţin de o săptămână, miliţia lui Makepeace urma să aibă dreptul să ocupe coridoarele puterii.

Îşi alese din dulap costumul albastru-închis preferat şi o cămaşă albă de bumbac, întinzându-le pe pat ca să le cerceteze. Probă câteva cravate de mătase; voia să o poarte pe cea pe care Mortima i-o cumpărase de la standul meşteşugarilor din spatele castelului Edinburgh, o amintire de la ultima ei vizită la festival, dar era pictată de mână şi, poate, cam înflorată. În schimb, alese cravata de uniformă militară. Apoi, îmbrăcat în halatul de mătase, luă micul dejun. Fu într-o stare bună şi avu un apetit sănătos, iar cuvintele încrucişate fură rezolvate înainte să fiarbă ouăle.

Fuseseră doar două dispute privitoare la organizarea adunării în acea zi. Inspectorul Housego, ofiţerul de poliţie responsabil cu securitatea, nu voia să permită intrarea în piaţă a celor două tarabe mobile de kebab care însoţiseră marşul din prima zi. Erau ca nişte

mascote, susţinu Makepeace, veteranii unei mari bătălii care îşi cereau dreptul de a se prezenta la ceremonia de victorie, dar inspectorul insistă că aglomerarea din jurul lor ar fi fost prea mare şi probabil periculoasă; în mulţimi mari, oamenii puteau fi zdrobiţi uşor şi, în mulţimi violente, asemenea vehicule puteau deveni berbeci, baricade sau, pur şi simplu, li se putea da foc. Nu. Nu merita riscul. Makepeace rezolvă problema invitându-i pe Marios şi pe Michaelis, cei doi proprietari-şoferi, să i se alăture pe micul podium care se ridica pentru discursul lui, între leii Landseer şi baza Coloanei lui Nelson.

— Săptămâna viitoare, puteţi conduce până la Downing Street, glumi el.

Fu prima dată când îşi permise să facă aluzie că avea să fie acolo să îi întâmpine.

A doua dispută fu legată chiar de numărul oamenilor; Housego voia o limită de cincisprezece mii, dar, în această chestiune, Makepeace nu putu să-i ofere nicio garanţie. Habar n-avea câţi s-ar fi alăturat. Nu îi controla pe participanţii la marş; din contră, aşa cum îi explică inspectorului, ei îl controlau pe el. Dar, în orice caz, problema ar fi fost redusă cu mult, sugeră el, doar cu o urmă perceptibilă de ironie, de vreme ce era obiceiul poliţiei să subestimeze numărul participanţilor la demonstraţii faţă de estimările organizatorilor. Discreţia fiind cea mai bună formă a promovării, inspectorul hotărî să urmeze indiciul lui Nelson şi să închidă un ochi. Avea să pună două unităţi de poliţie speciale, douăzeci şi doi de oameni puternici – ca precauţie. Salută şi plecă mulţumit.

Şi alţii erau ocupaţi. Ambulanţa St. John îşi instală o staţie în biserica St Martin-in-the-Fields, recunoscătoare că putea să împrumute adăpostul vagabonzilor, în timp ce, toată dimineaţa, echipajele televiziunilor se târguiseră ca să obţină accesul la ferestrele şi acoperişurile din jurul pieţei, hotărâte să găsească cel

mai bun punct de observaţie şi plătind o frumoasă „taxă de deranj" în bani gheaţă personalului biroului de întreţinere. Chiar dacă erau doar cincisprezece mii, tot ar fi fost cea mai mare adunare de alegeri din câte îşi aminteau ei.

Urquhart era indiferent la toate astea. Se cuibări în scaunul lui preferat din piele, încă învelit în halat, şi citi. Primul volum al memoriilor lui Margaret Thatcher, *Anii petrecuţi pe Downing Street.* Ultimele pagini. Scene dintr-o mare dramă. Furie. Inimă frântă. Trădare. Apoi *Iulius Cezar,* piesa lui preferată. Alt mare asasinat. Dar Urquhart se gândi că fuseseră mult mai blânzi cu el decât cu ea, curmându-i suferinţa marelui Cezar cu o singură lovitură, o ultimă tăietură. Nu şovăiseră. Găsise, în moarte, gloria pe care acei oameni invidioşi şi meschini din jurul lui nu i-o acordaseră în viaţă. Era cel mai bun mod de încheiere a marilor vieţi.

Makepeace mărşălui. Până la Warling Street, vechiul drum de acces roman din Chester până în inima Londrei. Tropăiră ca vechile legiuni, în rânduri de câte cinci sau şase, într-o mare falangă ce se întindea peste trei kilometri şi care se lungi şi mai mult pe parcursul dimineţii şi când marea coloană se apropie de inima capitalei. Două fanfare şi un grup de cimpoieri scoţieni apărură, parcă de nicăieri, ca să se adauge atmosferei de carnaval şi ghirlande fură puse în jurul gâturilor lui Makepeace şi al Mariei când trecură prin faţa unui templu hindus din Edgware. Chiar şi maşina de control a poliţiei care îi urmărea constant şi îndeaproape fusese împodobită; poliţiştii în cămăşi zâmbeau şi fluturau mâinile spre copii de parcă ar fi vrut să frece cu sare rănile încă sângerânde ale colegilor lor din Birmingham. Zgomotul sărbătorii deveni atât de plin de entuziasm, că lui Makepeace îi fu greu să se facă auzit la radio şi de reporterii de ştiri care îl însoţiseră toată dimineaţa, dar erau alţii dornici să compenseze pentru orice deficit de mesaje sonore. Aşteptându-l pe Makepeace, în Trafalgar Square erau diferite grupuri de presiune din tot spectrul politic, rozând microfoanele mass-mediei de

nerăbdare şi încercând să se identifice cu Makepeace. Chiar şi Annita Burke era acolo, susţinând că „vechiul ei coleg şi prieten" reprezenta multe dintre valorile care erau esenţa celor susţinute de ea şi de partidul ei în mod tradiţional. Când fu întrebată dacă tradiţia excludea prezentul, zâmbi.

— Poate trecutul recent, recunoscu ea.

Când coborâră pe Picadilly, trecură pe lângă ceea ce fusese cândva sediul primăriei Lordului Palmerston, marele ministru de externe victorian care devenise un prim-ministru şi mai mare. Peste tot erau semne, steagurile care decorau drumul păreau să îi salute înţepenind. Vitrina de la Hatchards era încărcată de copiile unei cărţi pe care Makepeace o scrisese cu câţiva ani în urmă şi care, până în urmă cu câteva ore, avusese stocul epuizat; semnă câteva fără să se oprească din mers. Şoferii claxonară, oamenii le făceau semne cu mâinile din autobuze, turiştii cereau autografe. Marşul pentru Pace se transformase sigur într-o sărbătoare a victoriei. Dar până şi Makepeace fu uimit când ieşi din Pall Mall şi intră în amfiteatrul de mari clădiri care înconjurau Coloana victoriei lui Nelson. Zăbovise în spatele Parcului Hyde, permiţând celei mai mari părţi a marşului să o ia înaintea lui. Ştia că, în acel mare râu, erau vreo cincisprezece mii de suflete, dar ce nu ştia era că râul se vărsa în marea celor adunaţi să-l întâmpine în piaţă. Când îl zăriră, cu nişte cimpoaie zgomotoase înaintea lui, fură cuprinşi de un val de emoţie şi fluturară mâinile şi steagurile înainte şi înapoi, în bazinul pieţei, apoi valul deveni mai puternic cu strigătele şi accentele care reprezentau toate părţile ţării şi unele pe de dincolo de ţărmurile ei. Mai mult de patruzeci de mii de oameni se adunaseră sub ochiul orb al Lordului Nelson, până când Trafalgar Square se umplu şi se revărsă din cauza entuziasmului lor. Makepeace merse prin mijlocul lor ca Moise croindu-şi drum prin Marea Roşie, cu mâinile ridicate, încleştate deasupra capului, în timp ce ei îl aprobau zgomotos.

Chiar şi din spatele sticlei groase, încasabile, de pe Downing Street, Urquhart nu putea confunda sursa vuietului, ca strigătele auzite de creştini, în timp ce aşteptau în groapa Colosseumului, înarmaţi doar cu credinţa lor în Dumnezeu. Urquhart nu se bazase niciodată prea mult pe credinţă, nu şi dacă asta însemna să fie devorat de lei şi să se certe şobolanii pe oasele lui. Era mult mai bine să creadă în el însuşi, să moară ca un Cezar, nu ca un păcătos umil. Se auziră alte strigăte când Makepeace urcă pe podium. Doar atunci, Urquhart îşi puse cărţile la o parte şi începu să se îmbrace. Uitase să-şi aleagă butoni; alese perechea din aur de nouă carate, gravată cu monograma familiei, care aparţinuse tatălui lui. Stătu în faţa oglinzii din dressing, verificându-şi toate aspectele înfăţişării ca un peţitor gata să ceară mâna cuiva. Ceru părerea Mortimei. Ea aprobă totul, cu excepţia cravatei.

— Francis, ce plănuieşti să faci în după-amiaza asta de te-ai îmbrăcat aşa?

— Ei bine, vreau să mă adresez micii adunări a lui Tom Makepeace.

* * *

Urquhart îşi potrivea cravata în oglindă, cu o ureche ciulită pentru a auzi radioul şi discursul pe care tocmai îl începuse Makepeace, iar cu cealaltă, în direcţia lui Corder.

— Prieteni. Fraţi. Scuzele mele – şi surori! îl auzi pe Makepeace exclamând, înainte ca vocea lui Corder să dea totul la o parte.

— Nu puteţi face asta, declară ofiţerul din forţele speciale, categoric până în punctul de a striga.

— Dragul meu Corder, nu mă poţi opri, răspunse Urquhart, complet calm.

— Nu există aranjamente de securitate în acel loc.

— Securitatea noastră va fi surpriza. Nimeni nu mă aşteaptă.

— Domnule prim-ministru, acolo sunt mii de adversari de-ai dumneavoastră. Au venit din toată ţara cu scopul de a vă informa cât de mult vă detestă. Şi vreţi să mergeţi chiar în mijlocul lor?

— Chiar în mijlocul lor. Exact.

— Nu! Vehemenţa lui Corder era sinceră. E o nebunie.

— E istorie, Corder.

— Pot să vă vorbesc ca un vechi prieten, domnule prim-ministru?

Urquhart se întoarse cu faţa la el.

— Corder, în ceea ce mă priveşte, întotdeauna ai putut să faci asta.

— În ultima vreme, aţi fost suprasolicitat. Poate asta... – urmă o tăcere jenantă – v-a întunecat judecata?

— Ai spus-o cu delicateţe. Mulţumesc. Urquhart merse ca să-şi pună mâinile pe umerii celuilalt bărbat şi să-l liniştească. Din contră, vechi prieten, suprasolicitarea despre care vorbeşti mi-a adus o mare claritate. Ştii, perspectiva de a fi spânzurat, şi nu numai? Ştiu ce fac. Te absolv de orice responsabilitate.

— Mă vor pune să dau bilete de parcare după asta. Ştiţi asta, nu-i aşa?

— În acest caz, vei fi primul cavaler al acestui tărâm care face asemenea muncă. Corder, deja am scris lista cu onoruri ce vor fi acordate după demisia mea. Sunt scoţian, nu sunt predispus la generozitate excesivă, dar ar trebui să ştii că eşti pe lista mea.

Corder clipi, dădu din cap să se elibereze de ceea ce era, evident, o distragere de la scopul lui şi reîncepu atacul.

— Trebuie să vă opresc.

— Corder, nu poţi.

— Doamnă Urquhart, o rugă el, schimbând tactica, îl veţi opri?

Mortima, la fel ca Urquhart, îşi cercetă înfăţişarea în oglindă, netezind câteva cute imaginare ale sacoului.

— Nu pot să fac asta, Corder.

— De ce nu?

— Pentru că merg cu el.

— Doamne fereşte! Chiar mergi? exclamă Urquhart, provocând-o.

Ea se duse la el, îl strânse în braţe cu grijă şi cu mare tandreţe şi se uită, îndeaproape, în ochii lui.

— Da, Francis. Am mers cu tine până aici, o să mai fac câţiva paşi alături de tine, dacă nu te superi. Şi chiar dacă te superi.

Faţa lui începu să se mişte agitată, încercând să găsească nişte cuvinte cu care să o contrazică, dar ea îi puse un deget pe buze ca să le liniştească.

— E doar o mică plimbare pe stradă, îi şopti ea. Nu o să te reţin.

CAPITOLUL 49

Un om poate muri de o mie de ori în Westminster; pe câmpul de luptă, doar o dată.

Stătea pe treapta de la intrarea în sediul de la Numărul 10, ţinându-se de mână cu Mortima. Deasupra lui, norii albi atârnau ca fumul de la o armă pe cerul verii, în timp ce, în spatele lui, Corder declama la staţia personală de radio. Urquhart se întoarse ca să-l mustre.

— Nu, Corder! Fără forţe mari de ordine. Nu vreau niciun zid uman după care să mă ascund, nicio scuză pentru confruntarea cu mulţimea. Nu accept aşa ceva.

Tonul lui era sever, nu admitea niciun argument împotrivă. Corder murmură ceva la staţia radio şi o puse deoparte.

— Atunci pot să vă-nsoţesc, domnule prim-ministru? Ca prieten de familie?

Urquhart zâmbi.

— În această calitate, întotdeauna ai fost binevenit.

Începură să meargă pe stradă. În timp ce se apropiară de barierele de oţel înalte şi întinse la capătul ei, un poliţist în uniformă din afara cabinei paznicului îi salută, în timp ce altul trăncănea agitat la telefon. Dar era prea târziu. Marea poartă se deschise şi ajunseră în Whitehall.

Mulţi oameni încă încercau să se strângă în piaţă, aglomerând trotuarele, începând să blocheze drumurile de acces. Inspectorul avusese nevoie de forţele lui suplimentare şi de mai mult decât atât.

Şi, în timp ce soţii Urquhart îşi croiau drum prin Whitehall, recunoaşterea lor avu un efect imediat.

— F.U.! F.U.! strigă un tânăr care arăta de parcă ar fi fost scos din prima jumătate a unei reclame la curăţarea chimică.

Mortima se întoarse ca să-i arunce o privire directă, plină de cea mai aspră mustrare feminină şi se potoli, vocea lui tremurând ca o curea de ventilator. Scandarea lui nu fu repetată, în schimb, o undă de atenţie trecu prin mulţime la vederea marelui adversar, în mod normal, văzut până atunci doar prin ecranele televizoarelor şi înconjurat de accesoriile puterii, şi care, aparent, se bucura de o plimbare de weekend, la soare, cu soţia lui. Strigătele de recunoaştere fură primite de soţii Urquhart cu mişcări politicoase ale capetelor, iar jignirile fură răsplătite cu una dintre cele mai distrugătoare priviri ale Mortimei. În timp ce urcară aproape cinci sute de metri pe Whitehall, pe lângă santinelele călare de la Horseguards, un tremur mai degrabă de interes decât de intoleranţă îi apucă pe cei dinaintea lor, ca un val care îi aplecă, anunţându-le sosirea. Până când ajunseră la marginile aglomerate ale pieţei, tremurai deveni un val de şoc care începu să-şi forţeze trecerea prin masa de corpuri dinaintea lor. Venea Urquhart! Venea Urquhart! Şi mulţi, mai ales cei care nu îl vedeau bine pe Makepeace, care vorbea de cealaltă parte a Coloanei lui Nelson, se întoarseră către adversarul lui.

Sincronizarea lui Urquhart era providenţială – sau fatală – depindea de punctul de vedere al fiecăruia. Când Makepeace urma să-şi înceapă peroraţia, simţi o pierdere clară a interesului într-o mare parte a publicului lui. Se uită la marea de chipuri întoarse din faţa lui, prin care părea să treacă un curent transversal şi să le atragă privirile de la el. Atrasă de interesul lor, Maria merse la marginea platformei ridicate pentru discursuri ca să cerceteze sursa deranjului; privirea ei alarmată şi confuză fu destul ca să-l facă pe Makepeace să şovăie, ceea ce îi distrase pe oameni şi mai mult.

Inspectorul Housego fu acolo, ca să-i întâmpine. La primul indiciu al sosirii iminente a soţilor Urquhart, transmis din Camera de Informaţii de la Scotland Yard, el spuse o grămadă de înjurături. Apoi chemase Grupul de Sprijin Tactic, rezerva lui de ofiţeri special antrenaţi care aşteptau în autocare parcate în apropiere de Spring Gardens. Dar nu avea destui; îşi dori să mai fi avut o sută.

— Domnule prim-ministru, nu pot permite asta.

— Nu mă poţi opri, inspectore.

— Dar nu am destui oameni ca să vă fac loc prin mulţime.

— Nu vreau să folosiţi nicio forţă, îi răspunse Urquhart, tăios. Apoi, mai blând: Te rog, cere-le oamenilor tăi să se dea la o parte.

Năucit, Housego se potoli.

Urquhart încă strângea mâna Mortimei când traversă şoseaua şi ajunse faţă în faţă cu mulţimea. Din acel punct, ştiu că avea să piardă tot controlul, devenind doar un pion în marele joc în care intrase. Feţele care îl înfruntau erau impasibile, înmărmurite de mirare. Dădu din cap, zâmbi şi făcu doi paşi spre ei.

Britanicii sunt cinici, întotdeauna vor să creadă în slăbiciunea umană şi se scaldă în uleiurile scepticismului colectiv care se scurge din presa lor zilnică. Dar, la nivel personal, sunt politicoşi până la înşelăciune, ascunzându-şi adevăratele sentimente sub o mantie de etichetă înlemnită, în acelaşi fel în care cer să le fie livrat *News of the World* învelit în foile ziarului *Sunday Telegraph.* Dacă Hitler ar fi zburat la Londra în loc să-i ceară lui Chamberlain să meargă la Berchtesgarten, toată ţara ar fi stat la coadă ca să dea mâna cu el. Britanicii nu se pricep la confruntarea personală.

Aşa că mulţimea din faţa lui Francis şi a Mortimei Urquhart începu să se dea în spate, să le facă loc şi să le permită să treacă. Mulţi zâmbiră dintr-un reflex automat. Şi aşa, soţii Urquhart, încet şi braţ la braţ, ca un cuplu care intra într-o sală de bal, îşi croiră drumul spre estradă.

Impactul acestor chestiuni asupra lui Makepeace fu distrugător. Ştia că pierduse atenţia mulţimii, acum o vedea dându-se la o parte precum concubinele în faţa Hanului. Cu o glumă neinspirată despre sosirea unor întăriri neaşteptate, Makepeace merse la marginea platformei ca să cerceteze cauza întreruperii. Îi descoperi pe Urquhart şi pe soţia lui, cu Corder la un pas în urma lor, la baza scărilor podiumului şi deja începând să urce.

— Bună ziua, Tom, îl salută Urquhart.

— Nu mă aşteptam la asta.

— Iartă-mă, n-am vrut să te întrerup. Dar faptul e deja împlinit, ai câştigat. Lupta m-a obosit, Tom.

— E frumos din partea ta. Apoi zise, bănuitor: De ce eşti aici?

— Poate ca să-mi salvez puţin din mândrie şi respect în înfrângere. La radio, la începutul discursului, ai spus că ai făcut tot ce-ai făcut mai mult din cauza tristeţii, decât a furiei. În acelaşi spirit, am venit să-mi exprim speranţele pentru împăcare, dacă nu între noi doi, măcar pentru ţara noastră.

— Dar de ce?

— Pentru că-mi iubesc ţara. Pentru că am condus-o prea mult ca să-mi doresc ca sfârşitul carierei mele să se încheie cu amărăciune şi furie. Am făcut greşeli, am fost nedrept cu tine. Aş dori să am ocazia să îmi cer scuze în public.

— Cum? Aici, acum?

— Cu permisiunea ta.

— Niciodată! interveni Maria. Nu-l poţi lăsa să-ţi deturneze adunarea aşa.

— Vreau doar să-mi cer scuze.

— Atunci faceţi un anunţ în *The Times.*

— Maria, Maria, o mustră Makepeace cu blândeţe, asta e adunarea noastră, aceştia sunt susţinătorii noştri. Nu ai lui. Tocmai m-am plâns de lipsa libertăţii de exprimare şi a compasiunii în Marea Britanie a lui Francis Urquhart; Marea Britanie a lui Tom

Makepeace va începe în aceeaşi manieră urâtă? Ce-am de pierdut, în afară de scuzele lui publice? Oricum, glumi el, încercând să o facă să nu se mai împotrivească, dacă-l refuz, s-ar putea să fie linşat.

— Atunci pot să vorbesc?

Makepeace se întoarse la microfoane.

— Se pare că domnul Urquhart e atât de impresionat de adunarea noastră, că a venit să-şi ceară iertare, personal, de la noi.

Eliberată de limitele formalităţii de a fi faţă-n faţă cu el, mulţimea îşi permise să-şi arate adevăratele sentimente, începu un cor de fluierături şi batjocuri.

— Nu! Makepeace ridică mâna. Spre deosebire de alţii, noi suntem iertători şi toleranţi. Haideţi să-l ascultăm înainte să-l condamnăm!

Strigătele de-abia se potoliră când Makepeace îi făcu loc lui Urquhart la microfon.

— Mie tot nu-mi pasă, se plânse Maria. Mai degrabă aş urmări linşarea.

Urquhart se gândi că ea ar fi fost mai bună ca lider decât Makepeace, dacă ar fi ales un partener mai bun cu care să se culce. Înaintă cu Mortima lângă el. Batjocurile se auzeau tot mai tare. Circulau înainte şi înapoi prin piaţă, tot mai grăbite şi feroce, marea de braţe şi feţe întoarse deveni turbulentă, iar valurile ei furioase loveau baza marii coloane, ameninţând să-l nimicească.

Brusc, Urquhart ridică mâinile în aer.

— Manifestanţi! Manifestanţi pentru pace! Vă salut.

Era ca şi cum ar fi aruncat o mare pătură peste un foc.

Se calmară.

— Gravăm greşelile oamenilor pe pietrele lor de mormânt şi le îngropăm realizările împreună cu oasele. Dacă asta e soarta mea, atunci aşa să fie.

Chiar şi puţinii oameni din mulţime care continuaseră să protesteze fură convinşi să tacă. Nu se aşteptaseră la aşa ceva.

— Aceasta este o adunare de celebrare a păcii şi îi sunt recunoscător liderului vostru, Thomas Makepeace, pentru că mi-a acordat permisiunea de a mă adresa vouă. Şi eu am venit în spiritul păcii. Şi al reconcilierii. Pentru că, la sfârşitul unei campanii de alegeri, e timpul să acceptăm verdictul poporului, oricât de supărător ar fi la nivel personal. Pentru a vindeca rănile. Pentru a merge înainte, împreună. Asta e ceea ce sper pentru ţara noastră astăzi, la fel de mult ca atunci când am ocupat prima dată funcţia de prim-ministru al vostru. Nu pot nega că mi-am dorit să continui pe Downing Street şi, dacă asta a părut ceva egoist din partea mea, atunci accept acuzaţia. Dacă ambiţia e o infracţiune, atunci pledez vinovat. Am fost ambiţios pentru funcţia mea, pentru că nu poate exista un privilegiu mai mare sau o răsplată mai înaltă în viaţa unui politician decât să conducă această ţară şi pe voi, oamenii ei. Aţi fost destul de amabili să-mi acordaţi această răsplată de mai multe ori, mai mult de un deceniu şi, dacă alegeţi să-mi refuzaţi această onoare acum, atunci, iarăşi, nu mă plâng. Şi, cu siguranţă, nu de Tom Makepeace, pentru că e un om bun. Am avut ambiţie şi pentru oameni, pentru că doar prin oameni se poate dezvolta o ţară. Şi, dacă prosperitatea şi confortul sunt la niveluri care, acum câţiva ani, păreau ca un vis, atunci nu-mi pasă cine primeşte laudele. E destul pentru un lider să vadă aceste vise împlinite şi, dacă alţii vor să pună o asemenea prosperitate pe seama influenţei Europei, a eufemismelor statistice sau chiar pe seama accidentului economic, atunci, încă o dată, nu mă plâng.

Se auzi un strigăt din mulţime.

— Nu! Nici măcar împotriva lui Makepeace. Pentru că a fost un membru al guvernului meu timp de mulţi ani. Şi e un om bun. Dar, mai mult ca orice, am fost ambiţios pentru ţara mea, ca s-o ridic la rangul acelor naţiuni considerate măreţe. Marea Britanie. Nu doar alt tărâm anonim care nu se poate deosebi de altele, ci unul pentru care să ne putem înălţa capetele cu mândrie şi să putem spune

„sunt britanic” şi, pentru această afirmaţie îndrăzneaţă, să fim respectaţi oriunde în lume. Şi, mai ales în Europa. Nu sunt antieuropean. Nu am vrut să fiu ultimul european, ci am vrut să fiu primul britanic. Asta a fost ambiţia mea şi, dacă e o ambiţie pe care nu o împărtăşiţi, aşa cum nu o împărtăşeşte nici Tom Makepeace, atunci nu mă plâng. Mai devreme, Tom Makepeace a spus că vă datorez scuze şi i-am ascultat cuvintele, cuvintele unui om bun, cu atenţie. Şi, dacă voi şi alţi oameni buni credeţi că vă datorez scuze, atunci vi le ofer. Aşa cum v-am oferit inima şi viaţa mulţi ani de zile.

Părea pe punctul de a-şi pierde vocea şi liniştea se aşternu în piaţă. Maria se holba la Makepeace, cu o privire aspră, plină de reproş; la rândul lui, el se holba, împietrit, la pantofii lui. Urquhart părea să caute prin mulţime, de parcă ar fi încercat să ajungă la fiecare dintre ei. Sau să caute pe cineva. Pe locurile înalte şi pe trotuarele din jurul pieţei, comentatorii încercau să-şi rescrie rapid scenariile.

— Dar permiteţi-mi să spun că am venit în acest loc nu atât de mult pentru Marea Britanie, cât pentru Cipru. O insulă pe care o cunosc bine şi pe care o iubesc. Mulţi dintre voi nu vor fi de acord nu doar cu ce am făcut, ci şi cu ce am încercat să fac în Cipru. Veţi spune că sunt vinovat de confruntare şi de vărsare de sânge. Dar nu asta am încercat să fac. Aşa cum ştiţi cu toţii, aspiraţia mea a fost să aduc pacea în insulă. Să opresc vărsarea de sânge. Să unesc comunităţile. Am eşuat, dar e o încercare care a eşuat de mai bine de o mie de ani în acel loc nefericit. Dar perspectiva probabilităţii unui eşec nu m-a împiedicat să încerc. Da, dacă vreţi, pacea a fost ambiţia mea, şi de ce nu? Şi, dacă ar trebui să-mi pierd funcţia din cauza acelui eşec, atunci cât de mare e pierderea suferită de ciprioţii obişnuiţi, iubitori de pace?

Apoi Urquhart îl văzu, înaintând prin mulţime, şchiopătând şi cu spatele aplecat, cu trăsăturile ascunse sub beretă. Se apropia.

— Există oameni care nu vor să vadă pace în Cipru. Oameni răi, violenţi. Care n-au cunoscut niciodată pacea şi care nu pot trăi în pace. Care zăbovesc lângă morţi vechi şi morminte pierdute, în loc să privească înainte, spre noua viaţă. Care au încercat să găsească dezacorduri între Cipru şi ţara asta, în timp ce unii dintre noi am căutat doar împăcare.

Atacul asupra lui Makepeace era foarte direct, dar, surprinzător, stârni foarte puţine strigăte din mulţime.

— Oasele. Bazele, strigă un protestatar de la picioarele platformei, fluturând un steag.

— Nu, nu mă înţelegeţi greşit. Nu am venit să contest opiniile domnului Makepeace, oricât de bune ar fi, am venit doar să arăt că există o altă cale adevărată. Şi, dacă există o diviziune între interesele Ciprului şi ale Marii Britanii, atunci eu nu-mi cer scuze pentru că spun că sunt britanic, şeful guvernului britanic, şi mândru să accept obligaţiile care vin împreună cu asta. Poate mi-am iubit ţara prea mult. Dacă e aşa, atunci a fost un defect – un defect catastrofal. Şi mi se cere să plătesc pentru el într-un mod catastrofal.

Maria bombănea vehement la urechea lui Makepeace, dând din cap în direcţia microfoanelor, dar Makepeace puse o mână pe ea, ca să o reţină, şi dădu din cap. Era prea târziu. Indiscutabil, momentul era al lui Urquhart. De parcă ar fi vrut să accentueze ideea, Mortima se poziţionă aproape, în spatele umărului soţului ei; dacă cineva ar fi încercat să pună stăpânire pe microfon, întâi ar fi trebuit să-i dea corpul la o parte cu forţa.

Iar Passolides ajunse, şchiopătând, în faţa mulţimii. Se apleca pe bastonul lui chiar în faţa podiumului, la mai puţin de patru metri de locul în care stătea Urquhart. Se uita în sus, iar trăsăturile de sub beretă îi erau strâmbate ca ale unui animal îndurerat, prins într-o capcană, care îşi rosese propriul picior ca să scape doar ca să

descopere că vânătorul era aproape. Urquhart ridică ciomagul şi începu să-i lovească craniul lipsit de apărare.

— Sunt unii care nu vor uita, care nu pot uita. Oameni răi care trăiesc din amintiri, într-un egoism incredibil, care ar sacrifica o comunitate întreagă pentru a-şi realiza vendetele personale. Se holba direct la Passolides. Acela e răul ambiţiei. Nu ambiţia de a lupta pentru pace, ci doar de a lupta. În bătălii vechi, orice fel de bătălii. Minţi bolnave care refuză să uite.

Gura lui Passolides se agita foarte tare. Ochii i se umpluseră de sânge. Urquhart îl cercetă cu o atenţie analitică, aşa cum ar fi făcut-o un actor de pe o scenă, implicat în cel mai mare spectacol din viaţa lui, simţindu-şi publicul, întinzându-se după emoţiile lor, jupuindu-i de vii. Credea în rolul lui fără reţineri, nimic altceva nu mai conta.

— Nu am altă familie în afară de Mortima. Se întoarse ca să se uite la ea cu încredere absolută şi recunoştinţă. Nu am copii. Nu am fraţi sau surori. Tom Makepeace a pretins că toţi sunteţi fraţii şi surorile lui astăzi...

Vocea lui deveni neclară, permise cuvintelor să plutească prin piaţă. Nu se auzeau aplauze, nimeni nu se mai grăbea să se identifice cu Makepeace. Urquhart îi avea, îi întorsese. Piesa era aproape de sfârşit.

Îi zâmbi lui Passolides. Avea acelaşi zâmbet rece, atins de aroganţa britanică pe care o avusese când fusese fotografiat ca tânăr locotenent în Cipru. Zâmbea dispreţuitor. Obraznic. Îi scuipa vorbele în faţă. Bătrânul bâjbâia la cureaua lui; Urquhart nu-şi mai lua ochii de la el.

— Poate că a avut dreptul să facă asta. Dar, dacă el îi cere pe cei vii, atunci lăsaţi-mă pe mine să-i cer pe cei morţi.

Passolides părea să plângă, îi tremura falca. Urquhart îi cerea pe cei morţi. George. Eurypides. Acest om chiar era Diavolul...

— Copiii, fraţii şi surorile care au avut vise frumoase, aşa cum am avut şi eu, care şi-au riscat vieţile în Cipru, de-a lungul anilor, care s-au sacrificat pentru pacea pe care şi eu am căutat-o...

Apoi se opri. Îşi ţinu respiraţia. Simţi ceva în piept. Se uită în jos şi văzu o pată întunecată care începea să crească pe cămaşa lui albă şi apretată. Apoi apăru a doua pată şi simţi cum începură să i se înmoaie genunchii. Dar încă nu. Corpul lui părea să ezite să răspundă la chemările lui. Se întoarse spre Mortima, văzu privirea ei, îşi întinse mâinile spre ea, să o îmbrăţişeze, să o protejeze, când un alt glonţ îi lovi spatele şi îl împinse în braţele ei. Alunecă pe podeaua de lemn în timp ce auzi două explozii puternice foarte aproape de el. Vederea i se înceţoşa, dar îl observă pe Corder stând cu o armă în mână, îndreptată spre mulţime. Văzu cum Mortima se aplecă deasupra lui, chinuindu-se să fie curajoasă. Şi mai văzu ceva foarte luminos. Era soarele? Sau un copac care ardea? Devenea tot mai luminos.

— Mortima! Mortima! Unde eşti?

Ea era foarte aproape, dar el nu se putea concentra; îl strângea de mână, dar el nu mai putea simţi asta. Nu simţea nicio durere. Parcă se simţea epuizat. Şi fericit. Triumfător, îi înşelase pe toţi, chiar şi la sfârşit. Îi înşelase pe toţi, cu excepţia Mortimei.

Buzele lui se mişcară, ea i le sărută şi îl strânse în braţe cât de aproape îndrăznea, ignorând sângele şi ţipetele din jurul ei.

El zâmbi pentru că ochii lui o mai zăriră o dată şi îi şopti:

— Grozave ruine!

Ea îl sărută din nou, lung, până când Corder se aplecă pentru a o despărţi de trupul lui.

EPILOG

O naţiune îşi ţinu respiraţia colectivă în timp ce privea, în direct şi în reluare, scenele televizate cu Francis Urquhart, cu trupul deja rănit mortal, aruncându-se în faţa Mortimei, ca să o apere. O moarte nobilă. Ba chiar se spuse că fusese o moarte măreaţă.

Nu fusese aşa pentru Evanghelos Passolides. El muri înaintea lui Urquhart, doborât de gloanţele lui Corder. Nu se descoperi niciodată de ce alesese să-l asasineze pe prim-ministru, „JFK-ul Marii Britanii", aşa cum îl numiră tabloidele, dar publicul ştiu pe cine să dea vina. Pe Thomas Makepeace. Asociat apropiat şi, aşa cum se dezvălui aproape imediat, amantul care comitea adulter cu fiica bătrânului. Acuzaţii de conspiraţie criminală fură luate în considerare, dar nimic nu putu fi dovedit la tribunal, deşi probele circumstanţiale împotriva lui Makepeace fuseseră stabilite în minţile votanţilor cu mult înainte de ziua alegerilor.

De luni până în ziua de votare, corpul lui Urquhart fu depus în Sala Mare a Westminsterului, unde publicul trecu să-i aducă omagii fără întrerupere. Şi, în ziua votării, oamenii statură la cozi ca să-i voteze partidul unit într-un număr fără precedent în istoria electorală modernă.

Câştigase. Victoria finală.

Dar nu totul fu aşa cum şi-ar fi dorit Urquhart. După ce deschise scrisoarea prin care i se retrăgea rangul de cavaler, preşedintele circumscripţiei electorale a lui Booza-Pitt făcu un infarct şi muri pe podeaua bucătăriei lui. Nu putu să îl denunţe pe Geoffrey, care pretinse că scrisoarea fotocopiată trimisă la Comitetul de Privilegii şi la *News of the World* era un fals. Într-adevăr, îi tremurase mâna

atât de tare când o scrisese, că afirmaţia lui fu convingătoare şi, oricum, editorul hotărî că ar fi câştigat prea puţin dacă ar fi încercat să discrediteze o femeie rămasă văduvă atât de recent şi, evident, îndurerată. Aşa că Geoffrey supravieţui, momentan, în noua administraţie.

Aceasta fu condusă de Maxwell Stanbrook, a cărui origine evreiască şi identitate suspectă a părinţilor se dovediră a fi mai degrabă doar nişte distrageri ale atenţiei decât nişte lovituri directe în timpul campaniei lui pentru a deveni prim-ministru. Cu abilitate, partidul hotărî că nu era nimic greşit. Iar el îi oferi lui Claire un post de ministru.

Trecură câţiva ani până când Mortima, contesa Urquhart, fondă Biblioteca, într-un loc de lângă Tamisa donat de guvern, şi mult mai mulţi ani până când discuţiile despre pace începură din nou, cu seriozitate, în Cipru. Trecu şi mai mult timp până când istoricii revizionişti încercară să scoată amintirea lui Francis Urquhart din inimile unei naţiuni recunoscătoare.

Nu reuşiră.

Cu doar câteva luni înainte ca Francis Urquhart să devină prim-ministrul cu cel mai lung mandat din ultimul secol, Marea Britanie a început să se sature de el. Dar el n-are de gând să se lase alungat. Dacă publicul vrea sânge, asta o să-i dea... Acesta este un nou Francis Urquhart, mai vulnerabil, mai iubitor și mai nemilos decât oricând. Va risca totul, dar un lucru e sigur: oricare ar fi rezultatul, numele lui nu va fi uitat niciodată.

„O reîntoarcere triumfătoare... cea mai bună dintre cele trei cărți. Acțiunea este fără pauză, caracterizările, exacte, înțepăturile satirice la adresa politicii și politicienilor, fără greș. Ce extraordinară creație este F.U.!"

Sunday Telegraph

„Precisă și nemiloasă... Un lucru e sigur: F.U. va rămâne în memoria colectivă mai mult decât majoritatea prim-miniștrilor reali."

Daily Mail

„Extrem de distractivă. Urquhart e încântător, iar jocurile minunate pe care le joacă nu și-au pierdut deloc din farmec."

The Times

LOVITURA FINALA (HOUSE OF CARDS, VOL. 3)
43,00 lei/buc
Thriller, Politist
YRA10232

ISBN: 978-606-006-241-7
9 786060 062417
www.raobooks.com